NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

4

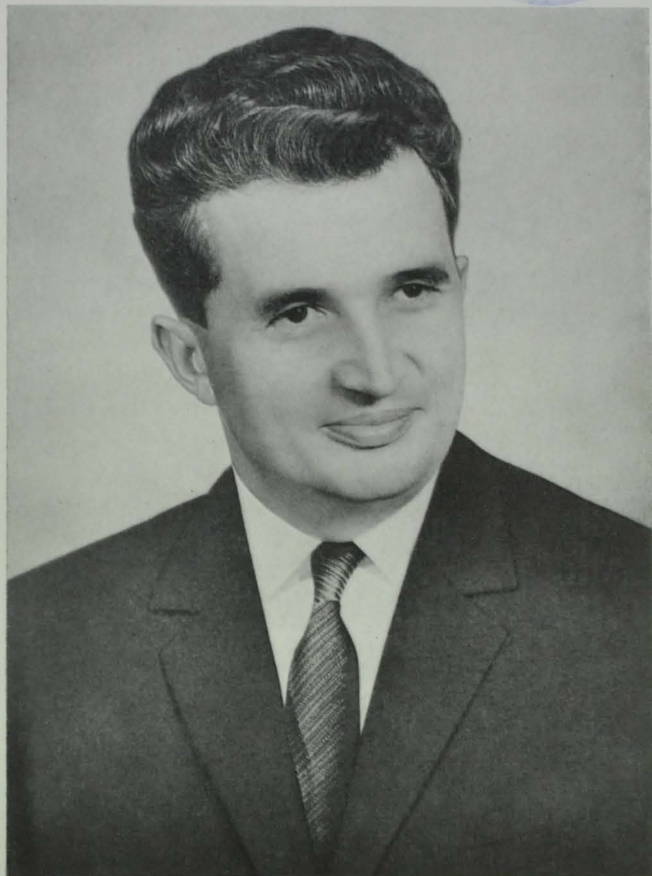
NICOLAE CEAUŞESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

RAPOARTE, CUVÎNTĂRI, ARTICOLE

Aprilie 1969—iunie 1970

EDITURA POLITICĂ — BUCUREŞTI, 1970

CUVÎNTARE LA ŞEDINŢA COMUNĂ A CONSILIULUI DE STAT ŞI A CONSILIULUI DE MINIŞTRI ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— *10 aprilie 1969* —

Stimaţi tovarăşi,

Consider că şedinţa comună a Consiliului de Stat şi a Consiliului de Miniştri care a dezbătut documentele adoptate la Budapesta are o importanţă deosebită.

Această importanţă rezidă, în primul rînd, în faptul că subliniază atenţia pe care partidul, guvernul, poporul nostru o dau documentelor adoptate, atît celor care se referă la perfecţionarea şi îmbunătăţirea conlucrării armatelor statelor participante la Tratatul de la Varşovia, cît şi a Apelului pentru o consfătuire a popoarelor din Europa; în acelaşi timp, importanţa acestei şedinţe constă în faptul că ea exprimă consecvenţa cu care aplicăm hotărîrile stabilite de Conferinţa Naţională a partidului nostru, de Marea Adunare Naţională. Ea dovedeşte că problemele de interes deosebit pentru activitatea partidului, guvernului, statului, poporului nostru sînt emanaţia organelor constituţionale în drept să hotărască şi să adopte asemenea acte.

Aceasta demonstrează, o dată mai mult, că am pus capăt practicilor cînd asemenea documente de importanţă

națională majoră nu erau adoptate de organele constituționale ; și în viitor vom acționa în acest sens, vom respecta cu sfințenie hotărîrile stabilite de partid, de Marea Adunare Națională — forul suprem al puterii de stat — astfel ca asupra problemelor privind securitatea țării, activitatea de politică internațională să nu poată decide decît organele constituționale. Acesta este un lucru deosebit de important pentru viața națiunii noastre și țin să subliniez că ea nu reprezintă o poziție de conjunctură, ci o orientare permanentă în activitatea statului nostru. Noi apreciem că documentele militare semnate la Budapesta corespund principiilor politicii noastre și de aceea noi am considerat necesar să le adoptăm. Aceste documente au făcut obiectul analizei Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., care le-a aprobat în unanimitate. Adoptarea lor, de asemenea, în unanimitate, de către Consiliul de Stat și de către guvernul țării subliniază, o dată în plus, hotărîrea întregii noastre națiuni de a veghea la respectarea cu sfințenie a acestor principii.

Desigur, tovarăși, prin aceasta noi ne luăm obligația de a respecta semnăturile pe care le-am pus pe aceste documente, ca pe toate tratatele încheiate de țara noastră, și de a acționa pentru perfecționarea continuă a forțelor noastre armate și a colaborării militare cu statele participante la Tratatul de la Varșovia, pentru a ridica capacitatea de luptă a țării noastre, fiind gata de a ne îndeplini obligațiile în cazul unui atac imperialist împotriva vreunui stat participant la Tratatul de la Varșovia.

În ce privește Apelul adresat la Budapesta pentru securitate în Europa, el are o importanță deosebită pentru că intervine într-un moment în care, după aprecierea noastră, există condiții favorabile pentru a se putea realiza pași înainte în această direcție. Felul cum a fost primit acest apel de către opinia publică și multe cercuri conducătoare

din Europa demonstrează justețea acestei aprecieri a noastre, demonstrează că apelul este bine venit și că avem datoria să acționăm ferm pentru a contribui la înfăptuirea dezideratelor pe care le cuprinde.

Hotărîrea pe care a luat-o și în această privință Consiliul de Stat și guvernul republicii noastre, apelul solemn către toate guvernele europene pe care îl adresăm vor exercita, fără îndoială, o influență pozitivă în direcția dezvoltării colaborării între popoarele europene, pe calea înfăptuirii securității. Aceasta pune în fața Ministerului de Externe, a celorlalte organe de stat sarcini noi și credem că ele se vor achita cum trebuie de aceste importante îndatoriri.

Aș dori să subliniez, tovarăși, că consfătuirea care a avut loc în martie la Budapesta constituie o manifestare a unității țărilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, demonstrează că atunci cînd se acționează în spiritul principiilor marxist-leniniste, principii care stau la baza relațiilor dintre țările socialiste, se pot găsi soluții tuturor problemelor, chiar celor mai complicate, se poate asigura realizarea colaborării și unității țărilor socialiste. În acest spirit partidul, guvernul, statul nostru sînt hotărîte să acționeze și în viitor, dezvoltînd relațiile cu țările socialiste, membre ale Tratatului de la Varșovia, cît și cu celelalte țări socialiste, considerînd că în situația cînd există 14 țări socialiste, sistemul socialist își poate afirma din plin forța și combativitatea numai prin colaborarea și prin unitatea tuturor acestor țări. În același timp, conform politicii noastre, conform însăși hotărîrii adoptate cu privire la securitatea în Europa, vom acționa și în viitor pentru a dezvolta colaborarea cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Vreau să informez Consiliul de Stat și guvernul că în cursul vizitei recente în Turcia am putut constata la con-

ducătorii acestei țări — țară avînd altă orînduire socială și aparținînd altui bloc militar — dorința de a găsi căi de dezvoltare a colaborării atît în domeniul relațiilor bilaterale, cît și în rezolvarea problemelor internaționale, a problemei păcii în Europa și în lume. Am putut constata aceeași dorință, tovarăși, și la alte guverne cu care am avut contacte în ultima vreme, am ajuns la concluzii similare și cu alți reprezentanți ai diferitelor state europene și de pe alte continente. Remarc aceasta pentru a sublinia încă o dată că adoptarea Apelului pentru securitate europeană, chemarea pe care noi o adresăm statelor pentru colaborare pașnică are un ecou pozitiv în întreaga lume și că există șanse să obținem succese în această direcție. Guvernul român își propune să acționeze consecvent și energic în această direcție și hotărîrea unanimă de astăzi este încă o confirmare a voinței organelor noastre de stat, a poporului nostru de a nu precupeți nimic în lupta pentru pace și prietenie între popoare.

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

— 18 aprilie 1969 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Îmi este deosebit de plăcut să mă întîlnesc cu reprezentanții studențimii noastre și să particip, împreună cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului, la încheierea Conferinței Uniunii Asociațiilor Studențești din România. Folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, delegați la conferință, tuturor studenților patriei, un cald salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România. *(Vii aplauze).*

Reunind exponenții studenților din toate centrele universitare, activul de bază al organizațiilor studențești, conferința a devenit forul cel mai autorizat al studențimii românești. Acum, la încheierea conferinței, putem afirma cu deplină satisfacție că lucrările ei au avut un caracter profund pozitiv. În cadrul discuțiilor a luat cuvîntul un mare număr de studenți din toate centrele universitare și din diferitele domenii ale învățămîntului superior

— români, maghiari, germani și de alte naționalități. Dezbaterile largi care au avut loc au fost pătrunse de spirit de răspundere față de problemele cele mai arzătoare ale procesului de învățămînt, ale vieții universitare, studențești, ale întregii activități de formare a viitorilor intelectuali din patria noastră, constructori ai socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Pe drept cuvînt, mulți vorbitori s-au referit în cadrul conferinței la succesele obținute în ridicarea nivelului învățămîntului nostru superior. După cum se știe, pe baza hotărîrilor plenarei Comitetului Central și a Legii învățămîntului — de la adoptarea cărora a trecut un an — au fost luate o serie de măsuri care au dus la îmbunătățirea simțitoare a desfășurării activității în universități și institute de învățămînt superior. Desigur, timpul relativ scurt nu a permis transpunerea în viață a tuturor prevederilor directivelor partidului și ale Legii învățămîntului ; sînt încă multe probleme care își așteaptă rezolvarea și care, o dată cu începerea viitorului an școlar, vor trebui neapărat soluționate. Experiența de pînă acum, viața confirmă justețea hotărîrilor adoptate de Comitetul Central, ne permit să afirmăm că prevederile Legii învățămîntului corespund cerințelor progresului neîntrerupt al școlii noastre superioare.

Consider, de asemenea, pe deplin îndreptățite criticile aduse aici de mai mulți reprezentanți ai studențimii unor aspecte ale activității Ministerului Învățămîntului, cît și activității unor senate și consilii universitare. Încetineala cu care se rezolvă unele probleme ale învățămîntului universitar, desele modificări privind o serie de laturi ale desfășurării procesului de învățămînt au, fără îndoială, efecte negative. La Conferința națională a cadrelor didactice m-am referit pe larg la aceste neajunsuri și nu doresc acum să mai insist asupra lor. Locul important pe

care problemele concrete ale învățămîntului l-au ocupat în dezbaterile conferinței dovedește maturitatea studențimii noastre, spiritul de răspundere și dorința de care ea este animată pentru a contribui la desfășurarea în cele mai bune condiții a procesului instructiv, pentru a se pregăti cît mai temeinic atît pe tărîm științific și profesional, cît și politic-ideologic.

Este datoria Ministerului Învățămîntului, a senatelor și consiliilor universitare de a acorda toată atenția soluționării la timp a problemelor ridicate în conferință, de a lua toate măsurile ce se impun pentru înlăturarea neajunsurilor semnalate și îmbunătățirea în continuare a învățămîntului nostru superior. În acest sens consider că trebuie acordată o atenție mai mare asigurării cursurilor și manualelor necesare studenților, organizării practicii, care continuă să se desfășoare încă nesatisfăcător. Anul viitor nu se va mai putea da vina pe timp în neaplicarea directivelor partidului și prevederilor Legii învățămîntului.

Este necesar să fie realizate cu mai multă consecvență prevederile directivelor Comitetului Central al partidului privind nivelul științific al învățămîntului, predării cunoștințelor de specialitate pe baza celor mai avansate cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Revoluția științifică care are loc pe plan mondial impune ca specialiștii de mîine să fie înarmați cu tot ceea ce este mai nou pe planul cunoașterii ; numai astfel ei își vor putea îndeplini rolul de înaltă răspundere ce le revine în procesul dezvoltării societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

În cadrul conferinței s-au adus critici serioase în legătură cu nivelul la care se predau științele sociale, cu calitatea învățămîntului ideologic universitar. Trebuie să subliniez și cu acest prilej că în acest sector mai avem încă mult de realizat pentru a face din catedrele de științe

sociale adevărate centre de educare comunistă a noilor generații ale intelectualității patriei noastre. Intelectualul de mîine, constructor al socialismului și comunismului, trebuie să fie stăpîn atît pe știința cea mai avansată din domeniul său de specialitate, cît și pe cea mai înaintată știință despre viață și lume — materialismul dialectic și istoric. Numai așa el va putea găsi răspuns la multiplele probleme pe care le ridică viața, va putea judeca fenomenele noi ale realității, va deveni un militant activ pentru victoria socialismului și comunismului în România. *(Vii aplauze).* Preocuparea pentru însușirea filozofiei noastre comuniste trebuie să fie strîns legată de preocuparea pentru înfrîngerea influențelor retrograde, mistice, pentru îndepărtarea reziduurilor unor mentalități înapoiate din conștiință, pentru formarea intelectualului de tip nou, conștient de nobila sa misiune în dezvoltarea progresului social, în făurirea idealurilor de bunăstare și fericire ale poporului, în crearea celei mai înaintate civilizații din lume, civilizația comunistă. *(Entuziaste și prelungite aplauze).*

În legătură cu educația comunistă a tineretului, cu cerințele lărgirii continue a orizontului său ideologic și cultural, consider, de asemenea, întru totul justificate criticile formulate aici la adresa organelor noastre de presă și radio-televiziune, în special a presei studențești, în sensul că ele trebuie să oglindească mai bogat și mai consecvent viața și preocupările tineretului studios, să dezbată mai aprofundat problemele cu caracter filozofic, etic, științific și profesional care frămîntă pe studenți, întregul tineret. Numeroși vorbitori s-au referit, de asemenea, în conferință la lipsurile unora din producțiile noastre literar-artistice, la rolul deosebit de important ce revine artei în îmbogățirea vieții spirituale a tineretului, în formarea conștiinței sale socialiste. Este îmbucurător faptul că

viitorii intelectuali ai țării se preocupă cu atîta seriozitate de problemele evoluției culturii noastre. Într-adevăr, se scrie, se creează încă puțin pentru tineret, puține din operele apărute abordează cu temeinicie marile probleme sociale care interesează tînăra generație ce se pregătește să intre în viață pentru a duce mai departe marea ctitorie socialistă a României. Sperăm că îndemnurile studenților vor găsi ecoul cuvenit în rîndul oamenilor de artă, ele fiind un indiciu concludent asupra preferințelor culturale ale tineretului studios de azi, asupra a ceea ce așteaptă el din partea făuritorilor de frumos. Cred că Uniunea scriitorilor și celelalte uniuni de creație vor trage învățămintele necesare — nu așa cum s-au oglindit în cuvîntul reprezentantului Uniunii scriitorilor la conferință —, ci mult mai serios, pentru ca într-adevăr arta, literatura să joace un rol mai important în formarea conștiinței socialiste a tineretului patriei noastre. *(Vii aplauze).*

Țin să subliniez încă o dată necesitatea ca toate mijloacele noastre de informare și de propagandă, toate forțele noastre ideologice și culturale să acționeze în mod concertat pentru făurirea concepției materialist-dialectice a tinerei generații, pentru educarea studențimii noastre, ca și a întregului tineret în spiritul ideilor comunismului, al devotamentului nețărmurit față de partid, față de patrie, față de interesele poporului, în spiritul solidarității internaționaliste cu cei ce muncesc din întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Problemele învățămîntului superior, ale formării intelectualității preocupă, după cum e știut, studențimea din cele mai multe țări. Cunoașteți că în cursul anului 1968, ca și la începutul acestui an, în numeroase țări studențimea, împreună cu mulți profesori, a ridicat cu hotărîre

o serie de probleme cruciale legate de dezvoltarea instrucției publice și a științei, de orientarea educației generale a tineretului studios, de democratizarea învățămîntului superior, de asigurarea condițiilor care să permită tuturor tinerilor, îndeosebi tinerilor din mediul muncitoresc și țărănesc, să pătrundă pe porțile școlilor superioare, de garantarea plasamentului în muncă după absolvire, de certitudinea încadrării în viața socială a tinerei intelectualități.

O caracteristică generală a acestor mișcări studențești este că ele pornesc de la constatarea necesității ca învățămîntul universitar să fie mai strîns legat de năzuințele generale ale oamenilor muncii, privitoare la democratizarea vieții publice, la realizarea unor transformări cu caracter progresist în structura societății. În aceste preocupări se vădește dorința tineretului de a lua parte activă la soluționarea celor mai complicate probleme pe care le ridică dezvoltarea societății umane. Noi apreciem aceasta ca un fenomen pozitiv și avem convingerea că mișcările sociale ale tineretului, ale studenților, inspirate din dorința schimbării rînduielilor burgheze, perfecționării organizării sociale în pas cu cerințele progresului — indiferent că în cadrul lor sînt diverse orientări — reprezintă un factor de seamă în lupta forțelor revoluționare, antiimperialiste mondiale, în transformarea socialistă a lumii. *(Aplauze îndelungate).*

În contrast cu situația din lumea capitalistă, socialismul a determinat în țara noastră o profundă democratizare a învățămîntului de toate gradele, inclusiv a celui universitar, care a mers paralel cu procesul de îmbunătățire a concordanței dintre studiile superioare și cerințele dezvoltării societății noastre, ale producției materiale și ale activității social-culturale. Caracterul democratic, cu adevărat popular, al școlii noastre superioare se oglindește cu pregnanță în structura pe categorii sociale a studenților, în faptul că

din totalul studenților înscriși la cursurile cu frecvență regulată, peste 53% sînt fii de muncitori și țărani. Aceasta este dovada cea mai grăitoare că studențimea noastră se recrutează astăzi din rîndul celor două mari clase muncitoare ale societății, din rîndul maselor, care odinioară numai cu mari greutăți și sacrificii își puteau trimite fiii în școli superioare. Ceea ce a facilitat pătrunderea în școli a tineretului din mediul muncitoresc și țărănesc a fost faptul că, paralel cu ridicarea nivelului de trai al acestor categorii ale populației, statul a asigurat condiții materiale propice frecventării institutelor superioare de către toate categoriile sociale. Crearea de cămine și cantine, alocarea de burse, realizarea în fapt a gratuității învățămîntului — iată ce a făcut accesibilă școala superioară fiilor tuturor celor ce muncesc din țara noastră, indiferent de starea socială, de sex și naționalitate. Aceasta este una din marile cuceriri ale poporului nostru, o expresie a triumfului deplin al socialismului în România. *(Vii și îndelungi aplauze).*

După cum este cunoscut, pe baza hotărîrilor Comitetului Central al partidului au fost adoptate o serie de măsuri privind perfecționarea organizării activității universitare, dezvoltarea autonomiei, a democrației universitare. Crearea senatelor și consiliilor universitare exercită de pe acum un rol pozitiv în dezvoltarea învățămîntului nostru. Participarea reprezentanților studenților la aceste organisme creează posibilitatea ca tineretul studios să-și aducă contribuția efectivă la desfășurarea în cele mai bune condiții a vieții universitare. Un rol important au în această direcție asociațiile studențești, care trebuie să dezbată mai viu problemele care frămîntă tineretul universitar, să stimuleze pasiunea și răspunderea studenților pentru buna pregătire științifică și să organizeze participarea studenților atît la îmbunătățirea procesului de învățămînt, cît și la întreaga viață socială și cultural-artistică din universități. O atenție

importantă trebuie să acorde asociațiile studențești condițiilor de viață ale studenților, folosirii cît mai eficace a mijloacelor materiale puse de statul nostru la dispoziția acestora. Organizațiile de tineret din universități mai au mult de făcut pentru a-și îndeplini cum trebuie acest rol ce le revine în viața studențimii. Cred că se poate spune că dezbaterile și hotărîrile adoptate în conferința de astăzi vor exercita o influență pozitivă în îmbunătățirea activității organizațiilor studențești. *(Vii aplauze).* Asociațiile studențești au datoria de a organiza totodată participarea mai activă a tineretului studios la munca și viața generală a societății noastre, la înfăptuirea mărețelor obiective ale construcției socialiste. Prezența Uniunii Asociațiilor Studențești în cadrul Frontului Unității Socialiste constituie o expresie elocventă a rolului activ ce revine tineretului universitar în societatea noastră. În această ordine de idei este meritorie participarea maselor studențești la o serie de acțiuni cu caracter obștesc, la acțiuni de muncă voluntară. Consider că asociațiile studențești au încă largi posibilități de a se manifesta în această direcție, de a antrena tineretul nostru universitar, alături de tinerii muncitori, țărani și elevi, la munca practică închinată propășirii patriei, la acțiuni patriotice care să reprezinte un aport la lupta întregului popor pentru desăvîrșirea construcției socialiste în România. *(Vii aplauze).*

Un rol important în viața universităților, în activitatea organizațiilor studențești revine organizațiilor de partid. Este necesar ca acestea să desfășoare o muncă mai activă în institute și facultăți, să primească un număr mai mare de studenți în rîndurile lor, să asigure o îndrumare mai operativă a organizațiilor studențești, ajutîndu-le în îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere pe care le au, orientîndu-le în întreaga activitate profesională și de educare comunistă a tineretului. *(Aplauze puternice).*

Doresc să subliniez că hotărîrea pe care ați adoptat-o pentru unificarea organizațiilor de tineret din învățămîntul superior, pentru crearea unei singure organizații a tineretului universitar este justă ; ea va duce la înlăturarea unor serii de paralelisme și va da mai multă eficacitate activității organizațiilor studențești. În noile condiții, asociațiile studențești — organizații ale Uniunii Tineretului Comunist din învățămîntul superior — vor trebui să se ocupe de toate problemele care privesc viața studențească, atît de cele cu caracter profesional, economic și cultural, cît și de cele legate de educația comunistă a tineretului universitar. *(Aplauze prelungite).*

Doresc să menționez și în cadrul acestei conferințe că partidul și guvernul dau o înaltă apreciere muncii pe care o desfășoară valorosul nostru corp universitar și să-mi exprim convingerea că și în viitor, în spiritul directivelor Comitetului Central, al hotărîrilor Conferinței Naționale, cadrele didactice din învățămîntul superior vor acționa cu toată hotărîrea pentru a ridica nivelul învățămîntului corespunzător dezvoltării științei mondiale, cerințelor construcției societății socialiste în România. *(Aplauze puternice).* De asemenea, doresc să menționez încă o dată aprecierea deosebită pe care partidul și guvernul o dau studențimii patriei noastre, care prin întreaga sa activitate se dovedește a fi un factor activ în înfăptuirea politicii generale de edificare a orînduirii socialiste pe pămîntul României, de înfăptuire a politicii interne și externe a partidului. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Dragi tovarăși,

Anul acesta se împlinesc 25 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Întregul popor întîmpină acest eveniment istoric cu mari înfăptuiri în toate domeniile de activitate. Programul elaborat de Congresul

al IX-lea privind dezvoltarea în acest cincinal a industriei şi agriculturii, a producţiei de bunuri materiale se realizează cu succes.

Ca urmare a muncii avîntate a clasei noastre muncitoare, a tehnicienilor şi specialiştilor, prevederile planului industrial pe primele trei luni ale acestui an s-au îndeplinit şi avem toate posibilităţile ca el să fie realizat în bune condiţii ; aceasta va marca un pas hotărîtor înainte în realizarea planului nostru cincinal.

De asemenea, deşi datorită condiţiilor climatice din acest an lucrările agricole sînt puţin întîrziate, ele se desfăşoară acum într-un ritm rapid şi avem convingerea că ţărănimea cooperatistă, ceilalţi lucrători şi specialişti din agricultură vor face totul pentru a recupera întîrzierea şi a asigura, prin munca lor harnică, condiţii prielnice pentru o recoltă bună.

Se înfăptuiesc cu succes, de asemenea, prevederile Congresului al IX-lea privind ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. În legătură cu aceasta se ştie că pînă acum a fost deja introdus noul sistem de salarizare şi s-a efectuat majorarea salariilor în învăţămînt, industria uşoară şi industria alimentară. Conducerea de partid şi de stat a hotărît, de asemenea, ca începînd de la 1 mai să se aplice noul sistem de salarizare şi majorarea salariilor în industria locală, industria poligrafică, industria petrolieră, întreprinderile geologice, precum şi în industria materialelor de construcţii. Pînă la sfîrşitul acestui an urmează să se generalizeze noul sistem de salarizare şi majorarea salariilor în toate ramurile de activitate. Prin aceasta se creează condiţii ca prevederile planului cincinal privind mărirea salariului real să se realizeze cu succes. Se realizează, de asemenea, prevederile în domeniul dezvoltării ştiinţei, învăţămîntului, ocrotirii sănătăţii publice, în domeniul in-

tensificării activităţii artistice şi culturale. Partidul şi guvernul fac totul pentru a asigura condiţiile necesare ca poporul nostru să înfăptuiască cu succes programul de dezvoltare multilaterală a României, ridicînd prin aceasta patria pe culmi şi mai înalte de progres şi civilizaţie. *(Aplauze).* Punem în centrul activităţii noastre grija pentru om, pornind de la principiul socialist după care tot ceea ce se construieşte în noua orînduire este destinat fericirii omului, bunăstării tuturor. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Desigur, tovarăşi, activitatea tumultuoasă ce se desfăşoară în toate sectoarele de activitate cere în continuare eforturi susţinute din partea tuturor oamenilor muncii. Mai sînt încă în munca noastră neajunsuri, greutăţi. Dar ceea ce caracterizează realitatea noastră socială este mersul înainte în toate domeniile de activitate. Înfăptuirea unui program aşa de grandios ca cel pe care şi l-au propus partidul şi poporul nostru cere însă în continuare măsuri hotărîte pentru lichidarea lipsurilor, pentru organizarea cît mai bună a muncii. Fiecare cetăţean, la locul său de muncă, în fabrică, pe ogoare, în institute de cercetări, în învăţămînt, în aparatul de stat, ca muncitor, ţăran, intelectual sau activist cu muncă de răspundere, trebuie să-şi îndeplinească în mod exemplar sarcinile încredinţate. Numai acţionînd cu cel mai înalt spirit de răspundere împotriva delăsării, rutinei, incompetenţei, ridicînd continuu nivelul activităţii noastre generale vom asigura mersul tot mai hotărît înainte al construcţiei socialiste, înfăptuirea programului de ridicare a bunăstării întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Una din preocupările continue ale partidului şi statului după Congresul al IX-lea este perfecţionarea întregii activităţi de conducere a societăţii. Au fost luate, după cum ştiţi, în această direcţie un şir de măsuri, altele sînt în curs

de elaborare și aplicare. Esența acestor măsuri este crearea condițiilor organizatorice pentru participarea tot mai activă și mai largă a maselor populare la conducerea treburilor țării, la elaborarea și aplicarea politicii interne și externe a partidului și statului.

Pornind de la faptul că socialismul și democrația sînt de nedespărțit, că făurirea socialismului presupune crearea celor mai largi condiții pentru participarea tuturor membrilor societății la rezolvarea problemelor multiple pe care le ridică viața, partidul și guvernul nostru se preocupă de dezvoltarea continuă a democrației socialiste, de asigurarea condițiilor pentru manifestarea plenară a aptitudinilor fiecărui cetățean.

În perfecționarea activității sociale un loc important îl ocupă combaterea diferitelor tendințe nesănătoase — rezultat al vechiului, al influențelor străine socialismului — care se mai manifestă încă în societatea noastră. Partidul nostru se preocupă constant de promovarea eticii comuniste în întreaga viață socială, de realizarea echității socialiste în toate domeniile de activitate, de dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, militînd activ împotriva a tot ceea ce este vechi, perimat, pentru triumful noului în toate domeniile de activitate, pentru formarea omului nou al societății de mîine, pentru victoria comunismului. *(Aplauze puternice, entuziaste, îndelung repetate).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Făurirea societății socialiste este o înaltă îndatorire națională și totodată o înaltă îndatorire internațională.

Noi vedem misiunea partidului comunist, a comuniștilor, a tinerilor comuniști, a clasei noastre muncitoare în primul rînd în aceea de a asigura triumful definitiv al socialismului și comunismului pe pămîntul României. Realizînd aceste obiective, noi răspundem unei înalte îndatoriri

față de poporul nostru, dar, în același timp, ne îndeplinim și o îndatorire față de clasa muncitoare internațională, față de oamenii muncii de pretutindeni, contribuim la întărirea solidarității internaționale a tuturor celor ce muncesc, la victoria socialismului pe plan mondial. *(Aplauze puternice).* Între îndatorirea internațională și națională noi vedem o strînsă unitate și considerăm că neglijarea sau subaprecierea sarcinilor construcției socialiste ar aduce grave prejudicii nu numai poporului nostru, ci și sistemului mondial socialist, clasei muncitoare internaționale, cauzei socialismului.

Partidul Comunist Român — detașament activ al mișcării comuniste internaționale, al marelui front antiimperialist — dezvoltă legături active cu partidele comuniste din toate țările socialiste și din toată lumea, militează cu consecvență și hotărîre pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările socialiste, văzînd în aceasta una din căile principale pentru întărirea sistemului mondial socialist.

Acționăm cu hotărîre pentru a găsi căile de depășire a divergențelor care există astăzi între țările sistemului mondial socialist și în mișcarea comunistă internațională. Desigur că depășirea greutăților nu poate fi realizată prin ignorarea acestora, ci prin abordarea lor deschisă, principială, prin discuții sincere, tovărășești, care să ducă la găsirea căilor pentru realizarea unității.

Noi pornim de la faptul că principiile marxist-leniniste și internaționalismul socialist, pe care se bazează relațiile dintre țările socialiste, asigură condiții pentru realizarea egalității depline în drepturi, a respectului suveranității, a neamestecului în treburile interne, a întrajutorării tovărășești. Considerăm că respectarea acestor principii poate asigura restabilirea unității și colaborării între toate țările sistemului mondial socialist. *(Vii aplauze).* Organizațiile de

tineret — Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studențești din România — au datoria de a acționa cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea colaborării cu organizațiile de tineret din țările socialiste și din toată lumea, pentru realizarea unității de luptă a tineretului mondial, care reprezintă o forță importantă a luptei antiimperialiste.

Este știut că România acționează pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările fără deosebire de orînduire socială. În acest spirit, tineretul comunist, Uniunea Asociațiilor Studențești au datoria de a-și extinde colaborarea cu toate organizațiile de tineret, fără deosebire de apartenență politică sau religie, contribuind astfel la înfăptuirea unirii tuturor forțelor tineretului în lupta împotriva imperialismului, pentru pace și progres social. *(Aplauze prelungite).*

Așa după cum am subliniat și la recenta ședință comună a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, România consideră că înfăptuirea securității europene constituie una din sarcinile cele mai importante în momentul de față, fiind hotărîtă să acționeze cu toată forța pentru a se ajunge la realizarea unei consfătuiri a popoarelor europene care să pună bazele securității și păcii pe continent. Uniunea Asociațiilor Studențești trebuie să acționeze, împreună cu alte organizații studențești europene, pentru unirea tuturor eforturilor studențești din țările continentului în lupta pentru securitate, pentru pace.

Știu că așteptați de la mine să vă spun ceva în legătură cu consfătuirea țărilor membre ale C.A.E.R., care va avea loc la 23 aprilie la Moscova. Mă voi referi pe scurt la aceasta. Consfătuirea își propune un schimb de păreri asupra activității C.A.E.R.-ului, asupra perfecționării activității sale. După cum știți, se poartă multe discuții în legătură cu activitatea viitoare a C.A.E.R.-ului. În unele țări membre ale acestei organizații se vorbește despre necesitatea integrării, a creării unor organisme supranaționale.

Cunoașteți că România dorește să-și aducă contribuția la găsirea căilor pentru perfecționarea activității C.A.E.R., pentru dezvoltarea colaborării și cooperării între țările membre, dar nu este partizana integrării și nu dorește să participe la organisme comune supranaționale. *(Ovații și aplauze îndelung repetate).* Noi considerăm că formele de activitate ale C.A.E.R.-ului, cooperarea și colaborarea între țările membre trebuie să fie de așa natură încît să favorizeze dezvoltarea în ritm susținut a fiecărei țări membre. În același timp, C.A.E.R. trebuie să devină nu o organizație închisă, ci deschisă atît colaborării cu celelalte țări socialiste, cît și cu alte țări care doresc acest lucru. Noi pornim de la faptul că în condițiile existenței a 14 țări socialiste, a perspectivei ca alte țări să pășească pe calea socialismului, colaborarea economică, ca și de altă natură, dintre țările socialiste trebuie să asigure dezvoltarea și întărirea economică-socială independentă a fiecărui stat socialist. *(Puternice aplauze).* Pe această bază se pot asigura întărirea unității țărilor sistemului mondial socialist, sporirea influenței socialismului în lume.

Delegația partidului și guvernului țării noastre merge la consfătuirea de la Moscova animată de dorința sinceră de a contribui la buna desfășurare a consfătuirii, la dezvoltarea colaborării cu țările membre ale C.A.E.R., cît și cu toate țările socialiste. *(Aplauze îndelungate).* Este de înțeles, tovarăși, că în același timp noi considerăm că trebuie și în continuare să dezvoltăm relațiile multilaterale cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială.

Nu doresc să mă mai refer aici la alte aspecte ale vieții internaționale ; este bine cunoscută poziția partidului și statului român cu privire la principalele probleme care frămîntă azi omenirea dornică de pace și progres. Partidul Comunist Român, guvernul țării sînt hotărîte să-și aducă și în viitor contribuția activă la lupta pentru înfăptuirea aspi-

rațiilor înaintate ale popoarelor, la triumful cauzei socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice)*.

În încheiere, dragi studenți, doresc să exprim deplina convingere a conducerii partidului și statului că studențimea patriei noastre va constitui și în viitor un detașament activ al tineretului în munca și lupta întregului nostru popor pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului. *(Ovații și aplauze îndelung repetate)*. Vă urez din toată inima, tuturor celor prezenți în această sală, întregului tineret studios al patriei, succese tot mai mari în nobila voastră muncă pentru însușirea științei și culturii, în pregătirea pentru viață, pentru îndeplinirea măreților sarcini ce vă așteaptă în societatea noastră, în opera grandioasă pe care o întreprinde întregul popor, sub conducerea partidului, de edificare deplină a societății socialiste pe pămîntul României, de făurire a comunismului. *(Aplauze entuziaste, îndelung repetate, urale. Întreaga asistență se ridică în picioare și ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al Comitetului Central, pentru România socialistă)*.

Vă doresc din toată inima multă sănătate și multă fericire în viață. *(Urale și ovații îndelung repetate)*.

CUVÎNTARE LA DEJUNUL OFERIT DE PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL TURCIEI, SULEYMAN DEMIREL

Cu prilejul vizitei în Turcia

— 25 martie 1969 —

Stimate domnule președinte,

Onorată doamnă Sunay,

Domnule prim-ministru,

Distinsă doamnă Demirel,

Exprimîndu-ne satisfacția de a fi oaspeții dumneavoastră, domnule prim-ministru, și ai stimatei dumneavoastră soții, doresc să vă adresez din nou mulțumiri pentru ospitalitatea pe care ne-o arătați atît domniile voastre, cît și poporul turc. Vedem în aceasta expresia prețuirii și stimei de care sînt animate reciproc popoarele noastre, dorința lor comună de a dezvolta colaborarea reciproc avantajoasă, conlucrarea în slujba cauzei generale a păcii.

Rațiunile unor legături de bună vecinătate și colaborare între România și Turcia au fost înțelese la vremea lor de o serie de personalități clarvăzătoare aparținînd ambelor popoare. Aș dori să reliefez în această privință rolul cu totul deosebit pe care l-a avut în acest sens întemeietorul Turciei moderne, marele om de stat Mustafa Kemal Atatürk, care vedea în relațiile bune cu Româ-

nia — după propria sa expresie — „un motiv de continuă satisfacție", precum și activitatea desfășurată în acest sens de cunoscutul om de stat și diplomat român Nicolae Titulescu, care afirma că „România și Turcia sînt menite să practice o prietenie sinceră și activă". Acestor deziderate legitime, în deplină concordanță cu interesele celor două popoare, cu interesele păcii mondiale, sîntem, cred, chemați să le deschidem astăzi perspectivele cele mai optime de materializare.

Ca și dumneavoastră, constatăm cu vie satisfacție că relațiile româno-turce, neumbrite de nici un fel de probleme litigioase, s-au înscris în ultimii ani pe un drum bun, cunoscînd o evoluție ascendentă. Este demn de remarcat faptul că în acest an schimburile de mărfuri înregistrează o creștere de șase ori față de nivelul existent la începutul acestui deceniu. Trebuie să spunem însă că posibilitățile comerțului nostru exterior sînt mult mai ample. Acordurile, convențiile și celelalte documente de colaborare încheiate oferă un cadru juridic de natură să stimuleze raporturile atît în sfera colaborării și cooperării economice, cît și în domeniul științei, tehnicii, culturii și artei.

Popoarele român și turc, ca și toate celelalte popoare, sînt profund interesate în evitarea unei conflagrații mondiale, în statornicirea unui climat de pace și securitate — singurul care permite valorificarea resurselor fiecărui popor pe drumul progresului, descătușarea geniului uman în toate domeniile cunoașterii, subordonarea cuceririlor științei aspirației oamenilor spre o viață mai bună.

Desfășurarea evenimentelor pune tot mai puternic în relief faptul că pacea și colaborarea internațională depind, în mod esențial, de recunoașterea deplină a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta și a urma nestînjenit calea de dezvoltare corespunzătoare voinței și

intereselor sale, de promovare consecventă a principiilor independenței, suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc în relațiile dintre toate statele. Republica Socialistă România își întemeiază cu consecvență relațiile internaționale pe aceste principii și militează ferm pentru generalizarea lor pe plan mondial.

Desigur că, în relațiile dintre ele, statele trebuie să vină unele în întîmpinarea altora, să caute căi de înțelegere în interesul colaborării și păcii. Noi credem că în această direcție este necesar să acționeze toate statele; îndeosebi ar fi drept și echitabil ca statele mari să dea ele, în primul rînd, exemplu în această privință, ceea ce ar fi în avantajul tuturor țărilor, al cooperării internaționale.

Exprimîndu-ne satisfacția pentru faptul că un șir de popoare au scuturat jugul robiei coloniale, și-au cîștigat independența națională, considerăm deosebit de importantă sprijinirea eforturilor tinerelor state pentru afirmarea lor pe arena mondială, precum și participarea lor activă la dezvoltarea și soluționarea marilor probleme ale contemporaneității, la diviziunea internațională a muncii.

Evoluția pozitivă a relațiilor dintre România și Turcia, ca și multe alte exemple similare demonstrează concludent că deosebirile în modul de organizare a societății nu sînt un impediment în desfășurarea bunelor raporturi între state. Relevînd acest aspect, doresc să-mi exprim, totodată, părerea că drumul cel mai bun pentru asigurarea păcii și securității internaționale nu trece prin divizarea lumii în blocuri militare opuse, ci prin colaborare și contacte neîngrădite între toate țările. În situația internațională actuală, Republica Socialistă România consideră că cea mai stringentă problemă la ordinea zilei este ca procesul de destindere să fie continuat și adîncit.

Tocmai în acest sens concepem și rezolvarea problemei securității europene — problemă de interes vital pentru ambele noastre țări, ca și pentru toate popoarele acestui continent, greu încercat de-a lungul istoriei. Convingerea noastră că acest deziderat poate fi înfăptuit se întemeiază pe faptul că în Europa există și se dezvoltă importante forțe sociale și politice care se pronunță pentru lichidarea reziduurilor celui de-al doilea război mondial și a războiului rece, pentru înfăptuirea de măsuri radicale, pentru destindere militară și dezarmare. În abordarea problemei securității europene este necesar, după părerea noastră, să se pornească de la realitățile istorice postbelice, de la respectarea frontierelor existente și a necesității dezvoltării de relații normale cu toate statele continentului. Organizarea unei conferințe europene ar putea prilejui o evoluție pozitivă spre soluționarea unor asemenea probleme.

Interesele popoarelor român și turc, ale tuturor popoarelor balcanice reclamă imperios normalizarea relațiilor și îmbunătățirea atmosferei politice în Balcani. Experiența trecutului a demonstrat ce grave prejudicii au adus acestor popoare diferendele și conflictele dintre ele. Transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, a colaborării și a bunei vecinătăți ar fi o contribuție de cea mai mare însemnătate la consolidarea păcii și întărirea securității în Europa și în lumea întreagă.

Ne provoacă și nouă, ca și dumneavoastră, îngrijorare situația din Orientul Apropiat, ce menține un pericol potențial de război. Considerăm că pentru reglementarea ei este necesar să se aplice neîntîrziat rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, potrivit intereselor și dreptului la existență al tuturor popoarelor din această regiune, cerințelor păcii generale. Ne exprimăm, totodată, speranța că actualele tratative cvadripartite de la Paris

vor duce cît mai repede la încetarea războiului din Vietnam — care constituie, de asemenea, o gravă sursă de încordare internațională —, la crearea condițiilor ca poporul vietnamez, greu încercat, să se poată dezvolta în pace, să-și poată hotărî singur soarta, fără amestec din afară.

Viața demonstrează că în epoca noastră toate statele, mari, mici sau mijlocii, poartă răspunderea pentru soarta păcii mondiale. Tocmai în acest spirit considerăm că țările noastre își pot aduce contribuția activă la desfășurarea pozitivă a vieții internaționale. Nutrim convingerea că România și Turcia vor conlucra și mai intens pentru ca, împreună cu alte state iubitoare de pace, să asigurăm împlinirea dezideratelor de destindere și securitate ale tuturor națiunilor. Această colaborare se poate manifesta eficient pe arena mondială, precum și în cadrul organismelor internaționale, în special al Națiunilor Unite, contribuind ca acest înalt for să răspundă în mai mare măsură menirii sale de instrument al consolidării păcii, al cooperării între state, al apărării dreptului internațional.

Apreciem că discuțiile noastre de pînă acum constituie o dovadă grăitoare că între România și Turcia sînt create condițiile necesare pentru o colaborare multilaterală rodnică.

Încredințat că această vizită va constitui un moment însemnat în colaborarea româno-turcă fructuoasă, propun să ridicăm paharul pentru prosperitatea poporului turc, pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre, pentru pace și prietenie între popoare ; în sănătatea Excelenței Voastre, domnule președinte, și a doamnei Sunay, în sănătatea dumneavoastră, domnule prim-ministru, și a doamnei Demirel, a tuturor celor prezenți.

INTERVIU ACORDAT TRIMISULUI SPECIAL AL ZIARULUI ITALIAN „CORRIERE DELLA SERA", ENZO BETTIZA

— 10 mai 1969 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, am dori să cunoaștem părerea dumneavoastră cu privire la situația generală din Balcani, la perspectivele relațiilor politice dintre țările acestei regiuni. S-a văzut, de exemplu, că în ultimul timp relațiile dintre România și Iugoslavia s-au dezvoltat pozitiv. Ce perspective deschide exemplul unei asemenea colaborări ? Ce semnificație pot avea, din punctul de vedere al colaborării și păcii în Balcani, bunele relații dintre România și Turcia — țară pe care ați vizitat-o nu de mult și care, după cum se știe, este membră a N.A.T.O. ?*

RĂSPUNS : România acordă în mod firesc o importanță deosebită creării unui climat de colaborare și pace în Balcani, acționează perseverent și își aduce contribuția activă la dezvoltarea bunelor relații de vecinătate cu toate țările din această zonă a continentului european. Practic, țara noastră nu are diferende cu nici unul din statele balcanice. Considerăm că o evoluție pozitivă a relațiilor politice dintre țările acestei regiuni — ca rezultat al

eforturilor tuturor statelor balcanice — poate duce la transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și colaborării pașnice, ceea ce ar avea, fără îndoială, o influență binefăcătoare în contextul preocupărilor generale pentru întărirea păcii și securității pe continentul european și în lume.

România dezvoltă relații bune cu toate țările socialiste din Balcani : cu Bulgaria, cu care avem vechi legături de bună vecinătate, de luptă comună pentru țelurile eliberării naționale și sociale, cu Republica Populară Albania, de care ne leagă, de asemenea, îndelungate tradiții de prietenie.

În ce privește relațiile noastre cu Iugoslavia socialistă, vecină și prietenă, doresc să subliniez că acestea cunosc o dezvoltare continuă, pe plan politic, economic, tehnic-științific și cultural. Țările noastre desfășoară o largă cooperare, care se materializează în realizări importante, așa cum este, de pildă, vasta lucrare de la Porțile de Fier, unde România și Iugoslavia construiesc cea mai mare hidrocentrală de pe Dunăre. Dezvoltarea acestor relații este deosebit de rodnică pentru popoarele ambelor țări și în același timp reprezintă o contribuție importantă la promovarea unui climat de colaborare și înțelegere în Balcani și pe întregul continent, la cauza socialismului și păcii în lume.

Consecventă politicii sale de extindere a legăturilor cu toate țările, indiferent de orînduirea lor social-politică, România se pronunță pentru dezvoltarea relațiilor cu Grecia și Turcia. Vizita pe care am făcut-o nu de mult în Turcia a relevat noi posibilități de a intensifica raporturile bilaterale de colaborare în toate domeniile. Deși România și Turcia fac parte din alianțe politice și militare diferite, în convorbirile cu conducătorii turci am fost unanimi în convingerea că deosebirile de sistem social-

politic, apartenenţa la o alianţă sau alta nu pot — şi nu trebuie — să împiedice dezvoltarea de relaţii normale între state. Şi noi şi conducătorii turci ne-am exprimat dorinţa de a contribui la promovarea unor relaţii care să favorizeze afirmarea deplină şi nestingherită a fiecărei ţări, dezvoltarea colaborării şi cooperării în Balcani şi în lume.

ÎNTREBARE: *Care este aprecierea dumneavoastră asupra actualei situaţii generale din Europa? Consideraţi că pericolul de război, de tensiune şi neînţelegere a crescut sau s-a diminuat în ultimii ani? Care este, după părerea dumneavoastră, nodul cel mai important care ar trebui desfăcut în Europa pentru a restitui întregului continent un climat de pace de durată şi de colaborare activă între state cu sisteme social-politice diferite?*

RĂSPUNS: După părerea noastră, în ultimii ani s-a realizat o anumită destindere în relaţiile internaţionale de pe continentul nostru; cercuri tot mai largi ale opiniei publice şi factori de răspundere din conducerea statelor împărtăşesc convingerea că omenirea trebuie să păşească ferm pe calea destinderii, a înlăturării tuturor surselor de neîncredere şi nelinişte din viaţa internaţională. Cu toate încercările unor cercuri reacţionare de a întreţine încordarea, de a revitaliza practici şi metode din arsenalul „războiului rece", de a crea focare potenţiale de disensiuni şi conflicte între state, ceea ce predomină în viaţa internaţională contemporană sînt, după părerea noastră, tendinţele tot mai puternice îndreptate spre destindere, spre promovarea colaborării şi păcii. De aceea, din analiza vieţii internaţionale nu se poate trage în nici un caz concluzia că în condiţiile de astăzi a crescut pericolul de război, ci, dimpotrivă, au crescut dorinţa şi capacitatea popoarelor de a impune pacea, destinderea şi colaborarea

paşnică, dorinţă care exercită o influenţă tot mai puternică asupra politicii statelor.

Considerăm că sînt condiţii pentru a se realiza o îmbunătăţire continuă a raporturilor dintre state, pentru a se crea un sistem trainic de securitate pe continentul nostru. Fundamental este ca relaţiile dintre state să fie radical curăţate de orice practici generatoare de neîncredere şi suspiciune, să se recunoască realităţile obiective statornicite după cel de-al doilea război mondial — inclusiv existenţa celor două state germane şi frontierele din Europa —, să se ia curs hotărît spre lichidarea blocurilor militare, spre retragerea trupelor străine în graniţele naţionale, spre eliminarea oricăror surse de nelinişte şi încordare din viaţa internaţională. Acesta este, dacă vreţi, nodul care trebuie desfăcut pentru a asigura un climat de pace durabilă şi de securitate în Europa.

După părerea noastră, datoria tuturor statelor, a oamenilor politici şi de stat care răspund de destinele ţărilor europene este de a veni, prin măsuri practice, eficiente, în întîmpinarea dorinţei popoarelor de a asigura pacea şi securitatea în Europa şi în lume. România este susţinătoare activă a oricăror acţiuni şi măsuri concrete îndreptate spre înfăptuirea acestor deziderate majore ale popoarelor europene. Este cunoscut ecoul pozitiv pe care l-a avut în întreaga Europă propunerea ţărilor socialiste participante la Tratatul de la Varşovia de a se organiza o conferinţă consacrată dezbaterii problemelor securităţii europene — şi, aşa cum am mai avut prilejul să declar, România este gata să examineze şi să discute orice propunere, orice iniţiativă menită să netezească drumul spre realizarea unei asemenea conferinţe. Iată de ce România consideră utile dezvoltarea contactelor între statele europene, lărgirea schimburilor de păreri între reprezentanţii acestor state spre a găsi căile corespunzătoare înfăptuirii acestui scop.

ÎNTREBARE : *România continuă să declare disponibilitatea sa pentru desființarea simultană a alianțelor militare pe continentul european. Această poziție mi se pare că trebuie văzută și în raport cu declarațiile reafirmate permanent de guvernul și Partidul Comunist Român în legătură cu promovarea principiilor respectării independenței și suveranității naționale.*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat în repetate rînduri pentru desființarea blocului nord-atlantic și, concomitent, a Tratatului de la Varșovia, creat ca un răspuns la înființarea N.A.T.O. Aceasta nu este de loc o poziție de conjunctură, ci poziția de principiu a țării noastre. De altfel, este cunoscut că țările socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia au exprimat împreună acest punct de vedere în Declarația de la București din 1966. Este limpede că nu pe calea divizării lumii în blocuri militare opuse, a organizării de grupări militare închise se pot asigura securitatea și pacea, ci, dimpotrivă, prin crearea unor condiții ca popoarele să poată conlucra pașnic, să poată colabora și coopera fructuos. Pentru aceasta este necesar să fie promovate asemenea raporturi care să excludă folosirea forței din relațiile dintre state, să asigure rezolvarea problemelor litigioase, mai vechi și mai noi, acumulate pe continentul nostru, pe cale politică, pe calea tratativelor. Este absolut clar că această politică face parte din concepția socialismului cu privire la dezvoltarea relațiilor internaționale. După părerea noastră, aceste relații trebuie să se întemeieze pe principiile respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, deplinei egalități în drepturi a fiecărui stat. Numai astfel de relații vor da posibilitate fiecărui popor să se încadreze activ în lupta generală pentru progres și pace în lume.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, este cunoscut că dumneavoastră susțineți de mult timp că țările mici și mijlocii ar trebui să joace în zilele noastre un rol mai activ în politica mondială. Concretizînd acest aspect, care ar trebui să fie, după părerea dumneavoastră, în momentul actual, rolul pe care aceste țări l-ar putea juca în asigurarea păcii și securității în Europa și în lume ?*

RĂSPUNS : Una din caracteristicile fundamentale ale lumii contemporane este prezența pe arena mondială a unui număr tot mai mare de state care participă activ la viața internațională și își spun cuvîntul în problemele cardinale ale politicii mondiale, ale omenirii. Firește, datorită potențialului și influenței lor, marile puteri poartă o răspundere însemnată față de soarta păcii și pot aduce o contribuție însemnată la preîntîmpinarea unui nou război, la cauza securității popoarelor, a colaborării internaționale. Dar, alături de acestea, țările mici și mijlocii pot — și trebuie — să joace, incontestabil, un rol deosebit de important în influențarea evenimentelor, în determinarea unui curs hotărît spre destindere și pace. Problemele vieții internaționale au căpătat în zilele noastre o asemenea amploare, încît nu mai poate fi concepută rezolvarea lor fără participarea tuturor popoarelor, a tuturor țărilor. În acest context înscriem și eforturile țării noastre — alături de ale celorlalte țări mijlocii și mici — pentru o contribuție activă la rezolvarea problemelor vieții contemporane în interesul tuturor popoarelor, al păcii și colaborării internaționale.

ÎNTREBARE : *Care este poziția dumneavoastră actuală în legătură cu problemele majore ale mișcării comuniste internaționale ? În ce spirit își propune Partidul Comunist Român să participe la viitoarea conferință mondială a partidelor comuniste și muncitorești, prevăzută pentru luna iunie la Moscova ?*

RĂSPUNS : Partidul nostru pornește de la faptul că astăzi mișcarea comunistă și muncitorească joacă un rol tot mai important în dezvoltarea societății, că, în mod practic, poziția și cuvîntul partidelor comuniste și muncitorești au o mare însemnătate pentru rezolvarea problemelor internaționale în interesul popoarelor, al civilizației și progresului. Acest rol și influență crescîndă cer partidelor comuniste și muncitorești să acționeze ferm și unitar, să întărească solidaritatea lor în cadrul luptei antiimperialiste. Și această solidaritate nu poate fi concepută decît pe baza respectării autonomiei fiecărui partid, a principiului neamestecului în treburile interne, a dreptului fiecărui partid de a hotărî asupra activității sale, în conformitate cu interesele propriului popor, ale cauzei socialismului și păcii.

După cum se știe, în cadrul mișcării comuniste și muncitorești există unele divergențe și disensiuni. Părerea noastră este că acestea au un caracter vremelnic ; noi considerăm că ceea ce unește partidele comuniste și muncitorești — ideologia marxist-leninistă, scopurile și idealurile comune ale construirii socialismului și comunismului — sînt infinit mai puternice și vor prevala asupra oricăror diferende. Cu această convingere am acționat și vom acționa și în continuare în mod consecvent pentru depășirea dificultăților care există în momentul de față în mișcarea comunistă și muncitorească, pentru dezvoltarea solidarității internaționaliste, pentru afirmarea largă a drepturilor și răspunderilor fiecărui partid în lupta generală a popoarelor pentru progres social și pace. În acest spirit, partidul nostru se pronunță pentru dezvoltarea de contacte bi și multilaterale cu toate partidele, în acest spirit a conceput și concepe și participarea sa la pregătirea consfătuirii mondiale din iunie de la Moscova.

Una din ideile călăuzitoare de bază este aceea că și în viitor partidul nostru va face totul pentru a dezvolta relațiile sale cu toate partidele comuniste și muncitorești — atît cu cele care vor participa la consfătuirea de la Moscova, cît și cu cele ce nu vor lua parte la această consfătuire —, va milita activ pentru unirea tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor forțelor care luptă pentru salvgardarea păcii și progresului omenirii.

ÎNTREBARE : *Am dori să cunoaștem, domnule președinte, cum apreciați stadiul actual și perspectivele relațiilor dintre Italia și România, știut fiind că cele două țări au orînduiri social-politice diferite. Cum apreciați aportul acestor relații la îmbunătățirea climatului general european ?*

RĂSPUNS : Constatăm cu satisfacție că, în ultimii ani, relațiile dintre România și Italia au cunoscut o evoluție multilaterală ; s-au intensificat schimburile economice și tehnice-științifice, s-au extins legăturile în domeniul culturii, artei și în alte domenii. Se poate spune că raporturile existente astăzi între România și Italia subliniază rodnicia conlucrării pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite, a cooperării active între state pentru dezvoltarea unui climat de încredere, de pace și securitate pe continent și în lume.

Apreciem că există noi posibilități de a lărgi și mai mult aceste legături și considerăm că punerea în valoare a acestor posibilități corespunde pe deplin intereselor celor două popoare, cauzei păcii și destinderii internaționale.

Folosesc acest prilej pentru a transmite poporului italian — a cărui contribuție la tezaurul culturii și civilizației omenirii o prețuim în mod deosebit — calde urări de prosperitate și fericire, noi succese pe calea progresului patriei sale, a promovării păcii și colaborării între popoare.

ROMÂNIA
ŞI SECURITATEA EUROPEANĂ

Articol apărut în revista „Probleme ale păcii şi socialismului“ nr. 6 din 1969 şi în ziarul „Scînteia“ din 25 mai 1969

În condiţiile actuale, cînd se manifestă tot mai pregnant năzuinţa tuturor popoarelor pentru soluţionarea problemelor ce s-au acumulat în viaţa internaţională, în raporturile dintre state, realizarea de progrese pe calea păcii şi destinderii în orice parte a lumii răspunde intereselor vitale ale întregii omeniri. În acest cadru, o contribuţie deosebită la asigurarea păcii şi îmbunătăţirea climatului mondial ar avea reglementarea problemelor litigioase din Europa, instaurarea pe acest continent a unui climat de securitate, de linişte şi conlucrare fructuoasă între ţări şi popoare.

În Europa există state cu un potenţial economic, uman şi tehnic-ştiinţific considerabil, care au îndeplinit şi continuă să îndeplinească un rol de seamă în viaţa internaţională. De continentul european sînt asociate în istoria mondială numeroase evenimente epocale, care au marcat schimbări adînci în evoluţia societăţii, în viaţa popoarelor. Şi în perioada contemporană, inepuizabila forţă creatoare a popoarelor europene se manifestă ca un puternic izvor al progresului spiritual şi material al omenirii, al dezvol-

tării civilizaţiei mondiale. Pe de altă parte însă, Europa a fost nu o dată şi teatrul unor acute conflicte care — angajînd puteri de prim rang — au atras în vîltoarea războaielor nu numai ţările continentului, ci întreaga lume. Iată de ce securitatea europeană a făcut şi face de mai mulţi ani obiectul unei vii preocupări a diferitelor cercuri politice, a opiniei internaţionale. O examinare amplă şi obiectivă a acestei probleme a fost realizată de ţările socialiste în cadrul Consfătuirii din 1966 de la Bucureşti ; Declaraţia adoptată atunci, pornind de la analiza temeinică a realităţilor vieţii internaţionale, a înfăţişat opiniei publice un program de măsuri şi acţiuni pentru statornicirea unui climat de bună înţelegere şi colaborare multilaterală pe continentul nostru, a dat expresie voinţei de pace a popoarelor europene, aspiraţiei lor legitime spre linişte şi siguranţă. Acesta este de altfel şi sensul apelului pe care ţările socialiste participante la Tratatul de la Varşovia l-au adresat recent, cu prilejul Consfătuirii de la Budapesta, tuturor statelor din Europa.

Rezolvarea problemelor în Europa, crearea unui sistem de securitate colectivă pe continentul nostru ar avea o importanţă excepţională pentru întreaga lume, şi cu deosebire pentru ţările europene, ar oferi un exemplu elocvent şi stimulativ tuturor popoarelor în lupta lor pentru pace şi destindere. Normalizarea şi dezvoltarea relaţiilor dintre ţările Europei ar veni în sprijinul forţelor antiimperialiste de pretutindeni, al popoarelor care militează pentru libertate şi independenţă naţională, al luptei pentru pace şi securitate pe plan mondial. Orice pas înainte pe calea securităţii europene întăreşte lupta forţelor păcii şi progresului, deschide tot mai larg perspectiva dezvoltării paşnice şi a colaborării rodnice între ţări şi popoare, în interesul propăşirii lor, al progresului şi civilizaţiei întregii omeniri.

I

O analiză obiectivă a situației din Europa nu poate face abstracție de raportul general de forțe existent pe plan mondial ; ea ne cere să examinăm multilateral — în lumina concepției noastre marxist-leniniste — întreg ansamblul de tendințe și fenomene ce caracterizează dezvoltarea actuală a societății.

Cercetarea realității demonstrează că trăsătura caracteristică dominantă a vieții internaționale din ultima vreme o constituie dezvoltarea ascendentă a forțelor progresului și păcii. Este adevărat, procesele social-politice contemporane nu urmează întotdeauna o evoluție rectilinie, ele avînd un caracter complex și contradictoriu. Ceea ce este însă esențial este faptul că **forțele progresului și păcii se află în continuă dezvoltare, influențînd într-o măsură tot mai importantă cursul evoluției social-politice actuale. Prin amploarea uriașă și capacitatea lor combativă, aceste forțe pot determina rezolvarea problemelor contemporaneității în interesul popoarelor, al stabilității și securității mondiale.**

Acțiunile întreprinse de cercurile imperialiste în ultimii ani evidențiază că reacțiunea depune eforturi îndîrjite pentru a-și menține și recîștiga privilegiile, pentru a-și consolida pozițiile de dominație. În acest scop, cercurile imperialiste agresive atentează la suveranitatea și independența altor popoare, acționează pentru răsturnarea unor guverne progresiste din țări africane, asiatice, sud-americane, pentru înăbușirea mișcărilor revoluționare și democratice dintr-o serie de state ; ele se străduiesc să învenineze relațiile internaționale, provocînd conflicte și încordare în diferite părți ale lumii. Este o realitate că pe continentul nostru acționează forțe retrograde, că cercurile imperialiste agresive, îndeosebi cele revanșarde și neonaziste din R.F.G.,

netinînd seama de învățămintele istoriei, vor să continue vechea politică militaristă. Din analiza fenomenelor care au loc în lumea contemporană se desprinde concluzia incontestabilă că imperialismul nu și-a schimbat caracterul agresiv, că el dispune încă de un însemnat potențial economic și militar ; atîta timp cît există imperialismul se menține și pericolul războiului — ceea ce implică o permanentă vigilență din partea popoarelor.

În zilele noastre se remarcă însă tot mai evident că politica promovată de cercurile imperialiste primește riposta hotărîtă a popoarelor decise să-și apere dreptul la independență și libertate. O vie ilustrare în această privință o constituie însuși războiul din Vietnam ; în pofida uriașei concentrări de forțe armate în Vietnamul de sud și a atacurilor aviatice îndreptate împotriva Republicii Democrate Vietnam, S.U.A. nu au putut înfrînge rezistența eroică a poporului vietnamez, care s-a ridicat cu energie și curaj pentru apărarea dreptului sfînt de a hotărî singur asupra destinelor sale. Curentul de opinii împotriva unei asemenea politici se exprimă concret și în refuzul unor state capitaliste de a participa la războiul din Vietnam, în desolidarizarea lor față de o serie de aspecte ale politicii de forță, de mare putere a Statelor Unite ale Americii.

Iau amploare mișcarea socială a forțelor democratice pentru o politică de pace, acțiunile de masă împotriva războiului, inclusiv în S.U.A. De asemenea, asistăm la o intensificare a contradicțiilor intercapitaliste pentru cucerirea de poziții în viața economică și politică internațională. Merită subliniate și tendințele unor state de a ieși din N.A.T.O., puternica mișcare a opiniei publice dintr-o serie de țări occidentale împotriva reînnoirii angajamentului în cadrul acestui pact militar.

Este deosebit de pozitiv că tendințele din ultima vreme de a reînvia politica de forță, de revitalizare și consolidare a N.A.T.O., de intensificare a cursei înarmărilor nu mai găsesc ecou în opinia publică vest-europeană, nu se bucură de sprijinul maselor populare. Dimpotrivă, în multe cazuri, încercările de reeditare a războiului rece provoacă reacții dezaprobatoare, demonstrînd dorința arzătoare a popoarelor de a continua eforturile pentru destindere, pentru înseninarea orizontului vieții internaționale.

Cercetarea atentă a realității demonstrează că intensificarea acțiunilor cercurilor agresive nu poate conduce în nici un caz la concluzia că imperialismul a devenit mai puternic, că omenirea s-ar afla în prezent în fața unui iminent pericol de război. Trebuie apreciate just forțele imperialismului și reacțiunii, raportul de forțe pe plan mondial. Dacă o subapreciere a acestor forțe ar putea provoca daune evidente luptei antiimperialiste, este neîndoios că și o supraapreciere a acestora ar avea consecințe negative, ar duce la pierderea perspectivei în lupta popoarelor pentru apărarea cauzei păcii și progresului, ar putea duce la luarea unor măsuri și întreprinderea unor acțiuni neconforme cu raportul real de forțe, cu interesele păcii mondiale. **O analiză aprofundată a ansamblului luptei ce se duce între forțele antiimperialiste și reacțiunea internațională demonstrează pregnant că în zilele noastre există posibilitatea reală de a bara calea unei noi conflagrații mondiale, de a asigura triumful politicii de colaborare între popoare, pacea în lume.**

O trecere sumară în revistă a factorilor de importanță internațională care acționează împotriva politicii de dominație și agresiune, pentru pace și destindere în relațiile dintre state ne oferă, în această privință, o perspectivă profund mobilizatoare, optimistă.

În lupta pentru pace și progresul lumii contemporane, un rol hotărîtor au țările socialiste, sistemul socialist mondial — principalul sprijin al popoarelor și principala forță economică, politică și militară care se opune reacțiunii, imperialismului. Întărirea continuă a forței materiale și politice a fiecărei țări socialiste contribuie la creșterea capacității sistemului socialist de a influența cursul desfășurării evenimentelor internaționale, de a asigura victoria popoarelor lumii în lupta pentru pace și progres social.

O puternică forță de șoc în mișcarea revoluționară antiimperialistă o reprezintă **proletariatul internațional, clasa muncitoare din țările capitaliste, în frunte cu detașamentele ei de avangardă — partidele comuniste și muncitorești.** Desfășurarea evenimentelor reliefează că, într-o serie de țări capitaliste, partidele comuniste și muncitorești joacă un rol major în viața politică națională, că ele exercită o înrîurire tot mai puternică în orientarea politicii țărilor respective. Partidele comuniste din multe țări occidentale fac progrese în intensificarea dialogului cu toate forțele sociale ale națiunii dornice de progres și înnoire — imperativ esențial al luptei revoluționare pentru realizarea țelurilor tuturor celor ce muncesc. Tendințele spre apropiere și unitate de acțiune în rîndul partidelor de stînga, între partidele comuniste și partidele social-democrate fac să crească tot mai mult influența clasei muncitoare în lumea contemporană, forța și capacitatea sa de luptă.

În rîndul forțelor sociale ce acționează în direcția dezvoltării progresiste a omenirii se înscriu de asemenea **masele țărănimii,** care, în unele țări cu o economie mai puțin avansată, dețin o pondere importantă în viața socială, au un rol politic deosebit în societate. De asemenea, în mișcarea antiimperialistă se înscriu pretutindeni **păturile mijlocii ale populației** — micii meșteșugari, micii comercianți etc. —,

care au de făcut față concurenței marilor monopoluri și care în mod obiectiv sînt interesate în promovarea unei politici de apărare a intereselor naționale, de colaborare pașnică între popoare.

Se impune ca o forță remarcabilă în zilele noastre **intelectualitatea,** care, atît prin numărul său în continuă creștere, cît și prin rolul deosebit de important pe care-l ocupă în producția materială și spirituală a societății moderne, se impune tot mai pregnant pe planul vieții sociale și politice, exercitînd o puternică influență în marile mișcări democratice și progresiste, în lupta pentru pace și destindere internațională.

O profundă rezonanță au în lumea capitalistă **multiplele manifestări cu caracter social ale tinerei generații, care își exprimă protestul împotriva realităților economice și sociale din societatea în care trăiește, împotriva subordonării țărilor imperialismului internațional.** Mișcările sociale desfășurate în ultimii ani într-o serie de țări vest-europene au arătat că tineretul intră cu vigoare crescîndă în arena luptei revoluționare, alături de clasa muncitoare, țărănime și intelectualitatea progresistă din țările capitaliste, pentru făurirea unei lumi mai bune, mai drepte, pentru pacea și securitatea popoarelor. Chiar dacă, în unele împrejurări, mișcările de tineret cuprind curente variate, păreri și concepții diferite, în ansamblu ele au un important rol pozitiv, servesc progresului societății, luptei antiimperialiste.

Un însemnat potențial de luptă pentru pace și destindere îl constituie **mișcarea feminină internațională, activitatea organizațiilor naționale de femei, acțiunile maselor de femei din întreaga lume,** profund interesate în apărarea liniștii și securității căminelor lor, în eliminarea pentru

totdeauna din viața omenirii a marilor vărsări de sînge mondiale.

Acționează, de asemenea, ca o viguroasă parte integrantă a forțelor progresiste ale contemporaneității mișcarea liberatoare a popoarelor, tinerele state din Africa, Asia și America Latină, care luptă pentru cucerirea și consolidarea independenței, pentru propășire economică-socială, împotriva politicii agresive, neocolonialiste a imperialismului, pentru un climat de înțelegere și destindere internațională. Mișcarea de eliberare, popoarele țărilor care și-au cîștigat de curînd libertatea joacă un important rol în viața internațională, manifestîndu-se ca o forță antiimperialistă activă, ca un factor puternic de promovare a ideilor păcii, libertății și securității popoarelor.

Merită, de asemenea, relevată **influența pe care o exercită în lumea contemporană forțele democratice naționale,** care se manifestă activ în toate țările în apărarea independenței și suveranității, a libertăților și drepturilor cetățenești, se pronunță împotriva politicii de forță, de amenințări și încordare, pentru destindere internațională, pentru cooperare între state, pentru pace și securitate. Un rol activ împotriva politicii agresive imperialiste îl au organizațiile obștești, între care și mișcarea de luptă pentru pace.

Este caracteristic vieții internaționale actuale faptul că realismul și luciditatea în abordarea problemelor contemporane cîștigă tot mai mult teren. Pentru o asemenea politică se pronunță **cercuri și pături sociale de cele mai diferite convingeri și orientări politice, filozofice și religioase, inclusiv reprezentanți ai cercurilor conducătoare din diferite țări capitaliste.**

Un factor deosebit de pozitiv al lumii de azi este faptul că **statele mici și mijlocii se manifestă tot mai ferm pe arena mondială, hotărîte să-și aducă contribuția activă la**

instaurarea unor relaţii de deplină egalitate între naţiuni, de respect faţă de voinţa şi aspiraţiile fiecărei ţări. Aceste popoare, care reprezintă numericeşte o mare parte a lumii, pot juca un rol de seamă în viaţa internaţională, pot influenţa în măsură considerabilă evoluţia evenimentelor, contribuind la salvgardarea păcii şi securităţii mondiale.

Constituie o trăsătură esenţială a epocii noastre faptul că **problemele apărării păcii şi evitării războiului au devenit pe toate continentele, inclusiv în Europa, o preocupare majoră, vitală, a maselor celor mai largi, cauza a sute de milioane de oameni, a tuturor popoarelor.** În faţa întregii omeniri se înfăţişează cu cea mai mare acuitate problema alegerii căilor pentru eliberarea definitivă a omului de coşmarul unui război nimicitor. Această impresionantă ridicare a conştiinţei politice a omenirii contemporane, hotărîrea sa fermă de a se angaja fără preget în lupta pentru pace şi securitate constituie principala garanţie că această luptă va fi încununată de succes, că forţele progresului şi păcii vor triumfa. **Tocmai ţinînd permanent seama de toate aceste vaste şi profunde deplasări social-politice care se petrec pe arena europeană şi mondială, de tendinţele pozitive care acţionează în viaţa internaţională, încurajînd şi stimulînd aceste tendinţe, acţionînd pentru lărgirea rîndurilor partizanilor unei politici pătrunse de răspunderea pentru soarta omenirii, forţele socialismului, democraţiei şi progresului pot deschide popoarelor o perspectivă clară şi mobilizatoare în lupta pentru pace şi destindere, pot înfăţişa lumii un program concret de măsuri şi acţiuni pentru eliminarea războiului din viaţa statelor şi instaurarea unui climat de deplină siguranţă, încredere şi colaborare între popoare — program în care un loc principal revine înfăptuirii securităţii europene.**

II

După cum se ştie, în urmă cu aproape 3 ani, ţările socialiste participante la Tratatul de la Varşovia, întrunite în Consfătuirea de la Bucureşti, au făcut o amplă analiză a problemelor securităţii pe continentul european. Declaraţia semnată cu acest prilej a avut un larg ecou în opinia publică din Europa şi din întreaga lume. A fost pentru prima dată cînd o propunere a ţărilor socialiste nu numai că nu a fost respinsă de cercurile politice din Occident, dar a stîrnit un deosebit interes în toate ţările europene, precum şi în state de pe alte continente. Acest răsunet al Declaraţiei de la Bucureşti trebuie pus în legătură cu faptul că ea s-a întemeiat pe o examinare multilaterală şi obiectivă a realităţilor de pe continent ; totodată, aceasta denotă că ideile promovate în Declaraţie — şi reafirmate în recentul Apel al statelor socialiste întrunite la Consfătuirea de la Budapesta — corespund intereselor tuturor popoarelor, cerinţelor imperioase, obiective, ale consolidării păcii. În perioada care a trecut de la Consfătuirea de la Bucureşti, guvernul român a avut tratative şi convorbiri practic cu reprezentanţii tuturor statelor de pe continent. Cu aceste ocazii ne-am putut convinge că în rîndul unor largi cercuri politice, inclusiv cercuri guvernamentale din Europa, se dezvoltă dorinţa expresă de a căuta, prin negocieri şi discuţii, soluţii realiste pentru eliminarea focarelor de neînţelegere acumulate pe continent, pentru aşezarea relaţiilor dintre state pe baze noi, sănătoase.

Există în prezent largi posibilităţi favorabile pentru desfăşurarea cu succes a acţiunilor îndreptate spre realizarea securităţii pe continentul european. În calea înfăptuirii acestui obiectiv se mai ridică, fireşte, o serie de obstacole ce trebuie depăşite ; nu ne facem în nici un caz iluzia că

securitatea europeană s-ar putea obține numai prin declarații generale și exprimarea bunelor intenții. Dar, prin eforturile stăruitoare, comune, ale tuturor țărilor, printr-o politică activă de dezvoltare a contactelor între state, prin explorarea cu perseverență și răbdare a tuturor posibilităților de reglementare pașnică a problemelor în suspensie, tendința spre destindere pe continentul nostru poate cîștiga teren, putîndu-se obține progrese reale în direcția realizării securității europene.

Ecoul larg la recentul Apel de la Budapesta al statelor participante la Tratatul de la Varșovia în țările vest-europene confirmă încă o dată interesul opiniei publice pentru instaurarea în Europa a unui climat de conlucrare activă, de destindere și pace. Acest Apel a fost primit favorabil în rîndul celor mai diverse categorii sociale — oameni ai muncii, intelectuali, figuri remarcabile ale vieții culturale, personalități politice proeminente, reprezentanți ai vieții obștești, militanți pentru pace din numeroase țări. Merită subliniate în acest context aprecierile pozitive și pozițiile exprimate de unii conducători de state, de reprezentanți ai partidelor politice, de factori de răspundere ai statelor europene, care au salutat Apelul și au exprimat adeziunea lor la obiectivele formulate în legătură cu atenuarea încordării și crearea unui climat de încredere și colaborare pașnică pe continent. Faptul că ideile exprimate în Apel au stîrnit ecouri pozitive în numeroase cercuri politice și guvernamentale din țările europene și de pe alte continente demonstrează că orice propunere și acțiune concepute în sensul destinderii europene întrunesc adeziunea opiniei publice, stimulează forțele care se pronunță pentru menținerea și consolidarea păcii.

O conferință a țărilor europene ar permite o amplă dezbatere colectivă a problemelor securității pe continent, ar înlesni găsirea soluțiilor pentru depășirea dificultăților care există în calea spre destindere, ar putea prilejui o evoluție pozitivă a ambianței internaționale în Europa. Pentru ca o asemenea conferință să aibă sorți de reușită trebuie să se desfășoare o intensă activitate politică și diplomatică în direcția netezirii drumului spre îmbunătățirea climatului pe continent. Noi nu plecăm de la premisa că ideile și problemele cuprinse în Apelul semnat la Consfătuirea de la Budapesta epuizează toate modalitățile și posibilitățile menite să faciliteze atingerea țelului securității europene. Ar fi deosebit de util ca fiecare țară să-și aducă o contribuție proprie la elaborarea celor mai adecvate căi de realizare a acestui deziderat, formulînd în acest scop propuneri și sugestii constructive. În hotărîrea pe care au adoptat-o recent cu privire la aprobarea Apelului statelor participante la Tratatul de la Varșovia către toate statele europene, Consiliul de Stat și guvernul Republicii Socialiste România au arătat că sînt gata să examineze cu toată atenția sugestiile altor state din Europa cu privire la organizarea conferinței, să discute și impedimentele care pot apărea în calea realizării acestei idei, subliniind că sîntem receptivi față de orice propuneri îndreptate spre înfăptuirea securității și colaborării pe continent. Esențial este să se adopte o atitudine constructivă în această direcție, ca statele europene să vină unele în întîmpinarea altora, să manifeste o maximă receptivitate față de inițiativele, de punctele de vedere favorabile păcii și destinderii indiferent din partea cui ar veni ele; totodată este necesar să fie inițiate noi și noi acțiuni care să ralieze forțe tot mai ample la efortul pentru dezvoltarea multilaterală a cooperării între statele europene, fără deosebire de orînduire socială.

Dezvoltarea relațiilor de colaborare între state indiferent de orînduirea lor socială este calea esențială pentru înfăptuirea securității europene. Prea multă vreme rela-

țiile dintre țările europene au fost umbrite de neîncredere și suspiciune ; a sosit timpul ca aprehensiunile și nesiguranța să fie treptat înlăturate, ca relațiile dintre state să fie clădite pe temelii noi, sănătoase. După părerea partidului și statului nostru, această bază o oferă numai recunoașterea deplină și respectarea strictă a drepturilor fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a urma calea de dezvoltare pe care o consideră corespunzătoare voinței și intereselor sale, respectarea egalității în drepturi, independenței și suveranității statelor, a avantajului reciproc. Promovarea neabătută a acestor principii — subliniate și în Apelul statelor participante la Tratatul de la Varșovia — reprezintă premisa fundamentală a unei conviețuiri pașnice a națiunilor și a colaborării rodnice între ele, a consolidării păcii.

Viața a arătat că legăturile și contactele directe dintre factorii de răspundere ai țărilor europene au o importanță deosebită pentru mai buna cunoaștere reciprocă a punctelor de vedere și a pozițiilor, pentru examinarea aprofundată a problemelor bilaterale și generale ale situației internaționale, pentru crearea condițiilor unei tot mai largi și fructuoase colaborări între statele de pe continentul nostru.

În abordarea eficientă a problemelor securității europene și întărirea păcii pe continent este esențial să se pornească de la **luarea în considerare și recunoașterea realităților statornicite după cel de-al doilea război mondial,** a **inviolabilității frontierelor existente, inclusiv a graniței Oder-Neisse, precum și a frontierelor dintre R.D.G. și R.F.G.** Acționînd în această direcție, trebuie să avem în vedere crearea unei asemenea atmosfere în care fiecare popor să aibă deplina certitudine a securității sale, siguranța intangibilității granițelor, a integrității teritoriale, să se simtă la adăpostul oricăror primejdii de agresiune.

O cerință importantă a îmbunătățirii climatului politic european și a extinderii cooperării pe continent este **recunoașterea existenței celor două state germane — Republica Democrată Germană, stat socialist, și Republica Federală a Germaniei — și dezvoltarea unor relații normale cu acestea, în vederea participării lor la rezolvarea tuturor problemelor europene.**

O măsură radicală pentru înlăturarea surselor de încordare și pentru întărirea păcii și securității europene o constituie **lichidarea blocurilor militare.** În repetate rînduri, partidele și guvernele țărilor socialiste, subliniind că divizarea lumii în blocuri militare opuse este în contradicție cu tendințele dezvoltării sănătoase a vieții internaționale și reprezintă un anacronism, o piedică în calea colaborării între state, au afirmat că sînt gata să treacă, concomitent cu lichidarea alianței nord-atlantice, la desființarea Tratatului de la Varșovia. Este cunoscut că aceste declarații s-au bucurat de un puternic răsunet în rîndul popoarelor europene, ca și al opiniei publice mondiale. În momentul de față, cînd largi cercuri ale opiniei publice se pronunță împotriva prelungirii pactului nord-atlantic, reînnoirea acestor declarații în Apelul de la Budapesta întîmpină aprobare și satisfacție în rîndurile popoarelor.

În lupta pentru crearea unui sistem de securitate europeană, un obiectiv de cea mai mare importanță, pentru care țările socialiste s-au angajat să militeze și în Declarația de la București, este **lichidarea bazelor militare străine, retragerea tuturor trupelor de pe teritoriile altor state în limitele frontierelor lor naționale.** Opinia publică se pronunță tot mai hotărît împotriva oricăror manifestări cu caracter militar menite să intimideze popoarele, a oricăror demonstrații de forță care otrăvește...

Considerăm, de asemenea, că, în condițiile de azi, **problema dezarmării** trebuie să stea mai mult în atenția țărilor, a tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste. Omenirea este profund preocupată de înlăturarea pericolului unui război termonuclear ; este știut că singura cale radicală pentru evitarea acestui pericol o constituie dezarmarea atomică, lichidarea stocurilor de arme nucleare existente, interzicerea folosirii și producerii lor. Adoptarea Tratatului de neproliferare a armelor nucleare este un pas în această direcție. El trebuie însă continuat prin noi măsuri concrete, practice, pe linia dezarmării nucleare, care să ducă la reducerea continuă a pericolului atomic. O importanță deosebită pentru pacea și securitatea popoarelor ar avea crearea de zone denuclearizate.

România, celelalte țări socialiste din Balcani au considerat și consideră că sînt necesare eforturi susținute pentru realizarea colaborării și înțelegerii între toate statele din această zonă europeană. Interesele popoarelor din Balcani reclamă imperios normalizarea relațiilor și îmbunătățirea atmosferei politice în această parte a continentului nostru. Experiența trecutului a arătat ce grave prejudicii au adus acestor popoare diferendele și conflictele dintre ele. Transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, a colaborării și a bunei vecinătăți ar fi în interesul tuturor popoarelor din această regiune, ar servi cauzei păcii și progresului. Asigurarea unei atmosfere de colaborare pașnică în Balcani constituie o parte inseparabilă a luptei pentru securitate în Europa și în lume și, de aceea, este de datoria tuturor țărilor balcanice să întreprindă inițiative și acțiuni îndreptate spre însănătoșirea climatului din această zonă, spre dezvoltarea unor raporturi întemeiate pe încredere și respect mutual.

Acționînd cu consecvență și în mod practic în asemenea direcții, forțele păcii și progresului și în primul rînd țările

socialiste pot împiedica escaladarea încordării pe care o preconizează cercurile reacționare, imperialiste, pot imprima un curs pozitiv spre pace și securitate pe continentul nostru. Politicii zăngănitului de arme — care a adus omenirii atîtea daune și care în cele din urmă s-a dovedit falimentară — trebuie să-i opunem o politică rațională, constructivă, orientată ferm spre continuarea procesului de destindere.

III

Lupta pentru pace, pentru securitate și destindere în viața internațională este una din misiunile sacre ale socialismului, ale tuturor comuniștilor, care au înalta îndatorire de a milita cu perseverență pentru a face să precumpănească în viața internațională linia spre destindere, spre reducerea încordării și a pericolelor de război, spre întărirea securității. Acționînd astfel, ele își vor spori prestigiul și autoritatea în ochii popoarelor, vor contribui la creșterea influenței ideilor socialismului în lume.

Pentru poporul român, care a cunoscut din plin urgia celor două războaie mondiale, problema securității europene este o problemă vitală, de interes fundamental ; în soluționarea corespunzătoare a acestei probleme, poporul nostru vede o condiție de bază a desfășurării muncii sale pașnice, consacrată desăvîrșirii construcției socialiste și creării condițiilor pentru construirea comunismului. De aceea, **înfăptuirea securității europene reprezintă o preocupare majoră, constantă a Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, ferm hotărîte de a milita, împreună cu celelalte țări socialiste, cu toate forțele înaintate, pentru realizarea acestui important obiectiv al păcii și progresului.**

Cu convingerea că își îndeplinește una din înaltele îndatoriri internaționale ce îi revine atît ca stat socialist, cît și ca țară europeană, România și-a adus și își aduce cu consecvență contribuția la întărirea păcii și securității pe continentul nostru, intensificînd relațiile sale cu celelalte state europene, manifestînd în permanență inițiativă, atitudine constructivă în vederea dezvoltării colaborării intereuropene corespunzător intereselor păcii și socialismului.

În centrul activității desfășurate de partidul și statul nostru pe plan internațional stau prietenia, alianța și colaborarea cu toate țările socialiste. Partidul și statul nostru consideră ca un element esențial al politicii lor externe dezvoltarea continuă a relațiilor de colaborare și cooperare, în economie, știință, tehnică, cultură, cu toate țările socialiste, lărgirea schimburilor de experiență cu aceste țări, intensificarea întrajutorării lor reciproce, întărirea solidarității tovărășești.

Întreaga evoluție a situației internaționale, desfășurarea luptei pentru promovarea securității și păcii pe continentul nostru și în lume impun mai mult ca oricînd refacerea și întărirea unității țărilor socialiste ; numai prin unitate sistemul mondial socialist va putea arunca în balanța luptei internaționale forța și superioritatea sa materială, politică și morală, reușind să determine desfășurarea cursului evenimentelor în concordanță cu interesele și năzuințele popoarelor. Pătruns de înalta responsabilitate ce-i revine ca detașament al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, Partidul Comunist Român își aduce și este hotărît să-și aducă și în viitor contribuția activă la unitatea și coeziunea țărilor socialiste, a întregii mișcări comuniste internaționale.

Totodată, acționînd în spiritul coexistenței pașnice, România desfășoară o intensă activitate pe linia dezvol-

tării relațiilor de colaborare — în domeniul economic, politic, cultural, tehnic-științific — cu toate statele, indiferent de orînduirea social-politică. Acestui scop îi sînt consacrate numeroase schimburi de vizite, contacte politice și diplomatice, tratative între reprezentanții țărilor noastre și numeroase alte țări din Europa și de pe celelalte continente. În cadrul acestor contacte și întîlniri sînt abordate atît probleme de interes comun, bilateral, cît și probleme ale vieții internaționale actuale care ne dau putința de a face schimburi utile de păreri, de a ne cunoaște mai bine pozițiile, de a conlucra în spiritul stimei și încrederii reciproce, pentru cauza păcii și securității. În ultima perioadă, România a încheiat un mare număr de acorduri economice, comerciale, culturale, de schimburi tehnice-științifice, turistice, sportive cu statele europene și cu numeroase țări ale lumii, care constituie un cadru propice pentru dezvoltarea legăturilor reciproc avantajoase. Amploarea relațiilor internaționale pe care le are astăzi Republica Socialistă România constituie o vie expresie a eforturilor constructive ale poporului român, a dorinței sale de a dezvolta buna înțelegere, prietenia și colaborarea cu toate popoarele.

România desfășoară o vie activitate în cadrul a numeroase organisme internaționale, militînd pentru creșterea rolului acestora în asigurarea respectării dreptului internațional, al normelor de relații între state, în dezvoltarea colaborării dintre țări și popoare, în consolidarea păcii. Este cunoscută rezoluția O.N.U. adoptată în 1965, din inițiativa României, cu privire la acțiunile pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor între statele europene cu orînduiri diferite. România se pronunță pentru realizarea universalității O.N.U., pentru sporirea contribuției acesteia la respectarea legalității in-

ternaţionale, pentru promovarea largă a colaborării şi cooperării între state.

Poporul român este animat de convingerea că astăzi, mai mult ca oricînd, există condiţii pentru ca forţele democratice şi progresiste, acţionînd unite, să imprime vieţii internaţionale un curs hotărît spre destindere, spre întărirea securităţii popoarelor.

Răspunzînd înaltelor lor îndatoriri faţă de poporul român, faţă de mişcarea comunistă şi muncitorească mondială, faţă de cauza socialismului şi păcii, Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România vor acţiona cu toată energia şi fermitatea pentru victoria luptei antiimperialiste mondiale, pentru instaurarea unui climat de încredere şi colaborare în Europa şi în întreaga lume, pentru destindere internaţională şi coexistenţă paşnică între popoare. Ca semnatară a Declaraţiei de la Bucureşti din 1966 şi a Apelului de la Budapesta, ţara noastră va face totul şi în viitor pentru a-şi aduce întreaga contribuţie la asigurarea unui climat de pace şi securitate în Europa şi în lume, îşi va consacra eforturile promovării susţinute a colaborării şi cooperării internaţionale, în interesul civilizaţiei mondiale, al progresului tuturor popoarelor şi întregii umanităţi.

SCRISOARE DE SALUT ADRESATĂ LUCRĂTORILOR MILIŢIEI CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 20 DE ANI DE LA ÎNFIINŢAREA MILIŢIEI

— 6 iunie 1969 —

Dragi tovarăşi,

Cu prilejul aniversării a 20 de ani de la înfiinţarea miliţiei, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri ale Republicii Socialiste România, adresez ofiţerilor, subofiţerilor, tuturor lucrătorilor din unităţile şi formaţiunile de miliţie un cald salut şi cele mai cordiale felicitări pentru rezultatele obţinute în îndeplinirea misiunii încredinţate de partid şi stat de a contribui la apărarea intereselor societăţii noastre, a cauzei socialismului.

Sărbătorim împlinirea a două decenii de la înfiinţarea miliţiei în anul jubiliar al celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist — piatră de hotar în istoria patriei —, în preajma celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, eveniment de o deosebită însemnătate pentru dezvoltarea întregii noastre societăţi.

Marile realizări obţinute în construcţia socialistă în acest sfert de veac, precum şi succesele deosebite dobin-

dite după Congresul al IX-lea în dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, ridicarea nivelului de trai al poporului şi înflorirea multilaterală a societăţii îşi au izvorul în uriaşa activitate creatoare desfăşurată de clasa muncitoare — clasa conducătoare a societăţii noastre —, de ţărănime, intelectualitate, de toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, în eroismul şi abnegaţia cu care întreaga naţiune înfăptuieşte politica partidului. Chezăşia mersului nostru victorios înainte este conducerea uriaşei opere înnoitoare a edificării socialismului de către Partidul Comunist Român, care îşi îndeplineşte cu cinste înalta sa misiune istorică asigurînd înaintarea patriei pe calea luminoasă a progresului şi civilizaţiei. Succesele obţinute de poporul român pe calea făuririi vieţii sale noi sînt o confirmare grăitoare a justeţei politicii partidului, care aplică creator principiile generale ale marxism-leninismului la condiţiile concrete ale ţării noastre.

O caracteristică fundamentală a dezvoltării societăţii noastre socialiste în ultimii ani este perfecţionarea continuă a democraţiei socialiste, asigurarea condiţiilor pentru antrenarea tot mai largă a maselor la dezbaterea şi înfăptuirea politicii partidului, pentru punerea în valoare a tuturor energiilor creatoare ale naţiunii, pentru exercitarea nestingherită de către toţi cetăţenii a drepturilor şi libertăţilor cucerite de socialism. În cadrul larg democratic, propriu vieţii noastre sociale şi de stat, se îmbină armonios afirmarea liberă a iniţiativei, spiritului critic constructiv al oamenilor muncii cu creşterea responsabilităţii fiecărui cetăţean pentru interesele generale şi bunul mers al societăţii.

Victoria socialismului, ataşamentul poporului faţă de noua orînduire, faţă de politica partidului au sudat legăturile dintre statul socialist şi masele de oameni ai muncii, au asigurat întărirea continuă a coeziunii societăţii.

Sub conducerea şi îndrumarea nemijlocită a partidului, miliţia noastră, cu sprijinul larg şi activ al maselor, a adus o contribuţie preţioasă la apărarea cuceririlor revoluţionare, a proprietăţii socialiste, la asigurarea ordinii şi liniştii publice, la apărarea legalităţii, a drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti.

Partidul Comunist Român, întregul nostru popor dau o înaltă preţuire activităţii neobosite, pline de abnegaţie a lucrătorilor din miliţie, pentru îndeplinirea hotărîrilor partidului şi statului, devotamentului cu care îşi fac datoria faţă de popor, faţă de patrie, faţă de cauza sfîntă a socialismului.

Noi şi măreţe perspective de dezvoltare a României va deschide Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, pentru întîmpinarea căruia munceşte cu avînt întregul nostru popor. În anii următori, întreaga societate va face un nou şi însemnat pas înainte pe calea edificării depline a socialismului ; industria şi agricultura se vor ridica pe o treaptă calitativ superioară, va spori şi mai mult avuţia naţională, oamenii muncii vor beneficia de condiţii tot mai bune de viaţă, se va perfecţiona continuu întreaga organizare a societăţii, se va dezvolta democraţia socialistă, afirmîndu-se tot mai plenar forţa creatoare a maselor, personalitatea fiecărui om al muncii.

În cadrul vastei opere de dezvoltare şi întărire a orînduirii socialiste, miliţia, desfăşurîndu-şi întreaga activitate sub conducerea partidului, este chemată să vegheze, împreună cu toţi cei ce muncesc, cu celelalte organe de stat, la apărarea proprietăţii socialiste — temelia orînduirii noastre, a progresului multilateral al patriei, a bunăstării şi fericirii fiecărui om al muncii.

Criticînd fenomenele negative din trecut, abuzurile şi ilegalităţile comise, partidul a pus în faţa miliţiei, a tuturor organelor de stat, ca o obligaţie de prim ordin, sarcina

de a acționa în spiritul strictei respectări a legilor — emanație a voinței și intereselor maselor —, de a-și organiza întreaga activitate corespunzător legalității noastre socialiste. Respectarea neabătută a legilor țării atît de către cetățeni, cît și de către cei chemați să urmărească aplicarea lor este o cerință majoră a întăririi statului și dezvoltării democrației socialiste, a înfăptuirii neștirbite a drepturilor și libertăților garantate de Constituție.

Lucrătorii din miliție trebuie să dovedească vigilență și hotărîre față de elementele care comit acte antisociale, atentează la bunurile cetățenilor, încalcă normele de conviețuire statornicite în societatea noastră, apărînd cu fermitate ordinea și liniștea publică.

În actualele condiții, miliția este chemată să aducă o contribuție sporită la buna desfășurare a circulației — expresie a modernizării vieții economice și a creșterii nivelului de trai al populației.

În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, lucrătorii de miliție trebuie să-și sporească eforturile pentru ridicarea nivelului politic, ideologic și profesional, să manifeste atenție și solicitudine față de cetățeni, față de problemele și nevoile acestora, să soluționeze operativ cererile ce le sînt adresate, să aibă o atitudine civilizată și demnă în relațiile cu populația.

Împreună cu organele de stat și organizațiile de masă, cu toți factorii de influențare obștească, miliția trebuie să-și aducă contribuția la educația civică a oamenilor muncii, să acorde o deosebită atenție cultivării în rîndul populației a respectului pentru legile statului, a atitudinii înaintate în societate, să se sprijine tot mai mult pe opinia publică socialistă — factor important în apărarea valorilor noii orînduiri, în reglementarea relațiilor sociale și promovarea eticii comuniste.

La aniversarea a două decenii de la înființarea miliției, urez ofițerilor, subofițerilor, tuturor lucrătorilor miliției noi succese în activitatea lor, îmi exprim încrederea profundă că, însuflețiți de spiritul datoriei, de răspundere și patriotism, ei își vor consacra în continuare toată priceperea și capacitatea intereselor patriei, poporului, cauzei edificării depline a socialismului în România.

DECLARAȚIE
... CADRUL CONSFĂTUIRII INTERNAȚIONALE A PARTIDELOR COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

— 6 iunie 1969 —

Stimați tovarăși,

Comitetul Central al Partidului Comunist Român a hotărît să trimită o delegație la consfătuirea actuală cu dorința de a-și aduce contribuția la buna desfășurare a lucrărilor consfătuirii, la găsirea căilor pentru depășirea sau cel puțin atenuarea divergențelor existente astăzi între partidele comuniste și muncitorești.

Partidul nostru pornește de la aceea că astăzi lupta împotriva imperialismului, pentru apărarea păcii, pentru progres social cere a se lăsa la o parte divergențele și a se acționa unit. Numai așa comuniștii își îndeplinesc răspunderea față de clasa muncitoare, față de mișcarea comunistă, față de cauza păcii.

Am salutat faptul că în pregătirea consfătuirii noastre s-a renunțat la condamnarea sau blamarea altor partide comuniste și muncitorești. Am salutat, de asemenea, faptul că în proiectul de document prezentat consfătuirii se spune că participarea sau neparticiparea la consfătuire este o problemă internă a fiecărui partid. Am salutat

faptul că în proiectul de document se declară că partidele participante la consfătuire vor menține și continua colaborarea cu partidele neparticipante. Discuțiile de ieri ne-au făcut să credem că într-adevăr consfătuirea va merge pe linia găsirii căilor spre unitate.

Spre regretul nostru, în cuvîntarea de azi a reprezentantului Partidului Comunist din Paraguay s-a trecut la atacarea și blamarea unui partid care nu participă la consfătuire.

Noi considerăm că, dacă această cale va fi continuată și de alte partide, se va deschide un curs periculos pentru succesul consfătuirii noastre.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român m-a împuternicit ca, în cazul cînd se va întîmpla o asemenea acțiune, să facem apel călduros la reprezentanții tuturor partidelor participante pentru a nu merge pe această cale. Consider că fiecare dintre noi trebuie să ne ridicăm deasupra divergențelor de moment, să privim interesele clasei muncitoare, interesele socialismului și păcii, să pornim de la faptul că numai unite țările socialiste, partidele comuniste, toate forțele antiimperialiste vom putea bara calea activității agresive a imperialismului, vom putea asigura dezvoltarea progresistă a omenirii, vom putea apăra pacea.

În acest spirit, apelăm la toți reprezentanții partidelor comuniste și muncitorești să se abțină de la punerea în discuție și condamnarea altor partide, fie că sînt sau nu participante la consfătuire. Apelăm la reprezentanții tuturor partidelor de a face totul pentru ca consfătuirea noastră să fie o manifestare a unității și solidarității comuniștilor în lupta împotriva imperialismului, a hotărîrii noastre de a restabili unitatea comuniștilor.

Vă mulțumesc pentru atenție !

CUVÎNTARE
[C]ONSFĂTUIREA INTERNAŢIONALĂ A [PARTI]DELOR COMUNISTE ŞI MUNCITOREŞTI

— 9 iunie 1969 —

Stimaţi tovarăşi,

Consfătuirea partidelor comuniste a fost convocată în scopul unui larg schimb de păreri asupra problemelor actuale ale luptei împotriva imperialismului, asupra sarcinilor ce revin partidelor noastre în realizarea unităţii de acţiune a mişcării comuniste şi muncitoreşti, a întregului front antiimperialist pentru înfăptuirea idealurilor de progres social ale tuturor popoarelor, pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial. Acestea sînt probleme de însemnătate fundamentală pentru viaţa internaţională contemporană, pentru destinul omenirii, pentru dezvoltarea revoluţionară a societăţii.

Condiţiile în care se ţine consfătuirea au — atît în ceea ce priveşte viaţa internaţională, cît şi relaţiile dintre ţările socialiste, dintre partidele comuniste — un caracter deosebit. Avem în vedere complexitatea evenimentelor care au loc pe arena mondială, rolul ce revine partidelor comuniste în viaţa actuală a lumii. Ne referim totodată la faptul că la această întîlnire nu participă reprezentanţii

partidelor din 5 ţări socialiste, precum şi dintr-o serie de state capitaliste, că în mişcarea noastră există deosebiri de păreri, divergenţe, elemente de încordare care afectează relaţiile de colaborare dintre ţări socialiste, dintre partide comuniste.

După cum se ştie, încă la lansarea ideii organizării consfătuirii Partidul Comunist Român a arătat că nu sînt întrunite condiţiile cele mai favorabile pentru ţinerea ei. Astăzi putem spune că, din păcate, viaţa a confirmat justeţea celor arătate de partidul nostru.

Partidul Comunist Român a hotărît să participe la consfătuire animat de dorinţa de a-şi aduce contribuţia activă la buna desfăşurare a lucrărilor, astfel încît aceasta să creeze premise pentru depăşirea dificultăţilor existente în mişcarea comunistă şi muncitorească, pentru normalizarea relaţiilor dintre toate partidele frăţeşti pe baza principiilor marxism-leninismului şi internaţionalismului proletar, pentru întărirea coeziunii forţelor antiimperialiste. Noi am pornit de la dorinţa ca, în ciuda divergenţelor existente, bazîndu-ne pe ceea ce ne uneşte, pe ceea ce este comun şi fundamental în lupta noastră, să acţionăm astfel încît consfătuirea să slujească unităţii zecilor de milioane de comunişti din întreaga lume, a giganticelor forţe sociale care se ridică împotriva imperialismului, pentru victoria idealurilor revoluţionare, de pace şi prosperitate ale popoarelor.

Desfăşurarea lucrărilor pregătitoare a dus la învingerea unei serii de greutăţi, ceea ce a creat condiţii pentru participarea unui mare număr de partide la această consfătuire. Am apreciat începutul bun al desfăşurării consfătuirii. Dar, aşa cum am subliniat în intervenţia cu privire la mersul lucrărilor, începînd din ziua a doua, prin atacurile împotriva unui partid care nu participă la consfătuire s-a imprimat un curs ce afectează desfăşurarea

normală a lucrărilor, pune în primejdie realizarea obiectivelor consfătuirii — de întărire a unităţii partidelor comuniste şi muncitoreşti, a tuturor forţelor antiimperialiste în lupta împotriva imperialismului, pentru apărarea păcii.

Delegaţia Partidului Comunist Român a analizat cu toată seriozitatea situaţia creată în urma atacurilor împotriva Partidului Comunist Chinez şi a informat Comitetul Central despre aceasta. Manifestîndu-şi îngrijorarea faţă de evoluţia lucrărilor consfătuirii şi faţă de pericolul agravării încordării relaţiilor între partidele comuniste şi muncitoreşti, conducerea partidului nostru a hotărît să luăm parte în continuare la consfătuire, pentru a ne expune poziţia în problemele abordate, pentru a face tot ceea ce este posibil ca această consfătuire, documentele ce se vor adopta să corespundă obiectivului stabilit — sarcinile luptei împotriva imperialismului şi unitatea de acţiune a partidelor comuniste şi muncitoreşti, a tuturor forţelor antiimperialiste — şi, în acelaşi timp, să nu ducă la agravarea divergenţelor, ci, dimpotrivă, să contribuie la găsirea căilor spre unitatea întregii noastre mişcări, pe baza principiilor marxism-leninismului şi internaţionalismului proletar.

Stimaţi tovarăşi,

Partidul nostru consideră că pentru înţelegerea justă a situaţiei internaţionale este necesar să se facă o analiză temeinică, realistă, multilaterală a acesteia, în lumina concepţiei noastre marxist-leniniste. Numai astfel se poate ajunge la concluzii politice ştiinţific fundamentate, care să ajute forţele antiimperialiste în lupta lor.

Caracteristica fundamentală a lumii contemporane este aceea că forţele revoluţionare, progresiste se află în ascensiune, că influenţa lor în viaţa politică mondială sporeşte continuu, că acestea, şi nu imperialismul, determină într-o măsură tot mai mare cursul evenimentelor.

Viaţa internaţională arată că cercurile imperialiste, şi în primul rînd imperialismul american, continuă să se opună cu înverşunare dezvoltării progresiste a omenirii ; în eforturile lor de a-şi menţine şi consolida poziţiile de dominaţie, ele nu se dau în lături de la încălcarea suveranităţii şi independenţei altor popoare, a normelor dreptului internaţional, de la atacuri de orice fel împotriva mişcărilor revoluţionare, democratice şi de eliberare naţională. Imperialismul organizează agresiuni armate, cum este cea din Vietnam, întreţine blocuri militare agresive, se străduieşte să învenineze relaţiile internaţionale, provocînd conflicte şi încordare în diferite zone ale lumii. Una din metodele folosite frecvent de cercurile imperialiste pentru extinderea dominaţiei lor este promovarea neocolonialismului, în vederea subordonării economice a noilor state, exploatarea resurselor şi bogăţiilor lor naţionale.

Într-un şir de ţări capitaliste, cercurile cele mai reacţionare dezlănţuie ofensiva împotriva libertăţilor şi drepturilor democratice ale maselor, supun unui regim de teroare şi prigoană partidele comuniste şi alte organizaţii democratice, arestează şi persecută elementele progresiste ale naţiunii, o serie de militanţi pe tărîm social ; cu sprijinul marilor puteri imperialiste sînt instaurate în unele ţări regimuri ultrareacţionare, sînt promovate în viaţa socială forţele cele mai retrograde dispuse să trădeze interesele naţionale ale popoarelor, să deschidă drum dominaţiei imperialiste.

Nu putem trece, de asemenea, cu vederea activitatea reacţiunii din unele ţări europene occidentale, în special a cercurilor militariste revanşarde din Republica Federală a Germaniei, care, nesocotind învăţămintele istoriei, vor să

continue vechea politică militaristă a imperialismului german, ce a adus atîtea prejudicii poporului german și întregii lumi.

Împotriva politicii promovate de cercurile reacționare se ridică însă cu hotărîre uriașe forțe revoluționare, progresiste care provoacă imperialismului lovituri puternice și eșecuri usturătoare.

Este grăitoare în această privință înfrîngerea suferită de Statele Unite ale Americii în războiul din Vietnam, în ciuda uriașei concentrări de forțe armate și de tehnică militară aruncate în luptă.

Aceasta demonstrează încă o dată că, în zilele noastre, politica forței este sortită eșecului, că nici o forță din lume nu poate înfrînge un popor hotărît să-și apere cu abnegație și curaj libertatea și independența națională, dreptul sacru de a-și decide singur propria soartă. Viața arată că un asemenea popor se bucură de cea mai largă solidaritate internațională, de sprijinul activ al forțelor revoluționare progresiste, al opiniei publice înaintate de pretutindeni, ceea ce contribuie la obținerea victoriei în lupta sa dreaptă, îl face de neînfrînt.

Politica de dominație și dictat a imperialismului întîmpină o energică ripostă din partea tuturor națiunilor amenințate. Popoarele din Asia, Africa, America Latină se ridică cu vigoare și combativitate împotriva dominației imperialiste, demonstrîndu-și voința imperioasă de a trăi în libertate, de a-și hotărî singure soarta. Tendinței marilor puteri imperialiste de a-și extinde dominația, de a împărți din nou lumea în zone de influență, popoarele îi opun hotărîrea fermă de a-și apăra independența, de a folosi în mod suveran, după propria lor voință, avuțiile materiale, întregul potențial național, de a dezvolta relații economice și politice între toate statele pe baza deplinei egalități în drepturi și a avantajului reciproc.

Este demn de remarcat că în întreaga lume capitalistă se conturează un larg și puternic curent împotriva tendințelor hegemoniste ale imperialismului american; aceasta își găsește expresie în marile mișcări ale maselor populare, avînd în frunte clasa muncitoare, se reflectă și în resentimentele apărute chiar în unele cercuri guvernamentale din țările aliate ale Statelor Unite față de politica acestora, în distanțarea unor state capitaliste de o serie de aspecte ale politicii de forță, de mare putere a Statelor Unite. Sînt concludente în acest sens tendințele unor țări de a ieși din organismele militare ale N.A.T.O., intensificarea curentului de opinie împotriva menținerii alianței agresive nord-atlantice. Ca urmare a politicii S.U.A. de dominație se adîncesc contradicțiile între Statele Unite și celelalte mari state capitaliste, se intensifică lupta interimperialistă pentru instaurarea dominației neocolonialiste, pentru acapararea de piețe de desfacere și surse de materii prime, pentru cucerirea de poziții dominante în viața economică internațională. Se adîncesc contradicțiile dintre țările capitaliste, îndeosebi între țările din Piața comună și din alte organisme.

Politica de forță și dictat promovată de S.U.A., de amestec în treburile altor popoare a dus în ultimii ani la o anumită slăbire a pozițiilor politice ale Statelor Unite pe plan mondial, la izolarea și scăderea prestigiului lor în opinia publică internațională, fapt recunoscut și în Statele Unite. O expresie vie a dificultăților cărora trebuie să le facă față cercurile guvernante din S.U.A. o constituie însăși amploarea mișcărilor sociale ale forțelor democratice americane, valul acțiunilor de masă desfășurate în Statele Unite, care cuprinde pături și categorii sociale, cercuri politice din cele mai diverse, împotriva continuării războiului în Vietnam, pentru o politică de pace, intensificarea luptei oamenilor de culoare și a cercurilor progre-

siste împotriva regimului segregaționist, a discriminărilor rasiale.

Atrage în mod deosebit atenția creșterea influenței cercurilor militare în conducerea unor state capitaliste și împletirea tot mai strînsă a intereselor acestor cercuri cu cele ale marilor monopoluri. Se poate aprecia că, în aceste state, ca rezultat al politicii excesive de înarmare și de dezvoltare a forțelor armate, are loc o militarizare a vieții economice, sociale și politice. Așa cum a dovedit nu o dată experiența istorică, ocuparea unor poziții precumpănitoare în viața politică și socială de către cercurile militare devine un pericol pentru progresul general al societății.

Din examinarea amplului tablou al tendințelor din lumea capitalistă rezultă că are loc un proces de continuă îngustare a cîmpului de acțiune și dominație a imperialismului, de accentuare a fenomenelor de descompunere a acestuia, ceea ce creează noi posibilități desfășurării cu succes a luptei pentru lichidarea sistemului mondial imperialist. În același timp, apare evident că imperialismul nu și-a schimbat caracterul agresiv, că existența sa menține în continuare primejdia unui nou război mondial. De aceea nu trebuie subapreciat pericolul pe care îl reprezintă încă imperialismul, trebuie sporită permanent vigilența popoarelor față de acțiunile sale, trebuie asigurată unirea largă a tuturor forțelor revoluționare și progresiste pentru zădărnicirea planurilor lui agresive, pentru asigurarea păcii.

Realitatea demonstrează că imperialismul nu mai este astăzi atotputernic, că el nu-și mai poate impune voința și dominația după bunul său plac nici chiar recurgînd la forță, acțiunile agresive ale imperialismului dovedesc nu tăria, ci slăbiciunea sa, sînt expresia încercărilor sale de a stăvili șuvoiul impetuos al mișcării antiimperialiste mondiale, lupta popoarelor pentru libertate și independență națională, de a frîna procesul dezvoltării progresiste a lumii contemporane, realizarea aspirațiilor popoarelor spre o viață mai bună, spre dezvoltare de sine stătătoare.

Analiza marxist-leninistă a ansamblului luptei dintre frontul antiimperialist și forțele reacțiunii relevă pregnant faptul că superioritatea se află de partea forțelor progresului și păcii. Aceasta duce la convingerea că războiul nu este iminent, că există posibilitatea certă de a împiedica imperialismul să arunce omenirea într-o nouă conflagrație mondială.

Partidul nostru consideră că spre a răspunde mai bine cerințelor sînt necesare unele îmbunătățiri ale primului capitol al proiectului de document prezentat consfătuirii, pentru a se asigura o redare cît mai obiectivă a tabloului proceselor mondiale, a nu se crea nici impresia de subapreciere, dar nici de supraestimare a pericolului pe care-l reprezintă încă imperialismul.

Tovarăși,

Analiza configurației social-politice a lumii de azi evidențiază profundele schimbări intervenite pe plan internațional.

După cum se știe, victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a inaugurat o eră nouă în istoria omenirii, a deschis calea revoluțiilor proletare, a eliberării popoarelor de dominația imperialistă, a construirii societății fără clase — societatea comunistă. Învingînd dificultăți extrem de mari, poporul sovietic, sub conducerea partidului comuniștilor făurit de Lenin, a reușit să rezolve sarcinile construcției economice și sociale ale noii orînduiri socialiste. În anii celui de-al doilea război mondial, U.R.S.S., ducînd pe umerii săi greul luptei împotriva Germaniei hitleriste, a adus contribuția hotărîtoare la înfrîngerea fascismului, la salvarea omenirii de pericolul robiei na-

ziste. Realizînd succese de seamă în dezvoltarea rapidă a forțelor de producție și a bazei tehnice-materiale a socialismului, în domeniul științei, tehnicii și culturii, Uniunea Sovietică a devenit astăzi o mare putere socialistă.

În primii ani ai perioadei postbelice, într-un număr de țări din Europa, precum și de pe continentul asiatic a triumfat lupta revoluționară dusă de clasa muncitoare, de masele largi ale oamenilor muncii, sub conducerea partidelor comuniste, pentru răsturnarea exploatatorilor și construirea societății socialiste. O mare însemnătate în viața internațională a avut victoria revoluției populare chineze, crearea marelui stat socialist chinez. De asemenea, o semnificație deosebită a avut făurirea primului stat socialist de pe continentul american — Republica Cuba. Victoria revoluțiilor socialiste în aceste țări și făurirea sistemului mondial socialist, care cuprinde 14 state, a determinat adîncirea crizei generale a capitalismului, exercitînd o influență tot mai mare asupra dezvoltării progresiste a societății umane.

Biruind nenumărate greutăți, popoarele din țările socialiste au obținut succese remarcabile în dezvoltarea forțelor de producție, a economiei naționale, în înflorirea științei și culturii, a vieții materiale și spirituale a maselor, în consolidarea noii orînduiri.

În această ordine de idei, dați-mi voie să mă refer pe scurt la cîteva aspecte ale drumului parcurs de poporul român pe calea construcției socialiste în cei 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist. Pentru a înțelege mai bine ce a adus poporului român noua orînduire trebuie avut în vedere că, înaintea celui de-al doilea război mondial, România era una dintre țările cele mai înapoiate, economic și social, ale Europei. În anii socialismului, România s-a transformat dintr-o țară cu o industrie slab dezvoltată și o economie predominant agrară, în care mai persistau rămășițe feudale, într-o țară cu o economie dinamică, cu o industrie puternică și în plină dezvoltare pe baza tehnicii moderne, cu o agricultură socialistă. Producția industrială a fost în 1968 de peste 14 ori mai mare decît în 1938. Agricultura a cunoscut, de asemenea, o dezvoltare continuă și asigură din plin satisfacerea cerințelor de aprovizionare a populației.

Ca urmare a generalizării relațiilor de producție socialiste în industrie, ca și în agricultură, în toate ramurile economiei au fost lichidate pentru totdeauna clasele exploatatoare, s-a realizat victoria deplină a socialismului.

Dezvoltarea bazei materiale a noii societăți, creșterea venitului național au asigurat sporirea continuă a nivelului de trai al clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, al tuturor celor ce muncesc din țara noastră.

Un succes de seamă îl constituie înlăturarea vechii moșteniri din domeniul învățămîntului, lichidarea definitivă a analfabetismului, ridicarea gradului de instrucțiune a întregului popor, care-și găsește expresie în dezvoltarea puternică a învățămîntului gratuit, obligatoriu, cu o durată de 10 ani. Puternica dezvoltare pe care o cunosc știința și cultura, înflorirea artei joacă un rol din ce în ce mai important în dezvoltarea orînduirii socialiste, în educarea poporului și afirmarea ideologiei marxist-leniniste, în ridicarea nivelului de conștiință socialistă al membrilor societății noastre.

Programul elaborat de Congresul al IX-lea privind dezvoltarea economică-socială a României pînă în 1970 se realizează cu succes, avînd perspective certe de depășire a obiectivelor stabilite. În momentul de față, întregul partid și popor dezbat Directivele pentru planul de dezvoltare a țării în perioada 1971—1975, a cărui realizare va asigura ridicarea României la un nivel apropiat de al țărilor avansate din punct de vedere economic și cultural. După

dezbaterea publică, aceste documente vor fi supuse aprobării Congresului al X-lea al partidului, care va avea loc la începutul lunii august.

Toate rezultatele obținute de România pe drumul făuririi noii orînduiri sociale se datoresc muncii entuziaste a clasei muncitoare, care își îndeplinește în cele mai bune condiții rolul de clasă conducătoare a societății, activității țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Aceste rezultate demonstrează că partidul nostru aplică în mod creator adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete din țara noastră.

În același timp, trebuie să subliniez rolul important pe care îl au în obținerea acestor succese relațiile de colaborare și cooperare economică cu țările membre ale C.A.E.R. și cu toate țările socialiste, relații pentru a căror adîncire, extindere și perfecționare ne pronunțăm în mod consecvent.

Desigur, tovarăși, în munca noastră am întîmpinat multe greutăți, au fost comise și greșeli, dar partidul nostru a știut să acționeze cu hotărîre pentru învingerea și depășirea lor. Este de la sine înțeles că, dacă nu ar fi fost săvîrșite asemenea erori, dacă nu s-ar fi nesocotit uneori legile obiective ale dezvoltării sociale, rezultatele obținute pe calea făuririi socialismului ar fi fost cu mult mai mari.

Partidul nostru a desfășurat în ultimii ani o muncă temeinică pentru analizarea drumului parcurs pînă acum, a dezvăluit cu curaj neajunsurile, a criticat o serie de abuzuri și ilegalități comise în decursul anilor și a luat măsuri hotărîte nu numai pentru lichidarea lor, ci și pentru a asigura condițiile ca asemenea fenomene negative să nu se mai poată repeta vreodată în societatea noastră. În aceasta vedem o datorie față de propriul popor și, totodată, o obligație cu caracter internaționalist, întrucît este

bine cunoscut că propaganda dușmană caută să speculeze orice manifestări negative din țările socialiste pentru a provoca greutăți partidelor comuniste, a prejudicia activitatea forțelor revoluționare.

Partidul se preocupă de îmbunătățirea continuă a conducerii și planificării economiei naționale, de perfecționarea formelor și metodelor de conducere a întregii vieți sociale. Acordăm o mare atenție dezvoltării democrației socialiste pornind de la faptul că orînduirea nouă, lichidînd orice oprimare, inegalitate economică-socială dintre oameni, creează condiții pentru o puternică înflorire a libertăților democratice, pentru o organizare superioară a relațiilor dintre toți membrii societății, pentru manifestarea plenară a personalității fiecăruia și afirmarea umanismului socialist.

Dacă orînduirea capitalistă a marcat, incontestabil, un progres față de orînduirea veche, feudală, și în domeniul libertăților democratice și al drepturilor cetățenești, este cu atît mai evident că orînduirea socialistă este chemată să făurească o societate în care libertățile democratice să fie incomparabil superioare orînduirii capitaliste. Aceasta presupune un proces care solicită, desigur, partidelor comuniste obligația de a înainta cu hotărîre pe această cale.

Esența democrației socialiste constă în aceea că poporul, devenit stăpîn pe puterea politică și pe mijloacele de producție, trebuie să participe nemijlocit la întreaga activitate de conducere a vieții economice-sociale. În acest sens, urmărim asigurarea cadrului organizatoric și crearea climatului favorabil pentru ca oamenii muncii să-și poată spune deschis cuvîntul asupra tuturor problemelor, să poată critica fără nici un fel de îngrădire sau reprimare orice neajunsuri și să-și manifeste din plin inițiativa, să facă propuneri privind îmbunătățirea întregii activități de construcție socialistă. Supunînd consultării și dezbaterii

publice cele mai importante probleme ale politicii sale interne şi externe, partidul nostru are garanţia că măsurile pe care le adoptă corespund întru totul năzuinţelor vitale ale întregului popor.

Faptul că din rîndurile oamenilor muncii se ridică critici la adresa unor fenomene negative sau unor greşeli săvîrşite în diferite domenii ale societăţii nu pune sub semnul întrebării sistemul social socialist, ci constituie o expresie a dorinţei maselor muncitoare ca asemenea fenomene să fie înlăturate, ceea ce corespunde preocupărilor partidului pentru perfecţionarea formelor şi metodelor sale de conducere a societăţii.

Întreaga practică a construcţiei socialiste şi comuniste demonstrează că pîrghia hotărîtoare, condiţia principală a făuririi noii orînduiri o constituie asigurarea rolului conducător în societate al clasei muncitoare, aliată cu ţărănimea, cu intelectualitatea, cu celelalte mase muncitoare, conducerea luptei întregului popor de către partidul comunist, mobilizarea susţinută de către fiecare ţară a propriilor resurse materiale şi umane, rezolvarea în mod creator a problemelor dezvoltării bazei tehnice-materiale şi perfecţionării noilor relaţii de producţie, a democraţiei socialiste, a întregii organizări sociale. Înfăptuirea cu succes a sarcinilor fundamentale ale construcţiei socialiste reprezintă aportul esenţial al fiecărei ţări la întărirea sistemului socialist mondial, la cauza socialismului şi păcii.

Totodată, un factor important al progresului continuu al ţărilor socialiste este dezvoltarea colaborării şi cooperării lor multilaterale. Între factorii interni şi externi ai edificării noii orînduiri, între eforturile fiecărui popor pentru creşterea continuă a potenţialului economic al ţării sale şi colaborarea liberă şi suverană a ţărilor socialiste există o legătură strînsă, dialectică ; aceasta exprimă unitatea dintre interesele naţionale şi cele internaţionale ale ţărilor socialiste.

Viaţa demonstrează că socialismul a devenit, atît în fiecare ţară cît şi pe plan mondial, o forţă invincibilă.

Desigur, nu putem uita nici un moment că în lume mai există ţări imperialiste care fac totul pentru a împiedica dezvoltarea socialismului, că ele folosesc toate mijloacele, inclusiv mijloacele de propagandă şi informare, împotriva ideilor marxism-leninismului, împotriva orînduirii socialiste ; dar între dorinţele cercurilor reacţionare imperialiste şi posibilităţile de realizare a acestor dorinţe este o distanţă ca de la cer la pămînt.

Uneori se afirmă că propaganda şi ideologia burgheză sînt în stare să exercite o asemenea influenţă asupra partidelor comuniste din ţările socialiste, asupra popoarelor acestor ţări, încît să le abată de pe drumul socialismului.

Fără îndoială că în ţările socialiste mai există rămăşiţe ale fostelor clase exploatatoare şi ale ideologiei lor, mai pătrund din afară, sub diferite forme, concepţii străine, retrograde. De aceea trebuie să ducem o luptă consecventă împotriva ideologiei burgheze, să dăm cea mai mare atenţie educării marxist-leniniste a maselor, răspîndirii concepţiei noastre despre lume şi societate — care s-a afirmat cu tărie de-a lungul deceniilor, în cele mai grele condiţii ca teoria cea mai înaintată, în stare să călăuzească popoarele pe calea transformării din temelii a societăţii omeneşti. Dar este inacceptabilă şi de neconceput ideea că clasa muncitoare, popoarele, partidele comuniste din ţările socialiste, care prin lupte îndîrjite de clasă şi prin mari sacrificii au răsturnat clasele exploatatoare şi dominaţia imperialistă străină, au cucerit puterea politică şi au construit socialismul, ar putea să renunţe — din îndemnul propagandei burgheze, oricît de

rafinată ar fi ea — la cuceririle lor revoluționare, la puterea lor populară, la socialism.

Imperialismul n-a reușit să oprească drumul socialismului atunci cînd acesta învinsese într-o singură țară sau în primii ani de după război, cînd puterea muncitorilor și țăranilor în țările socialiste nu era consolidată, cînd existau încă clase exploatatoare care mai dețineau importante poziții economice și politice. Cu atît mai mult astăzi, cînd socialismul reprezintă o realitate vie în țările noastre, cînd poporul este stăpîn pe destinele țării și are la îndemînă toate mijloacele de apărare, cînd există un puternic sistem mondial socialist, nu este de conceput că vreo forță oarecare ar putea să întoarcă din drumul lor popoarele țărilor socialiste, să oprească mersul lor victorios înainte.

Invincibilitatea orînduirii socialiste se bazează în primul rînd pe exercitarea de către clasa muncitoare a misiunii sale istorice conducătoare, pe faptul că puterea se află în mîinile celor ce muncesc, pe hotărîrea de nezdruncinat a popoarelor, în frunte cu partidele lor comuniste, de a întări și dezvolta cuceririle lor revoluționare, de a-și apăra libertatea și independența. În același timp, aceasta se bazează pe solidaritatea internaționalistă a țărilor socialiste, a mișcării comuniste și a tuturor forțelor antiimperialiste în lupta împotriva oricărei agresiuni armate imperialiste.

După cum au arătat și reprezentanții altor partide, între țările socialiste se manifestă de mai mulți ani divergențe serioase, au apărut elemente de încordare care afectează relațiile lor de colaborare și unitatea sistemului socialist mondial. Au dreptate reprezentanții acelor partide care au ridicat aici problema unei analize temeinice a cauzelor acestor divergențe, pentru că numai astfel se pot

găsi mijloacele pentru înlăturarea lor, pentru întărirea colaborării și unității dintre țările socialiste.

După părerea noastră, trebuie să pornim de la condițiile diferite de dezvoltare istorică în care își desfășoară activitatea țările socialiste. Acestea fac să apară deosebiri în aprecierea unor fenomene, în căile de construcție practică a orînduirii socialiste. Faptul că aceste deosebiri de păreri și aprecieri se transformă însă în divergențe și duc la încordare, afectînd relațiile reciproce, se datorește îndeosebi factorilor subiectivi, neînțelegerii diversității de condiții de dezvoltare, nesocotirii normelor de relații dintre țările socialiste.

Desigur, trebuie avut în vedere că relațiile dintre țările socialiste nu au un precedent în dezvoltarea anterioară a lumii, reprezintă un fenomen cu totul nou în viața internațională, o experiență unică în istoria societății omenești. În evoluția acestor relații pot apărea o serie de neajunsuri și anomalii care, după părerea noastră, au un caracter vremelnic, remediabil. Asemenea fenomene pot și trebuie să dispară în cursul procesului de perfecționare continuă a colaborării internaționaliste dintre popoarele care construiesc noua orînduire.

Partidul nostru, încă cu mulți ani în urmă, a privit cu îngrijorare ascuțirea polemicii publice și agravarea divergențelor între partidele comuniste și muncitorești, îndeosebi între Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și Partidul Comunist Chinez. Ne-am exprimat părerea că nu trebuie blamată sau condamnată politica vreunui partid comunist nici la congresele altor partide, nici la întîlniri și reuniuni internaționale. În primăvara anului 1964, Partidul Comunist Român s-a adresat atît Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, cît și Partidului Comunist Chinez cu apelul de a nu extinde și ascuți polemica, de a acționa pentru găsirea căilor de rezolvare a problemelor diver-

gente. Din păcate, lucrurile s-au desfășurat astfel încît s-a ajuns la stadiul pe care-l cunoaștem cu toții.

Desigur, tovarăși, nu este locul, momentul și nu intră în ordinea de zi a consfătuirii noastre analiza cauzelor acestor stări de lucruri ; noi nu aveam intenția să ne ocupăm de ele dacă nu se puneau în discuție. Delegația noastră dorește să sublinieze că Partidului Comunist Român, poporului nostru le provoacă o mare îngrijorare faptul că s-a ajuns, în relațiile dintre cele două mari țări socialiste, la conflicte și ciocniri de graniță. În același timp, noi constatăm cu satisfacție că în declarația guvernului Uniunii Sovietice se propune rezolvarea acestor probleme pe calea tratativelor, precum și faptul că, în declarația sa de răspuns, Republica Populară Chineză se pronunță pentru discuții. Noi considerăm că numai pe această cale, a discuțiilor, a tratativelor, pot și trebuie să fie rezolvate problemele de orice fel dintre țările socialiste ; orice altă cale nu poate decît să aducă prejudicii sistemului mondial socialist, mișcării noastre comuniste și influenței socialismului în lume.

În această ordine de idei, partidul nostru consideră că blamările și condamnările exprimate la această consfătuire împotriva Partidului Comunist Chinez, ca și în general condamnările la adresa oricărui alt partid, nu sînt de natură să creeze un climat favorabil pentru rezolvarea divergențelor și litigiilor.

Așa cum am mai declarat public și cum am spus tovarășilor chinezi, noi nu sîntem de acord cu acuzațiile pe care le aduc Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, altor partide comuniste. În același timp, noi am arătat tovarășilor sovietici și tovarășilor din alte partide frățești că nu sîntem de acord nici cu acuzațiile pe care le aduc Partidului Comunist Chinez.

Ascultînd unele cuvîntări la această consfătuire, ne-am amintit că în istoria mișcării comuniste au mai fost cazuri cînd unor partide comuniste și muncitorești, inclusiv din țările socialiste, li s-au adus acuzații grave care s-au dovedit ulterior neîntemeiate. Cunoaștem cu toții consecințele extrem de grele pe care le-au avut aceste practici și metode pentru mișcarea muncitorească, pentru cauza socialismului. Trăgînd toate concluziile din greșelile făcute în trecut, cînd P.C.R. a luat parte la asemenea campanii, declarăm aci că sîntem ferm hotărîți să nu mai repetăm aceste greșeli, să nu mai mergem în nici un caz pe calea acuzării și condamnării altor partide comuniste și muncitorești. Acuzațiile, blamările, etichetările și invectivele — din partea oricui ar veni ele — nu pot să ducă decît la ascuțirea încordării și adîncirea neînțelegerilor, nu sînt de natură să creeze condiții pentru rezolvarea problemelor divergente, pentru dezvoltarea colaborării și unității partidelor noastre. Cu atît mai mult nu pot contribui la relații normale între partide apelurile, sub orice formă, din partea oricui din afară, la înlocuirea organelor de conducere ale vreunui partid comunist sau muncitoresc.

Sîntem profund convinși că singura cale de creare a condițiilor pentru normalizarea relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești este aceea a discuțiilor tovărășești, abordarea de pe pozițiile marxist-leniniste a deosebirilor de vederi și divergențelor, pornind de la interesele propriilor popoare, ale clasei muncitoare, ale mișcării comuniste internaționale și cauzei socialismului în lume. În acest spirit, noi considerăm că consfătuirea noastră trebuie să ducă nu la adîncirea divergențelor, ci să contribuie la netezirea căilor pentru atenuarea și lichidarea lor. Numai astfel vom răspunde năzuințelor comuniștilor din întreaga lume, ale clasei muncitoare, ale tuturor forțelor antiimperialiste.

Delegația noastră este împuternicită să se adreseze din nou tuturor partidelor comuniste și muncitorești, indiferent dacă participă sau nu la consfătuire, ca, pe deasupra disensiunilor și neînțelegerilor, să facem eforturi pentru a găsi căile de unire în lupta împotriva imperialismului, pentru cauza noastră comună, cauza socialismului și comunismului. Aceasta este o cerință vitală a luptei antiimperialiste actuale, îndatorirea internaționalistă principală a momentului de față.

Numai prin unitate sistemul mondial socialist poate arunca în balanța luptei internaționale pentru pace și progres întreaga sa forță și superioritate materială, politică și morală. Pentru aceasta este însă necesar să se vegheze la respectarea strictă de către toate țările socialiste, în relațiile reciproce, a principiilor marxism-leninismului, a internaționalismului socialist, independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, întrajutorării tovărășești.

Aceste principii, care formează un tot unitar, dialectic, nu pot fi considerate în mod separat și nici nu pot fi opuse unul altuia. Desigur că orice slăbire a solidarității internaționale aduce daune cauzei fiecărei țări și cauzei noastre comune, dar în același timp, sub nici o formă, principiul internaționalismului nu poate fi invocat pentru nerespectarea celorlalte principii, pentru amestecuri de orice fel în treburile interne ale unei țări socialiste sau ale unui partid frățesc.

Suveranitatea țărilor socialiste nu se opune în nici un fel internaționalismului socialist, ci, dimpotrivă, este o condiție esențială a întăririi solidarității lor, a colaborării lor libere și conștiente în lupta împotriva imperialismului, pentru victoria țelurilor noastre comune.

Dezvoltînd relațiile de colaborare în toate domeniile pe baza principiilor de mai sus, țările socialiste vor oferi lumii un model de conlucrare rodnică între popoare, între state libere și suverane. Identitatea orînduirii sociale și de stat, comunitatea intereselor și țelurilor fundamentale, ideologia comună marxist-leninistă reprezintă premisele obiective pentru refacerea și întărirea unității țărilor socialiste, pentru dezvoltarea legăturilor de prietenie și colaborare frățească între ele.

Deosebit de ilustrative sînt în acest sens rezultatele pozitive ale Consfătuirii de la Budapesta a statelor participante la Tratatul de la Varșovia și ale recentei sesiuni de la Moscova a C.A.E.R. Ele au demonstrat că, atunci cînd se pornește de la dorința găsirii unor soluții reciproc acceptabile, cînd problemele sînt abordate într-un spirit tovărășesc, de stimă reciprocă și receptivitate față de opiniile și interesele celorlalți, este posibil să se stabilească hotărîri comune, să se întărească solidaritatea dintre țările socialiste.

Tovarăși,

O puternică forță a contemporaneității angajată în lupta revoluționară împotriva imperialismului este clasa muncitoare din țările capitaliste, în frunte cu partidele comuniste. În ciuda unor greutăți neînchipuit de mari, partidele comuniste din aceste țări își intensifică lupta pentru drepturi economice și politice ale clasei muncitoare, ale tuturor oamenilor muncii, pentru libertate și democrație, pentru transformări progresiste în societate, pentru independența națională a popoarelor.

Sînt cunoscute amplele mișcări sociale desfășurate în ultimii ani de proletariat, de masele de milioane de oameni ai muncii în țările capitaliste.

În multe țări capitaliste, datorită conștiinței și combativității sale revoluționare, proletariatul joacă un rol politic tot mai important, de voința și glasul său trebuind

să țină seama înseși forurile conducătoare. În lupta antiimperialistă, proletariatul acționează tot mai unit, muncitorii, indiferent de concepțiile politice, filozofice și religioase, își întăresc solidaritatea. Realizarea unității clasei muncitoare este un imperativ esențial pentru înfăptuirea măreței sale misiuni revoluționare, a rolului istoric ce-i revine în societate.

În acest sens, o deosebită importanță are efortul pentru realizarea unității de acțiune cu partidele socialiste și social-democrate care, în unele țări, cuprind mase largi de oameni ai muncii. Desigur că între partidele comuniste și social-democrate există adînci deosebiri de concepție într-o serie de probleme fundamentale ale vieții social-politice, că politica unor conducători social-democrați care refuză să colaboreze cu partidele comuniste împiedică înfăptuirea acțiunilor comune. Cu toate acestea, după cum arată experiența unor țări, comuniștii și socialiștii pot acționa unitar, obținînd succese în satisfacerea intereselor clasei muncitoare, ale păturilor largi ale populației. De aceea este necesar să se acționeze cu perseverență pentru realizarea unei colaborări strînse între partidele comuniste și partidele socialiste și social-democrate.

O profundă schimbare în viața internațională a fost determinată de procesul destrămării sistemului colonial. Mișcarea de eliberare națională a popoarelor care mai gem sub jugul robiei coloniale dă lovituri puternice ultimelor rămășițe ale acestui odios sistem de exploatare și oprimare. Această luptă care se bucură de solidaritatea, simpatia și sprijinul activ al întregii omeniri progresiste joacă un rol important în lupta antiimperialistă. Ca urmare a prăbușirii sistemului colonial, în lume au apărut zeci și zeci de state noi, independente, în fața cărora stă sarcina istorică de a lichida înapoierea economică și socială moștenită de la imperialism, de a păși hotărît pe calea progresului și

prosperității. Lupta noilor state independente din Asia și Africa împotriva imperialismului și neocolonialismului, pentru apărarea independenței și suveranității lor naționale, pentru dreptul de a-și alege singure calea dezvoltării sociale, fără nici un amestec din afară, exercită o puternică influență asupra evoluției lumii contemporane.

Se afirmă tot mai impetuos lupta popoarelor din țările Americii Latine pentru eliberarea de sub tutela imperialismului american, pentru dezvoltare economică și socială de sine stătătoare, pentru apărarea intereselor lor naționale vitale, pentru lărgirea relațiilor cu statele socialiste. Mișcarea forțelor revoluționare din America Latină, în frunte cu puternicele detașamente ale proletariatului, reprezintă o parte componentă deosebit de importantă a luptei antiimperialiste mondiale.

După cum se știe, continuă să se adîncească decalajul economic între țările avansate și cele în curs de dezvoltare. De aceea este deosebit de important ca partidele comuniste să acționeze pentru reducerea acestui decalaj, spre a se acorda acestor țări sprijinul necesar în lupta lor pentru progres economic și social.

Calea sigură pentru progresul economic și social al noilor state, pentru apărarea și întărirea independenței lor naționale este în primul rînd — așa cum arată viața — intensificarea eforturilor proprii, mobilizarea întregului lor potențial material și uman, concentrarea și unirea tuturor forțelor progresiste ale națiunii.

În multe din țările de curînd eliberate de sub jugul imperialist are loc o puternică dezvoltare a sectorului de stat și cooperatist, paralel cu sectorul particular-capitalist. Asigurarea mersului spre socialism al acestor state presupune sprijinirea multilaterală a dezvoltării sectorului de stat și cooperatist, care trebuie să devină hotărîtor în economia statului respectiv, întărirea forțelor politice revoluționare.

Este știut că, într-o serie de asemenea țări, un rol important în viața politică îl au mișcările democratice și progresiste. În unele din noile state independente, reacțiunea exercită o prigoană împotriva partidelor comuniste, a celorlalte forțe revoluționare. Există țări în care chiar și formațiuni democratice, patriotice, care se situează pe poziții antiimperialiste, ignorează rolul comuniștilor sau refuză colaborarea cu aceștia, ceea ce nu poate aduce decît prejudicii intereselor popoarelor respective. Experiența istorică arată însă că asigurarea progresului acestor țări depinde în mare măsură de existența unor partide revoluționare avînd la bază concepția materialismului dialectic și istoric, hotărîte să unească cele mai largi forțe sociale în lupta pentru dezvoltarea democratică și independentă a societății. Numai realizarea unei strînse colaborări a comuniștilor cu celelalte forțe naționale patriotice, progresiste, numai lupta lor comună sub egida unor idei înaintate, revoluționare, constituie factorul hotărîtor pentru transformarea progresistă a societății, pentru dezvoltarea economică și politică de sine stătătoare a acestor țări.

În eforturile lor pentru progres, împotriva dominației imperialiste, a politicii neocolonialiste, în dezvoltarea lor economică-socială, aceste țări găsesc un important sprijin în colaborarea multilaterală cu statele socialiste.

Una din forțele sociale importante ale lumii contemporane cu un mare potențial revoluționar în lupta împotriva imperialismului, pentru cauza progresului este țărănimea — aliat firesc și apropiat al clasei muncitoare. În numeroase țări, îndeosebi în state cu o economie mai puțin dezvoltată, țărănimea reprezintă o mare parte a populației, avînd un însemnat rol în viața social-politică. Este o realitate incontestabilă că în perioada actuală se intensifică participarea maselor țărănești la viața politică, în lupta împotriva imperialismului. Tocmai de aceea este

deosebit de importantă întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănime, situarea partidelor comuniste în fruntea luptei maselor țărănești pentru drepturi economice și sociale, împotriva exploatării monopoliste, pentru o viață mai bună, atragerea țărănimii din toate țările la marea mișcare antiimperialistă.

În condițiile profundei revoluții tehnice-științifice contemporane, o pondere crescîndă în societate, un rol tot mai important în creația materială și spirituală, în făurirea progresului social are intelectualitatea. În lupta revoluționară este o necesitate obiectivă să se țină seama de noile schimbări care au loc în structura societății moderne, precum și de tendințele tot mai evidente de angajare directă a intelectualității alături de clasa muncitoare, de masele largi de oameni ai muncii în lupta antimonopolistă, pentru transformarea progresistă a societății, pentru soluționarea unor probleme stringente ale vieții popoarelor. În acest fel, intelectualitatea poate fi tot mai puternic antrenată în marile bătălii sociale și politice conduse de partidele comuniste, în activitatea generală cu caracter antiimperialist.

Tot mai viguros se afirmă în perioada actuală tineretul, care, prin elanul și combativitatea sa, prin idealurile sale generoase, reprezintă un imens potențial în transformarea progresistă a lumii. Tînăra generație este vital interesată în eliminarea primejdiei unei conflagrații mondiale, în asigurarea unor condiții propice pentru manifestarea și fructificarea energiei și entuziasmului său creator. În lumea capitalistă au loc adînci frămîntări ale tineretului în legătură cu problema crucială a existenței sale : cum își va organiza viitorul, cum va arăta viața sa de mîine. În aceste mișcări se afirmă puternic masele tineretului muncitoresc, se impun atenției energicele acțiuni ale tineretului studios. Apare tot mai evidentă dorința expresă a ti-

neretului de a participa activ la lupta politică pentru asigurarea unui viitor mai bun, luptă care, chiar dacă cuprinde curente variate, concepții și orientări diferite, are un important rol pozitiv.

Răspunsuri corespunzătoare la preocupările ce-i frămîntă, tinerii trebuie să găsească la partidele comuniste și muncitorești, care pot să le deschidă o perspectivă clară asupra căilor dezvoltării revoluționare a societății. Milioane și milioane de tineri din lumea capitalistă pot reprezenta, dacă sînt just călăuziți în năzuința lor spre progres, o uriașă forță socială în lupta împotriva reacțiunii, pentru democrație și pace.

Un rol important în lupta antiimperialistă, pentru progres și pace au și alte forțe sociale : organizațiile de femei, păturile mijlocii, cercuri sociale de cele mai diferite convingeri și orientări politice, filozofice și religioase, personalități culturale și științifice, reprezentanți ai unor partide politice burgheze care se pronunță pentru o politică realistă față de cauza păcii și civilizației omenirii.

O trăsătură esențială a vieții politice contemporane este creșterea aportului tuturor statelor la soluționarea problemelor care frămîntă omenirea ; se poate spune că, în epoca actuală, fiecare stat, fiecare națiune — mare sau mică — poartă răspunderi pentru soarta păcii și civilizației umane, are îndatorirea de a-și aduce contribuția activă la preîntîmpinarea unui nou război, la întărirea prieteniei și cooperării între popoare. Merită a fi subliniat faptul că țările mici și mijlocii se afirmă tot mai ferm pe arena mondială, aducînd o contribuție sporită la soluționarea problemelor internaționale, la instaurarea unor relații de deplină egalitate între națiuni, de respect față de voința și aspirațiile fiecărui popor.

Constituie una din caracteristicile de bază ale epocii noastre faptul că problemele internaționale, problemele

păcii și războiului au devenit o preocupare majoră a sute de milioane de oameni de pe toate meridianele, care acționează cu hotărîre pentru a împiedica imperialismul să dezlănțuie un nou război, pentru a asigura pacea.

Stimați tovarăși,

Obiectivul central al luptei unite a tuturor forțelor antiimperialiste este apărarea păcii și securității internaționale, zădărnicirea politicii agresive a imperialismului, apărarea independenței și suveranității popoarelor, asigurarea dezvoltării progresiste a societății omenești.

O importanță crucială pentru înfăptuirea acestor țeluri are în lumea de azi așezarea relațiilor între state, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur, fără nici un amestec din afară, calea dezvoltării sale social-politice. De înfăptuirea consecventă a acestor principii depind însăși cauza destinderii, soarta păcii — încălcarea lor constituind o principală sursă de pericol pentru securitatea internațională. Tocmai de aceea ele capătă în zilele noastre o largă recunoaștere, tot mai multe state pronunțîndu-se și acționînd pentru promovarea și respectarea lor deplină. Iată de ce noi considerăm necesar ca partidele comuniste și muncitorești să militeze perseverent pentru generalizarea acestor principii în viața internațională, făcînd din aceasta un țel de importanță majoră în lupta forțelor antiimperialiste.

Un obiectiv de seamă al mișcării antiimperialiste este stingerea conflictelor armate existente astăzi în lume. Sîntem întru totul de acord cu acele pasaje ale documentului prezentat consfătuirii care cheamă pe toți cei cărora le este scumpă cauza păcii și destinderii să intensifice lupta

pentru încetarea definitivă a agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam, pentru crearea condițiilor ca poporul vietnamez să poată decide singur asupra destinelor sale, fără nici un amestec din afară.

Considerăm că este una din îndatoririle esențiale ale țărilor socialiste, ale mișcării comuniste, ale întregului front antiimperialist de a-și intensifica eforturile, pe toate planurile, pentru a se pune capăt cît mai grabnic agresiunii imperialiste în Vietnam, pentru a determina retragerea din această țară a trupelor americane și ale aliaților lor și încetarea războiului impus acestui popor eroic. Recentele propuneri făcute de Frontul Național de Eliberare din Vietnamul de sud reprezintă o bază realistă, constructivă pentru desfășurarea pozitivă a tratativelor de la Paris, care să ducă la soluționarea politică a acestui conflict, la asigurarea dreptului poporului vietnamez de a-și rezolva de sine stătător problemele dezvoltării sale. Partidul, guvernul și poporul român au acordat și vor acorda și în viitor întregul lor sprijin — material, politic, moral și diplomatic — poporului vietnamez în lupta sa dreaptă pentru apărarea independenței și libertății patriei.

O tot mai mare îngrijorare trezește în opinia publică mondială menținerea încordării din Orientul Apropiat; este, de aceea, necesar ca eforturile tuturor forțelor iubitoare de pace să fie îndreptate spre diminuarea încordării din această parte a lumii, spre soluționarea conflictului pe baza rezoluției Consiliului de Securitate al O.N.U. În acest sens, o condiție esențială o constituie retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate, asigurarea suveranității, integrității teritoriale și independenței tuturor statelor din această regiune, precum și reglementarea problemei refugiaților palestinieni, ținîndu-se seama de interesele lor naționale.

Noi înțelegem și sprijinim hotărît aspirațiile popoarelor arabe spre deplină eliberare națională, emancipare socială, spre dezvoltare democratică, progresistă. În exprimarea punctului nostru de vedere pornim de la teza că nu poate fi liber un popor care nu recunoaște altor popoare dreptul la independență, la existență de sine stătătoare. Este limpede că de pe urma menținerii încordării și a conflictelor, a perpetuării stării de beligeranță în Orientul Apropiat nu au de cîștigat decît cercurile imperialiste, care urmăresc să dezbine popoarele, să cultive disensiunile și încordarea, pentru a-și menține și consolida dominația, nu au de cîștigat decît cercurile reacționare din țările acestei zone.

O cauză vitală a întregii omeniri contemporane este înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare. Este știut că singura cale radicală pentru evitarea pericolului unui război termonuclear o constituie dezarmarea atomică. Firește, Tratatul de neproliferare a armelor nucleare reprezintă un pas înainte în această direcție ; el trebuie însă urmat de măsuri concrete care să ducă la micșorarea și lichidarea pericolului nuclear, la interzicerea și distrugerea armei atomice, să asigure ca forța atomului — această mare cucerire a geniului uman — să fie folosită exclusiv în scopuri pașnice, în slujba progresului societății.

Una din problemele importante de care depinde asigurarea păcii este înfăptuirea securității europene. Analizînd procesele ce se desfășoară în Europa, examinînd tendințele noi care se afirmă pe arena politică a acestui continent, țările socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia au înfățișat în Declarația de la București din 1966, ca și în recentul Apel de la Budapesta, o perspectivă amplă și mobilizatoare privind posibilitățile și căile de înfăptuire a securității europene. Puternica rezonanță pe

care aceste documente au avut-o pe plan internațional confirmă interesul viu al popoarelor, al opiniei publice pentru realizarea unui climat de colaborare activă, de destindere, securitate și pace pe continentul european. Trebuie menționat faptul că aceste documente au fost considerate de către unele state și cercuri guvernamentale din Occident drept o bază eficientă de discuție în vederea realizării unui progres real, concret, pe calea destinderii și securității în Europa.

În realizarea securității europene, o mare importanță au recunoașterea realităților istorice postbelice — inclusiv existența celor două state germane —, asigurarea inviolabilității frontierelor, lichidarea concomitentă a N.A.T.O. și a Tratatului de la Varșovia, desființarea bazelor militare și retragerea trupelor străine în granițele lor naționale, renunțarea la orice manifestări și demonstrații de forță. Aceasta este alternativa pe care trebuie s-o opunem politicii cercurilor imperialiste agresive, militariste și revanșarde de încordare în relațiile internaționale de pe continentul european.

Crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa nu este numai un deziderat vital al popoarelor de pe acest continent ; aceasta ar contribui în mare măsură la îmbunătățirea generală a climatului politic internațional, la soluționarea unor probleme în suspensie de pe alte continente.

O însemnătate deosebită pentru asigurarea stabilității și întărirea păcii ar avea realizarea unor înțelegeri regionale, instaurarea unei atmosfere de încredere și bună vecinătate în diferite părți ale globului, inclusiv crearea unor zone denuclearizate.

Atingerea țelurilor securității cere forțelor revoluționare și progresiste să militeze activ pentru respectarea strictă a normelor dreptului internațional de către toate

statele, pentru recunoașterea internațională a unor țări ca Republica Populară Chineză, unicul reprezentant legitim al poporului chinez, Republica Democrată Germană, Republica Democrată Vietnam, Republica Populară Democrată Coreeană, pentru înfăptuirea universalității O.N.U., pentru asigurarea condițiilor necesare participării tuturor statelor la rezolvarea marilor probleme ale lumii contemporane.

Pentru înfăptuirea obiectivelor de pace și securitate sînt necesare continuarea și adîncirea procesului de destindere, dezvoltarea largă a relațiilor economice, politice, diplomatice, tehnice-științifice, culturale între toate statele, indiferent de orînduirea socială, reglementarea pe cale pașnică, prin discuții și tratative, a problemelor internaționale litigioase.

Pătrunse de sentimentul responsabilității față de destinele omenirii, față de cauza socialismului și a păcii, Partidul Comunist Român, guvernul României socialiste vor acționa și în viitor cu energie și perseverență pentru triumful cauzei păcii, securității și progresului.

Stimați tovarăși,

Pe drept cuvînt în documentul prezentat consfătuirii se vorbește despre necesitatea luptei împotriva oricăror manifestări atît ale naționalismului, rasismului, cît și a tendințelor de hegemonism.

După cum se știe, naționalismul se manifestă prin nerecunoașterea drepturilor altor națiuni sau naționalități, printr-un regim de inegalitate și încălcarea intereselor lor legitime, prin persecutarea și asuprirea altor popoare.

Este știut că cercurile reacționare imperialiste au recurs întotdeauna la arma naționalismului și șovinismului pentru a dezbina popoarele și a le putea exploata și asupri în mod barbar. De aceea, pentru comuniști este o datorie să

lupte cu cea mai mare hotărîre împotriva oricăror manifestări de naționalism sau rasism, de șovinism și hegemonism, concepții proprii ideologiei burgheze, aflată într-o opoziție ireductibilă cu marxism-leninismul.

Tocmai pentru a putea duce cu succes această luptă este necesar, așa cum sublinia Lenin, de a combate în primul rînd orice formă a naționalismului și tendințelor de hegemonie din rîndurile propriei națiuni. Naționalismul națiunilor mici sau naționalităților este determinat și permanent alimentat în primul rînd de politica de dominație și asuprire națională. De aceea, lupta pentru eliberare națională, pentru cucerirea sau apărarea independenței constituie o parte integrantă a luptei împotriva naționalismului, pentru prietenie între popoare.

Desigur că abordarea marxist-leninistă a acestei probleme presupune o demarcație clară între naționalism și lupta pentru apărarea intereselor naționale ale fiecărui popor. Ar fi cu totul nejust de a considera afirmarea principiilor egalității în drepturi, suveranității naționale de stat și independenței partidelor drept manifestări naționaliste sau încălcări ale internaționalismului proletar.

Internaționalismul presupune în mod necondiționat existența liberă și egală în drepturi a națiunilor, dezvoltarea partidelor comuniste independente ca premisă fundamentală și hotărîtoare a legăturilor lor de solidaritate frățească. Îndatorirea comuniștilor constă înainte de toate în a se preocupa de organizarea luptei revoluționare din propria țară, iar acolo unde sînt partide de guvernămînt de a asigura făurirea societății socialiste. În nici un caz, grija pentru progresul și prosperitatea țării lor, pentru dezvoltarea ei economică și culturală, care nu se realizează pe seama altor popoare, în detrimentul sau prin negarea intereselor altora, nu poate fi prezentată ca expresie a naționalismului. Dimpotrivă, numai în acest fel

comuniștii își îndeplinesc rolul de avangardă și forță conducătoare a propriului popor, contribuie la statornicirea unor relații de respect și încredere între toate popoarele — temelia unei reale solidarități cu mișcările revoluționare din toate țările.

Între lupta pentru apărarea intereselor naționale, pentru deplină egalitate în drepturi a țărilor ca și a partidelor și între manifestarea solidarității internaționale nu este nici o contradicție, ci, dimpotrivă, există o strînsă unitate dialectică. Nu poți lupta cu succes pentru apărarea intereselor clasei muncitoare din propria țară dacă nu dezvolți colaborarea strînsă cu clasa muncitoare din alte țări ; de asemenea, nu poți fi internaționalist dacă nu te îngrijești de apărarea intereselor clasei muncitoare și ale propriului popor. Numai o îmbinare justă a intereselor naționale cu cele ale luptei internaționale poate asigura adevărata înfăptuire a principiilor marxist-leniniste.

Partidul Comunist Român s-a preocupat întotdeauna, în trecut ca și în prezent, de îmbinarea armonioasă a luptei revoluționare și a eforturilor pentru construirea socialismului în România cu dezvoltarea solidarității internaționale. Internaționalismul comuniștilor români are tradiții îndelungate, de nezdruncinat, el s-a manifestat prin participarea la lupta cu arma în mînă pentru victoria și apărarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, prin nenumăratele manifestări de solidaritate cu mișcările revoluționare din diferitele țări ale lumii, prin participarea la brigăzile internaționale în lupta contra fascismului în Spania, la mișcarea de partizani din Franța și din alte țări în timpul celui de-al doilea război mondial.

Partidul Comunist Român a acordat un ajutor activ poporului coreean în lupta sa contra agresiunii Statelor Unite ale Americii, acordă întregul său sprijin luptei eroice a poporului vietnamez, își manifestă solidaritatea

cu lupta pentru apărarea libertății și independenței Cubei revoluționare. El dă un sprijin multilateral, material, politic și moral, mișcărilor de eliberare națională, luptei popoarelor din colonii.

În ce privește legăturile internaționale, partidul nostru, pornind tocmai de la principiile internaționalismului proletar, și-a dezvoltat relațiile cu partidele comuniste și muncitorești din toate țările sistemului mondial socialist, întreține relații strînse și intensifică contactele cu un mare număr de partide comuniste și muncitorești din celelalte țări ale lumii, cît și cu mișcări de eliberare națională de pe toate continentele.

M-am referit la toate acestea avînd în vedere că uneori s-a spus ori s-a sugerat despre comuniștii români că ar duce o politică naționalistă, că și-ar neglija îndatoririle internaționaliste. Nu, tovarăși. Partidului Comunist Român și poporului român le sînt străine manifestările naționalismului și îngustimea națională ; lor le sînt scumpe ideile solidarității internaționale, ale internaționalismului proletar — just înțeles, just conceput — așa cum l-au gîndit Marx, Engels, Lenin.

Fiind comuniști români, noi sîntem apărători hotărîți ai intereselor naționale ale poporului nostru, nu precupețim nimic pentru a asigura edificarea socialismului în România, și, în același timp, ne aducem întreaga contribuție la întărirea forțelor mondiale ale socialismului, la întărirea pozițiilor comunismului în lume. Tocmai ca internaționaliști, noi sîntem pentru înfăptuirea deplină și în fapt a egalității între națiuni, între partide. Și în viitor Partidul Comunist Român va milita neobosit pentru dezvoltarea legăturilor de solidaritate internaționalistă cu toate partidele comuniste și muncitorești, își va îndeplini întotdeauna îndatoririle ce-i revin ca detașament al marelui front internațional al comuniștilor.

Stimați tovarăși,

Proiectul documentului prezentat consfătuirii se ocupă în capitolul său final de unele probleme ale dezvoltării mișcării comuniste și muncitorești, ale relațiilor dintre partidele frățești.

Partidul Comunist Român pornește de la realitatea că, prin vigoarea și combativitatea sa revoluționară, prin puterea de atracție a ideologiei sale, mișcarea comunistă și muncitorească constituie principala forță politică a contemporaneității. Partidele comuniste din numeroase țări au acumulat o bogată experiență revoluționară, și-au sporit forța politică și ideologică, capacitatea organizatorică și influența în rîndul maselor muncitoare, în viața politică și socială.

Una din caracteristicile luptei revoluționare este accentuarea diversității de condiții și împrejurări în care partidele comuniste și muncitorești își desfășoară activitatea. Aceasta determină sarcini și preocupări diferite de la partid la partid, deosebiri privind atît linia tactică și strategică, obiectivele concrete ale luptei revoluționare și ale construcției socialiste, modul de a acționa într-o împrejurare sau alta, cît și abordarea unor probleme teoretice, ideologice privind evoluția societății contemporane. Iată de ce e bine să reamintim ceea ce spunea Karl Marx cu mai bine de o sută de ani în urmă : „Întrucît diferitele detașamente ale clasei muncitoare din fiecare țară și clasa muncitoare din diferite țări se dezvoltă în condiții extrem de diferite este inevitabil ca și concepțiile lor teoretice, care reflectă mișcarea reală, să se deosebească între ele".

Trebuie, desigur, subliniat că cunoașterea și aplicarea adevărurilor generale ale socialismului științific, a cerințelor legilor obiective ale dezvoltării societății constituie o condiție obligatorie pentru orientarea justă a partidelor comuniste și muncitorești. Experiența dovedește totodată

că proletariatul, partidele comuniste pot asigura succesul luptei numai studiind condiţiile şi particularităţile concrete în care activează, pornind de la ele în stabilirea liniei politice, a formelor şi metodelor de activitate, aplicînd în mod creator, la situaţia dată, principiile marxism-leninismului. În legătură cu aceasta îşi păstrează pe deplin actualitatea cele spuse de Lenin încă la sfîrşitul secolului trecut : „Noi credem că pentru socialiştii ruşi este deosebit de necesară prelucrarea de **sine stătătoare** a teoriei lui Marx, deoarece această teorie nu dă decît principii **călăuzitoare** generale, care în **condiţiile concrete** din Anglia se aplică altfel decît în cele din Franţa, în Franţa altfel decît în Germania, în Germania altfel decît în Rusia".

Multe din deosebirile de păreri existente în mişcarea comunistă sînt legate de schimbările care au loc în lume ca urmare a profundelor transformări sociale petrecute în diferite ţări şi continente, ca şi a creşterii rapide a forţelor de producţie, a revoluţiei tehnice-ştiinţifice. Toate aceste fenomene noi cer răspunsuri, care presupun o largă dezbatere ştiinţifică marxist-leninistă. Desigur că pentru aceasta sînt necesare cunoaşterea aprofundată a realităţilor şi, totodată, o gîndire creatoare şi un spirit nou, fără temerea de a privi lucrurile aşa cum sînt ele, şi nu cum am dori noi să fie.

În cadrul acestor discuţii pot apărea pe lîngă idei juste şi păreri greşite. Doar ştiţi, tovarăşi, că în orice domeniu al ştiinţei şi mai cu seamă în domeniul ştiinţelor sociale nu au apărut numai idei corecte, şi nu se poate înainta fără o confruntare a diferitelor păreri. Esenţial este ca discutarea părerilor diferite să se facă într-un spirit civilizat, ştiinţific. Nimeni nu poate pretinde că este deţinătorul cheii fermecate cu care poate deschide lădiţa cu răspunsuri la toate problemele.

Trebuie să pornim întotdeauna de la adevărul că ceea ce a fost just ieri poate deveni astăzi învechit, perimat şi să nu mai corespundă cerinţelor progresului istoric. Trebuie să avem în vedere că formele luptei revoluţionare care s-au dovedit valabile în anumite împrejurări nu pot fi aplicate mecanic în alte condiţii istorice sau în alte etape de dezvoltare. Aceste adevăruri marxist-leniniste sînt confirmate de modul diferit în care s-au înfăptuit revoluţia şi construcţia socialistă în diferite ţări, de multitudinea de forme pe care o îmbracă astăzi lupta revoluţionară a partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările capitaliste, de modul diferit în care acestea preconizează cucerirea puterii şi organizarea societăţii socialiste. Este cunoscut, de pildă, că între nivelul dezvoltării ţărilor capitaliste avansate şi al multor ţări din Africa şi Asia se află o întreagă epocă istorică, ceea ce determină unghiuri deosebite de vedere şi modalităţi distincte de abordare şi rezolvare a problemelor actuale, practice.

Experienţa demonstrează că în practica luptei revoluţionare, ca, de altfel, şi în viaţă, generalul se realizează prin particular ; aplicarea principiilor generale ale marxism-leninismului nu are nimic comun cu stabilirea unor forme unice şi tipare imuabile de gîndire şi acţiune pentru toate partidele. Absolutizarea oricăror forme şi metode ale luptei revoluţionare, oricăror experienţe ale construirii socialismului nu poate ajuta partidelor comuniste să rezolve problemele complexe pe care le ridică viaţa socială, să-şi îndeplinească misiunea ce le revine în societate. Numai comuniştii din ţara respectivă pot cunoaşte cel mai bine realitatea vieţii social-politice naţionale, pot şti cum să acţioneze, în spiritul marxism-leninismului, pentru soluţionarea problemelor care le stau în faţă. Desigur, cunoaşterea reciprocă a preocupărilor partidelor, schimbul de experienţă dintre ele sînt deosebit de utile şi necesare ;

această ajută la îmbogățirea tezaurului nostru comun, la întărirea unității și solidarității mișcării comuniste.

Nu spun prin acestea ceva nou, reamintesc doar unele adevăruri care cîteodată sînt uitate sau neglijate, ceea ce duce la absolutizarea unor experiențe și considerarea lor ca general valabile și universal obligatorii. După părerea noastră, acesta este unul din factorii care au contribuit nu puțin la divergențele de azi.

Modul diferit de a acționa într-o anumită situație sau de a aborda o anumită problemă nu trebuie să constituie obiect de dispută între partidele comuniste și muncitorești. Noi apreciem faptul că proiectul de document prezentat consfătuirii, pornind de la marea diversitate în care partidele comuniste își desfășoară activitatea, subliniază dreptul fiecărui partid de a-și elabora pe deplin independent politica, conducîndu-se după principiile marxism-leninismului.

Fiecare partid poartă răspunderea în fața clasei muncitoare, a propriului popor și, în același timp, în fața mișcării comuniste și muncitorești internaționale pentru modul în care își duce la îndeplinire sarcinile revoluționare, în care înfăptuiește idealurile și aspirațiile celor ce muncesc. Cu cît fiecare partid își îndeplinește mai bine răspunderile față de clasa muncitoare și poporul din care face parte, cu atît crește încrederea maselor în politica sa, se afirmă tot mai puternic rolul său de avangardă, sporește prestigiul mișcării comuniste și muncitorești. În aceasta constă principala contribuție a fiecărui partid la cauza comună a socialismului și comunismului, la întărirea forței și coeziunii internaționale a mișcării comuniste și muncitorești.

Experiența istorică a arătat justețea concluziilor la care au ajuns de mult partidele comuniste că, date fiind deosebirile adînci în nivelul și căile istorice de dezvoltare a diferitelor țări și diversificarea crescîndă a procesului revoluționar, care impune partidelor abordarea de sine stătătoare a sarcinilor concrete, nu este necesară existența nici unui centru conducător.

În perioada actuală, de mari prefaceri economice și sociale, de puternică afirmare a forțelor revoluționare, este necesar să existe contacte bilaterale și multilaterale, legături și discuții între partidele frățești asupra problemelor ideologice și politice ale mișcării comuniste și muncitorești, ale luptei revoluționare împotriva imperialismului, pentru socialism, democrație și pace. În legătură cu aceasta, dorim să subliniem că partidul nostru concepe reuniunile internaționale ale partidelor comuniste nu ca foruri chemate să elaboreze documente cu caracter programatic, obligatorii pentru toate partidele, să stabilească directive și linii normative. Astfel de reuniuni au menirea să asigure un schimb liber și principial de păreri între participanți, pentru stabilirea unor puncte de vedere și obiective comune în problemele fundamentale, de interes general, urmînd ca fiecare partid să hotărască de sine stătător asupra modului concret în care va acționa.

Este pozitiv faptul că documentul prezentat consfătuirii afirmă necesitatea soluționării problemelor divergente din mișcarea comunistă și muncitorească pe calea discuțiilor și conlucrării tovărășești. Considerăm că este necesar ca în activitatea noastră practică să acționăm în acest spirit și să depunem eforturi în acest sens.

Politica partidelor comuniste este supusă verificării vieții și controlului opiniei publice. Oamenii ne judecă nu după declarații de bună intenție — se spune doar că și drumul spre iad este pavat cu bune intenții —, ci după fapte, după felul cum acționăm în înfăptuirea politicii noastre. De aceea vom acționa pentru ca între vorbele, declarațiile și faptele noastre să existe o strînsă concordanță.

Unitatea generală a mişcării depinde în mod hotărîtor de unitatea şi coeziunea fiecărui partid în parte, de forţa sa organizatorică, politică şi ideologică. Cu cît fiecare partid este mai puternic şi mai unit, cu atît mai trainică este unitatea mişcării comuniste şi muncitoreşti. De aceea, în relaţiile dintre partide nu trebuie admise sub nici un motiv acţiuni menite să ducă la slăbirea unităţii şi capacităţii de luptă a unui partid sau altuia. În legătură cu aceasta considerăm că fiecare partid are dreptul să ia măsurile corespunzătoare pentru apărarea unităţii sale.

În document se subliniază că neparticiparea unor partide la actuala consfătuire nu trebuie să împieteze asupra legăturilor frăţeşti şi a colaborării internaţionaliste cu ele. Aceasta este o problemă principială deosebit de importantă. Este într-adevăr dreptul fiecărui partid de a decide asupra participării sau neparticipării la reuniuni internaţionale ale mişcării comuniste ; de asemenea, absenţa unui partid de la aceste întîlniri nu trebuie să afecteze relaţiile tovărăşeşti între partide, dezvoltarea colaborării dintre ele, acţiunile lor comune. Ataşamentul unui partid faţă de internaţionalism nu rezidă în participarea sau neparticiparea la întîlnirile şi consfătuirile internaţionale, ci în modul în care, prin întreaga sa activitate, serveşte cauzei revoluţionare a clasei muncitoare, a poporului său, cauzei generale a socialismului în lume. De aceea considerăm că documentul pe care îl vom adopta trebuie să sublinieze cu toată claritatea necesitatea dezvoltării continue a colaborării dintre toate partidele comuniste şi muncitoreşti.

Partidul nostru va intensifica şi în viitor colaborarea cu toate partidele frăţeşti — atît cu cele prezente la această consfătuire, cît şi cu cele care nu participă la lu-

crările ei —, cu toate forţele antiimperialiste, av[...] vingerea că în acest fel îşi îndeplineşte îndator[...] detaşament activ al luptei împotriva imperialismului, pentru socialism, pace şi progres social.

Stimaţi tovarăşi,

Examinînd proiectul de document în forma actuală, delegaţia Partidului Comunist Român consideră că el poate fi luat ca bază de lucru pentru consfătuirea noastră.

Apreciem faptul că pentru elaborarea proiectului de document supus spre dezbatere consfătuirii s-a depus o muncă intensă, că reprezentanţii partidelor — între care şi reprezentanţii partidului nostru — care au participat la lucrările comisiei pregătitoare au făcut un amplu şi rodnic schimb de păreri care a contribuit la apropierea unor puncte de vedere. Noi apreciem că proiectul de document conţine o serie de idei juste, conturează o serie de sarcini generale importante ale luptei împotriva imperialismului ; considerăm pozitiv că proiectul nu cuprinde referiri critice sau condamnări la adresa nici unui partid. Dar el conţine şi unele aprecieri care, după părerea noastră, se cer îmbunătăţite. În acest sens, delegaţia partidului nostru prezintă propuneri corespunzătoare. Este necesar ca materialele consfătuirii să reflecte poziţiile comune, dorinţa spre unitate — şi, de aceea, sînt de acord cu acei tovarăşi care au cerut aici ca în documentul principal să fie înscrise acele probleme în care s-a ajuns la concluzii comune, lăsîndu-se la o parte acelea unde persistă deosebiri de vederi.

Stimaţi tovarăşi,

Aniversarea a 100 de ani de la naşterea lui Lenin, eveniment istoric de importanţă mondială, trebuie să se desfăşoare sub semnul întăririi unităţii forţelor revoluţionare,

al intensificării luptei antiimperialiste, pentru dezvoltarea şi îmbogăţirea teoriei noastre despre lume şi viaţă, pentru a duce mai departe steagul invincibil al învăţăturii marxist-leniniste, corespunzător noilor condiţii existente azi în lume. Apreciem că acesta va fi cel mai bun omagiu adus memoriei lui Lenin.

Mişcarea comunistă şi muncitorească se află astăzi în faţa unor sarcini de uriaşă responsabilitate istorică. Epoca pe care o trăim impune tuturor comuniştilor să se ridice deasupra oricăror divergenţe şi animozităţi, să pună mai presus de ceea ce îi desparte şi care este trecător şi secundar interesele generale ale clasei muncitoare, ale popoarelor, ale luptei antiimperialiste, ale cauzei socialismului şi comunismului.

Partidul Comunist Român nu va precupeţi eforturile sale şi va acţiona cu toată energia şi fermitatea şi în viitor pentru victoria luptei antiimperialiste mondiale, pentru unitatea şi coeziunea mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, a tuturor forţelor care militează în marele front al socialismului, progresului şi păcii, pentru coexistenţă paşnică şi destindere internaţională.

În încheiere, doresc să mulţumesc Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice pentru condiţiile create în vederea bunei desfăşurări a consfătuirii, pentru ospitalitatea ce ne-a fost acordată. Adresăm, de asemenea, din partea Partidului Comunist Român şi a întregului popor român un mesaj de solidaritate internaţionalistă tuturor partidelor comuniste şi muncitoreşti, împreună cu urări de succes în lupta pentru cauza socialismului, progresului social şi păcii în lume !

MESAJ ADRESAT DIRECTORULUI GENERAL AL ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A MUNCII ŞI PREŞEDINTELUI CONFERINŢEI INTERNAŢIONALE A MUNCII CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 50 DE ANI DE LA ÎNFIINŢAREA ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A MUNCII

— *14 iunie 1969* —

Aniversarea a 50 de ani de la crearea Organizaţiei Internaţionale a Muncii îmi oferă plăcutul prilej de a vă transmite dv., reprezentanţilor statelor membre, conducerii şi secretariatului Organizaţiei un salut cordial din partea mea şi a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Ţara noastră — angajată într-un amplu proces de construcţie economică şi socială — participă intens la activitatea Organizaţiei Internaţionale a Muncii, ca şi la acţiunile şi programele celorlalte organisme din sistemul Organizaţiei Naţiunilor Unite, chemate să sprijine eforturile popoarelor pentru progres şi pace, să adâncească cooperarea între state într-un spirit de încredere şi înţelegere reciprocă. În aceasta îşi găseşte expresia una dintre principalele constante ale politicii externe a României socialiste, şi anume efortul neobosit pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate ţările lumii pe temelia principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avanta-

jului reciproc. Realitățile lumii contemporane atestă fără tăgadă că o atare cooperare între națiuni suverane și egale în drepturi servește atît nevoilor de dezvoltare ale fiecărei țări, cît și cauzei generale a păcii și civilizației umane.

La semicentenarul activității Organizației Internaționale a Muncii este pe deplin îndreptățit să se evalueze — prin prisma obiectivelor înscrise în Constituția sa — rolul crescînd ce revine acestei Organizații în susținerea eforturilor statelor membre, în primul rînd ale celor în curs de dezvoltare, pentru progresul lor economic și social. Notînd cu satisfacție sporirea preocupărilor și diversificarea activităților O.I.M. în ultimii ani, considerăm că în fața acesteia stau azi responsabilități sporite pe linia promovării cooperării între statele membre, a sprijinirii eforturilor popoarelor pentru făurirea unor condiții de muncă și viață ale maselor corespunzătoare demnității umane, a înfăptuirii programelor de dezvoltare economică și socială a țărilor lumii. Există, de asemenea, cred, largi posibilități ca Organizația să susțină într-un mod mai eficient eforturile diferitelor națiuni în domeniul valorificării și utilizării resurselor umane, al pregătirii profesionale a forței de muncă, al creării de cadre naționale necesare diferitelor ramuri ale economiei, al formării multilaterale a omului — factor central de promovare a progresului societății.

Ne exprimăm încrederea că, identificînd, prin eforturile concertate ale tuturor membrilor Organizației, căi noi pentru perfecționarea programelor și metodelor sale de lucru, transpunînd în viață cu consecvență principiul universalității, Organizația Internațională a Muncii va obține noi rezultate pozitive în activitatea sa, își va amplifica aportul la triumful idealurilor nobile ale progresului ma-

terial și spiritual al popoarelor, ale păcii, înțelegerii și colaborării internaționale.

Asigurîndu-vă că România își va aduce și în viitor întreaga sa contribuție la realizarea acestor importante deziderate, urez deplin succes activității Organizației Internaționale a Muncii.

SCRISOARE ADRESATĂ ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR DIN ROMÂNIA CU PRILEJUL CELEI DE-A XX-A ANIVERSĂRI

— 15 iunie 1969 —

Cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a creării Organizaţiei Pionierilor din România, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri ale Republicii Socialiste România, adresez calde felicitări sutelor de mii de purtători ai cravatelor roşii, cadrelor didactice, comandanţilor de detaşamente şi unităţi, Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, tuturor activiştilor care îşi consacră energia şi priceperea misiunii nobile de formare şi educare a copiilor, a noilor generaţii.

Tineretul ţării noastre se formează şi se dezvoltă astăzi în climatul prielnic al societăţii socialiste, din care a dispărut pentru totdeauna exploatarea omului de către om, în care poporul, liber şi stăpîn pe soarta sa, îşi făureşte viaţa nouă, tot mai prosperă şi înfloritoare, se bucură de roadele muncii lui, îşi croieşte viitorul potrivit voinţei şi aspiraţiilor sale.

Una dintre cele mai mari înfăptuiri ale societăţii noastre socialiste — rezultat al profundelor transformări economice, sociale şi politice săvîrşite în pătrarul de veac

care a trecut de la eliberarea ţării de sub jugul fascist — constă în faptul că s-au asigurat întregului tineret accesul la cultură şi civilizaţie, posibilităţi nelimitate de instruire şi afirmare a energiei, talentului şi avîntului său creator în slujba societăţii, a înfloririi patriei. Grija şi solicitudinea cu care partidul şi statul, întregul nostru popor înconjură tineretul, condiţiile create pentru pregătirea şi educarea noilor generaţii în spiritul celor mai înaintate idealuri de progres reprezintă una din expresiile elocvente ale profundului umanism al orînduirii noastre socialiste.

În anii socialismului, ca rezultat al dezvoltării economiei, învăţămîntului, ştiinţei şi culturii, al uriaşei activităţi educative desfăşurate sub conducerea partidului, în patria noastră s-a format un tineret cult, profund devotat partidului, poporului, cauzei socialismului, hotărît să-şi închine întreaga putere de muncă, cunoştinţele înfăptuirii vastului program de edificare a orînduirii noi, de ridicare a bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor. Educarea şi formarea în spirit comunist a schimbului de mîine al patriei reprezintă una din marile realizări ale poporului, partidului nostru, ale regimului socialist.

În vasta operă de pregătire multilaterală şi modelare a conştiinţei tineretului, Organizaţia Pionierilor a adus şi aduce, alături de şcoală şi familie, o contribuţie preţioasă la activitatea pentru cultivarea în rîndul copiilor a idealurilor de dreptate ale partidului nostru, a dragostei faţă de muncă, faţă de avuţia socialistă, faţă de patrie. Partidul, întregul nostru popor dau o înaltă apreciere patriotismului şi spiritului de abnegaţie cu care cadrele didactice îndrumă şi sprijină activitatea pionierească, contribuie la educarea noilor generaţii de constructori ai socialismului.

La această aniversare, adresez comandanţilor de unităţi pionereşti, cadrelor didactice, activiştilor îndemnul de a munci şi învăţa cu aceeaşi pasiune şi spirit de răspundere

pentru a face din tinerele vlăstare ale patriei făuritori de nădejde ai socialismului și comunismului pe pămîntul României, oameni de tip nou, animați de principiile eticii partidului comunist, de concepția materialist-dialectică despre lume și viață a clasei muncitoare, de ideile internaționalismului socialist, ale solidarității cu forțele revoluționare, înaintate de pretutindeni care luptă pentru viitorul luminos al omenirii. Nu poate exista satisfacție mai mare pentru dascăli, pentru activiștii organizației pionierești, pentru întreaga noastră societate ca aceea de a asigura viitorului țării o generație hotărîtă să lupte fără preget pentru propășirea României socialiste.

Este o îndatorire de onoare a tuturor celor care răspund de educarea tineretului de a insufla copiilor sentimentul nobil al patriotismului socialist, pasiunea pentru cunoașterea tradițiilor eroice din istoria patriei, a tezaurului științei și culturii naționale, năzuința de a-și aduce contribuția la îmbogățirea operei create de înaintași, ajutîndu-i totodată să urmeze exemplul de curaj și abnegație al comuniștilor în munca pentru binele poporului, pentru progresul societății.

Mă adresez vouă, sutelor de mii de purtători ai cravatelor roșii, tuturor copiilor țării, chemîndu-vă să vă dedicați cu toată ființa voastră, cu tot patosul tinereții studiului pentru însușirea comorilor științei și artei, a tot ce a creat mai de preț omenirea de-a lungul secolelor, a marilor cuceriri ale cunoașterii contemporane. Numai pregătindu-vă temeinic de pe băncile școlii veți putea prelua și duce cu succes înainte făclia progresului material și spiritual al României socialiste, veți putea desăvîrși țelurile cărora își consacră astăzi forțele și energia întregul nostru popor.

În fața tineretului, a întregului popor se deschid perspective însuflețitoare ; Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român va trasa noi jaloane pe drumul dezvoltării forțelor de producție, înfloririi vieții spirituale, adîncirii democrației socialiste, afirmării multilaterale a personalității umane, pentru manifestarea energiilor creatoare ale tinerei generații, ale întregului popor.

Îmi exprim convingerea că Organizația Pionierilor, cadrele didactice care conduc și îndrumă nemijlocit activitatea unităților pionierești, intelectualitatea, toți cei chemați să participe la educația copiilor nu vor precupeți nici un efort în opera de formare a unui tineret demn de epoca în care trăim, de destinul măreț al patriei noastre socialiste, capabil să îndeplinească înalta sarcină încredințată de partid de a asigura progresul continuu al țării, triumful idealurilor comunismului în România.

DECLARAŢIA
DELEGAŢIEI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN PREZENTATĂ LA CONSFĂTUIREA INTERNAŢIONALĂ A PARTIDELOR COMUNISTE ŞI MUNCITOREŞTI

— 16 iunie 1969 —

Stimaţi tovarăşi,

Delegaţia Partidului Comunist Român a analizat proiectul documentului principal al consfătuirii cu modificările aduse în cadrul comisiei de redactare. Dorim să subliniem că apreciem pozitiv munca depusă în comisia de redactare şi rezultatele bune la care s-a ajuns în elaborarea acestui document. Apreciem ca pozitiv faptul că s-a ţinut seama de unele amendamente prezentate de o serie de partide, între care şi de Partidul Comunist Român. În acest fel a fost posibil să se aducă îmbunătăţiri proiectului de document, să se elimine unele neclarităţi şi să se facă o serie de precizări care erau strict necesare.

În acelaşi timp, nu putem să nu ne referim la faptul că în document, mai ales în capitolul I şi în capitolul al II-lea, au mai rămas unele formulări care nu sînt suficient de clare şi pot crea confuzii prin felul în care au fost redactate. Desigur că ar fi fost bine dacă acestor capitole li s-ar fi adus îmbunătăţirile şi precizările necesare. Aceasta

ar fi avut o mare importanţă pentru rezultatele consfătuirii noastre.

Ca un exemplu în această privinţă ne referim la modul în care este tratată, în unele paragrafe, problema divergenţelor existente între ţările socialiste, precum şi între partidele comuniste şi muncitoreşti. Ca urmare, se poate crea impresia că aceste divergenţe se datoresc activităţii imperialismului — lucru care, după părerea noastră, nu este real — şi că se supraapreciază posibilităţile imperialismului de a scinda mişcarea muncitorească internaţională. În acelaşi timp, se poate crea impresia unei anumite subaprecieri a capacităţii ţărilor socialiste, a partidelor comuniste şi muncitoreşti de a respinge orice acţiune a imperialismului şi a propagandei sale îndreptate împotriva unităţii ţărilor socialiste şi unităţii mişcării comuniste şi muncitoreşti din întreaga lume.

În ce priveşte Orientul Mijlociu, am expus poziţia noastră şi nu dorim să ne oprim asupra ei, deşi considerăm că ar fi fost necesar ca documentul să trateze cu mai multă claritate şi problema aceasta.

Apreciem ca pozitiv faptul că în cadrul lucrărilor consfătuirii noastre s-a făcut un schimb larg de păreri asupra problemelor actuale. Numeroase partide şi-au înfăţişat preocupările, modul de a acţiona pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor mari care le revin în lupta împotriva imperialismului, pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii.

În acelaşi timp, nu putem să nu ne exprimăm regretul că, în desfăşurarea lucrărilor, într-o serie de intervenţii s-au adus acuzaţii şi s-au făcut procese de intenţie unor partide comuniste şi muncitoreşti.

Dorim să subliniem şi în această scurtă intervenţie că noi considerăm pozitiv faptul că în document nu este criticat şi condamnat nici un partid frăţesc, ceea ce, după

idului Comunist Român, constituie un factor ‚ă deosebită, care lasă deschisă calea pentru a ‚ițile de normalizare a relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești și de întărire a unității lor.

De asemenea, este deosebit de pozitiv faptul că în document se menționează că partidele comuniste participante la consfătuire vor milita pentru dezvoltarea relațiilor cu partidele comuniste și muncitorești neparticipante. Noi considerăm că trebuie să se acționeze astfel ca partidele comuniste și muncitorești să dezvolte legături de strînsă colaborare între ele, atît cu acelea care vor aproba documentul, cît și cu acelea care nu-l vor accepta sau il vor accepta numai în parte. Este dreptul fiecărui partid de a accepta sau nu documentul, în întregime sau parțial, la fel cum este dreptul fiecărui partid de a participa sau de a nu participa la o consfătuire internațională. Aceasta, așa cum se subliniază în document, nu trebuie să afecteze în nici un fel relațiile viitoare de colaborare între toate partidele comuniste și muncitorești.

În acest spirit, Partidul Comunist Român declară cu toată răspunderea, în fața partidelor participante, a tuturor partidelor comuniste, a mișcării comuniste internaționale, că va acționa cu consecvență pentru dezvoltarea relațiilor cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru a-și aduce contribuția la cauza unității mișcării noastre, la victoria luptei împotriva imperialismului, la victoria socialismului în întreaga lume.

Delegația Partidului Comunist Român declară că acceptă documentul în forma sa actuală și că va acționa pentru a-și aduce contribuția la înfăptuirea obiectivelor fundamentale — unirea tuturor partidelor comuniste, a tuturor forțelor contemporane care luptă împotriva imperialismului, pentru pace, pentru socialism.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA „MASA ROTUNDĂ" PRIVIND „ROLUL ȘI CONTRIBUȚIA TINERETULUI LA REALIZAREA UNUI CLIMAT DE PACE ȘI SECURITATE ÎN EUROPA"

— *16 iunie 1969* —

Am deosebita plăcere să vă adresez, în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, un călduros salut și cele mai bune urări dumneavoastră, mesageri ai tinerilor de pe continentul european cărora le este scumpă ideea colaborării și bunei înțelegeri între popoare, idealul păcii și securității în Europa și în lume.

Întîlnirea dumneavoastră, reuniunea în jurul aceleiași mese a reprezentanților unor zeci și zeci de organizații de tineret de diferite orientări politice și ideologice, de diferite convingeri religioase din aproape toate țările Europei, prezintă o semnificație deosebită în primul rînd prin actualitatea și importanța majoră a temei pe care v-ați propus să o dezbateți.

După cum știți, de continentul european — leagăn al culturii, progresului și civilizației universale — sînt indisolubil legate evenimente epocale ale istoriei mondiale, care au determinat transformări profunde în gîndirea și existența socială, în dezvoltarea societății umane, în evoluția vieții internaționale. Este, de asemenea, de notorie-

tate generală faptul că Europa, în decursul istoriei, a fost teatrul a nenumărate conflicte și conflagrații militare, unele dintre acestea antrenînd nu numai popoarele de pe continentul nostru, ci și zeci și zeci de popoare de pe întreg globul, provocînd omenirii incalculabile suferințe, ireparabile pierderi materiale și umane. Înfăptuirea securității europene, asigurarea unui climat de pace, bună înțelegere și destindere reprezintă, de aceea, nu numai o aspirație vitală a popoarelor de pe continentul nostru, ci și o problemă de importanță fundamentală pentru întreaga viață internațională contemporană.

Cunoașteți că pentru securitate europeană militează țările socialiste, alte țări iubitoare de pace, cercurile largi ale opiniei publice, forțe sociale și politice tot mai diverse, personalități proeminente ale vieții politice și culturale. Este incontestabil că aceste forțe, popoarele iubitoare de pace pot determina ca Europa — continent ce dispune de un uriaș potențial material și spiritual — să joace un rol tot mai de seamă în promovarea progresului și civilizației universale, să-și aducă contribuția ei prețioasă la eforturile pentru asigurarea păcii și securității internaționale.

Reuniunea la București a dumneavoastră, tineri din toate țările continentului, este ea însăși o expresie elocventă a curentului favorabil ideilor de securitate ce se conturează tot mai pregnant în viața Europei ; ea se înscrie în șirul manifestărilor ce atestă dorința celor mai largi cercuri ale opiniei publice de a acționa pentru însănătoșirea atmosferei politice europene, pentru înlăturarea focarelor de încordare și neîncredere, pentru dezvoltarea contactelor multilaterale între toate țările și popoarele. Acesta este într-adevăr un țel nobil, căruia dumneavoastră, exponenți ai tinerei generații a Europei : comuniști, socialiști, radicali, liberali, conservatori, catolici,

precum și masele de tineret de toate orientările politice și ideologice, merită să-i consacrați energia și forțele, pasiunea și spiritul combativ care vă animă.

Noi dăm o înaltă prețuire faptului că generația tînără din Europa și din întreaga lume se afirmă în zilele noastre ca una din marile forțe sociale ale mișcărilor pentru libertate, pace și progres social, pentru înnoirea și perfecționarea organizării societății, pentru o viață mai bună și mai demnă, constituind un detașament puternic al marelui front antiimperialist. Este un lucru remarcabil că dumneavoastră, tinerii înaintați de pretutindeni, vă ridicați cu hotărîre împotriva celor ce vor să dezlănțuie un nou război mondial, celor care alimentează încordarea internațională, manifestîndu-vă viguros în sprijinul respectării dreptului popoarelor la o viață liberă, de sine stătătoare, fără imixtiuni din afară, a principiilor independenței, suveranității și egalității între toate statele — principii de importanță crucială în viața politică a epocii noastre, de înfăptuirea cărora depinde salvgardarea păcii mondiale. Voi, tinerii, sînteți primii interesați ca în lume să domnească pacea și înțelegerea între popoare, ca pe continentul pe care trăiți să se înfăptuiască securitatea, să se dezvolte relații de colaborare între state, să se respecte principiile sacre ale independenței, să se evite declanșarea unei noi conflagrații nimicitoare. Acționînd animați de ideile nobile ale prieteniei și colaborării internaționale, dezvoltînd largi contacte între diferitele organizații și categorii de tineri de pe continent, dumneavoastră, tînăra generație, puteți aduce o contribuție deosebit de prețioasă la cunoașterea și apropierea între popoare, la dezvoltarea cooperării intereuropene pe baza stimei, încrederii și avantajului reciproc.

Este un fapt verificat de viață, dragi tineri, că pentru abordarea și soluționarea eficientă a problemelor păcii și

securității Europei este necesar ca statele, forțele sociale înaintate, inclusiv ale tineretului, să pornească în acțiunile lor consacrate acestui țel de la înțelegerea și acceptarea realităților postbelice, a inviolabilității frontierelor existente, de la recunoașterea existenței celor două state germane și promovarea unor relații normale cu acestea, astfel ca să se poată asigura participarea lor la întreaga viață politică europeană și internațională. O contribuție de preț puteți aduce voi, tînăra generație, la lupta pentru desființarea blocurilor militare, lichidarea bazelor militare străine, retragerea tuturor trupelor de pe teritoriile altor state în limitele frontierelor lor naționale, renunțarea la orice manifestări și demonstrații de forță, care alimentează atmosfera de încordare și suspiciuni între state și exercită o influență deosebit de negativă asupra vieții internaționale. Este de la sine înțeles că în înfăptuirea acestor deziderate, ca și a măsurilor de dezarmare, cei în primul rînd interesați sînteți voi, tinerii, pentru că povara înarmărilor afectează viața voastră de azi, posibilitatea de a vă pregăti, de a vă afirma, pentru că un nou război ar lovi adînc în viitorul vostru, în năzuințele voastre nobile spre progres, spre o viață mai bună.

Militînd pentru aceste deziderate arzătoare, contribuiți nu numai la destindere pe continentul european, ci și la îmbunătățirea climatului politic general, la asigurarea securității internaționale, la crearea condițiilor ca fiecare popor să-și poată consacra nestingherit eforturile cauzei progresului, dezvoltării sale multilaterale.

După părerea noastră, asigurarea securității europene poate constitui o largă platformă de mobilizare și unire a celor mai diverse cercuri și categorii ale tinerei generații de pe continent, vital interesate în salvgardarea păcii și destinderii internaționale. Sîntem convinși că, acționînd în comun — pe deasupra deosebirilor de convingeri politice, ideologice și religioase — alături de celelalte forțe sociale și politice, dumneavoastră puteți influența pozitiv în măsură însemnată cursul evenimentelor politice de pe continentul nostru, puteți exercita o înrîurire eficientă asupra guvernelor, asupra oamenilor politici, sprijinind eforturile și acțiunile acestora spre destindere, pace și securitate în Europa.

Înfăptuirea securității europene reprezintă o preocupare majoră, constantă a poporului român, a statului nostru socialist; cunoașteți că România acționează cu energie și perseverență — împreună cu celelalte țări socialiste, cu toate statele iubitoare de pace, cu forțele politice și sociale înaintate de pe continent interesate în netezirea drumului spre destindere și înțelegere — pentru realizarea acestui important țel al păcii și progresului popoarelor. Precum știți, țara noastră militează neobosit, în spiritul Declarației de la București și al Apelului de la Budapesta al statelor membre ale Tratatului de la Varșovia, pentru a se parcurge pas cu pas drumul spre însănătoșirea atmosferei politice pe continentul nostru, pentru înlăturarea tuturor surselor de încordare între state, de amenințare a păcii, pentru dezvoltarea colaborării multilaterale între toate țările.

În zilele pe care le veți petrece în România veți putea cunoaște direct viața tineretului nostru, angajat cu toate forțele sale în marea operă constructivă pe care întregul popor o înfăptuiește: progresul multilateral al economiei, științei și culturii, ridicarea nivelului de viață materială și spirituală a tuturor celor ce muncesc. Tineretul nostru este prezent în toate sectoarele vieții economice, sociale și politice ale țării, fructificîndu-și potențialul creator, afirmîndu-se ca o forță importantă în viața societății, bucurîndu-se de aprecierea, dragostea și atenția întregului popor. Formarea și pregătirea tinerei generații constituie

o preocupare de prim ordin a întregii noastre societăți, care consacră însemnate resurse materiale și umane instruirii profesionale și culturale a tinerilor, educării lor în spiritul idealurilor înaintate ale umanismului socialist, al respectului față de toate popoarele, al atașamentului profund față de cauza măreață a păcii și progresului.

În acest spirit, tineretul român și organizația sa revoluționară își manifestă solidaritatea activă cu forțele democratice și progresiste ale tinerei generații din toate țările continentului și ale lumii, dezvoltă legături multiple de cooperare cu tineretul și organizațiile sale de pretutindeni, participă activ la mișcarea mondială a tineretului pentru pace, democrație și progres social.

Inițiativa Uniunii Tineretului Comunist de a organiza această întîlnire consacrată securității europene exprimă spiritul de înaltă responsabilitate cu care tineretul român militează pentru idealurile de bună înțelegere și apropiere între popoare. Ne exprimăm convingerea că întîlnirea dumneavoastră se va desfășura într-un spirit de stimă și respect reciproc, va avea un caracter constructiv și va constitui un prilej favorabil pentru mai buna cunoaștere reciprocă, pentru un schimb rodnic de păreri, pentru găsirea căilor de realizare a unor acțiuni comune ale tineretului european consacrate idealurilor păcii și colaborării între popoare, securității pe acest continent.

Vă adresez, dragi prieteni, sincere urări de succes în desfășurarea lucrărilor întîlnirii și îmi exprim convingerea că ea va fi rodnică, contribuind la dezvoltarea solidarității tinerei generații de pe continent în lupta comună a popoarelor pentru asigurarea unui climat de destindere, cooperare și securitate în Europa și în întreaga lume.

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA EXTRAORDINARĂ A ORGANIZAȚIEI JUDEȚENE DE PARTID CLUJ

— 12 iulie 1969 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a adresa delegaților Conferinței organizației județene de partid Cluj, tuturor comuniștilor din județul dumneavoastră un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice, urale).*

Conferința organizației de partid din județul Cluj a dezbătut într-un spirit de înaltă responsabilitate Tezele Comitetului Central și proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al partidului. După cum se știe, aceste documente au fost discutate pe larg de către toate organizațiile de partid, de întregul nostru popor ; ele au primit aprobarea unanimă a tuturor celor ce muncesc din patria noastră, care văd în aceste documente expresia năzuințelor lor spre o viață mai bună, pentru desfășurarea cu succes a construcției socialiste în patria noastră, expresia hotărîrii de a milita activ pentru o politică de colaborare cu țările socialiste, cu celelalte state, indiferent de orîn-

duirea lor socială, de a milita pentru colaborare și pace în lume. *(Aplauze puternice).*

Și în județul Cluj, ca de altfel în întreaga țară, dezbaterea documentelor a prilejuit trecerea în revistă a activității depuse pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea. După cum vă este cunoscut, în primii trei ani și jumătate ai actualului cincinal avem rezultate bune în toate domeniile de activitate. Industria și agricultura patriei noastre au cunoscut o dezvoltare continuă, asigurînd îndeplinirea sarcinilor trasate de Congres și creind condiții pentru realizarea și chiar depășirea obiectivelor stabilite de Directivele Congresului al IX-lea ; învățămîntul, știința, cultura au cunoscut o dezvoltare continuă ; a crescut nivelul de trai material și cultural al poporului.

Prin munca lor entuziastă în toate domeniile de activitate, oamenii muncii din județul Cluj au adus și aduc o contribuție importantă la marile înfăptuiri ale întregului nostru popor. Este suficient să relev că în județul Cluj se produce 3,6% din producția globală a industriei întregii țări, 2,5% din producția totală agricolă și că, în același timp, în județul Cluj se desfac 3,3% din totalul fondului centralizat de mărfuri ale statului. Aceste date demonstrează ponderea importantă în creșterea economiei noastre naționale, cît și ponderea în consumul total pe țară pe care le deține județul Cluj.

Am vizitat în aceste zile cîteva din întreprinderile din județul dumneavoastră. Am fost plăcut impresionat de rezultatele obținute de către aceste întreprinderi în îndeplinirea sarcinilor, ca de altfel, după cum cunosc, și de către celelalte întreprinderi din județul Cluj.

Am fost, de asemenea, impresionat de entuziasmul și hotărîrea cu care oamenii muncii — români, maghiari, germani — din aceste întreprinderi muncesc pentru a

aduce o contribuție tot mai mare la desfășurarea cu succes a construcției socialiste în patria noastră.

Clujul este, în același timp, un puternic centru de învățămînt, știință și cultură. Și în aceste domenii au fost obținute rezultate însemnate. Merită subliniat faptul că anual în Cluj termină institutele de învățămînt superior mii de ingineri, profesori și alți lucrători din domeniul științei și culturii, că oamenii de știință clujeni au o serie de rezultate importante, realizări care contribuie la ridicarea nivelului general al economiei și culturii patriei noastre. În legătură cu aceasta trebuie să menționez un rezultat care este, poate, și mai important — acela că oamenii de știință clujeni au înțeles încă mai de mult că știința poate să-și dovedească eficacitatea și locul în societatea socialistă numai atunci cînd este pusă în serviciul progresului economic-social, în serviciul omului. Oamenii de știință din Cluj și-au legat activitatea de întreprinderi, lucrează în strîns contact cu acestea și de aceea au și rezultate bune în munca lor. *(Vii aplauze).*

Toate rezultatele obținute de poporul nostru, ca și de oamenii muncii din județul Cluj, sînt rodul muncii unite a tuturor celor ce locuiesc pe aceste meleaguri — români, maghiari, germani și de alte naționalități. Am mai spus și cu alte prilejuri că tot ceea ce s-a înfăptuit în această parte a țării noastre este rezultatul muncii românilor, maghiarilor și germanilor, care, veacuri de-a rîndul, au trăit și muncit împreună, și, atunci cînd au înțeles că soarta celor ce muncesc depinde de unitatea lor, au luptat împreună și au obținut succese.

Aș putea spune că marile victorii pe care le-am dobîndit în anii socialismului se datoresc tocmai acestei unități de nezdruncinat între români, maghiari, germani și alte naționalități. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aceste rezultate adeveresc justeţea politicii marxist-leniniste a partidului nostru. Ele arată că, bazîndu-ne pe învăţătura marxist-leninistă, pe adevărurile ei general valabile, ştim să găsim soluţiile care corespund cel mai bine condiţiilor din ţara noastră, să acţionăm pentru asigurarea mersului tot mai ferm şi mai rapid înainte.

Doresc să spun aici, tovarăşi, la această conferinţă, că Comitetul nostru Central apreciază în mod deosebit activitatea depusă de organizaţia de partid din judeţul Cluj — detaşament de nădejde al partidului nostru, care desfăşoară o muncă rodnică şi care aplică cu fermitate linia stabilită de Congresul partidului, de Comitetul Central. *(Vii şi puternice aplauze)*.

Cei 74 000 de membri de partid din judeţul Cluj, birourile organizaţiilor de partid, comitetele de partid, comitetele municipale şi comitetul judeţean desfăşoară o muncă rodnică ; Comitetul Central dă o înaltă apreciere muncii întregului activ de partid din judeţul Cluj şi îi urează din toată inima noi şi noi succese în activitatea sa. *(Puternice aplauze)*.

Stimaţi tovarăşi,

Cunoaşteţi prevederile proiectului de Directive ale Congresului al X-lea privind cincinalul 1971—1975 şi direcţiile principale ale dezvoltării economiei româneşti pînă în 1980. Acestea preconizează dezvoltarea economiei naţionale într-un ritm rapid. Nu doresc să mă opresc acum asupra lor, însă trebuie să subliniez că realizarea acestor prevederi va apropia mult România de nivelul ţărilor dezvoltate din punct de vedere economic, atît în ce priveşte industria, agricultura, învăţămîntul, ştiinţa, cît şi în ce priveşte ridicarea bunăstării tuturor celor ce muncesc. Doresc, de asemenea, să subliniez că înfăptuirea programului propus — pe care îl considerăm pe de-a-ntregul realist, iar

dezbaterile din întreaga ţară adeveresc aceasta — cere o muncă intensă, eforturi susţinute din partea tuturor comuniştilor, din partea întregului nostru popor. Chiar dacă ritmul de creştere a producţiei industriale este procentual mai mic decît cel pe care îl realizăm în actualul cincinal, totuşi, ţinînd seama de nivelul superior de la care vom porni în 1971 viitorul cincinal, rezultă că sînt sarcini deosebit de mari şi că va trebui să acţionăm cu toată hotărîrea, cu toată priceperea pentru a le înfăptui. Avem convingerea fermă că ceea ce ne propunem este pe deplin realizabil şi că partidul nostru, clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, poporul nostru vor traduce în viaţă aceste planuri. *(Aplauze îndelungate)*.

În această muncă uriaşă pe care o desfăşurăm şi va trebui să o desfăşurăm şi în viitor, comuniştilor, oamenilor muncii din judeţul Cluj le revin, de asemenea, sarcini mari. Este adevărat că planul cincinal nu este încă definitivat. Urmează ca, după Congres, pe baza Directivelor, el să capete forma definitivă. Dar, chiar după prevederile orientative ale planului, judeţul Cluj va cunoaşte o dezvoltare însemnată atît în industrie, cît şi în agricultură. Noi avem convingerea că toţi comuniştii, oamenii muncii din acest judeţ, umăr la umăr cu oamenii muncii de pe întregul cuprins al patriei, nu vor rămîne mai prejos şi vor căuta să ocupe un loc de cinste în rîndul judeţelor fruntaşe. *(Vii şi puternice aplauze)*.

Desigur că, în vederea realizării prevederilor proiectului de Directive, în cincinalul următor sînt necesare măsuri susţinute pentru a înfăptui în cel mai scurt timp hotărîrile adoptate de Conferinţa Naţională cu privire la perfecţionarea şi îmbunătăţirea planificării şi conducerii activităţii economice şi social-culturale. Aceste măsuri trebuie să creeze condiţii pentru participarea mai largă a colectivelor de oameni ai muncii din fiecare unitate atît

la luarea, cît și la înfăptuirea hotărîrilor, la conducerea întregii activități sociale.

În același timp, este necesar ca cei cărora partidul, statul, poporul le încredințează sau le vor încredința diferite munci în aparatul de partid și de stat să manifeste mai multă operativitate și răspundere. Numai în aceste condiții vom avea garanția mersului înainte în mod tot mai hotărît și cu rezultate tot mai bune. Sîntem ferm hotărîți ca în cursul acestui an și al anului viitor să ducem pînă la capăt înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale, pentru a crea cadrul adecvat în vederea desfășurării unei activități mai bune în cincinalul următor. *(Aplauze puternice).*

Aceasta însă cere din partea dumneavoastră, din partea comitetului județean, a consiliului popular județean, a comitetului municipal, a conducerilor de uzine și fabrici, a organizațiilor de partid din întreprinderi și din instituții să acționeze cu toată fermitatea, să depună o muncă susținută pentru înfăptuirea pînă la capăt a tuturor acestor măsuri. Trebuie să avem în vedere, tovarăși, că noi avem de luptat cu o anumită mentalitate, cu o obișnuință de care unii oameni se dezbară cam greu ; dar trebuie să facem cu hotărîre acest lucru : trebuie înlăturat birocratismul, o anumită delăsare care se mai observă la unii. Trebuie să promovăm în muncă numai pe acei oameni care pun mai presus de orice interesele construcției socialismului, interesele clasei muncitoare, ale poporului. Numai cu asemenea cadre în toate muncile de răspundere vom asigura victoria socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Noi sîntem într-adevăr partidul celui mai profund umanism, un partid pătruns de o deosebită grijă față de oameni ; dar tocmai pentru că sîntem un asemenea partid avem obligația de a veghea ca toți cei care sînt chemați

să acționeze pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a României să fie oameni care fac totul pentru triumful acestui program. Aceasta nu înseamnă în nici un fel că desconsiderăm sau minimalizăm în vreun fel rolul sau activitatea cuiva. Trebuie să acționăm după dictonul — care, de altfel, mi se pare că există cam la toate popoarele — „omul potrivit la locul potrivit". Nu e nici o rușine dacă cineva care a lucrat o anumită perioadă într-o muncă, la un anumit moment — fie datorită dezvoltării pe care o cunoaște societatea, fie altor cauze — nu mai poate să-și îndeplinească în condiții bune sarcinile ce-i revin în domeniul respectiv. Să-i mulțumim, să-i dăm toată stima, toată aprecierea noastră, dar să-l punem într-o muncă mai potrivită. Și să promovăm în munca respectivă pe acei oameni care dovedesc că au capacitatea de a asigura progresul, mersul hotărît înainte în toate domeniile de activitate. Numai așa vom da dovadă de umanism, numai așa ne vom îndeplini rolul de partid conducător al societății noastre socialiste. *(Vii și puternice aplauze).*

Tovarăși,

Noi înconjurăm cu dragoste, cu respect pe comuniștii care în condiții grele, în anii ilegalității au depus o activitate susținută, au înfruntat teroarea, au stat în închisori, și-au pus în pericol ființa, iar unii și-au dat chiar viața pentru cauza eliberării patriei. Îi prețuim și acum, chiar dacă unii nu mai pot să muncească la fel cum munceau acum vreo 20—30 de ani. Dar viața este viață, tovarăși, și legile naturii, biologice, nu le putem deocamdată stăpîni ; trebuie să știm să tragem concluziile necesare, să îmbinăm just — și așa face partidul nostru — experiența oamenilor care au dus vreme îndelungată pe umerii lor greul luptei cu elanul oamenilor care au crescut, care s-au ridicat în acești ani — nu atît din punct de vedere al

vîrstei, cît din punctul de vedere al cunoștințelor cultural-științifice acumulate. Numai îmbinînd în mod armonios aceste calități ale cadrelor noastre vom asigura desfășurarea cu tot mai mare succes a întregii noastre activități. Așa am procedat și așa vom proceda și în viitor, tovarăși. *(Aplauze puternice).*

Dați-mi voie să mă opresc pe scurt asupra altor aspecte ale dezvoltării noastre economice. În primul rînd, vreau să mă refer la programul de investiții.

După cum ați citit în proiectul de Directive, investițiile în cincinalul viitor se vor ridica la aproape 500 de miliarde de lei. Sînt cifre impresionante, dar care, luate în sine, nu spun însă totul. În spatele acestor cifre stau sutele de noi întreprinderi pe care urmează să le construim în viitor, sutele de uzine mai vechi care vor fi reutilate și modernizate, stau irigațiile, vastele lucrări de modernizare a agriculturii, stau măsurile pentru dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, programul vast de construcții de locuințe — circa 500 000 de apartamente — și atîtea alte măsuri de dezvoltare economică-socială a țării, de ridicare a nivelului de trai al poporului. Toate acestea cer un mare volum de muncă, cer mijloace materiale și tehnice, cer oameni. Avem — ce-i drept — rezultate bune în domeniul investițiilor ; dar știți cu toții că există și unele lipsuri în acest domeniu. Chiar în județul dumneavoastră persistă o serie de neajunsuri în felul cum se realizează investițiile, mai cu seamă în ce privește durata de execuție, care este cam lungă, în privința dării la timp în producție a capacităților, realizării la termenul planificat a tuturor parametrilor proiectați. Există încă multă risipă de materiale în construcții. De aceea va fi necesar ca încă de pe acum să luăm o serie de măsuri pentru a îmbunătăți substanțial activitatea de realizare a programului de investiții, să punem capăt practicilor dăunătoare de a începe concomitent toate construcțiile, de a risipi materiale, forță de muncă și utilajele pe mii de șantiere sau, chiar în cadrul aceleiași întreprinderi, pe toate secțiile și de a prelungi astfel ani în șir darea în folosință a unor unități.

Va trebui să facem o asemenea planificare încît să asigurăm concentrarea eforturilor pe principalele lucrări ; în cadrul aceluiași obiectiv, să ne concentrăm pe darea în funcțiune a unor secții sau a anumitor părți ale obiectivului respectiv care pot fi date eșalonat în producție și astfel să putem începe în cel mai scurt timp să realizăm producție ; paralel cu aceasta vom putea apoi dezvolta și duce la bun sfîrșit construcția întregii întreprinderi. În acest fel se vor crea condiții prielnice pentru folosirea mai judicioasă a materialelor, utilajelor, cadrelor, muncitorilor, a mijloacelor financiare. Aceasta va asigura, în același timp, creșterea mai rapidă a produsului social, a venitului național, va crea mijloace suplimentare atît pentru dezvoltarea societății noastre, cît și pentru ridicarea nivelului de viață al poporului nostru.

Mă adresez comuniștilor din județul Cluj, conducătorilor de întreprinderi, activiștilor de partid, inclusiv comitetului județean, de a acționa încă din acest an cu toată fermitatea în această direcție ; numai în felul acesta vom putea realiza în condiții mai bune sarcinile pe care le avem în acest domeniu, să asigurăm totodată și creșterea eficienței întregii activități economice.

Legat de aceasta, doresc să reamintesc că cheltuielile materiale sînt încă destul de mari, că sînt de asemenea mari consumurile de materiale și materii prime, că avem în această privință rezerve importante ; trebuie să acționăm cu toată hotărîrea în direcția reducerii cheltuielilor materiale, a consumurilor, spre a asigura creșterea într-un ritm mai rapid a venitului național și deci a mijloacelor

financiare și materiale de care va dispune societatea noastră.

Nici în ce privește productivitatea muncii nu putem spune că stăm prea bine. Am discutat ieri în cîteva întreprinderi din Cluj această problemă. I-am rugat pe tovarășii respectivi să nu mai vorbim în general despre creșterea productivității muncii, ci să ne comparăm în mod concret cu uzine similare din străinătate, de unde am adus utilajele, și să introducem aceeași organizare, aceleași norme, aceeași disciplină în muncă. Pentru că nu este suficient să aducem mașini moderne la care în străinătate lucrează un singur om, iar noi să punem să lucreze la ele 3—4 oameni. Aceasta este un lucru cu totul nefiresc, nelogic ; trebuie să punem capăt acestei stări de lucruri. Nu este nici un pericol că cineva ar putea rămîne fără lucru. Ritmul de dezvoltare al economiei noastre este atît de impetuos, încît de pe acum sînt sectoare unde simțim lipsa forței de muncă, în timp ce în alte părți această forță de muncă nu este folosită cum trebuie. Este o necesitate a însăși dezvoltării noastre viitoare de a trece la măsuri hotărîte pentru folosirea cît mai rațională a forței de muncă, pentru creșterea productivității muncii prin măsuri de mai bună organizare a muncii, de mecanizare și automatizare a proceselor de producție.

În viitorul cincinal prevedem măsuri serioase pentru ridicarea nivelului de trai al poporului. Desigur, și în acest domeniu procentele în sine sînt mai mici decît în actualul cincinal, dar, avînd în vedere baza de la care se pleacă, ele sînt cu mult mai mari ; creșterea absolută este superioară celei care se realizează în acest cincinal — ceea ce va asigura condiții de viață mult mai bune întregului nostru popor.

Doresc să pun în fața conferinței de partid, a tuturor comuniștilor, a activiștilor de partid și de stat cerința de a

manifesta mai multă grijă și solicitudine pentru nevoile oamenilor muncii. În aceste două zile m-am întîlnit cu zeci de mii de cetățeni, am primit scrisori din partea locuitorilor județului Cluj. M-am uitat prin cîteva. Este adevărat, unele dintre ele exprimă bucuria și satisfacția pentru felul cum partidul nostru înfăptuiește politica sa internă și externă ; dar sînt multe scrisori care se referă la o serie de probleme privind viața cetățenilor. Din sondajele pe care le-am făcut, majoritatea acestor scrisori se referă la locuințe. Dar sînt unele scrisori care se referă la probleme ce puteau fi rezolvate cu ușurință de organele locale dacă ar fi existat ceva mai multă atenție față de ele, mai multă grijă pentru soluționarea lor. Întregul nostru activ de partid, toți tovarășii noștri trebuie să acorde mai multă atenție acestor probleme, să înțeleagă că întreaga activitate a partidului nostru, a organelor noastre de stat este închinată tocmai făuririi fericirii oamenilor, rezolvării problemelor lor. Să căutăm să soluționăm aceste probleme, iar atunci cînd ele nu pot fi rezolvate, să discutăm cu oamenii, să-i lămurim, să le explicăm cauzele ; să căutăm să realizăm și în această privință încrederea și strînsa unitate între comuniști și toți oamenii muncii, pentru că numai în felul acesta organizațiile de partid și de stat își vor putea desfășura cu succes activitatea lor.

Desigur, tovarăși, ne gîndim să construim mai multe locuințe în viitor — și nu vreau să anticipez prea mult în această privință ; va trebui să analizăm cu mai multă atenție dezvoltarea pe care a cunoscut-o Clujul, perspectivele sale de viitor, pentru a asigura un fond de locuințe corespunzător și a satisface în condiții mai bune cerințele oamenilor muncii, îmbinînd această preocupare a statului cu sprijinul dat cetățenilor pentru a-și construi locuințe proprii. Doresc să subliniez aici că numai cu mijloacele statului nu vom putea să acoperim tot necesarul de lo-

cuințe ; trebuie să sprijinim în măsură tot mai însemnată pe cetățenii care vor să-și construiască locuințe cu fonduri proprii.

Aș dori, tovarăși, să spun cîteva cuvinte în legătură cu munca de educare, de ridicare a conștiinței socialiste, de educație comunistă a oamenilor muncii, a tinerei generații. Avem rezultate bune în acest domeniu. Este o mîndrie pentru partidul nostru că, în timpul relativ scurt care a trecut de la eliberarea țării, am lichidat moștenirea grea lăsată de regimul burghezo-moșieresc în domeniul culturii, ca și în alte domenii de activitate, că am realizat învățămîntul obligatoriu de 8 ani și trecem în acest an la învățămîntul de 10 ani, că învățămîntul nostru superior poate fi comparat cu învățămîntul din țările avansate din punctul de vedere al numărului de studenți și al rezultatelor calitative.

Cu toate acestea, avem încă multe de făcut în aceste domenii. Nu mă refer acum la problemele învățămîntului, pentru că le-am discutat de multe ori cu tovarășii care se ocupă de acest sector și le vom dezbate și la Congres. Doresc numai să subliniez că prin educarea socialistă și comunistă a oamenilor muncii și a tineretului noi înțelegem în primul rînd a acționa pentru ridicarea nivelului general de cultură al poporului nostru. Noi concepem educația comunistă nu ca simplă însușire a unor teze generale despre comunism sau a unor hotărîri, care își au și ele importanța lor, ci ca asimilarea a tot ceea ce a creat mai bun omenirea pînă acum în toate domeniile cunoașterii, atît în științele tehnice cît și în cele umaniste. Numai însușirea tuturor acestor cunoștințe poate să ducă la formarea omului societății socialiste și comuniste, multilateral dezvoltat, cu o înaltă cultură, în stare să înțeleagă desfășurarea evenimentelor și să acționeze în concordanță cu cerințele legilor dezvoltării societății. De aceea acordăm un mare rol

învățămîntului, întregii activități pe care o desfășoară instituțiile noastre de stat chemate să înfăptuiască politica partidului în domeniul educației.

Este necesar să acordăm mai multă atenție combaterii concepțiilor retrograde, mistice, care mai persistă, își mai fac loc în societatea noastră și față de care trebuie să ducem o acțiune hotărîtă pentru a le elimina. Organizațiile de partid au datoria să desfășoare o largă muncă educativă pentru a-i face pe oameni să înțeleagă că toate aceste concepții trebuie aruncate la o parte, pentru a asigura triumful concepției înaintate despre lume și viață, al științei și culturii.

Noi înțelegem socialismul și comunismul ca societatea celei mai înalte științe și culturi. Cunoaștem că socialismul, la rîndul său, creează condițiile pentru progresul rapid al științei și culturii. Trebuie deci să știm să împletim aceste două laturi care se intercondiționează, să folosim condițiile minunate pe care le creează societatea socialistă pentru avîntul științei și culturii, să acționăm cu fermitate pentru ca știința și cultura să contribuie activ la progresul societății socialiste. Altfel, socialismul nu va da nimic de la sine, în mod automat.

Și în domeniul educației trebuie, așadar, să acționăm cu hotărîre pentru înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, să punem în centrul educației politice cultivarea dragostei față de patrie, față de partid, față de cauza socialismului. Totodată, să acționăm pentru dezvoltarea prieteniei dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, să combatem tot felul de manifestări contrare care își mai fac loc pe acest tărîm, dar care sînt rămășițe ale vechiului și trebuie să dispară — și vor dispărea ca urmare atît a dezvoltării economice, sociale, cît și ca urmare a dezvoltării conștiinței socialiste a oamenilor muncii, a poporului nostru.

Trebuie să acţionăm în continuare pentru educarea poporului nostru în spiritul solidarităţii internaţionaliste cu popoarele tuturor ţărilor socialiste, cu comuniştii din toate ţările, cu popoarele care luptă pentru eliberarea lor de sub jugul imperialist şi colonial, pentru libertate şi independenţă naţională, în spiritul solidarităţii cu lupta tuturor popoarelor şi forţelor antiimperialiste. Numai îmbinînd în mod armonios patriotismul şi internaţionalismul — aceste două laturi inseparabile, esenţiale, ale educaţiei comuniste — vom contribui la făurirea omului înaintat de mîine, omul societăţii comuniste.

Avem toate condiţiile şi trebuie să facem totul pentru a forma cetăţeanul ţării noastre socialiste, debarasat de toate vechile concepţii, înarmat cu concepţia cea mai avansată despre lume şi societate, cu tot ceea ce omenirea a creat mai bun. Educînd şi pregătind un asemenea cetăţean, vom putea spune pe drept cuvînt că partidul nostru, că învăţătorii, profesorii universitari l-au instruit, i-au predat cunoştinţele generale, dar în acelaşi timp şi-au făcut şi datoria de educatori ai omului. Numai procedînd în acest fel intelectualii noştri vor putea să spună că şi-au făcut datoria faţă de partid şi de patrie. *(Aplauze îndelungate).*

Noi apreciem munca pe care o depun intelectualii din ţara noastră, apreciem activitatea pe care o desfăşoară intelectualii din Cluj, dar în acelaşi timp le cerem mai mult, pentru că mai avem mult de făcut în direcţia educaţiei comuniste. Cred că nimeni nu se supără că, arătînd realizările şi apreciind ceea ce este pozitiv, vorbim totodată şi de lipsuri şi ne gîndim mai cu seamă la ceea ce avem de făcut pentru a îndeplini marile sarcini pe care le avem în acest domeniu.

Au vorbit aici cîţiva scriitori despre preocupările pentru dezvoltarea literaturii ; s-a vorbit, de asemenea, despre dezvoltarea artei. Desigur, aceste sectoare de activitate ocupă un loc important în munca de educaţie, de formare a omului societăţii de mîine. Este necesar să acordăm mai multă atenţie acestei activităţi — faţă de ceea ce se scrie, faţă de ceea ce se pictează. Fireşte, tovarăşi, în ţara noastră există o deplină libertate de creaţie ; fiecare scriitor — spun unii — creează după felul cum gîndeşte. Considerăm însă că aceasta nu este suficient. Libertatea de creaţie înseamnă a crea în spiritul societăţii în care trăieşti, a acţiona în spiritul ideologiei caracteristice societăţii în care îţi desfăşori activitatea. Noi înţelegem libertatea creaţiei literar-artistice în contextul ideologiei noastre marxist-leniniste, al ideologiei comuniste. Desigur, se poate picta şi abstract, se poate scrie şi în aşa fel încît să nu fii înţeles de oameni, să spui că eşti cu atît mai valoros cu cît eşti înţeles de mai puţini oameni. Noi avem nevoie însă de o artă care să fie pe deplin înţeleasă de constructorii socialismului de astăzi. Pentru ei trebuie scris, pentru ei trebuie să se compună muzica, pentru ei să se picteze. *(Aplauze prelungite).* Numai aşa oamenii de creaţie literar-artistică vor dovedi că îşi înţeleg locul în societate, că au înţeles comandamentele vremii, că merg în pas cu poporul. *(Aplauze puternice).*

Sigur, nu e rău să gîndeşti ce va fi peste două mii de ani ; sînt oameni care au imaginaţie bogată şi pot să scrie despre asemenea lucruri. Acestea vor interesa, poate, pe cineva, vor fi citite de un cerc mai larg sau mai restrîns de oameni, dar este cert că vor avea o influenţă redusă în educaţia socialistă a oamenilor noştri de astăzi. Trebuie să scriem despre faptele măreţe ale poporului nostru, despre tot ce se face în România, despre tot ceea ce se construieşte prin munca entuziastă a tuturor celor ce locuiesc în această patrie ; să scriem despre uriaşa luptă pentru progres şi pentru pace a tuturor oamenilor de pe toate conti-

nentele; acestea să fie redate în arta noastră cît mai minunat, cît mai frumos, pentru a însufleți poporul în muncă și luptă. Numai astfel scriitorul își va realiza menirea, va dovedi că este alături de popor, va fi iubit și își va găsi locul în popor. *(Vii aplauze)*.

Firește, vor putea trăi, ca și pînă acum, și cei care vor scrie altfel; dar cred că acești creatori nu pot să aibă pretenția ca statul, societatea, să susțină o asemenea literatură și artă; societatea este liberă și ea să susțină — material, financiar și moral — acele opere care-i servesc intereselor ei; cu alte cuvinte, libertatea este reciprocă. *(Vii aplauze)*.

Iată cîteva probleme asupra cărora am vrut să mă opresc și pe care le consider probleme importante. Ele trebuie să stea permanent în fața comitetului județean, a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii din județul Cluj. Avem convingerea că organizația de partid, oamenii muncii din județul Cluj își vor face datoria, vor aduce o contribuție tot mai însemnată la mersul înainte al României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

După cum ați văzut, în conferințele județene de partid, în afara alegerii delegaților pentru al X-lea Congres al partidului, s-a pus și problema desemnării candidaților pentru viitoarele organe centrale ale partidului, adică de a se desemna un număr de tovarăși din rîndul cărora Congresul va alege Comitetul Central și Comisia de revizie. Aceasta corespunde politicii marxist-leniniste a partidului nostru de lărgire a democrației interne de partid și, în general, de adîncire a democrației socialiste.

Conducerea partidului a hotărît să procedăm în felul acesta considerînd că astfel vom avea o garanție mai mare că activiștii ce vor fi aleși în viitorul Comitet Central vor

corespunde într-o măsură și mai însemnată cerințelor, vederilor comuniștilor, ale organizațiilor care-i propun spre a fi aleși în organele centrale de partid.

Prin aceasta activul de bază al partidului este chemat să-și spună mai direct părerea asupra celor care vor fi chemați să asigure în anii următori conducerea activității partidului și statului nostru.

Noi apreciem că, adoptînd această măsură, pășim pe o cale justă, că aceasta va întări și mai mult legătura între Comitetul Central și organizațiile de partid, va duce la creșterea răspunderii fiecărui membru al Comitetului Central în fața întregului partid, în fața poporului. Prin aceasta, cei desemnați în conferințele județene și care vor fi aleși de Congres în Comitetul Central vor avea și mandatul de a aplica neabătut hotărîrile adoptate de conferințele județene, de întregul partid, hotărîrile care vor fi adoptate de Congresul nostru, înscrise în Teze și în proiectul de Directive. Mandatul viitorului Comitet Central va fi acela de a asigura înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe prevăzute în Tezele care au fost dezbătute în toate organizațiile de partid, cu întregul nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Fără îndoială, cunoașterea cu cîteva săptămîni înainte de Congres, de către întregul partid și întregul nostru popor, a celor care urmează să fie aleși în Comitetul Central este o măsură nu numai democratică, dar deosebit de importantă pentru întărirea unității de nezdruncinat a partidului nostru, pentru creșterea autorității sale în rîndul poporului, pentru unirea întregului popor în jurul partidului, în lupta pentru socialism, pentru comunism. *(Aplauze puternice)*.

Dați-mi voie să adresez de la tribuna conferinței dumneavoastră vii mulțumiri organizației de partid a municipiului București pentru că m-a ales delegat la Congres,

m-a propus candidat pentru viitorul Comitet Central și a hotărît să susțină realegerea mea ca secretar general al Comitetului Central, adresîndu-se în acest sens și celorlalte conferințe județene ale partidului.

Doresc, de asemenea, să exprim calde mulțumiri conferinței organizației județene de partid Cluj pentru susținerea acestei propuneri. Mi-e greu să redau în cuvinte emoția pe care o simt față de această manifestare de încredere din partea organizației de partid a capitalei, din partea organizației județene de partid Cluj.

Nu doresc să anticipez hotărîrile Congresului și ale Comitetului Central, aceste două organe care vor trebui să ia hotărîrea definitivă. Doresc însă să asigur organizațiile de partid din București și din județul Cluj, întregul partid și popor că în orice muncă pe care mi-o va încredința partidul voi face totul pentru a servi interesele sale, interesele poporului nostru, care se contopesc într-unul singur, constituind un tot inseparabil. *(Aplauze îndelungate, asistența, în picioare, scandează „P.C.R. — P.C.R.“).*

Desigur, funcția de secretar general al Comitetului Central este o muncă de mare răspundere și încredere. Ceea ce au înfăptuit Comitetul nostru Central, guvernul, Consiliul de Stat este rezultatul faptului că în activitatea noastră s-a încetățenit principiul muncii și conducerii colective — și că ea se desfășoară cu succes în acest spirit. Trebuie să înțelegem că problemele mari pe care le pun construcția socialismului, viața internă și internațională nu pot fi duse la bun sfîrșit fără a se asigura o muncă și o conducere colectivă, fără ca organele centrale de partid și de stat să desfășoare o viață normală, fără ca fiecare membru al Comitetului Central, al Comitetului Executiv sau al oricărui alt organ de partid, al guvernului sau al Consiliului de Stat să acționeze și să militeze neobosit pentru a înfăptui hotărîrile Congresului. De aceea,

eu apreciez manifestările dv. de ieri — mă refer la întîlnirile cu comuniștii din întreprinderi și cu oamenii muncii din Cluj — și cele de astăzi din cadrul acestei conferințe ca o expresie a încrederii în Comitetul nostru Central, în conducerea partidului și statului. Interpretez încrederea ce mi s-a acordat mie ca încredere acordată conducerii colective a partidului, ca un mandat de a acționa pentru a asigura ca această conducere colectivă să lucreze ca un tot unitar în toate domeniile de activitate. *(Vii și puternice aplauze).*

Trebuie să spun aici, în fața Conferinței de partid a județului Cluj, că înfăptuirea sarcinilor mari care vor reveni și în viitor conducerii de partid și de stat cere sprijinul, munca tuturor comuniștilor, a întregului nostru popor și că numai în măsura în care conducerea partidului va avea acest sprijin va putea să-și îndeplinească mandatul încredințat. Fără acest sprijin, nimic nu va putea fi dus la bun sfîrșit. De aceea acum, cînd m-ați propus pentru această muncă, adresez comuniștilor din județul Cluj, tuturor comuniștilor, întregului popor apelul de a acorda în continuare sprijinul lor hotărît conducerii partidului, pentru că numai împreună vom putea duce la bun sfîrșit toate sarcinile pe care le avem. *(Aplauze vii și puternice).*

În ce mă privește, vă asigur pe dv., partidul și întregul popor că îmi voi închina și în viitor întreaga mea muncă și viață cauzei socialismului și comunismului, fericirii poporului nostru. *(Aplauze puternice, urale).*

Stimați tovarăși,

Partidul și guvernul patriei noastre desfășoară, după cum știți, o intensă activitate internațională. În centrul acestei activități stă prietenia cu țările sistemului mondial

socialist. Noi pornim de la faptul că aceste țări, care au scuturat jugul capitalismului și au pășit pe drumul socialismului, au un rol tot mai hotărîtor în desfășurarea vieții internaționale, că ele trebuie să acționeze tot mai unit pentru a-și putea aduce contribuția la cauza păcii și socialismului în lume.

Consfătuirea de la Budapesta a țărilor participante la Tratatul de la Varșovia a dus, după cum știți, la hotărîri importante atît în ce privește măsurile pentru dezvoltarea colaborării militare între țările membre ale acestui tratat, cît și în ce privește hotărîrea lor de a acționa pentru pace și securitate în Europa și în întreaga lume. Apelul lansat de această consfătuire cu privire la o conferință a țărilor europene pentru securitate dovedește spiritul în care s-a desfășurat întîlnirea de la Budapesta. Ca membră a Tratatului de la Varșovia, România va acționa pentru dezvoltarea capacității sale de apărare, va face totul pentru întărirea forțelor sale armate și a capacității sale de luptă. În cazul unei agresiuni imperialiste, România va fi gata ca, împreună cu aliații săi, să acționeze cu toate forțele și să-și facă datoria.

În același timp, noi vom dezvolta relațiile de colaborare cu armatele tuturor țărilor socialiste.

Ca membră a C.A.E.R., România a participat la sesiunea din aprilie de la Moscova, sesiune care, după cum știți, a adoptat o serie de hotărîri privind dezvoltarea colaborării și cooperării viitoare între țările acestei organizații. Noi sîntem hotărîți ca, în cadrul C.A.E.R., să acționăm pentru dezvoltarea colaborării și cooperării în producție, considerînd că aceasta corespunde intereselor naționale și internaționale ale țării noastre, ale tuturor țărilor membre.

În același timp, vom acționa pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, fiind conștienți că forța și

tăria sistemului mondial socialist constă tocmai în colaborarea și acțiunea unită a tuturor țărilor care formează acest sistem.

Noi pornim de la faptul că divergențele actuale dintre țările socialiste sînt vremelnice, că trebuie să acționăm cu hotărîre pentru atenuarea și lichidarea lor. În felul acesta ne vom îndeplini o îndatorire națională și internațională.

La baza relațiilor cu țările socialiste noi așezăm principiile marxist-leniniste ale internaționalismului proletar, egalității în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, întrajutorării tovărășești ; numai considerîndu-se împreună aceste principii ale marxism-leninismului și înfăptuindu-le neabătut vom asigura condițiile pentru întărirea continuă a unității țărilor socialiste.

Partidul nostru, pornind de la răspunderea pe care o are ca detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, de la politica sa tradițională de solidaritate internaționalistă cu comuniștii de pretutindeni, cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu mișcările revoluționare și progresiste din toată lumea, a participat la Consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești care a avut loc la Moscova în prima jumătate a lunii iunie a acestui an. Nu mă voi opri acum asupra felului cum s-au desfășurat lucrările acestei consfătuiri. Vă este cunoscută cuvîntarea ținută acolo în numele partidului nostru. În presa noastră, noi am publicat pe larg cuvîntările tuturor delegațiilor și am dat deci posibilitate partidului și poporului să cunoască cum gîndesc alte partide comuniste și muncitorești despre problemele actuale ale vieții internaționale.

Cunoașteți că, în încheierea consfătuirii, la adoptarea documentului principal al acesteia am exprimat unele re-

zerve față de felul cum s-au desfășurat lucrările ; dar am subliniat, totodată, că consfătuirea are o serie de aspecte și părți pozitive. Considerăm documentul, cu toate minusurile sale, ca acceptabil ; el oferă o bază bună pentru desfășurarea activității viitoare de întărire a legăturilor dintre toate partidele comuniste și muncitorești, fie că au participat sau nu la consfătuire. După părerea noastră, în acest spirit este necesar să acționeze toate partidele comuniste și muncitorești pentru a face ca minusurile ce s-au manifestat în timpul consfătuirii să nu influențeze asupra activității viitoare ; dimpotrivă, trăsăturile pozitive ale consfătuirii să exercite o puternică influență asupra întregii dezvoltări a mișcării comuniste și muncitorești. În ce ne privește, noi vom face totul pentru a acționa în acest spirit, pentru a contribui la dezvoltarea colaborării cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru lichidarea divergențelor, pentru unitatea partidelor comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Acționînd în spiritul principiilor coexistenței pașnice între statele cu orînduiri social-politice deosebite, România a desfășurat și desfășoară o politică de lărgire a legăturilor sale cu toate statele lumii. Sînt cunoscute contactele pe care conducerea statului nostru le-a avut cu reprezentanții altor state, atît din Europa cît și de pe alte continente. Sînt cunoscute, de asemenea, rezultatele acestei politici — faptul că România întreține astăzi relații diplomatice cu 92 de state și legături economice cu peste 100 de țări ; niciodată România nu s-a bucurat de atîta respect și nu a avut atîția prieteni în lume cîți are astăzi. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Noi pornim de la faptul că toate țările — fie ele mari, mici sau mijlocii — trebuie să-și aducă contribuția la rezolvarea problemelor care frămîntă lumea de astăzi, că problemele păcii și securității nu pot fi rezolvate fără participarea activă a tuturor popoarelor lumii.

În acest spirit acționează și va acționa și în viitor țara noastră, animată de dorința de a-și aduce contribuția la soluționarea problemelor care frămîntă astăzi omenirea, la găsirea căilor pentru ca problemele litigioase să fie rezolvate pe calea tratativelor, asigurîndu-se dreptul tuturor popoarelor mari și mici de a-și hotărî singure calea dezvoltării economice și sociale.

La baza politicii externe, noi punem principiile egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altora, respectării suveranității și independenței naționale, a dreptului popoarelor de a-și hotărî soarta fără amestec din afară. Apreciem că aceste principii se afirmă tot mai mult pe plan internațional, că numai aplicarea lor consecventă creează condițiile pentru triumful cauzei păcii și securității tuturor popoarelor. *(Vii aplauze).*

În contextul acestei politici externe a țării noastre se înscrie și vizita în România a președintelui Statelor Unite ale Americii, Richard Nixon.

Așa cum am mai arătat și cu alte prilejuri, între România și Statele Unite ale Americii nu există probleme directe litigioase și noi dorim să dezvoltăm relațiile de colaborare în domeniul economic, tehnic, științific și în alte domenii cu Statele Unite ale Americii, cu poporul american, pe baza principiilor sus-amintite — așa cum dorim să facem acest lucru cu toate popoarele lumii. Considerăm că aceasta corespunde atît intereselor popoarelor român și american, cît și dezvoltării colaborării internaționale, găsirii căilor pentru a asigura rezolvarea proble-

melor corespunzător intereselor naționale ale tuturor statelor. Așteptăm cu plăcere vizita președintelui Nixon și sperăm că ea va avea rezultate pozitive atît pentru relațiile dintre țările noastre, cît și pentru cauza păcii. *(Vii aplauze).*

În această ordine de idei și în legătură cu această vizită doresc să mă refer la o serie de speculații pe care le fac unii gazetari străini. Aceste speculații dovedesc fie necunoașterea, fie neînțelegerea politicii externe a României, iar cîteodată poate și rea-voință. Eu am în vedere numai primele două cazuri. Doresc să precizez din nou că țara noastră militează activ pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele, considerînd că schimbul de vizite între delegațiile guvernamentale, între conducătorii statelor constituie o necesitate a zilelor noastre, o contribuție la cauza colaborării și păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Ca țară socialistă, România va acționa și în viitor pentru a-și aduce contribuția la dezvoltarea legăturilor cu toate statele, fără deosebire de orînduirea lor socială, la găsirea căilor pentru soluționarea problemelor internaționale în interesul păcii și socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Acționînd astfel, ne îndeplinim atît obligațiile naționale față de poporul nostru, cît și obligațiile internaționale față de țările socialiste, față de mișcarea comunistă internațională, de cauza păcii.

Nu doresc să mă ocup acum de alte aspecte ale vieții internaționale. Totuși, nu pot să nu relev preocuparea țării noastre față de faptul că se continuă războiul dus de Statele Unite în Vietnam, preocuparea noastră pentru succesul tratativelor care au loc la Paris între Statele Unite și reprezentanții Vietnamului, dorința noastră ca aceste tratative să ducă la asigurarea dreptului poporului vietnamez mult încercat de a-și hotărî dezvoltarea sa fără nici un amestec din afară, să asigure pacea în această parte a lumii. Ne exprimăm deplina solidaritate cu lupta poporului vietnamez, căruia îi vom acorda și în continuare întregul nostru sprijin, dorindu-i din toată inima succes deplin în lupta sa pentru independență, pentru a obține pacea și a-și putea consacra întreaga activitate construcției socialismului și făuririi propriei sale bunăstări. *(Aplauze puternice).*

Între politica internă și externă a țării noastre există o strînsă unitate. Noi considerăm că numai acționînd cu fermitate și hotărîre atît pentru construcția orînduirii socialiste în țara noastră, cît și pentru dezvoltarea colaborării internaționaliste cu țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste ne îndeplinim îndatoririle naționale cît și internaționale, contribuim la mersul înainte al socialismului, la creșterea influenței sale în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ca detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, vom acționa și în viitor și ne vom face datoria în lupta pentru victoria socialismului și a cauzei păcii. *(Vii aplauze).*

În încheiere, doresc să exprim convingerea Comitetului Central că organizația de partid a județului Cluj va acționa cu și mai multă fermitate pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în scopul traducerii în viață a sarcinilor mari ce-i revin și îi vor reveni în viitor. Cunosc bine organizația de partid din Cluj și am deplina convingere că comuniștii clujeni, toți oamenii muncii din acest județ vor înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului nostru împreună cu întregul nostru popor. *(Aplauze pu-*

ternice; se scandează minute în șir: „Ceaușescu — Ceaușescu").

Vă urez din toată inima noi și noi succese în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și multă fericire la toți, tuturor clujenilor. *(Aplauze puternice, urale îndelungi, asistența, în picioare, scandează: „P.C.R.!" — „Ceaușescu!").*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU POPULAȚIA DIN COMUNA SATULUNG

Cu prilejul vizitei în județul Maramureș

— 13 iulie 1969 —

Doresc să adresez lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, din întreprinderile de mecanizare a agriculturii și din cooperativele agricole de producție din această comună și din întregul județ Maramureș un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului. *(Vii aplauze).* Am aflat cu satisfacție despre rezultatele bune pe care le aveți în dezvoltarea agriculturii, îndeosebi în creșterea animalelor și în pomicultură. M-au informat tovarășii de la întreprinderea de stat și de la întreprinderea de mecanizare, cît și președintele cooperativei agricole despre activitatea pe care o desfășoară muncitorii și cooperatorii din aceste unități. Desigur, sînt o serie de realizări, de rezultate bune — mă refer atît la întreprinderea agricolă, cît și la cea de mecanizare, care execută la timp lucrările pentru cooperativă, cît și la activitatea cooperativei agricole. Este un lucru bun că se depun eforturi pentru a obține recolte mai mari, pentru a spori producția animalieră. Firește, proporția de 47 de bovine la 100 ha pe județ nu este rea. Dar față de Maramureș nu este prea bună, pentru că județul dv. trebuie să ajungă la 55—60 de bovine

pe 100 ha. Numai atunci se va putea spune că Maramureșul a reușit să îndeplinească în condiții bune indicațiile și directivele date de Comitetul Central. Noi sperăm că în cursul cincinalului viitor se va ajunge la realizarea acestui procent.

Desigur, tovarăși, că rezultatele pe care le avem pînă acum sînt bune, dar ele nu trebuie să ne mulțumească. Dimpotrivă, ele trebuie să ne îndemne să organizăm mai bine munca în toate domeniile, pentru că sînt posibilități de a obține recolte mai mari — și mă refer atît la întreprinderea agricolă de stat cît și la cooperativă.

Este știut că singura cale pentru creșterea bunăstării muncitorilor, a cooperatorilor este obținerea de recolte mari. Aceasta va asigura atît creșterea veniturilor fiecărui muncitor și cooperator, cît și creșterea avuției generale a statului, deci a bunăstării întregului popor. Eu doresc să adresez muncitorilor și cooperatorilor îndemnul de a face totul pentru a valorifica la maximum pămîntul și celelalte mijloace pe care le au la îndemînă, de a obține recolte tot mai mari, de a-și ridica nivelul de viață și bunăstare. *(Aplauze puternice).*

În ce privește lucrătorii de la întreprinderea de mecanizare, trebuie să spun că în momentul de față salariile lor sînt acoperite într-o măsură însemnată din bugetul statului. E un lucru nejust și nu se poate merge așa mai departe. Aceste întreprinderi — și eu mă refer nu numai la cea din comuna dumneavoastră, ci în general la întreprinderile de mecanizare a agriculturii —, aceste unități vor trebui ca, începînd de anul viitor, să-și realizeze veniturile și salariile prin munca lor. Salariile să fie rezultatul muncii pe care o vor depune. Statul nu mai poate să plătească salarii pentru oameni care muncesc 3—4 luni într-un an. Trebuie să înțelegem, aici sînt multe munci de făcut — și la cooperativă, și la drumuri, și la construcții.

În întreprinderile de mecanizare a agriculturii avem mijloace de transport, tractoare, remorci, dar stăm și ne uităm la ele. Nu ne aduc nici un folos. În schimb plătim din bugetul statului salariile. Este o proastă administrație, o proastă gospodărire — și nu mai putem merge pe această cale. Eu îi rog pe tovarășii care lucrează în acest sector ca, împreună cu comitetul județean de partid, să propună soluții concrete pentru fiecare unitate în parte. Așa cum se lucrează în toate domeniile, fiecare muncitor din întreprinderile de mecanizare trebuie să lucreze cel puțin 300 de zile pe an, atunci el va avea și rezultate, va avea și venituri, contribuind astfel la bunul mers al întregii activități. *(Aplauze).*

Vă rog să nu-mi luați în nume de rău că am început cu critica, dar este normal ca atunci cînd ne întîlnim să discutăm cum să organizăm mai bine munca, cum să gospodărim mai bine fiecare unitate, pentru că, pînă la urmă, de munca bună a fiecărei unități de producție — industrială sau agricolă — depinde bunul mers al activității generale din țara noastră. Dacă există unități care lucrează cu pierderi, ele creează greutăți și altor unități economice și, pînă la urmă, aceasta se răsfrînge asupra bugetului statului, reducînd veniturile oamenilor muncii. Iată de ce trebuie să înțelegem că nu mai este posibil să acceptăm asemenea stări de lucruri, că trebuie să pășim cu hotărîre la îmbunătățirea activității economice a tuturor unităților noastre din agricultură și din industrie.

Desigur, tovarăși, avem rezultate bune, planul se îndeplinește și în agricultură. Dar dacă fiecare unitate își va realiza sarcinile la produsele pe care le are în plan, atunci și realizările pe plan național vor fi mai mari. Vor fi atunci mai mari și posibilitățile de creștere a venitului național, deci și bunăstarea poporului va fi mai mare.

De aceea trebuie să faceți eforturi, să asigurăm creșterea veniturilor în toate unitățile economice.

Știți, tovarăși, că în curînd vom avea Congresul partidului. Cunoașteți proiectul de Directive, Tezele Comitetului Central. Ele prevăd sarcini mari pentru dezvoltarea viitoare a patriei noastre. Înfăptuirea lor cere eforturi serioase din partea întregului popor, cere eforturi și din partea țărănimii. Stă în puterea noastră să înfăptuim aceste directive. Ceea ce am realizat pînă acum constituie o garanție că și în viitor vom îndeplini planurile pe care ni le fixăm. Trebuie însă să acționăm mai organizat, cu mai multă fermitate, fiecare la locul său de muncă să-și facă datoria față de unitatea economică, față de patrie. În felul acesta se va dovedi a fi un cetățean demn al patriei socialiste. Își va aduce contribuția la bunăstarea națiunii noastre socialiste. *(Aplauze prelungite).*

Partidul și guvernul nostru duc o politică externă activă, de colaborare cu țările socialiste, cu toate țările, contribuind prin aceasta la crearea condițiilor pentru asigurarea păcii în lume. Prin munca dumneavoastră veți susține această politică, veți contribui la succesul politicii interne și internaționale a țării noastre, a politicii de construcție socialistă în România, de apărare a păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Vă urez din toată inima noi succese în activitatea dv., multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, ovații).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA BAIA MARE

Cu prilejul vizitei în județul Maramureș

— 13 iulie 1969 —

Dragi tovarăși,

Permiteți-mi să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din municipiul Baia Mare și din județul Maramureș, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).*

Doresc să exprim vii mulțumiri oamenilor muncii din județul Maramureș și din municipiul Baia Mare pentru primirea călduroasă cu care am fost întîmpinați pretutindeni, de cum am pășit pe aceste vechi meleaguri. În aceste calde manifestări — ale țăranilor, muncitorilor, intelectualilor maramureșeni —, noi vedem o expresie a încrederii dumneavoastră, a încrederii întregului popor în politica marxist-leninistă a partidului, o expresie a hotărîrii dumneavoastră de a înfăptui neabătut programul de dezvoltare multilaterală a României socialiste, de apărare a păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Sîntem în preajma celui de-al X-lea Congres al partidului. Acest eveniment important din viața partidului și a poporului nostru prilejuiește trecerea în revistă a activi-

tății depuse pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea, cît și dezbaterea programului viitor privind dezvoltarea economiei în anii 1971—1975 și, în perspectivă, pînă în 1980. După cum știți, oamenii muncii de la orașe și sate, întregul nostru popor au realizat și realizează cu succes sarcinile actualului plan cincinal. Realizările de pînă acum sînt superioare prevederilor din plan și se poate spune că avem toate condițiile ca pînă în 1970 să realizăm și chiar să depășim prevederile planului.

În același timp crește nivelul de viață material și spiritual al poporului. România socialistă a devenit în acești ani mai bogată, mai frumoasă. Viața poporului român a devenit mai îmbelșugată, mai civilizată. Acestea sînt rezultatele politicii de construcție socialistă pe care o desfășoară întregul nostru popor, sub conducerea Partidului Comunist Român. *(Vii aplauze).*

Tezele Comitetului Central, precum și proiectul de Directive pentru dezvoltarea economiei în anii următori au fost dezbătute de întregul partid, de popor. Se poate spune că aceste documente ale Congresului au primit de pe acum adeziunea unanimă a celor ce muncesc din patria noastră. Conferințele județene de partid care au avut loc ieri au adoptat în unanimitate aceste Teze și Directive. Nu există nici o îndoială că și conferințele de astăzi și cele de săptămîna viitoare vor adopta în același spirit de unanimitate Tezele și proiectul de Directive. Deci, ele vor da expresie la Congres hotărîrii unanime a întregului nostru popor de a elabora programul dezvoltării viitoare a României socialiste, program care o va ridica pe noi trepte de dezvoltare economică, științifică, culturală, care va asigura poporului nostru o viață tot mai îmbelșugată, mai fericită. *(Vii și puternice aplauze).*

Cunoaștem cu toții că, în opera vastă de construcție socialistă, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, au muncit și muncesc înfrățiți, demonstrînd că atunci cînd clasa muncitoare devine clasă conducătoare în stat se lichidează pentru totdeauna și asuprirea națională și se creează cadrul pentru realizarea unității tuturor celor ce muncesc și luptă pentru socialism, pentru comunism. *(Vii aplauze).*

Vreau să subliniez la această adunare populară aportul adus de oamenii muncii din Maramureș, din Baia Mare la îndeplinirea programului de dezvoltare a României socialiste. Țin să felicit din toată inima pe muncitorii, țăranii și intelectualii din Maramureș și din municipiul Baia Mare. *(Aplauze prelungite).* Doresc, de asemenea, să relev activitatea meritorie desfășurată de comuniști, de organizațiile și organele de partid, de comitetul județean în înfăptuirea sarcinilor trasate de partid și guvern și să exprim cele mai calde felicitări tuturor comuniștilor, tuturor organizațiilor de partid din județ, comitetului județean de partid. *(Vii și puternice aplauze).*

Am început cu felicitări, dar trebuie să avem în vedere că programul pe care-l vom adopta peste trei săptămîni la Congres va cere în viitor eforturi și mai mari din partea comuniștilor, din partea întregului popor. Noi considerăm că comuniștii sînt trup și suflet cu poporul, că activitatea comuniștilor poate avea rezultate bune numai în măsura în care ei vor ști să meargă în pas cu întregul popor. Tocmai în această unitate indestructibilă între comuniști și cei fără partid, în înaintarea lor unită pe drumul socialismului și comunismului stă tăria orînduirii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Este cunoscut, tovarăși, că în munca noastră — și nu mă refer numai la Maramureș, la Baia Mare, ci în general în activitatea noastră — au existat în acești ani și lipsuri. Am avut de învins multe greutăți, dar trebuie să subliniez

că partidul nostru, întregul popor au știut să acționeze pentru învingerea și depășirea acestor greutăți. Știm că mai avem multe de făcut pentru a realiza societatea socialistă multilateral dezvoltată, care să asigure condiții materiale și spirituale din ce în ce mai bune pentru oamenii muncii, să creeze un cadru și mai larg pentru manifestarea plenară a fiecărui cetățean al societății noastre socialiste. Rezultatele de pînă acum sînt însă o garanție că vom ști să înlăturăm greutățile, să lichidăm lipsurile și, unind eforturile creatoare ale întregului nostru popor, să asigurăm mersul tot mai hotărît înainte al întregii societăți, ridicarea pe trepte tot mai înalte a României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Țin, de asemenea, să relev că realizările noastre în construcția socialistă s-au bucurat de solidaritatea și de colaborarea cu țările socialiste, atît cu cele din C.A.E.R. cît și cu celelalte țări socialiste, că prin această colaborare și cooperare multilaterală s-au creat cadrul și condiții prielnice pentru mersul mai hotărît înainte atît al României, cît și al celorlalte țări socialiste. *(Vii aplauze).* Noi apreciem aceste relații de colaborare și cooperare în domeniul economic și în alte domenii de activitate și sîntem hotărîți să acționăm pentru a dezvolta în continuare aceste relații atît cu țările din cadrul C.A.E.R. cît și cu celelalte țări socialiste.

De asemenea, trebuie să arăt că în acești ani s-au dezvoltat puternic relațiile noastre de colaborare cu celelalte state cu orînduire socială deosebită de a noastră. Asemenea relații constituie atît o necesitate a dezvoltării schimburilor internaționale, a diviziunii internaționale a muncii, cît și o necesitate a conlucrării între popoare, pentru a găsi căile de soluționare a problemelor litigioase pe calea tratativelor, care să ducă la întărirea colaborării, prieteniei, la asigurarea păcii tuturor popoarelor. *(Vii aplauze).*

După cum ați putut vedea din Tezele Comitetului Central, și în viitor noi vom promova aceeași politică internațională, punînd în centrul relațiilor noastre externe prietenia cu țările socialiste, vom dezvolta relațiile cu toate statele, vom milita activ pentru securitate în Europa, pentru colaborarea cu statele de pe toate continentele, fără deosebire de orînduire socială, pornind de la faptul că este necesar ca între state să existe relații de colaborare pe baza principiilor egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectării suveranității naționale, al dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur calea dezvoltării sale, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).*

Vom dezvolta relațiile noastre de colaborare cu partidele comuniste și muncitorești, cu organizațiile antiimperialiste, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele democratice care se pronunță pentru pace, pentru eliberarea națională și socială, considerînd că numai acționînd unite aceste forțe vor putea asigura triumful păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Iată, tovarăși, expuse pe scurt, bazele activității viitoare a partidului și statului nostru pentru dezvoltarea construcției socialiste și ridicarea bunăstării poporului român, pentru lărgirea colaborării cu țările socialiste, cu toate statele lumii în lupta pentru progres social, pace și securitate în lume. *(Aplauze puternice).* Noi apreciem că aceste două laturi ale activității noastre constituie un tot indisolubil. Acționînd pe baza acestor principii, atît pe plan intern cît și pe plan internațional, vom servi atît interesele naționale ale poporului nostru, cît și cauza socialismului și păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Dezbaterea Directivelor și a Tezelor, conferințele de partid, adunările oamenilor muncii, manifestarea dumneavoastră de astăzi și întîlnirile pe care le-am avut ieri și

alaltăieri cu oamenii muncii din Cluj demonstrează că întregul nostru popor sprijină politica partidului, că este hotărît să facă totul pentru triumful socialismului şi păcii. *(Vii aplauze).*

Vă asigurăm, tovarăşi, că Comitetul Central care va fi ales de Congres, ca şi actualul Comitet Central, va face totul pentru a înfăptui această politică. Puteţi fi siguri că nu există nimic mai de preţ, nimic mai scump pentru fiecare dintre noi, pentru mine personal, decît servirea intereselor poporului şi socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În încheiere, doresc să vă urez din toată inima noi şi noi succese în activitatea dumneavoastră, în îndeplinirea sarcinilor mari pe care le aveţi în toate domeniile, să-mi exprim convingerea că şi în viitor comuniştii, oamenii muncii din Maramureş şi Baia Mare vor înfăptui neabătut politica Partidului Comunist Român — aşa cum au făcut şi pînă acum. *(Aplauze puternice).*

Vă doresc multă sănătate şi fericire în viaţă, tovarăşi. *(Aplauze îndelungate, urale).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA SATU-MARE

Cu prilejul vizitei în judeţul Satu-Mare

— 13 iulie 1969 —

Dragi tovarăşi,

Daţi-mi voie să vă adresez dumneavoastră, locuitorilor oraşului Satu-Mare, tuturor locuitorilor acestui judeţ un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului şi a Consiliului de Stat ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, urale).*

Sînt încă sub impresia plăcută a primirii entuziaste care ni s-a făcut la intrarea în judeţ, a întîlnirii cu cercetătorii şi cu cooperatorii din Livada, din comunele prin care am trecut şi în mod deosebit de primirea în oraşul Satu-Mare. În aceste manifestări, noi vedem expresia încrederii profunde a locuitorilor oraşului şi judeţului Satu-Mare în politica marxist-leninistă a partidului nostru, în Comitetul său Central — expresia hotărîrii ca, împreună cu toţi oamenii muncii din România, să contribuiţi la înfăptuirea întregii politici interne şi externe a partidului şi statului nostru. *(Vii aplauze, urale).* Aceste manifestări sînt totodată o expresie a ataşamentului profund faţă de politica partidului nostru. Consider că acest ataşament

este un rezultat al faptului că partidul concentrează întreaga sa pricepere și capacitate de organizare spre ridicarea continuă a nivelului economic — industrial și agricol — al patriei noastre, spre dezvoltarea științei, culturii, învățămîntului, spre ridicarea continuă a nivelului de viață al oamenilor muncii. De asemenea, vedem în aceste manifestări rezultatul politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru. *(Vii și puternice aplauze, urale).*

Am ascultat cu satisfacție cuvîntul tovarășului Uglar, prim-secretar al comitetului județean de partid, care ne-a vorbit despre rezultatele bune obținute de muncitorii, țăranii și intelectualii din orașul și județul Satu-Mare, în îndeplinirea sarcinilor care le-au stat în față. Este pentru noi o deosebită plăcere să putem constata că muncitorii din Satu-Mare, țăranii din întregul județ, intelectualii de pe aceste meleaguri nu-și precupețesc eforturile pentru a asigura îndeplinirea planului de creștere a producției industriale și agricole, de dezvoltare a învățămîntului și culturii. Toate acestea sînt expresia hotărîrii dv., la fel ca și a întregului popor, de a asigura ca programul elaborat de Congresul al IX-lea să fie nu numai îndeplinit, ci și depășit. *(Aplauze puternice).* Pentru rezultatele obținute în toate domeniile de activitate, țin să adresez cele mai calde felicitări tuturor muncitorilor, țăranilor și intelectualilor din județul dv. Le doresc noi și noi succese în activitatea lor. Țin totodată să adresez calde felicitări comuniștilor, organizațiilor de partid, activului de partid, comitetului județean de partid, care, îndeplinind hotărîrile Congresului, ale Conferinței Naționale și ale Comitetului Central, desfășoară o muncă rodnică, au strînse legături cu toți cei ce muncesc din această parte a țării și care, unind eforturile tuturor oamenilor muncii de pe aceste meleaguri, asigură înfăptuirea cu succes a marilor sarcini care le stau în față. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Cunoașteți că în aceste zile în întreaga țară au loc conferințe ale organizațiilor județene de partid, că ele dezbat Tezele și proiectul de Directive pentru Congresul al X-lea — aceste documente care trasează drumul de dezvoltare în continuare a patriei noastre socialiste —, documente pe care le-ați discutat și asupra cărora v-ați spus părerea. De altfel, în întreaga țară, milioane și milioane de oameni ai muncii, împreună cu comuniștii, au dezbătut pe larg aceste documente, au făcut numeroase propuneri menite să asigure ca programul ce va fi înfățișat Congresului — și pe baza căruia va trebui să acționăm pentru dezvoltarea patriei noastre pînă în 1975 — să oglindească voința unanimă a poporului, să fie cu adevărat expresia voinței colective a celor 20 000 000 de cetățeni ai Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, ovații).*

Supunînd dezbaterii întregului popor programul dezvoltării viitoare a țării, noi pornim de la faptul că numai pe baza consultării largi a celor ce muncesc, numai asigurînd participarea lor activă la elaborarea hotărîrilor, a planurilor, numai prin atragerea maselor la munca de înfăptuire a acestor hotărîri putem realiza unul din principiile de bază ale marxism-leninismului, ale societății socialiste — acela ca societatea să fie realmente condusă de poporul însuși, care, stăpîn pe destinele sale, își construiește în mod conștient viitorul. Noi dorim să construim viitorul României socialiste prin ridicarea industriei, agriculturii, științei și culturii la un nivel tot mai înalt, în așa fel încît să ne apropiem tot mai mult de țările avansate, deoarece numai astfel vom putea spune că am înfăptuit cerințele de bază ale socialismului, și anume asigurarea atît a mijloacelor materiale pentru ridicarea nivelului de viață al poporului, cît și a condițiilor necesare pentru ridicarea nivelului de conștiință, de cultură al poporului, pentru dezvoltarea continuă a democrației socialiste — cheză-

şia participării acestuia la conducerea statului, la succesul deplin al construcţiei socialiste. *(Vii aplauze).*

Faptul că partidul nostru dezbate toate problemele politicii interne şi externe cu masele largi populare este o dovadă a încrederii pe care o are în capacitatea de creaţie a tuturor celor ce muncesc în patria noastră, o expresie a faptului că partidul consideră că îşi poate îndeplini misiunea numai în măsura în care pentru politica sa obţine adeziunea unanimă a poporului. Vom continua întotdeauna să ne consultăm cu poporul, să discutăm cu el cum să acţionăm pentru a asigura mersul tot mai hotărît înainte pe drumul socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În acelaşi timp, legătura strînsă cu masele este dovada încrederii unanime a poporului în partid — ceea ce ne întăreşte şi mai mult hotărîrea de a merge neabătut pe calea înfăptuirii politicii interne şi externe trasată de Congresul al IX-lea şi pe care o vom supune celui de-al X-lea Congres al partidului.

Prin unitatea indestructibilă dintre partid şi popor — partid care este el însuşi emanaţia poporului —, împletind în mod armonios rolul conducător al partidului cu ridicarea poporului la conducerea întregii activităţi sociale, noi înfăptuim acea cerinţă a socialismului şi comunismului de a asigura ca, într-un front unic, pe baza principiilor marxist-leniniste, toţi cei ce muncesc să devină constructori conştienţi ai societăţii de mîine, ai propriului lor viitor. Aceasta constituie dovada grăitoare a superiorităţii şi justeţei politicii partidului nostru în toate domeniile de activitate. *(Aplauze prelungite, îndelung repetate).*

Dragi tovarăşi,

Preocupîndu-ne de asigurarea mersului înainte al societăţii noastre socialiste, acordăm în acelaşi timp o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor cu ţările socialiste — cu ţările socialiste vecine, cu cele membre ale C.A.E.R., cu toate cele 14 state ale sistemului mondial socialist. Noi pornim de la faptul că construirea cu succes a socialismului în fiecare ţară reprezintă o contribuţie la întărirea şi dezvoltarea sistemului mondial socialist şi, în acelaşi timp, la asigurarea unităţii ţărilor socialiste, reprezintă un sprijin pentru victoria socialismului în fiecare ţară. De aceea, noi acţionăm şi vom acţiona şi în viitor cu neabătută consecvenţă pentru a dezvolta în toate domeniile relaţii de colaborare şi cooperare cu toate ţările socialiste, văzînd în aceasta una din obligaţiile noastre atît naţionale, cît şi internaţionale. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

În acelaşi timp, pornind de la realitatea că pe această planetă există un număr mare de ţări cu alte orînduiri sociale, partidul nostru, acţionînd în spiritul principiului coexistenţei paşnice, dezvoltă relaţii de colaborare cu toate ţările lumii, fără deosebire de orînduire social-politică. Noi considerăm că în lumea de azi, în care există încă multe probleme de rezolvat, este necesar ca toate statele — atît cele mari cît şi cele mici şi mijlocii — să-şi asume răspunderea şi să acţioneze pentru a contribui la dezvoltarea colaborării între popoare, pentru a asigura pacea în lume. În acest spirit au acţionat şi vor acţiona şi în viitor partidul şi statul nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

La baza politicii noastre externe punem principiile egalităţii în drepturi între toate statele, ale respectării suveranităţii şi independenţei naţionale, neamestecului în treburile interne, respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî nestînjenit dezvoltarea economică şi socială, corespunzător voinţei sale, fără nici un amestec din afară.

(Aplauze puternice, ovații). Aceste principii capătă o recunoaștere tot mai largă pe arena internațională, se afirmă ca singurele care pot asigura dezvoltarea colaborării între toate statele, a securității și păcii în lume. Și în viitor va trebui să acționăm cu toată consecvența și fermitatea în spiritul acestor principii, să dezvoltăm relații de colaborare cu țările în curs de dezvoltare, să dezvoltăm solidaritatea cu mișcările de eliberare națională, cu popoarele care luptă pentru a scutura jugul colonialist și a-și hotărî destinele fără imperialiști. Am acordat și vom acorda întotdeauna întregul nostru sprijin popoarelor care sînt hotărîte să trăiască liber și independent, care sînt hotărîte să-și apere independența împotriva oricărui amestec sau atac imperialist. *(Aplauze furtunoase, ovații).*

Partidul nostru a dezvoltat și dezvoltă relații cu toate partidele comuniste și muncitorești. Considerăm că întărirea solidarității internaționale a celor ce muncesc, a organizațiilor revoluționare ale clasei muncitoare constituie o chezășie a dezvoltării cu succes a luptei împotriva imperialismului, pentru progres social și pentru pace. Și în viitor vom acționa pentru a dezvolta relații de solidaritate internaționalistă cu toți comuniștii, cu clasa muncitoare de pretutindeni. *(Aplauze puternice).*

Știm că în lume există încă imperialism, că există forțe care se opun progresului, care acționează în direcția înrobirii popoarelor și pun în pericol pacea. Știm că atîta timp cît există imperialism există și pericolul unui război mondial, dar știm, totodată, că în lume există suficiente forțe în stare să dejoace planurile imperialiștilor, ale cercurilor reacționare. Acționînd unite, aceste forțe pot și trebuie să asigure dezvoltarea pașnică a vieții internaționale, rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor, pot asigura omenirii condiții pentru realizarea deziderатelor sale de progres economic și social, de pace. În aceasta constă îndatorirea țărilor socialiste, a partidelor comuniste, a întregii mișcări antiimperialiste. Noi vom acționa în strînsă unitate cu aceste forțe pentru a ne aduce contribuția la marea cauză a tuturor popoarelor globului pămîntesc. *(Aplauze puternice).*

Iată pe scurt, tovarăși, principiile politicii interne și externe a partidului nostru. Noi chemăm întregul partid, întregul popor să nu precupețească nici un efort pentru a asigura transpunerea fermă în viață a acestor principii. Avem convingerea că înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului nostru va aduce poporului român noi satisfacții, atît pe plan intern, cît și pe plan internațional. Fără îndoială, România va obține noi victorii atît în construcția socialistă, cît și în lupta pe care o duce contribuind la cauza păcii în întreaga lume. *(Vii și puternice aplauze).*

În această grandioasă luptă și dumneavoastră, oamenilor muncii din Satu-Mare, vă revin sarcini mari. Sînteți chemați ca, împreună cu oamenii muncii de pe întreg cuprinsul patriei, să munciți cu pricepere și abnegație pentru a da viață prevederilor Tezelor și Directivelor celui de-al X-lea Congres al P.C.R. Felul cum ați muncit pînă acum constituie o chezășie că și în viitor veți ști să vă aduceți contribuția la înfăptuirea tuturor sarcinilor ce vă vor reveni. Participînd cu toate forțele la înfăptuirea programului de dezvoltare socialistă a României, dumneavoastră, cetățenii din orașul Satu-Mare, veți putea spune: în tot ceea ce s-a înfăptuit, nu numai în județul și orașul nostru, dar în întreaga țară, este încorporată și o parte a

muncii, conștiinței și devotamentului nostru, dedicate socialismului, patriei noastre socialiste, României. *(Aplauze puternice, urale).*

În încheiere, vă urez încă o dată, din toată inima, noi și noi succese în activitatea dumneavoastră. Vă doresc multă sănătate și multă fericire. *(Aclamații entuziaste, ovații).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU LOCUITORII DIN CAREI

Cu prilejul vizitei în județul Satu-Mare

— 14 iulie 1969 —

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului Carei, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, ovații).* Primirea călduroasă pe care ne-ați făcut-o, manifestările dumneavoastră entuziaste le considerăm drept o expresie a încrederii în politica marxist-leninistă a partidului nostru, a voinței de a acționa cu și mai multă fermitate pentru traducerea în viață atît a prevederilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale, cît și, în viitor, pentru înfăptuirea hotărîrilor ce vor fi luate de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice, ovații).*

Pe aceste meleaguri trăiesc și muncesc de veacuri împreună români, maghiari, germani. Tot ce s-a construit, tot ce a fost durat în decursul anilor aici este rodul muncii înfrățite. Știți bine că nu o dată cei exploatați, fără deosebire de naționalitate, au luptat împreună împotriva exploatatorilor și asupritorilor comuni. Atunci cînd au fost uniți au obținut victoria în lupta împotriva asupritoa-

rilor, pentru libertate și dreptate socială. Nu există forță în lume care să poată împiedica pe oamenii muncii uniți ca în lupta lor pentru socialism să obțină noi victorii, să ridice, prin muncă înfrățită, România pe culmi tot mai înalte de progres și bunăstare. *(Aplauze prelungite, ovații).* Este știut că în trecut clasele exploatatoare — din care făceau parte și români, și maghiari, și germani — au căutat să învrăjbească pe oamenii muncii pentru a-i putea asupri mai bine, spre a se îmbogăți prin jefuirea celor ce muncesc. Această politică a apus pentru totdeauna. O dată cu lichidarea claselor exploatatoare s-a pus capăt și inegalității naționale, s-a asigurat egalitatea deplină în drepturi pentru toți cetățenii patriei noastre — români, maghiari, germani sau de alte naționalități. Toți cei care trăiesc pe acest pămînt se bucură de aceleași drepturi, au acces la muncă, la învățătură, la funcții de conducere în viața economică, socială și de stat. Socialismul a realizat în fapt egalitatea economică, socială și politică. Aceasta este cea mai mare cucerire a socialismului pe pămîntul României. *(Aplauze prelungite).*

Eu cunosc orașul Carei din '54 — sînt 15 ani de atunci. Desigur, dumneavoastră îl cunoașteți mult mai bine decît mine. Știu cum arăta atunci Careiul. L-am mai văzut de atunci și îl văd astăzi cum se dezvoltă, cum devine un oraș tot mai mare, mai înfloritor. Aceste realizări sînt rodul muncii unite a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor români, maghiari și germani de pe aceste meleaguri. Doresc să vă adresez tuturor celor ce munciți și locuiți în acest oraș cele mai calde felicitări pentru tot ceea ce ați realizat prin munca dumneavoastră unită. *(Aplauze, urale)*

Desigur, tovarăși, mai avem multe de făcut pentru a atinge nivelul de dezvoltare pe care-l dorim. Era prevăzut ca în cincinalul acesta să înceapă aici construcția unei noi

întreprinderi. Sperăm ca pînă la sfîrșitul cincinalului să înceapă în orașul dumneavoastră construcția unei întreprinderi republicane. *(Aplauze puternice, ovații).*

Tovarăși,

Tot ce s-a înfăptuit aici și în întreaga țară este rodul politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care se preocupă de dezvoltarea tuturor localităților, de ridicarea întregii noastre patrii. Noi considerăm socialismul drept orînduirea care asigură în fapt, din toate punctele de vedere, egalitatea în drepturi, care creează condițiile înfloririi economiei — industriei, agriculturii —, științei pentru ca oamenii muncii, toți locuitorii țării să se poată bucura de binefacerile societății socialiste. Și în viitor vom continua neabătut această politică de ridicare economică, socială și culturală a tuturor județelor patriei noastre socialiste. *(Aplauze prelungite).*

Preocupîndu-ne de construcția socialistă în țara noastră, acționăm totodată pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste din cadrul C.A.E.R., cu toate țările sistemului mondial socialist. Considerăm că numai acționînd împreună țările noastre socialiste vor reuși să obțină succese tot mai mari în construcția noii orînduiri și, în același timp, să întărească forța întregului sistem mondial socialist. Vom acționa și în viitor pentru a dezvolta relațiile de prietenie frățească cu toate țările sistemului socialist, punînd pe primul plan dezvoltarea relațiilor cu Uniunea Sovietică, cu Bulgaria, Iugoslavia și Ungaria — țări socialiste vecine. Vom face totul pentru ca relațiile cu aceste țări, cu toate țările socialiste să fie cît mai bune, cît mai prietenești. *(Aplauze prelungite).*

Ducem o politică consecventă de pace, dezvoltăm relații cu toate țările lumii. Pornim de la principiul că între

popoare trebuie să existe relații de colaborare, că problemele litigioase trebuie să fie rezolvate pe calea tratativelor, și nu pe calea forței, că, în general, forța trebuie exclusă din viața internațională, că trebuie să se asigure dreptul fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a-și organiza viața conform voinței și năzuințelor sale. Aceasta înseamnă egalitate în drepturi, respectul suveranității și independenței naționale, neamestecul în treburile interne, principii a căror aplicare poate asigura colaborarea și pacea în lume. *(Aplauze prelungite).*

După cum știți, Tezele și proiectul de Directive pentru al X-lea Congres al partidului stabilesc jaloanele politicii de viitor a partidului nostru, atît pe plan intern — de construcție socialistă, de ridicare a națiunii noastre pe culmi și mai înalte —, cît și pe plan internațional, pentru promovarea politicii de pace a țării noastre. Unanimitatea cu care întregul popor a dezbătut și aprobat Tezele și Directivele ne dă convingerea că aceste documente, prevederile lor corespund pe deplin intereselor vitale ale întregului popor. Sîntem convinși că Congresul al X-lea va adopta în unanimitate acest program, care va asigura înflorirea țării, va duce la creșterea bunăstării poporului nostru, va crea condiții ca România să-și aducă o contribuție tot mai însemnată la dezvoltarea prieteniei dintre țările socialiste, dintre toate țările lumii, la cauza generală a păcii și socialismului. *(Aplauze prelungite).*

Vă doresc din inimă tot mai multe succese în munca dumneavoastră consacrată înfăptuirii mărețului program de dezvoltare multilaterală a României socialiste, ridicării bunăstării poporului nostru, cauzei nobile a păcii. Vă doresc tuturor multă sănătate și multă fericire. *(Aplauze prelungite. Se scandează „P.C.R. — P.C.R.“, „Ceaușescu — Ceaușescu“).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA ORADEA

Cu prilejul vizitei în județul Bihor

— 14 iulie 1969 —

Dragi tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dv., tuturor locuitorilor din orașul Oradea și județul Bihor, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului și a Consiliului de Stat ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).*

Doresc să exprim mulțumiri pentru primirea entuziastă pe care ne-au făcut-o încă de la intrarea în județ cetățenii acestor meleaguri ale patriei, atît în satele prin care am poposit, cît și în orașul Oradea. În această primire, în cuvintele calde care ne-au fost adresate, noi vedem o manifestare a încrederii dv., a tuturor locuitorilor bihoreni, ca de altfel a întregului nostru popor, în politica marxist-leninistă a partidului nostru, o expresie a hotărîrii dv. de a înfăptui neabătut programul de dezvoltare continuă a construcției socialiste în România, de a contribui la apărarea păcii în lume. *(Vii și puternice aplauze).*

Am vizitat două întreprinderi din orașul dv., o întreprindere agricolă de stat, cooperative agricole. Am văzut

schimbările petrecute în viața orașului dv. și în satele bihorene. Toate aceste realizări, viața nouă care pulsează de la un capăt la altul al județului, ca a întregii noastre țări, sînt rezultatul muncii eroicei noastre clase muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care urmează neabătut politica Partidului Comunist Român. *(Aplauze, urale îndelungate).* Pe aceste meleaguri trăiesc și muncesc împreună români și maghiari care de-a lungul secolelor au învățat că numai în strînsă unitate, luptînd cot la cot — în trecut împotriva asupritorilor, iar astăzi pentru construirea socialismului — își pot asigura libertatea, bunăstarea și fericirea. *(Aplauze puternice).*

M-am întîlnit în cursul vizitei cu zeci de mii de cetățeni, cu bărbați și femei, cu bătrîni, tineri și copii. În privirile tuturor am văzut veselie, încredere, bucuria pentru înfăptuirile și viața nouă pe care o trăiesc. Nu am putut să nu mă gîndesc la marile transformări pe care le-a adus socialismul nu numai în viața economică, dar mai cu seamă în crearea omului nou, constructor al socialismului. Oamenii care ieri au îndurat asuprirea moșierilor și fabricanților, oamenii care au crescut în anii socialismului, cu toții sînt ferm hotărîți să asigure edificarea continuă a orînduirii noastre socialiste ! Și nu există forță în lume care să împiedice mersul lor înainte, spre ridicarea pe culmi tot mai înalte a construcției socialismului, spre victoria comunismului în România. *(Aplauze, urale, ovații).*

Putem avea deplină încredere că, în țara noastră, cauza socialismului se află în mîinile sigure ale muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care, așa cum au edificat societatea nouă de azi, sînt hotărîți s-o dezvolte în continuare, iar la nevoie să o apere împotriva oricui ar încerca să se

atingă de cuceririle socialismului în România. *(Aplauze puternice).*

Măretele succese pe care le-am obținut în anii socialismului, viața nouă tot mai plină, mai îmbelșugată sînt realități care îmbărbătează întregul popor și fac ca fiecare cetățean al patriei — bătrîn sau tînăr, bărbat sau femeie — să fie hotărît să facă totul pentru ridicarea pe culmi tot mai înalte a patriei noastre socialiste. Iată de ce partidul este ferm convins — ca și dumneavoastră, ca și întregul popor — atunci cînd afirmă că în România nu există astăzi forță care să poată pune în pericol socialismul. Așa este, tovarăși ? *(Mulțimea: „Așa este !“ Aplauze îndelungi, urale și ovații puternice).*

În tot ce am înfăptuit în țara noastră se află întruchipată și munca cetățenilor din Oradea și județul Bihor, a tuturor muncitorilor, țăranilor și intelectualilor. Dumneavoastră, bihorenii, aduceți o contribuție importantă la ridicarea generală a patriei noastre socialiste. Succesele pe care le aveți în industrie, în agricultură, în dezvoltarea învățămîntului și culturii sînt o parte a marilor victorii pe care le obține întregul nostru popor. De aceea, vă exprimăm cele mai calde felicitări și vă urăm noi și noi succese în munca dv. *(Vii aplauze).*

Aceste realizări se datoresc faptului că avem un conducător — partidul — care, călăuzindu-se de învățătura marxist-leninistă, o aplică în mod creator la condițiile țării noastre și asigură astfel mersul ei înainte, se datoresc muncii fiecărui comunist, fiecărei organizații de partid. Iată de ce nu pot să nu subliniez că în înfăptuirile bihorenilor, ale orădenilor sînt integrate și rezultatele muncii comuniștilor, ale organizațiilor de partid, ale comitetului județean de partid, căruia îi exprim calde felicitări. *(Aplauze îndelungi).*

După cum știți, acum în întreaga țară se dezbat Tezele Comitetului Central pentru cel de-al X-lea Congres și proiectul de Directive care trasează programul de dezvoltare a patriei noastre începînd din 1971 pînă în 1980. Aceste documente au fost larg dezbătute de către comuniști, de către toți oamenii muncii, în întreprinderi, în instituții, la sate, primind o aprobare unanimă. Încrederea cu care masele largi au participat la dezbaterea acestor documente, propunerile făcute de numeroși cetățeni ai patriei noastre, menite să ducă la îmbunătățirea și pe mai departe a muncii noastre, la asigurarea unui mers mai rapid al României pe drumul dezvoltării sale multilaterale, sînt o dovadă a faptului că poporul, stăpîn pe destinele sale, participă cu toată forța la elaborarea programului de făurire a bunăstării și fericirii patriei. Putem spune că acest program, pe care Congresul al X-lea urmează să-l dezbată și să-l aprobe, este emanația voinței și conștiinței întregului nostru popor. În aceasta se exprimă, de altfel, democratismul orînduirii noastre socialiste, aceasta îi dă tărie, constituie garanția victoriei în tot ceea ce ne propunem să realizăm. *(Aplauze).*

Desigur, mai avem multe de făcut pentru a realiza acea societate socialistă care să asigure din plin tuturor cetățenilor patriei noastre condiții tot mai bune de viață, dar drumul pe care mergem se dovedește singurul drum just. De aceea va trebui să ne strîngem hotărîți rîndurile, să ne unim toate eforturile, sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru a asigura lichidarea greutăților, lipsurilor pe care le mai avem și a asigura înfăptuirea programului de ridicare a României pe noi culmi de civilizație. *(Aplauze îndelungate).*

Preocupîndu-ne de construcția socialismului în țara noastră, noi nu uităm nici un moment că rezultatele pe care le avem se datoresc, în același timp, și faptului că

am dezvoltat și dezvoltăm relațiile de colaborare și cooperare cu toate țările sistemului mondial socialist. Aceste relații de colaborare și cooperare multilaterală constituie un ajutor, un sprijin pentru construcția socialismului în fiecare țară socialistă — așa cum succesele și rezultatele bune din fiecare țară constituie un ajutor și sprijin în opera de construcție din celelalte țări socialiste, o contribuție la întărirea sistemului mondial socialist. *(Vii aplauze).*

În Tezele Comitetului Central sînt exprimate principiile generale ale politicii internaționale a partidului și statului nostru. Vom pune în continuare în centrul politicii noastre externe relațiile de prietenie cu țările socialiste, vom dezvolta legăturile economice cu țările socialiste membre ale C.A.E.R. pe baza principiilor elaborate în comun, a hotărîrilor ultimei consfătuiri C.A.E.R. care a avut loc în aprilie la Moscova, hotărîri care creează condiții pentru lărgirea colaborării și cooperării în producție între toate țările membre, asigurînd dezvoltarea lor în condițiile independenței. *(Vii aplauze).*

Vom dezvolta în continuare relațiile cu toate țările socialiste, corespunzător intereselor unității, convinși că numai în unitate sistemul mondial socialist va putea exercita o influență tot mai puternică asupra dezvoltării contemporane.

Totodată, pornim de la faptul că în lume există încă un număr mare de țări cu orînduire socială deosebită de a noastră și că, atîta timp cît există țări cu sisteme social-politice diferite, este o necesitate ca între ele să se dezvolte relații de colaborare și cooperare multilaterală. Numai pe această cale se poate dezvolta încrederea între popoare și asigura pacea în lume. *(Aplauze prelungite).*

Cunoașteți, tovarăși, legăturile largi pe care le are țara noastră cu statele de pe toate continentele — legături di-

plomatice, economice, tehnice-științifice. Putem spune că datorită acestor relații, care s-au dezvoltat în ultimii ani, România are azi prieteni pe toate meridianele globului. Pe drept cuvînt putem spune că nici o dată România nu s-a bucurat de atîta simpatie, nu a avut atîția prieteni ca astăzi. *(Vii aplauze, prelungite).* La baza relațiilor noastre internaționale așezăm respectarea principiilor egalității în drepturi, suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne. Noi pornim de la necesitatea respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî de sine stătător, fără nici un amestec din afară, calea dezvoltării sale, considerînd că numai astfel se pot asigura condiții favorabile pentru progres și pace în lumea de azi. *(Vii aplauze, ovații).*

Am susținut și susținem cauza popoarelor care luptă pentru înlăturarea definitivă a colonialismului, pentru eliberare națională, lupta celor care se ridică împotriva noilor forme de dominație a neocolonialismului și sînt hotărîte să-și apere sau să-și asigure independența lor națională. *(Vii aplauze).* Noi, comuniștii români, poporul român, am dezvoltat întotdeauna relații cu forțele revoluționare, cu comuniștii de pretutindeni. Întreaga tradiție glorioasă a partidului nostru stă mărturie poziției noastre internaționaliste, de solidaritate cu lupta comuniștilor, a revoluționarilor de pretutindeni. Și în viitor vom acționa cu toată fermitatea pentru dezvoltarea acestei colaborări, pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Vii aplauze).*

În întreaga noastră activitate pornim de la faptul că între sarcinile construcției socialiste în țara noastră și între politica de solidaritate internaționalistă cu țările socialiste, cu mișcarea comunistă și antiimperialistă mondială, cu toate forțele care se pronunță pentru progres și pace există o strînsă unitate. Construind socialismul, trebuie, în același timp, să ducem o politică activă de dezvoltare a colaborării cu toate popoarele, de asigurare a păcii. Numai îmbinînd în mod armonios aceste două laturi inseparabile ale politicii și activității noastre — pe plan intern și pe plan internațional — vom asigura mersul tot mai hotărît înainte al României socialiste și, în același timp, ne vom aduce o contribuție tot mai însemnată la cauza generală a păcii și socialismului în lume. *(Vii aplauze).*

Încrederea cu care întregul popor sprijină această politică ne obligă să facem totul pentru a asigura înfăptuirea ei în cele mai bune condiții. Eu vă asigur, tovarăși, pe dv., comuniști, oameni ai muncii din Oradea și din județul Bihor, asigur întregul nostru popor că partidul, Comitetul Central, conducerea sa vor face totul, nu vor precupeți nici un efort pentru traducerea în viață a prevederilor Tezelor și proiectului de Directive privind dezvoltarea viitoare a României. *(Ovații puternice).* Desigur, pentru a realiza acest program este necesar ca toți oamenii muncii, întregul popor să acționeze strîns unit în jurul partidului. Trebuie să spun aici, cu deplină satisfacție, că în aceste zile, în județele prin care am trecut — inclusiv județul Bihor — am putut constata din nou că întregul popor este ferm hotărît să înfăptuiască această politică. Unitatea strînsă între partid și popor ne dă garanția că vom obține victoria în măreața operă de edificare a societății socialiste în România. *(Aplauze prelungite, îndelung repetate, ovații).*

Aici, primul secretar al comitetului județean de partid s-a referit la răspunderea care revine secretarului general al Comitetului Central al partidului. Eu aș dori să vă asigur că, în ce mă privește, ca membru al partidului comunist, voi face totul, în munca încredințată de partid, pentru a asigura îndeplinirea programului pe care-l va adopta Congresul, convins că nu există nimic mai sfînt decît interesele poporului, ale cauzei socialismului și co-

munismului. *(Aplauze puternice, ovaţii).* Puteţi fi siguri, tovarăşi, că încrederea, dragostea manifestată de oamenii muncii faţă de partid, faţă de Comitetul Central, faţă de mine vor constitui pentru noi, pentru mine un îndemn de a face totul spre a nu dezminţi niciodată această încredere. Puteţi fi siguri că întotdeauna partidul nostru, conducerea sa şi, în ce mă priveşte, eu personal vom fi alături de popor, împreună cu poporul şi numai cu poporul! *(Aplauze prelungite, urale).*

În timpul vizitei prin judeţele şi oraşele prin care am trecut, am auzit adesea exprimat în diferite limbi „Trăiască" sau „Éljen" partidul comunist, am auzit spunîndu-se în româneşte „Trăiască", în maghiară „Éljen", pentru partidul comunist. *(Aplauze puternice).* Noi, comuniştii, cetăţenii României socialiste vorbim limbi diferite, dar exprimăm acelaşi crez, aceeaşi năzuinţă. Aceasta ne dă garanţia că, în strînsă unitate, poporul român va merge cu paşi tot mai hotărîţi pe calea socialismului, a comunismului. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

În încheiere, ţin să subliniez că în anii următori vom avea mult de muncit. Programul pe care îl vom adopta la Congres va cere mari eforturi din partea noastră, a tuturor. Avem însă convingerea că toţi cetăţenii patriei noastre vor munci cu dragoste şi cu elan, îşi vor consacra toate cunoştinţele, toată priceperea lor luptei pentru realizarea sa. La fel ca întregul popor, dumneavoastră, orădenii, bihorenii, veţi avea sarcini mari de îndeplinit. În cincinalul următor, industria şi agricultura din Bihor vor trebui să cunoască o dezvoltare mai puternică. Cultura şi ştiinţa din judeţul dv. vor trebui, de asemenea, să cunoască progrese mai intense. Va trebui să asigurăm în continuare îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale tuturor oamenilor muncii. Toate acestea cer eforturi, tovarăşi. Dar ştim că tot ceea ce facem este închinat fericirii tuturor celor ce

muncesc în patria noastră. Iată de ce, spunînd acestea, vă doresc din toată inima să obţineţi noi şi noi succese în activitatea dv., vă doresc să îndepliniţi în cele mai bune condiţii sarcinile şi îndatoririle care vă vor reveni. *(Aplauze puternice, ovaţii).* Vă urez din toată inima multă sănătate şi multă fericire. *(Aplauze puternice, prelungite, ovaţii. Se scandează „Ceauşescu—Ceauşescu!", „P.C.R.—P.C.R.!").*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA ARAD

Cu prilejul vizitei în județul Arad

— *15 iulie 1969* —

Dragi tovarăşi,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez un salut călduros dumneavoastră, tuturor locuitorilor din municipiul Arad şi din judeţul Arad, din partea Comitetului Central, a guvernului şi Consiliului de stat ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice îndelung repetate, ovații).* Doresc, în al doilea rînd, să exprim cele mai vii mulţumiri locuitorilor din judeţul Arad, care încă de la intrarea în judeţ mi-au făcut o primire foarte călduroasă. De asemenea, vă mulţumesc din inimă dumneavoastră pentru manifestația plină de căldură pe care mi-o faceţi. *(Vii aplauze).* În toate aceste manifestări, noi vedem o expresie a încrederii cetățenilor din judeţul şi municipiul Arad în politica marxist-leninistă a partidului nostru, o expresie a voinţei şi hotărîrii dv. de a înfăptui neabătut politica partidului — politică ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregului nostru popor şi asigură fericirea şi bunăstarea naţiunii noastre socialiste. *(Aplauze prelungite).*

Am vizitat Uzina de strunguri din municipiul Arad, am văzut şi o parte din produsele Uzinelor de vagoane, precum şi ale Fabricii de mobilă. Ţin să remarc cu satisfacţie că toate aceste întreprinderi au obţinut rezultate bune în ultimii ani, au îmbunătăţit calitatea produselor şi au reuşit să reducă preţul de cost. Desigur, asemenea rezultate bune sînt şi în celelalte întreprinderi din municipiul dumneavoastră ; de aceea doresc ca de la această tribună să adresez tuturor muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor de aici cele mai calde felicitări pentru rezultatele pe care le-au dobîndit în muncă. *(Aplauze prelungite).*

În drumul nostru prin judeţ ne-am oprit la cîteva cooperative agricole de producţie, am văzut culturile lor ; trebuie să spunem că şi în agricultură, în dezvoltarea cooperativelor agricole de producţie s-au obţinut rezultate bune în ultimul an, că sînt perspective pentru o recoltă bună şi în acest an. De aceea adresez şi cooperatorilor sincere şi calde felicitări şi le urez noi succese în activitatea lor. *(Aplauze prelungite).*

Daţi-mi voie, tovarăşi, să evidenţiez la această adunare populară munca depusă de organizaţiile de partid, de comuniştii de aici, de comitetul judeţean de partid care, îndeplinind directivele şi hotărîrile Comitetului Central, desfăşoară o muncă rodnică pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii din municipiul şi judeţul Arad — români, maghiari, germani — într-un tot unic, spre a asigura îndeplinirea cu succes a tuturor sarcinilor care stau în faţa celor ce muncesc din Arad ; le adresez din toată inima calde felicitări pentru activitatea lor rodnică. *(Aplauze puternice, ovații).*

Tot ceea ce realizaţi dumneavoastră în Arad — ca de altfel tot ceea ce realizează întregul nostru popor — contribuie la întărirea continuă a patriei noastre socialiste, la ridicarea nivelului de viaţă al întregii naţiuni ; prin

munca dumneavoastră contribuiţi la dezvoltarea economică şi social-culturală a României, la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al IX-lea. Privim cu bucurie şi satisfacţie tot ceea ce am realizat ; ştim însă că avem încă multe de făcut. În munca noastră mai sînt greutăţi şi lipsuri, dar acţionăm pentru a le înlătura, pentru a asigura mersul cît mai rapid înainte pe calea edificării societăţii socialiste dezvoltate în România. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

Tezele Comitetului Central şi proiectul Directivelor pentru Congresul al X-lea — care au fost dezbătute larg în întregul partid, de toţi cei ce muncesc în patria noastră — cuprind programul de dezvoltare a economiei socialiste în anii următori, pe perioada 1971—1975, cît şi liniile generale ale dezvoltării noastre pînă în 1980. Cunoaşteţi prevederile privind dezvoltarea economică ; ele asigură creşterea într-un ritm susţinut a industriei, agriculturii, dezvoltarea învăţămîntului, ştiinţei, culturii şi, pe această bază, creşterea venitului naţional, ridicarea nivelului de viaţă material şi spiritual al tuturor celor ce muncesc. Întreaga noastră politică, tot ceea ce realizăm în România este închinat poporului, fericirii tuturor celor ce muncesc în patria noastră. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

Entuziasmul şi înaltul spirit de răspundere cu care au fost dezbătute aceste documente constituie o ilustrare şi o verificare a justeţei prevederilor lor, a întregii politici interne şi externe a partidului nostru ; totodată aceasta dovedeşte că întregul popor este hotărît să dea viaţă hotărîrilor pe care le va lua Congresul, să muncească cu abnegaţie şi entuziasm pentru a asigura dezvoltarea impetuoasă a României pe calea socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice).* Faptul că Comitetul Central a supus dezbaterii întregului partid şi întregului popor programul dezvoltării viitoare a României dovedeşte consecvenţa cu

care partidul se consultă cu poporul, cu cei pentru care se construieşte socialismul, cu cei care, sub conducerea comuniştilor, trebuie să-şi făurească în mod conştient propriul lor viitor, viitorul minunat al naţiunii noastre socialiste. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

Dragi tovarăşi,

Preocupîndu-ne de dezvoltarea fermă a construcţiei socialiste în România, noi acordăm totodată o deosebită atenţie problemelor internaţionale, întăririi solidarităţii şi unităţii cu toate ţările socialiste, convinşi că solidaritatea şi unitatea strînsă, colaborarea şi cooperarea multilaterală dintre ţările socialiste asigură atît mersul mai rapid înainte al fiecărei ţări socialiste în parte, cît şi întărirea sistemului mondial socialist în ansamblu, sporirea influenţei sale în lume. *(Vii aplauze).* Este cunoscut că, din păcate, între ţările socialiste există o serie de divergenţe. Nu doresc să mă opresc asupra lor ; am vorbit nu o dată despre aceasta. Ceea ce vreau să subliniez şi cu acest prilej este că Partidul Comunist Român, guvernul, poporul nostru consideră că aceste divergenţe sînt trecătoare, că trebuie să facem totul pentru a găsi căile care să ducă la atenuarea şi lichidarea acestor divergenţe, la întărirea colaborării, a unităţii în lupta şi munca pentru socialism şi comunism, pentru pace în lume. *(Aplauze prelungite, ovaţii).* Partidul Comunist Român, România socialistă vor face totul pentru a-şi aduce contribuţia la realizarea acestei unităţi şi colaborări, văzînd în aceasta o înaltă obligaţie atît naţională, cît şi internaţională. *(Aplauze prelungite).*

Acţionînd în spiritul coexistenţei paşnice, dezvoltăm relaţii active cu toate ţările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Noi pornim de la realitatea că în lume există încă un mare număr de ţări cu alte orînduiri, de la

convingerea că atîta timp cît coexistă state cu orînduiri diferite este necesar ca între acestea să existe relații de colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate. Asemenea relații sînt cerute de interesele tuturor țărilor, de interesele dezvoltării independente a tuturor popoarelor, de interesele păcii în lume. *(Aplauze puternice, ovații).* În această direcție partidul și guvernul nostru vor continua să acționeze cu toată hotărîrea și în viitor. Vom dezvolta relații de colaborare și cooperare cu statele lumii de pe toate continentele. Avem astăzi — ca rezultat al acestei politici a partidului și guvernului nostru — relații largi, cum n-am avut niciodată, cu țări de pe toate meridianele ; putem spune că prietenia de care se bucură astăzi România, și pe care la rîndul său o nutrește față de alte popoare, este o chezășie a mersului nostru înainte, a asigurării păcii în lume. *(Aplauze puternice, ovații).*

Am acordat și acordăm sprijin popoarelor care luptă pentru independență națională, pentru lichidarea colonialismului și neocolonialismului și apreciem că datoria noastră de țară socialistă, de comuniști este de a dezvolta solidaritatea cu toate aceste popoare, considerînd că prin aceasta contribuim la triumful cauzei eliberării naționale, al cauzei păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Vom acționa și în continuare pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare multilaterală cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu mișcările progresiste și democratice, cu toate forțele antiimperialiste — convinși că unitatea tuturor acestor forțe poate duce la preîntîmpinarea unui nou război, poate asigura pacea și progresul social tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze prelungite, urale).*

Am pus și punem la baza politicii noastre internaționale dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii pe baza principiilor egalității în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne. Sîntem partizanii respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî de sine stătător dezvoltarea economică și socială, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).* Aceste principii găsesc o recunoaștere tot mai largă în rîndul tuturor popoarelor, fiind singurele pe baza cărora se poate asigura pacea și colaborarea internațională. Noi pornim de la faptul că toate națiunile lumii, toate statele mari și mici poartă răspunderea pentru soarta păcii, a dezvoltării colaborării internaționale și, ca țară socialistă, dorim să ne aducem contribuția la cauza păcii și înțelegerii între toate popoarele lumii.

Principiile acestei politici a partidului și statului nostru sînt însușite de întregul popor ; dezbaterile care au avut loc în întreaga țară au confirmat încă o dată unitatea deplină între partid, Comitetul său Central, guvern, Consiliul de Stat și întregul nostru popor, hotărît să înfăptuiască neabătut atît politica internă, cît și politica internațională a patriei noastre. *(Aplauze prelungite, ovații).*

Tovarăși,

În aceste zile am vizitat cinci județe începînd cu Clujul, unde am participat la conferința județeană de partid, și terminînd astăzi cu Aradul. Deoarece în Arad încheiem vizita în această parte a țării, permiteți-mi să mă refer pe scurt la cîteva constatări. Peste tot — la Cluj, Baia-Mare, Satu-Mare, Oradea și Arad — toți cetățenii acestor județe — români, maghiari, germani — ne-au primit cu căldură și entuziasm, și-au exprimat în mod unanim hotărîrea de a face totul pentru a asigura mersul și mai hotărît înainte al patriei noastre. *(Aplauze puternice, ovații).* Aproape în toate județele s-a vorbit și în limba română, și în maghiară, și în germană, dar de fapt s-a vorbit aceeași limbă — limba partidului, limba socialismului, care dă expresie hotărîrii întregului nostru popor de a construi noua orînduire, de

a apăra cuceririle socialiste, independența patriei ! *(Aplauze puternice, ovații îndelungate).* Am auzit strigîndu-se în limba română „Trăiască Partidul Comunist Român", în limba maghiară „Éljen a Román Kommunista Párt", în limba germană „Es lebe die Rumänische Kommunistische Partei", dar toate au exprimat aceleași sentimente : dragostea față de partid, față de Comitetul Central, hotărîrea de a sta strîns uniți în jurul Comitetului Central, de a înfăptui politica sa. *(Aplauze furtunoase, se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu", „P.C.R.—P.C.R.").* Această unitate este rezultatul politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru ! Pe aceste meleaguri trăiesc români, maghiari, germani, sîrbi, slovaci, ucraineni și alte naționalități. Ei au luptat și muncit împreună de veacuri ; au ridicat împreună construcția socialistă, vor realiza făurirea societății socialiste dezvoltate, vor făuri comunismul convinși că numai pe această cale își vor asigura bunăstarea și fericirea, a lor și a tuturor celor care trăiesc în patria noastră. *(Puternice aplauze, urale).*

Iată de ce, tovarăși, în urma acestor vizite și întîlniri cu mii și sute de mii de cetățeni de pe aceste meleaguri, plecăm cu convingerea că oamenii muncii din această parte a țării, ca toți cetățenii patriei noastre socialiste, sînt hotărîți să sprijine și să înfăptuiască cu entuziasm politica partidului ; plecăm, de asemenea, cu hotărîrea de a face totul pentru ca dorințele și năzuințele poporului nostru să fie înfăptuite în cele mai bune condiții. Vă asigurăm, tovarăși, pe dumneavoastră, pe toți cetățenii patriei noastre că Comitetul nostru Central, guvernul vor acționa consecvent pentru a asigura transpunerea în viață a politicii pe care am supus-o dezbaterii și aprobării întregului popor și care constituie obiectivul central și permanent al întregii noastre activități. *(Aplauze puternice, ovații).*

În cuvîntul său, primul secretar al Comitetului județean de partid Arad, tovarășul Teodor Haș, anticipînd hotărîrea conferinței județene, a declarat că este convins că aceasta va adopta propunerea Conferinței organizației de partid București privind realegerea mea ca secretar general al partidului. *(Aplauze furtunoase).* Deoarece au fost ținute pînă acum 20 de conferințe județene care au adoptat această hotărîre și încă nu am avut prilejul să le exprim mulțumirile mele, folosesc această ocazie pentru a le adresa de la această tribună din Arad cele mai sincere mulțumiri pentru încrederea pe care mi-au acordat-o dînd mandat delegaților lor de a susține propunerea organizației de partid București. Țin, de asemenea, deși n-aș vrea să anticipez, să mulțumesc și Conferinței de partid din Arad. *(Aplauze prelungite, îndelung repetate).*

Doresc să asigur pe toți comuniștii din țara noastră, întregul nostru popor că în munca pe care partidul mi-o va încredința nu voi precupeți nimic pentru a servi cauza poporului nostru, a dezvoltării socialiste a României, cauza bunăstării tuturor celor ce muncesc, a dezvoltării democrației socialiste, a ridicării pe culmi tot mai înalte a națiunii noastre socialiste ; voi face totul pentru a servi cauza colaborării între țările socialiste, între toate popoarele lumii, cauza păcii și socialismului. *(Aplauze furtunoase).*

Dragi tovarăși,

În curînd va avea loc Congresul al X-lea al partidului. Fără îndoială, Congresul va aproba în mod unanim programul, care de pe acum a fost însușit de întregul partid, de întregul popor, privind dezvoltarea viitoare a patriei noastre. Acest program nu va fi ușor de realizat, tovarăși. Va trebui să depunem, în continuare, multă muncă, eforturi serioase pentru a asigura dezvoltarea industriei, agriculturii, construcției de locuințe, învățămîntului, științ-

ței, creșterea bunăstării generale a poporului ; va cere muncă din partea fiecărui cetățean al patriei. Fiecare la locul său de muncă va trebui să-și aducă contribuția la înfăptuirea acestui minunat program de dezvoltare a patriei noastre. De aceea mă adresez dumneavoastră, tovarăși arădeni, cu îndemnul de a nu precupeți nimic pentru a vă aduce contribuția la cauza înfloririi României socialiste. *(Aplauze puternice).* Avem deplina convingere că oamenii muncii din Arad vor munci ca și pînă acum — ba chiar mai bine pentru că dispun de experiență și calificare sporite — pentru a aduce o contribuție cît mai mare la îndeplinirea tuturor sarcinilor ce le vor reveni în viitor. Vă urez încă o dată mai mari succese în activitatea dumneavoastră și vă doresc multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze furtunoase, se scandează minute în șir „Ceaușescu—Ceaușescu", „P.C.R.—P.C.R.").*

INTERVIU ACORDAT ZIARISTULUI ITALIAN GIUSEPPE BOFFA, COMENTATOR DE POLITICĂ EXTERNĂ AL ZIARULUI „L'UNITÀ"

— *19 iulie 1969* —

ÎNTREBARE : *România sărbătorește a 25-a aniversare a eliberării sale. Care este bilanțul realizărilor din această perioadă atît din punctul de vedere al dezvoltării economice, cît și sub aspect politic și social ? Care au fost etapele cele mai semnificative ale acestei perioade ?*

RĂSPUNS : Aniversarea a 25 de ani de la eliberarea țării are loc în condiții în care România elaborează un nou program al dezvoltării sale economice și sociale, program care prevede progresul multilateral al societății socialiste.

Doresc în primul rînd să subliniez că înfăptuirea actului istoric de la 23 August este rezultatul activității Partidului Comunist Român de unire a tuturor forțelor muncitorești, antifasciste, de colaborare cu forțele patriotice naționale, cu reprezentanți ai armatei, inclusiv cu monarhia. Această colaborare s-a realizat pe baza luptei pentru ieșirea din războiul împotriva Uniunii Sovietice, la care România fusese împinsă de clasele reacționare și de Germania nazistă, pentru răsturnarea dictaturii militare-fasciste și alăturarea la coaliția antifascistă.

Un rol important au avut, desigur, împrejurările internaționale, victoriile pe care armatele sovietice le-au obținut împotriva fascismului și lupta desfășurată de aliați, de forțele democratice din țările ocupate de hitleriști. Aceste împrejurări au creat condiții favorabile desfășurării cu succes a luptei pentru răsturnarea dictaturii fasciste. Aș dori să subliniez că după 23 August armata română a participat cu întreaga sa forță, alături de armata sovietică, la lupta împotriva Germaniei hitleriste, contribuind la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei.

Actul de la 23 August a constituit în același timp începutul revoluției populare și antiimperialiste din țara noastră. În lupta pentru cucerirea puterii politice și în activitatea pentru construcția socialismului în România, un moment important poate fi considerat instaurarea guvernului democratic de la 6 martie 1945, înfăptuirea reformei agrare și cucerirea libertăților democratice.

Un al doilea moment deosebit de important îl constituie trecerea la revoluția socialistă în 1948, o dată cu răsturnarea monarhiei și naționalizarea principalelor mijloace de producție.

De asemenea, pentru progresul României un rol important a avut realizarea unității clasei muncitoare prin crearea partidului unic muncitoresc în februarie 1948.

S-a creat, astfel, cadrul economic, social și politic pentru desfășurarea cu succes a construcției socialiste. Desigur, un bilanț al succeselor mi-ar cere mult timp, dar, sintetic, aș putea spune că rezultatele construcției socialiste se relevă în faptul că industria românească produce astăzi de circa 14 ori mai mult decît în 1938, că agricultura românească — care în 1962 a fost complet cooperativizată — a cunoscut o dezvoltare puternică în ce privește mecanizarea, chimizarea și introducerea științei agricole, asigurînd nevoile de consum ale populației, ale industriei

și chiar unele disponibilități pentru export. Putem deci spune că România s-a transformat dintr-o țară în care existau încă puternice rămășițe feudale, o industrie slabă și o agricultură înapoiată într-o țară socialistă cu o industrie puternică, în plină dezvoltare, cu o agricultură socialistă în stare să asigure satisfacerea nevoilor populației.

Am dezvoltat puternic învățămîntul; pentru a marca mai bine aceasta este suficient să spun că în 1944 în România aproape 65% din populație era neștiutoare de carte. Astăzi am realizat învățămîntul obligatoriu de 8 ani, iar din anul acesta trecem la învățămîntul general de 10 ani. Învățămîntul superior este astăzi la nivelul țărilor avansate în ce privește numărul studenților la 1 000 de locuitori.

S-a dezvoltat știința, activitatea cultural-artistică. Putem spune că România a devenit un stat socialist unde realmente binefacerile socialismului se văd în toate domeniile de activitate: în orașe și la sate, în miile de întreprinderi construite în anii socialismului, în construcțiile multiple de locuințe și de interes social-cultural, în însuși felul de viață al poporului.

ÎNTREBARE: *Peste cîteva zile se va deschide cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Care sînt problemele cele mai importante pe care le veți analiza cu această ocazie?*

RĂSPUNS: La acest Congres vom dezbate programul de dezvoltare a țării în deceniul următor. În acest scop, noi am publicat Tezele Comitetului Central, care cuprind direcțiile principale ale politicii noastre interne și externe, precum și proiectul de Directive, care prevede liniile directoare ale dezvoltării economice în perioada următoare. În centrul dezbaterii Congresului vor sta aceste documente. Ele au primit aprobarea unanimă a organizațiilor de partid,

a conferinţelor de partid, au întrunit adeziunea întregului popor.

Desigur, în primul rînd, punem accentul pe problemele dezvoltării în continuare, într-un ritm înalt, a economiei. Considerăm că aceasta este o problemă centrală a eforturilor noastre pentru dezvoltarea multilaterală a societăţii socialiste.

Ne vom preocupa, în al doilea rînd, de îmbunătăţirea activităţii organelor de partid şi de stat, a organizării întregii societăţi, considerînd că dezvoltarea forţelor de producţie impune ca o necesitate obiectivă perfecţionarea relaţiilor de producţie, asigurînd astfel permanent concordanţa între dezvoltarea forţelor de producţie şi relaţiile de producţie. Înţelegem prin aceasta îmbunătăţirea formelor de conducere de sus pînă jos, punînd pe prim plan dezvoltarea formelor şi a principiului conducerii colective în întreaga activitate a partidului şi statului. Avem în vedere dezvoltarea democraţiei socialiste, crearea condiţiilor pentru participarea tot mai largă a clasei muncitoare şi a celorlalte pături sociale, a maselor populare la conducerea întregii activităţi a statului nostru ; considerăm că aceasta este o parte importantă a perfecţionării activităţii societăţii noastre socialiste.

Vom analiza, de asemenea, la Congres, problemele rolului statului în societate, a funcţiilor sale, pornind de la faptul că, după părerea noastră, încă multă vreme statul va juca un rol important în conducerea societăţii ; fireşte, abordăm aceste probleme ţinînd seama de etapa în care ne găsim şi în care funcţiile şi rolul statului s-au schimbat în raport cu perioada de acum 25 de ani.

Ne vom preocupa, de asemenea, de perfecţionarea continuă a activităţii partidului, a formelor sale de organizare şi a metodelor de muncă, considerînd că, în noile condiţii

ale dezvoltării României, acestea nu mai pot fi aceleaşi de acum 25 de ani, şi nici măcar de acum 10 ani. Pornim în această privinţă de la faptul că în România există un singur partid, aceasta corespunde condiţiilor României ; partidul nostru este chemat să asigure conducerea întregii activităţi de construcţie socialistă, de perfecţionare a orînduirii noi. Avem în vedere realizarea rolului conducător al partidului nu pe cale administrativă, ci pe calea muncii politice-organizatorice, a unirii tuturor eforturilor oamenilor muncii în procesul de edificare a noii societăţi.

Vom dezbate, desigur, şi problemele vieţii internaţionale. Evenimentele au confirmat pe deplin justeţea orientării politicii noastre externe de pînă acum. În fond, Congresul va confirma această politică şi va da orientarea generală a continuării ei şi în viitor. În politica noastră externă punem pe prim plan relaţiile cu ţările socialiste, dezvoltarea colaborării şi cooperării multilaterale, atît cu ţările membre ale C.A.E.R., ale Pactului de la Varşovia, cît şi cu toate celelalte ţări socialiste. Apreciem că această prietenie şi colaborare este o problemă esenţială pentru dezvoltarea construcţiei socialiste atît în România, cît şi în celelalte ţări socialiste, pentru creşterea influenţei sistemului mondial socialist în lume.

Totodată, vom continua politica de dezvoltare a relaţiilor cu toate ţările în spiritul principiilor coexistenţei paşnice între state cu orînduiri sociale diferite. Noi pornim de la faptul că apartenenţa României la sistemul mondial socialist nu trebuie să ducă la izolarea ei de restul lumii ; aceasta nu ar corespunde nici intereselor ţării noastre, nici intereselor generale ale socialismului, nici cauzei colaborării între popoare. De aceea considerăm că trebuie să avem relaţii active cu toate statele lumii.

Cam acestea ar fi, în mare, problemele pe care le vom dezbate la Congres şi sîntem convinşi că această dezba-

tere va prilejui o aprobare unanimă a politicii interne și externe a partidului nostru.

ÎNTREBARE : *Partidul Comunist Român a dat o apreciere în ansamblu pozitivă recentei Consfătuiri de la Moscova. După părerea dumneavoastră, ce pași noi pot fi făcuți pentru realizarea unei puternice unități ?*

RĂSPUNS : Încă este greu de apreciat rezultatele acestei consfătuiri. La timpul respectiv, noi ne-am spus cuvîntul atît despre minusurile ei, cît și despre părțile pozitive pe care le-a avut. Apreciem ca un lucru bun faptul că s-a putut face un schimb larg de păreri, că opinia publică a putut să ia cunoștință mai pe larg decît în trecut de problemele care preocupă partidele comuniste, să cunoască punctele de vedere ale unora sau altora din aceste partide ; aceasta deschide o perspectivă bună dezvoltării mișcării comuniste și muncitorești. Considerăm pozitiv că în însuși documentul principal au fost înscrise multe puncte și aprecieri bune. M-aș referi, în primul rînd, la principiile relațiilor dintre țările socialiste și dintre partidele comuniste și muncitorești, la considerentul că participarea sau neparticiparea la o reuniune internațională nu trebuie să afecteze relațiile dintre țări și partide, la afirmarea principiilor egalității între partide, a independenței lor, a dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică și de a acționa corespunzător situației politice din țara sa.

De asemenea, apreciem pozitiv faptul că în cursul consfătuirii delegațiile s-au putut întîlni și discuta, creîndu-se relații mai bune între partide.

Nu vreau să mă opresc la părțile negative pentru că despre ele am vorbit la timpul respectiv. Esențial este ce se va face după consfătuire ; important este ca partidele comuniste să tragă toate concluziile din desfășurarea lucră-

rilor acestei consfătuiri și să acționeze pentru a găsi căile de dezvoltare a colaborării și întăririi unității dintre ele.

Noi considerăm că consfătuirea, în sine, a deschis calea pentru realizarea unei noi unități — unitate care să se bazeze pe principiile înscrise în documentul principal, deci pe relații între partide comuniste independente, puternice. După părerea noastră, unitatea va fi astfel mult mai puternică decît în trecut, ceea ce va face ca mișcarea comunistă să aibă o influență sporită asupra dezvoltării vieții internaționale în general.

În acest spirit va acționa partidul nostru și în viitor. Avem convingerea că vom ajunge la această unitate. Firește, pe acest drum mai sînt și vor mai fi greutăți, dar noi apreciem că această unitate se va impune pînă la urmă, în ciuda tuturor greutăților.

ÎNTREBARE : *Republica Socialistă România luptă pentru un sistem de securitate colectivă în Europa, fără blocuri militare. Cum apreciați posibilitățile unui progres efectiv în această direcție acum, la patru luni după Apelul care a fost lansat în acest scop la Budapesta de țările participante la Tratatul de la Varșovia ?*

RĂSPUNS : După părerea noastră, în Europa există o tot mai largă dorință atît a popoarelor, cît și a cercurilor politice, inclusiv a unor cercuri guvernamentale, de a se ajunge la realizarea securității, mai bine zis la dezvoltarea unor relații între statele europene care să excludă folosirea forței în rezolvarea problemelor și să deschidă căi largi pentru colaborare economică, tehnică-științifică și de altă natură, pentru promovarea păcii în lume.

Din ceea ce cunoaștem noi — și am avut și avem contacte largi cu aproape toate statele —, Apelul de la Budapesta a avut un ecou puternic ; se înregistrează pași înainte în direcția îmbunătățirii climatului în Europa. În

acest spirit, noi apreciem că realizarea unei întîlniri, a unei consfătuiri, deși aceasta n-ar rezolva toate problemele din Europa — ar fi și imposibil să pretindem acest lucru —, ar fi un lucru bun, ar netezi calea spre rezolvarea acestor probleme. Noi apreciem că trebuie continuate eforturile, atît din partea țărilor socialiste, cît și din partea partidelor comuniste și muncitorești, pentru unirea forțelor democratice și antiimperialiste din fiecare țară, pentru dezvoltarea colaborării dintre ele, a acțiunilor comune în această direcție. Considerăm că se pot face noi pași înainte pe calea făuririi securității în Europa.

ÎNTREBARE : *Ce semnificație atribuiți apropiatei vizite a președintelui Nixon la București ? Ce părere aveți despre diferitele interpretări apărute în presa occidentală în legătură cu această vizită ?*

RĂSPUNS : Am crezut că am răspuns la această întrebare atunci cînd am arătat că România desfășoară o politică întemeiată pe principiile coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite, că ea dezvoltă relații cu toate statele lumii. În ultimii ani, România a fost vizitată de reprezentanții unor state cu regimuri politice foarte diverse. La rîndul lor, delegații ale României au vizitat numeroase state. Aceste contacte au avut rezultate pozitive pentru dezvoltarea colaborării internaționale a țării noastre, pentru climatul politic internațional. Vizita președintelui Nixon în România se înscrie în cadrul acestei politici generale a României.

Desigur, este cunoscut regimul social din S.U.A. și este cunoscut și cel din România. Este cunoscută orientarea României în politica internațională, precum este cunoscută și orientarea S.U.A. România nu-și propune să-și modifice în vreun fel politica internațională ; cred că nici S.U.A. nu-și propune așa ceva. În acest context are loc vi-

zita. Cred că această vizită va prilejui un schimb de păreri în ce privește relațiile bilaterale. Între România și S.U.A. — ca state — nu au existat și nu există nici astăzi probleme litigioase. Relațiile țării noastre cu S.U.A. sînt în general bune, deși din punct de vedere economic ele sînt mai slabe decît ale altor state socialiste. Desigur, vom discuta problema lărgirii relațiilor economice. Considerăm de asemenea că vom avea un schimb de păreri asupra principalelor probleme internaționale. Noi apreciem că această vizită va fi folositoare atît relațiilor dintre România și S.U.A., cît și climatului internațional, în general. Însuși faptul că președintele S.U.A. vine în vizită în România, într-o țară socialistă, este semnificativ pentru noile condiții existente azi în lume, pentru schimbarea climatului internațional. Aceasta ilustrează și schimbările petrecute în modul de a gîndi al unor oameni, perspectiva de a se schimba și mai mult climatul internațional.

În ce privește comentariile și speculațiile care se fac în presa internațională, noi nu le acordăm nici o atenție. Așa cum am spus și cu ocazia unei vizite făcute recent la Cluj, unele din aceste speculații dovedesc neînțelegerea politicii României și a schimbărilor survenite în viața internațională ; alte speculații pot fi și de rea-credință. Nici unele, nici altele nu ne preocupă însă în mod deosebit. Viața — și aceasta va fi dovedită de vizită — îi va face ridicoli pe cei ce se îndeletnicesc cu speculațiile, așa cum s-a mai întîmplat și cu alte prilejuri.

ÎNTREBARE : *România a recunoscut guvernul revoluționar provizoriu din Vietnamul de sud, iar P.C.R. și-a adus contribuția la pregătirea platformei antiimperialiste aprobate de Consfătuirea de la Moscova. Considerați că sînt astăzi condiții pentru obținerea de noi succese în această luptă ?*

RĂSPUNS : Noi apreciem că desfășurarea luptei antiimperialiste a înregistrat în ultimul timp o serie de succese. Mă refer atît la succesele obținute de tovarășii vietnamezi — succese care au dus pînă la urmă la începerea tratativelor între S.U.A. și Vietnam —, cît și la desfășurarea luptei de eliberare națională pe alte continente. Recent am avut o întîlnire cu conducătorul mișcării de eliberare națională din Angola, Netto, care a arătat că mișcarea de eliberare din această țară, ca și mișcările revoluționare din celelalte state africane, a obținut mari succese, că se creează bune perspective pentru cucerirea independenței naționale. Asemenea exemple pot fi date și din America Latină. Lupta popoarelor de pe acest continent împotriva imperialismului american a dus la o serie de măsuri de naționalizări și de democratizare ; aceste măsuri, chiar dacă sînt înfăptuite de forțe diverse, au în general o tendință antiimperialistă, progresistă. Toate acestea ne îndreptățesc să spunem că perspectivele desfășurării luptei antiimperialiste sînt mai bune ca în trecut ; dacă forțele antiimperialiste vor acționa unite și vor înțelege să folosească condițiile prielnice, se pot obține rezultate bune.

Devine evidentă convingerea că trebuie să se acționeze pentru rezolvarea litigiilor internaționale pe calea tratativelor ; tot mai multe state înțeleg că politica forței nu poate duce la soluționarea nici uneia din problemele ivite în relațiile internaționale. Dimpotrivă, politica de forță prejudiciază pacea, deci și posibilitățile de dezvoltare economică și socială ale statelor.

În acest spirit apreciem noi perspectiva luptei antiimperialiste. Vom acționa ferm pentru a dezvolta relațiile de colaborare cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele antiimperialiste, cu popoarele care doresc să colaboreze și să asigure pacea în lume.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră asupra stadiului relațiilor dintre Italia și România ?*

RĂSPUNS : Noi considerăm relațiile dintre România și Italia ca bune ; între statele noastre se dezvoltă legături pe tărîm economic, cultural, științific și apreciem că sînt perspective bune de a le lărgi. Aceasta corespunde atît intereselor popoarelor României și Italiei, cît și cauzei colaborării în Europa și în întreaga lume, intereselor generale ale păcii.

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA PITEŞTI

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid şi de stat în judeţul Argeş

— *21 iulie 1969* —

Dragi tovarăşi,

Daţi-mi voie să vă adresez dv., tuturor locuitorilor din oraşul Piteşti şi judeţul Argeş un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România şi a guvernului. *(Aplauze puternice, ovaţii, se scandează „Ceauşescu—Ceauşescu !", „P.C.R.—P.C.R. !").*

Vizita noastră în judeţul Argeş se inscrie în activitatea generală a Comitetului nostru Central, a conducerii partidului şi statului de a se consfătui cu oamenii muncii, acum în preajma celui de-al X-lea Congres al partidului, de a discuta împreună cum s-au înfăptuit Directivele Congresului al IX-lea al partidului, ce avem de făcut pentru a asigura dezvoltarea în ritm ascendent a patriei noastre socialiste.

Cunosc Piteştiul din 1935. Aici sînt mulţi dintre dv. care-şi aduc aminte cum arăta Piteştiul atunci. Dar chiar şi mai aproape, prin 1964, şi atunci Piteştiul avea o industrie destul de slabă. În cei 4 ani care au trecut de la

Congresul al IX-lea se poate spune că Piteştiul s-a transformat radical, atît din punct de vedere industrial, cît şi în ce priveşte aspectul general al oraşului şi viaţa oamenilor muncii. Noile combinate construite în ultimii ani în Piteşti şi care încep de pe acum să producă arată ce eforturi mari au făcut statul, partidul pentru industrializarea patriei noastre. Piteştiul este din acest punct de vedere un exemplu — dar nu numai Piteştiul, în toate colţurile ţării în anii socialismului au fost create mii de întreprinderi. În cei 25 de ani de la eliberarea patriei, în cei 20 de ani de construcţie socialistă, România s-a transformat dintr-o ţară înapoiată din punct de vedere industrial şi agricol într-o ţară cu o puternică industrie, cu o agricultură înfloritoare, în care viaţa poporului este tot mai îmbelşugată, tot mai frumoasă. *(Aplauze puternice, prelungite, ovaţii).*

Am vizitat astăzi cîteva din noile obiective ale oraşului dv. Sînt întreprinderi şi combinate, uzine moderne care constituie o mîndrie nu numai pentru oamenii muncii din Piteşti, ci şi pentru întregul nostru popor. Au fost construite aici combinatul petrochimic şi rafinăria, care de pe acum aproape egalează vechiul combinat de la Brazi şi care au frumoase perspective de dezvoltare. S-a construit şi dă de acum producţie uzina de automobile, care în 1975 va produce anual 50 000 de autoturisme. S-au dezvoltat numeroase alte uzine ale industriei uşoare. În construcţia acestor întreprinderi s-au investit în 3 ani peste 8 miliarde de lei.

Toate acestea au cerut şi cer încă o muncă serioasă. Este adevărat că aceste obiective industriale au fost ridicate într-un timp relativ scurt, că ele au început să producă, unele dau rezultate bune — mă refer în special la uzina de automobile, care a fost pusă în producţie într-un an şi jumătate, şi la alte obiective care de asemenea au

fost date în producție într-un termen relativ scurt. Aceasta dovedește capacitatea organizatorică, de construcție a muncitorilor și inginerilor, și, în același timp, capacitatea lor de a-și însuși tehnologia modernă a producerii utilajelor cu un grad ridicat de complexitate.

Țin să felicit, cu prilejul acestui miting, pe toți oamenii muncii din construcții care în acești ani — atît în întreaga țară cît și aici, în județul Argeș — au depus mari eforturi pentru a asigura îndeplinirea importantelor sarcini ce le-au revenit. *(Aplauze puternice, ovații).* De asemenea, doresc să adresez felicitări muncitorilor, tuturor întreprinderilor din Pitești și din județul Argeș pentru munca lor rodnică, pentru felul cum își îndeplinesc sarcinile mari pe care le au. *(Aplauze puternice, prelungite, ovații).*

Dragi tovarăși,

Ținînd seama că, în majoritatea lor, noile obiective încep de-abia din anul acesta să intre în producție — unele vor intra la sfîrșitul anului, altele în cursul anului viitor —, aș dori să mă adresez tuturor muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, tuturor comuniștilor cerîndu-le să depună eforturi pentru a-și însuși în cele mai bune condiții mînuirea și conducerea utilajelor moderne cu care sînt înzestrate noile unități, spre a asigura ca, în cel mai scurt timp, acestea să lucreze cu întreaga lor capacitate, să asigure creșterea producției industriale în conformitate cu prevederile din plan. Felul în care s-a muncit pînă acum ne dă convingerea că această sarcină de onoare și de cinste va fi îndeplinită. *(Aplauze puternice, ovații).*

Doresc, de asemenea, să subliniez activitatea desfășurată de organizațiile de partid, de comitetele de partid, de comitetul județean, care au desfășurat o muncă rodnică, pentru a organiza și uni eforturile oamenilor muncii de pe aceste meleaguri în lupta pentru îndeplinirea tuturor

acestor sarcini. Doresc să felicit pe comuniști, comitetul județean, activul său și să le urez succese tot mai mari în activitatea lor. *(Aplauze prelungite).*

Cred că nu este necesar să mai insist asupra felului în care se îndeplinește programul elaborat de Congresul al IX-lea, aveți sub ochii dv. realitatea, cunoașteți felul în care partidul nostru acționează și traduce în viață acest program.

În întreaga țară s-au dezbătut Tezele Comitetului Central și Directivele pentru următorul plan cincinal — documente care trasează perspectivele dezvoltării viitoare a patriei noastre socialiste. Faptul că toate organizațiile noastre de partid, toate conferințele de partid — care s-au încheiat ieri — au adoptat în unanimitate Tezele și Directivele demonstrează atît justețea și realismul acestor documente, cît și unitatea de nezdruncinat a întregului nostru popor în jurul partidului, al politicii sale. *(Aplauze puternice).* Aceste documente au fost dezbătute de întregul popor, de oamenii muncii din întreprinderi și instituții, din cooperative, din comune și orașe. Putem spune că nu există cetățean al României socialiste care să nu-și fi spus cuvîntul, care într-un anumit sens să nu fi votat pentru programul viitor de înflorire a patriei noastre socialiste. Tocmai în aceasta constă forța orînduirii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, ovații).*

Nu doresc să mă opresc acum pe larg asupra acestor documente, deoarece vă sînt cunoscute. Ele vor fi dezbătute la Congresul al X-lea, și, fără îndoială, vor fi adoptate cu aceeași unanimitate pe care au întrunit-o din partea întregului nostru partid și popor. *(Aplauze puternice).* Doresc să subliniez că în întreaga activitate pentru edificarea României socialiste, în centrul preocupărilor partidului și statului nostru a stat și stă grija pentru om, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a tu-

turor celor ce muncesc. După cum ați văzut din prevederile înscrise în programul de perspectivă pînă în 1975 și 1980, partidul nostru va face în continuare totul pentru ca, o dată cu ridicarea economiei patriei, să crească continuu nivelul de viață al poporului, să se lărgească și să se dezvolte democrația socialistă, să se asigure participarea tot mai largă și nemijlocită a întregului popor la conducerea întregii activități sociale. *(Aplauze furtunoase, se scandează „Ceaușescu să trăiască, România să-nflorească").*

Primirea deosebit de călduroasă care ni s-a făcut astăzi în județul Argeș și în orașul Pitești constituie o expresie a încrederii dv., a argeșenilor, în politica marxist-leninistă a partidului nostru, o expresie a hotărîrii dv., ca de altfel a întregului nostru popor, de a realiza neabătut politica internă și externă a partidului nostru, de a urma cu toată fermitatea și încrederea conducătorul încercat al poporului nostru pe calea socialismului, Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice, mult prelungite, ovații).*

Iată de ce Comitetul nostru Central, guvernul consideră că pot afirma cu deplină încredere și justificare că nu există în România forță în stare să pună în pericol orînduirea noastră socialistă. Dacă s-ar găsi un asemenea nebun, el ar primi riposta hotărîtă a celor 20 000 000 de cetățeni ai României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite. Se scandează „Ceaușescu și poporul").*

Avem deplina convingere că în anii următori România va obține succese și mai mari, că vom îndeplini și chiar depăși sarcinile actualului plan cincinal, că vom face ca în 1975 prevederile Directivelor pe care le dezbatem acum să devină o realitate. Atunci România se va apropia mult, așa cum prevăd Directivele, de țările dezvoltate din punct de vedere economic și social. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Preocupîndu-ne de construcția socialismului, noi știm că datorăm succesele noastre în primul rînd clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, întregului popor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care au înfăptuit și înfăptuiesc neabătut politica Partidului Comunist Român. Iată de ce exprim de aici cele mai calde mulțumiri clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Totodată, noi știm că aceste victorii au fost posibile și se înfăptuiesc în condiții tot mai bune datorită faptului că România are ca prieteni țările socialiste, că ea a dezvoltat și dezvoltă relații de strînsă colaborare și cooperare cu țările socialiste membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, fiind convinsă că, atît pentru țara noastră cît și pentru fiecare țară socialistă, aceste relații multilaterale constituie un sprijin în dezvoltarea economică și socială, că aceasta constituie, în același timp, o forță puternică a întăririi unității sistemului socialist mondial. *(Aplauze puternice).*

În același timp, țara noastră, pornind de la faptul că în lume există încă multe țări cu altă orînduire socială, desfășoară o politică activă în spiritul principiilor coexistenței pașnice, de dezvoltare a relațiilor de colaborare și cooperare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduirea socială. Considerăm că aceasta corespunde atît intereselor poporului român, cît și intereselor socialismului, cauzei colaborării între popoare, cauzei păcii în lume. *(Aplauze puternice, îndelungi).*

Desigur, tovarăși, noi nu uităm — și nu putem uita — că în lume există încă imperialism, că există cercuri reacționare, că este necesar să se acționeze pentru a uni

toate forțele antiimperialiste în lupta împotriva politicii imperialiste de amestec în treburile altor state, de nesocotire a independenței și suveranității altor state. Trebuie să se facă totul ca în locul acestei politici să triumfe politica relațiilor de deplină egalitate în drepturi între popoare — fie ele mari, fie ele mici —, relații întemeiate pe principiul respectului suveranității și independenței naționale, al neamestecului în treburile interne, al dreptului fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea de sine stătătoare, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Solidar cu lupta poporului vietnamez, poporul român consideră că este timpul să înceteze acțiunile militare, să fie retrase trupele din Vietnam, să fie lăsat poporul vietnamez să-și hotărască dezvoltarea sa, inclusiv unificarea, fără vreun amestec din afară. *(Vii aplauze).* Noi sîntem partizanii rezolvării pe calea tratativelor a problemelor litigioase dintre state, pentru excluderea forței din relațiile dintre state. Astăzi, nici nu se poate concepe altfel rezolvarea problemelor internaționale. Viața a demonstrat că un popor care este hotărît să trăiască liber și independent poate să reziste oricărei forțe, oricît de puternică ar fi ea. Un popor nu poate fi învins de nici o forță atunci cînd este hotărît să-și apere independența. Numai pe calea asigurării deplinei egalități în drepturi între popoare se pot asigura pacea și progresul social în lume. *(Vii aplauze).*

Sîntem contemporanii marilor transformări revoluționare, ai progresului și revoluției tehnice-științifice care se desfășoară în mod impetuos în întreaga lume. Mai mult, tovarăși, sîntem martorii unor mari victorii ale omului în stăpînirea naturii. Asistăm la un moment istoric, cînd omul, desprinzîndu-se de Pămînt, a pus piciorul pe Lună. Țin să felicit pe cosmonauții Statelor Unite ale Americii, care, în interesul întregii omeniri, au deschis calea omului spre primul astru — dar nu ultimul. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În asemenea condiții, este de înțeles, tovarăși, că trebuie să depunem eforturi pentru a asigura pacea pe Pămînt, pentru a pune toate cunoștințele umanității în serviciul fericirii omului, și nu al distrugerii sale, spre a folosi cuceririle științei în interesul bunăstării omenirii, al stăpînirii naturii de către om. S-a deschis, poate mai clar ca niciodată, această perspectivă — iar noi, comuniștii români, vom face totul pentru a ne aduce contribuția la triumful păcii și colaborării între oameni, aici pe Pămînt. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Iată, tovarăși, sintetic, politica internă și externă a partidului nostru — construcția neabătută și într-un ritm cît mai înalt a socialismului în țara noastră, ridicarea bunăstării poporului, colaborare și cooperare cu toate țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste, o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, pentru pace și colaborare între popoare. *(Aplauze puternice).* Această politică a primit de pe acum aprobarea partidului și guvernului spre a fi continuată cu aceeași fermitate și în viitor. Doresc să declar aici că noi vom face totul pentru a îndeplini întocmai această politică, pentru a îndreptăți astfel încrederea partidului și întregului nostru popor. *(Vii și puternice aplauze).* Țin să vă asigur că pentru Comitetul nostru Central nu există și nu va exista nimic mai sfînt decît servirea intereselor poporului, a cauzei socialismului în patria noastră și în întreaga lume.

În ce mă privește, tovarăși, doresc să vă exprim mulțumiri pentru manifestările pline de căldură la adresa mea. Eu văd în aceasta o expresie a încrederii în Comitetul nostru Central, în conducerea colectivă a partidului nostru. Vă asigur că, în ce mă privește, ca membru al Co-

mitetului Central, al acestei conduceri colective, în munca încredințată de partid și popor îmi voi face întotdeauna datoria, că voi fi întotdeauna un soldat credincios al partidului și poporului meu, pe care îl voi sluji pînă la capăt. *(Aplauze puternice, prelungite. Se scandează „Ceaușescu, Ceaușescu")*.

Avînd în vedere că vom mai avea încă sarcini mari de înfăptuit, că îndeplinirea programului de dezvoltare a României cere eforturi mari din partea tuturor, dați-mi voie ca, în încheiere, să vă urez dumneavoastră, piteștenilor, argeșenilor, succese tot mai mari. Vă doresc ca, împreună cu toți oamenii muncii din patria noastră, să îndepliniți marile sarcini care vă revin, aducîndu-vă astfel contribuția tot mai activă la înflorirea României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite, urale)*.

Vă doresc multă sănătate și multă fericire. *(Aplauze prelungite, ovații. Se scandează minute în șir „P.C.R. — P.C.R.", „Ceaușescu — Ceaușescu")*.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA TÎRGOVIȘTE

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat în județul Dîmbovița

— 22 iulie 1969 —

Dragi tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Tîrgoviște și județului Dîmbovița, un cald salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice)*.

În cursul vizitei de lucru în județul Dîmbovița am vizitat două întreprinderi din Găești — una care a început de acum să producă, iar alta, de frigidere, care se află în construcție și care, după toate asigurările ce le-am primit, va da primele produse în semestrul I al anului viitor. Am vizitat, de asemenea, o întreprindere mai veche, dar în plină dezvoltare — Uzina de utilaj petrolier. Împreună cu ministrul industriei construcțiilor de mașini și cu ministrul industriei metalurgice, am discutat despre amplasarea unor noi obiective în Tîrgoviște — unele din ele vor începe să fie construite încă din acest an ; este vorba de o oțelărie de circa 600 000 de tone și o uzină de strunguri care, după cît spun tovarășii ce o vor construi, va fi

chiar mai mare decît actuala uzină de strunguri din Arad. Numai în aceste două uzine vor lucra peste 10 000 de salariați. *(Vii aplauze).*

După cum vedeți, tovarăși, politica partidului și guvernului de dezvoltare susținută a industriei în toate zonele țării este aplicată cu fermitate și în ce privește județul dumneavoastră. De altfel, în cursul acestui cincinal, un mare număr de localități, de zone ale țării noastre care în trecut nu aveau nici un fel de industrie au devenit centre industriale, iar unele dintre ele centre puternic industrializate. Pe această linie se va dezvolta și vechea cetate de scaun Tîrgoviște, care în cursul cincinalului viitor va deveni o puternică cetate a oțelului și industriei constructoare de mașini. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În cursul acestei scurte vizite, am putut constata cu satisfacție entuziasmul și hotărîrea cu care muncitorii, tehnicienii și inginerii, conducerile întreprinderilor, comuniștii îndeplinesc sarcinile de creștere a producției pe care le au, aducîndu-și astfel din plin contribuția la dezvoltarea și înflorirea patriei noastre socialiste. Doresc să adresez cu acest prilej cele mai calde felicitări tuturor oamenilor muncii din Tîrgoviște și din județul Dîmbovița pentru rezultatele bune obținute în activitatea lor. *(Aplauze puternice, ovații).*

De asemenea, doresc să evidențiez în cadrul acestei adunări populare activitatea desfășurată de comuniști, de organizațiile de partid, de comitetul județean de partid, de activul de partid, care îndeplinesc în mod conștiincios, cu cinste sarcinile mari încredințate de Comitetul Central al partidului, și să le adresez cele mai calde felicitări pentru activitatea desfășurată. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, tovarăși, dezvoltarea industrială a municipiului dv. pune, totodată, problema dezvoltării construcției de locuințe și în general probleme legate de lărgirea în-

tregii baze de deservire — economică, comercială, culturală — a oamenilor muncii din Tîrgoviște. În această direcție, după cum știți, s-au făcut mari eforturi și se vor mai face în continuare. În legătură cu aceasta aș dori să mă refer însă la un anumit aspect. După cum se știe, orașul Tîrgoviște este unul din vechile orașe istorice ale patriei noastre ; aceasta impune ca arhitecții orașului, consiliul popular județean să țină seama de această particularitate și să păstreze cu grijă tot ceea ce amintește de trecutul glorios de luptă al patriei noastre, al înaintașilor noștri. *(Vii aplauze).* Aceasta presupune, tovarăși, să nu demolăm nimic din vechile locuințe, din vechile edificii ale municipiului dv. Să construim pe locurile virane, pe terenurile libere — care sînt suficiente — și să păstrăm vechile construcții și edificii atît ca monumente de artă, cît și ca mărturii concrete ale istoriei neamului nostru, ale luptei poporului român pentru independență și neatîrnare. *(Aplauze puternice, prelungite).* Noi construim orînduirea socialistă, care asigură fericirea și bunăstarea poporului nostru — dar nu pe un teren gol ; construim socialismul păstrînd cu recunoștință și dezvoltînd tot ceea ce au realizat mai bun, tot ceea ce au ridicat mai frumos înaintașii. Ceea ce ei au construit ne evocă patriotismul cu care ei au luptat pentru a asigura dezvoltarea națiunii noastre. *(Aplauze puternice, ovații).* Să ne străduim să armonizăm cît mai bine, cît mai frumos trecutul cu prezentul — mă refer, firește, la arhitectonica orașului —, să construim în așa fel noile edificii, noile locuințe, încît acestea să pună și mai mult în valoare clădirile mai vechi ; din îmbinarea aceasta armonioasă a trecutului cu prezentul să dăm municipiului Tîrgoviște o înfățișare și mai frumoasă, care să vorbească cu măreție despre munca minunată de astăzi a constructorilor socialismului, care continuă tradițiile înaintașilor lor și sînt ferm hotărîți să înfăptuiască neabătut politica parti-

dului de construcție a socialismului și comunismului în România. *(Vii și puternice aplauze, urale).*

Dragi tovarăși,

După cum știți, în întreaga țară au avut loc dezbateri pe marginea documentelor Comitetului Central pentru Congresul al X-lea al partidului. Întregul nostru popor se pregătește să întîmpine cu rezultate tot mai însemnate în muncă atît Congresul, cît și cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist. Aceste două importante evenimente din viața poporului și a partidului nostru vor fi, fără îndoială, întîmpinate și de dumneavoastră — așa cum sînt întîmpinate de întregul nostru popor — cu succese tot mai mari în toate domeniile de activitate, cu hotărîrea de a înfăptui prevederile Congresului al IX-lea și de a vă pregăti în cele mai bune condiții pentru a trece la transpunerea în viață a hotărîrilor ce vor fi adoptate de cel de-al X-lea Congres al partidului.

Cunoașteți documentele Congresului, și nu doresc să mă opresc acum asupra lor. Ele dau o perspectivă luminoasă privind dezvoltarea întregii țări pînă în 1975 și mai departe pînă în 1980. Realizarea acestui program de dezvoltare multilaterală a României socialiste, de înflorire a patriei noastre, de ridicare a nivelului de viață al întregului popor va face ca România să se apropie de țările dezvoltate din punct de vedere economic ; vom putea astfel spune că socialismul a asigurat dezvoltarea uriașă a industriei și agriculturii românești, creînd, pe această bază, condiții pentru a putea trece treptat la făurirea celei mai drepte societăți — societatea comunistă. *(Aplauze puternice, prelungite).* Tocmai pentru că dau o asemenea perspectivă luminoasă, aceste documente au fost dezbătute și aprobate în unanimitate de organizațiile de partid, de toate conferințele județene și — s-ar putea spune — de

întregul nostru popor, hotărît să facă totul pentru a le traduce în viață.

Unanimitatea cu care partidul și poporul au aprobat aceste documente ne dă convingerea că ele vor fi adoptate într-un mod la fel de unanim de Congresul al X-lea al partidului, că, prin munca eroică a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor celor ce muncesc din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, ele vor fi traduse în viață, ca programul întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, urale. Se scandează „P.C.R.—P.C.R.").*

Preocupîndu-ne de dezvoltarea socialistă a patriei noastre, noi acționăm permanent pentru dezvoltarea colaborării cu țările socialiste. Sîntem hotărîți să ne îndeplinim îndatoririle ce ne revin ca țară membră a Tratatului de la Varșovia în cazul unui atac imperialist. De asemenea, sîntem hotărîți să dezvoltăm relațiile de colaborare multilaterală cu țările din cadrul C.A.E.R. ; în același timp, dorim să dezvoltăm relațiile cu toate țările socialiste, avînd convingerea că colaborarea și unitatea strînsă a tuturor țărilor socialiste contribuie la mersul înainte al fiecărei țări pe calea socialismului și comunismului, asigură întărirea sistemului mondial socialist și deschide perspective tot mai largi pentru victoria socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Noi considerăm că divergențele existente astăzi între țările socialiste sînt vremelnice, că ceea ce unește țările socialiste este incomparabil mai puternic decît aceste deosebiri de păreri sau divergențe ; de aceea socotim că trebuie să se facă totul pentru a se depăși aceste momente grele, pentru a asigura unitatea. În ceea ce le privește, Partidul Comunist Român și guvernul României socialiste vor face totul pentru a întări colaborarea și unitatea cu toate țările socialiste. *(Aplauze puternice).*

Noi considerăm că victoria socialismului în România, că apartenența României la sistemul mondial socialist nu trebuie în nici un fel să ducă la izolare de alte state ale lumii ; dimpotrivă, considerăm ca o datorie atît națională, cît și internațională să dezvoltăm colaborarea cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, aducîndu-ne prin aceasta contribuția la dezvoltarea colaborării și cooperării internaționale, la asigurarea păcii în întreaga lume. *(Vii aplauze)*. Trebuie să acționăm permanent în această direcție, să dezvoltăm colaborarea și cooperarea cu toate țările de pe toate meridianele globului. Așezînd la baza acestor relații principiile egalității în drepturi, respectării suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur dezvoltarea, asigurăm condiții pentru o colaborare trainică între popoare, pentru întărirea păcii în lume. *(Aplauze puternice)*.

După cum cunoașteți, Tezele și Directivele Comitetului Central pentru Congresul al X-lea dau principiile generale ale politicii interne și externe a patriei noastre ; ele asigură orientarea pentru elaborarea programului de dezvoltare în continuare a construcției socialiste în România, pentru politica de colaborare cu țările socialiste, cu toate țările lumii. Considerăm că aceste două laturi ale activității partidului și guvernului nostru — de construcție socialistă și de colaborare internațională în scopul asigurării păcii în lume — constituie un tot inseparabil. Înfăptuind neabătut această politică, ne aducem contribuția atît la cauza socialismului, cît și la cauza păcii în lume. *(Aplauze puternice)*.

În cursul vizitelor de ieri și de azi — ca de altfel și în vizitele făcute săptămîna trecută —, în întîlnirile pe care membrii Comitetului Central, ai conducerii partidului le-au avut în întreaga țară cu oamenii muncii, am putut

constata cu satisfacție entuziasmul și fermitatea cu care întregul popor sprijină politica partidului, hotărîrea lui de a înfăptui neabătut această politică — internă și externă — a partidului și guvernului patriei noastre. Țin să declar aici că aceste manifestări de atașament și de profundă adeziune ne dau o și mai mare încredere în justețea drumului pe care pășim, constituie — dacă se poate spune așa — o verificare publică, din partea întregului popor, a valabilității acestei politici. Concluzia cu care am plecat de la toate întîlnirile cu oamenii muncii — și cu care plecăm și de aici — este că, în unanimitate, întregul nostru popor sprijină și este hotărît să înfăptuiască această politică. *(Aplauze puternice, se scandează „Ceaușescu și poporul")*. Aceste calde manifestări ne obligă pe noi, cei din Comitetul Central, din guvern, din Consiliul de Stat, cei cărora partidul și poporul le-au încredințat să conducă destinele țării, să facem totul, să acționăm în așa fel încît să realizăm în cele mai bune condiții acest program care exprimă năzuințele vitale ale întregului nostru popor.

La adunarea din această piață — precum și în cadrul altor întîlniri — s-a scandat de multe ori „Ceaușescu, Ceaușescu". Eu văd în aceasta o expresie a încrederii în conducerea colectivă a partidului nostru și vă asigur, tovarăși, că Comitetul nostru Central, conducerea sa colectivă vor lucra ca un tot unic, pentru a merita încrederea pe care le-o acordă întregul popor. *(Aplauze puternice, urale)*.

Cunosc municipiul și județul dumneavoastră din anul 1935. Mă leagă multe amintiri de aceste locuri, de activitatea desfășurată aici în condițiile ilegalității pentru apărarea intereselor oamenilor muncii. Nu departe de aici am fost arestat de siguranță. Desigur, amintirile pot fi plăcute sau neplăcute. Păstrez o amintire plăcută despre oamenii minunați pe care i-am întîlnit pe aceste meleaguri. Și

atunci, în anii ilegalității, am simțit în rîndul muncitorilor, țăranilor, oamenilor muncii de pe aceste meleaguri același sprijin, aceeași hotărîre de a urma politica comuniștilor, de a face totul pentru triumful socialismului în țara noastră. Și iată, tovarăși, ceea ce acum 34 de ani era pentru mulți dintre noi doar un vis și — ca să spun așa — un vis frumos, dar care încă nu se întrevedea cum va fi, a devenit astăzi o realitate. Într-adevăr, sub conducerea comuniștilor, noi nu numai că am răsturnat clasele exploatatoare, dar am înfăptuit o viață nouă, cum nici nu se putea visa acum 34 de ani. Dezvoltăm industria, agricultura, știința, cultura ; nivelul de viață al poporului nostru crește continuu ; putem spune că întregul nostru popor simte zi de zi tot mai mult binefacerile socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

M-am referit la acest moment îndepărtat pentru că mai auzim cîteodată unele întrebări — e drept, nu la noi în țară — dacă nu cumva există pericolul ca să se reîntoarcă capitaliștii și moșierii, ca muncitorii și țăranii să trebuiască să dea înapoi fabricile și moșiile foștilor exploatatori. În primul rînd, cred că, dacă cei care-și pun asemenea întrebări ar fi în această piață, ar avea răspunsul elocvent : această posibilitate nu există în România ! *(Aplauze furtunoase, urale, se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“, „P.C.R.—P.C.R.“).* Ceea ce am construit — uzinele, fabricile, întreprinderile noi —, ceea ce ne propunem să construim aici întrece de zeci de ori ceea ce am moștenit de la vechii capitaliști și moșieri ; și este de înțeles că făuritorii acestei industrii moderne, acestei agriculturi în plină dezvoltare sînt hotărîți să stăpînească în comun, ei și numai ei, aceste bunuri, să asigure ca produsele acestor uzine să fie ale celor ce muncesc din patria noastră și numai ale lor. *(Aplauze puternice, prelungite).* Într-adevăr, tovarăși, nu există în România forțe care să pună în vreun

fel în pericol orînduirea noastră socialistă ! Știm că în lume există încă imperialism, că mai sînt cercuri reacționare în afară, dar noi putem spune cu toată hotărîrea că poporul nostru este ferm hotărît să-și apere cuceririle revoluționare împotriva oricui ar îndrăzni să se atingă de ele, să apere socialismul, care a triumfat pentru totdeauna pe pămîntul României. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).*

Considerăm că victoria socialismului înseamnă și întărirea independenței, a suveranității naționale, a democrației socialiste, înseamnă înfăptuirea societății în care poporul este stăpînul tuturor bunurilor, al destinelor sale și își făurește în mod conștient propriul său viitor, sub conducerea comuniștilor. *(Aplauze furtunoase, ovații).*

În ce mă privește, tovarăși, doresc să vă asigur și pe dumneavoastră, așa cum doresc să asigur întregul nostru popor, că îmi voi face întotdeauna datoria ca membru al partidului, ca fiu al poporului român, că îmi voi pune toată priceperea și puterea mea de muncă în slujba cauzei socialismului și comunismului, în slujba poporului român, pe care îl voi servi cu întreaga mea ființă. *(Urale, se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“).*

Am arătat mai înainte că aici, la Tîrgoviște, se vor amplasa cîteva întreprinderi. Am vorbit doar de două, dar se vor mai amplasa și altele. Toate acestea cer însă eforturi serioase, impun măsuri organizatorice ; ele cer unirea eforturilor comuniștilor, muncitorilor, inginerilor, specialiștilor, ale consiliului popular pentru a asigura construcția acestor obiective în condiții bune și darea lor în folosință la timp. Va trebui să depunem un mare efort, tovarăși, pentru ca, în cîțiva ani, să punem în producție aceste unități ; unele urmează să înceapă să producă chiar în 1971. De aceea doresc să mă adresez comuniștilor, tuturor muncitorilor și cetățenilor municipiului și județului dumnea-

voastră, cerîndu-le să nu precupețească nimic pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condiții a marilor sarcini ce le revin în viitor. E o muncă grea, dar minunată, tovarăși! Trebuie să facem totul ca aceste unități industriale să intre în producție cît mai repede, să dea producție de bună calitate! *(Aplauze puternice, prelungite).* Consider aplauzele dumneavoastră ca un angajament colectiv, atît al comuniștilor, cît și al tuturor celor ce muncesc din orașul și județul dumneavoastră. Am deplina convingere că acest angajament va fi realizat, că el va fi dus în bune condiții la îndeplinire. *(Aplauze prelungite, urale).*

Vă urez din toată inima tuturor succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, care continuă minute în șir; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu", „P.C.R.—P.C.R.").*

CUVÎNT LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

— 28 iulie 1969 —

Plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste a dezbătut și aprobat în unanimitate documentele ce urmează a fi supuse Congresului al X-lea al partidului. Aceste documente dau orientarea de perspectivă asupra dezvoltării economice și sociale a patriei noastre, trasează liniile generale ale politicii interne și externe a României socialiste în anii următori.

Dezbaterile publice care au avut loc în întreaga țară au demonstrat unanimitatea cu care poporul nostru înfăptuiește programul partidului, au relevat hotărîrea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de a acționa uniți și în viitor pentru a asigura progresul continuu al României socialiste, realizarea politicii ei de pace și colaborare internațională.

Faptul că organizațiile care compun Frontul Unității Socialiste au dezbătut și aprobat aceste documente în ședințele comitetelor lor de conducere relevă încă o dată profundul democratism al orînduirii noastre, contribuția activă pe care organizațiile de masă și obștești o aduc la

elaborarea politicii interne și externe a partidului nostru, la edificarea orînduirii noi, socialiste.

Organizațiile componente ale Frontului Unității Socialiste și Consiliul Național al Frontului și-au exprimat părerea și în legătură cu funcția de secretar general al Partidului Comunist Român. Desigur, aceasta este o problemă care urmează să fie hotărîtă de Congresul partidului. Faptul că atît conferințele județene de partid, cît și organizațiile din cadrul Frontului Unității Socialiste și-au spus cuvîntul în această privință oglindește, de asemenea, felul nou, democratic, în care partidul înțelege să se consulte cu masa largă a comuniștilor, cu organizațiile obștești — cărora le revine un rol important în viața societății noastre — asupra întregii sale activități. Doresc să exprim cele mai vii mulțumiri tuturor organizațiilor de masă și obștești, precum și Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste pentru sprijinul acordat propunerii conferințelor județene de partid și să le asigur că în munca ce mi se va încredința de partid și de stat voi face totul pentru a îndreptăți încrederea, pentru a contribui la dezvoltarea pe mai departe a patriei noastre socialiste, pentru a servi cu credință poporul, cauza partidului, a socialismului și păcii.

Hotărîrile Congresului al X-lea al partidului vor deschide patriei noastre mărețe perspective de viitor. Aceste hotărîri vor pune sarcini mari în fața tuturor organizațiilor de partid, a organizațiilor de masă și obștești, deci și în fața Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, a consiliilor județene, orășenești și comunale. Îmi exprim convingerea că toate organizațiile componente ale Frontului Unității Socialiste vor acționa cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea programului ce va fi adoptat de Congresul al X-lea în vederea dezvoltării multilaterale a socialismului în patria noastră, a desfășurării în continuare

a politicii de colaborare și prietenie cu țările socialiste, de conlucrare pașnică cu toate țările lumii.

În încheiere, doresc să urez conducerilor tuturor organizațiilor din cadrul Frontului Unității Socialiste succese tot mai mari în activitatea lor, iar membrilor Consiliului Național multă sănătate și fericire.

(Cuvîntul a fost subliniat în repetate rînduri cu vii și puternice aplauze).

SCRISOARE ADRESATĂ ABSOLVENȚILOR ȘCOLII MILITARE DE OFIȚERI M.A.I. ȘI AI ȘCOLII MILITARE DE OFIȚERI DE SECURITATE PROMOȚIA 1969 CU OCAZIA ACORDĂRII GRADULUI DE OFIȚER

— 29 iulie 1969 —

Tovarăși ofițeri,

Cu prilejul acordării gradului de ofițer noii promoții de absolvenți ai școlilor militare ale Ministerului Afacerilor Interne și Consiliului Securității Statului, vă adresez un călduros salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Guvernului Republicii Socialiste România și vă felicit pentru rezultatele obținute în pregătirea profesională, militară și politică, spre a deveni apărători de nădejde ai cuceririlor poporului, ai orînduirii socialiste.

Promoția dumneavoastră pășește în rîndul cadrelor active ale miliției și securității în anul în care poporul român, liber și stăpîn pe destinele țării, mîndru de tot ceea ce a înfăptuit, întîmpină cu entuziasm și avînt creator două evenimente memorabile în viața partidului și a patriei noastre — cea de-a XXV-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist și Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

Aprobarea unanimă cu care au fost primite documentele Congresului al X-lea de către întregul partid, de către toți oamenii muncii demonstrează identitatea dintre țelurile Partidului Comunist Român și interesele poporului, evidențiază cu putere justețea politicii partidului, care-și dedică toate forțele binelui și propășirii patriei, cauzei socialismului și păcii. Bizuindu-se pe bilanțul rodnic al realizărilor obținute în ultimul sfert de veac, îndeosebi după Congresul al IX-lea, pe cunoașterea aprofundată a cerințelor progresului continuu al României, Congresul al X-lea va adopta programul dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste în anii următori, va defini căile pentru a asigura avîntul susținut al forțelor de producție, dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii, ridicarea bunăstării poporului, perfecționarea întregii vieți sociale.

Conducînd vasta operă de edificare a noii orînduiri, partidul nostru se preocupă necontenit de perfecționarea întregii activități a statului, în cadrul căreia un loc de seamă îl ocupă întărirea continuă a legalității socialiste, apărarea cuceririlor socialismului, a independenței și suveranității țării. Vă începeți munca în condițiile în care, datorită îndeosebi măsurilor luate de plenarele C.C. al P.C.R. din iunie 1967 și aprilie 1968, activitatea organelor de miliție și de securitate a cunoscut o îmbunătățire simțitoare.

Dezvoltarea democrației socialiste, perfecționarea legislației au creat cadrul propice pentru ca abuzurile din trecut să nu se mai repete, pentru ca activitatea miliției și securității să se desfășoare în limitele stricte ale legii.

Intrînd în rîndul cadrelor Ministerului Afacerilor Interne și ale Consiliului Securității Statului, vă revine înalta misiune patriotică de a contribui la apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a proprietății socialiste, a drepturilor și libertăților cetățenești, la asigurarea

ordinii și liniștii publice, la respectarea legilor statului, la triumful adevărului, al echității și dreptății care caracterizează întreaga noastră societate.

În activitatea dumneavoastră viitoare aveți datoria de a strînge permanent legăturile cu oamenii muncii, de a fi receptivi la opiniile și sesizările acestora, plini de grijă și solicitudine față de cetățenii patriei, de a da dovadă de o înaltă ținută morală, de disciplină și vigilență, intransigență și combativitate față de cei care încalcă legile țării. În muncă și viață să promovați activ concepția științifică, marxist-leninistă a partidului nostru, înaltele idealuri comuniste. Faptele înălțătoare ale trecutului și victoriile istorice ale socialismului să vă insufle mereu puternice sentimente de devotament față de popor, de mîndrie patriotică legitimă.

Îmi exprim convingerea că promoția de ofițeri de miliție și de securitate din acest an, credincioasă trup și suflet Partidului Comunist Român, poporului din rîndurile căruia provine, se va dovedi la înălțimea marii încrederi ce-i este acordată și va apăra cu abnegație măreața cauză a înfloririi patriei, a socialismului și păcii.

Vă urez din toată inima multă sănătate și fericire, succes deplin în activitatea dumneavoastră.

DECLARAȚIILE FĂCUTE ÎN CADRUL CONVORBIRII CU UN GRUP DE PROFESORI AMERICANI AFLAȚI ÎN VIZITĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

— 31 iulie 1969 —

Aș dori ca, în numele Consiliului de Stat și al poporului român, să salut grupul de profesori americani care vizitează România. Am auzit că grupul dumneavoastră face parte din Seminarul pentru pace din Statele Unite ale Americii. Noi, românii, apreciem în mod deosebit pe toți cei care își consacră eforturile luptei pentru înțelegere și pace între popoare. Dumneavoastră cunoașteți că întotdeauna oamenii de știință și cultură au dorit să trăiască în pace și înțelegere, că întotdeauna intelectualii cei mai înaintați au fost partizanii colaborării, prieteniei și păcii în lume.

În condițiile de astăzi, cînd popoarele obțin succese mari în dezvoltarea forțelor de producție, a științei și culturii, cînd omul a pătruns în Cosmos și a ajuns pe Lună, dezvoltarea colaborării între state, salvgardarea păcii constituie una din cele mai arzătoare probleme ce preocupă întreaga omenire, care trebuie să-și găsească rezolvarea.

Vă pot spune — cred că ați putut constata aceasta în scurta dumneavoastră vizită, în întîlnirile pe care le-ați

avut — că poporul român este animat de dorința sinceră de a dezvolta colaborarea și prietenia cu poporul american, ca și cu toate popoarele lumii, de a trăi cu toate statele în pace și înțelegere. Întreaga politică a României este îndreptată spre colaborarea cu țările socialiste, cu toate țările lumii, inclusiv cu Statele Unite ale Americii; în acest cadru se înscrie și vizita pe care o va face zilele acestea în țara noastră președintele S.U.A., Richard Nixon.

Sper că vizita pe care dumneavoastră, profesori din Statele Unite, o faceți în România va fi o contribuție la mai buna cunoaștere și conlucrare între oamenii de cultură și învățămînt din țările noastre, la cauza înțelegerii și prieteniei între popoare.

În acest spirit, doresc să salut vizita pe care o faceți în România, eforturile dumneavoastră pentru pace și prietenie între popoare.

A luat cuvîntul apoi prof. JERÔME DAVIS, care a spus:

Aș dori, înainte de toate, să vă mulțumesc în numele tuturor membrilor delegației americane. Noi apreciem mult căldura și prietenia pe care ne-a arătat-o poporul român și sîntem recunoscători Oficiului Național de Turism pentru tot ce a făcut pentru noi. Sîntem deosebit de bucuroși că dumneavoastră, unul dintre marii conducători ai luptei pentru pace din lume, ne-ați primit astăzi.

Am cîteva întrebări de pus în numele delegației noastre.

Seminarul nostru, al profesorilor americani pentru pace, consideră că războiul din Vietnam este un lucru negativ, că Statele Unite trebuie să-și retragă trupele din Vietnam imediat și în mod necondiționat, în conformitate cu acordul de la Geneva din 1954. Care este poziția guvernului român în această privință?

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Nu doresc să se considere ca un amestec în seminarul dumneavoastră, dar trebuie să declar că sînt de acord cu concluzia lui.

În ce privește poziția guvernului român, este cunoscut că de la început ne-am pronunțat împotriva acestui război, pentru încetarea lui, pentru retragerea trupelor S.U.A. din Vietnamul de sud, astfel ca poporul vietnamez să poată hotărî singur asupra dezvoltării sale — inclusiv asupra problemei unificării —, fără nici un amestec din afară. Și astăzi avem aceeași poziție. Noi considerăm că, cu cît se va ajunge mai repede la încetarea războiului, la retragerea trupelor, cu atît va fi mai bine pentru interesele păcii generale.

Prof. JERÔME DAVIS: Vă mulțumesc mult, domnule președinte. Vreau să spun că sîntem cu toții foarte fericiți că președintele Nixon va veni în țara dumneavoastră. Sper că veți reuși cu acest prilej să-l convingeți de justețea politicii dumneavoastră, de faptul că această poziție trebuie proclamată și de Statele Unite ale Americii. Sper, de asemenea, că veți continua să întăriți prietenia cu America. Dacă aveți sugestii cu privire la căile pe care noi am putea contribui la întărirea prieteniei cu România, vă rugăm să ne spuneți. Noi sîntem gata să facem totul pentru acest țel.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: În ce privește influențarea politicii S.U.A. în Vietnam, după părerea mea, sarcina revine poporului american, deci și dumneavoastră; noi vă urăm să obțineți rezultate cît mai bune, să reușiți să convingeți conducerea S.U.A. să înceteze cît mai grabnic războiul din Vietnam. Desigur, apreciem că și

opinia publică internațională are un rol important în acest sens.

În ce ne privește, vom expune, ca și în trecut, poziția noastră, punctul nostru de vedere asupra căilor pentru soluționarea războiului din Vietnam ca și a altor conflicte de pe glob.

În legătură cu dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre țin să arăt că România a nutrit și nutrește sentimente de prietenie față de poporul american; între popoarele noastre nu au existat niciodată litigii și sperăm să nu existe nici de acum înainte. Apreciem că sînt condiții bune pentru dezvoltarea și mai largă a relațiilor de colaborare între România și S.U.A.

Vă mulțumim pentru activitatea pe care o desfășurați și o veți desfășura pentru a face ca România să fie cît mai bine cunoscută în rîndurile poporului american. Ceea ce dorim este să spuneți numai adevărul despre România, să o prezentați așa cum este în realitate.

În scurta dumneavoastră vizită ați putut vedea ceea ce s-a realizat în ultimii ani în România pe drumul construcției socialiste — în dezvoltarea industriei, culturii, științei, învățămîntului, a nivelului de viață al poporului. Tot ceea ce înfăptuiește poporul român în construcția socialistă este destinat să asigure creșterea bunăstării tuturor celor ce muncesc și, în același timp, să servească dezvoltării prieteniei și colaborării cu toate popoarele lumii. Spuneți despre poporul român că dorește să-și făurească o viață fericită, să trăiască liber, să meargă pe calea socialismului — pe care și-a ales-o și pe care o consideră calea menită să-i asigure prosperitatea, progresul —, să conviețuiască în pace și prietenie cu toate popoarele. Făcînd aceasta, veți contribui la dezvoltarea prieteniei între popoarele noastre, la cauza păcii în lume.

Prof. JERÔME DAVIS: Vom fi foarte fericiți, domnule președinte, să facem totul pentru promovarea colaborării între Statele Unite ale Americii și România.

Grupul meu m-a însărcinat să vă adresez mai multe întrebări; iată una dintre acestea: Care este cea mai mare, cea mai importantă problemă socială care preocupă România în momentul de față?

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Un răspuns scurt este greu de dat, dar aș dori să arăt că problema principală, obiectivul principal care stă astăzi în fața poporului român este cel al dezvoltării rapide a forțelor de producție, al dezvoltării industriei, agriculturii, științei, crearea condițiilor materiale și culturale pentru un nivel de viață ridicat. În acest sens s-a desfășurat activitatea de pînă acum a partidului nostru și a guvernului; aceasta va fi și problema care va sta în centrul dezbaterilor Congresului al X-lea al partidului comunist, care se va deschide la 6 august. Congresul își propune să traseze programul dezvoltării României pînă în 1980 în așa fel încît, pe baza dezvoltării susținute a forțelor de producție, să ne putem apropia din punct de vedere economic și cultural de țările avansate ale lumii.

Prof. JERÔME DAVIS: Care considerați că este cea mai mare piedică în calea realizării păcii în lumea de astăzi?

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: După părerea mea, principala piedică în calea instaurării păcii este politica țărilor care nu doresc sau nu acceptă încă să recunoască dreptul la independență și dezvoltare liberă a altor popoare, care duc, într-o formă sau alta, o politică de dominație asupra altor state. Pentru a se ajunge la instaurarea unei păci trainice este necesar să se pună capăt pentru totdeauna politicii de dominație asupra altor națiuni, sub orice formă s-ar exercita aceasta; să se asigure res-

pectarea deplină a egalității în drepturi, a suveranității, a independenței naționale, să se instaureze relații de colaborare între popoare în toate domeniile de activitate.

Prof. JERÔME DAVIS: Înțeleg că Statele Unite ar trebui să dezvolte comerțul cu România, cu China, cu toate țările lumii; prin aceasta ar ajuta la promovarea păcii.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Desigur, aceasta presupune ca Statele Unite — ca orice stat al lumii — să ducă o politică de egalitate în drepturi cu toate națiunile, să meargă pe linia comerțului și colaborării tehnice-științifice cu toate țările, inclusiv cu China, cu România. Noi apreciem că politica de colaborare, de dezvoltare a legăturilor economice, tehnice-științifice este singura politică rațională care poate servi păcii și securității internaționale.

Prof. JERÔME DAVIS: Cred că răspunsul dumneavoastră a fost foarte util. Aș dori să vă pun o altă întrebare, la care de altfel ați răspuns în parte. Este oare posibil ca socialismul și capitalismul să coexiste în mod pașnic în lumea viitorului? Dacă răspunsul este da, ce concesii sau acomodări reciproce trebuie să facă fiecare dintre cele două sisteme pentru a putea trăi în pace și colaborare?

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Problema este ceva mai complexă. Desigur, noi sîntem partizanii coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite și apreciem că, atîta timp cît în lume vor exista state cu regimuri deosebite, este necesar ca între ele să se stabilească relații de colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate, ca problemele litigioase care apar să fie rezolvate pe calea tratativelor și înțelegerii, renunțîndu-se la folosirea forței.

În ce privește coexistența între socialism și capitalism, aceasta este o altă problemă. Partidul Comunist Român, noi, comuniștii români, pornim de la concepția că orînduirile sociale nu sînt veșnice. Istoria — și dumneavoastră ca profesor cunoașteți bine aceasta — a demonstrat că, mai devreme sau mai tîrziu, orice societate trebuie să dispară și să facă loc alteia, superioară din punctul de vedere al organizării sociale. Noi avem convingerea că pînă la urmă capitalismul trebuie să facă loc socialismului în întreaga lume. Aceasta este o legitate care nu poate fi înlăturată, dar problema trebuie rezolvată de forțele sociale proprii, de poporul din fiecare țară.

Apreciem că viitorul este al socialismului, al comunismului, al societății care nu va mai fi împărțită în bogați și săraci; realizarea acestui ideal al omenirii depinde de fiecare popor, de forțele progresiste din fiecare țară. Noi, fiind comuniști, dorim, desigur, ca acest ideal să se realizeze cît mai repede, dar în America el depinde de dumneavoastră, de poporul american.

Prof. JERÔME DAVIS: Vă sîntem foarte recunoscători, domnule președinte, pentru expunerea inspirată și, în același timp, plină de informație, pe care ne-ați făcut-o. Dacă înțelegem poziția dumneavoastră, considerați că socialismul și comunismul vor înlocui în ultimă instanță capitalismul în lumea întreagă, dar că, între timp, trebuie să trăim în pace și înțelegere.

Vă mulțumim foarte mult pentru contribuția pe care o aduceți la înțelegere, la pace.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Într-adevăr, noi apreciem că, pînă la victoria socialismului în întreaga lume, oamenii trebuie să lucreze și să trăiască în pace, dar și după victoria comunismului tot în pace trebuie să tră-

iască, tot împreună trebuie să colaboreze. Sîntem partizanii colaborării pașnice între popoare și dorim sincer să lărgim relațiile cu poporul american, cu Statele Unite ale Americii.

Aș dori să vă rog să transmiteți din partea mea, a poporului român cele mai bune urări de prosperitate corpului didactic din Statele Unite, întregului popor american. Vă urez dumneavoastră multă sănătate și fericire!

MESAJ
ADRESAT CELEI DE-A 15-A CONFERINȚE INTERNAȚIONALE ÎMPOTRIVA BOMBELOR ATOMICE ȘI CU HIDROGEN

— *1 august 1969* —

Tokio — Japonia

În numele poporului român, al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și al meu personal, adresez un cordial salut participanților la cea de-a 15-a Conferință internațională împotriva bombelor atomice și cu hidrogen.

Exprimînd aspirațiile arzătoare ale poporului japonez, care a suferit ororile războiului atomic, Consiliul japonez împotriva bombelor atomice și cu hidrogen (Gensuikyo) a adus de-a lungul celor 15 ani de existență o contribuție însemnată la lupta popoarelor consacrată păcii și securității internaționale, împotriva planurilor agresive ale cercurilor imperialiste reacționare, pentru înfăptuirea dezarmării și preîntîmpinarea unui război mondial.

Participînd activ la lupta dusă de forțele antiimperialiste de pretutindeni pentru statornicirea unui climat de pace și cooperare internațională, poporul român militează cu toată hotărîrea pentru înlăturarea pericolului unui război termonuclear prin realizarea dezarmării atomice, lichidarea stocurilor de arme nucleare existente, interzicerea folosirii și producerii acestora în așa fel încît nici

o așezare omenească să nu mai cunoască tragedia de la Hiroshima și Nagasaki.

Folosesc acest prilej pentru a reafirma hotărîrea poporului român de a acționa în continuare, cu toată energia, pentru victoria forțelor păcii, democrației și progresului.

Totodată, urez succes deplin lucrărilor conferinței dv., precum și în activitatea viitoare dedicată cauzei păcii și înțelegerii între popoare.

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI STATELOR UNITE ALE AMERICII, RICHARD NIXON ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 2 august 1969 —

Stimate domnule președinte,
Stimată doamnă Nixon,
Doamnelor și domnilor,

Sînt bucuros să vă pot saluta pe dumneavoastră, înalți reprezentanți ai poporului american, la acest dineu. Primirea care vi s-a făcut, domnule președinte, de către cetățenii capitalei reflectă sentimentele de prețuire și de stimă pe care cele două popoare ale noastre și le poartă reciproc, exprimă dorința poporului nostru de pace și prietenie cu poporul american, cu toate popoarele lumii. Este incontestabil că prezența pentru prima oară în istorie a președintelui Statelor Unite ale Americii în România are o semnificație deosebită pentru evoluția raporturilor dintre statele noastre. Ea oglindește totodată schimbările pozitive produse în lumea contemporană, este o dovadă a viabilității politicii de coexistență pașnică ce se impune tot mai mult în viața internațională.

Este notoriu că România și Statele Unite ale Americii sînt state cu regimuri diferite și ca atare concepțiile noas-

tre despre dezvoltarea social-politică a lumii se deosebesc. Noi considerăm însă că existența diferențelor în orînduirea socială nu trebuie să împiedice dezvoltarea relațiilor de colaborare între națiuni ; dimpotrivă, aceasta impune promovarea activă în viața internațională a coexistenței pașnice, a unei politici realiste, lucide, constructive, conlucrarea largă a tuturor țărilor în vederea întăririi păcii și securității.

Vizita dumneavoastră în România, domnule președinte Nixon, are loc în ajunul aniversării unui sfert de veac de la eliberarea poporului nostru de sub jugul fascist. În acest context aș dori să menționez faptul că, împreună cu armatele Uniunii Sovietice și celelalte armate aliate, ostașii americani au contribuit la înfrîngerea Germaniei fasciste, la eliberarea popoarelor cotropite de naziști. Luîndu-și soarta în propriile mîini și pornind cu toată hotărîrea pe drumul unei vieți libere și independente, poporul român a reușit într-un timp istoric scurt să schimbe din temelii înfățișarea țării, să-și dezvolte economia, știința și cultura, să făurească o orînduire nouă, al cărei țel suprem este bunăstarea și fericirea celor ce muncesc. Poporul nostru este ferm hotărît să continue intens vasta sa muncă pașnică creatoare, să asigure progresul neîncetat și multilateral al națiunii, transformarea României într-o țară avansată a lumii. Pe această bază, el participă tot mai activ la schimbul de valori materiale și spirituale ale omenirii contemporane.

În țara noastră sînt cunoscute remarcabilele realizări ale poporului dumneavoastră pe planul economiei, științei, tehnicii și culturii. Grandioasa călătorie astrală a cosmonauților americani — primii pămînteni care au pus piciorul pe Lună și au adus pe planeta noastră materie de pe un alt corp ceresc — ne-a bucurat, pentru că ea reprezintă o strălucită victorie a geniului uman, a cunoașterii

universale. Acest eveniment arată o dată mai mult cît de necesar este să instaurăm pe planeta noastră conviețuirea și colaborarea pașnică între toate popoarele. Ne exprimăm speranța că această cucerire a minții va contribui nu numai la progresul științei și tehnicii, ci și la dezvoltarea cooperării între popoare, în interesul păcii și civilizației.

Apreciem faptul că relațiile dintre România și Statele Unite ale Americii — între care nu există litigii statale — cunosc o dezvoltare ascendentă. În discuțiile pe care le-am purtat s-a relevat că stadiul pe care l-a atins colaborarea celor două țări este însă departe de a epuiza posibilitățile existente și s-a manifestat dorința reciprocă de a explora noi căi de extindere a schimburilor și cooperării noastre economice, științifice, tehnice și culturale.

Îmi exprim convingerea că vizita dumneavoastră în România, domnule președinte, va marca un pas însemnat în dezvoltarea raporturilor multilaterale, reciproc avantajoase, între țările noastre.

Considerăm, de asemenea, pozitiv faptul că discuțiile au conturat posibilități de lărgire a conlucrării noastre pe arena mondială, în interesul cauzei păcii. Desigur, în convorbirile pe care le-am avut s-au reliefat și păreri diferite în legătură cu unele probleme ale situației internaționale actuale, dar aceasta nu poate fi o piedică pentru a acționa în comun pe calea destinderii, pentru a căuta noi căi de îmbunătățire a climatului politic mondial. România pornește de la considerentul că toate țările lumii, mari și mici, poartă răspunderea pentru soarta păcii, pentru evoluția relațiilor internaționale, au datoria să contribuie la soluționarea problemelor spinoase ale vieții contemporane, la instaurarea încrederii și cooperării între popoare.

Ca țară socialistă, România pune în centrul politicii sale externe colaborarea multilaterală cu țările socialiste, de care este legată prin comunitatea orînduirii sociale. Ea

dezvoltă totodată, neîncetat, relații fructuoase, pe toate planurile, cu celelalte țări ale lumii.

După părerea noastră, astăzi, cînd noi și noi popoare se afirmă pe arena mondială, manifestîndu-și voința fermă de a păși de sine stătător pe calea progresului și civilizației, asigurarea condițiilor ca fiecare națiune să-și poată decide singură destinul, calea dezvoltării sociale și politice, reprezintă imperativul esențial al vieții internaționale. După părerea noastră, în epoca actuală condiția sine qua non a păcii este statornicirea în raporturile dintre state a principiilor independenței și suveranității naționale, abolirea definitivă a politicii de dominație și amestec în treburile interne ale altora, instaurarea egalității depline între națiuni. Aceste principii capătă o tot mai mare recunoaștere internațională, se afirmă tot mai mult în relațiile dintre țări, se bucură de adeziunea largă a opiniei publice de pretutindeni. Știrbirea lor periclitează securitatea lumii, creează animozitate, conflicte, noi focare de război.

În legătură cu aceasta, nu putem să nu ne exprimăm îngrijorarea pe care ne-o provoacă — ca de altfel întregii lumi — continuarea războiului din Vietnam. În discuțiile pe care le-am avut v-am expus pe larg poziția țării noastre față de această problemă. Noi sperăm că tratativele de la Paris vor duce la încetarea războiului, la retragerea trupelor din Vietnam, creîndu-se astfel condiții ca poporul vietnamez să-și poată hotărî singur calea dezvoltării economice, sociale, independent, fără nici un amestec din afară. De asemenea, România consideră necesar să se depună toate eforturile pentru rezolvarea conflictului din Orientul Apropiat în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, în vederea retragerii trupelor israeliene din teritoriile ocupate, asigurării dreptului fiecărui stat din

această zonă la existență independentă, la dezvoltare și progres.

România apreciază că una din problemele nodale ale vieții internaționale a cărei rezolvare ar putea aduce o contribuție radicală la întărirea păcii este înfăptuirea dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării atomice, realizarea unor măsuri concrete pe calea reducerii și lichidării pericolului termonuclear. În acest sens, o importanță deosebită ar avea lichidarea împărțirii lumii în blocuri militare opuse, desființarea Pactului Atlanticului de nord și, concomitent, a Tratatului de la Varșovia, lichidarea bazelor militare străine și retragerea trupelor în granițele lor naționale. Știm că acestea sînt probleme foarte complexe și serioase, dar oamenii politici, conducătorii statelor sînt obligați, dacă țin seama de interesele omenirii și ale păcii, să le abordeze și să le găsească soluții. Astăzi, omenirea așteaptă de la oamenii politici, de la conducătorii statelor nu vorbe, ci fapte, așteaptă ca să se îndeplinească năzuința ei de a trăi în pace și colaborare.

Un important progres în direcția destinderii s-ar înregistra, după părerea noastră, prin instaurarea unei securități trainice pe continentul european. Securitatea europeană se poate înfăptui pornindu-se de la realitățile statornicite ca urmare a celui de-al doilea război mondial, de la existența celor două state germane, de la recunoașterea inviolabilității granițelor postbelice, inclusiv a frontierei Oder — Neisse. O influență pozitivă ar avea ținerea unei conferințe europene, deziderat exprimat tot mai mult de multe state. În înfăptuirea securității pe continentul nostru sînt vital interesate nu numai popoarele europene, ci toate popoarele lumii ; realizarea acestui obiectiv ar avea o înrîurire deosebit de favorabilă asupra climatului politic pe toate continentele.

Îmi exprim convingerea, domnule președinte, că întîlnirea și convorbirile pe care le-am avut, hotărîrea noastră de a dezvolta colaborarea dintre România și Statele Unite ale Americii vor constitui un aport însemnat la cauza păcii și cooperării mondiale, la promovarea tot mai largă în lume a principiilor coexistenței pașnice.

Avînd loc la cîteva zile doar după înfăptuirea visului milenar al oamenilor de a călători pe aștri, întîlnirea noastră dobîndește o semnificație deosebită. Ea simbolizează posibilitatea ca popoarele să trăiască în pace și înțelegere pe această planetă — străvechiul leagăn al existenței lor —, să-și unească eforturile pentru înfăptuirea celuilalt vis milenar : o lume fără războaie, fără distrugeri, o lume a colaborării și progresului. Sîntem convinși că această întîlnire, convorbirile noastre reprezintă un moment hotărîtor în lărgirea colaborării și cooperării multilaterale dintre România și Statele Unite, dintre popoarele român și american. Am dori, totodată, ca această vizită, apreciată de opinia publică drept un eveniment de seamă în viața internațională, să marcheze un progres pe calea îmbunătățirii relațiilor dintre toate națiunile lumii, libere și egale în drepturi.

Dați-mi voie să toastez pentru triumful păcii, acest măreț ideal al oamenilor de pe toate continentele, indiferent de rasă, credință, convingeri politice și filozofice.

În sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, în sănătatea dumneavoastră, stimată doamnă Nixon, în sănătatea celorlalți oaspeți, a tuturor celor de față !

(Toastul a fost subliniat în repetate rînduri cu puternice aplauze).

CUVÎNTUL DE DESCHIDERE A CONGRESULUI AL X-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

— *6 august 1969* —

Dragi tovarăși,

Din însărcinarea Comitetului Central declar deschis Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. *(Aplauze).*

Adresez un salut comunist fierbinte delegaților aleși de conferințele județene de partid, precum și invitaților prezenți în această sală. *(Aplauze).*

La lucrările Congresului nostru participă 1 915 delegați și 1 446 de invitați veniți din toate colțurile țării, muncitori, țărani, intelectuali, activiști de partid și de stat, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, veterani ai mișcării noastre muncitorești, reprezentînd toate organizațiile județene de partid și organizația de partid a capitalei.

Începem Congresul al X-lea în atenția generală a națiunii. Lucrările sale sînt urmărite cu profundă încredere de toți oamenii muncii. Cred că sînt în asentimentul tuturor delegaților asigurînd partidul, întregul popor că vom face totul pentru ca hotărîrile ce vor fi adoptate să cores-

pundă cît mai bine năzuințelor națiunii noastre socialiste, necesității dezvoltării continue a țării pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Fără îndoială că hotărîrile Congresului vor face să sporească și mai mult aportul poporului nostru la cauza socialismului și păcii în întreaga lume. *(Aplauze).*

La Congresul nostru participă delegați a 66 de partide comuniste și muncitorești, socialiste, democratice, antiimperialiste de pe toate continentele. În numele comuniștilor români, al tuturor oamenilor muncii din țara noastră adresez un cald salut tuturor oaspeților de peste hotare:

— Delegației Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, condusă de tovarășul K. F. Katușev, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Spania, condusă de tovarășa Dolores Ibarruri, președintele partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului celor ce muncesc din Vietnam, condusă de tovarășul Nguyen Van Kinh, membru al Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Vietnam. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist Italian, condusă de tovarășul Giancarlo Pajetta, membru al Biroului Politic și al Direcțiunii Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, condusă de tovarășul Mialko Todorovici, membru al Biroului Executiv al Prezidiului Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Eliberării și Socialismului din Maroc, condusă de tovarășul Ali Yata, secretar general al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Muncitoresc Unit Polonez, condusă de tovarășul Jozef Tejchma, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist Francez, condusă de tovarășul André Vieuguet, membru supleant al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, condusă de tovarășul Arpád Pallai, secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Finlanda, condusă de tovarășul Erkki Salomaa, vicepreședinte al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist Bulgar, condusă de tovarășul Venelin Koțev, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Japonia, condusă de tovarășul Korehito Kurahara, membru al Prezidiului C.C. al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia, condusă de tovarășul Josef Kempny, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Chile, tovarășul Mario Zamorano, membru al Comisiei Politice a partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Socialist Unit din Germania, condusă de tovarășul Kurt Tiedke, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Marea Britanie, condusă de tovarășul Frank Stanley, membru al Comitetului Executiv Național al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Popular Revoluționar Mongol, condusă de tovarășul Badamîn Lhamsuren, membru

supleant al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al P.P.R.M. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Muncii din Guatemala, condusă de tovarășul Humberto Lopez, membru al Direcțiunii Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din India (Marxist), condusă de tovarășul P. Sundarayya, secretar general al C.C. al P.C.I. (M). *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Belgia, tovarășul Louist Van Geyt, membru al Biroului Politic al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Australia, condusă de tovarășul Claude Jones, vicepreședinte al P.C. din Australia. *(Aplauze).*

— Delegației Uniunii Socialiste Arabe din Republica Arabă Unită, condusă de tovarășul Mohamed Al-Zayat, membru al Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Muncii din Elveția, tovarășul Henry Trub, membru al Biroului Politic al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Sudanez, tovarășul Moawia Ibrahim Surij, secretar pentru problemele externe al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Socialist din Japonia, Masashi Ishibashi, membru al Comitetului Executiv, director al Biroului Internațional al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Austria, condusă de tovarășul Hans Kalt, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei, condusă de tovarășul dr. Agostinho Neto, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului de Stînga-comuniștii din Suedia, condusă de tovarășul Tore Forsberg, membru al Biroului Politic al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist Mexican, condusă de tovarășul Jose Encarnacion Perez, membru al Prezidiului, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde, tovarășul Amilcar Cabral, secretar general al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Norvegia, tovarășul Martin Gunnar Knutsen, membru supleant al Prezidiului Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Réunion, condusă de Paul Verges, secretar general al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Socialist Italian al Unității Proletare, condusă de tovarășul Vincenzo Ansanelli, membru al Direcțiunii. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Danemarca, condusă de tovarășul Ib Nörlund, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din Venezuela, condusă de tovarășul Rafael Jose Cortes, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Irakian, tovarășul Rashad Amjed, membru al Biroului Politic al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Comunist German, condusă de tovarăşul Ludwig Müller, membru al Prezidiului partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Sirian, tovarăşul Ahmed Fadel, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Socialist din Chile, tovarăşa Marta Melo, membru al Comisiei Politice a partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Germania, tovarăşul Albert Buchmann, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Uruguay, tovarăşa Julia Arevalo, membru al Comitetului Central al partidului, preşedintele Comisiei de Control. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Uniunii Naţionale Africane din Tanganika-Tanzania, tovarăşul Peter Saidi Syovelwa, membru al Comitetului Naţional Executiv al Uniunii Naţionale Africane din Tanganika-Tanzania. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Portughez, tovarăşa Sofia Ferreira, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Comunist din Argentina, condusă de tovarăşul Pedro Tadioli, membru al Comitetului Executiv al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Frontului Eliberării din Mozambic, tovarăşul Marcelino dos Santos, membru al Consiliului Prezidenţial al Comitetului Central al Frontului Eliberării din Mozambic. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Progresist al Oamenilor Muncii din Cipru (A.K.E.L.), condusă de tovarăşul Hristos Petas, membru al Biroului Politic al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Dominican, tovarăşul Manuel Sanchez, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Uniunii Democrate de Stînga din Grecia (E.D.A.), condusă de tovarăşul Antonis Gheorghiou Brillakis, membru al Comitetului Executiv al E.D.A. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Muncitoresc Irlandez, tovarăşul Sam Nolan, secretar general adjunct al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Columbia, tovarăşul Julio Posada, membru al Comitetului Executiv al C.C. al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Alianţa Populară din Islanda, condusă de tovarăşul Ragnar Arnalds, preşedintele partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Comunist Libanez, condusă de tovarăşul Khalil Debs, membru supleant al Biroului Politic al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Irlanda de nord, tovarăşul James Stewart, secretar general adjunct al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist Brazilian, tovarăşul Antonio Souza, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Socialist Unit din Berlinul occidental, condusă de tovarăşul Dietmar Ahrens, membru al Secretariatului partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Comunist din Ecuador, condusă de tovarăşul Efrain Alvarez, membru al Comitetului Executiv al C.C. al partidului. *(Aplauze).*

— Delegaţiei Partidului Comunist din Mauritius, condusă de tovarăşul Leetooraj Chundramun, preşedintele Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Comunist din San Marino, condusă de tovarășul Giuseppe Renzi, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Socialist din Nicaragua, tovarășul Juan Jose Rodriguez, membru al Comisiei Politice și al Secretariatului Executiv al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Delegației Partidului Tudeh (Popular) din Iran, condusă de tovarășul Iradj Eskandari, membru al Biroului Executiv, secretar al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Turcia, tovarășul Halil Ozgur, șeful Secției de propagandă a Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Comunist din Honduras, tovarășul E. Escalante, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Uniunii Democrate Somaleze, tovarășul Yussuf Osman Samantar, secretar al Comitetului Central al Uniunii Democrate Somaleze. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Poporului din Panama, tovarășul Luther Thomas, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Avangărzii Socialiste din Algeria, tovarășul Larbi Bouhali, membru al Consiliului Național al partidului. *(Aplauze).*

— Reprezentantului Partidului Afro-Shiraj din Zanzibar-Tanzania, tovarășul Muharam Mohamed Dosi, membru al Comitetului Central al partidului. *(Aplauze).*

În numele Congresului, al comuniștilor români, vă adresez dumneavoastră, dragi oaspeți, partidelor dumneavoastră mulțumiri tovărășești pentru participarea la acest important eveniment al partidului nostru, al poporului

român. *(Aplauze).* Considerăm prezența dumneavoastră la Congresul partidului nostru drept o expresie a sentimentelor de prietenie, stimă și prețuire existente între Partidul Comunist Român și partidele dumneavoastră, o manifestare a puternicelor relații internaționaliste pe care partidul nostru le are cu clasa muncitoare și detașamentele ei marxist-leniniste, cu forțele revoluționare progresiste, care luptă împotriva imperialismului, pentru pace și progres social. *(Asistența, în picioare, aplaudă îndelung).*

RAPORTUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA P.C.R. ÎN PERIOADA DINTRE CONGRESUL AL IX-LEA ȘI CONGRESUL AL X-LEA ȘI SARCINILE DE VIITOR ALE PARTIDULUI

— *6 august 1969* —

Stimați tovarăși,

Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român are o însemnătate deosebită, datorită atît condițiilor interne și internaționale în care își desfășoară lucrările, cît și faptului că are loc în preajma gloriosului nostru jubileu — aniversarea unui pătrar de veac de la înfăptuirea actului istoric din august 1944, care a dus la eliberarea României de sub jugul fascist și a marcat începutul revoluției populare, antiimperialiste, deschizînd o nouă eră în istoria poporului român. *(Aplauze).*

Congresul este chemat să facă bilanțul activității partidului, a întregului popor, consacrată realizării hotărîrilor Congresului al IX-lea și, totodată, să elaboreze programul dezvoltării multilaterale a României socialiste în perioada 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării țării pînă în 1980.

Cred că sînt în asentimentul tuturor delegaților asigurînd partidul, întregul popor că vom face totul pentru ca hotărîrile ce vor fi adoptate să corespundă cît mai bine

năzuințelor națiunii noastre socialiste, necesității dezvoltării continue a țării pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

I

BILANȚUL MARILOR ÎNFĂPTUIRI ALE POPORULUI ROMÂN, CONDUS DE PARTID, PE DRUMUL CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI

Tovarăși,

Mulți din cei prezenți în această sală își amintesc în ce situație se găsea România ca urmare a politicii antinaționale a cercurilor reacționare burghezo-moșierești. În țara noastră fuseseră lichidate ultimele libertăți democratice și instaurată dictatura militară-fascistă, România fiind aruncată în brațele imperialismului german și atrasă în războiul împotriva Uniunii Sovietice.

Este meritul istoric al Partidului Comunist Român că în aceste grave împrejurări a reușit să găsească calea pentru colaborarea cu toate forțele antifasciste în vederea răsturnării dictaturii militare-fasciste, scoaterii României din războiul antisovietic și alăturării sale coaliției antihitleriste, dezvoltării democratice a țării. Rezultatul acestei politici s-a concretizat în realizarea Frontului unic muncitoresc, în unirea forțelor democratice, în stabilirea colaborării cu cercuri militare, inclusiv cu monarhia. Astfel, insurecția armată a fost rodul acțiunii unite a celor mai largi forțe politice naționale, armatei, formațiunilor patriotice, al adeziunii depline la lupta antifascistă a maselor populare. În înfăptuirea acestui act de importanță crucială pentru destinele României, rolul hotărîtor l-au

avut clasa muncitoare și avangarda sa revoluționară, Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Trebuie să menționăm că marea acțiune de la 23 August 1944 a fost posibilă și datorită condițiilor internaționale favorabile. Avem în vedere în primul rînd înfrîngerile suferite de fascismul german, victoriile strălucite obținute de armata sovietică, loviturile din ce în ce mai grele pe care aceasta le dădea hitlerismului, lupta celorlalte forțe din coaliția antifascistă. Este știut că Uniunea Sovietică, armata sa au dus greul războiului, au dat cele mai mari jertfe materiale și umane în lupta împotriva fascismului. Poporul român, ca și alte popoare, poartă o vie recunoștință popoarelor sovietice și armatei lor pentru contribuția hotărîtoare adusă la salvarea omenirii de robia fascistă. *(Aplauze puternice).* Doresc să menționez totodată contribuția celorlalte țări aliate, a armatelor lor, la obținerea victoriei asupra Germaniei hitleriste. În istoria mondială va rămîne întotdeauna înscrisă, ca una dintre cele mai înălțătoare pilde de jertfă și sacrificiu, mișcarea de rezistență antifascistă, lupta partizanilor — în rîndul cărora un rol important l-au avut clasa muncitoare, comuniștii —, marea epopee a popoarelor subjugate care s-au ridicat cu arma în mînă împotriva ocupanților naziști, pentru libertate și independență, pentru apărarea ființei lor naționale. *(Aplauze puternice).*

O dată cu răsturnarea dictaturii fasciste, armata română a întors armele împotriva hitleriștilor și a participat cu întreaga sa forță la lupta împotriva mașinii de război germane. Luptînd în comun cu armata sovietică, ostașii români, după eliberarea întregului teritoriu al patriei, au luat parte la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei. Prin mari eforturi materiale și prin jertfe grele, armata noastră, întregul popor român și-au adus contribuția de preț la învingerea Germaniei hitleriste, la obținerea victoriei. *(Aplauze puternice).* În această luptă s-au pus bazele prieteniei frățești dintre ostașii români și ostașii sovietici, dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De la tribuna Congresului aducem un omagiu fierbinte tuturor comuniștilor și antifasciștilor din țara noastră, detașamentelor de partizani și formațiunilor de luptă patriotică, ostașilor români și sovietici care s-au jertfit pentru eliberarea României, luptătorilor, militarilor și partizanilor din toate țările care au contribuit la înfrîngerea fascismului. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Tovarăși,

Sînt cunoscute marile transformări ce au avut loc în țară în anii construcției socialiste și de aceea nu mă voi opri asupra lor, cu atît mai mult cu cît în curînd vom sărbători cea de-a 25-a aniversare a eliberării — prilej pentru un bilanț mai larg asupra drumului parcurs pînă acum.

Sintetizînd, am putea spune că în acești 25 de ani am trecut de la orînduirea burgheză, în care se mențineau puternice rămășițe feudale, la orînduirea care a lichidat pentru totdeauna exploatarea omului de către om — parcurgînd astfel mai multe etape istorice. Poporul român a înfăptuit cu succes societatea nouă, socialistă. Sub conducerea partidului comunist, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte pături sociale, a obținut în dezvoltarea patriei victorii remarcabile, cu care, pe drept cuvînt, ne putem mîndri. *(Aplauze).*

Acest drum nu a fost, desigur, ușor. Pentru a învăța cum să construim noua orînduire a trebuit să plătim de multe ori scump. Ceea ce caracterizează însă întreaga activitate a partidului comunist este faptul că a știut să înfrîngă greutățile, asigurînd mersul hotărît înainte pe drumul construirii socialismului. *(Aplauze puternice).*

Viața a confirmat din plin justețea liniei generale, marxist-leniniste, a partidului nostru, priceperea sa de a aplica principiile socialismului la condițiile concrete din România, capacitatea sa de a uni eforturile întregului popor în vederea propășirii economice și sociale a țării.

Dorim să subliniem de la tribuna acestui Congres că partidul nostru, poporul român s-au bucurat în toți acești ani de solidaritatea internațională atît a popoarelor care construiesc socialismul, cît și a comuniștilor, a clasei muncitoare, a forțelor progresiste din întreaga lume. *(Aplauze)*. La rîndul lor, partidul și poporul nostru și-au manifestat întotdeauna solidaritatea internaționalistă cu celelalte țări socialiste, cu clasa muncitoare și partidele comuniste de pretutindeni, cu toți luptătorii antiimperialiști, participînd activ la lupta împotriva imperialismului, pentru socialism și pace. *(Aplauze)*.

Stimați tovarăși,

Pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea, Comitetul Central, întregul partid au desfășurat o amplă muncă politică și organizatorică pentru dezvoltarea continuă a orînduirii noastre socialiste. Rezultatele activității creatoare a poporului român sînt strălucite. În acești ani, pe harta țării au apărut peste 700 noi capacități și obiective industriale importante, s-au dezvoltat și reutilat multe din cele existente, îmbunătățindu-se repartizarea teritorială a forțelor de producție. În primii trei ani ai cincinalului, producția industrială a crescut într-un ritm de peste 12,3% față de 10,8% cît se prevăzuse în cincinal ; productivitatea muncii a crescut, de asemenea, peste prevederi, obținîndu-se pe această cale circa două treimi din sporul producției industriale.

În perioada primilor trei ani ai cincinalului, producția globală agricolă a depășit limita superioară prevăzută pentru această perioadă, deși condițiile climatice au fost uneori nefavorabile ; s-a asigurat aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, precum și celelalte nevoi ale economiei.

În perioada 1966—1968 investițiile au însumat peste 170 de miliarde de lei, depășind cu mult tot ce s-a investit în anii 1950—1960 ; realizarea unui asemenea efort de acumulare constituie un indiciu deosebit de expresiv al forței dinamice a economiei noastre, al marilor sale resurse și posibilități. Știința, învățămîntul și cultura au cunoscut o perioadă de mari prefaceri, aducînd o contribuție tot mai însemnată la progresul societății, la ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. Ca rezultat al realizărilor de seamă obținute în producția de bunuri materiale, în întreaga activitate socială, se ridică continuu nivelul de trai material și spiritual. Adăugînd la toate acestea măsurile luate de partid și guvern pentru perfecționarea conducerii societății și lărgirea democrației socialiste, avem tabloul marilor înfăptuiri care au dus la dezvoltarea multilaterală a României socialiste.

Pe măsura progresului realizat în toate domeniile vieții sociale, România și-a sporit participarea la schimburile internaționale. Au fost extinse relațiile de colaborare economică și tehnică-științifică, raporturile comerciale cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate statele socialiste. România a dezvoltat, totodată, colaborarea economică cu alte state, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor care călăuzesc politica noastră externă.

Raportăm partidului, întregului popor că obiectivele stabilite de Congresul al IX-lea se înfăptuiesc cu succes, că avem toate condițiile ca pînă în 1970 ele să fie nu numai realizate, ci chiar depășite. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Desigur, tovarăși, activitatea atît de vastă și multi-

laterală din acești ani nu s-a putut desfășura în mod absolut perfect, fără neajunsuri, lipsuri și chiar greșeli. E adevărat, unele din acestea au un caracter subiectiv, puteau fi evitate ; mă voi referi la ele în cuprinsul raportului. Comitetul Central a acționat însă cu hotărîre pentru lichidarea lipsurilor și îndreptarea greșelilor, asigurînd desfășurarea cu succes a întregii construcții socialiste.

Realitatea a demonstrat justețea programului elaborat de Congresul al IX-lea și a infirmat îndoielile celor care manifestau neîncredere în capacitatea creatoare a poporului nostru. Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, oamenii muncii din România, fără deosebire de naționalitate, au demonstrat, prin munca lor plină de abnegație, ce operă măreață poate înfăptui un popor liber și stăpîn pe destinele sale. *(Aplauze puternice, prelungite).* De la înalta tribună a celui de-al X-lea Congres adresăm cele mai calde felicitări constructorilor socialismului, cele mai vii mulțumiri întregului popor pentru entuziasmul, consecvența și fermitatea cu care înfăptuiesc politica Partidului Comunist Român, înalță edificiul socialismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

II

OBIECTIVELE DE BAZĂ ȘI LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII VIITOARE, ECONOMICE ȘI SOCIAL-CULTURALE, A ROMÂNIEI

Tovarăși,

Tezele Comitetului Central și proiectul Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale în perioada 1976—

1980 au fost dezbătute în adunările și conferințele tuturor organizațiilor de partid, în organizațiile de masă, în conducerile acestora, în Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste, în presa centrală și locală. Se poate spune că aceste documente au făcut obiectul unei ample consultări și dezbateri naționale, la care au participat membri și nemembri de partid, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, oameni ai muncii de toate profesiunile, români, maghiari, germani și de alte naționalități — practic întregul popor —, spunîndu-și cuvîntul cu înaltă responsabilitate asupra programului dezvoltării viitoare a patriei.

Delegații la Congres, aleși de cei aproape două milioane de comuniști din întreaga țară, au primit mandatul membrilor de partid, al maselor largi populare, de a exprima în acest înalt for aprobarea deplină față de politica internă și externă a Partidului Comunist Român, de a adopta documentele supuse dezbaterii, programul dezvoltării neîntrerupte a societății noastre.

Întreaga activitate de pregătire a Congresului, larga dezbatere a documentelor, ca și modul în care au fost aleși delegații la Congres dau încă o dată expresie spiritului nou, profund democratic pe care partidul nostru l-a imprimat întregii sale activități, precum și vieții politice, economice, social-culturale și de stat din țara noastră. Aceasta demonstrează o dată mai mult legăturile strînse ale partidului cu masele, încrederea și prețuirea de care se bucură partidul nostru în rîndurile poporului, trăinicia unității în jurul său a întregii națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Permiteți-mi să mă opresc în continuare asupra direcțiilor principale ale dezvoltării României în anii următori.

Tezele Comitetului Central și proiectul de Directive trasează pe larg jaloanele politicii generale a construirii socialismului pînă în 1975 și prevederile orientative pînă în 1980. Putem spune că aceste două documente constituie un tot unitar, reprezentînd în fapt programul partidului pentru perioada la care m-am referit. Obiectivul fundamental al acestui program este lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnice-materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Realizarea acestui țel major de perspectivă al partidului nostru presupune, în primul rînd, creșterea intensă a forțelor de producție, crearea unei economii avansate, a unei industrii și agriculturi moderne, în stare să satisfacă cerințele mereu sporite ale societății. În al doilea rînd, aceasta înseamnă dezvoltarea susținută a științei, învățămîntului și culturii — factori de bază ai progresului și civilizației. Aceasta cere, în al treilea rînd, crearea condițiilor în vederea ridicării bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii, înfăptuirea repartiției bunurilor produse de societate în spiritul dreptății și echității socialiste. În al patrulea rînd, aceasta presupune perfecționarea continuă a relațiilor de producție, a organizării societății, crearea cadrului organizatoric care să permită manifestarea în sfera vieții sociale a fiecărui cetățean, participarea tot mai activă a celor ce muncesc la conducerea treburilor țării, lărgirea libertăților, dezvoltarea democrației socialiste.

Societatea socialistă multilateral dezvoltată se va înfățișa din toate punctele de vedere superioară orînduirii capitaliste. Se vor pune astfel baze trainice trecerii treptate spre comunism — societatea care va ridica omenirea pe noi trepte de civilizație materială și spirituală. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Sarcinile și obiectivele fundamentale ale dezvoltării industriei și agriculturii, a întregii economii românești în perioada următoare, orientările principiale ale politicii economice a partidului izvorăsc din cerințele noii etape de dezvoltare a societății, răspund intereselor vitale ale poporului nostru, cauzei progresului și înfloririi patriei noastre socialiste. Proiectul de Directive pentru perioada 1971—1975 prevede o creștere medie anuală a producției industriale de 8,5—9,5%, a producției globale agricole de 5—5,5%, sporirea venitului național într-un ritm mediu anual de 7,7—8,5%.

Totodată, pornind de la necesitatea ca problemele fundamentale ale dezvoltării economiei naționale să fie abordate și soluționate în perspectiva unei perioade mai îndelungate, Comitetul Central a elaborat liniile directoare pentru anii 1976—1980. În deceniul următor, producția industrială va crește de 2—2,3 ori, agricultura va deveni o ramură cu un accentuat caracter intensiv, venitul național se va dubla ; aceasta va ridica nivelul bunăstării întregului popor. Continuînd practica de pînă acum, care s-a dovedit pe deplin justă, a fost întocmit, de asemenea, programul dezvoltării resurselor energetice și al electrificării țării pe perioada 1971—1980.

Programul dezvoltării în următorul deceniu a patriei noastre va asigura în mod hotărîtor apropierea României de nivelul țărilor cu economie avansată, atît din punctul de vedere al producției, productivității muncii și venitului național pe locuitor, cît și din punctul de vedere al nivelului de trai al populației. Realizarea acestui program, supus spre aprobare Congresului, deschide perspective mărețe în fața întregului popor, a națiunii noastre socialiste ! *(Aplauze puternice).*

1. Continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste — temelia progresului general al societății, a creșterii bunăstării poporului

Tovarăși,

În centrul eforturilor întregului nostru popor va sta continuarea consecventă a industrializării pe baza cuceririlor revoluției tehnice-științifice contemporane.

În cursul dezbaterii documentelor prezentate Congresului, unii tovarăși au pus problema dacă, în comparație cu ritmul de 12,3% realizat în primii trei ani ai cincinalului, creșterea producției industriale în perioada 1971—1975 cu 8,5—9,5% în medie pe an nu este prea mică, dacă aceasta nu reprezintă o atenuare a dezvoltării noastre industriale. În același timp, alți tovarăși au întrebat dacă efortul prevăzut în proiectul de Directive pentru sporirea capacității industriale a țării nu este prea mare.

Problema ritmului industrializării în viitorul cincinal a preocupat în mod deosebit conducerea partidului și statului, ea a făcut obiectul unor analize și studii aprofundate în funcție de toate implicațiile pe care le are în economie și în întreaga noastră viață socială. Prevederile înscrise în proiectul de Directive nu numai că nu duc la încetinirea dezvoltării noastre industriale, ci, dimpotrivă, asigură în continuare progresul accelerat al industriei românești. Pentru a pune mai clar în evidență acest lucru, trebuie să relevăm că punctul de plecare al viitorului cincinal îl reprezintă un volum de producție industrială cu 75% mai mare decît al actualului plan cincinal.

În lumina unei analize obiective a realității nu poate fi acceptată, desigur, nici ideea că am ajuns la stadiul cînd n-ar mai fi necesare eforturi susținute pe linia industrializării țării, că ne putem declara satisfăcuți cu ceea ce am realizat în acest domeniu. Este adevărat, examinînd nivelul actual al industriei noastre în comparație cu cel din perioada antebelică, rezultă evident că am realizat un progres considerabil atît în creșterea volumului producției industriale, cît și în îmbunătățirea structurii sale. Totuși — ținînd seama atît de stadiul la care ne aflăm, cît și de dezvoltarea vertiginoasă a producției materiale pe plan internațional, de puternica revoluție tehnică-științifică — trebuie să constatăm că industria noastră mai are încă mult de făcut pentru a se ridica la nivelul cerințelor unei societăți avansate. În timp ce la noi ponderea celor care lucrează în industrie din totalul populației ocupate reprezintă 20,7%, în statele industriale europene — atît socialiste cît și capitaliste — această pondere se ridică la 30—40%. Avînd în vedere aceste aspecte, considerăm că propunerile cuprinse în proiectul de Directive corespund nevoilor și posibilităților țării noastre, intereselor fundamentale ale poporului român, construcției socialismului în România. *(Aplauze puternice).*

Partidul va continua neabătut linia perfecționării structurii producției industriale, a dezvoltării rapide a ramurilor de bază care condiționează înzestrarea tehnică superioară a economiei, valorificarea eficientă a resurselor naționale. Ponderea construcțiilor de mașini, metalurgiei, chimiei și energiei electrice va ajunge în 1975 la 54% în totalul producției industriale, față de 40% în 1965, accentuînd într-o măsură însemnată caracterul modern al industriei noastre socialiste.

Paralel cu îmbunătățirea structurii pe ramuri a industriei se va acorda și în viitor toată atenția repartizării teritoriale judicioase a forțelor de producție. În stabilirea amplasamentelor noilor obiective industriale vom continua să îmbinăm organic considerentele de eficiență eco-

nomică cu criteriile sociale, legate de necesitatea ridicării județelor și localităților mai puțin dezvoltate, a accelerării progresului lor economic și social.

Tovarăși,

Nivelul producției și ritmurile de creștere ale diferitelor ramuri industriale, sarcinile cantitative ale dezvoltării viitoare a industriei sînt prezentate pe larg în proiectul de Directive. De aceea nu mă voi opri la ele ; doresc însă să subliniez direcțiile principale în care trebuie concentrate eforturile pentru ridicarea calitativă a activității industriale, creșterea gradului de tehnicitate și eficiență al producției.

În cincinalul următor producția industriei construcțiilor de mașini va crește cu 72—76%, asigurînd circa 70% din utilajele necesare programului de investiții pe perioada 1971—1975. În mod deosebit se impune a fi dezvoltată producția de utilaje tehnologice complexe, pentru ca aceasta să asigure cea mai mare parte a necesarului intern ; va trebui, de asemenea, să crească intens și să se diversifice producția de mașini-unelte, inclusiv a celor cu comandă-program, să se dezvolte susținut industria electronică și electrotehnică, fabricația de aparatură pentru automatizarea proceselor de producție, mecanica fină și industria optică. Ponderea acestor ramuri în producția globală a industriei constructoare de mașini va ajunge în 1975 la 23%, față de 16% în 1968.

Potrivit prevederilor din Directive, pînă în 1975 producția de oțel — indicator de bază al potențialului economic al unei țări — va trebui să ajungă la 10 000 000—10 500 000 de tone, dublîndu-se producția realizată în acest an. Un accent deosebit se va pune pe creșterea producției de oțeluri de calitate, aliate și de înaltă rezistență, pe laminarea lor într-o gamă variată de sortimente, aceasta

fiind o condiție esențială a modernizării construcțiilor de mașini și folosirii raționale a metalului în economie. Unul din obiectivele importante asupra căruia trebuie să-și concentreze atenția lucrătorii din siderurgie este reducerea consumurilor specifice de minereuri și cocs — domeniu în care persistă încă mari neajunsuri —, folosirea mai bună a capacităților de producție, îndeosebi a celor din sectoarele de laminare, introducerea procedeelor moderne în fabricația metalului.

Este, de asemenea, necesar să asigurăm creșterea în ritmuri superioare a producției de metale neferoase : cupru, plumb, zinc și, îndeosebi, aluminiu. În acest scop se impune să fie mai bine folosite resursele de materii prime din țară, îmbunătățite tehnologiile de extracție și prelucrare, valorificîndu-se mai rapid în producție rezultatele cercetărilor efectuate în unitățile noastre științifice.

Chimia va continua și în viitorul plan cincinal să realizeze cel mai înalt ritm de dezvoltare din industria țării. Producția acestei ramuri va crește pînă în 1975 cu 85—92% față de 1970, îndeosebi pe baza chimizării gazului metan, a produselor petroliere și a valorificării resurselor de sare. În mod deosebit va spori producția de îngrășăminte chimice, care va ajunge la sfîrșitul cincinalului următor la 2 200 000—2 400 000 de tone. O intensă dezvoltare va trebui să cunoască în continuare producția de înlocuitori ai unor materii prime de bază, fabricația de fibre și fire sintetice, de mase plastice și rășini sintetice, medicamente, ierbicide, insectofungicide și alte produse necesare agriculturii, acoperindu-se într-un termen cît mai scurt nevoile țării noastre și creîndu-se chiar disponibilități de export.

Un obiectiv de însemnătate deosebită al cincinalului viitor este dezvoltarea și diversificarea bazei energetice, folosirea ei mai rațională. Sarcina principală în acest do-

meniu este asigurarea în cît mai mare măsură, din resurse interne, a combustibililor necesari tuturor ramurilor economiei naționale. Plecînd de la necesitatea de a economisi și valorifica superior țițeiul și gazele, de la faptul că aceste resurse sînt limitate, se impune să se asigure dezvoltarea mai accentuată a extracției de cărbune, punerea mai largă în valoare a potențialului hidroenergetic al Dunării și al rîurilor interioare, sporirea ponderii acestor surse în balanța energetică a țării.

Partidul și guvernul au elaborat un program special care prevede trecerea la folosirea energiei nucleare pentru dezvoltarea energeticii naționale și la extinderea aplicațiilor izotopilor, radiațiilor și altor tehnici bazate pe energia nucleară în economie și în alte domenii ale vieții sociale.

Este necesar să se acționeze în continuare în mod sistematic pentru dezvoltarea bazei de materii prime, identificîndu-se și punîndu-se în valoare noi rezerve industriale de hidrocarburi, minereuri feroase și neferoase, precum și alte substanțe minerale utile. În acest scop trebuie să se îmbunătățească activitatea de cercetare și explorare geologică, să se asigure investigarea mai cuprinzătoare a rezervelor subsolului țării noastre. Totodată, trebuie să se asigure darea în exploatare cît mai rapidă a noilor surse de materii prime. O sarcină importantă pentru creșterea bazei de materii prime este dezvoltarea cercetărilor pentru îmbunătățirea tehnologiei folosirii acestora, în special a minereurilor cu conținut mai sărac. Va trebui, de asemenea, să se treacă la studiul complex al platformei continentale a Mării Negre, unindu-se într-un singur organism unitățile de cercetare interesate, toți cercetătorii și specialiștii care lucrează în acest domeniu.

Un sector important căruia va trebui să-i acordăm o mare atenție în cincinalul următor este industria materialelor de construcții. Trebuie arătat că, deși în ultimii

ani producția a cunoscut o dezvoltare continuă, totuși în economie se resimt neajunsuri în aprovizionarea cu materiale de construcții, datorită faptului că o bună perioadă de timp această ramură a fost subestimată. Ministerul Industriei Construcțiilor, Comitetul de Stat pentru Economia și Administrația Locală și Comitetul de Stat al Planificării trebuie să asigure diversificarea mai accentuată a producției materialelor de construcții, folosirea mai largă a înlocuitorilor, introducerea în fabricație a unor produse noi, moderne, mai ușoare și ieftine. Trebuie pus un accent mai mare pe dezvoltarea producției de prefabricate din beton și alte materiale, în vederea reducerii consumului de metal și lemn, a ridicării gradului de industrializare a lucrărilor de construcții.

Asigurînd în continuare dezvoltarea cu precădere a producției mijloacelor de producție, se prevede totodată creșterea în ritm susținut a producției bunurilor de consum, în vederea îmbunătățirii aprovizionării pieței, satisfacerii în măsură tot mai largă a cerințelor populației. În cincinalul următor producția industriei ușoare urmează să crească cu 40—45%. Este necesar ca Ministerul Industriei Ușoare să asigure folosirea la maximum a capacităților existente și, cu deosebire, a unităților noi, moderne, create în ultimii ani, pentru sporirea și diversificarea producției de țesături, tricotaje, confecții, încălțăminte, articole pentru copii, pentru ridicarea calității și valorii lor de întrebuințare, în concordanță cu cerințele și gustul consumatorilor.

Proiectul de Directive prevede, de asemenea, creșterea cu 35—40% a producției de mărfuri alimentare. Pentru rezolvarea în condiții tot mai bune a problemelor complexe ale alimentației este necesar ca ministerul de resort să acționeze pentru sporirea produselor de carne, de lapte, a derivatelor acestora, a uleiului, conservelor și semipreparatelor, pentru prelucrarea superioară a materiei prime și

realizarea unei game variate de sortimente, pentru asigurarea unei calități tot mai ridicate a produselor. În acest cincinal va trebui să punem un accent mai mare pe reutilarea și modernizarea industriei alimentare, acordîndu-se o atenție deosebită dimensionării mai judicioase a noilor capacități de producție, amplasării lor cît mai aproape de bazinele cu materie primă.

O deosebită atenție trebuie acordată în cursul viitorului cincinal producției de mărfuri de folosință îndelungată, care contribuie în măsură tot mai însemnată la ridicarea standardului de viață al populației. Este necesar să se asigure sporirea și diversificarea producției de mobilă, articole electrotehnice, de menaj și altele, cu calități superioare de folosință și durabilitate, ținîndu-se seama atît de criteriile de utilitate, cît și de cele estetice.

Un loc tot mai important în dezvoltarea producției de bunuri de consum trebuie să ocupe cooperația, industria locală și munca la domiciliu. În acest sens răspunderi mari revin consiliilor populare, care trebuie să asigure valorificarea la maximum a resurselor și posibilităților de producție din toate județele țării, extinderea rețelei de servicii pentru populație, a modalităților de deservire multilaterală a cetățenilor de la orașe și sate.

Am înfățișat pe scurt tabloul direcțiilor generale ale dezvoltării industriei noastre în anii care vin ; realizarea acestor obiective majore ale industrializării țării va apropia în tot mai mare măsură România de nivelul statelor avansate din punct de vedere economic, va întări baza tehnică-materială a socialismului, creînd condiții pentru trecerea treptată spre comunism. *(Aplauze îndelungate).*

Tovarăși,

În anii care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres al partidului, productivitatea muncii în industrie a crescut în medie cu 8,2% anual, acesta fiind unul din cele mai înalte ritmuri înregistrate în cele două decenii de economie planificată. Importanța excepțională a acestei probleme pentru economia noastră face necesar ca și în viitor, în fiecare ramură industrială să se ia măsuri pentru introducerea tehnicii și tehnologiei avansate, pentru extinderea automatizării și mecanizării proceselor de producție, pregătirea și perfecționarea calificării forței de muncă, fundamentarea științifică a normelor, folosirea completă și productivă a timpului de lucru și întărirea disciplinei în fiecare secție și loc de muncă.

Ministerele și centralele industriale trebuie să sprijine mai eficient întreprinderile pentru realizarea integrală a parametrilor tehnici și economici ai instalațiilor, pentru asigurarea bunei lor întrețineri, pentru folosirea cu întreaga capacitate a tehnicii noi din industria noastră socialistă.

Ridicarea calității produselor, realizarea de produse cu caracteristici tehnice-economice superioare trebuie să constituie, de asemenea, o preocupare de prim ordin, una din sarcinile de cea mai mare însemnătate a ministerelor și centralelor industriale, a organelor de stat și de partid, a unităților economice, a tuturor muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și specialiștilor din industria noastră socialistă.

Una din condițiile fundamentale ale perfecționării activității economice, ale creșterii eficienței sale este aplicarea pe scară largă a științei conducerii și organizării moderne a producției și a muncii în toate unitățile industriale. Organele și organizațiile de partid, conducerile ministerelor vor trebui să se preocupe permanent de perfecționarea continuă a organizării producției și a muncii. Putem spune, tovarăși, că problema esențială a progresului industriei țării este buna organizare a activității ei, întărirea răspunderii în muncă a fiecăruia — de la ministru sau, dacă vreți, de la secretarul general al partidului, pînă

la ultimul muncitor. Fiecare trebuie să-și îndeplinească obligațiile față de popor. *(Aplauze puternice)*. Trebuie să înțelegem, tovarăși, că edificarea socialismului și comunismului cere muncă, ordine, disciplină, răspundere ! Să punem peste tot oameni capabili să îndeplinească cu răspundere sarcinile ce le revin ! *(Aplauze puternice)*.

O atenție deosebită va trebui acordată și în viitor bunei gospodăriri a fondurilor materiale și bănești, ridicării calitative a activității economice și financiare în toate ramurile economiei, în toate sectoarele vieții sociale. Va trebui să existe o preocupare permanentă pentru asigurarea stabilității prețurilor de desfacere la mărfurile de consum și la servicii, îmbinînd criteriile economice cu grija permanentă pentru creșterea salariului real, a nivelului de trai al populației.

O sarcină de primă importanță în economia noastră este reducerea continuă a prețului de cost al tuturor produselor, precum și așezarea mai rațională, științifică a prețurilor în toate ramurile, astfel încît să reflecte cu mai mare exactitate cheltuielile sociale de producție. Trebuie însă să punem capăt practicii unor ministere și întreprinderi care, pe seama majorării prețurilor sau stabilirii arbitrare a unor prețuri, urmăresc să realizeze beneficii nejustificat de mari și, pe această cale, și venituri nejustificate.

Îndeplinirea marilor sarcini pe care le ridică dezvoltarea industriei impune luarea unor măsuri energice pentru lichidarea lipsurilor și neajunsurilor care se mai manifestă în activitatea unor ministre și unități economice. Ministerele, consiliile de administrație ale centralelor industriale, comitetele de direcție trebuie să manifeste o preocupare sporită pentru îmbunătățirea muncii de planificare, organizare și control, pentru rezolvarea operativă a problemelor producției. Centrul de greutate al muncii ministerelor trebuie mutat jos, în întreprinderi, acolo unde se

hotărăște soarta producției materiale. Trebuie luate măsuri energice pentru lichidarea manifestărilor de birocratism care mai dăinuie în practica muncii unor ministere, pentru simplificarea aparatului administrativ-funcționăresc, pentru raționalizarea muncii de conducere și îndrumare, pentru reducerea hotărîtă a numărului de acte normative, circulări și instrucțiuni care îngreunează activitatea operativă a întreprinderilor economice, soluționarea rapidă a problemelor creșterii producției și care, ca să spun așa, îneacă activitatea vie într-un noian de hîrtii, împiedică eforturile oamenilor muncii pentru construcția socialismului. *(Vii aplauze)*. Este necesar să fie aplicat cu fermitate principiul conducerii colective a ministerelor și organizațiilor economice, ridicînd rolul colegiilor, al consiliilor de administrație ale centralelor, al comitetelor de direcție din întreprinderi în elaborarea hotărîrilor și controlul îndeplinirii lor.

În aplicarea hotărîrilor Conferinței Naționale cu privire la reorganizarea industriei este necesar să se urmărească cu atenție ca centralele să nu devină verigi intermediare între întreprinderi și ministere, ci complexe de unități productive organic integrate, direct răspunzătoare de îndeplinirea planului.

Una din sarcinile de bază ale economiei noastre este realizarea unei mai bune profilări și specializări a producției fiecărei întreprinderi, care să permită organizarea producției de serie, punîndu-se capăt practicilor neeconomice actuale cînd unele întreprinderi produc o gamă prea mare de produse, ceea ce împiedică organizarea și folosirea rațională a capacităților și a forței de muncă, realizarea unor produse de înaltă tehnicitate.

Comitetul de Stat al Planificării, Consiliul Economic și celelalte organe economice de sinteză trebuie să-și perfecționeze activitatea, să studieze mai atent fenomenele

economice, proporțiile optime între diferite ramuri, să urmărească felul cum se realizează planul, să aibă o perspectivă clară asupra dezvoltării economiei noastre. Ele au datoria de a executa un control sistematic și permanent al vieții economice, de a sesiza la timp anomaliile, neconcordanțele și fenomenele negative din sfera producției materiale și de a acționa — în conformitate cu directivele generale ale partidului și statului — pentru înlăturarea lor, pentru soluționarea numeroaselor probleme de care depinde creșterea eficienței generale a economiei.

Sarcinile mari și complexe care stau în anii viitori în fața industriei noastre socialiste cer eforturi sporite din partea tuturor colectivelor de oameni ai muncii pentru folosirea cu maximum de randament a bazei tehnice-materiale de care dispunem, pentru îmbunătățirea continuă a activității economice, pentru valorificarea rezervelor existente în întreprinderile noastre. Comitetul Central își exprimă convingerea că întreaga clasă muncitoare, inginerii, tehnicienii, cercetătorii și proiectanții, toți oamenii muncii din industria socialistă — care și-au dovedit pe deplin capacitatea creatoare, spiritul de inițiativă, devotamentul pentru înflorirea patriei noastre — își vor consacra și în viitor puterea de muncă, elanul și cunoștințele operei de industrializare a țării — temelia progresului general al societății, a creșterii bunăstării poporului. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

2. Dezvoltarea intensivă, multilaterală a agriculturii

Tovarăși,

În perioada anilor 1971—1975 producția globală agricolă urmează să crească cu 28—31% în comparație cu actualul cincinal. O importantă creștere va cunoaște producția de cereale, care va ajunge în 1975 la 17 500 000—18 500 000 de tone. Producția de legume va ajunge la peste 4 000 000 de tone în 1975, se vor lărgi sortimentele și îmbunătăți calitatea acestora. Totodată va crește producția pomicolă și viticolă a țării. În 1975, producția globală animală se va ridica cu 25—28% în comparație cu 1970. În scopul dezvoltării în continuare a agriculturii noastre se prevede afectarea din fondurile statului a circa 60 de miliarde de lei, iar din fondurile cooperativelor de producție a circa 20 de miliarde.

Sînt cunoscute realizările obținute în creșterea producției agricole. În mod deosebit doresc să subliniez rezultatele obținute de întreprinderile agricole de stat, mai ales după aplicarea măsurilor luate de partid și guvern pentru reorganizarea activității acestui sector. De asemenea, trebuie să menționez că agricultura noastră cooperatistă își dovedește din ce în ce mai mult superioritatea și înaltul potențial productiv, un mare număr de cooperative obținînd producții care depășesc chiar pe cele ale întreprinderilor agricole de stat.

Cu toate aceste rezultate bune, este necesar să arătăm că mai avem încă mult de făcut pentru a putea spune că am realizat o agricultură modernă, multilateral dezvoltată, care să ne asigure an de an producții tot mai ridicate, cu cheltuieli materiale și de muncă minime.

Trebuie înfăptuite cu consecvență obiectivele pe care ni le-am fixat în domeniul irigațiilor, astfel ca în 1975 să avem circa 2 500 000 ha irigate, iar în 1980 suprafața irigată să ajungă la 3 500 000—4 000 000 ha. Pe lîngă realizarea unor sisteme moderne de irigații, este necesar să se acorde în continuare atenție executării amenajărilor locale, urmînd ca, treptat, ele să fie perfecționate și incluse în sistemele mari.

Consiliul Superior al Agriculturii, organele agricole, specialiștii au datoria să se preocupe mai mult decît pînă acum de studiul solului și ameliorarea fertilității lui, de combaterea eroziunii, de desecări, să acorde o atenție sporită păstrării și creșterii suprafețelor agricole.

Deși am realizat succese mari în mecanizarea principalelor lucrări, îndeosebi la cereale, este necesar să ne preocupăm în continuare de mecanizarea complexă a tuturor muncilor agricole, mai ales la plante tehnice, în legumicultură, pomicultură, viticultură și în zootehnie, unde gradul de mecanizare este încă scăzut.

Consiliul Superior al Agriculturii, Institutul central de cercetări agricole trebuie să asigure îmbunătățirea activității de cercetare și organizare a producerii semințelor cu calități superioare, producerea hibrizilor de porumb, a semințelor de floarea-soarelui, sfeclă de zahăr și alte plante, de înaltă productivitate, a semințelor de grîu din soiuri valoroase, a semințelor de legume. Institutele de specialitate trebuie să se preocupe de crearea unor soiuri noi de pomi și viță de vie, de producerea materialului săditor de înaltă productivitate și de calitate superioară.

Consiliul Superior al Agriculturii, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție trebuie să ia toate măsurile pentru dezvoltarea mai rapidă a creșterii animalelor, îmbunătățirea raselor, combaterea epizootiilor, asigurarea bazei furajere — domenii în care am rămas mult în urmă. În același timp, trebuie îmbunătățită activitatea de cercetare zootehnică, mutîndu-se centrul acesteia din București în fermele agricole, folosindu-se mai intens rezultatele științelor biologice în producția zootehnică. Este necesar să se realizeze unirea tuturor eforturilor biologilor și geneticienilor pentru a rezolva într-un termen mai scurt aceste sarcini de mare importanță pentru ridicarea nivelului de trai al poporului nostru.

Înfăptuirea prevederilor Directivelor în domeniul agriculturii impune continuarea aplicării cu mai multă perseverență a măsurilor privind îmbunătățirea organizării și conducerii întreprinderilor agricole de stat. Considerăm că sînt create condiții ca într-un timp relativ scurt aceste întreprinderi să poată concura cu cele mai bune ferme din țările cu agricultură avansată atît la nivelul producției, al productivității, cît și al prețului de cost.

Trebuie spus că în cooperativele agricole de producție există încă importante resurse materiale și umane nefolosite, ceea ce impune îmbunătățirea organizării, conducerii și gospodăririi agriculturii noastre cooperatiste. Ținînd seama de experiența întreprinderilor agricole de stat, ca și a unui număr mare de cooperative agricole de producție, socotim că este timpul să se treacă și în sectorul cooperatist la profilarea producției și specializarea unităților, în vederea realizării unor producții vegetale și animale bogate și sigure. În același timp, trebuie să acționăm pentru dezvoltarea formelor de asociere intercooperatistă, pentru crearea pe această cale a unor întreprinderi de furaje, de creștere și îngrășare a animalelor, de producere a semințelor și prelucrare a produselor agricole, îndeosebi de conserve, precum și pentru organizarea unor activități industriale necesare producției agricole. Alocarea an de an a unei părți însemnate din veniturile cooperativelor în scopul dezvoltării averii obștești este o condiție de prim ordin pentru creșterea producției agricole și ridicarea bunăstării membrilor cooperatori. Totodată, o mare importanță are întărirea evidenței mijloacelor materiale și bănești, folosirea rațională a fondului de acumulare. Dezvoltarea continuă a producției în cooperative cere perfecționarea sistemului de cointeresare materială a membrilor cooperatori, asigurarea unui raport cît mai just între contribuția concretă la rezultatele generale ale coopera-

tivei și veniturile personale. Sursa principală a cîștigului fiecărui cooperator trebuie să fie munca în cooperativă, efortul pentru sporirea averii obștești. O însemnătate deosebită are dezvoltarea spiritului cooperatist, de muncă în comun, întărirea disciplinei și ordinii în cooperative, creșterea conștiinței socialiste a fiecărui țăran cooperator și a răspunderii lui față de averea obștească, față de interesele generale ale societății noastre.

Ținînd seama de rolul important ce revine întreprinderilor de mecanizare a agriculturii, este necesar să crească mai mult răspunderea acestora față de întreaga activitate a unităților pe care le deservesc, participarea lor la realizarea tuturor lucrărilor agricole ; înseși veniturile mecanizatorilor și ale conducerii întreprinderilor de mecanizare trebuie să depindă de rezultatele obținute în producție.

În înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare și modernizare a agriculturii, îndatoriri de mare răspundere revin direcțiilor agricole și uniunilor județene ale cooperativelor agricole de producție, Consiliului Superior al Agriculturii și Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție. Ele trebuie să deplaseze centrul de greutate al muncii din birou, jos pe teren, în unități, acolo unde se realizează producția agricolă. Trebuie, tovarăși, să trimitem mai mult de jumătate din cei care lucrează în organele agricole județene să se ocupe direct de producție, și nu de hîrtii. Dacă nu vom înțelege să mutăm specialiștii, marea majoritate a celor care acum lucrează în birouri, în producție, apoi ceea ce discutăm aici vor rămîne doar vorbe. Trebuie să înțelegem o dată pentru totdeauna că nu în birou, nu cu hîrtiile trebuie să muncim, ci în unitățile de producție, în institutele de cercetări, în școli. *(Vii și puternice aplauze).*

Desigur, obiectivele cincinalului viitor în domeniul agriculturii cer eforturi mari din partea tuturor oamenilor muncii de la sate. Țărănimea noastră și-a dovedit în anii

socialismului hărnicia și priceperea, capacitatea de a introduce cuceririle științei moderne în producția agricolă, de a gospodări tot mai bine unitățile agricole socialiste, de a asigura progresul satului românesc.

Sîntem convinși că țăranii cooperatori, muncitorii din întreprinderile agricole de stat, mecanizatorii, specialiștii, cercetătorii, toți cei care activează în agricultura patriei noastre nu vor precupeți nimic pentru a face să sporească contribuția acestei importante ramuri la creșterea potențialului nostru economic, la satisfacerea multiplelor nevoi ale societății, la mersul înainte al construcției socialismului în România. *(Aplauze puternice).*

3. Politica de dezvoltare a acumulărilor — condiție hotărîtoare a întăririi bazei tehnice-materiale a societății noastre, a înfloririi multilaterale a patriei

Stimați tovarăși,

Progresul economic și social al fiecărui popor, gradul de civilizație din fiecare țară sînt determinate în măsură hotărîtoare de realizarea unui raport just între fondul de acumulare și fondul de consum. Analizînd legile care guvernează producția bunurilor materiale, repartiția acestora, Engels caracteriza acumularea drept „funcția progresistă cea mai importantă a societății“ [1]. Asigurarea unei rate înalte a acumulării devine și mai arzătoare în epoca modernă, în condițiile revoluției tehnice-științifice mondiale, care impune, și în același timp determină, o dezvoltare vertiginoasă a forțelor de producție.

S-ar putea pune problema dacă alocarea unui procent ridicat din venitul național pentru acumulare nu influen-

[1] *K. Marx* și *F. Engels.* Opere, vol. 20, București, Editura politică, 1964, p. 307.

tează cumva în mod negativ creşterea nivelului de trai al populaţiei şi dacă nu ar fi mai bine să reducem rata acumulării şi să repartizăm o cotă mai mare pentru fondul de consum. A pune astfel problema înseamnă a nu înţelege legile esenţiale ale reproducţiei lărgite, căile pentru asigurarea construcţiei socialiste şi crearea condiţiilor pentru trecerea la comunism. Dacă am diminua fondurile pentru acumulare, desigur că în primii ani ar fi posibil să se aloce mai mult pentru consum, dar aceasta ar duce ulterior la serioase consecinţe negative asupra dezvoltării întregii economii, asupra progresului general al societăţii, ar diminua baza pentru creşterea nivelului de trai al populaţiei.

Experienţa a demonstrat că ţările care în anumite perioade au mers pe linia unor acumulări reduse au întîmpinat, într-un timp scurt, dificultăţi serioase atît în activitatea economică, cît şi în nivelul de viaţă al poporului. Şi în ţara noastră, după cum se ştie, într-o anumită perioadă rata acumulării a fost scăzută, reprezentînd 9,1% în 1956 şi 14,8% în 1958 din venitul naţional. Pentru înlăturarea efectelor negative pe care le-a avut aceasta în ultimii ani, şi îndeosebi după Congresul al IX-lea, a trebuit să facem eforturi serioase în vederea creşterii armonioase a tuturor ramurilor economiei.

Este ilustrativ, pentru raportul dintre acumulare şi ridicarea nivelului de trai, următorul calcul : dacă vom menţine şi în viitor rata acumulării de 28—30%, fondul de consum va fi în următorii zece ani cu 35—50 de miliarde de lei mai mare decît în cazul reducerii acumulării la un procent de 25%. Adoptarea de către Congres a hotărîrii ca în următorul cincinal să se repartizeze 28—30% din venitul naţional pentru fondul de acumulare va asigura dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societăţii şi, o dată cu aceasta, creşterea sistematică a bunăstării întregului nostru popor.

Pentru perioada 1971—1975, proiectul de Directive prevede înfăptuirea unui amplu program de investiţii, reprezentînd 420—435 de miliarde de lei din fondurile centralizate ale statului, aproape egal cu totalul investiţiilor din deceniul 1961—1970. Se prevede, de asemenea, ca unităţile cooperatiste şi de stat să investească circa 50 de miliarde de lei din veniturile proprii. În aceşti ani urmează să fie construite aproximativ 1 100 de capacităţi şi obiective industriale mai importante, dintre care 100 în ramura energiei electrice şi termice, 70 în siderurgie, 170 în construcţii de maşini, 180 în chimie — ramuri hotărîtoare pentru progresul economic al ţării. Din totalul investiţiilor centralizate, trei sferturi urmează să se utilizeze în industrie, agricultură şi construcţii. Totodată, importante fonduri materiale şi băneşti sînt prevăzute pentru extinderea şi modernizarea transporturilor şi telecomunicaţiilor, a bazei materiale a învăţămîntului, culturii, ocrotirii sănătăţii şi cercetării ştiinţifice.

Un obiectiv fundamental al întregii noastre activităţi economice îl reprezintă creşterea eficienţei investiţiilor, folosirea cu precădere a fondurilor în scopul sporirii producţiei materiale. În viitorul plan cincinal trebuie să acţionăm cu toată fermitatea pentru a asigura ca partea hotărîtoare a fondului de acumulare, a investiţiilor să fie folosită în scopul dotării obiectivelor economice cu maşini, utilaje, instalaţii de înaltă productivitate, de care depinde nemijlocit creşterea avuţiei naţionale. Ministerele, centralele economice, întreprinderile, unităţile agricole au datoria să ia toate măsurile pentru reducerea substanţială a cheltuielilor legate de construcţii, creşterea vitezei de rotaţie a fondurilor, să asigure la timp aprovizionarea cu utilaje şi instalaţii, intrarea în producţie la datele stabilite a tuturor capacităţilor.

În activitatea de investiții și construcții trebuie să se pună capăt pulverizării forțelor pe un număr prea mare de șantiere; aceasta duce la lungirea anormală a duratei construcțiilor, la recuperarea cu mare întîrziere a cheltuielilor. Planificarea și proiectarea construcțiilor trebuie să permită eșalonarea judicioasă a lucrărilor, pentru a se asigura darea succesivă, rapidă în exploatare a capacităților de producție. Totodată se impun măsuri radicale pentru perfecționarea organizării muncii pe șantiere, îmbunătățirea calității lucrărilor, gospodărirea rațională a materialelor și utilajelor, lichidarea fenomenelor de risipă, pentru reducerea costurilor încă foarte ridicate.

Desigur, tovarăși, în domeniul construcțiilor avem rezultate bune. Dar cunoaștem cu toții și neajunsurile, stările de lucruri negative din acest domeniu — faptul că se construiește scump, că persistă încă un spirit de grandomanie, că, în loc să se ocupe de crearea de capacități de producție, mulți construiesc birouri luxoase, adevărate monumente arhitecturale. Trebuie să punem capăt cu hotărîre acestor stări de lucruri! Organizațiile de partid să tragă la răspundere pe cei care vor mai continua să risipească în acest fel banii poporului. Să se înțeleagă o dată pentru totdeauna că fiecare leu trebuie folosit pentru a spori avuția materială, pentru a crea mijloace de producție; să nu admitem nimănui să facă altfel. Pe cei care nu înțeleg aceasta, să-i tragem la răspundere, să-i trecem în alte munci; să promovăm oameni pe deplin răspunzători față de bunul mers al societății noastre, care să asigure cheltuirea fondurilor poporului numai și numai în scopul dezvoltării bazei materiale și științifice, a învățămîntului, pentru creșterea bunăstării oamenilor.

Îmbunătățirea activității în construcții cere să se ridice gradul de industrializare a lucrărilor. Va trebui să se treacă la organizarea de noi poligoane de prefabricate pe lîngă șantierele de construcții. Este necesar, de asemenea, ca institutele de proiectări să acționeze cu mai multă hotărîre pentru elaborarea de proiecte-tip — cea mai mare parte a construcțiilor urmînd să fie tipizate — și a unor soluții constructive care să înlesnească folosirea largă a prefabricatelor. Este o problemă despre care, de asemenea, tovarăși, am vorbit mult, dar în care am făcut puțin; trebuie să trecem ferm la aplicarea în practică a hotărîrilor și directivelor. În același timp, se impune ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Industriei Construcțiilor și celelalte ministere economice, consiliile populare să asigure producerea utilajelor și a mecanismelor necesare industrializării lucrărilor de construcții. Trebuie îmbunătățită organizarea întreprinderilor de construcții, asigurînd legarea mai strînsă a proiectanților de activitatea de construcție.

Cunoscînd obiectivele de investiții cu un an și jumătate înaintea începerii cincinalului, ministerele, celelalte organe economice centrale, organizațiile de construcții și întreprinderile economice au datoria să pregătească din timp elaborarea documentațiilor tehnice, să treacă de îndată la întocmirea proiectelor de execuție, la contractarea utilajelor și pregătirea aprovizionării tehnice-materiale, asigurînd astfel îndeplinirea la termen a întregului program de investiții prevăzut pentru anii 1971—1975.

Realizarea ritmică a planului în industrie, agricultură, construcții, în celelalte ramuri economice depinde în mare măsură de buna aprovizionare tehnică-materială. În acest domeniu, așa cum a reieșit și cu ocazia dezbaterii proiectului de Directive, există încă serioase deficiențe, se folosește un sistem de lucru complicat, greoi, birocratic. Trebuie luate măsuri hotărîte pentru respectarea cu strictețe a termenelor de livrare prevăzute în contract, introducîndu-se sancțiuni severe împotriva furnizorilor care nu se

achită la timp şi în bune condiţii de obligaţiile asumate. Dar aceste sancţiuni să fie suportate nu de întreprindere, ci de conducerile respective, din veniturile celor care răspund de îndeplinirea acestor sarcini. Practica actuală a sancţionării pe seama întreprinderii nu dă nici un rezultat; fiecare este gata să plătească din buzunarul statului orice amendă. Cînd va plăti din buzunarul lui, se va gîndi mai mult, nu va mai proceda cu uşurinţă, superficialitate şi lipsă de răspundere. *(Vii aplauze).* Totodată, ministerele economice, organele de planificare, întreprinderile de comerţ exterior trebuie să se preocupe de îmbunătăţirea aprovizionării cu materii prime din import, încheind acorduri şi contracte pe mai mulţi ani cu furnizorii străini.

Una din lipsurile serioase care mai dăinuie în industria noastră este existenţa unor consumuri materiale prea ridicate. Este necesar să se treacă la revizuirea exigentă a normelor de consum industrial, la stabilirea lor pe baze ştiinţifice, în raport cu nivelul consumurilor existente pe plan mondial. O altă sarcină deosebit de importantă în domeniul consumurilor este raţionalizarea riguroasă a stocurilor de materii prime şi materiale necesare producţiei şi lucrărilor de investiţii, stabilirea unor normative care să asigure desfăşurarea ritmică a producţiei. Este necesar să se combată cu toată hotărîrea practica stocării supranormative de materii prime şi materiale, care provoacă serioase imobilizări de valori materiale, perturbaţii în aprovizionarea tehnică-materială, în întreaga economie. Ministerele, C.S.P., alte organe de sinteză, conducerile întreprinderilor trebuie să acorde cea mai mare atenţie judicioasei planificări a nevoilor de materii prime şi materiale, respectării riguroase a consumurilor prevăzute, să depună eforturi pentru reducerea continuă a acestora, pentru desfăşurarea ritmică, armonioasă a activităţii de producţie.

Perfecţionări deosebite vor cunoaşte transporturile; în transportul feroviar, în 1975, tracţiunea cu aburi va fi practic înlocuită cu tracţiunea electrică şi diesel; se va lărgi electrificarea căilor ferate, se vor dubla noi linii magistrale. Folosirea mai bună a capacităţii de transport feroviar face necesară lichidarea practicilor dăunătoare şi a fenomenelor negative existente în acest domeniu, ca, de pildă, imobilizarea vagoanelor, transporturile încrucişate. De asemenea, trebuie luate măsuri pentru ridicarea gradului de mecanizare a lucrărilor de încărcare şi descărcare, care duc în prezent la irosirea unui mare volum de muncă şi la folosirea neraţională a mijloacelor de transport feroviar.

În perioada cincinalului viitor se prevede, de asemenea, dezvoltarea parcului de transport auto şi, în acelaşi timp, lărgirea reţelei de drumuri. În legătură cu aceasta este necesar să se ia măsuri pentru îmbunătăţirea execuţiei drumurilor, pentru creşterea durabilităţii acestora şi reducerea continuă a costurilor de construcţii, în prezent foarte ridicate. Ţinînd seama de dispersarea mijloacelor auto la diferite ministere şi organisme economice, este necesar să se ia măsuri pentru utilizarea raţională a întregului parc de maşini în vederea satisfacerii cerinţelor de transport ale economiei. Doresc însă să atrag atenţia că am în vedere nu concentrări excesive, ci lichidarea „monopolului" care există astăzi în transporturi, crearea condiţiilor pentru folosirea raţională a tuturor mijloacelor de transport. *(Aplauze).*

Flota maritimă îşi va dubla capacitatea, iar flota fluvială va fi dotată cu noi tipuri de nave pentru mărfuri şi călători. În vederea reducerii cheltuielilor de transport, a folosirii mai raţionale a transporturilor feroviare şi rutiere, este necesar să se intensifice şi să se utilizeze pe scară mai largă căile de transport maritime şi fluviale, în special transportul pe Dunăre. Nevoile crescînde ale economiei

şi vieţii sociale impun să acţionăm pentru extinderea transporturilor aeriene, de mărfuri şi de pasageri, în care scop va fi necesar să se lărgească parcul de avioane.

Ţinînd seama de faptul că o importanţă deosebită pentru economia noastră, pentru deservirea populaţiei are reţeaua de telecomunicaţii, este necesar ca în anii următori, paralel cu extinderea acesteia, să se asigure modernizarea, sistematizarea, raţionalizarea şi, totodată, sporirea economicităţii mijloacelor de telecomunicaţii.

Pentru a evita ca economia să fie supusă unor eforturi nejustificate în domeniul transporturilor, este necesar ca ministerele, centralele industriale, consiliile populare să asigure amplasarea judicioasă a noilor obiective economice, ţinînd seama de sursele de materii prime şi posibilităţile de desfacere a produselor.

În încheierea acestui capitol dorim să subliniem că efortul pentru sporirea eficienţei producţiei materiale, pentru ridicarea calitativă a întregii noastre activităţi economice reprezintă o problemă fundamentală a construcţiei socialismului în etapa actuală. Realizarea acestui obiectiv va asigura dezvoltarea tot mai dinamică a României pe calea progresului şi bunei stări, va accelera mersul nostru înainte pe drumul civilizaţiei socialiste. *(Aplauze puternice).*

4. Extinderea relaţiilor economice, cooperarea în producţie — o necesitate a progresului material, un factor al păcii şi colaborării internaţionale

Tovarăşi,

În primii trei ani ai actualului cincinal, volumul comerţului exterior al României a crescut într-un ritm mediu anual de peste 12% şi a continuat să se îmbunătăţească structura sa ; maşinile, utilajele şi produsele chimice reprezintă 27,5% din exportul ţării, iar totalul producţiei industriale — aproape patru cincimi.

Consecventă politicii sale externe, România a dezvoltat continuu relaţiile de colaborare economică cu ţările din C.A.E.R., cu toate ţările sistemului socialist mondial, acestea deţinînd ponderea principală în comerţul nostru exterior. Noi apreciem că hotărîrile adoptate de sesiunea specială a C.A.E.R. din luna aprilie a.c. deschid noi posibilităţi de perfecţionare şi adîncire a formelor de colaborare şi cooperare economică între ţările membre, de coordonare a planurilor lor naţionale, de specializare în producţie. După părerea noastră, adîncirea colaborării economice, cooperarea în producţie şi tehnică-ştiinţifică a ţărilor C.A.E.R. trebuie să ducă la dezvoltarea tot mai puternică a fiecărei economii naţionale, înfăptuindu-se — aşa cum s-a subliniat şi la recenta consfătuire a C.A.E.R. — pe baza respectului independenţei şi suveranităţii fiecărui stat socialist. Perfecţionarea cooperării nu se bazează pe crearea de organisme supranaţionale, nu trebuie să afecteze în nici un fel planurile economice naţionale, independenţa unităţilor economice din fiecare ţară. Colaborarea şi cooperarea economică se întemeiază pe liberul consimţămînt şi interesul fiecărui stat de a participa la o formă sau alta de cooperare. Acordăm o deosebită importanţă hotărîrii adoptate de sesiune cu privire la încheierea unor acorduri de lungă durată, care să conţină obligaţii ferme pentru fiecare parte — de aceasta depinzînd în mare măsură desfăşurarea colaborării în concordanţă cu planificarea fiecărei economii naţionale. Aşa cum am mai spus şi altă dată, partidul şi guvernul ţării noastre consideră că relaţiile de colaborare şi cooperarea economică, tehnică-ştiinţifică nu trebuie să fie afectate în nici un fel de deosebirile de păreri care pot apărea în probleme ideo-

logice privitoare la construcţia socialistă, la mişcarea comunistă sau la viaţa internaţională.

Acordînd o atenţie deosebită relaţiilor cu ţările din C.A.E.R., România va dezvolta şi în viitor colaborarea economică şi tehnică-ştiinţifică cu toate statele socialiste, văzînd în aceasta atît un factor al progresului fiecărei ţări, cît şi o contribuţie importantă la întărirea sistemului socialist mondial.

Pornind de la necesitatea participării active la diviziunea internaţională a muncii, ţara noastră va extinde legăturile economice şi tehnice-ştiinţifice cu celelalte ţări avînd orînduiri sociale diferite — atît cu state capitaliste avansate, cît şi cu ţări în curs de dezvoltare — pe baza avantajului reciproc, a respectului independenţei şi a neamestecului în treburile interne. În etapa actuală, o importanţă tot mai mare capătă noile forme de colaborare şi cooperare în domeniul producţiei, al ştiinţei şi tehnicii — forme pe care ţara noastră le va promova cu consecvenţă.

Creşterea comerţului exterior în cincinalul următor va fi de 40—45%. Este necesar să se ia toate măsurile pentru a se asigura realizarea atît a exporturilor, cît şi a importurilor corespunzător necesităţilor dezvoltării economiei noastre naţionale, asigurării unei balanţe de plăţi echilibrate. La întocmirea planurilor economice va trebui să avem în vedere asigurarea cu prioritate a mărfurilor pentru export. Extinderea exportului impune totodată studierea aprofundată a conjuncturii pieţei externe, a tendinţelor dezvoltării economiei mondiale, a cerinţelor actuale şi de perspectivă ale vieţii internaţionale.

Întreprinderile, ministerele, Ministerul Comerţului Exterior trebuie să asigure respectarea cu stricteţe a contractelor la export, să exercite un control exigent al calităţii produselor, preocupîndu-se de îndeplinirea în cele mai bune condiţii a obligaţiilor asumate faţă de clienţii străini.

Este necesar să legăm mai strîns unităţile producătoare de activitatea de comerţ exterior, să îmbunătăţim cointeresarea materială a acestora, astfel încît beneficiile întreprinderilor şi veniturile colectivelor de oameni ai muncii să depindă de valorificarea produselor la export. Trebuie combătută cu tărie mentalitatea unor tovarăşi care neglijează eficienţa economică a activităţii comerciale, considerînd că important este să se obţină valută fără a se interesa cît costă aceasta, cîtă muncă naţională se consumă pentru producerea mărfurilor exportate. Nu putem să admitem ca pe calea comerţului exterior să se irosească o parte din plusprodusul poporului.

Avînd în vedere că în anii următori volumul importurilor, îndeosebi de materii prime, va cunoaşte o creştere foarte mare, este necesar să luăm măsuri pentru a asigura surse certe de aprovizionare, să încheiem contracte de lungă durată care să dea stabilitate deplină aprovizionării economiei naţionale. În acelaşi timp, ministerele economice, Comitetul de Stat al Planificării trebuie să se preocupe mai atent de punerea în valoare a materiilor prime interne, inclusiv a minereurilor cu conţinut mai sărac în substanţă utilă, impulsionîndu-se producerea de noi materiale, de înlocuitori ai unor produse de importanţă deosebită. Trebuie, de asemenea, redus importul de utilaje, maşini şi aparatură prin producerea lor în ţară. Totodată, este necesar să dezvoltăm cooperarea în producţie şi tehnică-ştiinţifică cu alte state, asigurînd pe această cale o mare parte a utilajelor, maşinilor şi aparaturii necesare.

Realizarea marilor sarcini care ne revin în viitor în domeniul schimburilor şi colaborării internaţionale impune îmbunătăţirea radicală a activităţii organizaţiilor de comerţ exterior, realizarea în cel mai scurt timp a măsurilor stabilite de Conferinţa Naţională privind creşterea atribuţiilor ministerelor, ale centralelor, ale întreprinderilor

economice în comerțul exterior. Totodată, se impune o simplificare a organizării activității de comerț exterior, a relațiilor dintre întreprinderile noastre și partenerii externi. În aceste condiții, Ministerul Comerțului Exterior va trebui să asigure înfăptuirea unitară a politicii noastre de colaborare internațională, îndrumarea și controlul activității din acest domeniu, să răspundă de înfăptuirea întregului plan de relații economice cu străinătatea.

Partidul și statul nostru vor promova larg politica de colaborare și cooperare economică și tehnică-științifică cu țările socialiste și cu celelalte țări ale lumii, pornind de la considerentul că aceasta slujește nu numai progresului țării noastre, intereselor civilizației generale, ci și cauzei înțelegerii și colaborării între popoare, păcii și securității internaționale. *(Aplauze puternice).*

5. Pregătirea cadrelor, dezvoltarea învățămîntului și științei corespunzător exigențelor în continuă creștere ale societății socialiste

Stimați tovarăși,

Nivelul actual al societății socialiste, perspectivele evoluției sale impun perfecționarea multilaterală a învățămîntului, într-o concepție unitară, pe baza programului de perspectivă de pregătire a cadrelor, în strînsă legătură cu dezvoltarea economică și socială. În acest sens, Directivele Comitetului Central și legea învățămîntului — adoptate anul trecut — asigură orientarea și cadrul de modernizare a învățămîntului pe o lungă perioadă de timp. Hotărîtoare este acum activitatea organizatorică, practică ; Ministerul Învățămîntului trebuie să acționeze cu promptitudine și

eficiență pentru concretizarea hotărîrilor elaborate de partid.

O importanță de prim ordin pentru realizarea marilor obiective de progres economic și social al țării noastre are asigurarea formării și calificării cadrelor de oameni ai muncii de toate categoriile, a noi contingente de specialiști și tehnicieni. Corespunzător acestei cerințe va fi orientată întreaga noastră politică de dezvoltare și diversificare a învățămîntului. În acest scop este necesar să se asigure îndeplinirea hotărîrii cu privire la generalizarea învățămîntului de 10 ani și perfecționarea continuă a învățămîntului liceal.

În condițiile generalizării școlii de 10 ani, se va trece la reducerea duratei de școlarizare în învățămîntul profesional, instruirea elevilor realizîndu-se în principal în producție. Într-o serie de meserii, pregătirea muncitorilor calificați se va înfăptui în special prin ucenicie și alte forme de calificare la locul de muncă. Pregătirea muncitorilor, calificarea cadrelor necesare economiei noastre pun sarcini serioase și în fața ministerelor și conducerilor unităților economice, care trebuie să conlucreze strîns în această direcție cu Ministerul Învățămîntului, să organizeze la un nivel mai înalt formele de instruire profesională și tehnică-științifică în întreprinderi. Este necesar să se asigure împrospătarea sistematică a cunoștințelor tuturor celor ce muncesc și, în mod deosebit, perfecționarea continuă a cadrelor de specialitate și de conducere. Trebuie înțeles că, în condițiile progresului actual al tehnicii, ale revoluției tehnice-științifice, cunoștințele acumulate cu ani în urmă nu mai pot ajuta pe specialist să-și îndeplinească în bune condiții sarcinile. De aceea, împrospătarea periodică a cunoștințelor este una din problemele de bază ale asigurării progresului economiei, științei și culturii în țara noastră. *(Vii aplauze).*

În conformitate cu Directivele Comitetului Central, se va pune în continuare accentul pe dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic, în cursul viitorului cincinal acordîndu-se atenție deosebită pregătirii specialiștilor în domenii care reprezintă priorități în tehnologia și activitatea economică modernă. Totodată, vor trebui perfecționate celelalte ramuri ale învățămîntului universitar, care asigură pregătirea profesorilor, medicilor, formarea de cercetători pentru științe sociale și umanistice. Ministerul Învățămîntului, cadrele didactice, consiliile și senatele universitare au datoria să îmbunătățească în permanență programele de învățămînt, fiecare curs, să elimine sistematic tot ceea ce este perimat, depășit, să le pună de acord cu realizările revoluției tehnice-științifice contemporane, cu cerințele practicii.

O sarcină primordială care se ridică în prezent în fața învățămîntului de toate gradele o constituie asigurarea unei strînse legături între școală și viață, între școală și nevoile practicii. Activitatea didactică în învățămîntul mediu și superior trebuie astfel concepută încît, paralel cu însușirea cunoștințelor teoretice, viitorii specialiști să aibă posibilitatea în anii de studii să efectueze o temeinică activitate practică de specialitate, care să le permită, după absolvire, să se integreze cît mai rapid în producție, cu randament maxim. În învățămîntul agricol, anul școlar trebuie astfel eșalonat încît să permită participarea elevilor și studenților la principalele lucrări agricole. Formarea de deprinderi practice și pregătirea tineretului pentru viața socială activă trebuie să constituie preocupări și pentru învățămîntul cu profil teoretic, umanist. Totodată, este necesar ca membrii corpului didactic să aibă legături permanente cu unitățile productive, să participe efectiv la soluționarea unor probleme concrete în domeniul specializării — în activitatea de producție, economică sau social-culturală. Dezvoltîndu-și și perfecționîndu-și necontenit activitatea, școala își va îndeplini mai bine nobila misiune de formare a noilor generații ale patriei, de pregătire a constructorilor de mîine ai socialismului și comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze îndelungate).*

În ultimii ani, pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea au fost adoptate o serie de măsuri menite să creeze un cadru favorabil dezvoltării și orientării activității științifice.

În concordanță cu programul de dezvoltare social-economică a țării, cercetarea trebuie să contribuie direct la lărgirea bazei de materii prime și substanțe utile, a bazei energetice, la conceperea de noi tehnologii, mașini, utilaje, instalații cu performanțe superioare, noi soiuri de plante și animale productive, noi bunuri de consum, la satisfacerea multiplelor nevoi ale societății. Desigur, am obținut în științe o serie de rezultate pozitive în ultimii ani. Dar, trebuie să spunem deschis, aceste rezultate sînt încă departe de a corespunde cerințelor și posibilităților. Este necesar ca oamenii de știință din toate domeniile — și în primul rînd cei din domeniul cercetărilor tehnice — să înțeleagă că nu se pot prezenta cu fruntea sus în fața poporului decît în măsura în care prin activitatea lor aduc o contribuție tot mai mare la progresul general al societății. Nu ne putem mulțumi să apelăm numai la import de inteligență ; trebuie să înțelegem că știința este o latură inseparabilă a producției materiale, a progresului economic și social al țării noastre. Să curmăm cu desăvîrșire mentalitatea care se mai manifestă la unii cercetători — ce-i drept puțini — care consideră că totul este „să cerceteze“ și „să publice“, nu să ofere rezultate concrete societății. Totul este ce dăm societății, tovarăși ! Ce se scrie, cum se spune, pentru posteritate, vor judeca cei din viitor. Noi, cei de astăzi, îl apreciem pe omul de știință după ce

dă societăţii în care trăieşte. Singur, titlul nu contează ; munca, realizările concrete, acestea contează ! *(Vii aplauze).*

Sarcinile mari care stau în faţa cercetării impun concentrarea forţelor spre problemele esenţiale, înlăturarea actualei dispersări a tematicii care iroseşte forţele şi scade randamentul cercetării. Totodată trebuie să se elimine actuala fărîmiţare a reţelei unităţilor de cercetare printr-o grupare corespunzătoare a institutelor şi centrelor de cercetare, prin perfecţionarea profilului şi a structurii acestora. Trebuie să punem capăt practicii de a transforma institutele în... proprietate personală ; orice institut aparţine statului ! Creăm institute pentru necesităţile societăţii, nu pentru uzul unor persoane ! Mulţi dintre dumneavoastră — sînt aici numeroşi academicieni — cunosc cazuri de felul celor la care mă refer. Fireşte, este şi vina celor care au aprobat înfiinţarea unor asemenea institute, a conducerii statului şi partidului. Dar tot conducerii statului şi partidului îi revine obligaţia de a pune capăt acestei stări de lucruri, mentalităţii celor care se consideră proprietari de institut atît cît trăiesc, cît şi după moarte, lăsîndu-l moştenire. *(Animaţie în sală, vii aplauze).* Noi am lichidat feudalismul şi capitalismul în toate domeniile ; trebuie să lichidăm cu hotărîre spiritul de feudă şi în acest sector. *(Aplauze puternice).* Este, de asemenea, necesar să se urgenteze trecerea activităţii unităţilor de cercetare pe principiul gestiunii economice proprii şi adoptarea unor măsuri practice de scurtare a ciclului de cercetare, proiectare, producţie. Ministerele şi organele centrale trebuie să dea mai multă atenţie concepţiei şi cercetării ştiinţifice proprii, să facă totul ca ştiinţa să slujească în tot mai mare măsură societatea noastră, să contribuie la bunăstarea întregului nostru popor. *(Vii aplauze).*

6. Ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a poporului — ţelul suprem al politicii partidului

Tovarăşi,

Ca urmare a dezvoltării economiei şi a măsurilor de sporire a salariilor înfăptuite în aceşti ani, veniturile din salarii ale populaţiei au fost în 1968 mai mari cu peste 26% decît în 1965. Au crescut, în acelaşi timp, cu 16,2% veniturile băneşti ale ţărănimii. Fondul de pensii, pentru asigurări şi ajutoare sociale este în prezent aproape dublu în comparaţie cu anul 1965 ; în această perioadă s-au introdus pensiile pentru ţăranii cooperatori ; bursele studenţilor au fost majorate cu circa 20% ; în urma sporirii alocaţiei de stat pentru copii, fondurile destinate acestui scop se ridică în 1969 la circa 4 miliarde de lei ; s-a înfăptuit mărirea duratei concediilor de odihnă ale salariaţilor. Evoluţia dinamică a economiei noastre a permis în această perioadă crearea unui număr de aproape 500 000 noi locuri de muncă.

Cunoaşteţi, tovarăşi, că în cursul cincinalului a fost necesar să se majoreze unele tarife şi preţuri pentru a aşeza pe criterii economice sănătoase activitatea unor sectoare în care veniturile nu acopereau cheltuielile. Cu toate acestea, pe baza ansamblului măsurilor de pînă acum şi a celor care vor fi luate în continuare pentru majorarea salariilor, se prelimină ca, pînă la sfîrşitul cincinalului actual, salariul real să sporească cu circa 23%, înscriindu-se în limitele stabilite în Directivele Congresului al IX-lea ; se vor realiza, de asemenea, sarcinile privind sporirea veniturilor reale ale ţărănimii.

O expresie a sporirii puterii de cumpărare a populaţiei o constituie creşterea cu 31% în 1968 faţă de 1965 a volumului de mărfuri vîndute prin comerţul socialist. În ac-

tualul cincinal, construcțiile de locuințe au cunoscut o amploare deosebită ; în anii 1966—1968 s-au construit din fondurile statului și ale populației aproape 353 000 de locuințe ; peste un milion de cetățeni s-au mutat în case noi.

S-a dezvoltat puternic baza materială a învățămîntului, a ocrotirii sănătății, a științei și culturii ; fiecare al cincilea cetățean este elev sau student, toți oamenii muncii au acces la comorile artei, științei și culturii.

Iată, tovarăși, în linii mari tabloul realizărilor dobîndite în acești ani în înfăptuirea programului partidului de ridicare a nivelului de trai material și cultural al poporului român. Desigur, mai avem mult de făcut pentru a asigura condiții de viață corespunzătoare tuturor cetățenilor patriei, pentru a ridica gradul de civilizație al națiunii noastre socialiste. Noi sîntem convinși că prin munca întregului popor vom asigura un nivel de trai tot mai civilizat pentru toți cetățenii țării.

În viitorul cincinal va spori avuția națională și ca atare posibilitățile de satisfacere în condiții tot mai bune a necesităților oamenilor muncii. Venitul național va crește în 1975 cu 45—50% față de 1970 și pe această bază va spori în măsură însemnată fondul de consum ; salariul real va spori cu 16—20% ; vor fi îmbunătățite pensiile mici și, ca urmare, veniturile totale ale pensionarilor se vor mări cu 1,3 miliarde de lei ; vor crește, de asemenea, pensiile țăranilor cooperatori. În legătură nemijlocită cu creșterea producției agricole vor spori cu 15—20% veniturile reale ale țărănimii. Volumul mărfurilor vîndute prin comerțul socialist va spori cu 30—35% ; se vor extinde și diversifica serviciile către populație.

Partidul va acorda și în viitor toată atenția îmbunătățirii condițiilor de locuit ale populației. În următorul cincinal trebuie să asigurăm o îmbinare mai rațională a

eforturilor făcute de stat cu mobilizarea mai largă a fondurilor populației pentru construcția de locuințe. În acest scop se prevede să se construiască pînă în 1975 aproximativ 500 000 de apartamente, dintre care cel puțin jumătate vor fi locuințe proprietate personală.

În anii următori va continua acțiunea de sistematizare a orașelor, se vor face noi eforturi pentru dotarea tehnică-edilitară a acestora. La amplasarea noilor ansambluri de locuințe se va urmări ocuparea cît mai rațională a terenurilor, sporirea densității construcțiilor, restrîngerea la strictul necesar a perimetrului orașelor.

De asemenea, va trebui să se treacă efectiv la înfăptuirea programului de sistematizare a localităților rurale. Consiliile populare trebuie să ia măsuri pentru delimitarea precisă a perimetrului fiecărei localități, interzicîndu-se cu desăvîrșire executarea construcțiilor în afara acestuia.

Pînă în 1975 cheltuielile social-culturale vor crește cu circa 27% față de 1970. În învățămîntul de cultură generală se vor construi peste 13 000 de săli de clasă și noi locuri în internate ; totodată, vor fi date în folosință spații de învățămînt și cămine în învățămîntul profesional, mediu, de specialitate și superior.

Ministerul Sănătății trebuie să acționeze mai hotărît pentru înfăptuirea măsurilor stabilite de Comitetul Central, să asigure modernizarea continuă și perfecționarea rețelei de ocrotire a sănătății, să introducă mai multă disciplină, corectitudine și grijă în activitatea de asistență medicală a populației, să dezvolte în acest domeniu cercetarea științifică.

O atenție însemnată se va acorda îmbunătățirii condițiilor de odihnă ale oamenilor muncii, dezvoltării rețelei și creșterii capacității unităților balneare și de tratament, dotării și utilării acestora. O largă dezvoltare va

cunoaște activitatea turistică, urmărindu-se punerea mai deplină în valoare a condițiilor naturale favorabile de care beneficiază țara noastră.

În cadrul dezbaterii documentelor Congresului, mai mulți tovarăși au ridicat problema duratei zilei de muncă, propunînd să se analizeze posibilitatea reducerii ei în perspectivă. Trebuie subliniat că problema reducerii programului de lucru face obiectul preocupării conducerii de partid și de stat și ea își va găsi rezolvarea în viitor. Aceasta cere însă ridicarea substanțială a gradului de organizare a muncii, aplicarea pe scară largă a mecanizării și automatizării proceselor de producție care să permită obținerea unei înalte productivități. De aceea, va trebui să se elaboreze un plan de măsuri pe baza cărora, o dată cu crearea condițiilor necesare, să se poată trece treptat la reducerea în perspectivă a duratei zilei de muncă.

Partidul nostru a arătat și arată deschis că veniturile din salarii, veniturile țărănimii, cheltuielile social-culturale ale statului vor crește numai în concordanță și pe măsura dezvoltării producției materiale, a sporirii productivității muncii și a venitului național.

Organele și organizațiile de partid, instituțiile de stat centrale și locale trebuie să acorde toată atenția studierii și rezolvării cererilor oamenilor muncii, asigurînd mai multă promptitudine și operativitate în soluționarea lor, să manifeste solicitudine față de cetățeni, să pună în centrul întregii lor activități grija pentru satisfacerea exigențelor materiale și spirituale ale oamenilor muncii, pentru ridicarea nivelului de trai al întregului popor.

Îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului, creșterea gradului de civilizație și bunăstare al națiunii noastre este țelul suprem al politicii partidului nostru, rațiunea întregii sale activități, obiectivul central al construcției socialismului. *(Aplauze prelungite).*

III

PERFECȚIONAREA RELAȚIILOR SOCIALISTE DE PRODUCȚIE, A ORÎNDUIRII NOASTRE SOCIALE ȘI DE STAT

Acestea sînt direcțiile și orientările principale ale dezvoltării economice de perspectivă. După aprobarea lor de către Congres vom trece la elaborarea planului cincinal următor în așa fel ca în prima jumătate a anului 1970 să-l putem dezbate și aproba în Marea Adunare Națională. Fără îndoială că în procesul definitivării planului cincinal și a muncii ce se va desfășura pentru înfăptuirea sa vor apărea noi rezerve care vor permite nu numai realizarea, ci și depășirea prevederilor cuprinse în Directive, asigurîndu-se astfel ridicarea într-un ritm tot mai rapid a României pe culmile civilizației socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Perfecționarea multilaterală a societății noastre socialiste cere atît o linie generală clară, cît și o intensă muncă organizatorică pentru traducerea ei în viață. De aceea, o importanță fundamentală are stabilirea celor mai corespunzătoare forme organizatorice și metode de lucru, care să țină seama de cerințele fiecărei etape prin care trece societatea noastră, de problemele arzătoare ridicate de viață.

În activitatea sa, partidul nostru pornește de la premisa că o dată cu creșterea forțelor de producție trebuie asigurată perfecționarea continuă a relațiilor de producție, aceasta realizîndu-se nu ca rezultat al acțiunii oarbe a legilor obiective, ci în mod planificat, conștient, ca urmare a acțiunii organizate a oamenilor. După cum se știe, o

dată cu lichidarea claselor exploatatoare și victoria socialismului, în țara noastră s-a realizat concordanța fundamentală dintre forțele de producție și relațiile de producție. Proprietatea asupra mijloacelor de producție, producția și repartiția venitului național au căpătat caracter social. Activitatea noastră trebuie să aibă ca scop asigurarea permanentă a dezvoltării atît a forțelor de producție cît și a relațiilor de producție, evitarea oricăror nepotriviri și discordanțe între ele.

Îmbunătățirea și perfecționarea sistemului de planificare, ridicarea nivelului științific al activității de organizare și conducere a vieții economice și sociale au o importanță hotărîtoare pentru asigurarea în continuare a concordanței între forțele de producție și relațiile de producție, pentru progresul general al societății noastre. Măsurile stabilite de Conferința Națională a partidului în acest sens au drept scop creșterea rolului statului în conducerea întregii activități economice, în dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății socialiste, exercitarea la un nivel tot mai înalt a funcției sale economice-organizatorice.

Un rol important au organizarea și conducerea întreprinderilor economice. Viața a demonstrat că conducerea unipersonală nu mai corespunde actualei etape a sistemului nostru socialist de producție. În condițiile proprietății comune asupra mijloacelor de producție se impune ca o necesitate obiectivă realizarea conducerii colective, participarea nemijlocită a oamenilor muncii la conducerea activității economice. Crearea comitetelor de direcție și a consiliilor de administrație, stabilirea obligativității prezentării dării de seamă în fața adunărilor generale ale salariaților corespund condițiilor noi ale dezvoltării forțelor de producție din țara noastră. Aceasta asigură ca problemele de bază ale activității întreprinderilor să fie rezultatul gîndirii

celor mai buni specialiști, a întregului colectiv de oameni ai muncii.

Realizarea concordanței între forțele de producție și relațiile de producție presupune, în același timp, asigurarea unei dezvoltări juste, proporționale, a diferitelor ramuri economice, stabilirea unor raporturi raționale între ele, îndeosebi a raportului între dezvoltarea industriei și agriculturii. Aceasta impune, de asemenea, repartizarea cît mai judicioasă a forței de muncă în economie, știință și cultură și mai ales asigurarea preponderenței forței de muncă în sectorul producției materiale — hotărîtor pentru progresul societății, pentru dezvoltarea activității social-culturale.

O problemă deosebit de importantă a conducerii societății, a perfecționării relațiilor de producție în orînduirea noastră este organizarea rațională a aparatului de stat, simplificarea și apropierea sa de mase, reducerea sistematică a personalului administrativ-funcționăresc și creșterea continuă a personalului direct productiv, apropierea organelor centrale de conducere de unitățile de producție, de activitatea economică-socială concretă. În acest spirit au fost concepute și înfăptuite măsurile de îmbunătățire a organizării administrative a teritoriului țării, care oferă un cadru superior de participare a maselor la rezolvarea treburilor obștești, de ridicare a eficienței și operativității organelor locale ale puterii de stat.

Deși nu a trecut mult timp de la experimentarea și introducerea în practică a unora din măsurile stabilite de Congresul al IX-lea și Conferința Națională, au devenit de pe acum evidente utilitatea și eficacitatea lor ; s-a demonstrat în mod concret faptul că ele corespund necesității evoluției neîntrerupte, multilaterale a țării noastre. Este necesar să se urgenteze aplicarea întregului ansamblu de măsuri privind folosirea mai bună a pîrghiilor

economice, îmbunătățirea sistemului financiar și de credit, a sistemului de aprovizionare și de stabilire a prețurilor, introducerea unei ordini mai riguroase în administrarea avutului statului, în folosirea fondurilor și în gospodărirea întreprinderilor.

Desigur, și în viitor la baza întregii noastre activități economice și sociale va sta principiul centralismului democratic, care permite statului socialist să exercite prerogativele fundamentale cu care l-a învestit poporul. Aceasta nu are însă nimic comun cu centralismul excesiv; dimpotrivă, el presupune îmbinarea armonioasă a conducerii centrale cu autonomia largă a unităților, cu sporirea atribuțiilor și răspunderii întreprinderilor. Este necesar să combatem cu energie și fermitate tendințele de încorsetare birocratică a acestora, să dezvoltăm spiritul de inițiativă al unităților economice, al organelor administrative și al instituțiilor social-culturale.

Valorificarea rațională și eficientă a potențialului material și uman de care dispunem impune perfecționarea continuă a conducerii, planificării și organizării economiei, folosirea judicioasă a pîrghiilor economice, studierea și aplicarea legilor obiective proprii noii orînduiri — condiție esențială a dezvoltării cu succes a societății socialiste.

1. Rolul statului în etapa actuală a edificării socialismului în România

Tovarăși,

În ultimii ani, în țările socialiste și în mișcarea comunistă și muncitorească au loc ample discuții cu privire la rolul statului socialist, la locul său în societate și la perspectiva sa de viitor. Lucrurile se prezintă uneori în așa fel încît s-ar putea deduce că în socialism statul ar fi

ceva imuabil, neschimbător, veșnic, că în acest domeniu, o dată cu instaurarea orînduirii noi, ar înceta să mai acționeze legile dialecticii. În același timp, se exprimă și unele păreri după care ar trebui grăbit procesul de diminuare a rolului statului în societate, ignorîndu-se condițiile istorice concrete, interne și internaționale actuale. Se mai vorbește, de asemenea, și azi, cîteodată, despre dictatura proletariatului și despre stat ca și cum am fi în primii ani după cucerirea puterii politice, cînd clasa muncitoare, statul muncitoresc-țărănesc înfăptuiau sarcina istorică a lichidării claselor exploatatoare.

Este evident că nu poate fi abordată în mod științific problema atît de complexă a rolului și funcțiilor statului în socialism fără a lua în considerare întreg ansamblul condițiilor sociale interne și internaționale contemporane. Caracterul funcțiilor statului, ponderea acestora se schimbă o dată cu modificările care apar în dezvoltarea societății, în opera de edificare a socialismului. Activitatea actuală și de perspectivă a statului, procesul dispariției sale treptate au o deosebită însemnătate, de înțelegerea lor justă fiind strîns legată însăși conducerea conștientă a operei de făurire a noii orînduiri. După cum este cunoscut, teoria marxist-leninistă a demonstrat că statul a apărut pe o anumită treaptă a dezvoltării social-istorice, o dată cu împărțirea societății în clase, și că va dispărea atunci cînd vor dispărea clasele sociale. Fără îndoială, după lichidarea claselor exploatatoare, pe măsura desfășurării procesului de omogenizare a societății socialiste, rolul statului se schimbă, modificîndu-se și formele sale de acțiune. În perspectiva făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a creării premiselor pentru trecerea la comunism, funcțiile statului se vor schimba și mai mult, activitatea sa internă concentrîndu-se în direcția organizării producției, a vieții științifice și culturale.

Nu putem să nu atragem atenția asupra pericolului pe care îl reprezintă pentru buna funcționare a aparatului de stat, a conducerii economiei, culturii, a întregii vieți obștești tendințele de birocratism, care pot duce la ruperea de masele largi populare, la apariția unor contradicții sociale profund dăunătoare intereselor construcției socialiste. Iată de ce este necesar să fie tot mai mult întărit controlul opiniei publice asupra activității organelor de conducere ale statului la toate nivelurile. Trebuie să veghem ca statul să nu se transforme într-un organism deasupra claselor, a societății, ci să se integreze organic — dacă se poate spune astfel — în societatea socialistă. Aceasta presupune ca toate organele de conducere ale statului să fie emanația maselor, să-și desfășoare activitatea în strînsă unitate cu poporul. Fiecare activist își justifică funcția și locul său în ierarhia socială în măsura în care se dovedește capabil să asigure conducerea optimă a treburilor obștești, soluționarea problemelor ridicate de oamenii muncii. *(Vii aplauze).*

Măsurile luate de Comitetul Central și de guvern în anul 1968 pentru lichidarea unor forme de retribuție nelegate direct de muncă, pentru perfecționarea cointeresării materiale au așezat pe baze mai juste repartiția între membrii societății. Măsurile respective urmăresc totodată creșterea răspunderii fiecărui membru al societății pentru felul în care își realizează atribuțiile, pentru pregătirea sa profesională, științifică și culturală. Este întru totul justificat ca, o dată cu stimularea celor ce își îndeplinesc sarcinile cu rezultate bune, cei care nu-și fac datoria, care aduc daune avutului obștesc să suporte direct din buzunarul propriu, și nu din avuția societății, urmările neglijențelor și lipsurilor de care dau dovadă. Veniturile personale, veniturile întregului colectiv trebuie să fie nemijlocit legate de rezultatul activității unităților respective;

în mod firesc, ele trebuie să crească cînd realizările sînt mari și să scadă cînd sarcinile nu se îndeplinesc integral. Partidul nostru acordă o deosebită atenție perfecționării sistemului de cointeresare materială și remunerare a muncii — factor esențial în stimularea energiilor și capacităților celor ce muncesc. Noul sistem de salarizare, care urmează să fie generalizat în toate ramurile economiei, asigură un raport mai judicios al remunerării între diferitele sectoare ale creației materiale și spirituale, precum și o aplicare mai consecventă a principiilor socialiste de repartiție.

Viața arată că nu au dispărut cu totul mentalitățile parazitare, spiritul de nepăsare față de interesele generale ale societății. Atitudinea de toleranță și cocoloșire a lipsurilor, practica de a nu trage la răspundere pe cei vinovați lovesc în mod direct în interesele societății, prejudiciază întregul popor. Instituirea controlului averilor este o parte a luptei împotriva acelora care își însușesc pe căi necinstite mijloace materiale și financiare din avutul poporului. Este necesar să creăm o opinie de masă intransigentă împotriva celor care atentează la bunul public, care vor să trăiască fără muncă.

Perfecționarea continuă a organizării societății, a activității multilaterale a statului, a raporturilor sociale reprezintă o condiție esențială a înaintării țării noastre pe calea societății socialiste. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Partidul și guvernul se preocupă continuu de întărirea capacității de apărare a României, de perfecționarea, organizarea și îmbunătățirea înzestrării forțelor noastre armate, chemate să servească interesele poporului, să apere independența și suveranitatea patriei. Țara noastră va dezvolta și în viitor colaborarea cu armatele țărilor

membre ale Tratatului de la Varşovia, cu armatele celorlalte ţări socialiste, fiind gata să-şi îndeplinească oricînd obligaţiile în cazul unui atac imperialist.

Apărarea patriei este o îndatorire a fiecărui cetăţean; în condiţiile de azi, în cazul unui război, nu numai armata, ci toţi cetăţenii trebuie să fie gata de a lupta pentru apărarea libertăţii, suveranităţii şi integrităţii patriei. *(Aplauze puternice, prelungite).* Noi apreciem că un război antiimperialist, un război de apărare nu poate fi decît un război popular şi că victoria se va obţine nu numai pe frontul de luptă, ci prin lupta generală a întregului popor. *(Vii aplauze).* Acesta este sensul măsurilor luate de partid şi guvern pentru formarea gărzilor patriotice şi pentru pregătirea militară a tineretului — prin care se realizează deziderattul clasicilor marxism-leninismului cu privire la înarmarea de către revoluţie a întregului popor.

Sarcini importante revin organelor securităţii de stat şi ale Ministerului Afacerilor Interne în lupta împotriva agenţilor imperialismului, a acelora care ar încerca, sub orice formă, să atenteze la cuceririle revoluţionare ale clasei muncitoare, ale întregului popor; ele sînt chemate să asigure ordinea şi munca paşnică a naţiunii noastre. Măsurile luate de partid şi guvern pentru îmbunătăţirea activităţii organelor de securitate şi ale Ministerului Afacerilor Interne, pentru lichidarea cauzelor care au generat stările de lucruri din trecut — cînd ele acţionau pe deasupra partidului şi statului — asigură îndeplinirea în cele mai bune condiţii a rolului lor în societate.

Va trebui să veghem şi în viitor ca forţele noastre armate, organele securităţii de stat şi ale Ministerului Afacerilor Interne să-şi desfăşoare activitatea sub conducerea nemijlocită a partidului, să fie strîns legate de mase, să dea socoteală în faţa partidului, a instanţelor constituţionale, a poporului de felul în care îşi îndeplinesc îndatoririle.

Măsurile adoptate în vederea perfecţionării activităţii procuraturii şi tribunalelor, alegerea judecătorilor şi procurorilor de către consiliile populare duc în mod nemijlocit la întărirea controlului organelor puterii, al maselor asupra justiţiei — chemată să asigure realizarea şi respectarea legalităţii socialiste. Este de la sine înţeles că nu trebuie să existe sector de activitate care să nu se afle sub controlul general al partidului şi statului, al poporului. Trebuie lichidată concepţia burgheză după care justiţia este în afara oricărui control, iar judecătorul răspunde numai în faţa conştiinţei sale. Judecătorul se conduce după lege şi după conştiinţa socialistă; el trebuie să dea socoteală, să răspundă în faţa poporului de felul cum îşi îndeplineşte misiunea. *(Aplauze).*

În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea s-au luat numeroase măsuri pentru perfecţionarea activităţii atît a organelor centrale de stat, cît şi a organelor locale ale puterii. Rezultatele acestor măsuri se resimt în întreaga noastră activitate social-politică. Traducerea lor consecventă în viaţă, îmbunătăţirea în continuare a activităţii acestor organe vor contribui la realizarea la un nivel tot mai înalt a funcţiilor statului nostru socialist. Este necesar ca Marea Adunare Naţională şi Consiliul de Stat, paralel cu dezvoltarea activităţii legislative, să-şi exercite şi mai activ funcţia de control asupra mersului dezvoltării economice şi sociale, a modului de aplicare a legilor ţării, a politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru. Consiliul de Miniştri trebuie să acţioneze tot mai eficient pentru realizarea liniei generale a partidului în construcţia economică şi social-culturală, pentru întărirea controlului asupra tuturor organelor centrale şi locale ale administraţiei de stat.

Un rol deosebit în activitatea statului îl au consiliile populare. Ele poartă răspunderea nemijlocită pentru organizarea și îndrumarea activității economice pe plan local, a învățămîntului, culturii, ocrotirii sănătății, pentru activitatea de gospodărire comunală și edilitară, organizarea activității comerciale și a serviciilor pentru populație. Ținînd seama de atribuțiile și competențele sporite ce le revin, comitetele executive ale consiliilor populare trebuie să-și îmbunătățească metodele de muncă, să manifeste mai multă inițiativă în vederea punerii în valoare a resurselor locale, a continuei ridicări economice și sociale a județelor, orașelor și comunelor, în apărarea proprietății socialiste, respectarea legalității și menținerea ordinii publice.

În acești ani a fost desfășurată o intensă activitate legislativă avînd drept scop să pună în concordanță legile fundamentale ale statului cu dezvoltarea și perfecționarea forțelor și relațiilor de producție. A fost adoptată noua Constituție, carta libertății și dreptății sociale a poporului nostru. De asemenea, au fost adoptate Codul penal, Codul de procedură penală, legea învățămîntului, legea privind perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, legea organizării administrativ-teritoriale a țării, legea consiliilor populare și altele. Aceste legi așază pe baze trainice relațiile din societate, apără proprietatea socialistă, cuceririle revoluționare ale poporului, drepturile largi ale cetățenilor patriei, contribuie la perfecționarea orînduirii sociale, la dezvoltarea dreptului nostru socialist.

Continuînd activitatea de îmbunătățire a legilor statului, vor trebui elaborate noul Cod al muncii, al familiei, Codul civil și alte legi de bază menite să dea expresie juridică noilor realități economice și social-politice din țara noastră.

Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru a așeza la baza întregii noastre activități prevederile legilor adoptate de Marea Adunare Națională, punînd cu hotărîre capăt practicilor vechi de a se conduce prin instrucțiuni, întărind legalitatea socialistă, respectarea de către toți cetățenii a normelor de drept consfințite prin autoritatea legilor statului nostru socialist. *(Vii aplauze).*

Corespunzător celor arătate mai sus, noi considerăm că cerințele dezvoltării multilaterale a societății socialiste impun perfecționarea activității generale a statului, a organelor sale centrale și locale, întărirea legăturii lor cu masele, dezvoltarea democrației socialiste, atragerea tot mai activă la conducerea societății a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

2. Înflorirea națiunii socialiste, dezvoltarea forței și coeziunii ei

Tovarăși,

Dezvoltarea societății contemporane dovedește că națiunea — categorie istorică-socială căreia marxism-leninismul i-a acordat întotdeauna o atenție deosebită — își păstrează deplina valabilitate și în zilele noastre. Am fost și sîntem martorii unei uriașe mișcări mondiale de redeșteptare națională a popoarelor, ai luptei pentru eliberare de sub jugul dominației colonialiste. Zeci și zeci de popoare și-au redobîndit independența, au pornit pe calea închegării, consolidării și dezvoltării ca națiuni de sine stătătoare. Lupta pentru afirmarea națiunilor constituie una din părțile componente esențiale ale tabloului social-politic al epocii noastre. Chiar și în țările capitaliste dezvoltate, unde națiunea burgheză a ajuns la maturitatea dezvoltării, lozinca apărării independenței naționale gă-

sește o profundă rezonanță în rîndul maselor populare, al claselor progresiste, inclusiv în rîndul unor cercuri ale burgheziei naționale. Națiunea nu-și încetează rolul și misiunea nici după revoluția proletară, o dată cu transformarea revoluționară a societății pe baze socialiste. Dimpotrivă, trecerea de la capitalism la socialism reprezintă ridicarea națiunii pe o treaptă calitativ superioară. Întemeindu-se pe lichidarea exploatării și asupririi, pe instaurarea dreptății și egalității sociale, națiunea socialistă asigură pentru prima oară îmbinarea intereselor și aspirațiilor tuturor claselor, a tuturor membrilor societății, punerea în valoare și dinamizarea energiei întregului popor în direcția progresului și prosperității. Edificator în această privință este procesul formării națiunii române, care, după cum se știe, datorită dominației străine, a avut loc în condiții istorice deosebit de grele, închegîndu-se mult mai tîrziu ca în alte țări. Abia după eliberarea țării, după preluarea puterii de către clasa muncitoare, lichidarea claselor exploatatoare și făurirea orînduirii socialiste, energiile și capacitățile creatoare ale națiunii noastre au fost pe deplin descătușate, devenind cu adevărat o uriașă forță dinamică pe drumul progresului și civilizației României. *(Aplauze puternice).*

Este cunoscut că burghezia, imperialismul nesocotesc interesele naționale ale popoarelor, încalcă în mod brutal drepturile lor suverane, promovează o politică de inegalitate între națiuni, de subordonare a altor țări ; aceasta generează opoziția înverșunată a popoarelor asuprite, adversitate și învrăjbire în relațiile internaționale, alimentează neîncrederea și suspiciunea între state. Națiunea socialistă nu-și realizează aspirațiile de progres pe seama sau în detrimentul intereselor altor națiuni, nu încalcă dreptul nimănui la dezvoltare liberă și suverană. Ca atare dispar bazele obiective ale antagonismului între națiuni,

ale cultivării naționalismului și șovinismului, ale tendințelor de hegemonie.

Spre deosebire de orînduirile precedente, socialismul oferă premisele pentru înflorirea multilaterală a națiunilor, pentru îmbinarea organică a intereselor naționale cu interesele internaționale ale popoarelor. Internaționalismul socialist nu presupune sacrificarea sau lezarea intereselor naționale, ci, dimpotrivă, afirmarea deplină a acestora ; tot astfel grija față de interesele propriului popor nu înseamnă ignorarea cerințelor internaționalismului, ci presupune dezvoltarea solidarității internaționale. *(Vii aplauze).* Progresul fiecărei națiuni, emanciparea socială și națională a fiecărui popor reprezintă fundamentul trainic al solidarității internaționale a țărilor socialiste, al întăririi sistemului socialist mondial. *(Aplauze puternice).*

Desigur, nu trebuie uitat că relațiile dintre națiunile socialiste — care nu au precedent în istorie — nu s-au putut cristaliza de la început într-o formă perfectă, desăvîrșită, că ele mai păstrează încă, pe alocuri, urme ale vechiului. Tocmai de aceea una din îndatoririle comuniștilor este, după părerea noastră, lupta hotărîtă împotriva oricăror manifestări contrare spiritului marxism-leninismului, împletirea justă a grijii pentru interesele naționale ale propriului popor cu preocuparea pentru întărirea solidarității internaționaliste a tuturor țărilor socialiste, a tuturor celor ce muncesc din întreaga lume. *(Aplauze îndelungate).*

Socialismul, realizînd idealurile de dreptate socială, are totodată menirea să asigure întărirea și dezvoltarea națiunii — care va dăinui încă multă vreme și va juca un rol deosebit de important în evoluția istorică a societății, în progresul material și spiritual al popoarelor, în lupta pentru victoria socialismului și comunismului. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Una din marile înfăptuiri ale orînduirii noastre socialiste este rezolvarea în spiritul marxism-leninismului a problemei naționale, crearea condițiilor pentru afirmarea socială multilaterală a tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate.

Ridicarea economică și socială a tuturor județelor, asigurarea acelorași condiții de muncă și viață constituie temelia egalității între români, maghiari, germani, sîrbi și alte naționalități. Oameni ai muncii din rîndul naționalităților conlocuitoare sînt membri ai partidului nostru, ai organizațiilor de masă și obștești, fac parte din organele de conducere ale partidului și statului, ale organizațiilor economice, din consiliile populare. Partidul și statul manifestă atenție și preocupare permanentă pentru soluționarea cerințelor fiecărei naționalități, pentru participarea cît mai largă a acestora la viața economică, politică și social-culturală a țării. Este asigurată folosirea liberă a limbii materne, instruirea publică în limba proprie, dezvoltarea culturii, a creației spirituale. În rețeaua învățămîntului cu limba de predare maghiară, germană și a altor naționalități, care cuprinde aproape 2 000 de școli și secții, învață peste 240 000 de elevi ; în întreaga țară funcționează 12 instituții artistice de stat ale naționalităților conlocuitoare, apar peste 40 de ziare și reviste, sînt editate anual cărți și broșuri într-un tiraj de aproape 3 300 000 de exemplare în limbile acestor naționalități. Statul înlesnește, de asemenea, oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare posibilitatea de a-și însuși limba română, pentru a se putea afirma nestînjenit în toate sferele de activitate ale societății.

Constituirea consiliilor oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare a creat cadrul organizatoric adecvat pentru intensificarea activității social-politice a acestora. Aceste consilii sînt chemate să stimuleze participarea tot mai activă a cetățenilor de alte naționalități la viața socială, la conducerea țării, să contribuie activ la promovarea politicii naționale marxist-leniniste a partidului, la cimentarea unității întregului nostru popor. *(Aplauze)*.

Organele și organizațiile de partid din județele și localitățile în care trăiesc oameni ai muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, toate organele partidului și statului nostru au datoria de a asigura și în viitor înfăptuirea neabătută a politicii naționale marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, de a veghea la respectarea prevederilor constituționale și, totodată, de a acționa pentru educarea maselor în spiritul frăției și unității între poporul român și naționalitățile conlocuitoare. *(Vii aplauze)*. Este necesar să se desfășoare o astfel de activitate încît toți cetățenii — români, maghiari, germani sau de altă naționalitate —, strîns uniți sub conducerea partidului, să-și închine capacitățile înfăptuirii programului de înflorire a patriei comune. Munca și creația comună vor duce la unirea tot mai strînsă a poporului român și naționalităților conlocuitoare în cadrul marii familii a României socialiste. *(Aplauze puternice)*.

3. Adîncirea democrației socialiste, intensificarea participării poporului la conducerea statului

Tovarăși,

După Congresul al IX-lea, partidul a desfășurat o largă activitate pentru dezvoltarea democrației socialiste, pentru stimularea puternică și multilaterală a inițiativei

creatoare a tuturor oamenilor muncii în construcția noii orînduiri. S-au intensificat dezbaterile publice și schimbul de opinii în probleme majore ale vieții economice și sociale. Au devenit practici curente întîlnirile cu oamenii muncii, cu reprezentanții organizațiilor de masă, de creație, cu specialiști din toate domeniile de activitate, acestea prilejuind conturarea unor modalități mai propice pentru soluționarea diferitelor probleme ale construcției socialiste. Partidul a acționat cu hotărîre pentru întărirea legalității socialiste, pentru garantarea suveranității legii.

Inițiind și conducînd nemijlocit acest proces, partidul a pornit și pornește de la faptul că, în esență, problema dezvoltării democrației socialiste este problema participării active a poporului la conducerea treburilor țării.

Desigur, procesul adîncirii și perfecționării democrației socialiste nu poate fi considerat încheiat ; el se desfășoară paralel cu dezvoltarea întregii noastre orînduiri. O importanță deosebită are stimularea criticii constructive a maselor împotriva neajunsurilor din viața de stat, economică și social-culturală. Critica și autocritica constituie în societatea noastră un puternic instrument al progresului social, ele ne ajută să adoptăm hotărîrile cele mai juste, să îndreptăm măsurile greșite, să acționăm în conformitate cu cerințele vieții, cu interesele întregului popor.

Desigur, tovarăși, vorbind de critică și autocritică, trebuie să spunem că începe să devină o practică de a se recunoaște greșelile și de a se continua, după aceea, să se acționeze la fel. Este necesar ca, încurajînd critica și autocritica, să facem ca rezultatele acestora să se simtă efectiv în îmbunătățirea activității. Critica și autocritica să nu se transforme într-o formalitate ! *(Vii aplauze).* Noi considerăm că critica constructivă îndreptată împotriva fenomenelor negative, a practicilor străine societății noastre, nu subminează puterea socialistă, nu slăbește bazele noii orînduiri ; dimpotrivă, aceasta este o garanție a mersului nostru înainte, a perfecționării continue a conducerii și organizării societății socialiste.

Dezvoltarea democrației socialiste, stimularea criticii nu au nimic comun cu spiritul anarhic, cu ignorarea legilor și normelor sociale, cu nesocotirea obligațiilor față de societate ale fiecărui cetățean. O parte componentă indisolubilă a democrației socialiste este creșterea spiritului de răspundere civică, întărirea conștiinței îndatoririi tuturor de a-și consacra forțele, capacitatea, competența binelui public, intereselor generale ale națiunii.

Partidul nostru pornește de la concepția că socialismul trebuie să fie societatea totalei împliniri a personalității umane, în care fiecare cetățean să se simtă stăpîn pe destinul său, să poată gîndi și acționa nestingherit în folosul progresului societății. *(Aplauze puternice).*

În condițiile cînd clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea, intelectualitatea și cu alte pături sociale, înfăptuiește, sub conducerea Partidului Comunist Român, edificarea noii orînduiri sociale, sindicatele — organizația de masă a clasei muncitoare, a tuturor salariaților — au rolul de a acționa neabătut pentru înfăptuirea liniei generale a partidului ; ele trebuie să pună în centrul activității munca pentru înfăptuirea programului de dezvoltare multilaterală a României socialiste.

O sarcină importantă a sindicatelor este de a se preocupa îndeaproape de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și viață ale oamenilor muncii, de a participa activ la elaborarea măsurilor privind sistemul de salarizare, organizarea asistenței sociale, a protecției muncii și

a altor măsuri privind ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc.

Sarcini importante revin sindicatelor în ridicarea calificării profesionale, a nivelului tehnic și științific al tuturor salariaților. Sindicatele trebuie să ia atitudine fermă împotriva atitudinii înapoiate față de muncă, pentru întărirea disciplinei și ordinii, pentru apărarea și dezvoltarea proprietății obștești, a avuției noastre naționale. Ele trebuie să desfășoare o intensă activitate educativă, cultural-artistică, combătînd cu tărie concepțiile retrograde, acționînd pentru formarea conștiinței socialiste. Sindicatele au sarcina de mare răspundere de a organiza și exercita controlul obștesc asupra activității de deservire a oamenilor muncii, sprijinindu-se activ pe masele largi populare.

Măsurile luate de Conferința Națională au dus la creșterea rolului și răspunderii sindicatelor în statul nostru. Ele au reprezentanți în guvern, în organele de conducere colectivă ale ministerelor, ale întreprinderilor și altor organizații economice-sociale. Prin aceasta se creează condiții ca ele să participe tot mai activ la elaborarea tuturor măsurilor privind dezvoltarea României. Îndeplinirea acestor mari sarcini cere îmbunătățirea radicală a formelor de organizare și a metodelor de lucru ale sindicatelor, întărirea legăturii conducerii sindicatelor cu masele de oameni ai muncii. *(Vii aplauze).*

Apreciind rolul tot mai important pe care tineretul îl are în diferite domenii ale vieții sociale, partidul nostru acordă o atenție deosebită formării și educării constructorilor de mîine ai socialismului, pregătirii tinerei generații, chemată să ducă mai departe măreața operă pe care o întreprinde poporul român. În realizarea acestui țel, un rol însemnat revine Uniunii Tineretului Comunist. Se poate

spune că măsurile luate pe baza hotărîrii plenarei Comitetului Central din decembrie 1967, sporirea atribuțiilor și a sferei de preocupări a Uniunii Tineretului Comunist au dus la înviorarea activității acesteia, la îmbogățirea formelor sale de muncă. Vor trebui depuse în continuare eforturi pentru ca fiecare organizație U.T.C. să devină un organism dinamic, capabil să antreneze întregul tineret la învățătură, la muncă, la o intensă activitate obștească, să desfășoare o tot mai bogată activitate de educație comunistă, de pregătire pentru viață a tinerei generații. Numai așa Uniunea Tineretului Comunist își va îndeplini rolul important pe care îl are în societatea noastră. *(Vii aplauze).*

Femeile — care reprezintă peste jumătate din populația țării — se afirmă ca o forță remarcabilă a construcției socialismului, aduc o contribuție deosebită la dezvoltarea producției materiale și la creația spirituală, la formarea și educarea tinerei generații, la progresul patriei. Și în continuare partidul nostru va acorda toată atenția punerii în valoare a capacității de muncă a maselor de femei, a cunoștințelor și spiritului lor gospodăresc, promovării lor în funcții de răspundere în toate domeniile vieții sociale potrivit aptitudinilor, posibilităților și calităților profesionale. Este necesar să se intensifice activitatea culturală și educativă în rîndul milioanelor de femei, să se asigure toate condițiile pentru participarea lor activă, multilaterală la viața socială și politică a țării. Este nejust ca în întreprinderile unde 90% din personal este alcătuit din femei, directorii, șefii să fie toți, sau aproape toți, bărbați. *(Aplauze).* De asemenea, este nejust ca în cooperativele agricole, unde marea majoritate a celor ce lucrează sînt femei, președinții, brigadierii, socotitorii — deci cei care, cum s-ar spune, mai stau pe la

umbră — să fie toţi bărbaţi. *(Rîsete, aplauze)*. Cred că sînt şi în asentimentul bărbaţilor, nu numai al femeilor, cerînd să se pună capăt acestor stări de lucruri ; să facem ca egalitatea în drepturi să existe nu numai în general, ci să se materializeze concret în întreaga viaţă socială şi politică a ţării. *(Vii aplauze)*.

Constituirea Frontului Unităţii Socialiste reprezintă un act politic de importanţă majoră, care reflectă întărirea coeziunii societăţii noastre socialiste. Organism politic larg reprezentativ, care înmănunchează, sub conducerea partidului, toate clasele şi păturile sociale, indiferent de naţionalitate, Frontul Unităţii Socialiste se manifestă ca un adevărat forum naţional, în care masele populare îşi spun liber şi deschis părerea asupra mersului construcţiei socialiste, participă la perfecţionarea organizării activităţii sociale, la conducerea societăţii. Rolul important pe care organizaţiile de masă şi obşteşti îl ocupă în viaţa noastră social-politică impune îmbunătăţirea continuă a conducerii acestora, ridicarea nivelului muncii desfăşurate de comuniştii care lucrează în aceste organizaţii.

Pe măsura dezvoltării forţelor de producţie şi perfecţionării relaţiilor de producţie, a adîncirii democraţiei socialiste, a ridicării conştiinţei maselor de oameni ai muncii se întăreşte tot mai mult coeziunea naţiunii noastre socialiste, se cimentează tot mai puternic alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea, cu intelectualitatea, frăţia poporului român cu naţionalităţile conlocuitoare, unitatea întregului popor în jurul partidului comunist. *(Vii aplauze)*. Partidul se va preocupa şi în viitor de desfăşurarea procesului legic de dezvoltare a democraţiei socialiste, proces deosebit de important pentru evoluţia societăţii noastre pe calea socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice)*.

IV

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — FORŢA POLITICĂ CONDUCĂTOARE A NAŢIUNII NOASTRE SOCIALISTE

Tovarăşi,

Anii care au trecut de la Congresul al IX-lea au evidenţiat şi mai pregnant rolul de forţă politică conducătoare în societatea socialistă a Partidului Comunist Român. Locul pe care partidul îl ocupă în viaţa ţării noastre a fost dobîndit treptat, prin lupte grele împotriva claselor exploatatoare, pentru apărarea intereselor vitale ale întregului popor, pentru înfăptuirea politicii de construire a socialismului în România. Partidul nostru s-a afirmat ca singura forţă politică în stare să conducă poporul pe calea socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Tăria şi invincibilitatea partidului constau în faptul că el se călăuzeşte în întreaga sa activitate după cea mai înaintată concepţie despre lume şi viaţă — materialismul dialectic şi istoric. Partidul comunist a ştiut să unească, pe baza politicii sale marxist-leniniste, eforturile creatoare ale întregului popor în lupta pentru edificarea noii orînduiri sociale.

În stabilirea locului şi rolului partidului comunist în societate trebuie să avem în vedere şi faptul că toate organismele şi instituţiile economice şi sociale ale statului se află sub conducerea sa politică şi acţionează în mod unitar în direcţia edificării orînduirii socialiste. În acelaşi timp, ca rezultat al ridicării nivelului de cultură şi al dezvoltării conştiinţei socialiste, sporeşte participarea maselor la conducerea întregii activităţi sociale. Această activizare poli-

tică a poporului duce la înfăptuirea unei simbioze între membrii de partid și oamenii muncii nemembri ai partidului, toți acționînd uniți pentru realizarea politicii partidului. Partidul reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. *(Aplauze)*. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicule de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste. *(Vii aplauze)*. Putem spune că partidul comunist îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social. Funcționarea normală a acestui centru reprezintă condiția sine qua non a dezvoltării continue a societății socialiste. De aceea trebuie să acordăm o atenție permanentă întăririi partidului, perfecționării formelor de organizare și metodelor sale de lucru, cimentării unității sale. *(Vii aplauze)*.

Măsurile luate în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, îndeosebi hotărîrile Conferinței Naționale au creat cadrul organizatoric adecvat pentru perfecționarea activității de partid, pentru participarea tot mai directă a activului de partid, a comuniștilor la conducerea întregii vieți sociale. Deși nu a trecut decît un an și cîteva luni de la aplicarea acestor măsuri, putem spune că practica — supremul judecător — a dovedit pe deplin justețea lor.

S-au consolidat din punct de vedere organizatoric și politic organizațiile de bază ale partidului, care reprezintă o puternică forță dinamică în viața tuturor colectivelor de oameni ai muncii. Practic, în fiecare sector al activității sociale, în fiecare colectiv de muncă există nuclee de comuniști care militează în fruntea milioanelor de constructori ai socialismului pentru progresul neîntrerupt al patriei.

Creșterea continuă a autorității și influenței partidului în mase se reflectă prin intrarea în rîndurile sale a celor

mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, hotărîți să-și consacre viața țelurilor și programului partidului, să lupte pentru înfăptuirea politicii sale. De la Congresul precedent, efectivul partidului a crescut cu peste 460 000 de membri, numărul total al comuniștilor ridicîndu-se în prezent la peste 1 924 000 de membri. Astfel, fiecare al șaptelea cetățean major al țării este membru al Partidului Comunist Român. *(Aplauze îndelungi)*.

Pe baza indicațiilor Congresului al IX-lea, Comitetul Central a acționat ferm pentru promovarea spiritului democratic în întreaga activitate de partid, pentru respectarea riguroasă a principiilor statutare și a normelor vieții de partid. Desemnarea la recentele conferințe județene a candidaților pentru organele centrale ale partidului se înscrie în procesul de lărgire a democrației interne, contribuind la întărirea legăturii dintre Comitetul Central și organizațiile de partid, la creșterea răspunderii fiecărui membru al Comitetului Central în fața întregului partid și popor.

În vederea dezvoltării vieții democratice a partidului este necesară extinderea practicii încetățenite de a dezbate cu toți comuniștii principalele măsuri ce se preconizează a fi luate pe linie de partid sau de stat, informarea lor sistematică asupra hotărîrilor adoptate de organele de conducere, asupra principalelor probleme de politică internă și externă. Este necesar să se asigure în continuare toate condițiile ca membrii de partid să-și spună liber și nestingherit părerile asupra problemelor supuse dezbaterii, să poată critica neajunsurile din munca de partid a organelor sale conducătoare din diverse sectoare ale activității sociale, să participe efectiv la înlăturarea lor, la realizarea hotărîrilor.

În cadrul organizat al partidului, dezbaterile sînt necesare pentru elucidarea problemelor, pentru elaborarea

unor hotărîri care să exprime gîndirea și înțelepciunea colectivă a comuniștilor. Dar, o dată ce o hotărîre a fost adoptată, ea devine obligatorie pentru toți membrii de partid, lupta pentru traducerea ei în viață fiind o îndatorire sacră a fiecărui comunist. Respectarea disciplinei de partid, îndeplinirea necondiționată a liniei politice, a hotărîrilor partidului, a tuturor îndatoririlor statutare constituie o obligație de prim ordin pentru fiecare comunist, indiferent de funcția pe care o are în partid. Aceasta asigură întărirea continuă a omogenității și forței de acțiune a partidului, îndeplinirea cu succes a marilor răspunderi ce-i revin în calitate de conducător al națiunii noastre pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Vii și puternice aplauze).*

Tovarăși,

Comitetul Central consideră necesar să prezinte spre examinare Congresului unele fenomene negative din activitatea trecută, care, deși au afectat grav partidul, n-au fost niciodată dezbătute în forumul său suprem.

După cum se cunoaște, pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea, Comitetul Central a examinat în mai multe rînduri o serie de greșeli, abuzuri și ilegalități săvîrșite într-o anumită perioadă a activității partidului și statului nostru socialist care au costat viața unor activiști de seamă ai partidului, printre care și a lui Lucrețiu Pătrășcanu. Un număr mare de activiști au fost persecutați și excluși din partid. În urma unei temeinice analize, plenara din aprilie 1968 a Comitetului Central a adoptat hotărîrea de reabilitare a acestora, considerînd că acuzațiile ce li s-au adus la timpul respectiv au fost neîntemeiate, iar unele din ele inventate în mod provocator. După plenara din aprilie, aceste probleme au fost dezbătute în întregul partid și cred că nu este necesar să ne ocupăm acum pe larg de ele.

Comitetul Central propune Congresului să confirme hotărîrile plenarei din aprilie 1968 și măsurile luate ulterior pentru reabilitarea politică și judiciară a celor care au avut de suferit pe nedrept. Prin aceasta vom face un mare act de dreptate, vom restabili atît onoarea și prestigiul activiștilor respectivi, cît și onoarea și prestigiul partidului nostru comunist. *(Aplauze puternice).*

Încă în cursul dezbaterilor din anul 1968, unii tovarăși au ridicat problema răspunderii lui Gheorghe Gheorghiu-Dej. Este în afară de orice îndoială că Gheorghiu-Dej are o mare răspundere pentru cele întîmplate, cu atît mai mult cu cît de unele cazuri s-a ocupat nemijlocit. Iată de ce acum, cînd analizăm aceste stări de lucruri, sîntem în drept și obligați să criticăm și să blamăm aspectele negative ale activității lui Gheorghiu-Dej. Făcînd acest lucru, nu vrem să diminuăm activitatea și meritele lui Gheorghiu-Dej față de partid și popor. Este cunoscut că, atît în anii ilegalității, în închisoare, dar mai cu seamă după eliberare, el a jucat un rol de frunte în partid și în stat. Timp de 20 de ani, ca prim-secretar al Comitetului Central al partidului, Gheorghiu-Dej a ocupat un loc de seamă în întreaga activitate de făurire a socialismului ; partidul, poporul dau o înaltă apreciere muncii sale.

Așa cum am mai spus, bilanțul celor 25 de ani care au trecut de la eliberare este măreț ; țara noastră a ajuns la un stadiu înalt de dezvoltare. Ar fi fost plăcut pentru noi toți ca fenomenele la care m-am referit să nu fi avut loc. Dar faptele s-au petrecut ; acum nu mai putem schimba nimic. Avem însă datoria, în fața partidului și a poporului, să luăm toate măsurile ca asemenea stări de lucruri să nu se mai poată repeta niciodată, să asigurăm respectarea neabătută în viitor a normelor democrației de partid, a legalității socialiste, astfel ca nimeni să nu

mai fie condamnat şi pedepsit pe nedrept în societatea noastră. *(Vii aplauze).*

În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, Comitetul Central a desfăşurat o amplă activitate pentru îmbunătăţirea structurii organizatorice şi lărgirea atribuţiilor organelor locale de partid, pentru apropierea conducerii politice de unităţile productive şi social-culturale. În activitatea organelor centrale şi locale ale partidului s-a statornicit trainic principiul muncii colective, condiţie esenţială pentru rezolvarea competentă a sarcinilor multiple şi complexe ce ne stau în faţă. În acelaşi timp trebuie să menţionăm deficienţele care mai persistă în activitatea organizatorică de partid, în organizarea muncii concrete în înfăptuirea sarcinilor, în îndrumarea şi controlul întregii activităţi.

Va trebui să se asigure participarea mai largă, organizată a tuturor comuniştilor aleşi în organele de partid — de la Comitetul Central şi pînă la biroul organizaţiei de bază — la pregătirea diferitelor documente, măsuri şi hotărîri, la munca de îndrumare şi control, în cadrul unor colective şi comisii permanente, contribuind astfel concret la munca generală de partid.

Trebuie să subliniem cu satisfacţie, tovarăşi, că unul dintre cele mai importante rezultate ale activităţii partidului este formarea în decursul anilor a unui mare număr de cadre profund devotate socialismului, temeinic pregătite din punct de vedere politic şi profesional. Dispunem de un număr însemnat de activişti de partid şi de stat, din economie, cultură şi învăţămînt, cu o bogată experienţă în munca de conducere. Doresc să exprim de la tribuna Congresului înalta apreciere pe care Comitetul Central o acordă muncii pline de devotament a activului de partid, a tuturor comuniştilor, succeselor obţinute de organizaţiile

de partid, de comitetele judeţene în înfăptuirea politicii partidului, în făurirea socialismului. *(Aplauze puternice).*

Dinamismul societăţii noastre, complexitatea obiectivelor pe care le avem de înfăptuit în economie, cultură, ştiinţă şi tehnică, în toate domeniile vieţii sociale solicită noi detaşamente de activişti devotaţi şi competenţi. Acordînd toată preţuirea cadrelor cu experienţă îndelungată, organele şi organizaţiile de partid trebuie, totodată, să promoveze elemente tinere valoroase, temeinic pregătite, care să împrospăteze continuu activul nostru de partid şi de stat şi să asigure continuitatea muncii. Aceasta este o necesitate legică impusă de viaţa însăşi, de mersul înainte în întreaga viaţă politică şi socială. *(Vii aplauze).*

Introducerea unui stil de muncă ştiinţific în toate compartimentele vieţii economice şi sociale impune îmbunătăţirea continuă a activităţii partidului, perfecţionarea modului în care el îşi exercită rolul conducător în societate, a metodelor de îndrumare şi conducere a întregii activităţi de construcţie a socialismului. Tocmai în acest sens Comitetul Central supune aprobării Congresului unele modificări în Statut determinate de schimbările survenite în structura organizatorică a partidului ca urmare a reorganizării administrativ-teritoriale a ţării, de necesitatea unei mai bune precizări a atribuţiilor organelor şi organizaţiilor de partid în conducerea activităţii economice şi cultural-educative, în dezvoltarea vieţii social-politice.

Izvorul forţei şi capacităţii de acţiune a partidului îl constituie unitatea şi coeziunea de nezdruncinat ale rîndurilor sale, ale tuturor organizaţiilor de partid, ale tuturor comuniştilor în jurul Comitetului Central — condiţie de cea mai mare importanţă pentru exercitarea cu succes a rolului său conducător, pentru înaintarea neabătută pe calea socialismului, pentru trăinicia noii orîn-

duiri. Unitatea de voință și acțiune a partidului este principalul catalizator al unității clasei muncitoare, al tuturor oamenilor muncii, al coeziunii moral-politice a poporului în lupta pentru apărarea cuceririlor revoluționare, pentru apărarea suveranității patriei, pentru făurirea societății socialiste și comuniste. *(Vii aplauze).*

Programul pe care îl va adopta Congresul va cere eforturi și mai mari din partea partidului, a întregului popor. Avem deplina convingere că partidul nostru, cei aproape două milioane de comuniști din România își vor îndeplini tot mai bine înalta misiune istorică de a conduce națiunea noastră socialistă pe drumul luminos al socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

V

ACTIVITATEA IDEOLOGICĂ-EDUCATIVĂ A PARTIDULUI PENTRU RIDICAREA CONȘTIINȚEI SOCIALISTE ȘI A NIVELULUI DE CULTURĂ AL MASELOR

Tovarăși,

O dată cu dezvoltarea forțelor de producție și ridicarea nivelului de trai, o importanță deosebită pentru îndeplinirea sarcinii fundamentale a dezvoltării multilaterale a noii orînduiri are intensificarea activității de educație, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor.

Asupra conștiinței oamenilor au exercitat și exercită o influență profundă schimbările adînci produse în structura societății noastre. Ținînd seama de faptul că modul de gîndire al oamenilor este determinat în mare măsură de condițiile lor de viață și de muncă, de nivelul forțelor

de producție și de caracterul relațiilor de producție ale societății, este evident că preocuparea pentru bunul mers al economiei, pentru progresul material al țării și perfecționarea organizării sociale constituie parte integrantă a întregii activități de formare a conștiinței socialiste a maselor.

Cu deosebită satisfacție relevăm astăzi creșterea conștiinței politice-cetățenești a maselor largi populare, rezultatele remarcabile obținute în îmbogățirea vieții cultural-spirituale a populației. Profunda înnoire spirituală a societății noastre se oglindește în idealul nou de viață al poporului, în faptul că socialismul constituie cauza vitală a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care înfăptuiesc cu hotărîre programul partidului, participă activ la întreaga operă de construcție socialistă.

Se știe că o caracteristică fundamentală a dezvoltării societății contemporane este amploarea fără precedent a cunoașterii, dezvoltarea vertiginoasă a tuturor științelor, a volumului de date care oferă cheia înțelegerii fenomenelor naturii, vieții și societății. S-a acumulat un tezaur imens de valori spirituale, de înțelepciune condensată și nici un om care vrea să fie la înălțimea epocii nu mai poate face abstracție de existența lui. Trăim era pătrunderii omului în tainele cosmosului, era zborurilor interplanetare, pe care, așa cum se știe, au inaugurat-o cu mulți ani în urmă, spre admirația întregii lumi, oamenii sovietici. Savanții și specialiștii Uniunii Sovietice au reușit să trimită — cu o precizie care atestă uriașa capacitate de calcul la care a ajuns știința contemporană — fanionul patriei lor pe Venus și Marte, obținînd noi date despre aceste îndepărtate și misterioase corpuri cerești. Zilele trecute, opinia publică a înregistrat cu deosebită satisfacție măreața victorie a aselenizării, realizată de cosmonauții

americani, care, întorcîndu-se din curajoasa lor incursiune astrală, au adus pentru prima oară pe globul pămîntesc o părticică din Lună. Părăsind Terra, leagănul său tradițional, și pătrunzînd tot mai adînc în enigmele universului, omul își lărgește în mod incomensurabil orizontul de gîndire și înțelegere. Demonstrînd infinitatea și materialitatea lumii, el își dă seama tot mai bine de caracterul nelimitat al cunoașterii, se simte îndemnat să-și lumineze tot mai mult mintea, să pășească și mai curajos înainte spre descoperiri și adevăruri noi. *(Vii aplauze).*

Efortul pentru însușirea noilor cuceriri ale minții omenești, pentru ridicarea nivelului de pregătire științifică și de cultură generală este astăzi una din trăsăturile distinctive ale omului înaintat, expresia adevăratului spirit de civilizație. Dacă aceasta este o necesitate general umană, cu atît mai pregnantă este ea în societatea noastră. Comunismul este doar chintesența cunoașterii, rodul marilor cuceriri ale științei și culturii, rezultatul acumulării și sintetizării a tot ce a creat mai de preț mintea omului. Marile descoperiri actuale ale fizicii, matematicii, chimiei, electronicii, biologiei, verificate în temerare aplicații practice, fundamentează și mai profund bazele științifice ale filozofiei noastre despre natură și societate. Ele dovedesc mai convingător ca oricînd materialitatea lumii, precum și capacitatea omului de a o transforma, de a adapta natura nevoilor sale, de a spori nemăsurat resursele și bogăția materială a societății.

În concepția noastră educația socialistă, conștiința socialistă implică atît cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiunii, cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric —, formarea unei atitudini cetățenești înaintate. Acestor cerințe fun-

damentale, care se condiționează și se influențează reciproc, trebuie să le răspundă astăzi — în condițiile societății moderne — întreaga muncă de educație desfășurată de partidul și statul nostru.

Desigur, tovarăși, factorul principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți în epoca noastră este școala — principalul canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații. Școala trebuie să dea societății atît buni specialiști, cît și cetățeni înaintați, cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un înalt spirit de responsabilitate față de îndatoririle sociale.

Rolul muncii de propagandă este de a stimula gîndirea politică vie a oamenilor, de a-i ajuta să-și explice desfășurarea evenimentelor și să adopte o poziție justă față de ele, să dobîndească o perspectivă clară pe baza concepției marxist-leniniste asupra dezvoltării societății contemporane, să participe activ la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și guvernului. În centrul muncii politice-ideologice trebuie să stea și în viitor cultivarea devotamentului nețărmurit față de patrie și partid, față de cauza socialismului, a spiritului internaționalist de solidaritate cu popoarele țărilor socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele revoluționare și progresiste de pretutindeni. Una din îndatoririle principale ce revin frontului nostru ideologic este promovarea unei atitudini combative, militante împotriva concepțiilor retrograde, mistice, a influențelor ideologiei străine, împotriva mentalităților înapoiate, formarea trăsăturilor etice corespunzătoare noilor relații statornicite în orînduirea socialistă.

Alături de științele pozitive care sporesc potențialul de creație al omului modern, științele sociale îi ajută pe oa-

meni în cunoașterea și interpretarea lumii, în înțelegerea interdependenței dintre diferitele legi obiective care guvernează societatea, oferă răspuns întrebărilor cu privire la marile schimbări care au loc în dezvoltarea vieții sociale atît în țara noastră, cît și în întreaga lume. Partidul nostru cere lucrătorilor din domeniul științelor sociale să-și concentreze activitatea pentru studierea fenomenelor care caracterizează dezvoltarea actuală a țării noastre, să-și aducă contribuția la generalizarea experienței construcției socialiste, să abordeze problematica nouă pe care o ridică dezvoltarea societății omenești în epoca contemporană. Avem nevoie în domeniul economiei, filozofiei, sociologiei, istoriei, dreptului de cercetări cu adevărat științifice, care să ofere material pentru concluzii în vederea soluționării problemelor dezvoltării societății noastre. Este necesar să se stimuleze dezbaterile vii, creatoare, schimburile și confruntările de opinii între cercetători — singura metodă care poate asigura progresul în știință. Cercetătorii din domeniul științelor sociale trebuie să contribuie la lămurirea problemelor, la înțelegerea fenomenelor actuale, căutînd aceasta nu numai în tomuri, care, firește, au importanța lor teoretică. Răspunsurile la problemele zilei de azi ei trebuie să le găsească în primul rînd în viață ! Numai așa își vor face datoria de oameni de știință comuniști, se vor dovedi în stare să ajute operei conștiente de făurire a societății noi. *(Vii aplauze)*. Se impune, de asemenea, să se studieze și să se ia măsuri pentru o mai bună organizare a activității în domeniul științelor sociale, pentru înlăturarea fărîmițării forțelor de cercetare, asigurarea unei îndrumări și orientări unitare spre problematica fundamentală a vieții sociale, a gîndirii contemporane, în vederea sporirii contribuției științelor sociale la activitatea generală a partidului, la mersul înainte al societății noastre.

În educația socialistă a maselor, în informarea și formarea opiniei publice în direcțiile cerute de progresul societății noastre, presa și radioteleviziunea sînt chemate să joace un rol tot mai activ și eficient. În ultimii ani presa noastră a făcut progrese vizibile în lărgirea ariei de preocupări, în tratarea mai combativă, mai dinamică și convingătoare a diferitelor aspecte ale construcției socialiste, a vieții materiale și spirituale a poporului. Continuînd eforturile pe această linie, ziarele centrale și locale mai au încă mult de făcut pentru a elimina din activitatea lor superficialitatea și formalismul, pentru a pătrunde adînc în miezul realităților, exercitînd energic rolul de exponent al opiniei publice înaintate, atît în dezvăluirea lipsurilor și neajunsurilor, cît și în generalizarea experienței avansate a construcției socialismului. O anumită rămînere în urmă manifestă radioteleviziunea noastră atît în ce privește varietatea preocupărilor, cît și calitatea programelor ; folosind cu mai multă pricepere mijloacele și posibilitățile specifice pe care le are, televiziunea — urmărită azi în România de milioane de cetățeni — trebuie să devină o tribună de dezbatere captivantă a problemelor economice, politice, sociale și etice care preocupă societatea noastră, o scenă de prim rang a celei mai valoroase arte și culturi naționale și universale, un instrument de masă pentru perfecționarea multilaterală a omului, pentru formarea conștiinței socialiste a tuturor cetățenilor patriei noastre.

Este știut că dintotdeauna unul din elementele cu ajutorul cărora societatea a acționat pentru influențarea morală a omului, pentru sădirea în conștiințe a unor principii superioare de viață a fost arta și literatura. Această înaltă misiune socială a creației literar-artistice devine și mai

pregnantă în condițiile socialismului — orînduire care acționează în mod conștient și organizat pentru elevarea spirituală a tuturor membrilor săi. În ultimii ani, în ambianța schimbărilor profunde survenite în viața noastră socială, creația literar-artistică a cunoscut un nou avînt. A apărut un mare număr de lucrări în toate genurile literaturii și artei. Se întîmplă însă ca unele lucrări literare sau artistice să fie considerate cu atît mai elevate și mai valoroase cu cît sînt mai puțin accesibile și mai neînțelese publicului, maselor largi, cu cît se îndepărtează mai mult de problemele vieții, de realitățile lumii în care trăim. Autori ai unor asemenea lucrări — care consideră firesc să emită judecăți asupra vieții sociale — apreciază ca o îngrădire a libertății de creație orice părere critică la adresa lucrărilor lor. Desigur, noi sîntem partizanii libertății de creație, și orînduirea noastră asigură condiții de manifestare deplină a personalității și talentului scriitorilor, artiștilor ca și a tuturor cetățenilor patriei. Dar noi concepem libertatea de creație în accepțiunea filozofică pe care marxismul o dă necesității istorice înțelese.

De la înalta tribună a Congresului vreau să exprim chemarea pe care partidul nostru, masele largi ale iubitorilor de cultură o adresează romancierilor, poeților, dramaturgilor, muzicienilor, artiștilor plastici, interpreților, tuturor creatorilor de artă. Ceea ce vi se cere, tovarăși, este să pătrundeți în adîncul existenței poporului, și, înțelegînd năzuințele sale, eforturile și lupta sa eroică, să înfățișați grandioasa frescă a României socialiste. Partidul este adeptul adevărului obiectiv nemistificat, partizanul înfățișării veridice a realității, atît cu luminile cît și cu umbrele ei. Redați prin graiul minunat al artei freamătul creator al

poporului, care, transformînd prin munca sa eroică înfățișarea țării, se transformă pe sine însuși. Nu uitați niciodată că menirea artei noastre este de a înnobila omul, de a-l inspira spre noi fapte mărețe, spre realizarea idealurilor socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*.

În același timp, noi chemăm creatorii să slujească prin arta lor ideile — atît de scumpe partidului și poporului nostru — ale solidarității revoluționare cu toate popoarele care construiesc noua orînduire și cu cei ce muncesc de pretutindeni, în lupta pentru socialism, pentru democrație și progres social, pentru libertate și independență națională, ideile frăției și colaborării între popoare, ale păcii și securității internaționale. *(Aplauze puternice)*.

M-am referit, tovarăși, în mod succint la cîteva din problemele de bază ale formării conștiinței socialiste a omului nou, probleme care trebuie să stea în centrul preocupărilor organelor și organizațiilor de partid. Dispunem de multiple posibilități pentru dezvoltarea învățămîntului, științei, artei, pentru intensificarea vieții cultural-artistice din țara noastră, pentru ridicarea nivelului de cultură și civilizație al tuturor cetățenilor, pentru fericirea omului înaintat, constructor al lumii noi. La această măreață operă este chemată să aducă o contribuție de preț valoroasa noastră intelectualitate, profund devotată poporului, patriei, participantă activă la edificarea orînduirii socialiste în România. Ne exprimăm convingerea că oamenii de știință și cultură, cadrele didactice, creatorii de artă vor dedica talentul, energia și competența lor înfloririi culturii noastre socialiste, înfăptuirii programului de dezvoltare a țării pe care îl va adopta Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice)*.

VI
ROMÂNIA — FACTOR ACTIV ÎN LUPTA PENTRU TRIUMFUL SOCIALISMULUI ȘI PĂCII ÎN LUME

1. Raportul de forțe mondial

Stimați tovarăși,

Desfășurarea evenimentelor internaționale în ultimii ani a confirmat pe deplin aprecierile și liniile generale ale politicii externe stabilite de Congresul al IX-lea al partidului. O analiză marxist-leninistă a schimbărilor petrecute în lume evidențiază creșterea influenței forțelor socialismului, a frontului antiimperialist, faptul că ele determină într-o măsură tot mai însemnată viața socială a planetei noastre.

În ultimii ani au avut — și continuă să aibă loc și acum — discuții în legătură cu schimbările petrecute în viața internațională și în raportul de forțe pe plan mondial, cu caracterul imperialismului, cu problemele păcii și războiului. Aceste discuții au fost determinate, pe de o parte, de marile schimbări survenite în viața internațională, iar pe de altă parte de unele insuccese vremelnice suferite de forțele antiimperialiste. După cum se știe, partidul nostru și-a expus poziția în cîteva rînduri asupra acestor probleme, de aceea nu mă voi referi acum pe larg la ele.

În caracterizarea situației internaționale, noi pornim de la faptul că, în ciuda desfășurării contradictorii a evenimentelor, raportul de forțe se schimbă continuu în favoarea socialismului și păcii. Cum apreciem noi imperialismul? Este cunoscut că imperialismul se manifestă

prin tendința de dominare economică și politică a altor popoare, prin încălcarea dreptului lor la libertate, independență și suveranitate națională, prin promovarea colonialismului și neocolonialismului. Străduindu-se din răsputeri să oprească transformarea revoluționară a lumii, procesele progresiste ale societății contemporane, cercurile imperialiste acționează în direcția răsturnării unor regimuri și guverne progresiste, sprijină forțele cele mai retrograde din diferite țări, în special din țările în curs de dezvoltare, încercînd să le împiedice să pășească de sine stătător pe calea unei evoluții democratice. În dorința de a-și apăra sau redobîndi pozițiile pierdute, de a-și restaura dominația asupra țărilor eliberate, imperialismul nu se dă în lături nici de la acte de agresiune. Toate aceste strădanii ale cercurilor imperialiste sînt însă sortite eșecului.

Făurirea și dezvoltarea sistemului socialist mondial au adîncit criza generală a capitalismului în perioada postbelică, au îngustat baza de acțiune a imperialismului, i-au slăbit în mod considerabil pozițiile. Prăbușirea colonialismului a dat, de asemenea, o lovitură puternică imperialismului, a exercitat și exercită o influență deosebită asupra țărilor capitaliste. Marile bătălii de clasă care au avut loc în ultimii ani în țările capitaliste demonstrează uriașa forță revoluționară a clasei muncitoare, rolul ei important în lupta maselor populare pentru libertate și dreptate socială, împotriva orînduirii capitaliste. Totodată, dezvoltarea rapidă a forțelor de producție în țările capitaliste, ca urmare a revoluției tehnice-științifice, a produs transformări adînci în viața societății, în gîndirea oamenilor, creează noi premise obiective pentru lichidarea orînduirii capitaliste, pentru victoria socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Nu putem trece, de asemenea, cu vederea ascuțirea tot mai accentuată a contradicțiilor interimperialiste. Ca rezultat al dezvoltării inegale și în salturi a țărilor capitaliste se intensifică lupta pentru piețe de desfacere și baze de materii prime, pentru cucerirea de poziții economice și politice. Practica arată că organismele suprastatale la care recurg cercurile imperialiste nu pot împiedica lupta de concurență dintre monopoluri, ciocnirea de interese între țările capitaliste. Se manifestă, de asemenea, tot mai puternic tendința popoarelor de a ieși de sub dominația marilor puteri imperialiste, de a-și apăra și întări suveranitatea națională, de a se dezvolta de sine stătător.

Toate acestea însă — așa cum arată viața — nu au schimbat esența și caracterul imperialismului. Imperialismul — și îndeosebi cel american — continuă să dețină poziții puternice atît din punct de vedere economic, cît și militar. Din întreaga analiză a realității rezultă că imperialismul își păstrează caracterul agresiv, rămîne principalul dușman al progresului și civilizației, că atîta timp cît există imperialism se menține și pericolul unui nou război mondial.

Pornind de la aceste considerente nu se poate ajunge însă la concluzia că războiul mondial ar fi iminent sau inevitabil. Afirmația despre iminența unui război are la bază o examinare unilaterală a desfășurării evenimentelor, o analiză a problemei ruptă de contextul luptei generale împotriva imperialismului. Viața internațională demonstrează creșterea fără precedent a amploarei forțelor care se opun politicii imperialiste. Țările socialiste, clasa muncitoare, mișcarea comunistă și muncitorească, țărănimea, intelectualitatea, tînăra generație, organizațiile de femei, popoarele care luptă pentru lichidarea definitivă a colonialismului, împotriva neocolonialismului, pentru dezvoltare liberă, independentă, cercurile largi ale

opiniei publice progresiste, giganticele forțe antiimperialiste și democratice din întreaga lume au capacitatea să zădărnicească planurile agresive ale imperialismului, să împiedice dezlănțuirea unui nou război mondial, să asigure pacea.

Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre au desfășurat și desfășoară o politică externă activă, militînd pentru întărirea forțelor antiimperialiste, pentru dezvoltarea colaborării internaționale, pentru conlucrarea pașnică cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea socială. Viața a confirmat că această politică este pe deplin justă, că ea corespunde atît intereselor poporului român, cît și cauzei socialismului și păcii în lume. *(Aplauze prelungite).*

Comitetul Central supune aprobării Congresului al X-lea politica externă și activitatea internațională desfășurate de partid și guvern în acești ani. *(Aplauze puternice).*

2. În centrul politicii noastre externe — prietenia și colaborarea cu țările socialiste

Tovarăși,

Tezele Comitetului Central au trasat liniile generale ale activității internaționale pe care o vor desfășura partidul și statul nostru în anii următori. Permiteți-mi ca, în legătură cu aceasta, să mă opresc acum asupra cîtorva probleme mai importante ale politicii externe a patriei noastre.

Ca și pînă acum, în centrul politicii externe vom pune dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste. Noi plecăm de la faptul că sistemul mondial socialist — care s-a dezvoltat continuu după cel de-al doilea război — cuprinde astăzi 14 state, că el a obținut

și obține succese remarcabile în creșterea producției de bunuri materiale, în dezvoltarea științei, culturii, devenind tot mai mult factorul hotărîtor al luptei împotriva imperialismului, pentru pace. Prin sistemul socialist mondial noi înțelegem nu un bloc în care statele se contopesc într-un tot, renunțînd la suveranitatea lor națională, ci afirmarea socialismului ca forță internațională prin victoria sa în mai multe state independente, care se dezvoltă de sine stătător și își organizează relațiile dintre ele pe principiile noi ale marxism-leninismului și internaționalismului proletar. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Întărirea sistemului mondial al socialismului se realizează nu numai ca rezultat al dezvoltării economice și militare a celor 14 țări, ci și ca rezultat al creșterii prestigiului și influenței ideilor socialismului în lume, al faptului că, în perspectivă, noi și noi popoare vor păși pe calea socialismului.

Considerăm că în condițiile de azi, cînd țările socialiste se dezvoltă impetuos, înregistrează noi și noi succese pe calea progresului material, politic și spiritual, popoarele care și-au cucerit libertatea, și-au luat soarta în propriile mîini, și-au făurit o viață demnă, prosperă nu pot fi întoarse de nimeni și de nimic de pe drumul pe care au pornit — drumul socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*. Dezvoltarea și întărirea noii orînduiri sociale, apărarea cuceririlor revoluționare ale socialismului reprezintă dreptul și datoria sacră a fiecărui popor, a fiecărui partid comunist din țările socialiste. Desigur, în spiritul internaționalismului proletar, în cazul unui atac imperialist, popoarele țărilor socialiste trebuie să se întrajutoreze, luptînd umăr la umăr pentru înfrîngerea agresorului. *(Aplauze)*. Stabilirea formelor și căilor de întrajutorare în asemenea cazuri trebuie să fie rezultatul înțelegerii dintre conducerile de partid, dintre organele conducătoare

constituționale ale fiecărei țări. Solidaritatea și întrajutorarea țărilor socialiste presupun relații de egalitate între toate națiunile socialiste, nu trebuie să ducă la amestec în treburile interne ale vreunui popor, întrucît aceasta ar aduce profunde prejudicii cauzei socialismului. În aceasta vedem o condiție hotărîtoare a întăririi continue a internaționalismului proletar, a forței și influenței în lume a sistemului socialist mondial. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Este cunoscut că între țările socialiste există o serie de deosebiri de păreri și divergențe într-un șir de probleme ale construcției socialismului și ale vieții internaționale. Noi apreciem că multe din acestea își au originea în înseși deosebirile existente în dezvoltarea lor istorică-socială, în diferențele nivelului pe care l-au atins forțele de producție. În parte însă, aceste divergențe, îndeosebi ascuțirea lor, au cauze subiective, sînt determinate de neînțelegerea sau nesocotirea deosebirilor existente între țări, de neaplicarea consecventă a principiilor marxist-leniniste pe care se întemeiază relațiile dintre ele. Pornind de aici, partidul nostru consideră că s-ar fi putut evita ascuțirea încordării, că nu există obstacole insurmontabile pentru dezvoltarea unor legături de strînsă colaborare între toate țările socialiste. Noi apreciem că dacă se pune pe primul plan ceea ce este comun și unește țările socialiste, interesele supreme ale cauzei socialismului și luptei antiimperialiste, că dacă relațiile dintre ele se fundamentează pe respectarea principiilor internaționalismului socialist — independența și suveranitatea națională, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc și întrajutorarea tovărășească —, se pot depăși cu succes actualele divergențe și animozități.

Este cunoscut faptul că în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea au fost dezvoltate continuu raportu-

rile de prietenie și colaborare ale României cu celelalte țări socialiste. Reprezentanții partidului și statului nostru s-au întîlnit cu reprezentanți ai conducerilor de partid și de stat din țările socialiste; au avut loc nenumărate schimburi de vizite oficiale — la cele mai diferite niveluri — între țara noastră și celelalte țări frățești. Aceasta a contribuit la dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare reciproc avantajoasă, la întărirea solidarității țării noastre cu celelalte state ale sistemului socialist mondial. Partidul nostru declară solemn că și în viitor va milita neabătut pentru dezvoltarea relațiilor multilaterale cu toate țările socialiste, își va aduce contribuția la întărirea continuă a unității sistemului mondial socialist. *(Aplauze puternice).*

Doresc să subliniez aici, în fața Congresului, că, în spiritul liniei politice tradiționale a partidului nostru, vom acționa și în viitor pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, aceasta constituind una din temeliile politicii externe a țării noastre. *(Aplauze puternice).* De asemenea, acordăm o importanță deosebită dezvoltării relațiilor cu partidele comuniste și popoarele din țările socialiste europene: Bulgaria, Iugoslavia, Ungaria, Polonia, Republica Democrată Germană, Cehoslovacia, Albania. *(Vii aplauze).*

Dorim ca intensificarea colaborării multilaterale, prietenești, cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste din Europa să contribuie în același timp la așezarea raporturilor dintre statele europene pe baze noi, la întărirea păcii și securității pe continentul nostru. *(Vii aplauze).*

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România dau o apreciere deosebită relațiilor cu Partidul Comunist Chinez, cu Republica Populară Chineză; vom acționa și în viitor pentru dezvoltarea multilaterală a colaborării și prieteniei dintre partidele și popoarele noastre. *(Aplauze puternice).* Vom dezvolta, de asemenea, relațiile de colaborare și prietenie cu Republica Democrată Vietnam, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Populară Mongolă și cu partidele frățești din aceste țări. *(Vii aplauze).*

În activitatea noastră internațională, un loc important va ocupa în continuare dezvoltarea relațiilor cu partidul comunist și cu poporul cubanez, primul stat socialist de pe continentul american. *(Vii aplauze).*

Partidul nostru acordă o mare importanță schimbului de păreri, informații și experiență cu celelalte partide frățești din țările socialiste, atît în probleme legate de procesul construcției socialismului, cît și referitoare la politica și activitatea internațională, la situația pe plan mondial. De aceea considerăm necesară dezvoltarea acestor forme de colaborare între conducerile de partid și de stat ale țărilor socialiste, asigurîndu-se în același timp dreptul fiecărui partid de a hotărî de sine stătător asupra politicii sale interne și externe, atribut fundamental al rolului ce-i revine în conducerea operei de construire a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Faptul că în anumite probleme între partidul nostru și partidele din unele țări socialiste există deosebiri de vederi nu poate constitui, după părerea noastră, o piedică în lărgirea continuă a colaborării și cooperării rodnice, reciproc avantajoase. Considerăm că nu există probleme esențiale care să poată împiedica bunele relații dintre partidele și popoarele noastre! Sîntem convinși că dezvoltarea tot mai puternică a fiecăreia din țările noastre, intensificarea colaborării lor multilaterale vor asigura întărirea continuă a întregului sistem socialist mondial. *(Aplauze puternice).*

3. O largă activitate internaţională în spiritul coexistenţei paşnice

Stimaţi tovarăşi,

Înfăptuind orientarea generală trasată de Congresul al IX-lea şi de Comitetul Central al partidului, guvernul ţării noastre, acţionînd în spiritul principiilor coexistenţei paşnice a statelor cu orînduiri sociale diferite, a desfăşurat o politică externă activă de lărgire a colaborării economice, politice, tehnice-ştiinţifice şi culturale cu toate statele lumii. Rezultatele acestei politici sînt oglindite şi în faptul că România întreţine în prezent relaţii diplomatice cu 94 de ţări şi relaţii economice şi tehnice-ştiinţifice cu peste 100 de state. Au fost intensificate schimburile de delegaţii guvernamentale, vizitele reciproce la nivelul conducătorilor de stat şi la alte nivele între România şi un mare număr de ţări de pe toate continentele. În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea România a fost vizitată de delegaţii guvernamentale din 48 de ţări, iar delegaţii guvernamentale ale ţării noastre au vizitat 52 de state. Putem spune că niciodată în istoria sa România nu a desfăşurat o politică internaţională atît de activă şi nu a avut atît de mulţi prieteni ca astăzi. *(Aplauze puternice).*

La baza relaţiilor sale cu celelalte state, România aşază principiile suveranităţii şi independenţei naţionale, ale egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî singur soarta, corespunzător intereselor şi aspiraţiilor sale vitale. Aceste principii se afirmă tot mai larg în viaţa internaţională, sînt recunoscute de tot mai multe state ca bază sigură a colaborării, a securităţii şi păcii. *(Aplauze puternice).*

Desfăşurarea evenimentelor confirmă tot mai evident faptul că în lumea contemporană problemele internaţionale nu pot fi soluţionate fără participarea activă a tuturor statelor, mari şi mici. În elaborarea liniei politice externe trebuie să avem în vedere că lumea se află în plină transformare, că revoluţia tehnică-ştiinţifică exercită o puternică influenţă asupra dezvoltării rapide a statelor, că într-o perspectivă nu prea îndepărtată noi ţări de pe diferite continente vor cunoaşte un puternic avînt economic, ştiinţific şi tehnic, ocupînd un loc tot mai important în concertul internaţional al popoarelor. Aceasta este dialectica dezvoltării şi nimeni nu mai poate concepe că lumea de mîine va fi la fel ca cea de astăzi. Amintind aceasta vom înţelege mai bine de ce este necesar să ducem o politică activă de extindere a colaborării — pe baza principiilor amintite — cu toate statele lumii, aceasta corespunzînd atît intereselor naţionale ale poporului român cît şi cauzei păcii şi progresului internaţional. *(Vii aplauze).*

Una din problemele cele mai importante ale lumii de azi este lichidarea definitivă a colonialismului şi a noii forme de dominaţie a popoarelor — neocolonialismul —, asigurarea dezvoltării economice-sociale independente a tinerelor state. Partidul nostru întreţine relaţii cu mişcările de eliberare naţională şi democratice, cu numeroase organizaţii din ţările care luptă pentru scuturarea jugului imperialist sau pentru apărarea şi consolidarea independenţei lor naţionale şi le acordă întregul său sprijin. Apreciem necesar să intensificăm şi mai mult aceste relaţii, să întărim solidaritatea cu toate aceste forţe în lupta comună împotriva imperialismului, considerînd că strîngerea şi dezvoltarea legăturilor cu organizaţiile din aceste ţări contribuie la întărirea frontului antiimperialist. *(Aplauze puternice).*

Războiul dus de aproape cinci ani în Vietnam de către Statele Unite ale Americii a preocupat și preocupă profund masele largi populare, cercurile politice din întreaga lume. Prin implicațiile sale politice și militare, prin influența pe care o exercită în viața internațională, acest război marchează, se poate spune, o nouă etapă în evoluția raportului de forțe mondial. Caracteristica acestei etape este demonstrarea tot mai evidentă a falimentului politicii de forță, faptul că, oricît de puternic ar fi agresorul, el nu poate subjuga un popor hotărît să-și apere cu orice preț libertatea și independența națională. *(Aplauze puternice).* Poporul vietnamez, prin lupta eroică pe care a dus-o împotriva intervenției Statelor Unite ale Americii, a apărat independența sa și totodată a arătat tuturor popoarelor lumii calea sigură pentru a înfrînge orice agresiune imperialistă, pentru a-și salvgarda independența și suveranitatea. Exemplul său sporește încrederea popoarelor în forțele proprii, contribuie la unirea și mai strînsă a tuturor forțelor revoluționare, progresiste, în lupta antiimperialistă, pentru asigurarea păcii. *(Aplauze puternice).*

România a salutat începerea tratativelor americano-vietnameze de la Paris. Trebuie însă să constatăm că de mult timp ele bat pasul pe loc. Considerăm că propunerile Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud reprezintă o bază pozitivă pentru soluționarea grabnică a conflictului. Pentru aceasta este necesar ca Statele Unite să înceteze acțiunile militare și să-și retragă trupele din Vietnam, lăsînd poporul vietnamez să-și rezolve treburile interne, inclusiv problema unificării patriei, corespunzător dorinței și voinței proprii, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).* Poporul român, acționînd în spiritul solidarității internaționale, va acorda și în viitor întregul

său sprijin luptei drepte a poporului vietnamez. *(Aplauze puternice).*

Sînt cunoscute evenimentele care au dus la războiul din Orientul Mijlociu în 1967 ; fapt este că nici pînă astăzi nu s-a ajuns la soluționarea acestui conflict. Menținerea încordării creează în această zonă un permanent pericol de război cu implicații grave pentru pacea întregii lumi. România este de părere că rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 oferă o bază rezonabilă pentru rezolvarea situației din Orientul Mijlociu. În consensul acestei rezoluții, considerăm necesar ca Israelul să-și retragă neîntîrziat trupele din teritoriile ocupate, să renunțe la orice pretenții teritoriale. În același timp, este necesar să se ajungă la asigurarea integrității granițelor și a securității tuturor statelor din această zonă a lumii. De asemenea, așa cum am mai spus, considerăm că trebuie să se asigure rezolvarea problemei refugiaților palestineni, avîndu-se în vedere interesele lor naționale.

Ca țară europeană, România acordă o atenție deosebită problemei securității în Europa. Au trecut 24 de ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial și cu toate acestea în Europa continuă să existe probleme nerezolvate. În Republica Federală a Germaniei acționează încă forțe revanșarde, militariste, neonaziste care ar dori să revizuiască situația creată după război, punînd din nou în pericol pacea pe continentul nostru și în lume. Există și în alte țări cercuri reacționare care se opun politicii de destindere și colaborare între state. Aceste cercuri și forțe sînt însă din ce în ce mai izolate. Popoarele europene, pături largi ale opiniei publice, numeroși oameni politici și conducători de stat vor să fie asigurate liniștea, securitatea și pacea pe continent, astfel ca toate țările să-și poată consacra mijloacele materiale și umane progresului

economic, științific și cultural, ridicării bunăstării materiale și spirituale. Trebuie să declarăm în fața Congresului că din multiplele contacte și discuții pe care reprezentanții guvernului român le-au avut cu reprezentanți ai diverselor state europene am ajuns la concluzia existenței condițiilor favorabile pentru înaintarea pe calea securității europene. În acest sens este concludent ecoul puternic pe care l-a avut atît Declarația de la București din 1966 a țărilor socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia, cît și Apelul de la Budapesta din aprilie 1969 al acestor țări cu privire la securitatea europeană, la organizarea unei conferințe a tuturor statelor din Europa. Apreciem că o întîlnire a statelor europene consacrată discutării căilor pentru soluționarea problemelor nerezolvate, pentru dezvoltarea colaborării și cooperării multilaterale, pentru securitate ar avea o însemnătate deosebită, ar deschide calea spre realizarea unei păci trainice atît în Europa cît și în întreaga lume. *(Vii aplauze)*. România apreciază că în înfăptuirea securității europene trebuie să se pornească de la realitățile create după cel de-al doilea război mondial și, în primul rînd, de la recunoașterea celor două state germane, a granițelor existente, inclusiv a graniței Oder-Neisse.

România se pronunță, de asemenea, pentru înțelegeri regionale, inclusiv pentru realizarea unor zone în care să nu existe arme nucleare. În acest sens, țara noastră consideră că statornicirea unor relații de bună înțelegere între statele din Balcani, dezvoltarea colaborării și cooperării economice și tehnice-științifice dintre ele ar reprezenta o contribuție prețioasă la cauza securității europene.

Un loc important în politica externă a țării noastre, ca de altfel în preocupările întregii omeniri, ocupă problema dezarmării generale, îndeosebi realizarea dezarmării nucleare. În lume s-au acumulat și continuă să se acumuleze stocuri tot mai mari atît de armament clasic, cît și nuclear — și aceasta constituie în sine un mare pericol pentru pacea și civilizația umană. Considerăm necesar, de aceea, să se intensifice lupta pentru dezarmare, să se facă pași hotărîți în direcția interzicerii armelor nucleare și lichidării stocurilor existente.

Apreciem, de asemenea, că ar avea o deosebită importanță lichidarea bazelor militare străine de pe teritoriile altor state, retragerea trupelor neeuropene de pe continent și, în general, retragerea tuturor trupelor străine în interiorul granițelor lor naționale. Ar fi de mare însemnătate pentru pacea și securitatea Europei și a lumii întregi realizarea unei înțelegeri între state de a se abține de la acțiuni și demonstrații de forță. Aceasta ar crea un climat de încredere în care s-ar putea aborda cu rezultate mai bune însăși problema dezarmării. Ar avea, de asemenea, o înrîurire pozitivă de prim ordin asupra securității și păcii generale lichidarea blocurilor militare, atît a blocului agresiv al Atlanticului de nord, cît și, concomitent, a Pactului militar de la Varșovia.

Convinsă că trebuie folosite toate căile pentru reglementarea pașnică a diferendelor dintre state, țara noastră aduce o contribuție constructivă la activitatea organizațiilor internaționale, în special a Organizației Națiunilor Unite. Apreciind însemnătatea rolului pe care O.N.U. este chemată să-l aibă în lărgirea colaborării dintre state, în respectarea dreptului internațional, în eforturile pentru pace, România consideră absolut necesar ca în acest for să fie reprezentate toate țările. Se impune restabilirea drepturilor legitime la O.N.U. ale R. P. Chineze, unicul reprezentant al poporului chinez, primirea în această organizație a R. D. Germane și a altor state, înfăptuirea principiului universalității O.N.U.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România consideră că trebuie întreprinse noi acțiuni concrete pe calea securității în Europa, a dezarmării și asigurării păcii ; oricît de mici ar fi progresele la început, trebuie să perseverăm, pentru că numai astfel putem salvgarda pacea și securitatea popoarelor. România va acționa cu toată consecvența în acest spirit, aducîndu-și și în viitor contribuția la înfăptuirea acestor înalte deziderate ale poporului nostru, ale tuturor popoarelor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

4. Întărirea solidarității internaționaliste cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste

Tovarăși,

Ca detașament activ al mișcării comuniste internaționale, Partidul Comunist Român a dezvoltat și dezvoltă relații de colaborare frățească cu toate partidele comuniste și muncitorești. În anii care au trecut de la Congresul IX, partidul nostru a avut întîlniri și a făcut schimburi de delegații cu 58 de partide comuniste și muncitorești de pe toate continentele. Apreciem că aceste întîlniri și schimburi de păreri au un rol deosebit de important în dezvoltarea solidarității internaționale a partidelor comuniste și muncitorești, în găsirea celor mai potrivite căi pentru întărirea colaborării și unității mișcării comuniste și muncitorești. *(Vii aplauze).*

Noi pornim de la faptul că partidele comuniste și muncitorești își desfășoară activitatea în condiții istorice, sociale, naționale deosebite, că însuși nivelul diferit de dezvoltare a forțelor de producție și a relațiilor sociale face ca abordarea unor probleme ale dezvoltării contemporane și ca unele sarcini ale luptei imediate să se diferențieze de la o țară la alta. A înțelege această realitate înseamnă a considera absolut firesc ca partidele comuniste și muncitorești, călăuzindu-se după adevărurile generale ale marxism-leninismului, să-și elaboreze de sine stătător linia politică, strategia și tactica.

Asigurarea mersului înainte al mișcării comuniste și muncitorești, dezvoltarea fiecărui partid comunist presupun respectarea strictă a principiilor de relații marxist-leniniste dintre partide — internaționalismul proletar, egalitatea deplină în drepturi, neamestecul în treburile interne, respectul independenței fiecărui partid. Numai înfăptuind aceste principii ca un tot unitar, indisolubil, se poate asigura o unitate nouă, trainică în mișcarea comunistă și muncitorească, incomparabil superioară celei din trecut. *(Aplauze).* Din păcate, cînd într-o problemă sau alta apar deosebiri de păreri, se recurge la etichetarea unor partide. Adoptarea unei poziții deosebite de către un partid nu poate fi în nici un caz interpretată ca o atitudine îndreptată împotriva altui partid. Noi considerăm că tocmai caracterul prietenesc, sincer al relațiilor care trebuie să existe între partidele comuniste frățești impune să se discute tovărășește deosebirile de păreri.

În zilele noastre, internaționalismul înseamnă solidaritate și întrajutorare reciprocă cu toate țările sistemului socialist mondial, cu toate partidele comuniste și muncitorești. Întărirea solidarității internaționaliste presupune relații de egalitate deplină, preocuparea neabătută pentru întărirea unității, dezvoltarea colaborării între toate țările socialiste, între toate partidele comuniste, fără nici o excepție. Aceasta este o premisă esențială a manifestării plenare a internaționalismului proletar în condițiile afirmării tot mai puternice a socialismului ca factor principal în dezvoltarea socială contemporană. *(Vii aplauze).*

Partidul nostru consideră că întîlnirile și schimburile de păreri bilaterale între partide au un rol primordial în dezvoltarea solidarității, a unității mișcării comuniste. În același timp, considerăm că un rol important au întîlnirile multilaterale, inclusiv consfătuirile internaționale ale partidelor comuniste și muncitorești. Apreciind importanța unor asemenea întîlniri, partidul nostru a luat parte la Consfătuirea internațională care a avut loc la începutul lunii iunie la Moscova. Așa cum am arătat, această consfătuire nu s-a întrunit în cele mai bune condiții, în primul rînd datorită lipsei unui număr mare de partide, dintre care 5 din țările socialiste. De asemenea, existența unor divergențe ascuțite, precum și criticile aduse altor partide comuniste au diminuat, după părerea noastră, eficiența consfătuirii. Cu toate acestea, Comitetul Central al partidului apreciază că Consfătuirea de la Moscova a avut o serie de caracteristici pozitive. În primul rînd, trebuie apreciat faptul că în cadrul consfătuirii s-a făcut un schimb liber de păreri asupra diferitelor aspecte ale vieții internaționale, că au fost abordate pe larg problemele relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești, ale unității de luptă a tuturor forțelor antiimperialiste, oferindu-se posibilitatea opiniei publice de a cunoaște poziția fiecărui partid. Cu toate că documentul principal conține unele aprecieri și formulări neclare, confuze, față de care partidul nostru și-a exprimat la timpul respectiv rezervele, el cuprinde o largă platformă de acțiune, obiective care pot mobiliza partidele comuniste și muncitorești, forțele revoluționare și progresiste de pretutindeni în lupta împotriva imperialismului, pentru cauza libertății și independenței, a socialismului și păcii. *(Aplauze puternice)*. În același timp noi acordăm o importanță deosebită faptului că în acest document sînt înscrise normele și principiile marxist-leniniste și ale internaționalismului proletar, care stau la baza relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești, a dezvoltării colaborării lor ca partide independente și egale în drepturi, care-și elaborează de sine stătător linia politică, tactica și strategia revoluționară. Am apreciat și apreciem pozitiv că în documentul principal al consfătuirii nu s-au adus critici și nu a fost condamnat nici un partid frățesc, că s-a subliniat voința partidelor participante de a dezvolta relații de colaborare cu toate partidele comuniste — atît cu cele care au luat parte, cît și cu cele care au lipsit de la consfătuire —, pornindu-se de la premisa că participarea sau neparticiparea la reuniuni internaționale este un atribut al fiecărui partid și că aceasta, ca și hotărîrea de a semna sau nu un document, nu trebuie să afecteze în nici un fel relațiile dintre partide. Prin rezultatele sale finale, Consfătuirea de la Moscova poate avea un rol pozitiv atît în unirea forțelor antiimperialiste, cît și în netezirea căilor spre lichidarea divergențelor dintre partidele comuniste și muncitorești, spre refacerea și întărirea colaborării și unității lor. Aceasta depinde, desigur, pînă la urmă de felul cum va acționa fiecare partid. În ce ne privește, doresc să declar de la tribuna Congresului că Partidul Comunist Român va face tot ce depinde de el pentru a contribui la refacerea și întărirea unității partidelor comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Doresc să subliniez din nou că partidul nostru consideră necesar să se acționeze perseverent pentru găsirea căilor de rezolvare a problemelor divergente, renunțîndu-se la blamarea sau condamnarea altor partide comuniste și muncitorești. Desigur, aceasta nu înseamnă că Partidul Comunist Român este împotriva unor discuții libere asupra principalelor probleme ideologice ; noi considerăm însă că aceste discuții, abordarea tuturor proble-

melor legate atît de construcţia socialismului, cît şi de lupta revoluţionară generală, trebuie făcute într-un spirit principial, să ducă atît la clarificări ideologice, cît şi la întărirea unităţii.

După cum se ştie, încă cu mulţi ani în urmă partidul nostru a apreciat ca o greşeală faptul că în trecut a mers şi el pe linia condamnării şi blamării unor partide frăţeşti şi de aceea a luat hotărîrea de a nu mai proceda astfel, considerînd că aceasta nu corespunde principiilor marxist-leniniste ale relaţiilor dintre partide, intereselor mişcării comuniste şi muncitoreşti. După părerea noastră, atunci cînd între unele partide comuniste se ivesc anumite probleme, opinii diferite, acestea nu trebuie să fie abordate în reuniuni internaţionale, la congresele altor partide, prin atitudini de blamare şi condamnare. În acest sens propunem Congresului să dea mandat Comitetului Central ca în rezolvarea deosebirilor de păreri politice sau ideologice să nu se angajeze pe linia blamării sau condamnării altui partid frăţesc, ci să militeze pentru rezolvarea acestora pe calea discuţiilor de la partid la partid, de la conducere la conducere. *(Aplauze).* Propunînd adoptarea acestei hotărîri, pornim de la înalta răspundere internaţionalistă de care este animat partidul nostru, de la răspunderea faţă de cauza clasei muncitoare, a unităţii ţărilor socialiste, a mişcării comuniste, faţă de interesele generale ale socialismului în lume. *(Vii aplauze).*

De asemenea, partidul nostru întreţine şi va dezvolta şi în viitor legături cu partide socialiste, social-democrate — dintre care unele participă prin reprezentanţii lor la Congresul nostru —, aceasta corespunzînd necesităţii întăririi unităţii clasei muncitoare — peste deosebirile de ordin ideologic şi politic existente între diferitele sale detaşamente — în lupta pentru drepturi şi libertăţi democratice, pentru cauza socialismului şi păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român va milita cu toată fermitatea şi în viitor pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti, cu toate forţele revoluţionare, democratice, antiimperialiste, aducîndu-şi contribuţia la cauza unităţii mişcării comuniste şi muncitoreşti, la triumful luptei pentru socialism în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Am înfăţişat, tovarăşi, pe scurt, liniile directoare pe care Comitetul Central propune Congresului să le adopte în politica internaţională a partidului şi statului nostru, în activitatea României pe plan mondial. Considerăm că, desfăşurîndu-se în continuare pe baza acestor coordonate, politica externă a Partidului Comunist Român, a Republicii Socialiste România va corespunde atît intereselor naţionale ale poporului nostru, cît şi cauzei generale a socialismului, va contribui la victoria luptei antiimperialiste, pentru pace şi progres social în lume. *(Aplauze prelungite).*

Stimaţi tovarăşi,

Bilanţul acestui sfert de veac care a trecut de la eliberarea ţării, trecerea în revistă a activităţii desfăşurate după Congresul al IX-lea, reliefează cu pregnanţă capacitatea partidului nostru, a Comitetului Central de a conduce cu succes destinele României, de a asigura înaintarea neîncetată a poporului pe calea luminoasă a socialismului. *(Vii aplauze).* Fără îndoială, Congresul nostru va aproba vasta activitate politică şi organizatorică desfăşurată de Comitetul Central, care şi-a îndeplinit cu cinste misiunea încredinţată de Congresul al IX-lea de a conduce întreaga activitate a partidului şi poporului nos-

tru pentru înfăptuirea programului de înflorire multilaterală a României. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Hotărîrile pe care le va lua actualul Congres deschid noi şi strălucite perspective României, vor inaugura o nouă perioadă de muncă intensă a partidului, a poporului, o etapă de noi realizări mărețe în toate domeniile vieții sociale. Congresul al X-lea va intra în istoria patriei ca un moment ce marchează ridicarea pe o treaptă nouă, calitativ superioară, a operei de edificare a societății socialiste în România. *(Vii şi puternice aplauze).*

Considerăm că dispunem de tot ce este necesar pentru traducerea în viață a acestui program însuflețitor ; avem o bază de pornire tehnică-materială dezvoltată ; avem un partid puternic, unit, înarmat cu învățătura marxist-leninistă, strîns legat de mase ; sîntem un popor harnic, dîrz, înzestrat cu calități deosebite, devotat trup şi suflet cauzei socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ne exprimăm convingerea că partidul nostru, călit în lupte, încercat în marea operă de edificare a noii orînduiri, întregul popor, animat de idealurile socialismului, îşi vor uni şi mai strîns forțele, vor munci cu abnegație, cu entuziasm şi perseverență pentru a da viață marilor sarcini ce ne stau în față, pentru a face să propăşească tot mai mult scumpa noastră patrie. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră ca de la această înaltă tribună să urăm comuniştilor, muncitorilor, țăranilor şi intelectualilor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, deplin succes în lupta desfăşurată sub steagul partidului, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru înflorirea României, pentru bunăstarea şi fericirea întregului popor. *(Aplauze puternice, îndelungi).*

Trăiască Partidul Comunist Român — conducătorul încercat al națiunii noastre socialiste ! *(Aplauze, ovații, urale).*

Trăiască Republica Socialistă România, eroicul nostru popor, constructor al lumii noi ! *(Aplauze, urale).*

Să se întărească prietenia şi solidaritatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste şi muncitoreşti, a forțelor revoluționare, antiimperialiste din întreaga lume ! *(Aplauze puternice, urale).*

Să triumfe ideile invincibile ale marxism-leninismului, cauza socialismului şi a păcii ! *(Aplauze puternice, repetate ; asistența, în picioare, ovaționează îndelung. Delegații şi invitații aclamă minute în şir pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul său general. Într-o atmosferă entuziastă, înălțătoare, Congresul îşi exprimă astfel adeziunea deplină față de politica internă şi externă marxist-leninistă a partidului, hotărîrea de a o înfăptui neabătut, în numele înfloririi patriei socialiste, al victoriei cauzei socialismului şi păcii în întreaga lume).*

CUVÎNTARE
DE ÎNCHEIERE A CONGRESULUI AL X-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

— *12 august 1969* —

Stimați tovarăşi,

Timp de 7 zile Congresul al X-lea al partidului a făcut bilanțul cuprinzător al activității desfăşurate de comuniştii români, de muncitori, țărani şi intelectuali, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru edificarea socialismului pe pămîntul patriei noastre.

Congresul a dat o înaltă apreciere activității multilaterale depuse de Comitetul Central, de toate organele şi organizațiile partidului pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea. În mod deosebit au fost apreciate măsurile luate după Congres de către Conferința Națională a partidului pentru îmbunătățirea planificării şi conducerii activității economice şi sociale din patria noastră, pentru dezvoltarea legalității şi democrației socialiste.

Putem spune că Congresul nostru, ținut cu puține zile înainte de cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist, constituie o încununare deosebit de expresivă a marilor succese obținute de poporul român, sub

conducerea partidului comunist, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății noastre şi lichidarea pentru totdeauna a claselor exploatatoare, pentru triumful socialismului în România. *(Vii aplauze).*

Congresul şi-a însuşit pe deplin aprecierile raportului Comitetului Central cu privire la căile evoluției în continuare a societății noastre socialiste, la modul de soluționare a nenumăratelor probleme economice şi sociale specifice actualei etape prin care trece țara noastră.

Aprobînd liniile directoare, interne şi externe, expuse în raport, Congresul a adoptat de fapt programul dezvoltării multilaterale a României socialiste în deceniul următor. Congresul al X-lea a stabilit că țelul fundamental al întregii noastre activități viitoare este extinderea şi modernizarea bazei tehnice-materiale, perfecționarea relațiilor socialiste de producție, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice, prelungite).* Aprobarea unanimă a raportului Comitetului Central şi a proiectului de Directive, a direcțiilor principale de viitor ale politicii interne şi externe a României constituie dovada cea mai grăitoare a unității indestructibile a partidului, a întregului nostru popor, expresia hotărîrii nestrămutate a națiunii noastre socialiste de a înfăptui neabătut hotărîrile Congresului al X-lea. *(Aplauze puternice).*

Caracteristica principală a Congresului constă în faptul că problemele de bază ale societății noastre au fost abordate într-un spirit de înaltă răspundere, de grijă profundă față de interesele partidului şi poporului, față de cauza socialismului. Spiritul critic şi autocritic care s-a manifestat atît în plenul Congresului cît şi în secțiuni oglindeşte combativitatea partidului nostru, a cadrelor sale, hotărîrea activului de partid de a acționa cu toată fermitatea pentru lichidarea lipsurilor care mai dăinuie în munca noastră, pentru îndeplinirea în cele mai bune

condiţii a marilor sarcini trasate de Congres. *(Vii aplauze).*

Putem spune fără greş că actualul Congres al partidului marchează o etapă nouă, calitativ superioară a dezvoltării partidului nostru, a activităţii de construcţie socialistă în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, tovarăşi, hotărîrile adoptate au o valoare determinantă pentru dezvoltarea viitoare a socialismului în patria noastră ; ele constituie însă numai premisa mersului nostru înainte. Esenţială este acum munca politică şi organizatorică pentru traducerea în viaţă a programului pe care l-am adoptat. De aceea, organele şi organizaţiile partidului nostru, începînd cu Comitetul Central, au datoria să ia toate măsurile pentru organizarea cît mai bună a muncii concrete pentru repartizarea cît mai judicioasă a forţelor în sectoarele hotărîtoare ale vieţii economice-sociale, acolo unde se decide traducerea în viaţă a acestui program. *(Vii aplauze).* Activul de bază, cadrele conducătoare ale partidului, trebuie să participe nemijlocit, în sectoarele cele mai importante, hotărîtoare, la conducerea şi înfăptuirea tuturor sarcinilor dezvoltării economice-sociale. Spiritul care a domnit în Congres, dezbaterile de astăzi vor constitui pentru întregul nostru activ, pentru toţi membrii Comitetului Central, un exemplu de felul cum trebuie să muncească fiecare la locul său de muncă pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În mod deosebit doresc să mă adresez activului de partid. Aşa cum a reieşit din lucrările Congresului, dar mai cu seamă din şedinţa de astăzi, ridicarea continuă a nivelului politic-ideologic al fiecărui activist este una din cerinţele esenţiale ale îndeplinirii cu succes a sarcinilor încredinţate de partid. *(Vii aplauze).*

Vorbind de munca politică-ideologică doresc, în încheierea lucrărilor Congresului, să subliniez că trebuie să acordăm mai multă atenţie studierii şi înarmării partidului, a activului său, a întregului nostru popor, cu ideile atotbiruitoare ale marxism-leninismului, să facem în aşa fel încît fiecare comunist, fiecare cetăţean al patriei noastre să devină un militant activ pentru triumful marxism-leninismului, pentru cauza socialismului. *(Aplauze puternice).* În această ordine de idei doresc să menţionez că aniversarea a 100 de ani de la naşterea lui Lenin, care va avea loc anul viitor, va trebui să constituie un mijloc important pentru ridicarea politică-ideologică a fiecărui membru al partidului nostru. *(Vii aplauze).*

Călăuzindu-ne cu fermitate după hotărîrile Congresului, în întreaga noastră muncă de viitor trebuie să veghem la respectarea legilor statului, să întărim ordinea şi disciplina în toate sectoarele de activitate, să dezvoltăm continuu democraţia socialistă, creînd condiţii tot mai bune pentru participarea largă a maselor populare la conducerea ţării. Să nu uităm nici un moment, tovarăşi, că ţelul suprem al politicii partidului nostru, al socialismului însuşi, este servirea omului, realizarea bunăstării lui, crearea unor condiţii de viaţă materială şi spirituală tot mai bune pentru toţi oamenii muncii. Numai în măsura în care vom realiza aceste cerinţe ale partidului, ale socialismului, vom putea spune că ne facem datoria de comunişti, de conducători ai poporului român pe drumul făuririi vieţii noi. *(Aplauze puternice).*

Congresul al X-lea a constituit o puternică manifestare a unităţii indisolubile a Partidului Comunist Român. Hotărîrile adoptate în unanimitate, alegerea în unanimitate de către Congres a organelor conducătoare de partid constituie o dovadă a unităţii de fier a partidului nostru, garanţia îndeplinirii cu succes a tuturor sarcinilor

și hotărîrilor pe care le-am adoptat în Congres. *(Vii aplauze)*. Totodată, Congresul a constituit o puternică manifestare a unității de nezdruncinat dintre partid și masele largi de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, a unității dintre partid și întregul nostru popor. *(Aplauze puternice, urale)*.

Lucrările Congresului, hotărîrile adoptate constituie o puternică afirmare a rolului de forță politică conducătoare pe care partidul îl îndeplinește cu succes în societatea noastră socialistă. Fără îndoială că Congresul al X-lea va face să crească și mai mult rolul partidului în conducerea tuturor domeniilor de activitate, aceasta constituind garanția sigură a îndeplinirii cu succes a măreţului program pe care l-am elaborat și adoptat în aceste zile. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

Congresul nostru a avut cinstea de a găzdui reprezentanții a 70 de partide comuniste și muncitorești, mișcări de eliberare națională și partide socialiste, care au exprimat de la această tribună saluturi călduroase comuniștilor din România. Congresul a primit mesaje internaționaliste de salut din partea a 14 partide frățești. Noi vedem în aceste manifestări o expresie elocventă a legăturilor internaționaliste largi care unesc partidul nostru cu partidele comuniste, cu mișcările de eliberare, cu forțele antiimperialiste din întreaga lume. *(Vii aplauze)*. Putem spune, totodată, că expunerile făcute în Congresul nostru de delegațiile partidelor și organizațiilor oaspete au prilejuit un larg schimb de păreri asupra unor probleme contemporane de cea mai mare importanță pentru unitatea mișcării comuniste internaționale, pentru victoria luptei antiimperialiste, pentru pace și progres social.

Partidul nostru consideră că schimburile de păreri între partide asupra problemelor internaționale actuale, asupra sarcinilor mișcării revoluționare reprezintă o contribuție importantă la întărirea solidarității internaționale, la depășirea divergențelor existente astăzi în sînul mișcării comuniste și muncitorești, la întărirea unității tuturor forțelor antiimperialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

În numele Congresului, al întregului partid, al poporului nostru adresez cele mai calde mulțumiri partidelor și organizațiilor care au trimis delegații la Congresul nostru. *(Vii aplauze)*. Vă rugăm, dragi tovarăși, să transmiteți partidelor dumneavoastră, tuturor comuniștilor din țările în care trăiți, militanților revoluționari, progresiști salutul nostru comunist, cele mai calde urări de succese în munca și lupta pe care o desfășurați pentru cauza socialismului și păcii. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Rog delegațiile din țările socialiste să transmită partidelor frățești, popoarelor lor urările noastre de succes în lupta eroică pentru construirea socialismului și comunismului, în efortul pentru întărirea unității tuturor țărilor socialiste, pentru victoria păcii. *(Aplauze prelungite)*.

Rog delegațiile partidelor comuniste și muncitorești din țările capitaliste să transmită partidelor lor, tuturor comuniștilor cele mai sincere urări ale comuniștilor români pentru noi succese în lupta consacrată apărării intereselor vitale ale oamenilor muncii, împotriva exploatării și asupririi capitaliste, pentru întărirea unității clasei muncitoare, a tuturor forțelor democratice, antiimperialiste. *(Aplauze prelungite)*.

Rog delegațiile mișcărilor de eliberare națională și democratice să ducă cu ele expresia solidarității partidului și poporului român față de lupta pe care o desfășoară pentru scuturarea jugului colonial, imperialist, pentru independență și libertate națională, cele mai vii urări de

succes în dezvoltarea progresistă a patriilor lor. *(Aplauze puternice).*

Rog delegațiile partidelor socialiste care au participat la lucrările Congresului să transmită partidelor lor salutul și urările noastre de succes, dorința de a dezvolta în continuare relații de colaborare, convinși că aceasta servește întăririi unității clasei muncitoare în lupta pentru pace și progres social. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc, de asemenea, să exprim calde mulțumiri partidelor frățești, organizațiilor revoluționare și mișcărilor de eliberare națională care au adresat mesaje de salut Congresului partidului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Asigurăm reprezentanții tuturor partidelor comuniste și muncitorești, ai mișcărilor de eliberare națională și antiimperialistă de solidaritatea deplină a partidului nostru cu lupta lor, de dorința comuniștilor români de a acționa și în viitor cu hotărîre pentru întărirea unității tuturor forțelor care se ridică împotriva imperialismului, pentru pace și progres social. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Puteți fi siguri, tovarăși, că Partidul Comunist Român, continuînd glorioasele sale tradiții internaționaliste, va face totul pentru a-și aduce contribuția la victoria cauzei noastre comune. *(Aplauze puternice, urale).*

Stimați tovarăși,

Dați-mi voie ca în numele Comitetului Central ales de Congresul al X-lea să mulțumesc tuturor delegaților pentru încrederea ce ne-a fost acordată și să vă asigur, pe dumneavoastră, întregul partid, că noul Comitet Central va acționa cu toată hotărîrea și fermitatea pentru îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere ce i-au fost încredințate de Congres. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Totodată, dați-mi voie să vă mulțumesc pentru încrederea acordată de dumneavoastră, de partid, prin alegerea mea în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice, ovații).* Doresc să vă asigur, tovarăși, pe dumneavoastră, întregul partid, poporul nostru că voi face totul pentru a contribui, împreună cu ceilalți membri ai Comitetului Central, cu toți comuniștii, la înfăptuirea marilor sarcini trasate de Congres, că în întreaga mea activitate nu voi precupeți nici un efort pentru a servi permanent partidul, poporul, cauza socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu", „P.C.R.").*

Încheind lucrările Congresului, doresc să exprim convingerea că toți delegații, întregul partid, întregul popor își vor strînge și mai mult rîndurile, își vor înzeci eforturile pentru traducerea în viață a hotărîrilor adoptate de Congresul al X-lea, pentru înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De la înalta tribună a Congresului adresăm tuturor comuniștilor cele mai calde urări de succes în activitatea închinată bunăstării și fericirii poporului nostru, dezvoltării continue a României socialiste. *(Aplauze îndelungi, urale).*

Urăm din adîncul inimii succes deplin tuturor muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în munca minunată pentru înflorirea continuă a patriei, pentru obținerea de noi succese pe drumul socialismului, pentru crearea condițiilor de trecere treptată la făurirea societății comuniste. *(Aplauze puternice, urale).*

Vă mulțumesc, tovarăși, pentru munca intensă desfășurată în timpul Congresului ; nu prea s-a respectat pro-

gramul, dar cred că s-a depus o muncă deosebit de folositoare pentru partidul și poporul nostru.

Vă urez, tuturor, dragi tovarăși, succese în muncă și în viață, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze prelungite, urale)*.

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului nostru pe drumul socialismului ! *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează „Ceaușescu“, „P.C.R.“)*.

Trăiască minunatul nostru popor ; să înflorească continuu Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice, îndelungate ; se scandează „P.C.R.“)*.

Trăiască unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a mișcării de eliberare națională, de luptă antiimperialistă ! *(Aplauze puternice, urale)*.

Trăiască marxism-leninismul, teoria proletariatului și a oamenilor progresiști din întreaga lume ! *(Aplauze puternice, urale)*.

Trăiască pacea în întreaga lume și colaborarea între popoare ! *(Aplauze puternice, urale)*.

Declar închise lucrările Congresului al X-lea. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „P.C.R.“, „Ceaușescu“. Se ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului)*.

CUVÎNT LA ADUNAREA POPULARĂ DIN PIAȚA PALATULUI CU PRILEJUL ÎNCHEIERII LUCRĂRILOR CONGRESULUI AL X-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

— 12 august 1969 —

Dragi tovarăși,

Ați ascultat rezultatele Congresului, ați aflat componența noului Comitet Central și a organelor sale executive. Nu doresc să țin din nou o cuvîntare. Cele ce am spus în încheierea lucrărilor Congresului constituie expresia gîndurilor și sentimentelor Comitetului nostru Central, a Congresului, a întregului partid și popor. *(Aplauze puternice, urale)*.

În manifestarea dumneavoastră călduroasă vedem încă o expresie a încrederii nemărginite a cetățenilor capitalei, a întregului popor, în partidul nostru comunist, în politica sa marxist-leninistă, care corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii națiuni. *(Aplauze, urale, se scandează „P.C.R.“)*. În această manifestare vedem expresia voinței dumneavoastră, a întregului popor de a înfăptui neabătut hotărîrile Congresului al X-lea, de a asigura ridicarea țării pe noi trepte ale construcției socialismului, de a face ca România să fie un detașament tot mai puternic al sistemului mondial socialist, al mișcării comuniste

revoluționare, antiimperialiste, din întreaga lume. *(Aplauze îndelungate, urale ; se scandează „Ceaușescu“).*

Rugăm încă o dată pe prietenii noștri din străinătate care au asistat la Congres să ducă cu ei expresia hotărîrii partidului și poporului român de a asigura dezvoltarea continuă a orînduirii socialiste, de a milita neabătut pentru unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste, a tuturor forțelor antiimperialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).* I-ați putut vedea, tovarăși, pe comuniștii români, în timpul Congresului, la lucru. Priviți acum la oamenii muncii din capitală și veți vedea pe fețele lor voia bună, bucuria rezultatelor obținute, dîrzenia și voința de a milita neabătut pentru transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea. *(Aplauze îndelungate, urale ; se scandează „Ceaușescu“).*

Dragi tovarăși,

Doresc să închei exprimînd încă o dată convingerea fermă a conducerii partidului, a Congresului că întregul partid, întregul popor vor munci fără preget pentru înfăptuirea mărețului program pe care l-am adoptat, că România socialistă se va înălța tot mai puternic sub soare, că în țara noastră socialismul va triumfa deplin. *(Aplauze îndelungate ; se scandează „P.C.R.“).*

Vă urăm tuturor succese tot mai mari în lupta și munca pentru triumful socialismului, pentru triumful păcii ! *(Întreaga piață răsună de puternice aplauze și ovații ; se scandează „P.C.R.“, „Ceaușescu“).*

SCRISOARE ADRESATĂ ABSOLVENȚILOR ACADEMIEI MILITARE, PROMOȚIA 1969

— 18 august 1969 —

Tovarăși ofițeri,

Cu prilejul absolvirii Academiei Militare, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Socialiste România, vă adresez un călduros salut și vă felicit pentru rezultatele obținute în pregătirea tactică-operativă, de specialitate și inginerească, în ridicarea nivelului politic-ideologic, devenind cadre cu o calificare superioară ale forțelor noastre armate.

Promoția dumneavoastră își începe activitatea în condițiile puternicului entuziasm generat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român — eveniment de însemnătate istorică în viața partidului și poporului nostru —, ale avîntului constructiv atotcuprinzător cu care oamenii muncii întîmpină gloriosul jubileu, a XXV-a aniversare a eliberării patriei.

Grandiosul program elaborat de Congresul al X-lea deschide noi și luminoase perspective în fața poporului român. Înfăptuirea acestui program, al cărui obiectiv fun-

damental îl constituie lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnice-materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, va situa România pe noi trepte ale civilizației și progresului, asigurînd apropierea patriei noastre de nivelul țărilor cu economie avansată.

Ținînd seama de faptul că cercurile imperialiste reacționare nu renunță la politica amenințărilor militare și agresiunilor armate, încercînd în acest fel să-și mențină dominația în diferite zone ale lumii, să înăbușe mișcările revoluționare, democratice și de eliberare națională, încălcînd independența și suveranitatea altor țări, se impune să menținem mereu trează vigilența poporului, să întărim capacitatea de luptă a forțelor armate, să pregătim întregul popor în vederea apărării țării.

Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a subliniat din nou necesitatea perfecționării pregătirii militare și politice a armatei, înzestrării ei cu armament și tehnică de luptă moderne, pentru a servi cu cinste interesele poporului, străjuind cu bărbăție și iscusință independența și suveranitatea patriei. La fel ca și pînă acum, țara noastră va dezvolta și în viitor colaborarea cu armatele țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia, ale tuturor țărilor socialiste, fiind gata să-și îndeplinească oricînd obligațiile în cazul unui atac imperialist.

Îmi exprim deplina convingere că, la posturile de răspundere ce vi se încredințează, veți munci cu abnegație, inițiativă și pasiune, valorificînd plenar cunoștințele dobîndite în anii de studii.

Însuflețiți de dragoste fierbinte față de patrie, de spiritul internaționalismului, fiind exemplu de înaltă ținută morală pentru ostași, cultivați cu pasiune în rîndurile acestora respectul față de tradițiile glorioase ale poporului și armatei, fidelitatea față de cauza socialismului,

voința neclintită de a-și face datoria sfîntă față de Republica Socialistă România.

Îndeplinirea la nivelul cerințelor mereu crescînde a sarcinilor complexe ale instruirii și educării trupelor vă obligă să depuneți și în continuare eforturi stăruitoare pentru a vă ridica nivelul pregătirii militare și politice-ideologice. Perseverînd pe acest drum, veți contribui, alături de celelalte cadre ale armatei, la creșterea capacității combative a unităților și marilor unități.

Folosesc acest prilej pentru a felicita cadrele de conducere ale Academiei, întregul corp didactic pentru activitatea rodnică de pregătire a ofițerilor elevi.

Urez din toată inima tuturor ofițerilor absolvenți și cadrelor Academiei Militare noi succese în activitatea de viitor, sănătate și fericire.

CUVÎNTARE LA SESIUNEA JUBILIARĂ A MARII ADUNĂRI NAŢIONALE CONSACRATĂ CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A ELIBERĂRII PATRIEI DE SUB JUGUL FASCIST

— *22 august 1969* —

Stimaţi tovarăşi deputaţi şi invitaţi,

Stimaţi oaspeţi de peste hotare,

Aniversăm astăzi împlinirea a 25 de ani de la victoria insurecţiei armate din august 1944, de la eliberarea României de sub jugul fascist. Răsturnarea dictaturii militare-fasciste a dat un nou curs dezvoltării ţării noastre, a deschis calea înfăptuirii idealurilor de libertate şi dreptate socială pentru care au luptat veacuri de-a rîndul forţele cele mai înaintate ale poporului român. 23 August 1944 va rămîne veşnic în conştiinţa poporului, amintirea sa transmiţîndu-se din generaţie în generaţie ca un simbol strălucit al eroismului maselor populare, al spiritului revoluţionar al comuniştilor, al tuturor militanţilor progresişti din patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Evocăm istoricul act al eliberării patriei la cîteva zile doar după încheierea Congresului al X-lea al partidului, care a deschis o nouă şi amplă perspectivă de progres şi prosperitate în viaţa României socialiste. Acest glorios jubileu prilejuieşte, totodată, o însufleţitoare retrospectivă

a drumului de luptă şi muncă străbătut de clasa muncitoare, de oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, sub conducerea partidului nostru comunist, a remarcabilelor victorii dobîndite de poporul român în edificarea noii societăţi. *(Vii aplauze).*

Cu prilejul acestei mari sărbători naţionale, permiteţi-mi, stimaţi tovarăşi, să adresez în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri, de la tribuna Marii Adunări Naţionale, cele mai calde felicitări muncitorilor, ţăranilor şi intelectualilor din patria noastră, veteranilor mişcării revoluţionare şi democratice, militanţilor antifascişti, combatanţilor din războiul antihitlerist, tuturor celor care şi-au adus contribuţia la eliberarea României, la victoria revoluţiei şi construirea socialismului pe pămîntul românesc. *(Aplauze puternice).*

Doresc, totodată, să salut în mod cordial delegaţiile din ţările socialiste frăţeşti, delegaţia Frontului Naţional de Eliberare şi guvernului revoluţionar provizoriu al Republicii Vietnamului de sud, toţi oaspeţii din străinătate, şi să le mulţumesc pentru participarea la această sărbătoare a poporului român. *(Aplauze).* Noi vedem în prezenţa dumneavoastră, dragi tovarăşi, un simbol al prieteniei şi alianţei trainice dintre popoarele, ţările şi partidele noastre, o vie ilustrare a sentimentelor de solidaritate internaţionalistă ce ne unesc în lupta pentru cauza comună a socialismului şi păcii în lume. *(Vii aplauze).* Vă rugăm, stimaţi oaspeţi, să transmiteţi comuniştilor, popoarelor dumneavoastră, urările fierbinţi ale poporului român, ale partidului nostru comunist, pentru noi succese în lupta revoluţionară pe care o duceţi pentru înfăptuirea idealurilor celor ce muncesc, pentru triumful cauzei socialismului şi păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Insurecția armată din august 1944 a constituit o strălucită încununare a eroicei lupte revoluționare purtate de oamenii muncii, de forțele progresiste ale societății, în frunte cu partidul comunist, împotriva fascismului și războiului, a dominației imperialismului străin, pentru eliberare socială și națională. De-a lungul îndelungatei sale istorii, poporul român a dus lupte aprige împotriva exploatării, pentru libertate și dreptate socială, împotriva asupririi străine, pentru neatîrnare, pentru formarea națiunii române și a statului unitar. Partidul Comunist Român a ridicat pe o treaptă superioară aceste glorioase tradiții de luptă ale poporului, ale mișcării muncitorești și democratice din România, a organizat toate marile bătălii de clasă ale proletariatului, ale maselor muncitoare, împotriva exploatatorilor și reacțiunii, pentru apărarea intereselor și drepturilor lor vitale.

Partidul nostru a preluat și dus mai departe tradițiile internaționaliste ale clasei muncitoare, ale forțelor revoluționare din țara noastră, care s-au aflat întotdeauna alături de proletariatul mondial, au sprijinit lupta oamenilor muncii de pretutindeni împotriva exploatării și asupririi, au luptat cu arma în mînă pe baricadele Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, au luat parte la toate marile bătălii de clasă internaționale din epoca contemporană. Partidul Comunist Român a militat neabătut, încă de la înființarea sa, împotriva politicii reacționare antisovietice promovate de clasele exploatatoare, considerînd statornicirea unor relații de prietenie și bună vecinătate între România și Uniunea Sovietică de o deosebită importanță pentru interesele celor două popoare, pentru pace și securitate în această zonă a lumii. *(Aplauze puternice)*. Politica Partidului Comunist Român a fost sprijinită activ

de clasa muncitoare, de forțele progresiste ale poporului, a găsit un profund ecou în opinia publică din România. Ca urmare, cercuri politice din ce în ce mai largi se pronunțau pentru prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică, iar în anul 1934, după cum se știe, s-a ajuns la stabilirea relațiilor diplomatice între cele două țări.

Evenimentele politice din perioada aceea evidențiază cu putere că în țara noastră, în rîndul maselor muncitoare, al cercurilor democratice largi exista o profundă ostiiitate împotriva fascismului, a Germaniei naziste. Sînt cunoscute puternicele mișcări sociale care au culminat cu marile lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933, desfășurate imediat după instaurarea regimului hitlerist în Germania și care s-au înscris printre primele acțiuni revoluționare de masă ale proletariatului internațional împotriva fascismului. Creșterea avîntului mișcării antifasciste — oglindit în manifestațiile de masă desfășurate în anii 1935—1938 sub lozinca frontului popular, în demonstrațiile antihitleriste de la 1 Mai 1939, care, prin vigoarea și combativitatea lor, au avut un puternic ecou internațional — arăta hotărîrea poporului român de a se opune infeudării țării Germaniei naziste, de a lupta pentru apărarea democrației și libertății sale naționale.

Trebuie menționat că, în pofida puternicelor mișcări antifasciste care aveau loc în toate țările Europei în acei ani, a glasului tot mai răspicat al forțelor înaintate care avertizau asupra pericolului agresiunii fasciste, marile puteri imperialiste, cercurile guvernante de atunci din numeroase state au adoptat o poziție de cedare și compromis față de pretențiile Germaniei naziste, n-au înțeles necesitatea luptei unite împotriva agresorului. Aceasta a influențat negativ desfășurarea evenimentelor, a încurajat acțiunile agresive ale hitlerismului, a demobilizat forțele democratice. În același timp, această politică conciliatoare

a stimulat activitatea cercurilor reacționare din România, ca și din alte state europene, care au pășit deschis pe calea trădării naționale. Poporul român, aflat singur în fața agresiunii nazismului german, lipsit de orice sprijin din afară, a devenit victima dictatului fascist de la Viena, prin care o parte a Transilvaniei era predată Ungariei horthyste, a fost aruncat în brațele Germaniei hitleriste.

În toată această perioadă, conștient de gravitatea situației interne și internaționale care se crease, Partidul Comunist Român a desfășurat o intensă activitate politică în rîndul maselor, a chemat poporul la luptă împotriva politicii cercurilor guvernante de înfeudare a țării Germaniei naziste, împotriva politicii hitleriste de cotropire și anexiuni, a cîrdășiei claselor exploatatoare din România cu fascismul. În martie 1939, cînd trupele naziste invadau Cehoslovacia și în România se decretase mobilizare parțială, Partidul Comunist Român a dat cuvînt de ordine comuniștilor și antifasciștilor să se înroleze în armată în vederea luptei împotriva agresorului hitlerist. Atunci cînd trupul țării a fost ciuntit în urma dictatului de la Viena, partidul comunist a cerut forțelor patriotice, întregului popor să se ridice cu arma în mînă pentru apărarea independenței și integrității patriei. *(Aplauze puternice).*

Trebuie spus, totodată, că instaurarea dictaturii militare-fasciste antonesciene și aruncarea țării în războiul antisovietic s-au datorat și unor slăbiciuni, lipsuri și greșeli din activitatea Partidului Comunist Român, precum și faptului că forțele democratice, neînțelegînd pericolul pe care-l reprezentau organizațiile fasciste pentru România, nu au răspuns la timp apelului Partidului Comunist Român de a acționa unite împotriva lor. Datorită tuturor acestor cauze, nu s-a putut împiedica aruncarea României în războiul împotriva Uniunii Sovietice, cu toate că

acest război a fost profund nepopular în țara noastră. Cîrdășia reacțiunii române cu fascismul german a dus la subordonarea țării Germaniei naziste, la ruinarea economiei naționale — devenită apendice al mașinii de război fasciste —, la sărăcirea și înfometarea maselor. Participarea la război alături de Germania hitleristă, împotriva Uniunii Sovietice, jefuirea bogățiilor țării de către imperialismul german au dus România în pragul unei catastrofe naționale. Poporul era stăpînit de un sentiment de profundă ură împotriva cotropitorilor fasciști, de dorința arzătoare de a scutura jugul dictaturii antonesciene, de a pune capăt războiului împotriva Uniunii Sovietice, de a elibera țara de trupele hitleriste.

Partidul Comunist Român, împreună cu alte forțe democratice, antifasciste, s-a ridicat de la început cu hotărîre împotriva acestui război, a organizat lupta pentru sabotarea dispozitivului militar fascist, a producției de armament și a transporturilor militare. Încă în rezoluția din iulie și în platforma-program din septembrie 1941, partidul comunist a adresat întregului popor chemarea de a lupta pentru încetarea războiului fascist al lui Antonescu, pentru alungarea din țară a hitleriștilor și recucerirea libertății și independenței României. Partidul comunist a luptat tot timpul războiului împotriva fascismului, înfruntînd fără înfricare prigoana și represiunile regimului dictatorial, ale hitleriștilor, dînd nenumărate jertfe în această mare înfruntare. O mare parte din cadrele partidului, mii și mii de militanți comuniști și luptători antifasciști au fost aruncați în închisori și lagăre, mulți au căzut în lupta necruțătoare cu dușmanul. Meritul nepieritor al partidului nostru comunist este că, în pofida greutăților, a terorii fasciste, dînd glas frămîntărilor și aspirațiilor uriașei majorități a populației țării, a știut să unească în jurul său cele mai largi forțe democratice și patriotice, afirmîn-

du-se ca un adevărat catalizator al voinței și intereselor poporului. *(Aplauze puternice).*

Rezistența împotriva dictaturii militare-fasciste și a războiului a îmbrăcat forme diverse, mergînd pînă la lupte de partizani și crearea formațiunilor patriotice, care au jucat un rol deosebit de important în realizarea actului istoric de la 23 August. Eroica noastră clasă muncitoare a fost forța hotărîtoare a luptei antifasciste, însuflețind prin exemplul său masele largi populare. Țărănimea, puternic lovită de războiul hitlerist, s-a ridicat împotriva rechizițiilor forțate, a încorporărilor, contra jafului și terorii hitleriștilor. Înțelegînd gravitatea situației prin care trecea țara, cei mai străluciți reprezentanți ai intelectualității române, patrioți luminați, au protestat împotriva războiului și a ocupației germane. În rîndul soldaților și ofițerilor se dezvolta o puternică stare de spirit antihitleristă, creștea împotrivirea față de războiul antisovietic și de regimul dictaturii fasciste. Este semnificativ că în perioada războiului au fost trimiși în fața tribunalelor militare și a curților marțiale peste 86 000 de oameni care au refuzat să se prezinte la mobilizare și să lupte pe frontul antisovietic. Această stare de spirit antihitleristă a soldaților și ofițerilor armatei române s-a manifestat cu putere în hotărîrea de constituire a diviziilor de voluntari români, cu sprijinul și pe teritoriul Uniunii Sovietice, în participarea voluntarilor români la războiul contra Germaniei fasciste. Sînt cunoscute, de asemenea, memoriile prin care cele mai marcante personalități ale științei și culturii noastre, precum și cadre superioare de comandă ale armatei și-au exprimat protestul și dezaprobarea față de politica guvernului antonescian și au cerut, în același timp, să se pună capăt războiului antisovietic.

O puternică influență asupra creșterii voinței de luptă a poporului român, a hotărîrii sale de a răsturna jugul

dictaturii, de a ieși din război au avut crearea coaliției antihitleriste, strălucitele izbînzi obținute împotriva Germaniei naziste de armata sovietică, amploarea tot mai mare pe care o căpăta lupta popoarelor cotropite de naziști pentru cucerirea libertății. Purtînd pe umerii săi greul războiului antihitlerist, Uniunea Sovietică a dat cele mai mari jertfe în zdrobirea mașinii de război naziste, s-a acoperit de glorie nepieritoare în lupta pentru salvarea omenirii de pericolul robiei fasciste *(vii aplauze)*; victoriile sale, ale celorlalte forțe din coaliția națiunilor unite au dat noi puteri și au încurajat mișcarea de rezistență antifascistă din întreaga lume.

În anii 1943—1944 regimul fascist din România a intrat într-o criză acută. În aceste condiții, activul de bază al Partidului Comunist Român din afară, din închisori și din lagăre — în rîndul căruia un rol important a avut Gheorghe Gheorghiu-Dej — a elaborat planul de acțiune pentru reorganizarea conducerii și întărirea rîndurilor partidului, crearea formațiunilor patriotice înarmate și intensificarea luptelor de partizani, pentru unirea tuturor forțelor antifasciste într-un singur front, răsturnarea prin forță a guvernului antonescian, eliberarea țării, ieșirea României din război și alăturarea ei coaliției antihitleriste. *(Aplauze puternice).*

Pe baza acestui plan partidul nostru a desfășurat o intensă activitate politică, organizatorică în rîndul celor mai largi categorii sociale. În 1943 a fost creat Frontul patriotic antihitlerist, reunind forțe politice care reprezentau clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, păturile mijlocii de la orașe, oamenii muncii de naționalitate maghiară. O importanță deosebită a avut făurirea, la 1 Mai 1944, a Frontului unic muncitoresc; înțelegerea intervenită între partidul comunist și partidul social-democrat a sporit capacitatea de acțiune și forța de organi-

zare a clasei muncitoare, deschizînd perspectiva realizării unităţii sale politice-organizatorice, a exercitat o puternică influenţă asupra unirii celorlalte forţe patriotice, antihitleriste. *(Vii aplauze).*

La scurt timp partidele comunist şi social-democrat realizează un acord de colaborare cu partidele liberal şi naţional-ţărănesc, în cadrul Blocului naţional-democrat, pe baza unei platforme de acţiune ce prevedea ieşirea României din coaliţia fascistă, încetarea războiului împotriva Uniunii Sovietice, alungarea trupelor germane din ţară, înlăturarea regimului dictatorial şi înlocuirea lui cu un regim constituţional, democratic. Totodată, partidul comunist a stabilit legături cu monarhia şi cercurile grupate în jurul palatului regal. O deosebită însemnătate au avut legăturile partidului comunist cu cadre de comandă ale armatei, cu ofiţerii şi generalii patrioţi care au colaborat activ la pregătirea militară a insurecţiei. Răsturnarea guvernului dictaturii militare fasciste, ieşirea din războiul antisovietic apărea astfel în faţa maselor populare, a cercurilor largi ale opiniei publice ca o necesitate arzătoare, vitală pentru însăşi existenţa naţională, pentru salvgardarea intereselor supreme ale întregului popor, pentru dezvoltarea viitoare a societăţii noastre. Înfăptuirea actului istoric de la 23 August a fost astfel expresia voinţei întregului popor, rezultatul coalizării celor mai largi forţe sociale, politice şi militare, în rîndul cărora clasa muncitoare şi partidul său comunist au avut rolul conducător. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În condiţiile înaintării victorioase a armatelor sovietice, ale marii ofensive desfăşurate pe direcţia Iaşi—Chişinău, Hitler şi Antonescu elaboraseră un plan pentru organizarea rezistenţei militare pe teritoriul României şi de mobilizare totală în acest scop a forţelor materiale şi umane ale ţării noastre. În aceste împrejurări, partidul şi celelalte forţe antifasciste au hotărît să grăbească înfăptuirea planurilor stabilite iniţial, să treacă neîntîrziat la arestarea guvernului Antonescu. După cum se ştie, în ziua de 23 August 1944 căpeteniile guvernului fascist au fost arestate la palatul regal de către o formaţiune militară insurecţională şi predate unităţilor de luptă patriotice. S-a format un nou guvern în care participau reprezentanţii tuturor forţelor politice din Blocul naţional-democrat şi în care Partidul Comunist Român era reprezentat prin Lucreţiu Pătrăşcanu. România a ieşit din războiul antisovietic, a întors armele împotriva Germaniei naziste, a trecut la dezarmarea trupelor hitleriste. Cu toate încercările unor cercuri din jurul palatului de a impiedica intrarea imediată în luptă a armatei române împotriva Germaniei hitleriste, în cursul unor bătălii grele, unităţile militare, împreună cu formaţiunile patriotice care numărau mii şi mii de luptători în principalele oraşe ale ţării, au lichidat rezistenţa trupelor naziste, au eliberat în cîteva zile capitala şi o mare parte a ţării. *(Aplauze puternice).* Sosirea, la 30 august, a trupelor sovietice în Bucureştiul eliberat a fost salutată cu entuziasm şi deosebită simpatie de masele largi ale populaţiei. Victoria insurecţiei de la 23 August şi intrarea armatei române în războiul antihitlerist au dus la prăbuşirea frontului german în această zonă a Europei, dejucînd încercările lui Hitler şi Antonescu de a organiza pe teritoriul României o nouă linie de rezistenţă militară, au deschis calea înaintării rapide a trupelor sovietice spre Bulgaria, Iugoslavia şi Ungaria.

Poporul român s-a angajat cu toate resursele materiale şi umane, cu întregul său potenţial de luptă în războiul drept, eliberator, antihitlerist. Armata română, alături de armata sovietică, a alungat prin lupte grele trupele germano-horthiste din Transilvania, eliberînd in-

tregul teritoriu al patriei, a luat parte activă la eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, luptînd cu eroism pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei fasciste. *(Vii aplauze)*. Începînd de la 23 August 1944 și pînă la încheierea războiului în Europa, efectivele militare angajate de România în acțiunile contra trupelor fasciste s-au ridicat la peste o jumătate de milion de oameni ; 170 000 de militari români s-au jertfit în lupta contra cotropitorilor hitleriști, pentru cauza libertății. Clasa muncitoare, țărănimea, masele largi populare au răspuns cu abnegație chemării partidului comunist „Totul pentru front, totul pentru victorie !" ; întreaga economie a țării a fost subordonată intereselor războiului antifascist. *(Vii aplauze)*. O luminoasă pagină de eroism și internaționalism proletar au înscris patrioții români care au luptat cu arma în mînă în cadrul detașamentelor de partizani, al forțelor rezistenței antihitleriste pe teritoriul Uniunii Sovietice, al Iugoslaviei, Cehoslovaciei, Franței și altor țări.

Aportul României la înfrîngerea nazismului s-a bucurat de o binemeritată apreciere în opinia publică internațională. Numeroase ordine de zi ale Comandamentului Suprem Sovietic și comunicate de război au evidențiat bărbăția și eroismul trupelor române. Peste 190 000 de ostași și ofițeri au fost distinși cu ordine și medalii sovietice, și multe alte mii cu decorații cehoslovace și ungare, pentru faptele lor de arme. O înaltă apreciere a contribuției țării noastre este exprimată în Decretul Sovietului Suprem al U.R.S.S. din 6 iulie 1945, prin care se conferă șefului statului român Ordinul „Victoria" „pentru actul curajos al cotiturii hotărîtoare a politicii României spre ruptura cu Germania hitleristă și alianța cu Națiunile Unite, în clipa cînd încă nu se precizase clar înfrîngerea Germaniei". *(Vii și puternice aplauze)*. În discursul

rostit la Conferința de pace de la Paris, ministrul de externe al Uniunii Sovietice sublinia : „Știm cu toții că România a fost statul care printr-o acțiune hotărîtă s-a eliberat de regimul fascist al lui Antonescu, s-a alăturat aliaților... Împreună cu noi, împreună cu trupele aliate, noua Românie democrată a început lupta pentru înfrîngerea lui Hitler, a făcut sacrificii considerabile în această luptă și noi toți recunoaștem serviciile aduse de poporul român acestei cauze..." *(Vii aplauze)*. Ministrul de externe al Marii Britanii arăta, la 29 septembrie 1944, că „România a dat un ajutor substanțial cauzei aliaților". Relevînd semnificația participării României la războiul antihitlerist, postul de radio New York sublinia, la 18 septembrie 1944 : „Dezastrul german din România a pecetluit soarta armatelor Reichului din Balcani. Prin trecerea României de partea aliaților, drumul de sud-est, care duce la Budapesta, Praga și Viena, este deschis... Este deci legitim ca poporul român să aibă în momentul de față un sentiment de satisfacție, căci România are o contribuție însemnată la grăbirea sfîrșitului. Este o contribuție de care poporul român poate să se felicite". *(Vii aplauze)*.

Prin răsturnarea dictaturii fasciste și alăturarea la coaliția antihitleristă, prin numărul combatanților, amploarea operațiilor militare la care a participat și eforturile economice, poporul român și-a demonstrat ura nestăvilită față de fascism, hotărîrea sa de a participa la nimicirea acestui periculos dușman al civilizației și libertății popoarelor, a adus o prețioasă contribuție materială și de sînge la marea victorie asupra fascismului. *(Aplauze puternice)*.

În acest moment solemn, cînd aniversăm un sfert de veac de la istoricele evenimente din august 1944, aducem un omagiu fierbinte și exprimăm cele mai profunde sentimente de recunoștință ale întregului nostru popor față de fiii patriei — revoluționari, patrioți, ostași, partizani și

luptători din rezistență — care nu au precupețit nimic, nici chiar supremul sacrificiu, pentru eliberarea țării, pentru înfrîngerea fascismului. Faptele lor de vitejie, înaltul lor exemplu de dăruire, devotament și spirit de sacrificiu în slujba patriei vor rămîne înscrise pentru totdeauna în cartea de aur a națiunii noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De la înalta tribună a Marii Adunări Naționale exprimăm sentimentele de înaltă prețuire și recunoștință ale poporului român față de Uniunea Sovietică, față de glorioasele sale armate, care au adus o contribuție hotărîtoare la eliberarea României de sub dominația hitleristă. *(Vii aplauze).* În luptele purtate în comun de ostașii români și sovietici pentru nimicirea fascismului s-au pecetluit pe veci frăția de arme româno-sovietică, prietenia trainică dintre cele două popoare. Această prietenie, alianța și colaborarea frățească dintre România și Uniunea Sovietică s-au ridicat în anii construcției socialiste pe un plan superior, dezvoltîndu-se continuu, pe baza comunității de orînduire socială și de idealuri. Prietenia și alianța cu Uniunea Sovietică au constituit și constituie una din temeliile politicii externe promovate de partidul și statul nostru. *(Aplauze puternice).*

Poporul nostru cinstește, de asemenea, memoria ostașilor celorlalte țări din coaliția antihitleristă, subliniază contribuția însemnată a acestor popoare la lichidarea mașinii de război hitleriste, la victoria asupra fascismului. *(Vii aplauze).* Un rol de cea mai mare importanță în înfrîngerea fascismului a avut ridicarea popoarelor cotropite, mișcarea de rezistență antifascistă a forțelor patriotice, care, în frunte cu partidele comuniste, au luptat cu neînfricare împotriva ocupanților, pentru libertate și independență. Amintirea milioanelor de combatanți și patrioți care și-au vărsat sîngele în lupta împotriva fascismului va rămîne neștearsă în memoria poporului nostru. *(Aplauze puternice).*

Victoria epocală asupra fascismului în cel de-al doilea război mondial a demonstrat încă o dată, la scara celei mai ample încleștări din cîte a cunoscut istoria, forța cu care popoarele se ridică în apărarea unei cauze drepte, adevărul incontestabil că rolul hotărîtor în făurirea istoriei, în apărarea libertății și independenței naționale îl au masele populare, milioanele și milioanele de oameni ai muncii de pretutindeni. Războiul antifascist a relevat că oricît de mare ar fi potențialul aruncat în luptă de forțele reacțiunii, oricît de puternice ar fi armatele imperialiste invadatoare, ele nu pot înfrînge voința de libertate a popoarelor, dorința acestora de a-și hotărî singure soarta. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Prin răsturnarea dictaturii militare-fasciste, România a intrat într-o nouă perioadă a istoriei sale ; lupta antifascistă și de eliberare națională s-a dezvoltat rapid într-o amplă mișcare socială care a cuprins principalele forțe revoluționare ale societății — clasa muncitoare, țărănimea, masele largi populare — hotărîte să pună capăt exploatării și asupririi burghezo-moșierești, dependenței față de puterile străine, să asigure un curs progresist societății românești.

Partidul Comunist Român s-a dovedit la înălțimea cerințelor noii etape istorice prin care trecea țara, afirmîndu-se ca singura forță politică în stare să organizeze și să conducă lupta revoluționară a maselor. *(Aplauze puternice).* Ieșind din ilegalitate, partidul nostru și-a reorganizat întreaga activitate, reușind să-și constituie în scurt timp organizații puternice în întreprinderi și instituții, la orașe și sate, în toate județele. Comuniștii eliberați din în-

chisori și lagăre au constituit nucleul care a polarizat toate forțele partidului, jucînd un rol de seamă în procesul de organizare a partidului în noile condiții, în conducerea sa și a organizațiilor revoluționare de masă. Puternicele demonstrații populare organizate încă din primele zile de după eliberare au arătat capacitatea organizatorică, autoritatea și influența crescîndă în rîndul maselor a partidului comunist, faptul că el devenise principala forță politică a țării. *(Aplauze îndelungate)*. Partidul a pus bazele sindicatelor unice, întărind Frontul unic muncitoresc, a organizat activitatea în rîndurile tineretului, femeilor, intelectualității ; s-a extins în toată țara organizația țărănimii muncitoare — Frontul plugarilor. În fața amplorii proceselor revoluționare care aveau loc în țara noastră, forțele reacționare își intensificau opoziția încercînd să împiedice consolidarea cuceririlor democratice ale maselor. În aceste condiții partidul a organizat Frontul național-democrat, unind în cadrul acestuia toate forțele politice interesate în democratizarea reală a țării și în înfăptuirea reformelor economice și sociale cerute de mersul înainte al societății românești.

Organizînd eforturile pentru sprijinirea frontului antihitlerist, conducînd marile bătălii sociale împotriva reacțiunii și a claselor exploatatoare, partidul a orientat lupta maselor largi populare în direcțiile hotărîtoare ale dezvoltării procesului revoluționar. Exproprierea moșierimii și împroprietărirea țăranilor, democratizarea vieții politice, sprijinirea frontului antihitlerist și reconstrucția economică au constituit elementele unei largi platforme politice în jurul căreia partidul comunist a reușit să unească și să organizeze principalele forțe ale națiunii, marea majoritate a poporului.

Avînd în vedere că aparatul de stat era dominat de elemente reacționare, fasciste, care împiedicau înfăptuirea

transformărilor democratice și sabotau acțiunea de sprijinire a frontului antihitlerist, partidul a organizat largi acțiuni politice și mișcări de stradă, trecînd la înlocuirea de către mase, peste capul guvernelor cu majoritate reacționară, a primarilor și prefecților antonescieni, cu reprezentanți ai forțelor democratice. Concomitent, în fabrici și uzine s-au constituit comitete de întreprinderi, care au exercitat controlul muncitoresc asupra patronatului, asigurînd continuarea producției pentru nevoile frontului și ale economiei.

O problemă de importanță primordială pentru România era înfăptuirea reformei agrare. La îndemnul și cu sprijinul partidului au luat ființă comitete țărănești de reformă agrară, care, înfrîngînd împotrivirea reacțiunii, au împărțit țăranilor pămînturile moșierești ; acest act revoluționar, consfințit ulterior prin Legea reformei agrare, a dus la lichidarea uneia din cele mai conservatoare clase exploatatoare — moșierimea. Zeci de mii de muncitori trimiși de partid la sate au ajutat țărănimea în lupta pentru cucerirea pămînturilor moșierilor, pentru organizarea vieții satelor și a producției agricole.

În focul acțiunilor revoluționare pentru democratizarea țării, reorganizarea aparatului de stat și înfăptuirea reformei agrare, s-a închegat și consolidat alianța muncitorească-țărănească — forța motrice principală care a hotărît dezvoltarea revoluției populare, soarta bătăliei pentru putere. *(Vii aplauze)*. Totodată, partidul și-a întărit puternic legăturile cu intelectualitatea, a continuat munca politică în rîndul forțelor armate, a acționat cu consecvență pentru rezolvarea în spirit democratic a problemei naționale, pentru egalitatea în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Aceasta a dus la strîngerea legăturilor partidului cu masele largi populare, la consolidarea unității în jurul său a tuturor

forțelor sociale avansate ale țării. Autoritatea și forța partidului erau reflectate și de faptul că, la numai cîteva luni după ieșirea din ilegalitate, în rîndurile sale se aflau peste 100 000 de membri.

Desfășurarea acestor ample lupte politice, economice și sociale a determinat continua schimbare a raportului de forțe, slăbirea pozițiilor claselor exploatatoare și ale partidelor reacționare, creșterea rolului și influenței maselor populare în viața politică. În decurs de cîteva luni au fost răsturnate, rînd pe rînd, trei guverne cu majoritate reacționară și instaurat, la 6 martie 1945, primul guvern democrat, în frunte cu eminentul om de stat și înflăcăratul patriot — doctor Petru Groza —, guvern în care precumpăneau reprezentanții clasei muncitoare și ai țărănimii. *(Aplauze puternice)*. Aceasta a constituit o mare victorie a luptei revoluționare a oamenilor muncii, marcînd instaurarea puterii populare și trecerea la înfăptuirea programului de transformare democratică, revoluționară a societății românești. *(Aplauze îndelungate)*.

Sarcina centrală a partidului și a guvernului democrat era acum redresarea economiei naționale. Avem încă vii în amintire condițiile excepțional de grele pe care a trebuit să le înfruntăm în acea perioadă ; economia se afla în stare de haos și dezorganizare ; nivelul producției industriale scăzuse la aproximativ jumătate față de perioada dinainte de război, iar agricultura, secătuită de jaful hitleriștilor, de rechiziții, furniza doar o treime din producția medie de cereale antebelică. Transporturile funcționau cu o capacitate extrem de redusă. Cei doi ani consecutivi de secetă au agravat și mai mult situația. Reacțiunea încuraja specula și evaziunea fiscală, organiza sabotajul economic, sporind astfel dificultățile în care se afla țara. Toate acestea au impus poporului nostru eforturi eroice pentru a asigura sprijinirea materială a

frontului, îndeplinirea obligațiilor care decurgeau din armistițiu, pentru lichidarea urmărilor războiului și refacerea economică a țării.

O importanță excepțională în viața țării a avut Conferința Națională a Partidului Comunist Român din octombrie 1945, care a elaborat programul de acțiune al partidului pentru consolidarea cuceririlor revoluționare ale poporului și dezvoltarea democratică a țării, pentru întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea și celelalte pături muncitoare, pentru unirea tuturor forțelor democratice. Un loc central în dezbaterile Conferinței l-au ocupat problemele redresării și dezvoltării economiei naționale. Raportul Comitetului Central — prezentat de Gheorghe Gheorghiu-Dej — sublinia că „la baza acțiunii de refacere și reconstruire a țării trebuie să stea refacerea și dezvoltarea industriei grele“, menționînd că „progresul țării noastre este în directă și nemijlocită legătură cu progresul industrializării țării“ și că „de tăria industrială a țării depinde în mare măsură însăși independența statului nostru“. În acest fel Conferința Națională a prezentat în fața partidului și a întregii țări nu numai un program de acțiune imediată, ci și obiectivele de perspectivă pentru asigurarea progresului economic și social al poporului nostru.

O dată cu rezolvarea problemelor desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice au fost luate măsuri ca etatizarea Băncii Naționale, organizarea oficiilor industriale, înfăptuirea reformei monetare și dezvoltarea controlului muncitoresc asupra întreprinderilor, care au întărit rolul economic al statului democrat-popular, au îngrădit exploatarea capitalistă.

Dezvoltarea procesului revoluționar a dus la schimbarea radicală a raportului de forțe în societate și a pus în mod necesar sarcina trecerii la o nouă etapă a dez-

voltării sociale — la revoluția proletară. Ca urmare a înfrîngerii rezistenței înverșunate a claselor exploatatoare și a grupărilor lor politice, sprijinite de reacțiunea internațională, a izolării în tot mai mare măsură a acestor forțe, au fost eliminați din guvern ultimii reprezentanți ai partidelor burgheze; a fost înlăturată monarhia și proclamată Republica Populară Română. Aceasta a însemnat cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, cu celelalte categorii de oameni ai muncii, a marcat trecerea la înfăptuirea sarcinilor revoluției socialiste. *(Aplauze îndelungate).*

Politica justă promovată de Partidul Comunist Român, modul în care el a reușit să soluționeze problemele fundamentale de care depindea progresul social al României au dus la creșterea autorității și prestigiului său în masele oamenilor muncii. Poporul vedea în partidul comunist singura forță politică în stare să asigure satisfacerea revendicărilor sale vitale, înaintarea țării pe calea făuririi unei vieți libere și independente, a dezvoltării economice și social-politice. *(Aplauze puternice).* Încrederea, stima și prețuirea muncitorilor, țăranilor și intelectualilor i-au permis partidului nostru să înfăptuiască cu succes marile sarcini ce i-au revenit în conducerea destinelor României, să-și îndeplinească misiunea de călăuză a poporului în revoluția proletară, în construcția societății socialiste. Experiența partidului nostru confirmă încă o dată adevărul universal valabil al marxism-leninismului că partidul comunist își poate realiza misiunea istorică în societate, poate asigura succesul revoluției și al edificării noii orînduiri sociale dacă reușește să cîștige încrederea și adeziunea netărmurită a clasei muncitoare, a țărănimii și intelectualității, dacă se identifică cu năzuințele și aspirațiile cele mai intime ale poporului din rîndurile căruia face parte, dacă este urmat în întreaga sa activitate de masele

largi ale celor ce muncesc, de întregul popor. *(Aplauze puternice).*

Asupra evoluției situației țării noastre din acea perioadă o influență pozitivă au avut condițiile internaționale în care s-a desfășurat lupta pentru înfăptuirea revoluției populare și trecerea la construcția socialistă, sprijinul multilateral primit din partea Uniunii Sovietice, faptul că într-o serie de țări se instaurau regimuri de democrație populară.

În aceste condiții favorabile, factorul hotărîtor care a determinat desfășurarea procesului revoluționar în țara noastră au fost forțele interne — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, masele largi populare. Înfăptuirea revoluției și a construcției socialiste, orînduirea nouă edificată pe pămîntul patriei noastre sînt opera poporului însuși, care, sub conducerea Partidului Comunist Român, și-a făurit în mod conștient propria istorie. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În marile lupte sociale din această perioadă, un rol de cea mai mare însemnătate l-a avut — așa cum am mai arătat — realizarea unității de acțiune între Partidul Comunist și Partidul Social-Democrat în cadrul Frontului unic muncitoresc. Colaborarea timp de aproape patru ani în cadrul Frontului unic muncitoresc a dus la o mai bună cunoaștere între comuniști și social-democrați, la izolarea liderilor de dreapta ai social-democrației care se opuneau unității, a creat condițiile pentru înfăptuirea deplinei unități politice-organizatorice a clasei muncitoare. Făurirea în februarie 1948 a partidului revoluționar unic al clasei muncitoare, pe temelia marxism-leninismului, a pus capăt pentru totdeauna sciziunii din mișcarea noastră muncitorească, a constituit o măreață victorie a forțelor revoluționare din România. Crearea partidului unic al clasei muncitoare a reprezentat o necesitate obiectivă a

dezvoltării revoluției în țara noastră, asigurînd condițiile pentru înfăptuirea cu succes a misiunii istorice a proletariatului — de clasă conducătoare în revoluția și construcția socialistă. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea și celelalte pături de oameni ai muncii, a permis trecerea la înfăptuirea obiectivelor revoluției și construcției socialiste. Naționalizarea principalelor mijloace de producție în iunie 1948 a dus la lichidarea puterii economice a marii burghezii industriale și financiare, a dat naștere unui puternic sector socialist în economie, deschizînd astfel o etapă calitativ nouă în evoluția relațiilor economice-sociale din țara noastră. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție a permis statului democrat-popular să pună bazele dezvoltării planificate a economiei naționale, dirijării conștiente a eforturilor materiale și umane în concordanță cu cerințele și obiectivele majore ale construcției socialiste. Aplicînd legile generale ale făuririi noii orînduiri la condițiile concrete ale României, partidul nostru a desfășurat o intensă activitate politică și organizatorică pentru generalizarea și consolidarea relațiilor socialiste de producție, pentru făurirea economiei socialiste unitare, pentru crearea și dezvoltarea unei puternice baze tehnice-materiale a socialismului.

În centrul operei de construcție socialistă s-a aflat în permanență politica de industrializare — factorul hotărîtor pentru lichidarea înapoierii economice moștenite de la regimul burghezo-moșieresc, dezvoltarea susținută a întregii economii și ridicarea social-culturală a țării, creșterea nivelului de trai al populației, întărirea independenței și suveranității naționale. *(Vii aplauze).* Rezultatul acestei politici consecvente a fost dublarea, în medie, la fiecare 5 ani, a producției industriale, care în prezent este de peste 14 ori mai mare decît în anul 1938 ; ponderea industriei în venitul național s-a mărit de la 30,8% în 1938 la 54,2% anul trecut, întărindu-se continuu poziția conducătoare a acestei ramuri în economia națională. Prin alocarea în toată această perioadă a peste jumătate din totalul fondurilor de investiții pentru dezvoltarea și modernizarea industriei au fost construite sute și sute de întreprinderi noi, dotate cu tehnică avansată, amplasate pe întreg cuprinsul țării ; este semnificativ pentru eforturile făcute în acest sens, mai ales în ultimii ani, că din totalul fondurilor fixe industriale, aproximativ 70% au fost date în funcțiune în perioada 1960—1968. O sintetică și concludentă ilustrare a succeselor obținute în acești ani o constituie Expoziția realizărilor economiei naționale, care reflectă progresul uriaș înfăptuit de România în dezvoltarea economiei, cu deosebire în creșterea și modernizarea producției industriale.

În procesul industrializării au crescut puternic rîndurile clasei muncitoare, s-au produs profunde schimbări calitative în structura și în profilul ei. Muncitorimea se înfățișează astăzi ca o clasă socială cu un orizont larg de cunoștințe politice, profesionale și de cultură generală, care a acumulat o bogată experiență în producția materială și în conducerea societății. Doresc să subliniez și cu acest prilej că în toate etapele revoluției și construcției socialiste clasa noastră muncitoare a făcut dovada unei înalte maturități politice și combativități revoluționare, s-a afirmat drept cea mai avansată forță socială a țării, îndeplinindu-și cu cinste misiunea istorică de a se elibera pe sine și întregul popor muncitor de exploatare și asuprire ; ea a demonstrat în mod strălucit că este capabilă nu numai să răstoarne și să lichideze rînduielile burghezo-moșierești, ci

și să construiască o orînduire nouă, a libertății și dreptății sociale — orînduirea socialistă, în care poporul a devenit cu adevărat stăpînul propriului său destin. *(Aplauze puternice).*

Un obiectiv fundamental al programului de construcție socialistă l-a constituit cooperativizarea agriculturii, reorganizarea producției agricole pe baze socialiste. În politica sa agrară, partidul a pornit de la condițiile specifice ale agriculturii noastre, de la faptul că această ramură era mult rămasă în urmă, cu o slabă înzestrare tehnică. Se înscriu ca un moment de seamă în istoria construcției noastre socialiste hotărîrile plenarei din 3—5 martie 1949 care au trasat programul cooperativizării agricole, deschizînd drumul victoriei socialismului în satul românesc. Viața a confirmat pe deplin justețea opțiunii țărănimii noastre ; marea proprietate socialistă și-a dovedit din plin superioritatea asupra micii gospodării țărănești, asigurînd premisele pentru folosirea rațională a mijloacelor tehnice și a forței de muncă, a științei și tehnicii moderne, pentru creșterea producției și a bunăstării țărănimii. În condițiile extinderii și consolidării noilor relații de producție, s-a dezvoltat puternic baza tehnică-materială a agriculturii, s-a asigurat dotarea ei cu mașini, tractoare, îngrășăminte chimice, cu cadre de specialitate. Toate acestea au dus la creșterea producției globale agricole, care a fost anul trecut de 2,2 ori mai mare decît în 1950 ; agricultura noastră socialistă asigură satisfacerea în tot mai bune condiții a nevoilor de consum ale populației și ale economiei.

Orînduirea socialistă a schimbat în mod radical înfățișarea satului românesc, scoțîndu-l din starea de imobilism și înapoiere în care a fost ținut de vechile rînduieli și imprimîndu-i o dezvoltare dinamică pe calea prosperității și înfloririi continue.

Potențialul revoluționar al țărănimii, care s-a afirmat în decursul istoriei în nenumărate bătălii sociale și naționale, a fost pus în întreaga sa valoare de către revoluția socialistă. În urma cooperativizării agriculturii, țărănimea a devenit o clasă nouă, omogenă, cu un ideal social unitar și un nivel cultural-politic tot mai ridicat ; ea și-a legat pentru totdeauna existența de socialism, de marea producție modernă, aducîndu-și o contribuție de seamă la întreaga operă de construcție socialistă, la înflorirea patriei. *(Aplauze puternice).*

Schimbările profunde care au avut loc în societatea noastră ca urmare a victoriei socialismului la orașe și sate au ridicat pe o treaptă calitativ superioară alianța muncitorească-țărănească, pe fundamentul trainic al relațiilor socialiste de producție, al comunității depline de interese economice și social-politice. Alianța de nezdruncinat dintre clasa muncitoare și țărănime, cimentarea prieteniei și colaborării dintre cele două mari clase sociale constituie factorul hotărîtor al coeziunii întregii societăți, temelia de granit a orînduirii noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Una din marile schimbări revoluționare petrecute în acești ani a fost înlăturarea, într-un timp istoric scurt, a înapoierii culturale și neștiinței de carte lăsate moștenire de regimurile trecute. În România socialistă s-a asigurat accesul larg al tuturor cetățenilor la comorile culturii și științei ; aproape o cincime din populația totală a țării învață astăzi în școli și facultăți. Generalizarea școlii de 10 ani — acțiune care va începe în toamna acestui an — va situa România în rîndul țărilor avansate din punctul de vedere al nivelului învățămîntului și al culturii populației.

În anii socialismului s-a amplificat considerabil aria activității spirituale din țara noastră. A sporit în măsură însemnată potențialul științific al României, s-a dezvoltat baza materială a științei, s-a format un numeros corp de

cadre științifice. În viața societății noastre, știința își dezvăluie tot mai pregnant atributele pe care i le conferă actuala revoluție tehnică-științifică — de forță de producție nemijlocită, de factor fundamental al progresului economic și social. Savanții și cercetătorii noștri, integrîndu-se eforturilor întregului popor, muncind cu pasiune și competență, aduc o valoroasă contribuție la îmbogățirea patrimoniului științific național, la dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

Noua orînduire a asigurat climatul propice pentru dezvoltarea amplă a creației artistice, pentru înflorirea culturii naționale. Confruntați cu marile probleme ale transformării revoluționare a societății, scriitorii, compozitorii, artiștii plastici, creatorii de artă au răspuns chemării partidului de a-și pune talentul în slujba măreței opere de edificare a socialismului, în slujba înnobilării spirituale a poporului, aducîndu-și, prin operele lor, contribuția valoroasă la mobilizarea și însuflețirea maselor populare, la ridicarea conștiinței lor în lupta pentru înfăptuirea idealurilor socialiste pe pămîntul României. *(Vii aplauze)*.

În anii socialismului s-a format un larg detașament de oameni de știință și cultură, de intelectuali, de toate profesiunile, educați în spiritul ideologiei marxist-leniniste a partidului nostru, profund devotați cauzei socialismului. Este semnificativ că peste 82% din specialiștii cu studii superioare din economie, tehnică, învățămînt, ocrotirea sănătății, cultură, administrație au absolvit facultățile în ultimele două decenii. Intelectualitatea, care unește într-un tot unic forțele mai multor generații, s-a situat necontenit în toți acești 25 de ani alături de popor, a participat activ la marea operă de transformare a societății, constituind un sprijin de nădejde al partidului nostru. *(Aplauze puternice)*.

La împlinirea unui sfert de secol de la eliberarea țării, făcînd bilanțul marilor noastre lupte și victorii — în cadrul cărora un rol de seamă ocupă înfăptuirea libertății și egalității în drepturi a femeii în societate —, un cuvînt de caldă prețuire se cuvine să adresăm milioanelor de femei din patria noastră, uriașă forță socială a națiunii socialiste. Muncind și luptînd fără preget, oferind nenumărate pilde de abnegație, participînd la educarea patriotică a tinerelor generații, la vasta activitate social-politică desfășurată pe întreg cuprinsul patriei, femeile din România au adus o contribuție remarcabilă la opera de înălțare a societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

De unanimă apreciere din partea întregului popor se bucură tînăra generație a patriei, care, animată de un profund spirit patriotic, a răspuns cu înflăcărare apelului adresat de partid de a-și pune energia, elanul și puterea de muncă în slujba idealurilor socialismului, ale libertății și fericirii poporului român. Nu au existat bătălii de clasă, acțiuni politice, momente mai însemnate în marele efort colectiv al poporului nostru pentru refacerea și dezvoltarea patriei, pentru edificarea socialismului la care tineretul muncitoresc, țărănesc și intelectual să nu-și fi adus contribuția, să nu fi înscris pagini minunate de muncă și eroism. *(Aplauze puternice)*.

Socialismul a schimbat profund modul de existență al poporului, traiul material și spiritual al milioanelor de oameni ai muncii, a ridicat pe o treaptă nouă de civilizație masele largi populare de la orașe și sate. Este suficient, tovarăși, să punem în antiteză realitățile de ieri și de astăzi ale țării spre a vedea ce mult a însemnat socialismul pentru viața oamenilor muncii. De instaurarea orînduirii socialiste poporul nostru asociază asemenea cuceriri remarcabile cum sînt asigurarea dreptului la muncă

și odihnă, gratuitatea învățămîntului de toate gradele, îmbunătățirea substanțială a ocrotirii sănătății publice, crearea unui cuprinzător sistem de pensii, dezvoltarea puternică a construcției de locuințe și, mai presus de toate, sentimentul deplinei siguranțe în ziua de mîine. Pe baza creșterii de peste 4 ori a venitului național pe locuitor, față de perioada antebelică, s-au asigurat venituri sporite tuturor categoriilor de oameni ai muncii de la orașe și sate, s-a îmbunătățit consumul de produse alimentare și nealimentare ; binefacerile civilizației socialiste pătrund tot mai mult în viața fiecărei familii.

Sîntem conștienți, tovarăși, că în satisfacerea nevoilor populației există încă o serie de lipsuri și neajunsuri, că mai avem mult de făcut pentru a asigura poporului nostru un grad tot mai înalt de civilizație materială și spirituală. Așa cum a stabilit Congresul al X-lea, partidul nostru va depune și în viitor eforturi stăruitoare pentru dezvoltarea rapidă a avuției naționale și asigurarea, pe această bază, a creșterii nivelului de trai al populației ; acesta este țelul suprem al politicii sale ! Partidul pune totul în slujba omului, a bunăstării și fericirii sale ! *(Aplauze puternice).*

Un rezultat de excepțională însemnătate al construcției socialiste este înfăptuirea unei strînse coeziuni a întregii societăți în jurul Partidului Comunist Român. Desființînd clasele exploatatoare, socialismul a realizat cu adevărat unitatea social-politică a tuturor claselor și păturilor societății noastre, creează condiții pentru manifestarea deplină a energiilor și forțelor întregii națiuni, pe care a ridicat-o la o treaptă superioară de dezvoltare. Rezolvarea justă, în spiritul marxism-leninismului, a problemei naționale, asigurarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, au cimentat trainic frăția și unitatea poporului român și na-

ționalităților conlocuitoare. Tot ce se înfăptuiește astăzi în România socialistă este rodul activității înfrățite a oamenilor muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, constituie expresia deplinei identități de țeluri și aspirații ale întregului nostru popor. *(Aplauze prelungite).*

În condițiile socialismului s-au înfăptuit pentru prima oară de-a lungul istoriei noastre principiile suveranității poporului în stat. Întreaga putere în patria noastră aparține poporului și se exercită prin reprezentanți aleși din rîndurile tuturor categoriilor sociale ; toți cetățenii — fără deosebire de sex, naționalitate, profesiune și stare socială — participă nemijlocit la elaborarea și înfăptuirea politicii statului. În lărgirea continuă a democrației socialiste își găsesc împlinirea idealurile de libertate, egalitate și echitate socială pentru care au militat neabătut clasa muncitoare, cei mai buni fii ai țării, mințile cele mai luminate ale acestui popor. Triumful politicii marxist-leniniste a partidului nostru se reflectă cu putere în forța și trăinicia orînduirii noastre noi, în întărirea și perfecționarea continuă a statului socialist, care joacă rolul de instrument principal în edificarea societății socialiste. *(Vii aplauze).*

Desigur, tovarăși, făcînd bilanțul strălucit al realizărilor dobîndite în anii care au trecut de la eliberare, nu putem să nu relevăm că în această perioadă a trebuit să facem față multor greutăți, inerente unei opere sociale de o asemenea amploare și complexitate cum este făurirea unei noi orînduiri. Au existat, de asemenea, lipsuri și neajunsuri ; s-au săvîrșit o serie de greșeli și abuzuri față de care Comitetul Central, Congresul al X-lea au luat poziție hotărîtă. Ceea ce a fost însă dominant în întreaga noastră activitate de un sfert de secol a fost capacitatea partidului comunist de a înfrînge greutățile, de a depăși

lipsurile și neajunsurile, de a îndrepta greșelile. Esențial, caracteristic a fost — în toți acești ani — mersul neabătut pe drumul socialismului, dezvoltarea pe toate planurile a societății noastre. Va trebui să luăm în continuare măsuri, în spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea, pentru înlăturarea lipsurilor și neajunsurilor, a oricăror stări de lucruri negative, pentru perfecționarea continuă a activității noastre în toate domeniile vieții sociale. *(Aplauze).*

În această perioadă s-a afirmat cu putere și a crescut continuu rolul de forță conducătoare în societate al partidului comunist. Elaborînd politica înaintării susținute a patriei pe calea industrializării socialiste, modernizării agriculturii, ridicării nivelului de trai, înfloririi învățămîntului, științei, culturii, dezvoltării multilaterale a orînduirii noastre sociale și de stat, stabilind liniile directoare de politică externă și desfășurînd o vastă activitate internațională, partidul nostru își îndeplinește cu cinste misiunea de forță conducătoare a întregului popor, de detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Aplauze puternice).* Partidul Comunist Român și-a întemeiat întreaga politică de făurire a noii societăți pe aplicarea creatoare a principiilor fundamentale ale marxism-leninismului corespunzător particularităților istorice ale României, cerințelor și sarcinilor concrete ale fiecărei etape de dezvoltare a țării noastre. Totodată, partidul nostru studiază cu atenție experiența Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a celorlalte partide frățești din țările socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, preluînd tot ceea ce corespunde necesităților și condițiilor dezvoltării societății românești. În toată această perioadă, Partidul Comunist Român, poporul nostru au simțit puternic solidaritatea celorlalte țări socialiste, a partidelor comuniste, a forțelor revoluționare din alte țări. La rîndul lor, partidul și poporul nostru au

militat pentru dezvoltarea unor largi relații internaționaliste, de prietenie și alianță cu toate țările socialiste, pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, considerînd aceasta drept o condiție importantă a accelerării construcției socialiste în fiecare țară, a creșterii prestigiului și influenței ideilor socialismului în lume. *(Vii aplauze).*

Bilanțul atît de bogat în victorii și înfăptuiri al acestui sfert de secol încoronează ani de luptă și muncă eroică, oglindește voința nestăvilită de progres a poporului român, devotamentul său față de idealurile socialismului, reprezintă un motiv de profundă mîndrie patriotică pentru toți oamenii muncii. Poporul nostru este ferm hotărît să apere și să dezvolte neîntrerupt mărețele sale cuceriri revoluționare, să pășească tot mai viguros înainte, sub conducerea partidului, pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru asigură întregul popor că își va îndeplini și de acum înainte cu abnegație misiunea de forță conducătoare a societății, va organiza și conduce ca și pînă acum forțele și energiile națiunii noastre socialiste spre țelul unic al progresului și prosperității, al comunismului și păcii. *(Aplauze prelungite).* Ne exprimăm profunda convingere în superioritatea atotbiruitoarei învățături marxist-leniniste, în capacitatea acesteia, a orînduirii noastre socialiste, de a învinge orice ideologie adversă, orice influență a concepțiilor burgheze. Este mai presus de orice îndoială că nici o forță din lume nu va putea întoarce din drumul său poporul român, nu va putea împiedica grandioasa operă de construcție a socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În aceste momente solemne ne gîndim cu recunoștință la sutele de mii de comuniști, la activiștii noștri de partid și de stat care s-au aflat întotdeauna, de-a lungul ani-

lor, în primele rînduri ale marii lupte pentru construcția socialistă, muncind zi și noapte, fără preget, pentru înfăptuirea obiectivelor economice și politice stabilite de partid. În mod deosebit se cuvine a evoca aportul de mare preț la viața partidului și statului nostru, la construirea societății socialiste, al lui Gheorghe Gheorghiu-Dej și al doctorului Petru Groza — personalități remarcabile ale poporului român —, precum și al altor conducători de seamă ai partidului și țării noastre. *(Vii aplauze).*

La marea noastră sărbătoare națională, considerăm o datorie de onoare de a exprima cele mai vii sentimente de prețuire, respect și admirație față de clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate, față de toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, față de gloriosul nostru popor, care nu au precupețit nici un efort pentru a înălța pe pămîntul României luminosul edificiu al socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Sărbătorim a 25-a aniversare a eliberării țării la numai cîteva zile de la încheierea Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român — eveniment de însemnătate istorică în viața partidului și a poporului nostru. Congresul a făcut o profundă analiză a realităților economice-sociale actuale ale României, a problemelor nodale de care depinde mersul înainte în toate domeniile construcției socialiste ; el a trasat căile și obiectivele dezvoltării viitoare a țării — programul înaintării susținute a societății românești pe drumul progresului și civilizației, al apropierii României de nivelul statelor avansate ale lumii. Elaborarea acestui program a evidențiat încă o dată largul democratism al orînduirii noastre, faptul că tot ceea ce este hotărîtor pentru dezvoltarea societății este gîndit, judecat și elaborat de popor, reprezintă cu adevărat emanația înțelepciunii și voinței întregii națiuni, întruchipează năzuințele și interesele sale majore, se bazează pe hotărîrea oamenilor muncii de a lupta neobosit pentru traducerea în viață a politicii partidului comunist. *(Aplauze puternice).*

Programul stabilit de Congresul al X-lea îmbrățișează toate sectoarele și laturile dezvoltării economice-sociale a țării ; obiectivele și sarcinile sale fundamentale sînt dezvoltarea și modernizarea bazei tehnice-materiale, aplicarea largă a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, perfecționarea relațiilor de producție, a vieții sociale și de stat, adîncirea democrației, creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului, ridicarea conștiinței socialiste a maselor — în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Vii aplauze).* Congresul a aprobat orientările generale ale acestui program, ritmurile de creștere a economiei naționale, politica acumulărilor, de care depinde, în ultimă instanță, realizarea obiectivelor prevăzute.

Pentru dinamismul și amploarea dezvoltării României în deceniul următor este deosebit de semnificativ că în 1980 se va realiza un produs social și un venit național de peste 12 ori mai mare decît înainte de război. La baza acestui puternic avînt va sta creșterea de 34,5—40 ori a producției industriale, de peste 3 ori a producției agricole. Un indiciu deosebit de expresiv al capacității de progres a economiei noastre naționale este faptul că în 1975 volumul investițiilor va fi de 25 de ori, iar în 1980 de aproximativ 36 de ori mai mare decît în 1938. Progresul economic al țării se va reflecta, pe plan social, în creșterea de 4,5 ori a numărului de salariați și de aproape 4 ori a salariului real față de anul 1938.

EVOLUŢIA POTENŢIALULUI ECONOMIC ŞI SOCIAL AL ŢĂRII ÎN COMPARAŢIE CU ANUL 1938

	1938 = 100				
	1965	1968	1970	1975	1980
1. Populaţia	122%	126%	130%	138%	145%
2. Produsul social	4,1 ori	5,4 ori	6,3 ori	8,9 — 9,2 ori	12,2 ori
3. Venitul naţional	4,1 ori	5,2 ori	6,2 ori	9,0 — 9,3 ori	12,4 ori
4. Producţia globală industrială	9,6 ori	14 ori	17,3 ori	26 — 27 ori	34,5 — 40 ori
5. Producţia globală agricolă	1,4 ori	1,6 ori	2,0 ori	2,5 — 2,6 ori	3 — 3,1 ori
6. Investiţii	10 ori	14 ori	17 ori	24,5 — 25,0 ori	34 — 36 ori
7. Numărul salariaţilor	3,1 ori	3,4 ori	3,6 ori	3,9 — 4 ori	4,4 — 4,5 ori
8. Salariul real	2,2 ori	2,4 ori	2,7 ori	3,1 — 3,2 ori	3,7 — 3,8 ori

Îndeplinirea acestui vast program cere eforturi intense din partea întregului popor, pune îndatoriri şi sarcini mari în faţa fiecărui cetăţean, necesită îmbunătăţirea muncii în toate domeniile, eliminarea neajunsurilor şi lipsurilor care mai există, sporirea continuă a eficienţei întregii noastre activităţi. Exigenţe deosebite se pun în faţa partidului — forţa politică conducătoare a societăţii. Congresul a definit cu claritate spiritul în care trebuie să-şi desfăşoare activitatea partidul, fiecare comunist pentru a răspunde marilor sarcini ce le revin în actuala etapă, a stabilit un ansamblu de măsuri pentru perfecţionarea în continuare a muncii organelor şi organizaţiilor de partid, creşterea capacităţii lor politice şi organizatorice, legarea tot mai strînsă de masele largi populare. Avem convingerea nestrămutată că gloriosul nostru partid — care numără în rîndurile sale aproape două milioane de comunişti, călit în lupte revoluţionare de aproape o jumătate de secol şi care de un sfert de veac conduce destinele acestui popor — se va dovedi şi în viitor la înălţimea încrederii întregii naţiuni, va şti să conducă cu deplin succes măreaţa operă de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimaţi tovarăşi,

Întrucît, recent, la Congresul partidului am făcut o analiză amplă, multilaterală a politicii noastre externe, a sarcinilor de viitor ale României pe plan internaţional, mă voi referi acum la aceste probleme în mod succint.

În anii care au trecut de la cel de-al doilea război mondial, harta social-politică a lumii a cunoscut schimbări fundamentale. Raportul de forţe pe plan mondial s-a modificat în mod radical în favoarea socialismului, păcii şi progresului. Succesele obţinute de Uniunea Sovietică în construirea comunismului, victoria revoluţiei populare în

China, într-o serie de alte țări din Europa și Asia, în Cuba — prima țară socialistă pe continentul american —, crearea și dezvoltarea sistemului mondial socialist, care cuprinde 14 state, au deschis noi perspective pentru progresul social în lumea contemporană. A crescut considerabil capacitatea de luptă revoluționară a clasei muncitoare, amploarea mișcării comuniste și muncitorești. Ca rezultat al intensificării mișcărilor de eliberare națională s-a destrămat sistemul colonial al imperialismului, au apărut noi state independente, care joacă un rol tot mai important pe arena internațională ; se desfășoară cu intensitate lupta popoarelor asuprite pentru lichidarea totală a acestui rușinos sistem de înrobire ; forțe sociale uriașe, cum n-a mai cunoscut istoria, se ridică în întreaga lume împotriva politicii de agresiune și dictat a imperialismului, pentru apărarea păcii și dezvoltarea colaborării între state.

În toți acești ani România s-a afirmat ca un detașament activ în lupta revoluționară a popoarelor pentru libertate națională și socială, și-a adus contribuția la întărirea forțelor antiimperialiste, la cauza socialismului și păcii în lume. *(Aplauze prelungite)*. Exprimînd voința întregului popor, Congresul al X-lea a dat o unanimă aprobare politicii externe a partidului și statului nostru — care corespunde atît intereselor fundamentale ale țării, cît și îndatoririlor noastre internaționaliste —, a adoptat liniile directoare ale activității internaționale a României în perioada următoare. Dorim să reafirmăm și cu acest prilej hotărîrea fermă a partidului și statului nostru de a nu precupeți nimic pentru a duce la îndeplinire mandatul încredințat de Congres și de întregul popor, de a înfăptui această politică, pentru a spori continuu aportul României la rezolvarea marilor probleme care confruntă omenirea

contemporană, la triumful ideilor socialismului, păcii și colaborării între popoare. *(Vii aplauze)*.

În centrul politicii noastre externe va sta și în viitor întărirea prieteniei, alianței și colaborării cu toate țările socialiste — de care ne leagă solidaritatea frățească întemeiată pe identitatea de orînduire socială, pe ideologia marxist-leninistă, pe țelurile comune ale luptei pentru socialism și comunism, pentru pace. România va dezvolta consecvent relațiile sale de colaborare și cooperare multilaterală cu țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu toate țările socialiste, văzînd în aceasta un factor de bază al dezvoltării fiecărei țări socialiste în parte, al întăririi sistemului mondial socialist în ansamblu. De asemenea, țara noastră își va aduce contribuția la colaborarea politică-militară în cadrul organizației Tratatului de la Varșovia, va dezvolta legăturile de prietenie ale armatei noastre cu armatele statelor membre ale acestui tratat, cît și cu armatele celorlalte țări socialiste. Doresc să adresez, de la această înaltă tribună, un salut frățesc popoarelor din țările socialiste, să dau glas apelului poporului nostru de a se face totul în scopul depășirii greutăților actuale, pentru unitatea tuturor țărilor socialiste. *(Aplauze puternice)*. România va depune și în continuare eforturi perseverente pentru refacerea și întărirea unității țărilor socialiste, pentru creșterea forței și influenței sistemului mondial socialist — principalul factor al luptei antiimperialiste în întreaga lume. *(Vii aplauze)*.

Urmînd cu consecvență o politică îndreptată spre îmbunătățirea climatului internațional, țara noastră promovează relații de colaborare pe tărîm economic, politic, cultural și tehnic-științific cu toate statele, fără deosebire de orînduirea social-politică, pe baza principiilor coexistenței pașnice, militează pentru respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și decide singur destinul, căile dez-

voltării sociale și naționale, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze prelungite).* La baza relațiilor sale externe, România situează în mod ferm principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc — principii care capătă, în lumea de azi, o tot mai largă recunoaștere internațională, se afirmă ca singura temelie trainică a dezvoltării unei fructuoase colaborări între țări și popoare, a înfăptuirii securității și păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Poporul nostru, care în decursul istoriei sale a cunoscut din plin ce înseamnă exploatarea și asuprirea străină, este întru totul solidar cu popoarele care se ridică pentru scuturarea jugului străin, susține cu căldură lupta lor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru cucerirea și întărirea independenței naționale, pentru dezvoltarea progresistă a societății, pentru pace. Adresăm salutul nostru fierbinte tuturor popoarelor din colonii care luptă cu arma în mînă pentru scuturarea jugului imperialist. Le urăm succes cît mai grabnic în lupta lor. *(Aplauze puternice).* România va sprijini și în viitor lupta tinerelor state pentru dezvoltarea de sine stătătoare, pentru apărarea suveranității și afirmarea lor tot mai activă pe arena internațională. *(Vii aplauze).*

Reafirmăm și cu acest prilej solidaritatea noastră deplină cu poporul vietnamez, cu lupta sa eroică împotriva agresiunii Statelor Unite ale Americii, pentru libertate și independență națională ; ne pronunțăm pentru încetarea războiului și retragerea trupelor americane din Vietnam, astfel ca poporul vietnamez să-și poată rezolva singur treburile interne — inclusiv problema unificării țării — fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).*

Ne pronunțăm pentru rezolvarea conflictului din Orientul Apropiat, prin aplicarea Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, respectarea integrității teritoriale și independenței tuturor statelor, rezolvarea problemei refugiaților palestinieni și a celorlalte probleme corespunzător intereselor popoarelor din această parte a lumii, asigurării păcii și securității internaționale. *(Aplauze puternice).*

Un loc important în eforturile României consacrate asigurării păcii în lume îl va ocupa în continuare înfăptuirea securității europene. Țara noastră va acționa cu energie și perseverență pentru transpunerea în practică a principiilor și propunerilor formulate de țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, în Declarația de la București din 1966 și în Apelul de la Budapesta din acest an, se pronunță pentru organizarea unei conferințe a statelor europene și a altor acțiuni urmărind dezvoltarea cooperării și realizarea securității pe continent.

O însemnată contribuție la întărirea păcii și securității ar aduce desființarea blocurilor militare, lichidarea bazelor militare străine, retragerea tuturor trupelor în limitele granițelor lor naționale, precum și renunțarea la orice demonstrații de forță care înrăutățesc atmosfera politică internațională.

Pentru abordarea eficientă a problemelor securității și întărirea păcii pe continentul nostru, o importanță primordială are luarea în considerare a realităților statornicite în urma celui de-al doilea război mondial, respectarea granițelor actuale ale statelor europene, inclusiv a frontierei Oder-Neisse, recunoașterea celor două state germane și dezvoltarea unor relații normale cu acestea. Considerăm că sînt create condiții și este necesar ca toate statele

europene să acţioneze cu spirit de răspundere pentru găsirea căilor menite să împiedice ca Europa să devină din nou teatru de război, pentru asigurarea păcii şi securităţii tuturor statelor de pe continent, astfel ca fiecare popor să se dezvolte corespunzător voinţei sale. *(Aplauze puternice).*

Realizarea securităţii cere acţiuni hotărîte pentru promovarea unor legături de bună vecinătate, de cooperare între statele aparţinînd aceleiaşi regiuni geografice. În această privinţă, o contribuţie de seamă la consolidarea păcii poate aduce statornicirea unor relaţii de colaborare şi înţelegere între toate ţările din Balcani — ţel căruia România îi va consacra în continuare eforturile sale perseverente.

În activitatea sa externă, partidul şi statul nostru pornesc de la faptul că în lumea contemporană toate ţările — mari şi mici — sînt chemate să participe activ la soluţionarea problemelor vieţii internaţionale, poartă răspunderea pentru soarta păcii. România îşi va aduce şi în viitor contribuţia la îmbunătăţirea activităţii Organizaţiei Naţiunilor Unite şi a celorlalte organizaţii internaţionale, la cooperarea între state, respectarea dreptului internaţional, crearea unui climat de pace şi înţelegere între popoare. *(Vii aplauze).* După părerea noastră, Organizaţia Naţiunilor Unite şi organismele sale specializate trebuie să ţină seama de schimbările petrecute în lume, să restabilească drepturile legitime ale Republicii Populare Chineze — unicul reprezentant al poporului chinez —, să primească în această organizaţie Republica Democrată Germană şi alte state, să înfăptuiască principiul universalităţii sale.

Raportul de forţe pe arena internaţională evidenţiază cu pregnanţă faptul că dezvoltarea contemporană este

determinată într-o măsură tot mai însemnată de forţele progresului, democraţiei şi păcii, în continuă creştere şi afirmare pe toate meridianele globului. Fireşte, imperialismul continuă să se opună cu înverşunare evoluţiei progresiste a omenirii, procesului istoric obiectiv al ridicării popoarelor la o viaţă liberă, independentă ; pentru a-şi apăra sau recuceri privilegiile pierdute, imperialismul nu se dă în lături de la acte agresive, de la încălcarea grosolană a libertăţii şi suveranităţii popoarelor, a normelor dreptului internaţional, creează şi întreţine, în diferite zone ale globului, focare de conflicte şi încordare. Aceasta demonstrează că atîta timp cît va exista imperialismul, se menţine şi pericolul unui nou război mondial. Realităţile lumii de azi arată însă că cercurile imperialiste nu-şi mai pot impune politica lor de forţă, că această politică întîmpină rezistenţa tot mai hotărîtă a frontului antiimperialist.

Caracteristica fundamentală a vieţii contemporane o constituie creşterea uriaşă a forţelor păcii, democraţiei şi progresului. Ţările sistemului mondial socialist, care exercită o influenţă tot mai puternică asupra evoluţiei lumii contemporane, clasa muncitoare din ţările capitaliste, partidele comuniste şi muncitoreşti, noile state independente care se pronunţă pentru dezvoltare de sine stătătoare, mişcarea de eliberare naţională, mase tot mai largi ale ţărănimii şi intelectualităţii, ale tineretului, femeilor, organizaţii progresiste şi democratice sînt astăzi împreună mult mai puternice decît forţele reacţiunii şi imperialismului ; acţionînd unite, ele pot să zădărnicească planurile cercurilor agresive, să asigure pacea şi securitatea lumii. *(Aplauze puternice).*

În lumea contemporană capacitatea popoarelor de a asigura evoluţia progresistă a societăţii, de a lupta cu succes împotriva cercurilor imperialiste reacţionare, de a

apăra pacea depinde într-o măsură hotărîtoare de acțiunea unită a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Considerăm de aceea că o sarcină deosebit de importantă în momentul de față este refacerea și întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești. Doresc, la a 25-a aniversare a eliberării României, să adresez, în numele partidului nostru, al comuniștilor români, un salut frățesc tuturor partidelor comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice).* Considerăm că interesele socialismului, ale păcii impun tuturor partidelor comuniste să facă totul pentru realizarea unității lor de luptă în spiritul internaționalismului proletar și al înțelegerii juste a intereselor naționale ale popoarelor. Considerăm că noi, partidele comuniste, vom îmbina în mod just interesele naționale și internaționale numai atunci cînd nu vom uita nici de răspunderea ce o avem de a conduce popoarele noastre pe calea eliberării și construcției lumii noi, nici de răspunderea pentru întărirea solidarității și a luptei noastre comune. *(Aplauze prelungite).* Poporul nostru a dat o înaltă apreciere prezenței la Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a delegațiilor partidelor comuniste și muncitorești, numeroaselor mesaje de salut adresate Congresului, care ilustrează în mod grăitor puternicele legături de solidaritate ce unesc Partidul Comunist Român cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu mișcarea antiimperialistă și anticolonialistă, cu toate forțele care se ridică în apărarea democrației, păcii și progresului social. Partidul nostru, acționînd în spiritul documentelor Consfătuirii de la Moscova, dezvoltă legături de colaborare și prietenie cu toate partidele comuniste și muncitorești, atît cu cele care au luat parte, cît și cu cele care nu au participat la lucrările Consfătuirii, militează activ pentru unirea tuturor forțelor revoluționare, progresiste, democratice în lupta împotriva imperialismului,

pentru pace, democrație și progres social. *(Aplauze puternice).*

Republica Socialistă România este hotărîtă să acționeze și de acum înainte cu toată perseverența pentru a-și aduce întreaga contribuție la îmbunătățirea climatului internațional, la promovarea colaborării și încrederii între popoare, la triumful idealurilor noastre socialiste, a cauzei păcii, securității și progresului omenirii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

La această mare sărbătoare jubiliară, încercăm un sentiment de adîncă satisfacție pentru faptul că nouă, generațiilor de azi, ne-a revenit misiunea de înaltă răspundere de a da împlinire aspirațiilor și năzuințelor de veacuri ale poporului român pentru libertate și neatîrnare, spre o viață demnă și fericită. *(Aplauze puternice).*

Să cinstim, tovarăși, cea de-a 25-a aniversare a eliberării țării prin muncă neobosită pentru înfăptuirea grandioaselor perspective deschise de Congresul al X-lea al partidului nostru. *(Aplauze puternice).* Să ne legăm solemn, în fața întregului popor, că vom servi întotdeauna cu credință și devotament interesele sale supreme, ale națiunii noastre socialiste, că nu vom precupeți nimic pentru a face să strălucească și mai puternic scumpa noastră patrie, pentru a spori aportul României la afirmarea superiorității socialismului în lume, la realizarea nobilelor țeluri ale păcii și prieteniei între popoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască și înflorească Republica Socialistă România! *(Aplauze puternice; urale).*

Trăiască gloriosul nostru partid comunist — conducătorul încercat al operei de edificare a socialismului pe

pămîntul României! *(Aplauze puternice, îndelungate, urale; se scandează „P.C.R."—„P.C.R.")*.

Trăiască solidaritatea internaționalistă dintre țările socialiste, dintre partidele comuniste și muncitorești, dintre toate forțele antiimperialiste! *(Aplauze puternice, prelungite; urale)*.

Trăiască pacea și prietenia între popoare! *(Întreaga asistență, în picioare, aplaudă puternic și ovaționează îndelung; se scandează „Ceaușescu"—„Ceaușescu", „P.C.R."—„P.C.R.")*.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE ȘAHINȘAHUL MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Iran

— *1 septembrie 1969* —

Maiestate,

Doamnelor și domnilor,

Vă rog să-mi permiteți ca, în numele meu și al soției mele, al colaboratorilor mei, să exprim cele mai calde mulțumiri Maiestăților lor Imperiale, Șahinșahul Aryamehr și Împărăteasa Farah, pentru amabila invitație de a vizita frumoasa dumneavoastră țară, pentru primirea cordială ce ne-a fost rezervată, pentru cuvintele pline de prețuire la adresa țării și poporului nostru rostite la acest dineu.

Dați-mi voie, totodată, să exprim sincere mulțumiri populației orașului Teheran pentru manifestările pline de căldură cu care ne-a întîmpinat. În aceasta noi vedem o expresie a relațiilor de prietenie dintre popoarele noastre, a dorinței lor de a colabora și a trăi în pace.

Vizita în Iran ne dă prilejul să venim în contact nemijlocit cu viața și preocupările unui popor cu o bogată istorie, cu străvechi tradiții de civilizație și cultură. În țara noastră este cunoscută lupta desfășurată de-a lungul

secolelor de poporul iranian pentru emancipare națională, pentru dezvoltarea independentă a țării ; sînt, de asemenea, cunoscute eforturile pe care le desfășoară astăzi poporul dumneavoastră pentru progres economic și cultural, pentru folosirea bogățiilor țării în interesul dezvoltării patriei sale, al creării unor condiții tot mai bune de viață. Noi înțelegem și prețuim toate aceste eforturi ale dumneavoastră pentru că noi înșine sîntem angajați, cu toate forțele și resursele noastre, într-o vastă operă de dezvoltare, pe multiple planuri, a țării, în opera de edificare a societății socialiste.

Ați vorbit aici, Maiestate, despre legăturile istorice de prietenie dintre popoarele român și iranian. Am mai avut și alte prilejuri de a evoca împreună multitudinea de dovezi istorice ale bunelor relații care au existat de-a lungul secolelor între popoarele noastre, tradițiile străvechi ale schimburilor de valori culturale și de informații între cărturari și creatori de artă români și iranieni, între oameni politici reprezentativi ai țărilor noastre din trecut. Într-adevăr, istoria atestă că întotdeauna în trecut aceste relații au contribuit la apropierea dintre popoarele noastre, la cunoașterea reciprocă. Dar cele mai vii, mai puternice dovezi ale colaborării dintre țările noastre ni le oferă prezentul, epoca actuală, și cu deosebire ultimii ani, în care relațiile româno-iraniene au cunoscut o evoluție continuu ascendentă. Aceasta își găsește reflectare în creșterea și diversificarea schimburilor economice, în dezvoltarea cooperării și colaborării tehnice-științifice, în lărgirea continuă a legăturilor culturale. La baza acestei colaborări și conlucrări tot mai strînse stau atît interesele reciproce ale celor două țări de a înainta susținut pe calea progresului lor material și spiritual, cît și faptul că avem numeroase puncte de contact în felul în care abordăm problemele vieții internaționale, în modul de a concepe și de a înțelege colaborarea și cooperarea dintre țări ca o cale spre destindere, spre pace. Ne exprimăm convingerea că vizita pe care o facem acum în Iran va marca un moment important în dezvoltarea acestor relații.

Cred că întrunesc și asentimentul dumneavoastră apreciind că modul în care se desfășoară colaborarea româno-iraniană constituie un model de materializare practică a principiilor coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite, de conlucrare internațională rodnică, întemeiată pe respect și încredere reciprocă. Evoluția colaborării noastre ilustrează în modul cel mai convingător rezultatele pozitive pe care le poate avea pentru viața popoarelor, pentru climatul internațional general, respectarea strictă, în relațiile dintre țări, a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și externe ale statelor, avantajului reciproc. România este convinsă că numai pe această cale, numai pe baza promovării largi a acestor principii se poate asigura dezvoltarea unor raporturi normale între state, indiferent de regimul lor social-politic, se poate crea o atmosferă politică internațională sănătoasă.

Firește, ca țară socialistă, România pune în centrul politicii sale externe dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu țările care construiesc noua orînduire socială, dezvoltă largi legături cu țările de curînd eliberate care luptă pentru dezvoltare economică și socială de sine stătătoare, sprijină eforturile popoarelor care se ridică pentru cucerirea sau apărarea independenței lor naționale. Totodată, pornind de la faptul că în lume există țări cu regimuri social-politice diferite, România își lărgește relațiile sale cu toate statele, indiferent de orînduirea socială,

considerînd o îndatorire de înaltă răspundere internațională de a contribui prin fapte la dezvoltarea largă a colaborării dintre toate popoarele lumii, la intensificarea schimburilor de valori materiale și spirituale ale omenirii. Sîntem profund convinși că cu cît fiecare țară va întreține și va dezvolta legături tot mai largi cu celelalte state ale lumii, cu întreaga comunitate a popoarelor, cu atît aceasta va fi în folosul colaborării internaționale și al destinderii, va servi mai bine nobilele țeluri ale păcii și securității mondiale.

Noi considerăm că, în condițiile de azi, are o importanță deosebită manifestarea activă în viața internațională a fiecărui stat, indiferent de mărimea populației sau a teritoriului, de forța lui economică sau militară ; toate țările, toate popoarele lumii sînt chemate să contribuie nemijlocit la soluționarea problemelor atît de complexe și de arzătoare de care depind dezvoltarea normală a omenirii, evitarea conflagrațiilor, a oricăror conflicte și stări de încordare în relațiile internaționale.

În legătură cu aceasta nu putem să nu ne exprimăm îngrijorarea pe care ne-o provoacă — ca de altfel întregii lumi — continuarea războiului din Vietnam. Noi sperăm că tratativele de la Paris vor duce la încetarea războiului, la retragerea trupelor străine din Vietnam, creîndu-se astfel condiții ca poporul vietnamez să-și poată hotărî singur calea dezvoltării economice și sociale, în mod independent și fără nici un amestec din afară.

Țara noastră se pronunță cu toată hotărîrea pentru soluționarea conflictului din Orientul Apropiat, pe baza aplicării rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, pentru retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, respectarea integrității teritoriale

și independenței tuturor statelor, pentru rezolvarea problemei refugiaților palestinieni și a celorlalte probleme în conformitate cu interesele popoarelor din această parte a lumii, ale cauzei păcii.

România militează activ pentru înfăptuirea securității europene, considerînd că aceasta reprezintă nu numai un deziderat major al popoarelor de pe continentul nostru, ci și o problemă de importanță fundamentală pentru pacea și securitatea întregii lumi. După convingerea noastră, securitatea europeană se poate înfăptui pornindu-se de la realitățile statornicite ca urmare a celui de-al doilea război mondial, de la existența celor două state germane, de la recunoașterea inviolabilității granițelor postbelice, inclusiv a frontierei Oder-Neisse.

Constatăm cu satisfacție că țările noastre — România și Iranul — se pronunță și acționează în mod concret pentru îmbunătățirea atmosferei internaționale, pentru dezvoltarea încrederii și colaborării dintre state, pentru stingerea focarelor de conflict și încordare în lume. În această privință considerăm că există largi perspective pentru a dezvolta conlucrarea comună între cele două țări și popoare ale noastre. În viața internațională, în cadrul Organizației Națiunilor Unite — unde am conlucrat și pînă acum în mod fructuos —, în alte organizații și foruri internaționale, țările și popoarele noastre pot colabora și milita activ, împreună cu celelalte state ale lumii, pentru promovarea intereselor majore, de progres și pace ale lumii, își pot aduce contribuția lor activă la soluționarea tuturor problemelor vieții internaționale contemporane.

Cu dorința de a întări continuu colaborarea în eforturile popoarelor român și iranian pentru o viață mai bună, de a dezvolta conlucrarea noastră în lupta pentru

promovarea cauzei nobile a păcii și progresului în lume, ridic paharul:

în sănătatea Maiestăților Lor Imperiale, Șahinșahul Aryamehr și Împărăteasa Farah, a distinselor personalități iraniene prezente la acest dineu;

pentru prosperitatea și fericirea poporului iranian;

pentru continua înflorire a prieteniei româno-iraniene!

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI FEDERAL AL REPUBLICII AUSTRIA, FRANZ JONAS

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *11 septembrie 1969* —

Stimate domnule președinte,

Ne face o deosebită plăcere să vă salutăm în mijlocul nostru, la acest dineu, pe dumneavoastră și pe ceilalți distinși oaspeți sosiți din țara prietenă.

Primirea caldă pe care cetățenii Bucureștiului v-au făcut-o reflectă sentimentele reciproce de stimă și prietenie ce însuflețesc cele două popoare ale noastre, dorința lor de a colabora și trăi în înțelegere, de a conlucra împreună pentru înfăptuirea nobilelor țeluri de pace și progres ale omenirii.

Vizita dumneavoastră în România constituie un moment important în dezvoltarea relațiilor româno-austriece — relații care au cunoscut în ultimii ani un curs continuu ascendent. Se cuvine, în special, să menționăm în acest sens amploarea legăturilor noastre economice, faptul că între anii 1961 și 1968 volumul schimburilor comerciale a sporit de 2,6 ori. Relațiile tehnice-științifice, culturale și artistice dintre țările noastre cunosc, de asemenea, o

extindere continuă, contribuind la progresul celor două țări, la mai buna punere în valoare a creației materiale și spirituale a popoarelor român și austriac. Doresc să relev în mod deosebit rolul important pe care l-au avut în adîncirea legăturilor noastre de prietenie și colaborare întîlnirile și contactele directe dintre factorii de răspundere ai celor două țări — contacte care au contribuit la o mai bună cunoaștere reciprocă, au reliefat o seamă de preocupări comune și au deschis noi perspective de colaborare și cooperare în diferite domenii de activitate.

După cum vă este cunoscut, poporul român este angajat într-o amplă operă de edificare a unei societăți noi — societatea socialistă —, de făurire a unei economii multilateral dezvoltate, capabile să satisfacă cerințele mereu sporite ale populației, de dezvoltare a învățămîntului, științei și culturii. Vizita pe care o faceți în România vă va oferi prilejul să cunoașteți nemijlocit aceste eforturi ale poporului nostru, rezultatele obținute în dezvoltarea producției materiale și spirituale, în ridicarea standardului de viață.

În țara noastră este cunoscută și apreciată contribuția adusă, de-a lungul veacurilor, de harnicul și talentatul dumneavoastră popor, la îmbogățirea patrimoniului de civilizație și cultură al omenirii ; sînt, de asemenea, cunoscute realizările pe care le obține în prezent poporul austriac în dezvoltarea economiei și culturii, progresele sale pe calea ridicării nivelului de trai.

Dezvoltarea economică, tehnică-științifică și culturală a României și Austriei creează un cîmp vast pentru extinderea colaborării și cooperării dintre țările noastre, pe baze reciproc avantajoase, în interesul ambelor popoare. Sîntem convinși că schimburile de păreri pe care le vom avea ne vor da posibilitatea să identificăm noi căi de a intensifica colaborarea și cooperarea noastră în toate domeniile, spre binele ambelor popoare, al cauzei colaborării internaționale, destinderii și păcii în lume.

Stimate domnule președinte,

În cursul vizitei vom avea prilejul să abordăm și unele probleme ale vieții internaționale, care preocupă cele două țări ale noastre în năzuința lor comună de a contribui la instaurarea în lume a unui climat favorabil cooperării și înțelegerii între state.

Ca țară socialistă, România pune în centrul politicii sale externe dezvoltarea multilaterală a colaborării cu țările socialiste ; în același timp, ea își lărgește continuu relațiile sale cu toate statele, indiferent de regimul politic și orînduirea lor socială, cu convingerea că prin aceasta își aduce contribuția la lărgirea colaborării și cooperării internaționale, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale, la efortul comun al popoarelor spre civilizație și progres, spre înțelegere și pace. Noi considerăm că în epoca contemporană singura bază pentru dezvoltarea relațiilor internaționale corespunzător intereselor păcii, năzuințelor de progres ale tuturor popoarelor, este respectarea în raporturile dintre state a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Viața arată că numai pe baza acestor principii, care găsesc o tot mai largă recunoaștere pe arena mondială, este posibilă statornicirea unor raporturi durabile de pace și bună conviețuire între state.

Țara noastră dezvoltă continuu relațiile sale de colaborare cu tinerele state apărute pe harta lumii, ca urmare a destrămării sistemului colonial, sprijină eforturile acestora pentru consolidarea și apărarea independenței națio-

nale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare corespunzător voinţei popoarelor lor.

Evoluţia evenimentelor vieţii internaţionale evidenţiază tot mai mult rolul pe care sînt chemate să-l îndeplinească toate statele — mari şi mici — în soluţionarea problemelor complexe cu care este confruntată lumea de astăzi, în promovarea colaborării şi cooperării internaţionale şi asigurarea unui climat de pace şi securitate. Cred că exprim şi părerea dumneavoastră, domnule preşedinte, afirmînd că relaţiile româno-austriece sînt un exemplu de colaborare fructuoasă între ţări cu regimuri social-politice diferite. Aparţinînd aceluiaşi spaţiu geografic, învăţînd, pe baza experienţei istoriei, să trăiască în bună înţelegere şi prietenie, ţările noastre sînt legate prin numeroase interese comune, în primul rînd prin ţelul realizării securităţii europene.

Ideea înfăptuirii securităţii europene se bucură astăzi de o tot mai largă audienţă în rîndul opiniei publice, a devenit un deziderat major al popoarelor, găsind un ecou profund în numeroase cercuri politice şi guvernamentale. După părerea noastră, o abordare realistă a problemei securităţii în Europa trebuie să pornească de la realităţile statornicite pe continent în perioada postbelică, de la recunoaşterea celor două state germane, a inviolabilităţii graniţelor existente, inclusiv a frontierei Oder-Neisse. Calea pentru a transforma Europa într-un continent al convieţuirii paşnice o constituie intensificarea contactelor, mai buna cunoaştere reciprocă, înfăptuirea de paşi concreţi spre dezvoltarea colaborării şi cooperării dintre state. Acţionînd cu consecvenţă pentru transpunerea în practică a principiilor şi propunerilor formulate de ţările socialiste participante la Tratatul de la Varşovia, în Declaraţia de la Bucureşti din 1966 şi în Apelul de la Budapesta, Republica Socialistă România s-a pronunţat şi se

pronunţă pentru organizarea unei conferinţe a statelor europene şi a altor acţiuni consacrate dezvoltării cooperării şi realizării securităţii pe continent. În acelaşi timp, ţara noastră este gata să examineze cu atenţie orice sugestii şi propuneri venite din partea altor state şi care tind spre înfăptuirea securităţii pe continentul nostru. Avem încredere că voinţa de pace a popoarelor din Europa — popoare trecute prin atîtea încercări —, spiritul realist în politică şi raţiunea umană vor prevala asupra tuturor tendinţelor manifestate de unele cercuri care se opun cursului spre destindere, că vor determina noi progrese pe calea securităţii, spre binele şi liniştea tuturor popoarelor care trăiesc în această parte a lumii. Înfăptuirea securităţii europene ar favoriza, fără îndoială, îmbunătăţirea întregii atmosfere internaţionale, ar spori considerabil încrederea între state, ceea ce ar înlesni abordarea într-un spirit constructiv şi a altor probleme internaţionale nerezolvate, lichidarea focarelor de încordare.

Pornind de la ideea că în lumea de azi pacea este indivizibilă, nu putem să nu ne manifestăm îngrijorarea pe care ne-o provoacă continuarea războiului din Vietnam. România se pronunţă consecvent pentru încetarea acţiunilor militare ale Statelor Unite în Vietnam. Ne exprimăm speranţa că tratativele de la Paris vor duce la încetarea războiului, la retragerea trupelor străine din Vietnam, creîndu-se astfel condiţii ca poporul vietnamez să-şi poată rezolva singur treburile interne — inclusiv problema unificării ţării — potrivit dorinţei proprii, în conformitate cu interesele sale naţionale, fără nici un amestec din afară.

Militînd pentru stingerea focarelor de tensiune din lume, ţara noastră se pronunţă în modul cel mai hotărît pentru soluţionarea conflictului din Orientul Apropiat, pe baza aplicării rezoluţiei Consiliului de Securitate din

noiembrie 1967. Ca și pînă acum, ne declarăm pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, pentru respectarea integrității teritoriale și independenței tuturor statelor din această zonă, pentru rezolvarea problemei refugiaților palestinieni și a altor probleme care se pun în legătură cu situația creată, avîndu-se în vedere interesele lor naționale, ale cauzei securității și păcii internaționale.

Convinsă că trebuie folosite toate căile pentru reglementarea pe cale pașnică a diferendelor dintre state, că este de datoria fiecărei țări, fiecărui popor să contribuie la pacea și securitatea lumii, România acordă o deosebită importanță problemei dezarmării generale, îndeosebi dezarmării nucleare, apreciind că este necesar să se facă pași hotărîți în direcția interzicerii armelor atomice și lichidării stocurilor existente.

Considerăm că ar avea o importanță deosebită pentru normalizarea climatului internațional desființarea blocurilor și lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state, retragerea trupelor străine în interiorul granițelor lor naționale.

Noi apreciem că în soluționarea problemelor pe care le ridică viața internațională contemporană, în promovarea colaborării între state, un important rol pozitiv îl poate avea Organizația Națiunilor Unite. România militează pentru sporirea eficienței acestei organizații și a altor organisme internaționale chemate să contribuie la dezvoltarea înțelegerii și colaborării internaționale, la asigurarea păcii, conlucrează fructuos cu alte state pentru sprijinirea unor inițiative și acțiuni menite să stimuleze cooperarea între toate statele europene, să îmbunătățească atmosfera internațională. Țara noastră acționează în mod ferm pentru promovarea unor relații de bună vecinătate, pentru înțelegeri regionale între state aparținînd aceleiași

zone geografice ; în acest sens considerăm că statornicirea unor raporturi de bună înțelegere între țările din Balcani ar reprezenta o contribuție prețioasă la cauza generală a securității și păcii.

Doresc să închei exprimîndu-mi convingerea că vizita dumneavoastră, convorbirile pe care le vom avea vor contribui la dezvoltarea relațiilor noastre de colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate, la intensificarea conlucrării popoarelor român și austriac pentru îmbunătățirea climatului internațional, pentru promovarea idealurilor nobile ale păcii în lume.

Dînd glas acestei convingeri, ridic paharul pentru înflorirea prieteniei româno-austriece, pentru prosperitatea și fericirea poporului austriac.

În sănătatea dumneavoastră, stimate domnule președinte, a celorlalți onorați oaspeți, a dumneavoastră, a tuturor! *(Toastul a fost subliniat în repetate rînduri cu puternice aplauze).*

TOAST LA DINEUL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI IOSIP BROZ TITO, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, PREŞEDINTELE UNIUNII COMUNIŞTILOR DIN IUGOSLAVIA, ŞI A SOŢIEI SALE

Cu prilejul întîlnirii de la Porţile de Fier

— 20 septembrie 1969 —

Dragă tovarăşe Tito,

Stimată tovarăşă Iovanca Broz,

Este pentru noi o deosebită plăcere să vă avem oaspeţi în această seară pe dumneavoastră şi pe ceilalţi tovarăşi iugoslavi. Întîlnirea de astăzi a fost prilejuită de succesul obţinut în zăgăzuirea apelor Dunării. De mii de ani Dunărea a trecut prin Porţile de Fier şi nimeni nu a reuşit să o oprească. România şi Iugoslavia, două ţări socialiste, două ţări mici, au realizat în cîţiva ani această operă măreaţă. Ea este o dovadă a posibilităţilor pe care le au ţările cînd îşi unesc eforturile pentru a realiza lucruri în folosul oamenilor, al progresului şi civilizaţiei.

Desigur că noi, fiind comunişti, avînd răspundere în conducerea statelor noastre, am făcut cu acest prilej şi un schimb de păreri asupra problemelor dezvoltării în continuare a relaţiilor dintre ţările noastre, dintre partidele noastre, asupra situaţiei internaţionale. Ţin să subliniez că nouă ne-a produs o satisfacţie deosebită acest

schimb de păreri şi mai cu seamă faptul că s-a manifestat dorinţa comună de a dezvolta în continuare relaţiile de colaborare şi cooperare, atît economice cît şi în alte domenii de activitate, între Iugoslavia şi România. În acelaşi timp, aşa cum era şi natural, în aceste domenii, cît şi în cel al problemelor internaţionale, s-au evidenţiat puncte de vedere comune, dorinţa de a acţiona pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare dintre ţările socialiste, dintre toate statele lumii, pe baza principiilor egalităţii în drepturi, respectului reciproc, al suveranităţii şi independenţei naţionale.

Noi apreciem că dezvoltarea relaţiilor dintre România şi Iugoslavia, colaborarea lor în domeniul problemelor internaţionale sînt nu numai în interesul ţărilor noastre, dar şi în interesul atît al popoarelor din ţările socialiste, cît şi al tuturor popoarelor din Europa şi din întreaga lume.

A devenit o practică în ultimii ani ca să ne întîlnim anual de cîteva ori — în afară de întîlnirile la diferite niveluri care au loc foarte des între reprezentanţii partidelor şi statelor noastre. Noi apreciem că aceste întîlniri sînt o dovadă a relaţiilor prieteneşti dintre partidele şi popoarele noastre şi totodată o dovadă a relaţiilor prieteneşti dintre noi, dintre conducătorii partidelor şi statelor noastre.

Poate presa internaţională va face tot felul de speculaţii cu privire la ce au discutat Tito şi Ceauşescu. Noi le putem spune că discuţiile noastre au fost discuţii dintre oameni animaţi de dorinţa de a asigura colaborarea dintre state şi dintre popoare, de a asigura dezvoltarea liberă şi socialistă în ţările lor. Convorbirile noastre au fost convorbiri între doi comunişti care doresc victoria socialis-

mului şi comunismului în lume — aceasta fiind direcţia în care se vor dezvolta şi în viitor relaţiile dintre România şi Iugoslavia.

Propun să ridicăm acest pahar pentru victoria socialismului şi comunismului în ţările noastre, pentru dezvoltarea tot mai largă a prieteniei dintre partidele şi popoarele noastre.

În sănătatea tovarăşului Tito şi a soţiei sale, în sănătatea celorlalţi tovarăşi iugoslavi !

MESAJ ADRESAT MUNICIPIULUI TIMIŞOARA CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 700 DE ANI DE ATESTARE DOCUMENTARĂ A EXISTENŢEI SALE

— 22 septembrie 1969 —

COMITETULUI MUNICIPAL DE PARTID, CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL, LOCUITORILOR MUNICIPIULUI TIMIŞOARA

Stimaţi tovarăşi,

Cu prilejul aniversării a 700 de ani de atestare documentară a existenţei municipiului Timişoara, străveche aşezare românească, am deosebita plăcere să vă adresez, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al guvernului şi al meu personal, un fierbinte salut şi cele mai bune urări de prosperitate şi fericire.

Împreună cu dumneavoastră, întregul popor ia parte cu bucurie la sărbătoarea acestui oraş, care s-a afirmat în decursul veacurilor ca un important focar de progres în viaţa ţării noastre şi a marcat în cursul întregii sale istorii o prezenţă viguroasă în lupta poporului nostru pentru independenţă, libertate socială şi naţională. De numele lui sînt legate pagini glorioase din trecutul de luptă al oamenilor muncii români, germani, maghiari, sîrbi şi de alte naţionalităţi împotriva jugului feudal şi a asupririi străine, aici s-au scris file luminoase ale mişcării muncitoreşti şi democratice din România, din istoria revoluţiei

populare şi a construcţiei socialiste. În anii socialismului, ca rezultat al politicii partidului nostru comunist, al muncii pline de abnegaţie depuse de locuitorii săi, fără deosebire de naţionalitate, Timişoara a cunoscut o intensă dezvoltare politică, economică şi social-culturală, devenind un oraş modern, înfloritor, cu largi perspective de progres. Oraşul dumneavoastră realizează astăzi o mare parte din producţia industrială a ţării noastre, aduce o importantă contribuţie la dezvoltarea învăţămîntului, ştiinţei, culturii şi artei, la formarea cadrelor de diferite grade, la tezaurul spiritual al naţiunii noastre socialiste. Îmi exprim convingerea că aniversarea acestei importante date istorice va stimula şi mai mult activitatea creatoare, munca însufleţită a locuitorilor municipiului Timişoara, a cadrelor de partid, de stat şi economice, a organizaţiei de partid şi a consiliului popular pentru înfăptuirea măreţului program elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, pentru a-şi spori contribuţia la progresul şi prosperitatea României socialiste.

Cu prilejul acestui jubileu, vă felicit din inimă pentru succesele obţinute în dezvoltarea economică, social-culturală şi edilitară a oraşului şi vă doresc tuturor, muncitori, intelectuali, activişti de partid şi de stat, femei şi bărbaţi, tineri şi vîrstnici, sănătate şi viaţă lungă, noi şi tot mai mari succese în munca nobilă pentru înflorirea oraşului şi a judeţului, a patriei noastre dragi.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI REPUBLICII FINLANDA, URHO KEKKONEN

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 22 septembrie 1969 —

Domnule preşedinte,

Salutîndu-vă cu deosebită plăcere în mijlocul nostru la acest dineu, dorim să dăm încă o dată expresie sentimentelor de prietenie şi stimă cu care vă întîmpină întregul nostru popor, convingerii sale că vizita dumneavoastră în România se va înscrie ca un moment de seamă în evoluţia relaţiilor de prietenie şi colaborare româno-finlandeze.

Poporul român şi poporul finlandez au bogate tradiţii în lupta pentru libertate şi progres social ; ele se simt aproape prin aspiraţiile lor comune pentru o viaţă mai bună, prin idealurile lor de înţelegere şi pace. În ţara noastră se bucură de multă preţuire contribuţia Finlandei la progresul şi civilizaţia omenirii, este cunoscut şi apreciat potenţialul ei economic şi spiritual, făurit prin priceperea şi vrednicia poporului finlandez.

De la eliberarea României de sub jugul fascist, în urmă cu un sfert de veac, poporul nostru se află ferm angajat într-un vast program de dezvoltare a economiei, ştiinţei

și culturii, de construcție a societății socialiste. În cursul vizitei dumneavoastră, veți avea prilejul, domnule președinte, să cunoașteți aceste eforturi ale poporului nostru, hotărîrea sa de a continua munca pașnică pentru edificarea noii orînduiri, de a pune cît mai larg în valoare bogățiile patriei sale.

Constatăm cu satisfacție că relațiile româno-finlandeze au cunoscut în ultima perioadă o dezvoltare continuă, concretizată în lărgirea și diversificarea schimburilor economice, în extinderea legăturilor cultural-științifice și de altă natură. Noi considerăm că vizita pe care o întreprindeți în România are o semnificație deosebită pentru viitorul raporturilor bilaterale româno-finlandeze, că ea deschide noi perspective pentru întărirea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre.

Promovarea susținută a bunelor relații și a colaborării între state reprezintă, după convingerea noastră, o condiție esențială a creării unui climat de pace și securitate internațională. Pentru realizarea unui asemenea climat este hotărîtoare așezarea trainică a raporturilor interstatale pe principiile independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, pe respectarea strictă a dreptului fiecărui popor de a-și decide singur soarta. Cu convingerea nestrămutată că numai pe această bază se pot obține rezultate pozitive și de durată în procesul destinderii, securității și păcii în lume, România acționează cu perseverență pentru lărgirea legăturilor sale cu toate țările lumii, indiferent de regimul politic și orînduirea lor socială, își aduce contribuția la cauza cooperării și înțelegerii între popoare.

Cum este și firesc, coordonata principală a politicii externe a României o constituie dezvoltarea multilaterală a

colaborării cu țările de care este legată prin comunitatea de orînduire și țeluri — cu statele socialiste. Totodată, țara noastră sprijină cu hotărîre lupta popoarelor pentru libertate și independență națională, împotriva dominației coloniale și neocolonialiste, întreține strînse relații cu tinerele state care militează pentru dezvoltarea de sine stătătoare, pentru consolidarea lor economică și socială.

Poporul român împărtășește îngrijorarea marii majorități a omenirii în legătură cu persistența, în diferite părți ale lumii, a unor conflicte armate și focare de tensiune, care pun în primejdie securitatea și pacea mondială. Considerăm că, între acestea, cele mai serioase implicații pentru cauza păcii în lumea întreagă are continuarea războiului din Vietnam. România, care s-a pronunțat consecvent pentru încetarea acțiunilor militare ale Statelor Unite în Vietnam, își exprimă speranța că tratativele de la Paris vor duce la încetarea războiului, la retragerea trupelor străine din Vietnam, creîndu-se astfel condiții pentru ca poporul vietnamez să hotărască singur asupra căilor dezvoltării pașnice și reunificării țării, conform voinței și intereselor sale naționale.

De asemenea, considerăm că este imperios necesară soluționarea conflictului din Orientul Apropiat, pe baza rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate, prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, recunoașterea dreptului fiecărui stat la existență de sine stătătoare și rezolvarea problemei refugiaților palestinieni în conformitate cu interesele lor naționale.

După convingerea noastră, eliminarea din viața societății a pericolului de război reclamă eforturi stăruitoare din partea popoarelor pentru înfăptuirea dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Țara

noastră se pronunță pentru inițierea de măsuri concrete în direcția interzicerii și lichidării armelor nucleare, pentru abolirea blocurilor militare, desființarea bazelor militare și retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor țări.

România acordă o importanță deosebită și militează activ pentru instaurarea securității pe continentul european — problemă de importanță capitală pentru viitorul popoarelor din Europa, pentru pacea întregii lumi. Considerăm că în abordarea problemelor securității europene este deosebit de important să se pornească de la realități, de la schimbările petrecute pe continent în urma celui de-al doilea război mondial, de la recunoașterea actualelor frontiere ale țărilor europene și a inviolabilității lor — inclusiv a frontierei Oder-Neisse —, de la existența celor două state germane și a necesității participării lor, pe baze egale, la soluționarea problemelor care privesc pacea și securitatea Europei și a întregii lumi.

România, ca semnatară a Declarației de la București din 1966 și a Apelului de la Budapesta din acest an, acționează consecvent pentru lărgirea relațiilor sale cu țările europene, se pronunță pentru înfăptuirea principiilor și a propunerilor formulate de țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia și, în primul rînd, pentru organizarea unei conferințe consacrate dezvoltării cooperării și securității în Europa.

Am primit cu satisfacție — și salutăm din nou și cu acest prilej — poziția afirmată de Finlanda și acțiunile sale pentru dezvoltarea colaborării și securității pe continentul nostru, pentru organizarea conferinței europene. Sîntem gata ca, împreună cu dumneavoastră și cu toate statele europene, să întreprindem noi eforturi de natură să ajute la pregătirea conferinței, la promovarea cooperării în Europa. În acest context, considerăm că activitatea

pe care țările noastre o depun pentru asigurarea unor raporturi de bună vecinătate și înțelegere în spațiul lor geografic — în Balcani, ca și în nordul continentului — deschide noi perspective pentru conlucrarea mutuală, reprezentînd un aport valoros la cauza generală a securității și păcii.

Sîntem încredințați, domnule președinte, că vizita dumneavoastră va permite o mai bună cunoaștere reciprocă a popoarelor noastre și va servi adîncirii continue a colaborării dintre România și Finlanda, în interesul reciproc al celor două țări și popoare, al cauzei păcii și progresului umanității.

Permiteți-mi, în încheiere, să ridic paharul pentru prosperitatea și fericirea poporului finlandez, pentru înflorirea prieteniei româno-finlandeze, în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, a celorlalți distinși oaspeți, a tuturor celor prezenți.

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA FESTIVĂ CONSACRATĂ ÎMPLINIRII A 25 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR LEGAL AL ZIARULUI „SCÎNTEIA", ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

— 25 septembrie 1969 —

Dragi tovarăși,

Este pentru mine și ceilalți tovarăși din conducerea partidului o deosebită plăcere de a participa la această manifestare sărbătorească a presei noastre comuniste consacrată împlinirii a 25 de ani de la editarea și tipărirea primului număr legal al „Scînteii", organul central al partidului nostru. Permiteți-mi ca în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri să adresez, cu acest prilej, un călduros salut întregului colectiv redacțional al „Scînteii", colaboratorilor și corespondenților voluntari, muncitorilor care tipăresc ziarul, tuturor ziariștilor și lucrătorilor din presa noastră. *(Vii aplauze).*

Dați-mi voie, totodată, să felicit din inimă colectivul redacțional al „Scînteii" pentru înalta distincție primită astăzi — Ordinul „Steaua Republicii" clasa I —, pentru celelalte ordine și medalii conferite redactorilor și lucrătorilor ziarului. *(Aplauze).* Aceste distincții constituie o

expresie a prețuirii deosebite pe care partidul și poporul nostru o acordă organului de presă al Comitetului Central, contribuției sale la opera de edificare a României socialiste.

„Scînteia" aniversează astăzi 25 de ani de apariție legală, dar istoria ei începe din anii ilegalității. Înfruntînd teroarea dezlănțuită de clasele exploatatoare împotriva partidului nostru, a militanților săi, „Scînteia" — al cărei prim număr a apărut la 15 august 1931 — a purtat cu neînfricare cuvîntul partidului în popor, a adus o contribuție prețioasă la mobilizarea maselor în lupta împotriva exploatării și asupririi, a reacțiunii și fascismului, pentru eliberarea națională și socială, pentru independență, democrație, pace și socialism. „Scînteia" ilegală, ziariștii care au scris-o și muncitorii care au tipărit-o în acea vreme — cu riscul libertății și chiar al vieții — sînt o pildă de slujire devotată, plină de abnegație a cauzei clasei muncitoare, a idealurilor partidului nostru comunist, de libertate și dreptate socială. Prin dîrzenia și pasiunea revoluționară cu care au muncit în acele vremuri grele, ei au ridicat la un înalt nivel titlul de gazetar comunist. Aceasta constituie o moștenire glorioasă pentru redacția ziarului „Scînteia", pentru toată presa noastră, care însuflețește munca ziaristului de astăzi, îi sporește simțul responsabilității partinice.

În sfertul de veac care a trecut de la eliberarea țării, „Scînteia" a continuat și dezvoltat în condiții noi luminoasele tradiții din anii ilegalității. Ea s-a afirmat ca o puternică armă de luptă a partidului și a clasei noastre muncitoare în marile bătălii de clasă duse pentru cucerirea puterii, pentru reconstrucția țării și edificarea societății socialiste. „Scînteia" a dovedit permanent o înaltă comba-

tivitate revoluționară, situîndu-se ferm, în toate împrejurările, pe pozițiile partidului, militînd neobosit pentru înfăptuirea politicii sale. Ea a jucat un rol deosebit de important în eforturile clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale întregului nostru popor pentru înfăptuirea industrializării socialiste, cooperativizarea și modernizarea agriculturii, pentru dezvoltarea științei și culturii în patria noastră, a adus o contribuție activă la lupta pentru generalizarea și perfecționarea relațiilor socialiste de producție ; ziarul a constituit un important mijloc de educare în spirit nou a oamenilor muncii, de promovare a principiilor socialismului în întreaga noastră viață socială. *(Aplauze puternice).*

„Scînteia" a reflectat cu fidelitate, în întreaga ei activitate, politica profund internaționalistă a partidului și statului nostru, făcînd să răsune puternic glasul comuniștilor români, al poporului nostru, alături de forțele revoluționare și progresiste din întreaga lume, dînd expresie luptei lor pentru cauza generală a socialismului și progresului, împotriva imperialismului, pentru pace și securitate internațională.

Prin înaltul său spirit partinic și principialitatea cu care a slujit și slujește interesele vitale ale poporului român, ale construcției socialiste în patria noastră, „Scînteia" a dobîndit un binemeritat prestigiu în rîndul maselor, și-a cucerit dragostea și prețuirea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Conducerea partidului dă o înaltă apreciere rolului important pe care-l joacă ziarul „Scînteia" în înfăptuirea politicii de edificare socialistă a țării, în generalizarea experienței pozitive și înlăturarea fenomenelor negative și a neajunsurilor care se mai manifestă în diferite domenii de activitate, în promovarea politicii externe a partidului și guvernului ; prețuim munca și eforturile valoro-

sului corp redacțional al ziarului, devotamentul său față de politica partidului, față de cauza construcției socialismului, abnegația cu care își îndeplinește sarcinile încredințate de partid. *(Aplauze puternice).*

În cei 25 de ani care au trecut de la eliberarea țării, întreaga presă din România a cunoscut o puternică dezvoltare, afirmîndu-se ca un instrument activ și eficace în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, pentru transpunerea în viață a politicii partidului și statului nostru socialist. De la modestele foi din anii ilegalității, pînă la ziarele de astăzi apărute în milioane de exemplare, presa noastră a cunoscut un drum lung și glorios. Ea a devenit o puternică forță socială, cu o mare capacitate de influențare și un puternic rol mobilizator și organizator în marea operă de construcție a societății socialiste.

În redacțiile ziarelor și publicațiilor centrale și locale lucrează astăzi aproximativ 4 000 de ziariști ; în prezent, în țara noastră apar 627 de publicații, care însumează un tiraj total, la o apariție, de aproape 11 000 000 de exemplare, iar numărul abonaților la radio și televiziune trece de 4 200 000. O puternică dezvoltare a cunoscut presa județeană de partid, care totalizează 54 de publicații în limbile română, germană, maghiară și sîrbă. Aceste ziare și publicații, această armată de ziariști comuniști reprezintă un potențial politic remarcabil al partidului nostru, al societății socialiste, un factor de mare importanță al progresului nostru social. *(Vii aplauze)* .

Trebuie să subliniem cu satisfacție că în întreaga perioadă de construcție a socialismului presa noastră a răspuns cu cinste marilor sarcini ce i-au stat în față, a slujit cu fidelitate interesele poporului, ale înfloririi României socialiste, dovedindu-și devotamentul nețărmurit față de partidul nostru comunist. Izvorul succeselor ei, garanția

dezvoltării ei neîntrerupte au fost și sînt conducerea și îndrumarea nemijlocită de către partid, de către Comitetul Central. *(Aplauze puternice).*

Cu deosebire în ultimii ani, presa noastră a făcut progrese vizibile pe linia lărgirii ariei de preocupări, a tratării diferitelor aspecte ale construcției socialiste, ale vieții materiale și spirituale a poporului nostru. Presa centrală și locală abordează astăzi mai profund și cu competență sporită aspectele esențiale ale economiei, culturii, activității sociale și de stat, aduce un aport mai mare la dezbaterea și soluționarea problemelor pe care le ridică mersul înainte al societății noastre. Pentru toate acestea, conducerea partidului și statului adresează ziariștilor din România calde felicitări și le urează noi și mari succese în viitor. *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

Vorbind de succese, nu putem să nu subliniem — deși ne aflăm la o adunare festivă — că în activitatea presei mai persistă și o seamă de neajunsuri. Așa cum s-a relevat și la Congresul al X-lea al partidului, ziarele centrale și locale mai au mult de făcut pentru a elimina din activitatea lor superficialitatea și formalismul, pentru a pătrunde mai adînc în miezul realităților vii ale țării, pentru a-și exercita la nivelul cuvenit rolul de exponent al opiniei publice înaintate, atît în generalizarea experienței avansate a construcției socialismului, cît și în dezvăluirea lipsurilor și neajunsurilor.

Trebuie spus că nu întotdeauna ziarele noastre abordează problemele cele mai arzătoare ale momentului respectiv, nu întotdeauna militează cu eficiență corespunzătoare pentru îndeplinirea sarcinilor stabilite de partid în diferite domenii de activitate. Lipsesc adesea perseverența și consecvența în tratarea unor probleme impor-

tante, în organizarea și desfășurarea unor acțiuni menite să impulsioneze munca într-un sector sau altul ; de multe ori asemenea acțiuni rămîn nefinalizate, neurmărindu-se rezultatele lor practice. Presa noastră dovedește încă o insuficientă combativitate în dezvăluirea lipsurilor și neajunsurilor, în stabilirea răspunderilor celor ce se fac vinovați de asemenea stări de lucruri ; nu întotdeauna reușește presa să determine o adevărată opinie de masă împotriva unor fenomene negative, pentru perfecționarea muncii în diferite sectoare ale societății noastre, să folosească eficient bogăția de idei, de sugestii și propuneri pe care oamenii muncii le formulează în legătură cu soluționarea unor probleme de interes general-obștesc.

Popularizarea experienței avansate în presă are, de multe ori, un caracter neconvingător ; presa nu pune îndeajuns în evidență aspectele noi, pozitive, ale muncii constructorilor socialismului din patria noastră, ale colectivelor din întreprinderi, unități agricole și instituții, nu contribuie cu forța cuvenită la promovarea stilului și metodelor înaintate de muncă.

Este cunoscut că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — obiectiv fundamental al activității întregului nostru popor, stabilit de Congresul al X-lea — presupune în primul rînd dezvoltarea unei puternice baze tehnice-materiale, creșterea eficienței activității economice, punerea tot mai largă în valoare a marilor avantaje pe care le oferă economia socialistă. Presa noastră, în frunte cu „Scînteia", trebuie să pună aceste probleme în centrul activității sale ; ea trebuie să-și sporească aportul la rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică construcția economică din patria noastră. Aceste probleme trebuie tratate sistematic și urmărite zi de zi în paginile ziarelor, presa fiind chemată să exercite cu eficiență sporită controlul opiniei publice de masă asupra activității

colectivelor de muncă din fabrici şi uzine, a organelor de stat şi de partid care răspund de organizarea şi buna desfăşurare a activităţii economice.

Intervenţiile critice ale presei trebuie să se soldeze cu măsuri de îmbunătăţire a stărilor de lucruri necorespunzătoare, ziarele avînd datoria să urmărească şi să informeze opinia publică despre felul cum sînt transpuse în practică aceste măsuri. În această ordine de idei, presa trebuie să acorde o atenţie deosebită îndeplinirii planului în industrie, îmbunătăţirii aprovizionării tehnice-materiale a întreprinderilor, obţinerii unei productivităţi superioare a muncii şi reducerii cheltuielilor de producţie, să abordeze sistematic problemele organizării ştiinţifice a producţiei şi a muncii, ale promovării tehnicii şi tehnologiei moderne — probleme de stringentă actualitate ale activităţii noastre economice.

Îndeplinirea marilor obiective economice care ne stau în faţă cere eforturi deosebite din partea tuturor celor ce muncesc, a întregului nostru popor; presa trebuie să contribuie la crearea unui spirit de înaltă responsabilitate în muncă, la întărirea hotărîrii oamenilor muncii de a-şi înzeci eforturile pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin, de a nu precupeţi nimic pentru a asigura dezvoltarea continuă a economiei, progresul general al ţării.

O atenţie deosebită trebuie să acorde presa problemelor agriculturii, creşterii şi modernizării producţiei, îndeplinirii programului stabilit de Congres pentru dezvoltarea acestui important sector al economiei naţionale. Ziarele trebuie să analizeze, să sprijine şi să stimuleze activitatea oamenilor muncii din agricultură, a cooperativelor agricole şi a întreprinderilor de stat, a tuturor organelor agricole pentru organizarea şi desfăşurarea în bune condiţii şi la timpul optim a lucrărilor agricole, pentru extinderea agrotehnicii moderne, asigurarea seminţei de calitate, pentru intensificarea procesului de mecanizare şi chimizare în vederea obţinerii de recolte sporite, care să asigure satisfacerea cerinţelor consumului populaţiei şi al industriei, să creeze disponibilităţi pentru export. Presa este chemată să ia atitudine critică hotărîtă faţă de cei ce se fac răspunzători pentru lipsuri şi neajunsuri, care împiedică valorificarea resurselor agriculturii noastre socialiste, creşterea continuă a producţiei, întărirea economică-organizatorică a unităţilor agricole; ea trebuie să militeze în modul cel mai hotărît pentru întărirea ordinii şi disciplinei în muncă, pentru întărirea răspunderii tuturor lucrătorilor din agricultură, a unităţilor şi organelor agricole pentru modul cum se realizează sarcinile de plan în acest sector, pentru felul cum sînt îndeplinite obligaţiile faţă de stat şi îndatoririle asumate prin contractele de achiziţii, pentru îndeplinirea livrărilor de produse agricole la fondul de stat.

Un sector important al activităţii noastre — care trebuie să se afle, de asemenea, în mod permanent în atenţia presei — este cel al construcţiilor, al investiţiilor. Cred că nu este cazul să insist asupra importanţei realizării în bune condiţii a programului de investiţii stabilit de Congresele al IX-lea şi al X-lea. La îndeplinirea acestui program presa poate aduce o contribuţie deosebit de preţioasă, intervenind prompt, relevînd experienţa pozitivă şi criticînd acolo unde se constată rămîneri în urmă, risipă, slabă organizare a muncii, încălcări ale termenelor de dare în funcţiune. De la activitatea de proiectare şi pînă la intrarea în producţie cu capacitatea prevăzută în proiecte a investiţiei respective — presa trebuie să urmărească perseverent şi sistematic modul în care se realizează importantul program de investiţii stabilit de partid.

„Scînteia" şi celelalte publicaţii de partid, centrale şi locale, trebuie să-şi aducă contribuţia la perfecţionarea activităţii organelor şi organizaţiilor partidului nostru, la

dezvoltarea vieţii interne de partid în spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea, la creşterea continuă a rolului conducător al partidului în cadrul tuturor colectivelor de muncă, în întreaga viaţă social-politică a ţării.

Trebuie să sporească simţitor rolul social-politic al presei noastre, contribuţia ei la perfecţionarea continuă a vieţii şi organizării sociale, a activităţii organizaţiilor de partid, de stat şi obşteşti. Ea este datoare să ia atitudine şi să combată manifestările de centralism excesiv, de birocratism şi superficialitate în munca unor organe de stat, să contribuie la întărirea spiritului de răspundere în toate domeniile de activitate.

Ziarele şi publicaţiile noastre trebuie să se ocupe îndeaproape de problemele legate de simplificarea aparatului de stat, de realizarea măsurilor hotărîte de Congres pentru repartizarea unor cadre competente şi cu experienţă în întreprinderi, la locurile unde se hotărăşte soarta producţiei, a planurilor noastre economice. Presa trebuie să dezbată temeinic şi să lămurească sensul acestor măsuri, să explice în mod convingător faptul că ele reprezintă o necesitate imperioasă a îndeplinirii în bune condiţii a programului de dezvoltare economică şi socială a ţării, a valorificării cît mai depline şi cu rezultate cît mai bune a întregului nostru potenţial material şi uman.

Presa trebuie să-şi aducă într-o măsură mai însemnată contribuţia la perfecţionarea relaţiilor socialiste din societatea noastră, la promovarea principiilor socialiste în întreaga viaţă socială. În mod susţinut, presa trebuie să contribuie la dezvoltarea şi adîncirea democraţiei socialiste, la atragerea largă a maselor la conducerea şi soluţionarea treburilor obşteşti, la dezvoltarea şi sprijinirea iniţiativei oamenilor muncii. Fireşte, unele progrese în această privinţă s-au făcut; dar nu putem să nu remarcăm că în multe cazuri problemele vieţii sociale sînt încă tratate formal, superficial; părerile oamenilor — care reprezintă un fond de idei deosebit de preţios — nu sînt suficient de bine valorificate în paginile presei. Prin antrenarea largă a reprezentanţilor opiniei publice, a oamenilor muncii la dezbaterea problemelor vieţii noastre sociale, presa trebuie să devină ea însăşi o tribună a democraţiei socialiste, de la care masele populare să-şi spună părerea, să facă propuneri şi să critice neajunsurile, să dezvolte schimbul de idei, să-şi aducă contribuţia la mersul înainte al societăţii noastre.

Este necesar să crească rolul presei în ridicarea nivelului ideologic al maselor, în dezvoltarea conştiinţei lor socialiste. Presa este chemată să militeze sistematic pentru înarmarea întregului popor, a opiniei publice cu concepţia marxist-leninistă a partidului nostru, să explice maselor, de pe poziţiile partidului, problemele centrale ale vieţii noastre sociale, evenimentele vieţii internaţionale contemporane. Întreaga presă are datoria să-şi ridice combativitatea ideologică, să-şi sporească aportul la promovarea atitudinii militante, împotriva concepţiilor retrograde, mistice, a influenţelor ideologiei burgheze.

Ziarele şi publicaţiile trebuie să contribuie într-o mai mare măsură la dezvoltarea conştiinţei socialiste a maselor, la formarea trăsăturilor noi ale omului societăţii noastre, la cultivarea normelor de etică şi responsabilitate socială, combătînd cu hotărîre mentalităţile retrograde, înapoiate, atitudinile de nesocotire a intereselor obşteşti.

Publicaţiile noastre de toate genurile au datoria de a acţiona consecvent pentru lărgirea orizontului de cultură al poporului, pentru ridicarea nivelului ştiinţific şi informarea maselor asupra a tot ceea ce este nou, valoros în cunoaşterea şi experienţa umană, atît în ţara noastră cît şi pe plan universal. Ele trebuie să devină în mai mare măsură o tribună de instruire multilaterală a oamenilor

muncii, de stimulare a ridicării nivelului de pregătire profesională, de sporire a competenței în toate domeniile de activitate.

Presa este, de asemenea, un puternic instrument al partidului și statului nostru în activitatea de îndrumare și stimulare a creației artistice, în desfășurarea muncii culturale de masă. Un rol important în această privință au atît publicațiile cotidiene cît și revistele periodice cu caracter cultural-artistic. Publicațiile, în special cele de specialitate, nu manifestă încă destulă combativitate față de unele tendințe negative care mai există în domeniul culturii și creației de artă, nu iau întotdeauna atitudine hotărîtă față de operele slabe, confuze, față de „modele" și curentele care nu au nimic comun cu realitățile românești, cu spiritul și cultura poporului nostru. Unele din revistele literare și de artă se fac uneori ele însele ecoul unor puncte de vedere confuze, greșite, despre artă, care nu au ce căuta în presa din țara noastră, publică lucrări rupte de viață, de preocupările societății noastre socialiste — lucru ce trebuie cu desăvîrșire lichidat.

Este necesar ca, în special în cadrul revistelor și periodicelor de literatură și artă, să crească spiritul de răspundere față de dezvoltarea culturii noastre socialiste, față de educația culturală a poporului nostru. Acestea trebuie să promoveze cu mai multă fermitate principiile estetice ale partidului nostru, să lupte pentru o cultură realistă, militantă, care să slujească cauza construcției socialiste, formării conștiinței omului nou. Sînt unii tovarăși în domeniul artei și culturii care ar dori ca revistele noastre să le publice, fără nici un discernămînt, lucrările, indiferent de calitatea și valoarea lor educativă și estetică, socotind că libertatea presei este sinonimă cu posibilitatea de a da acestor reviste un conținut corespunzător punctului lor de vedere, bunului lor plac. Trebuie înțeles clar că în

societatea noastră întreaga presă — fie ea cotidiană sau periodică, social-politică sau culturală — trebuie să promoveze cu consecvență și fermitate linia politică a partidului, și numai linia politică a partidului nostru comunist. *(Aplauze puternice).* Toate revistele și publicațiile trebuie să oglindească concepția și punctul de vedere al organelor și organizațiilor politice, sociale și culturale de care aparțin, ideologia societății noastre socialiste. Nu se poate admite sub nici un motiv publicarea unor lucrări sau opinii — indiferent din partea cui ar veni — care contravin ideologiei partidului nostru, concepțiilor societății noastre, idealurilor și intereselor poporului nostru, constructor al socialismului. *(Vii aplauze).* Aceasta impune necesitatea ca în conducerea revistelor și publicațiilor să lucreze oameni hotărîți să militeze de pe aceste poziții, să promoveze cu pasiune și fermitate politica partidului în domeniul culturii și artei, în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice).*

După cum vedeți, tovarăși, în problemele activității interne a partidului și statului nostru, presei îi revin sarcini destul de mari. M-am referit succint la ele acum, cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a apariției legale a „Scînteii", deoarece consider că această sărbătoare trebuie să constituie un imbold pentru îmbunătățirea și mai substanțială a activității ziarului, a activității întregii prese comuniste din România. *(Vii aplauze).*

Rog să nu fie luat în nume de rău faptul că la o sărbătoare ca aceasta m-am referit în mod critic la activitatea presei noastre comuniste. Consider că este de datoria noastră, a comuniștilor, ca în toate împrejurările — și mai cu seamă într-o astfel de împrejurare — să nu ne ocupăm numai de părțile bune, de sublinierea a ceea ce este pozitiv; chiar dacă adunarea este consacrată unui eveniment festiv, trebuie să examinăm lucrurile în mod

critic, cu exigență comunistă, să vedem și ce este bun, dar și lipsurile și neajunsurile, spre a ști clar ce avem de făcut pentru îmbunătățirea activității noastre. Numai așa tovarășii care muncesc în presă, activiștii din domeniul ideologic pot să-și aducă într-un mod tot mai activ contribuția la victoria socialismului și comunismului în România. *(Vii aplauze).*

Sarcini importante revin ziarelor în domeniul problemelor internaționale. Presa trebuie să continue și în viitor, cu consecvență, să facă cunoscute principiile politicii externe a Partidului Comunist Român și a guvernului țării. Dezvoltînd tradițiile sale internaționaliste, presa noastră trebuie să-și aducă contribuția la întărirea prieteniei și colaborării cu țările socialiste, a solidarității cu partidele comuniste și cu celelalte detașamente ale mișcării muncitorești, revoluționare și progresiste din întreaga lume, la promovarea principiilor coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite, la eforturile întregii noastre țări consacrate îmbunătățirii atmosferei internaționale, cauzei socialismului și păcii.

Este necesar ca publicațiile noastre centrale și locale să trateze mai aprofundat multiplele probleme ale vieții internaționale, informînd opinia publică asupra schimbărilor ce apar în lume, în dezvoltarea socială contemporană, în raportul de forțe mondial, asupra problemelor noi ivite în mișcarea comunistă și muncitorească, în lupta pentru progres și pace. Presa trebuie să explice — de pe pozițiile politicii partidului nostru — sensul faptelor și evenimentelor noi, ajutînd cititorii să aibă o viziune clară, obiectivă, asupra proceselor social-politice caracteristice epocii noastre. Totodată, presa noastră trebuie să promoveze cu consecvență în coloanele sale principiile relațiilor între state pentru care militează partidul și guvernul nostru, ca și alte forțe înaintate ale lumii — principiile egalității între națiuni, ale respectului independenței și suveranității fiecărei țări, ale neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc —, de care depinde azi instaurarea păcii, preîntîmpinarea unui nou război. Ziarele din țara noastră trebuie să-și aducă contribuția activă la eforturile pentru înfăptuirea securității europene, pentru lichidarea focarelor de încordare de pe alte continente, la dezvoltarea înțelegerii și colaborării între toate popoarele.

În același timp, pornind de la faptul că între sarcinile naționale și cele internaționale există o unitate indisolubilă, presa noastră trebuie să militeze activ pentru educarea oamenilor muncii din România în spiritul internaționalismului proletar, precum și pentru întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Vii aplauze).*

Pentru a-și îndeplini la nivelul cuvenit importantele sarcini ce-i revin în societatea noastră, presa trebuie să depună eforturi susținute pentru a-și perfecționa activitatea. Redacțiile ziarelor și revistelor trebuie să acorde o atenție deosebită îmbunătățirii calității publicistice a articolelor, promovării unor forme și stiluri gazetărești atractive, convingătoare, care să capteze interesul și atenția cititorilor. Articolele cenușii, plate, lipsite de flacăra pasiunii revoluționare și a originalității, a gîndirii proprii — cum se mai întîlnesc, din păcate, în paginile unor ziare și reviste — împiedică ziarele să-și îndeplinească cu eficiență misiunea ce le revine, diminuează forța lor de pătrundere și influențare a maselor.

O îndatorire esențială a ziariștilor este de a spori continuu bogăția de idei a articolelor, ca rezultat al studierii atente și responsabile a realităților, al folosirii inteligenței și experienței maselor, al confruntării faptelor și părerilor exprimate de oamenii muncii, al reflectării multilaterale asupra datelor pe care le oferă viața.

Ziariștii presei noastre comuniste trebuie să fie animați de un puternic spirit partinic, de dorința arzătoare de a contribui, prin scrisul lor, la progresul general al societății noastre, la împlinirea marii opere de edificare a socialismului și comunismului în România. Noi combatem rutina și spiritul funcționăresc în orice domeniu al activității — și cu atît mai mult în domeniul presei care, prin excelență, trebuie să aibă un caracter creator, să fie promotoare a tot ceea ce este nou, înaintat în viața socială, servind mersului înainte neîntrerupt al societății noastre.

Spre a răspunde acestor înalte cerințe, redacțiile ziarelor, organele și organizațiile care le îndrumă munca trebuie să acorde o atenție sporită promovării și pregătirii cadrelor de ziariști, lărgirii cunoștințelor de specialitate, ridicării continue a nivelului lor politic și ideologic. Trebuie dusă o muncă sistematică, cu o largă perspectivă, în vederea asigurării tuturor redacțiilor — inclusiv a ziarelor locale — cu cadre de înaltă competență, pasionate pentru această nobilă muncă, în stare să răspundă cu cinste exigențelor profesiunii de ziarist comunist.

Mă refer la toate acestea, tovarăși, ținînd seama că în toate domeniile de activitate se cer oameni cu o înaltă pregătire, în stare să îndeplinească în condiții optime marile sarcini ale construcției socialiste. Aceasta impune tuturor activiștilor noștri de partid și de stat să se preocupe continuu de ridicarea nivelului lor de cunoștințe ; să nu considere niciodată că știu suficient, că nu mai au ce învăța. Numai acei activiști de partid și de stat — inclusiv acei lucrători din domeniul presei — care vor dovedi receptivitate față de tot ceea ce este nou, care se vor strădui să învețe continuu, să înțeleagă sensul dezvoltării societății vor ști să contribuie la îndrumarea vieții sociale, își vor putea îndeplini cu cinste datoria. Avem nevoie de

asemenea activiști în toate domeniile de activitate și mai cu seamă în domeniul presei. *(Aplauze puternice).*

O importanță deosebită are asigurarea unei eficacități sociale sporite a activității organelor de presă din țara noastră. Trebuie combătută cu toată hotărîrea atitudinea de ignorare și nesocotire a sesizărilor și criticilor presei din partea unor organizații de stat și obștești, a unor întreprinderi și instituții.

Presa este un puternic instrument de progres al societății noastre, ea reprezintă o expresie a opiniei publice înaintate, a intereselor și aspirațiilor generale ale oamenilor muncii — și, de aceea, este o obligație a tuturor întreprinderilor, ministerelor, organizațiilor noastre de partid și de stat, a organizațiilor de masă și obștești de a răspunde sesizărilor și criticilor presei, de a aduce la cunoștință în mod public măsurile luate pentru înlăturarea stărilor de lucruri negative.

Tovarăși,

Direcțiile fundamentale spre care presa este chemată să-și concentreze eforturile în viitor au fost definite de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Este o înaltă îndatorire patriotică a tuturor ziariștilor de a-și aduce din plin contribuția la înfăptuirea programului elaborat de Congres, la lupta întregului popor pentru ridicarea pe o treaptă superioară a edificării socialiste în România. Îndeplinirea cu succes a acestor sarcini va amplifica și mai mult rolul presei în viața socială, forța ei mobilizatoare. Izvorul prestigiului și autorității presei în rîndurile maselor, al încrederii cu care este înconjurată de oamenii muncii rezidă în devotamentul cu care ea slujește cauza socialismului, în înflăcărarea cu care acționează ca purtător de cuvînt al partidului, ca tribună de răspîndire a politicii sale, a ideilor marxism-leninismului,

cu care își îndeplinește înalta răspundere față de popor. Dați-mi voie, dragi tovarăși, să exprim convingerea conducerii partidului și statului nostru că ziarele și publicațiile noastre își vor îndeplini cu cinste aceste înalte îndatoriri. *(Aplauze puternice).*

Urez colectivului redacțional al ziarului „Scînteia", tuturor ziariștilor din țara noastră, să se dovedească la înălțimea glorioaselor tradiții ale presei noastre comuniste, să obțină noi succese în activitatea consacrată înfloririi României socialiste, cauzei generale a socialismului, progresului și păcii. *(Vii aplauze).* Vă urez din toată inima dv. și tuturor celorlalți slujitori ai presei din țara noastră — multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite. Minute în șir asistența ovaționează pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE
LA MITINGUL DIN PIAȚA ROMANĂ DIN CAPITALĂ, CU PRILEJUL DESCHIDERII FESTIVE A NOULUI AN UNIVERSITAR

— 1 octombrie 1969 —

Stimați tovarăși profesori,

Dragi prieteni studenți,

Cu ocazia inaugurării noului an de învățămînt universitar — eveniment de seamă în viața slujitorilor școlii și a tineretului studios — permiteți-mi să vă adresez dumneavoastră — profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților, precum și studențimii din București și din celelalte centre universitare ale României — un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).*

Începeți noul an universitar în climatul de intensă activitate creatoare generat de hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, care au trasat programul ridicării României pe noi trepte de civilizație și prosperitate, al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Vă este cunoscută amploarea deosebită a sar-

cinilor cuprinse în acest program, care își propune să determine creșterea puternică a forțelor de producție, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale poporului, perfecționarea neîncetată a relațiilor socialiste de producție, dezvoltarea democrației socialiste, crearea tuturor condițiilor care să permită omului să se simtă cu adevărat stăpîn pe destinele sale, pe munca sa, în patria sa. *(Aplauze prelungite).*

Congresul al X-lea a trasat un vast program de dezvoltare a bazei materiale a societății noastre socialiste. Avem de înfăptuit un uriaș volum de investiții. În cincinalul următor trebuie să realizăm un volum de construcții de peste 200 de miliarde de lei, să dezvoltăm intens ramurile industriale moderne, să promovăm larg progresul tehnic, să asigurăm totodată perfecționarea conducerii și planificării activității economice, organizarea superioară a producției și a muncii, să creăm condiții pentru ca agricultura noastră socialistă să obțină producții tot mai înalte și, prin aceasta, să contribuie la satisfacerea tot mai deplină a necesităților de bunuri de consum ale poporului. Toate acestea impun perfecționarea activității statului, simplificarea aparatului administrativ și asigurarea unei legături mai strînse a acestuia cu masele, îmbunătățirea continuă a muncii instituțiilor centrale și locale — condiții esențiale pentru înfăptuirea marilor sarcini puse de Congresul al X-lea în fața întregului nostru popor.

Problema repartizării judicioase a forței de muncă este una din cele mai importante preocupări ale partidului și statului, o condiție de bază a dezvoltării societății noastre socialiste. Preocupă în mod deosebit conducerea noastră de partid și de stat faptul că în timp ce în unele întreprinderi, pe unele șantiere de construcții se resimte lipsa bra-

țelor de muncă, a specialiștilor — din care cauză multe utilaje moderne lucrează la o capacitate redusă — în birouri, în ministere, într-o serie de instituții centrale și locale se află un mare număr de specialiști și de funcționari, a căror muncă este prea puțin productivă pentru societatea noastră. Este timpul să punem capăt acestei stări de lucruri. *(Vii aplauze).* Spiritul de dreptate socială, de echitate, răspunderea pe care comuniștii o au față de construcția orînduirii socialiste și comuniste în România impun adoptarea unor măsuri hotărîte pentru mai buna folosire a forței de muncă, pentru o repartizare cît mai judicioasă a oamenilor în sectoarele hotărîtoare ale producției materiale, ale dezvoltării științei, învățămîntului și culturii. Ne preocupăm de aceste probleme și dorim ca pînă la sfîrșitul anului să realizăm o îmbunătățire substanțială în acest domeniu. *(Aplauze puternice).*

Vreau să mă adresez de aci — de la această adunare a cadrelor didactice din învățămîntul superior și a studenților din București — acelor ingineri și specialiști, acelor cetățeni ai patriei noastre care lucrează în diferite funcții administrative, cu îndemnul de a merge acolo unde cer interesele poporului nostru, în întreprinderile de producție, în institutele de cercetare științifică, pentru a contribui cu mintea, priceperea și forțele lor la făurirea cît mai grabnică a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Desigur, a trece dintr-o muncă în alta sau dintr-un oraș în altul nu este ușor ; dar trebuie ca toți să înțelegem că îndeplinirea programului de dezvoltare a socialismului, de înflorire a patriei noastre cere fiecăruia dintre noi eforturi — dacă este nevoie, și sacrificii ; vreau să subliniez în același timp că fiecare cetățean al patriei noastre își are asigurat locul de muncă și vom face totul ca acolo unde va

fi trimis pentru a munci să aibă și condiții de viață cît mai bune. *(Vii aplauze).*

Și pentru a nu mai reveni asupra acestei probleme vreau să mă adresez și dumneavoastră, studenților din București și din întreaga țară. Este adevărat, sîntem abia la începutul anului universitar și, cu cei care vor absolvi în acest an, mai este timp să discutăm despre aceasta. Profit totuși de această întîlnire pentru a cere și viitorilor absolvenți, întregii noastre studențimi să fie gata să meargă acolo unde necesitățile dezvoltării multilaterale a patriei, ale înfloririi societății noastre socialiste o impun — în întreprinderi industriale și agricole, în spitale, în facultăți și institute de cercetare, în școli.

Astăzi învață în țara noastră 150 000 de studenți — o armată puternică. Pînă la sfîrșitul cincinalului următor, toți veți termina studiile și va trebui să mergeți pe marile șantiere sau în marile uzine ale societății noastre socialiste. Trebuie să înțelegeți cu toții, tovarăși studenți, că vă pregătiți pentru munca practică, pentru activitatea creatoare — și locul acesteia este producția bunurilor materiale și spirituale pentru întregul popor. Este de datoria fiecăruia să-și pună toată priceperea, toate cunoștințele în slujba poporului, a fericirii sale, a făuririi socialismului și comunismului în patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Avem, tovarăși, în fața noastră un cîmp imens de muncă și realizări, un grandios program de dezvoltare a României socialiste. Înfăptuirea lui în bune condiții depinde în primul rînd de valoarea materialului nostru uman, de numărul și competența cadrelor de care dispunem. Aceasta cere pregătirea a mii și mii de ingineri, economiști, agronomi, constructori, oameni de știință și cultură, medici, profesori — de specialiști și muncitori cu înaltă calificare, capabili să dea viață obiectivelor însuflețitoare stabilite de

Congres, să asigure ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii noastre activități.

Ies în evidență astfel marea răspundere ce revine învățămîntului nostru superior, corpului profesoral din facultăți și institute, sarcinile deosebit de importante pe care le are de îndeplinit școala — principalul instrument de formare a cadrelor. În societatea noastră învățămîntul este parte integrantă a grandioasei opere de construire a socialismului, o necesitate primordială a mersului înainte, un sector de importanță hotărîtoare pentru întreaga viață a națiunii noastre socialiste.

În condițiile progresului rapid al întregului nostru sistem de învățămînt, școala superioară a cunoscut o deosebită dezvoltare, înscriindu-se printre cele mai de seamă realizări ale orînduirii socialiste. Învățămîntul nostru superior și-a adus contribuția la pregătirea a zeci și zeci de mii de specialiști care lucrează în toate sectoarele economiei, științei și culturii, participă activ la viața publică din țara noastră, muncesc cu devotament și abnegație pentru înflorirea României socialiste, îndeplinind cu cinste marile sarcini trasate de partid.

Acordăm o deosebită prețuire activității neobosite, pline de entuziasm și dăruire desfășurate de cadrele didactice din institutele de învățămînt superior pentru formarea noilor generații de constructori ai socialismului și le adresăm, la acest început de an universitar, în numele conducerii de partid și de stat, calde felicitări pentru rezultatele obținute, urări de noi succese în activitatea lor viitoare. *(Aplauze puternice).*

De asemenea, cu acest prilej festiv adresăm cele mai calde felicitări studențimii noastre, care, prin munca sa, prin pasiunea cu care învață, dovedește o înaltă responsabilitate față de viitorul său, față de cauza socialismului, a înfloririi României socialiste și vă urez dumneavoastră,

întregii studențimi, la început de an școlar, multe satisfacții, mult succes la învățătură. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

Evidențiind realizările importante obținute în dezvoltarea învățămîntului superior, este necesar, desigur, să le raportăm neîntrerupt la cerințele înaintării patriei noastre pe drumul progresului material și spiritual, al civilizației moderne, la impresionantul salt pe care îl înregistrează astăzi cunoașterea universală, știința și tehnica. Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului, adoptate anul trecut — care au întrunit adeziunea deplină a slujitorilor școlii, a întregului popor — au stabilit, într-o concepție unitară și de largă perspectivă, direcțiile și cadrul organizatoric al modernizării învățămîntului superior, căile pentru continua sporire a eficienței sale sociale.

Programul prevăzut de partid a început să prindă viață, exercitînd o influență pozitivă tot mai însemnată asupra activității în acest domeniu. S-au luat măsuri pentru stabilirea duratei studiilor în funcție de nevoile reale ale pregătirii cadrelor în diferite specialități, pentru perfecționarea planurilor de învățămînt și asigurarea unui raport mai judicios între activitățile aplicative și cele teoretice, s-au înființat secții de subingineri. Au fost constituite senatele și consiliile profesorale ale universităților, institutelor și facultăților, dezvoltîndu-se democrația universitară, creîndu-se condiții mai bune pentru participarea nemijlocită a cadrelor didactice și a studenților la organizarea și desfășurarea activității din învățămîntul superior.

Am vizitat astăzi cîteva institute de învățămînt superior din capitală — Institutul agronomic, Universitatea București, Institutul de petrol și gaze — și am putut

constata cu satisfacție că pregătirile pentru începerea cursurilor sînt mai bune decît în trecut, ceea ce ne dă garanția că în anul ce urmează vom obține succese și mai mari în învățămîntul superior din țara noastră. Am vizitat, de asemenea, Politehnica, noul edificiu al acestui institut, care, deși nu este complet terminat, constituie de pe acum o adevărată cetate a învățămîntului superior.

Cred că este necesar să se acorde mai multă atenție dotării laboratoarelor din învățămîntul superior ; este de acum timpul ca — o dată cu folosirea mai judicioasă, mai rațională a bazei materiale de care dispunem, precum și a mijloacelor bănești afectate de stat pentru nevoile învățămîntului — să asigurăm înzestrarea facultăților cu aparatură de laborator și cu alte utilaje moderne spre a crea condiții ca studențimea noastră să învețe în condiții tot mai bune. Considerăm că este necesar ca în cursul acestui an să trecem la măsuri hotărîte pentru a rezolva aceste probleme deosebit de importante pentru învățămîntul superior. *(Vii aplauze)*.

Condițiile minunate pe care le vor avea studenții de la Politehnică, de la Academia de studii economice și de la celelalte institute trebuie să constituie pentru ei un imbold de a nu precupeți nimic pentru a învăța cît mai bine, spre a deveni specialiști de înaltă calificare în domeniul pe care și l-au ales. *(Aplauze puternice)*.

Deși nu a trecut decît puțin timp de la inițierea de către partid a acțiunii de modernizare a școlii, se poate afirma că viața confirmă justețea programului stabilit. Cu toate acestea, ceea ce s-a realizat pînă în prezent nu epuizează posibilitățile de perfecționare a învățămîntului superior, gama de măsuri preconizate de partid. De altfel, trebuie spus, tovarăși, că niciodată nu vom putea afirma că am atins perfecțiunea ; întotdeauna vom mai avea ceva de îmbunătățit. Cadrele didactice și Ministerul Învăță-

mîntului trebuie să se preocupe, an de an, de ridicarea pe trepte tot mai înalte a învățămîntului nostru superior, pentru că numai astfel vom putea ține pasul cu revoluția tehnică-științifică la care asistăm astăzi. *(Vii aplauze)*. Ministerul Învățămîntului, conducerile institutelor și facultăților trebuie să acționeze cu mai multă operativitate și cu mai multă perseverență, să depună o activitate organizatorică concretă mai intensă pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a Directivelor Comitetului Central și a Legii învățămîntului.

Se impune înainte de toate o mai mare preocupare pentru perfecționarea continuă a învățămîntului în pas cu noile cuceriri ale științei, cu exigențele progresului economic, tehnic-științific și cultural al patriei. Sînt necesare din partea cadrelor didactice eforturi sporite pentru a fi ele însele la curent cu ceea ce este nou în disciplinele respective, pentru a putea preda studenților cunoștințe la nivelul științei mondiale. Se impune, în același timp, o muncă asiduă de documentare și informare ; universitățile și institutele noastre trebuie să creeze condiții cadrelor didactice și studențimii pentru a-și îmbogăți neîncetat cunoștințele.

O condiție de bază pentru ridicarea nivelului științific al predării în învățămîntul superior este împletirea organică între munca didactică și cercetare — aceasta reprezentînd o cerință obiectivă a introducerii unui spirit creator la toate catedrele, a modernizării școlii noastre superioare. Cadrele didactice au, totodată, datoria să încurajeze multilateral participarea studenților la activitatea de cercetare, să le dezvolte deprinderile, să le stimuleze pasiunea pentru munca științifică.

Trebuie, de asemenea, să fie întărită continuu disciplina procesului de învățămînt, să se asigure respectarea fermă a normelor vieții universitare, fără de care nu se

poate desfășura în bune condiții activitatea didactică, pregătirea temeinică a tineretului studențesc, a viitorilor specialiști. Ministerul Învățămîntului a dat dovadă de lipsă de exigență admițînd anul trecut celor care au rămas repetenți, după trei zile, reexaminarea. Oare e posibil, tovarăși, ca peste noapte să se obțină pregătirea necesară promovării unui examen ? Există o lege a învățămîntului, adoptată de cel mai înalt for al țării — Marea Adunare Națională — și ea este obligatorie pentru toată lumea. Trebuie să se pună capăt oricărei încălcări a legii. Noi ne preocupăm cu toată atenția să creăm condiții bune de învățătură tineretului, astfel încît să-și poată face pe deplin datoria față de patrie. Unii tineri se cred, însă, „ingenioși" dacă, trăgînd chiulul la cursuri — cum se spune în popor — reușesc, totuși, să promoveze examenele. Se înșală ! Ei își trag chiulul lor înșile ! Chiar dacă vor promova, vor rămîne pînă la urmă niște mediocrități. Societatea noastră nu are nevoie de asemenea „specialiști". În universități nu au ce căuta asemenea tineri ; trebuie să promoveze cursurile învățămîntului superior numai cei care doresc cu adevărat să învețe. Nu trebuie să admitem ca locul tinerilor care vor să învețe să fie ocupat de chiulangii și de leneși ! Voi înșivă, studenții, trebuie să aveți o atitudine exigentă față de colegii voștri cu asemenea mentalitate, pentru că ei — deși puțini la număr — compromit numele de student, vă compromit pe voi toți și, de aceea, nu au ce căuta în facultăți.

Trebuie să facem în așa fel ca institutele noastre să devină cu adevărat cetăți de știință și cultură, în stare să dea societății numai cadre temeinic pregătite. Omul de mîine, constructor al socialismului și comunismului, nu poate fi decît un om cu un larg orizont cultural și științific, cu o solidă pregătire de specialitate ; numai astfel el va putea participa în mod conștient, cu întreaga sa ener-

gie şi putere de muncă la transformarea societăţii, la făurirea noii orînduiri.

Este necesar, tovarăşi, să se asigure o mai strînsă legătură a învăţămîntului cu viaţa, cu practica ; cadrele didactice sînt chemate să organizeze în aşa fel activitatea din facultăţi şi institute încît, concomitent cu însuşirea cunoştinţelor teoretice necesare, viitorii specialişti să poată dobîndi şi o temeinică pregătire practică spre a se integra cît mai rapid şi cu rezultate cît mai bune în construcţia socialistă, în munca concretă. În orientarea învăţămîntului superior este necesar să se ţină în mai mare măsură seama de cerinţele stringente ale diferitelor domenii şi sectoare, de nevoile generate de evoluţia în perspectivă a economiei, ştiinţei şi culturii în ţara noastră.

O sarcină de prim ordin a învăţămîntului nostru universitar este să asigure studenţilor o temeinică pregătire ideologică, materialist-dialectică.

În acest sens, o importanţă deosebită are predarea disciplinelor sociale, care au sarcina de a asigura înarmarea studenţimii noastre cu înţelegerea justă a proceselor dezvoltării societăţii. Catedrele de ştiinţe sociale mai au mult de făcut pentru a putea contribui, pe măsura cerinţelor partidului, la ridicarea nivelului ideologic al studenţimii, pentru a ancora aceste discipline în realităţile noastre social-politice, în preocupările actuale ale partidului şi statului nostru, în problematica vieţii internaţionale, a evoluţiei societăţii contemporane. Nu este suficient a repeta citate din operele clasicilor. Studierea operelor acestora are o importanţă deosebită pentru formarea culturii ideologice marxist-leniniste ; dar predarea lor scolastică, memorarea mecanică a unor citate şi a unor teze generale, care au răspuns unor condiţii obiective date, nu ajută la îndrumarea ideologică temeinică a specialiştilor noştri, a studenţimii, în spiritul creator al concepţiei materialist-

dialectice despre lume. Specialiştii de mîine, indiferent în ce domenii vor lucra, trebuie să fie în stare să se orienteze just în problemele complexe ale vieţii sociale, să ştie să acţioneze în mod conştient, să contribuie la orientarea justă a dezvoltării societăţii noastre socialiste. Numai dacă se realizează acest deziderat ne putem declara satisfăcuţi de felul cum se predau ştiinţele sociale în universităţi ; pînă atunci mai avem mult de făcut. Trebuie acţionat cu mai multă hotărîre pentru a face ca şi în acest domeniu nivelul învăţămîntului să fie corespunzător cerinţelor puse de partid în etapa de astăzi. *(Vii aplauze).*

Predarea disciplinelor sociale trebuie să răspundă în mai mare măsură dorinţei studenţilor de a cunoaşte, de a-i înarma cu criterii ştiinţifice care să le dea posibilitatea să discearnă ceea ce este înaintat de ceea ce este perimat şi retrograd în curentele de idei contemporane, să-i ajute să-şi însuşească temeinic ideologia marxist-leninistă, metoda materialist-dialectică de gîndire şi cercetare, filozofia revoluţionară a partidului nostru, a clasei muncitoare.

În învăţămîntul nostru superior, atît în ce priveşte pregătirea de specialitate cît şi ideologică a studenţilor, un rol de o deosebită importanţă au organele de partid şi de tineret. Ele trebuie să pună în centrul activităţii lor preocuparea de a ajuta tineretul să-şi însuşească cunoştinţele moderne în toate domeniile, să-şi aducă contribuţia la transformarea fiecărui student, a fiecărui viitor specialist într-un luptător activ pentru cauza socialismului şi comunismului, pentru fericirea poporului român. *(Aplauze puternice).*

Stimaţi tovarăşi,

Clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, întregul nostru popor muncesc cu abnegaţie şi profund devotament pentru realizarea sarcinilor dezvoltării econo-

mice și sociale a patriei, pentru îndeplinirea prevederilor planului de stat în toate sectoarele de activitate. În primele 9 luni ale anului în curs sarcinile de plan la producția globală industrială au fost îndeplinite și depășite. Obiectivele actualului cincinal se realizează cu succes, asigurînd o temelie trainică pentru ridicarea sistematică a nivelului de trai al poporului, pentru progresul general al țării.

În lunile care au mai rămas pînă la sfîrșitul anului va trebui ca în toate sectoarele de activitate să fie intensificate eforturile pentru îndeplinirea integrală a tuturor sarcinilor planului anual și crearea condițiilor optime în vederea trecerii la înfăptuirea obiectivelor ultimului an al actualului cincinal. O atenție sporită trebuie acordată creșterii productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție și îmbunătățirii calității mărfurilor — care au o importanță hotărîtoare în ridicarea continuă a eficienței activității economice, în valorificarea resurselor de care dispune economia noastră socialistă. Este necesar, de asemenea, ca organele de partid și de stat să se ocupe în mod deosebit de îndeplinirea planului de investiții, de darea în funcțiune la termenele stabilite a tuturor obiectivelor și capacităților de producție, de care depinde sporirea potențialului economic al țării, creșterea volumului producției, realizarea prevederilor întregului plan cincinal.

Sarcini importante revin de asemenea țărănimii noastre, tuturor oamenilor muncii din agricultură în strîngerea recoltei și realizarea la timp și în condiții bune a lucrărilor agricole, pentru asigurarea unor producții ridicate în anul viitor.

Doresc, de la acest miting al tineretului universitar, să adresez un salut călduros clasei noastre muncitoare — forța principală a societății noastre socialiste —, căreia tineretul, întregul nostru popor îi datorează condițiile pe

care le are pentru învățătură, pentru o viață bună, liberă și fericită. *(Vii aplauze).*

Doresc, de asemenea, să adresez țărănimii noastre, muncitorilor din agricultură un călduros salut și să le urez succes în activitatea pe care o desfășoară. *(Vii aplauze).*

Îndeplinirea marilor sarcini care ne stau în față în domeniul dezvoltării economiei, științei, culturii, al perfecționării continue a întregii vieți sociale impune întărirea continuă a răspunderii în muncă în toate sectoarele și la toate nivelele de activitate. Mersul nostru înainte, progresul societății nu pot fi obținute printr-o activitate în general, ci prin muncă concretă, practică, desfășurată cu competență și răspundere de fiecare cetățean într-un sector sau altul al construcției socialiste. Fiecare om al muncii — indiferent de locul unde lucrează, de funcția pe care o ocupă în ierarhia socială — trebuie să înțeleagă că unicul criteriu de apreciere a contribuției pe care o aduce la dezvoltarea societății noastre este munca și numai munca — cantitatea, calitatea și eficiența activității sale sociale.

Noi apreciem și stimăm pe toți acei care în trecut și-au adus contribuția, în diferite domenii de activitate, la dezvoltarea societății ; dar nimeni nu poate trăi din meritele din trecut, fiecare trebuie să muncească cu toate forțele în prezent, pentru crearea viitorului. Este un bun luptător pentru socialism și comunism acela care nu precupețește nimic în lupta pentru progresul general al României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Este dreptul societății noastre să promoveze pe cei care lucrează cu pasiune, cu energie, cu entuziasm pentru îndeplinirea îndatoririlor ce le revin și să-i treacă în alte munci pe cei care nu corespund. Aceasta este adevărata grijă față de om, grija pentru fericirea întregii noastre

societăți, a întregului nostru popor! Numai așa ne vom face datoria de comuniști! *(Vii aplauze).*

Iată, tovarăși, ce sarcini mărețe stau în fața poporului nostru. La îndeplinirea tuturor acestor obiective ale dezvoltării economice și social-culturale a țării, corpul profesoral, tineretul universitar trebuie să-și aducă o importantă contribuție. Studenții, ca de altfel întreaga generație tînără a patriei noastre, sînt chemați să joace un rol activ în toate domeniile vieții social-politice, să participe nemijlocit — alături de întregul popor — la dezbaterea marilor probleme ale construcției socialiste, la elaborarea și transpunerea în viață a politicii partidului și statului nostru. Tocmai de aceea am considerat necesar ca la întîlnirea cu studențimea din București să dezbatem nu numai problemele legate de începerea anului universitar, ci și probleme legate de dezvoltarea generală a societății noastre. Nici un cetățean, cu atît mai mult un tînăr student, un profesor, nu poate să nu se preocupe, să nu-și spună părerea și să nu participe la găsirea căilor pentru progresul rapid al patriei noastre. Tocmai în aceasta constă dezvoltarea democrației socialiste — în atragerea și participarea activă a tuturor cetățenilor țării la progresul multilateral al societății, la rezolvarea tuturor problemelor politicii interne și externe a statului nostru. *(Vii aplauze).*

Dragi tovarăși,

Muncind pentru asigurarea bunului mers al construcției socialiste în țara noastră, pentru ridicarea patriei pe noi trepte de dezvoltare social-economică, de civilizație, ne aducem, totodată, contribuția la cauza generală a socialismului, a progresului și păcii. Este un adevăr incontestabil că, cu cît fiecare țară socialistă este mai puternică și înfloritoare, cu atît cresc forța și prestigiul sistemului mondial socialist, sporește influența ideilor comunismului asupra conștiinței oamenilor muncii de pretutindeni.

Tocmai de aceea partidul nostru este preocupat de faptul că între țările socialiste există o serie de divergențe și acționează cu perseverență în direcția găsirii căilor pentru depășirea acestora. Numai în măsura în care țările socialiste vor reuși să realizeze între ele o strînsă colaborare în toate domeniile de activitate, să asigure o întrajutorare multilaterală în spiritul internaționalismului socialist și al marxism-leninismului — pornind de la asigurarea dezvoltării independente, suverane a fiecărui stat socialist și, în același timp, de la interesele întăririi forței și unității întregului sistem socialist — putem asigura progresul tot mai rapid al fiecărei țări socialiste, triumful socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Tineretul universitar are datoria de a-și aduce și el contribuția la această nobilă cauză a partidului și poporului nostru. Acționînd în spiritul politicii internaționaliste a partidului nostru, el trebuie să-și dezvolte legăturile de prietenie, colaborare și de solidaritate cu tineretul universitar din toate țările socialiste, cu mișcarea studențească democratică și progresistă internațională, să contribuie activ la înfăptuirea idealurilor înaintate ale tineretului studios de pretutindeni.

Anul acesta s-au împlinit 30 de ani de la izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Aceasta ne reamintește cîte jertfe a trebuit să dea omenirea, cîte jertfe a dat poporul nostru din cauza lipsei de unitate a forțelor progresiste, a faptului că s-au făcut concesii fascismului, forțelor agresive. De aceea, considerăm că astăzi este mai important ca oricînd să acționăm în vederea unirii tuturor forțelor antiimperialiste într-un larg front de luptă împotriva imperialismului, fiind convinși că, acționînd unite, aceste forțe pot împiedica imperialismul să arunce ome-

nirea într-un nou război mondial, pot asigura pacea în lume. *(Aplauze puternice)*.

Pornind de la răspunderea pe care o are în fața poporului, în fața mișcării revoluționare internaționale, România militează activ pentru dezvoltarea colaborării cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Ea acționează neobosit pentru înfăptuirea securității europene, lichidarea focarelor de încordare, a pericolului de război pe continentul nostru și în întreaga lume, realizarea destinderii internaționale. Fundamental în asigurarea acestor deziderate majore ale umanității este respectarea neabătută a independenței și suveranității naționale, a egalității în drepturi, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, corespunzător intereselor și aspirațiilor sale supreme — fără nici un amestec din afară.

Noi apreciem că în condițiile de astăzi fiecare popor, mare sau mic, poartă răspunderea pentru salvgardarea securității mondiale și trebuie să-și aducă contribuția la soluționarea problemelor internaționale, la dezvoltarea colaborării și asigurarea păcii.

În lumea de astăzi devine tot mai necesar să se pună capăt pentru totdeauna folosirii forței în relațiile dintre state, să se asigure soluționarea tuturor litigiilor și diferendelor pe calea tratativelor, a discuțiilor pașnice, constructive. În această privință s-a dovedit a fi deosebit de eficace metoda, verificată de viață, a dezvoltării unor largi relații de colaborare între state și națiuni, a promovării principiilor coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite.

Doresc ca la această adunare să exprim, încă o dată, solidaritatea noastră cu lupta poporului vietnamez pentru dezvoltarea liberă și independentă a patriei sale, să exprim dorința întregului nostru popor de a se pune cît mai iute capăt războiului din Vietnam, de a fi retrase trupele

Statelor Unite și ale aliaților lor, de a fi lăsat poporul vietnamez să-și rezolve problemele singur, corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice)*.

De asemenea, ne exprimăm îngrijorarea față de continuarea și agravarea conflictului din Orientul Mijlociu și dorința noastră de a se ajunge la soluționarea grabnică a acestui conflict pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, realizîndu-se retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate și asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă a lumii. Exprimăm această opinie pornind de la faptul că pacea și securitatea internațională sînt o cauză supremă a tuturor popoarelor, a întregii omeniri și cu toții trebuie să militām, cu toate forțele, pentru a se instaura pacea pe toate continentele globului.

Tineretul nostru studențesc, tînăra generație a țării trebuie să consacre acestui măreț țel elanul său viguros, energia sa clocotitoare, militînd împreună cu întregul nostru popor, sub conducerea partidului comunist, pentru asigurarea triumfului țelurilor socialismului, ale păcii și progresului în întreaga lume.

Dragi tovarăși studenți,

Partidul comunist, guvernul țării, întregul popor dau o înaltă apreciere tineretului studențesc din patria noastră, crescut și format în condițiile orînduirii noi, devotat partidului, legat trup și suflet de interesele și aspirațiile poporului, ale societății noastre socialiste. La acest început de an universitar vă adresez vouă, întregii studențimi, îndemnul de a munci cu rîvnă și pasiune pentru a cuceri grandioasa citadelă a științei moderne, pentru a vă îmbogăți continuu mintea cu uriașele descoperiri ale geniului

uman, cu măreţele cuceriri ale cunoaşterii contemporane. Sînt încredinţat că veţi depune toate eforturile pentru a vă îndeplini înaltele îndatoriri ce vă revin — şi vă urăm din toată inima să încheiaţi anul pe care îl inaugurăm astăzi cu rezultate strălucite la învăţătură, cu noi realizări în pregătirea pentru muncă şi viaţă. *(Aplauze puternice).*

Urez, de asemenea, cadrelor didactice din învăţămîntul superior, senatelor universitare şi consiliilor profesorale noi şi tot mai importante succese în ridicarea nivelului ştiinţific al predării, în formarea tinerei generaţii, în întreaga lor muncă nobilă şi de mare răspundere. *(Aplauze puternice).*

Avem deplina convingere că învăţămîntul superior va înscrie noi realizări de seamă în efortul general al poporului nostru pentru progresul economiei, ştiinţei şi culturii, pentru realizarea amplului program trasat de Congresul al X-lea al partidului în vederea făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Vii aplauze).* Vă doresc tuturor — profesori, conferenţiari, lectori, asistenţi şi studenţi — din Bucureşti şi din întreaga ţară — multă putere de muncă, sănătate şi fericire în viaţă. *(Aplauze puternice ; urale. Se scandează minute în şir : „Ceauşescu", „P.C.R." Cei prezenţi la adunare ovaţionează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN PIAŢA OBOR CU PRILEJUL SĂRBĂTORIRII „ZILEI RECOLTEI"

— 5 octombrie 1969 —

Dragi tovarăşi,

Doresc în primul rînd să adresez, cu prilejul tradiţionalei zile a recoltei, un salut călduros mecanizatorilor, lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, ţărănimii cooperatiste, tuturor ţăranilor din patria noastră, din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a Consiliului de Miniştri. *(Aplauze puternice).*

Această sărbătoare constituie o expresie a preţuirii şi cinstirii pe care partidul şi guvernul, întregul popor o acordă activităţii pline de abnegaţie a oamenilor muncii din agricultură, străduaniilor lor de a obţine producţii tot mai bogate, de a aduce o contribuţie crescîndă la înflorirea României socialiste.

În cadrul preocupărilor partidului şi statului pentru dezvoltarea continuă a economiei naţionale, a producţiei de bunuri materiale — de care depinde în mod hotărîtor progresul societăţii, ridicarea nivelului de trai al maselor — paralel cu eforturile pentru continuarea industrializării socialiste în ritm susţinut —, un loc de cea mai mare im-

portanţă îl ocupă dezvoltarea intensivă şi multilaterală a agriculturii, mecanizarea şi chimizarea ei, sporirea producţiei vegetale şi animale. *(Vii aplauze).*

Sărbătorind „Ziua recoltei" se cuvine să ne amintim de faptul că sîntem în anul al 20-lea de la începerea cooperativizării. Putem spune astăzi că drumul arătat de partid s-a dovedit în întregime just, agricultura noastră cooperatistă obţinînd an de an producţii tot mai mari. Experienţa adevereşte că numai marea gospodărie socialistă poate realiza producţii agricole sigure, poate permite creşterea veniturilor ţărănimii, cît şi ridicarea avuţiei generale a ţării, bunăstarea întregului popor. *(Aplauze prelungite).*

Trebuie să reamintim de asemenea faptul că succesele pe care le obţinem în dezvoltarea agriculturii se datoresc sprijinului pe care statul socialist, clasa noastră muncitoare l-a acordat şi îl acordă continuu ţărănimii. Tractoarele, maşinile agricole, îngrăşămintele chimice sînt — putem spune — hotărîtoare în succesele pe care le-am obţinut şi le obţinem în sporirea producţiei agricole. Iată de ce se cuvine ca la „Ziua recoltei" să adresăm un salut călduros clasei noastre muncitoare, clasa conducătoare a orînduirii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Este cunoscut că şi în acest an oamenii muncii de la sate au avut de făcut faţă unor condiţii climaterice nefavorabile, care au exercitat o anumită influenţă negativă asupra producţiei agricole; cu toate acestea, datorită muncii ţărănimii, sprijinului acordat de stat, posibilităţilor oferite de marea proprietate socialistă din agricultură, un mare număr de întreprinderi agricole de stat şi cooperatiste au obţinut rezultate bune. Aţi ascultat aici ce producţii s-au realizat în cîteva din unităţile agricole fruntaşe. L-aţi ascultat pe directorul întreprinderii din Prejmer, care, deşi nu are recolta cea mai mare dintre

întreprinderile agricole de stat —, avem unităţi cu producţii mai mari şi la grîu şi la porumb — în condiţiile Braşovului a obţinut o recoltă bună. Toate acestea dovedesc că, în ciuda condiţiilor climatice nefavorabile, dacă se lucrează bine pămîntul, dacă se folosesc bine mijloacele mecanice şi chimice, dacă se asigură întreţinerea recoltelor şi strîngerea lor la timp, este posibil să obţinem producţii mari, tot mai îmbelşugate.

Subliniem aceasta, tovarăşi, pentru că nu putem să nu menţionăm că anul acesta recoltele slabe obţinute de un număr însemnat de cooperative agricole de producţie se datoresc nu atît condiţiilor climatice, cît lipsurilor în organizarea muncii şi în folosirea judicioasă a mijloacelor ce le au la îndemînă.

Noi sărbătorim „Ziua recoltei" făcînd bilanţul realizărilor din agricultură, dar văzînd şi neajunsurile, lipsurile care s-au manifestat în acest domeniu de activitate, cu dorinţa de a acţiona astfel încît să lichidăm stările de lucruri negative, să facem ca fiecare unitate cooperatistă să obţină recolte pe măsura posibilităţilor create prin mijloacele materiale puse de stat la dispoziţie ; se va realiza în felul acesta atît creşterea bunăstării ţărănimii, cît şi creşterea avuţiei generale a naţiunii noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Cred că sînteţi de acord cu mine, tovarăşi, să adresăm ţărănimii noastre cooperatiste, tuturor lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat şi întreprinderile de mecanizare a agriculturii, tuturor specialiştilor agricoli un salut călduros şi îndemnul de a face totul pentru a obţine recolte tot mai bogate de pe pămîntul patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

În prezent întreaga atenţie a organelor şi unităţilor agricole, a organizaţiilor de partid, a tuturor oamenilor muncii din agricultură trebuie concentrată spre organizarea şi realizarea, în cele mai bune condiţii, a lucrărilor

de toamnă. În primul rînd, este necesar să se asigure strîngerea în cel mai scurt timp a recoltei de porumb, sfeclă de zahăr, însilozarea unor cantități cît mai mari de furaje. Avem recolte bune aproape la toate aceste culturi. Strîngerea lor la timp, păstrarea lor în condiții corespunzătoare este o necesitate imperioasă pentru buna aprovizionare, în tot cursul iernii, a populației cu produse agroalimentare.

Lucrătorii din agricultură, cooperatorii trebuie să înțeleagă că în acest sector de activitate nu există limită în ce privește orele de lucru. Este necesar ca în cele cîteva săptămîni care au mai rămas pînă la sfîrșitul campaniei de toamnă să se lucreze așa cum se știe că trebuie să se lucreze în agricultura românească, adică zi și noapte; pentru că, tovarăși, așa cum se cunoaște, după aceea vor veni multe luni în care nu se va lucra nici o oră pe zi. În această ordine de idei vreau să mă adresez și sindicatelor cu cerința de a organiza activitatea în întreprinderile de mecanizare și în întreprinderile agricole de stat nu după normele de orar ale Codului muncii, care nu corespund acestor sectoare, ci după necesitățile agriculturii noastre, după necesitățile națiunii noastre socialiste, după nevoia de a îngriji și strînge recoltele în condiții bune. *(Aplauze puternice).* Socoteala timpului de lucru trebuie făcută nu pentru fiecare zi în parte, ci pentru întregul an, și atunci vom constata că mulți lucrători din agricultură sînt departe de a munci cele opt ore pe zi prevăzute în Codul muncii. Tocmai de aceea trebuie să înțelegem că, atunci cînd muncile agricole sînt în toi, trebuie să se lucreze zi și noapte; numai așa se poate asigura efectuarea în cele mai bune condiții a lucrărilor de care depinde soarta recoltelor noastre. Aceasta este legea agriculturii; cine nu o înțelege nu înțelege agricultura, nu înțelege cum se pot obține recolte bune. *(Vii aplauze).*

Vreau să mă adresez specialiștilor din agricultură. Avem un detașament puternic de aproape 30 000 de specialiști agricoli cu studii superioare și medii. Este adevărat că un număr încă mare lucrează la centru, la județe și nu atîți cîți ar trebui lucrează în unitățile agricole. Se impune să acționăm și aici cu mai multă hotărîre pentru a asigura o schimbare radicală în repartizarea specialiștilor; va trebui ca mai mult de 75—80% din specialiști să fie încadrați în unitățile agricole de stat și cooperatiste, acolo unde se obține recolta, și nu în birouri. Agricultura nu se face cu hîrtii. Nu cu referate putem obține recoltele de care avem nevoie! *(Aplauze prelungite).* Este necesar ca specialiștii din agricultură să înțeleagă că poartă răspunderea pentru buna organizare a lucrărilor agricole, pentru asigurarea cu semințe de înaltă productivitate și îmbunătățirea raselor de animale. De ei depinde în mare măsură ca într-un timp scurt să realizăm un progres fundamental în agricultura noastră.

Noi spunem, tovarăși, că avem rezultate bune în agricultură față de trecut; într-adevăr, am obținut succese uriașe, dar față de ceea ce avem nevoie și față de ceea ce putem face nu putem fi încă mulțumiți! Într-adevăr, avem cooperative, cum ați auzit, cu 4 000 kg de grîu la hectar, avem întreprinderi agricole de stat cu 8 000 kg de porumb la hectar. Dar media pe țară a fost anul acesta de aproximativ 1 500 kg de grîu la hectar la cooperative, deci cu foarte mult sub acele 4 000 kg, care nici ele nu reprezintă limita posibilităților noastre. La porumb avem cooperative cu 5 000 kg de porumb la hectar, dar media pe țară nu va trece cu mult de 2 000 kg. Oare, așa cum în unele unități s-au putut obține recolte mari, nu este posibil ca și în celelalte să se ridice producția agricolă? Fără îndoială că este posibil! Aceasta impune însă specialiștilor din agricultură, și în primul rînd Consiliului

Superior al Agriculturii, să ia toate măsurile pentru a asigura ca în fiecare unitate să se semene soiuri de mare productivitate, să se asigure plantelor îngrăşămintele şi mecanizarea necesară, să se efectueze în bune condiţii lucrările agricole !

N-aş putea spune, tovarăşi, în faţa dumneavoastră, în faţa întregului nostru popor, că ne putem declara, cu mîna pe inimă — cum se spune la noi — satisfăcuţi de felul cum au condus Consiliul Superior şi Uniunea Naţională a Cooperativelor Agricole de Producţie activitatea din agricultura noastră în acest an. Sperăm că tovarăşii din aceste organe vor trage toate concluziile, toate învăţămintele din lipsurile care s-au manifestat şi că vom asista în viitor la o îmbunătăţire simţitoare a muncii lor pe toate planurile.

Doresc să mă refer în cîteva cuvinte la institutele de cercetări agricole. În aceste unităţi lucrează aproape 8 000 de oameni — o armată întreagă, tovarăşi. Cu toate acestea nu putem spune că a fost pe deplin rezolvată problema seminţelor la porumb şi la grîu ; nu s-au asigurat seminţe corespunzătoare, de mare productivitate, pentru toate judeţele, pentru toate zonele ţării. Există lipsuri serioase în ce priveşte asigurarea seminţelor de legume ; deşi s-a discutat mult această problemă, s-a făcut încă puţin. Producţia de legume continuă să fie nesatisfăcătoare. Avem lipsuri destul de serioase în creşterea animalelor. Producţiile de lapte sînt foarte mici, deşi posibilităţi există, aşa cum arată exemplul unităţilor fruntaşe. Noi considerăm necesar ca oamenii de ştiinţă din agricultură, toate institutele de cercetări agricole şi staţiunile amplasate pe întreg teritoriul ţării să treacă neîntîrziat la înfăptuirea unui program naţional de îmbunătăţire a soiurilor de seminţe, a raselor animalelor, pentru ca în cincinalul următor să putem realiza o cotitură în aceste sectoare de activitate.

Mai avem lipsuri şi în asigurarea cu mijloace mecanizate. Trebuie să recunoaştem — deşi astăzi e ziua recoltei şi n-ar trebui să ne ocupăm de industrie — că unele maşini agricole, chiar produse de Uzinele „Semănătoarea", nu sînt întotdeauna corespunzătoare. După unele calcule făcute de tovarăşii din agricultură, datorită defecţiunilor la semănători şi combine, am avut anul acesta o pierdere de 6—8% din recoltă, ceea ce nu este puţin. Industria construcţiilor de maşini, întreprinderile producătoare trebuie să ia măsuri ca maşinile agricole să asigure strîngerea recoltei fără pierderi.

De asemenea, tovarăşi, nu putem să nu recunoaştem că şi cantitatea de îngrăşăminte care se pune la dispoziţia agriculturii este încă mică. La noi s-au asigurat anul acesta în jur de 60—65 kg de îngrăşăminte la hectar, în timp ce în ţările vecine s-a ajuns la 200 kg ; sînt ţări care utilizează 300 kg de îngrăşăminte la hectar. Ministerul Chimiei trebuie să ia măsuri hotărîte pentru a asigura intrarea la timp în producţie şi cu întreaga capacitate a unităţilor producătoare de îngrăşăminte chimice, pentru a asigura satisfacerea nevoilor agriculturii noastre ; va trebui rezolvată mai rapid şi problema asigurării celorlalte substanţe chimice de care are nevoie agricultura noastră.

Subliniez toate acestea deoarece, criticînd agricultura pentru lipsurile sale, este necesar să vedem în acelaşi timp că şi alte sectoare de activitate — care trebuie să concure la obţinerea unor recolte bogate — nu-şi fac datoria aşa cum se cuvine. Este necesar ca organizaţiile de partid din întreprinderile industriale, comitetele de partid, ministerele, toţi salariaţii din aceste întreprinderi să-şi analizeze în mod exigent activitatea, să ia măsuri pentru ca industria noastră să-şi îndeplinească mai bine obligaţiile faţă de agricultură. Numai unind eforturile in-

dustriei, ale organelor agricole, ale țărănimii, ale specialiștilor vom putea rezolva într-un timp scurt marile probleme ale dezvoltării agriculturii noastre, vom putea obține recolte mari care să asigure din belșug aprovizionarea populației, să contribuie la creșterea avuției naționale, la înfăptuirea programului general de dezvoltare socialistă a patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Desigur, tovarăși, realizarea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului cere eforturi serioase în toate domeniile de activitate. Ceea ce am înfăptuit pînă acum în industrie, în agricultură, știință, în dezvoltarea învățămîntului și culturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului nostru este dovada grăitoare că dispunem de mijloacele și forțele necesare pentru ca prevederile Congresului al X-lea să fie realizate cu succes. Este necesar să îmbunătățim continuu organizarea activității noastre în toate domeniile, să asigurăm folosirea mai bună a forței de muncă, repartizarea specialiștilor în sectoarele hotărîtoare ale producției de bunuri materiale. Cu toții trebuie să înțelegem, tovarăși, că depinde de noi să asigurăm creșterea avuției generale a națiunii noastre socialiste, ridicarea bunăstării întregului popor. Acest deziderat se va realiza în măsura în care fiecare, la locul său de muncă, își va îndeplini cum trebuie obligațiile. Începînd de sus și pînă jos și de jos pînă sus, fiecare trebuie să înțeleagă că este un soldat al partidului, al națiunii noastre socialiste și trebuie să acționeze cu răspundere față de popor, față de viitorul socialist al patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

În dezvoltarea socialistă a țării, în ridicarea bunăstării poporului constă principala obligație a partidului comunist de guvernămînt. Felul în care partidul conduce și îndrumă făurirea societății socialiste este expresia cea mai grăitoare a aplicării marxism-leninismului, a îndeplinirii

rolului său de forță conducătoare în societatea socialistă și, în același timp, a îndeplinirii obligațiilor sale internaționaliste.

Se discută mult despre sarcinile naționale și internaționale, lăsîndu-se să se înțeleagă uneori că principala obligație a unui partid comunist ar fi să se ocupe de probleme internaționale și că preocuparea accentuată, perseverentă față de problemele dezvoltării interne ar împinge spre naționalism. Oare așa să fie, tovarăși ? Oare faptul că un partid se ocupă cu energie și intensitate de asigurarea făuririi cu succes a societății socialiste și comuniste în patria sa poate fi interpretat ca o nepreocupare față de interesele generale ? Nu, tovarăși ! A te rezuma să discuți despre probleme internaționale neglijînd problemele dezvoltării interne neîntrerupte înseamnă a dăuna însăși construcției socialismului, a dăuna victoriei socialismului în lume. *(Aplauze puternice).*

Noi înțelegem să ne ocupăm cu toată răspunderea de edificarea societății socialiste, de întărirea puterii economice, științifice și culturale a patriei, de ridicarea nivelului de trai și a conștiinței socialiste a poporului, de întărirea capacității de apărare a țării, fiind conștienți că în felul acesta România devine un detașament tot mai puternic al sistemului socialist mondial, o forță de seamă în lupta pentru socialism, împotriva imperialismului, pentru progres social și pace în lume. *(Aplauze puternice).*

Influența socialismului pe plan mondial este în mare măsură determinată de rezultatele pe care fiecare țară socialistă le obține în creșterea producției, în ridicarea bunăstării poporului, în dezvoltarea democrației socialiste, în crearea tuturor condițiilor pentru manifestarea plenară a fiecărui cetățean în viața patriei socialiste. *(Vii aplauze).* În aceasta se exprimă de altfel și procesul făuri-

rii societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice).*

Internaționalismul comuniștilor români constă în solidaritatea cu toate țările socialiste, cu mișcarea comunistă și muncitorească, cu forțele antiimperialiste ; în preocuparea continuă pentru depășirea divergențelor existente astăzi între țările socialiste, pentru întărirea colaborării lor în toate domeniile de activitate, asigurîndu-se dezvoltarea liberă și independentă a fiecărui stat socialist, întărirea unității lor în lupta comună pentru socialism și pace. *(Aplauze prelungite).*

Internaționalismul comuniștilor români, al poporului român constă în sprijinul pe care l-au acordat și îl acordă popoarelor care luptă pentru independență națională, pentru scuturarea jugului colonial, în ajutorul pe care-l dau poporului vietnamez, tuturor popoarelor care se ridică cu arma în mînă pentru libertate, pentru dreptul de a-și făuri soarta așa cum doresc ele, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).*

Politica internațională a României constă, de asemenea, în faptul că acționează cu hotărîre pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, fiind convinsă că pe această cale — cu participarea activă la viața internațională a tuturor popoarelor, mari și mici — este posibil să se împiedice aruncarea omenirii într-un nou război mondial, să se asigure pacea pe pămînt. *(Aplauze puternice).*

Preocuparea țării noastre pentru problemele internaționale se poate vedea în activitatea intensă desfășurată de guvernul român pentru înfăptuirea securității în Europa. Considerăm că este timpul să se ajungă la realizarea unor relații noi între statele de pe continentul nostru — relații care să se bazeze pe respect reciproc, pe neamestec

în treburile interne, pe întărirea suveranității și independenței fiecărei națiuni, pe adevărata egalitate în drepturi între toate țările ; pe această bază se va putea exclude posibilitatea izbucnirii unui nou război pe continentul nostru, se vor putea crea condiții ca toate națiunile europene, colaborînd între ele, să se dezvolte tot mai mult pe calea progresului și civilizației. Înfăptuind securitatea pe continentul nostru contribuim la cauza destinderii și păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Iată, tovarăși, cum, în mod armonios, partidul și guvernul nostru îmbină sarcinile naționale cu cele internaționale — care constituie un tot indisolubil. Iată cum acționează statul nostru pentru a asigura construcția socialismului în România și pentru a-și aduce contribuția la cauza socialismului, păcii și progresului în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Și în viitor, partidul și statul nostru vor acționa cu consecvență în această direcție, considerînd că numai și numai așa ne facem datoria atît față de poporul român, cît și față de celelalte țări socialiste, față de mișcarea comunistă internațională, de cauza progresului din întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

În încheiere, doresc să exprim încă o dată convingerea mea, a conducerii noastre de partid și de stat că lucrătorii din agricultură nu vor precupeți nici un efort pentru a asigura îmbunătățirea radicală a activității lor, pentru a obține recolte tot mai bune și a contribui astfel la înfăptuirea programului general de dezvoltare a României socialiste.

Dați-mi voie să vă adresez, dumneavoastră, celor prezenți aci, țărănimii cooperatiste, lucrătorilor din agricultură, tuturor oamenilor muncii din patria noastră urarea de a obține noi și noi succese pe drumul ridicării econo-

mice, sociale, culturale a României, a bunăstării poporului român!

Vă doresc tuturor multă sănătate şi multă fericire. *(Aplauze îndelungate, urale. Se scandează „Ceauşescu“— „Ceauşescu“, „P.C.R.“ — „R.S.R.“. Cei prezenţi la adunare ovaţionează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII INDIA, VARAHAGIRI VENKATA GIRI, ŞI SOŢIA SA, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ŞI A SOŢIEI SALE

Cu prilejul vizitei în India

— *13 octombrie 1969* —

Domnule preşedinte,
Doamnă prim-ministru,
Doamnelor şi domnilor,

Ne aflăm doar de cîteva ore în India — şi într-adevăr ne simţim în ţara dumneavoastră ca în mijlocul unor prieteni buni, apropiaţi. În primirea cordială pe care ne-aţi făcut-o dumneavoastră, conducătorii statului indian, populaţia oraşului Delhi, noi vedem o expresie a relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre România şi India, a sentimentelor de stimă şi respect ce şi le nutresc reciproc popoarele noastre. Vă mulţumim încă o dată pentru ospitalitate, pentru salutul cordial pe care ni l-aţi adresat, pentru cuvintele frumoase rostite la adresa ţării noastre.

Contactele şi schimbul de vizite între conducătorii statelor noastre corespund pe deplin dorinţei popoarelor român şi indian de a se cunoaşte mai bine, de a prospecta noi căi şi posibilităţi pentru întărirea şi dezvoltarea continuă a raporturilor reciproce, a conlucrării pe plan internaţional, pentru salvgardarea păcii şi securităţii, pentru înţelegere şi colaborare între naţiuni.

În ţara noastră este cunoscută şi preţuită contribuţia valoroasă pe care India a adus-o, de-a lungul istoriei sale

milenare, la tezaurul de civilizație și cultură al omenirii; este cunoscut și apreciat geniul creator al poporului indian, dragostea lui pentru frumos, măiestria lui de artist, spiritul lui pașnic, constructiv.

Poporul român a urmărit cu sentimente de profundă solidaritate lupta poporului indian, a forțelor sale înaintate pentru scuturarea jugului străin, pentru eliberarea de sub dominația colonială, pentru independență națională. România a salutat cu deosebită satisfacție cucerirea independenței de către poporul de peste 500 000 000 al Indiei, care a dat o puternică lovitură sistemului colonial al imperialismului, a adus o contribuție importantă la grăbirea procesului de destrămare a acestuia.

Ne bucurăm că avem prilejul să vizităm țara dumneavoastră în zilele aniversării a 100 de ani de la nașterea marelui fiu al Indiei, Mahatma Gandhi, militant înflăcărat al luptei poporului indian pentru independență și eliberare națională.

Poporul român urmărește cu deosebită simpatie eforturile Indiei pentru propășirea economică și socială, activitatea sa susținută pentru înlăturarea urmărilor trecutului de dominație, pentru dezvoltarea industriei, culturii, științei, pentru construirea unei societăți moderne. Ca prieteni sinceri, dorim harnicului și talentatului popor indian succese cît mai mari în această muncă grea, dar vitală pentru progresul patriei, pentru viitorul său de bunăstare și fericire.

Poporul nostru înțelege bine năzuințele de progres ale poporului indian, lupta sa pentru valorificarea bogățiilor naționale în interes propriu. Și noi am cunoscut efectele nefaste ale exploatării și dominației străine, greutățile luptei și muncii pentru emancipare națională și socială. Anul acesta România a sărbătorit împlinirea unui sfert de veac de cînd a pus capăt dominației imperialiste și a

pășit pe drumul unei dezvoltări libere, de sine stătătoare. În acești ani poporul nostru și-a creat o industrie puternică, care produce astăzi de circa 14 ori mai mult decît înainte de război, și-a modernizat agricultura, a dezvoltat știința și cultura, și-a ridicat considerabil nivelul de trai material și spiritual; construind societatea socialistă, el și-a făurit o viață demnă, a devenit stăpîn deplin pe munca și destinele sale. În fața poporului nostru stă astăzi un amplu program de dezvoltare economică și socială, a cărui înfăptuire va accelera și mai mult înaintarea României pe calea progresului și civilizației.

Viața a demonstrat că pe măsură ce țările noastre își dezvoltă economia, știința, cultura se creează condiții tot mai bune pentru lărgirea colaborării, pentru amplificarea schimbului de valori dintre România și India.

Avem toate motivele să apreciem ca fructuoasă colaborarea româno-indiană, rezultatele ei, care corespund pe deplin intereselor popoarelor noastre, cauzei înțelegerii și colaborării în lume. Dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre își găsește reflectare concretă în creșterea și diversificarea continuă a schimburilor economice, în lărgirea cooperării tehnice-științifice, în intensificarea legăturilor culturale. Ne exprimăm convingerea că vizita pe care o facem acum în țara dumneavoastră, convorbirile pe care le vom avea vor marca un moment important în evoluția viitoare, pe plan multilateral, a relațiilor româno-indiene.

Bunele relații dintre popoarele noastre sînt rezultatul nemijlocit al faptului că ele se întemeiază pe stimă și încredere mutuală, pe respectarea independenței și suveranității naționale, egalitate în drepturi și neamestec în treburile interne, pe avantaj reciproc. România este convinsă că numai pe baza acestor principii — a căror valabilitate a fost temeinic verificată de viață și confirmată

de adeziunea tot mai largă a opiniei publice internaționale — se pot dezvolta raporturi normale între state, se poate asigura o atmosferă sănătoasă, de colaborare și înțelegere între națiuni.

România și India sînt animate de dorința de a contribui activ la eforturile umanității pentru soluționarea pozitivă a complexelor probleme pe care le ridică viața internațională de astăzi. Desigur, România este un stat socialist și, ca atare, obiectivul central al politicii sale îl constituie dezvoltarea colaborării, a alianței și prieteniei cu țările socialiste ; dar faptul că avem orînduiri sociale diferite nu poate constitui — și nu constituie — un impediment în calea conlucrării țărilor noastre în vederea promovării largi în viața internațională a principiilor coexistenței pașnice, a colaborării și destinderii.

Considerăm că în zilele noastre toate țările lumii — indiferent de mărimea teritoriului sau a populației, de puterea economică sau militară, de orînduirea social-politică — pot și au datoria să-și aducă contribuția la cauza păcii și securității internaționale. În legătură cu aceasta, doresc să reafirm și cu acest prilej poziția României, care apreciază că spiritul responsabilității față de destinele omenirii incumbă tuturor țărilor și oamenilor politici îndatorirea de a acționa hotărît împotriva politicii de forță și dominație, pentru stingerea focarelor de război și a surselor de încordare existente astăzi în lume, pentru soluționarea prin tratative a problemelor litigioase dintre state.

Ne îngrijorează profund continuarea războiului din Vietnam. Solidari cu lupta poporului vietnamez, ne exprimăm dorința ca tratativele de la Paris să ducă la încetarea acestui război — care comportă pericole grave pentru pacea întregii lumi —, la retragerea trupelor străine din Vietnam și asigurarea tuturor condițiilor ca poporul vietnamez să hotărască singur asupra problemelor dezvoltării

sale — inclusiv în ce privește unificarea țării — fără nici un amestec din afară.

Considerăm, de asemenea, că este în interesul păcii generale să se pună capăt focarului de încordare din Orientul Apropiat. România s-a pronunțat și se pronunță cu consecvență pentru soluționarea conflictului pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă, rezolvarea problemei refugiaților palestinieni și a altor probleme în conformitate cu interesele lor naționale, ale păcii și securității internaționale.

Ca țară europeană, Republica Socialistă România acționează consecvent în direcția înfăptuirii securității europene, convinsă că realizarea acestui mare deziderat al popoarelor din Europa ar avea o considerabilă influență pozitivă asupra întregului climat internațional, ar determina noi progrese pe calea destinderii, a dezvoltării încrederii și colaborării între țările de pe toate continentele.

România militează activ pentru înfăptuirea dezarmării generale, în special a dezarmării nucleare, se pronunță în mod constant pentru interzicerea armelor atomice și distrugerea stocurilor existente. De asemenea, lichidarea blocurilor, a bazelor militare de pe teritoriile altor state ar constitui o premisă fundamentală pentru destindere, pentru evitarea evoluției omenirii spre un nou război distrugător.

Considerăm că în soluționarea acestor probleme vitale pentru omenire, în salvgardarea păcii, în respectarea dreptului internațional și dezvoltarea colaborării între popoare un rol însemnat trebuie să îndeplinească Organizația Națiunilor Unite. Sîntem de părere că acest important for mondial își va putea îndeplini în mod eficient rolul și răs-

punderile cu care a fost învestit dacă va oglindi mai corespunzător realitățile existente azi în lume, dacă se va asigura realizarea deplină a principiului universalității sale. România și India au conlucrat rodnic în cadrul O.N.U. și nu ne îndoim că și în viitor această conlucrare se va dezvolta fructuos.

România și India pot acționa împreună, cu credința că servesc idealurile de progres ale omenirii, cauza păcii.

Îngăduiți-mi, domnule președinte, să ridic paharul pentru izbînda acestei luminoase cauze ; pentru prietenia și colaborarea româno-indiană ; în sănătatea dumneavoastră, a stimatei dumneavoastră soții, doamna Giri ; în sănătatea doamnei prim-ministru, Indira Gandhi ; în sănătatea tuturor colaboratorilor dumneavoastră ; pentru fericirea și prosperitatea poporului indian.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA FESTIVĂ DIN CAPITALĂ CONSACRATĂ CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A ZILEI FORȚELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 24 octombrie 1969 —

Stimați tovarăși,

Întregul nostru popor sărbătorește astăzi a XXV-a aniversare a Zilei Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România. Îngăduiți-mi ca la acest jubileu să adresez în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al guvernului, un salut călduros soldaților, ofițerilor și generalilor, tuturor militarilor Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).*

Festivitatea de astăzi constituie o grăitoare expresie a dragostei și stimei de care se bucură armata noastră în rîndul oamenilor muncii, a înaltei prețuiri pe care i-o acordă partidul și statul, întreaga națiune socialistă. *(Vii aplauze).*

Armata Republicii Socialiste România este continuatoarea glorioaselor tradiții de luptă ale poporului român pentru apărarea gliei strămoșești și păstrarea ființei naționale, pentru libertate și independență. În cartea de aur a poporului român, a îndelungatei și zbuciumatei sale is-

torii sînt nenumărate capitole de înalt eroism scrise cu sîngele oștirilor conduse de mari strategi și comandanți militari ca Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și alții, mărețe fapte de arme ca acelea ale pandurilor lui Tudor Vladimirescu, ale luptătorilor revoluționari de la 1848, ale dorobanților care au cucerit pe cîmpul de luptă independența țării în 1877, ale eroicelor regimente care au oprit cu pieptul lor la Mărășești pe cotropitorii imperialiști germani, ale sutelor de mii de ostași români care și-au adus contribuția la eliberarea țării de sub jugul fascist, la înfrîngerea Germaniei naziste. *(Aplauze puternice).* Ca un fir roșu trec prin întreaga istorie a patriei legătura strînsă a oștirii cu poporul din sînul căruia s-a născut, identificarea cu idealurile de libertate, dreptate și neatîrnare ale maselor largi populare, hotărîrea nestrămutată de a apăra pămîntul străbun, dreptul poporului de a-și făuri viața după propria sa voință. *(Aplauze puternice).*

Burghezia și moșierimea au căutat să folosească armata în slujba intereselor lor de clasă, ca instrument de apărare a regimului de exploatare, pentru asuprirea poporului și înăbușirea luptei revoluționare a maselor. Cu toate acestea, sînt nenumărate cazurile cînd ostașii și multe cadre de comandă ale armatei s-au solidarizat cu cei ce muncesc, s-au alăturat poporului în lupta pentru drepturi democratice, împotriva exploatării și asupririi, a claselor stăpînitoare. Este cunoscut, de asemenea, că în perioada dictaturii fasciste o mare parte din ostașii și cadrele armatei noastre, animați de o înaltă conștiință patriotică, s-au ridicat împotriva războiului nedrept în care clica fascistă a aruncat România, alături de Germania hitleristă, contra Uniunii Sovietice, pentru răsturnarea guvernului antonescian și întoarcerea armelor împotriva cotropitorilor hitleriști. O ilustrare vie a spiritului antifascist care caracteriza cea

mai mare parte a armatei noastre — și care se cuvine a fi evocată în acest moment sărbătoresc — o constituie participarea activă a militarilor la înfăptuirea insurecției armate din august 1944, inițiată și condusă de Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Răspunzînd intereselor supreme ale poporului, din chemării partidului nostru, armata a luat parte nemijlocit — împreună cu forțele democratice, naționale — la doborîrea dictaturii antonesciene, la eliberarea patriei de sub jugul fascist, care a deschis României drumul profundelor transformări democratice, revoluționare din acest sfert de veac și a asigurat poporului român posibilitatea de a-și lua soarta în propriile mîini.

Înfăptuirea mărețului act istoric din august 1944 a avut loc — așa după cum se știe — în condițiile favorabile create ca urmare a victoriilor strălucite obținute de Uniunea Sovietică în lupta împotriva Germaniei fasciste, a loviturilor puternice pe care le dădeau agresorului hitlerist armatele coaliției antifasciste, popoarele subjugate din Europa. Poporul nostru dă o înaltă prețuire uriașei contribuții pe care popoarele Uniunii Sovietice, glorioasa Armată Roșie au adus-o la înfrîngerea mașinii de război naziste, a fascismului, care periclita însăși soarta civilizației umane, la victoria libertății în Europa și în întreaga lume. *(Aplauze prelungite).*

După victoria insurecției armate de la 23 August, acționînd cu vitejie și abnegație în strînsă unitate cu formațiunile patriotice și cu sprijinul larg al populației, armata română a reușit, în numai cîteva zile, să lichideze rezistența trupelor hitleriste, să elibereze capitala și o mare parte a teritoriului țării. Forțele noastre armate s-au angajat apoi cu întreaga lor putere de luptă în marea bătălie împotriva Germaniei fasciste. Un exemplu concludent al dorinței și hotărîrii militarilor români de a parti-

cipa la zdrobirea agresorului fascist este constituirea, în chiar timpul războiului, din rîndul prizonierilor aflați în Uniunea Sovietică a diviziilor „Tudor Vladimirescu" și „Horia, Cloșca și Crișan", care au luptat cu eroism pentru eliberarea țării și înfrîngerea armatelor hitleriste.

Umăr la umăr cu armata sovietică, ostașii forțelor armate ale țării noastre au luptat cu vitejie pentru eliberarea totală a patriei și, mai departe, pentru izgonirea hitleriștilor de pe teritoriul Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la victoria finală asupra fascismului german. *(Vii aplauze)*. Sîngele vărsat în comun de ostașii români și sovietici a pecetluit frăția de arme româno-sovietică, prietenia dintre țările noastre, care s-a cimentat și s-a ridicat pe o treaptă superioară în anii socialismului, pe baza comunității orînduirii sociale, a țelurilor și intereselor supreme ale celor două țări și popoare.

Oamenii muncii din țara noastră poartă o vie recunoștință soldaților și ofițerilor români care au luptat cu neînfricare în crîncena încleștare cu forțele fascismului, tuturor luptătorilor care s-au jertfit pentru eliberarea și independența patriei noastre, pentru cauza libertății popoarelor. *(Aplauze puternice)*.

În inima poporului român va rămîne nestins sentimentul de recunoștință față de ostașii armatei sovietice, care a purtat pe umerii ei greul războiului, a dat imense jertfe materiale și umane pentru înfrîngerea Germaniei hitleriste, pentru salvarea omenirii de barbaria fascistă, și-a vărsat sîngele pentru eliberarea întregului teritoriu al patriei noastre. Între ostașii Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România și militarii armatelor Uniunii Sovietice s-au statornicit și se dezvoltă continuu relații de strînsă prietenie, de rodnică colaborare în toate domeniile. Întărirea acestei colaborări și prietenii este una

din cerințele asigurării victoriei în lupta pentru pace și socialism. *(Aplauze prelungite)*.

La această solemnitate participă numeroși veterani ai războiului antifascist; îmi face o deosebită plăcere să vă adresez dumneavoastră, precum și celorlalți veterani ai războiului antifascist, cele mai calde felicitări, să vă aduc omagiul națiunii noastre socialiste pentru vitejia și eroismul cu care, acum un sfert de secol, ați luptat pentru eliberarea patriei, acoperind de glorie drapelele armatei române. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

Armata noastră nouă este una din cele mai importante creații ale revoluției și construcției socialiste; formarea și dezvoltarea sa sînt legate de întreaga perioadă istorică a luptei poporului nostru pentru libertate, pentru transformarea democratică a țării, răsturnarea claselor exploatatoare și instaurarea puterii muncitorești-țărănești, pentru făurirea noii orînduiri sociale pe pămîntul României.

În perioada ultimului sfert de veac, în structura și profilul armatei noastre s-au produs profunde schimbări înnoitoare, corespunzător schimbărilor generale cu caracter revoluționar petrecute în societatea românească. Reorganizate pe baze noi, forțele armate au devenit scut de nădejde al intereselor vitale ale poporului muncitor, liber și stăpîn pe soarta sa, apărătoare a mărețelor cuceriri socialiste ale oamenilor muncii, a independenței și suveranității patriei. *(Vii aplauze)*. România dispune astăzi de o armată puternică, temeinic instruită, cu un înalt nivel de organizare, bine înzestrată cu armament și tehnică militară, conștientă de menirea sa în societatea noastră, profund devotată cauzei partidului și poporului, capabilă să apere prezentul și viitorul luminos al națiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*. Armata noastră este trup

din trupul poporului muncitor, partea sa înarmată, întruchiparea vie a concepției marxist-leniniste cu privire la înarmarea de către revoluție a maselor populare. „Numai poporul înarmat — spunea Lenin — poate fi un reazem efectiv al libertății poporului“. Tocmai de aceea, îngrijindu-se de întărirea forțelor armate, partidul și guvernul României socialiste se preocupă de pregătirea militară a întregului nostru popor, conștiente că un viitor război împotriva imperialismului nu poate fi decît un război la care trebuie să participe întregul popor. *(Vii aplauze).*

Desigur, în condițiile revoluției tehnice-științifice contemporane, armamentul și tehnica de luptă modernă au un rol de seamă în asigurarea capacității de apărare a fiecărui stat ; tocmai ținînd seama de această cerință, Comitetul Central și guvernul țării noastre se preocupă permanent de înzestrarea armatei cu mijloace tehnice perfecționate, de dezvoltarea și modernizarea producției proprii de armament. Experiența arată însă că și în domeniul militar — ca de altfel în toate sectoarele vieții sociale — factorul hotărîtor continuă să rămînă omul, creatorul a tot ceea ce este mai valoros în societate, a înseși științei și tehnicii, omul conștient de justețea idealurilor de libertate și progres ale poporului din care face parte. Războiul din Vietnam demonstrează în modul cel mai concludent că un popor ferm hotărît să nu precupețească nimic pentru apărarea ființei sale naționale, a libertății și demnității patriei nu poate fi înfrînt de nici o forță, oricît de însemnată ar fi tehnica militară pusă în mișcare de agresor, că el se bucură de sprijinul și solidaritatea activă a țărilor socialiste, a tuturor forțelor înaintate ale omenirii, că un asemenea popor poate fi sigur de victoria împotriva imperialismului. *(Aplauze prelungite).*

Una din calitățile fundamentale ale armatei Republicii Socialiste România este legătura strînsă, indisolubilă, realizată prin toate fibrele ființei sale cu poporul nostru, cu viața și aspirațiile lui. Această legătură, dragostea și respectul de care forțele noastre armate se bucură în rîndul maselor populare, sprijinul neprecupețit pe care i-l acordă întreaga națiune socialistă — iată izvorul forței și invincibilității armatei noastre populare ! *(Vii aplauze).* Numai întărind continuu această fuziune organică cu clasa muncitoare, cu țărănimea și intelectualitatea, cu toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, armata își va putea îndeplini cu succes îndatorirea primordială de a apăra munca pașnică a poporului român, constructor al societății socialiste, împotriva oricărei încercări a imperialismului, a reacțiunii de a atenta la libertatea și independența patriei noastre, de a împiedica făurirea vieții libere și fericite a celor ce muncesc. *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român dă o înaltă apreciere realizărilor obținute în întărirea continuă a puterii de luptă a forțelor noastre armate. Prețuim în mod deosebit activitatea cadrelor noastre militare — comandanți și activiști de partid — care, cu competență și pasiune, acționează pentru instruirea și educarea trupelor, pentru formarea tinerilor chemați sub drapel ca luptători stăpîni pe tehnica înaintată a zilelor noastre, conștienți de înaltele îndatoriri ce le revin față de patrie și popor. Apreciem în mod deosebit rezultatele bune obținute în pregătirea militară și politică, în întărirea ordinii și disciplinei în toate unitățile forțelor noastre armate. Comitetul Central și guvernul, întregul popor felicită din toată inima militarii forțelor noastre armate — generali, ofițeri, subofițeri, gradați și soldați —, care, dînd dovadă de un nețărmurit devotament față de cauza socialismului, față de patrie, nu-și precupețesc eforturile pentru a îndeplini cu cinste mi-

siunea trasată de partid și de stat, de întregul popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Sărbătorirea Zilei Forțelor Armate are loc la puțin timp după Congresul al X-lea al partidului, care, analizînd în mod aprofundat stadiul atins de țara noastră în evoluția sa economică și social-politică, realizările dobîndite pe drumul noii orînduiri, a trasat programul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

În prezent, oamenii muncii desfășoară o intensă activitate creatoare pentru îndeplinirea și depășirea planului de stat pe anul 1969, pentru realizarea cu succes a prevederilor actualului cincinal — premisa necesară a transpunerii în fapt a Directivelor Congresului al X-lea al partidului în domeniul dezvoltării industriei și agriculturii, al modernizării bazei tehnice-materiale a societății și ridicării nivelului de trai, material și spiritual, al populației. Partidul, întregul popor depun eforturi susținute pentru înfăptuirea indicațiilor Congresului privind perfecționarea întregii vieți sociale, a formelor și metodelor de organizare a economiei, științei și culturii, pentru îmbunătățirea activității organelor de partid și de stat, apropierea instituțiilor centrale de unitățile productive, folosirea mai judicioasă a cadrelor corespunzător nevoilor producției materiale și ale celorlalte sectoare ale societății, sporirea spiritului de răspundere al fiecăruia la locul său de muncă, participarea mai intensă a maselor la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor partidului și statului, la conducerea treburilor obștești.

Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea traduc în viață cu entuziasm și hotărîre linia politică generală a partidului comunist, văzînd în aceasta expresia fidelă a intereselor lor supreme, calea sigură a împlinirii năzuințelor poporului nostru de bunăstare, progres și civilizație,

de propășire a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

În centrul politicii de construcție a socialismului înfăptuite de partidul și guvernul țării noastre se află ridicarea continuă a nivelului de viață al poporului ; scopul suprem al întregii opere de edificare a noii orînduiri, sensul a tot ceea ce întreprindem pe linia dezvoltării forțelor de producție, a progresului multilateral al societății noastre este satisfacerea la un nivel tot mai înalt a cerințelor materiale și spirituale ale oamenilor muncii. Pe măsura dezvoltării economiei, a îndeplinirii planului de stat, a sporirii eficienței întregii producții de bunuri materiale se înfăptuiesc noi și noi măsuri pentru creșterea bunăstării maselor populare. În acest cadru se înscrie majorarea salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, precum și recenta măsură de sporire a soldelor cadrelor din Ministerul Forțelor Armate. *(Vii aplauze).*

Împreună cu întregul popor, militarii patriei noastre sînt chemați să-și aducă contribuția — în domeniul lor de activitate — la înfăptuirea cu succes a marilor sarcini și obiective ce ne stau în față.

Folosind condițiile create de partidul și statul nostru, ținînd pasul cu progresele obținute în epoca actuală în domeniul tehnicii militare, asigurînd ridicarea continuă a nivelului politic și ideologic, a conștiinței socialiste a tuturor militarilor, forțele noastre armate trebuie să-și perfecționeze activitatea, să-și sporească neîncetat capacitatea de luptă. Datoria de cinste a tuturor comandanților, consiliilor politice, a cadrelor militare este de a asigura îndeplinirea ireproșabilă a planului pregătirii de luptă și politice, întărirea necontenită a ordinii și disciplinei, stăpînirea la perfecție a armamentului și tehnicii, însușirea științei și artei militare moderne.

În același timp, este necesar să se acorde o atenție sporită îmbunătățirii stilului și metodelor de muncă în domeniul conducerii și organizării activității în armată. Pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor pregătirii de luptă, este necesar ca, respectînd principiile de comandă proprii armatei, măsurile ce se iau în acest domeniu să fie rodul unei largi consultări a cadrelor militare, al fructificării bogatei experiențe acumulate de comandamentele și unitățile militare.

Armata este nu numai un instrument de pregătire militară a ostașilor chemați sub drapel, ea este și trebuie să fie și o înaltă școală de educație politică, comunistă a tineretului. *(Vii aplauze)*. Prin activitatea politică din armată trebuie să se cultive în rîndul tinerilor ostași nobilele sentimente ale patriotismului socialist, devotamentul față de partid și popor, față de cauza socialismului, dragostea de muncă, hotărîrea de a-și consacra întreaga energie progresului societății noastre socialiste.

O contribuție importantă este chemată să aducă și în viitor armata la activitatea concretă din diferite domenii ale construcției socialiste, acolo unde o cer interesele generale ale patriei. Participînd cot la cot cu muncitorii și țăranii la realizarea unor importante lucrări și obiective din industrie, construcții, transporturi, agricultură, militarii aduc un aport de seamă la dezvoltarea economică și socială a țării, la propășirea continuă a națiunii noastre socialiste. *(Vii aplauze)*.

În îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața forțelor armate, un rol însemnat revine organizațiilor de partid și de tineret din unitățile militare, care trebuie să asigure ridicarea necontenită a nivelului politic-ideologic al tuturor militarilor, promovarea unui climat de înaltă exigență și răspundere față de felul cum își îndeplinesc datoria cadrele militare, toți cetățenii aflați sub arme.

Întărirea capacității de apărare a patriei este o necesitate vitală a construcției socialismului și comunismului în România — și de aceea partidul nostru va acorda și în viitor toată atenția înzestrării armatei cu mijloace moderne, bunei pregătiri militare și politice a ostașilor. Desigur, întărirea puterii de apărare a țării mobilizează însemnate fonduri din avuția națională, cere eforturi materiale din partea întregii societăți, dar aceasta este indispensabil pentru securitatea patriei, a orînduirii socialiste. Nu putem uita nici un moment că, atîta timp cît va exista imperialismul, trebuie să avem o armată puternică, capabilă în orice moment să-și facă datoria față de cauza socialismului, față de popor. *(Aplauze puternice)*. Preocupîndu-ne cu consecvență de creșterea potențialului de luptă al forțelor noastre armate, ne achităm nu numai de una din cele mai sacre îndatoriri față de poporul român, față de patria noastră socialistă, dar în același timp ne îndeplinim o înaltă obligație internaționalistă față de țările socialiste, de interesele generale ale socialismului, ale securității și păcii în lume. *(Vii aplauze)*.

Stimați tovarăși,

Armata Republicii Socialiste România este educată în spiritul politicii profund internaționaliste a partidului nostru, de solidaritate frățească cu țările socialiste, cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu forțele progresiste și revoluționare de pretutindeni, cu popoarele care își apără dreptul la existență și o viață liberă. *(Aplauze îndelungate)*.

După cum este cunoscut, în centrul politicii externe a țării noastre, partidul situează în mod statornic colaborarea și alianța frățească cu toate țările sistemului mondial socialist ; România își îndeplinește și își va îndeplini întotdeauna cu sfințenie obligațiile ce-i revin în cadrul

alianţelor sale militare cu ţările socialiste. În deplină concordanţă cu această politică, armata noastră a dezvoltat şi dezvoltă strînse legături de colaborare cu forţele armate ale popoarelor care construiesc noua orînduire, cu armatele ţărilor participante la Tratatul de la Varşovia, ale tuturor ţărilor socialiste, pe baza stimei şi respectului mutual, a prieteniei şi spiritului camaraderesc. Partidul şi guvernul nostru vor acţiona şi în viitor pentru întărirea şi dezvoltarea acestor relaţii de colaborare, astfel ca — în cazul în care va fi necesar — armatele noastre, luptînd împreună, să poată da riposta cuvenită oricărei agresiuni imperialiste din afară, apărînd integritatea teritorială, independenţa şi suveranitatea ţărilor noastre, cauza socialismului şi păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Noi considerăm că atîta timp cît există pactul militar N.A.T.O. este necesară menţinerea Tratatului de la Varşovia, întărirea capacităţii de apărare a statelor participante, dezvoltarea colaborării armatelor naţionale ale ţărilor socialiste. Sporirea forţei sistemului socialist depinde de dezvoltarea capacităţii de apărare a fiecărei ţări socialiste, de întărirea fiecărei armate naţionale. *(Vii aplauze).* Noi pornim de la faptul că forţele sistemului mondial socialist depind de forţa economică, politică şi militară a fiecărei ţări socialiste în parte, de întărirea continuă a colaborării şi prieteniei dintre ele, a unităţii tuturor ţărilor sistemului mondial socialist. Aceasta poate asigura victoria în lupta împotriva imperialismului, victoria păcii în lume. *(Aplauze prelungite).*

În spiritul întregii politici internaţionale promovate de partidul şi statul nostru — politică pătrunsă de o înaltă responsabilitate pentru cauza păcii, a încrederii şi colaborării dintre toate popoarele lumii —, armata României socialiste nu a fost şi nu va fi niciodată călăuzită de scopuri agresive ; ea susţine în întregime şi cu toată ho-

tărîrea politica statului nostru de colaborare cu ţări cu orînduire socială diferită, este educată în spiritul respectului faţă de dreptul sacru al fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele, fără nici un amestec din afară, faţă de independenţa şi suveranitatea naţională a popoarelor, faţă de cauza dreaptă a luptei împotriva imperialismului şi colonialismului. *(Vii aplauze).*

După cum este cunoscut, ţara noastră depune eforturi constante şi neobosite pentru normalizarea relaţiilor dintre state, pentru reglementarea diferendelor şi litigiilor prin tratative, renunţarea la forţă ca mijloc de rezolvare a problemelor internaţionale, pentru dezvoltarea largă a cooperării între ţări şi popoare.

O importanţă hotărîtoare pentru însănătoşirea climatului internaţional ar avea înfăptuirea dezarmării generale, în primul rînd a dezarmării nucleare — calea radicală de a elimina pericolul războiului atomic. Aceasta ar reprezenta o uriaşă contribuţie pozitivă nu numai la realizarea destinderii internaţionale şi întărirea păcii, ci şi la progresul general al omenirii ; fondurile considerabile alocate astăzi pentru înarmare ar putea fi folosite pentru intensificarea dezvoltării economice şi sociale a ţărilor, pentru lichidarea marilor decalaje existente în nivelul forţelor de producţie şi al potenţialului material şi cultural al statelor, pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale popoarelor.

Iată de ce România acţionează cu hotărîre pentru înfăptuirea principiilor şi propunerilor formulate de ţările socialiste semnatare ale Declaraţiei de la Bucureşti din 1966 şi Apelului de la Budapesta din acest an cu privire la securitatea europeană, se pronunţă pentru organizarea unei conferinţe consacrate securităţii pe continentul nostru, pentru înfăptuirea altor acţiuni dedicate acestui scop, în interesul extinderii raporturilor de bună înţelegere şi cooperare între statele din Europa.

În îmbunătățirea atmosferei internaționale și întărirea păcii mondiale un rol considerabil ar avea lichidarea focarelor de război din diferite părți ale lumii, încetarea războiului și retragerea trupelor americane din Vietnam — astfel ca poporul vietnamez să-și poată rezolva singur problemele interne, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).* De asemenea, o importanță deosebită ar avea-o soluționarea conflictului din Orientul Apropiat, prin aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, respectarea integrității teritoriale și a independenței tuturor statelor din această regiune.

Militînd cu fermitate și în viitor în spiritul politicii sale externe pașnice și constructive, România este hotărîtă să-și aducă întreaga contribuție la realizarea mărețelor idealuri de pace, progres și securitate ale omenirii, la promovarea în viața internațională a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc — singura cale pentru înlăturarea pericolului unui nou război, pentru asigurarea colaborării dintre toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice).* România, Partidul Comunist Român vor face totul pentru a-și aduce contribuția la întărirea unității dintre țările sistemului mondial socialist, dintre partidele comuniste și muncitorești, dintre toate forțele antiimperialiste, pentru a-și aduce contribuția la cauza păcii și socialismului în întreaga lume. *(Aplauze îndelungate).*

În înfăptuirea politicii externe a partidului și statului nostru, un rol de seamă revine forțelor noastre armate. Este o datorie de înaltă onoare și răspundere pentru toți ostașii și ofițerii armatei noastre de a-și ridica continuu pregătirea de luptă și politică, măiestria militară — astfel încît să fie oricînd gata să poată apăra munca creatoare

pașnică a poporului, îndeplinindu-și totodată cu cinste rolul de detașament activ în lupta pentru apărarea cauzei socialismului, progresului și păcii. *(Vii aplauze).*

Doresc, în încheiere, să urez tuturor ofițerilor și ostașilor noi succese în activitatea închinată întăririi continue a puterii de apărare a țării, salvgardării mărețelor noastre cuceriri socialiste, libertății și independenței patriei. *(Aplauze puternice).* Avem deplina convingere că glorioasa noastră armată populară va servi întotdeauna cu credință și abnegație interesele poporului, cauza socialismului, că va răspunde cu cinste nobilei misiuni încredințate de partid, de patria noastră socialistă. *(Aplauze prelungite).*

Vă urez tuturor noi și cît mai mari realizări, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Trăiască Forțele Armate ale Republicii Socialiste România! *(Aplauze puternice).*

Trăiască patria noastră socialistă! *(Aplauze îndelungi).*

Să se întărească continuu prietenia dintre România și Uniunea Sovietică, dintre toate țările socialiste! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul poporului român pe calea socialismului și comunismului! *(Aplauze puternice, îndelungate, ovații: se scandează „P.C.R."—„P.C.R.").*

MESAJ ADRESAT MUNICIPIULUI DEVA CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 700 DE ANI DE LA PRIMA MENŢIUNE DOCUMENTARĂ A EXISTENŢEI SALE

— 26 octombrie 1969 —

COMITETULUI MUNICIPAL DE PARTID, CONSILIULUI POPULAR MUNICIPAL, LOCUITORILOR MUNICIPIULUI DEVA

Stimaţi tovarăşi,

Aniversarea a 700 de ani de la prima menţiune documentară a existenţei municipiului Deva îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al guvernului şi al meu personal, un călduros salut tovărăşesc şi cele mai bune urări pentru înflorirea oraşului dumneavoastră şi fericirea locuitorilor lui.

Străvechi leagăn de cultură şi civilizaţie, al cărui nume evocă istoria îndepărtată a plămădirii poporului român, oraşul Deva a avut, de-a lungul veacurilor, o prezenţă viguroasă în lupta purtată de masele populare împotriva jugului feudal şi a stăpînirii străine, pentru libertatea socială şi naţională. Aici s-au scris pagini luminoase ale mişcării muncitoreşti şi democratice din România, ale activităţii desfăşurate de Partidul Comunist Român pentru făurirea alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea şi unirea tuturor forţelor progresiste, ale revoluţiei populare şi construcţiei socialiste.

În anii socialismului, ca rezultat al politicii partidului, al muncii rodnice desfăşurate în strînsă unitate şi frăţie de

locuitorii săi — români, maghiari, germani —, Deva a cunoscut, ca şi alte oraşe ale patriei, o intensă dezvoltare politică, economică, social-culturală, o adevărată renaştere pe toate tărîmurile. Municipiul constituie azi un important centru economic al judeţului, cuprinzînd unităţi ale industriei electrice, miniere, materialelor de construcţii, forestiere, alimentare. El a crescut şi s-a modernizat din punct de vedere edilitar. Instituţiile culturale concentrate aici îşi aduc contribuţia la dezvoltarea învăţămîntului şi formarea cadrelor, la valorificarea remarcabilelor tradiţii locale ale culturii şi artei româneşti, la tezaurul spiritual al naţiunii noastre socialiste.

Îmi exprim convingerea că aniversarea acestei importante date istorice va stimula şi mai mult activitatea creatoare, munca însufleţită a locuitorilor municipiului Deva, a cadrelor de partid, de stat şi economice, a organizaţiei municipale de partid şi a consiliului popular municipal pentru înfăptuirea măreţului program elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, pentru a-şi spori contribuţia la progresul şi prosperitatea României socialiste.

Cu prilejul acestui memorabil jubileu, felicit din toată inima pe muncitorii, intelectualii, activiştii de partid şi de stat, pe toţi locuitorii municipiului Deva şi le doresc tuturor sănătate, fericire în viaţa personală, noi succese în munca nobilă pentru înflorirea oraşului şi a judeţului, a patriei noastre dragi — Republica Socialistă România.

INTERVIU ACORDAT TOVARĂŞULUI GAVRO ALTMAN, REDACTORUL ŞEF AL REVISTEI „KOMUNIST", ORGAN AL UNIUNII COMUNIŞTILOR DIN IUGOSLAVIA

— *13 noiembrie 1969* —

ÎNTREBARE: *Permiteţi-mi, tovarăşe secretar general, să încep printr-o întrebare generală privitoare la situaţia internaţională. Cu toate că marile puteri se arată dispuse să caute posibilităţi de înţelegere, în special în domeniile în care au interese majore — am în vedere limitarea noilor forme, excepţional de costisitoare, ale cursei înarmărilor —, este greu să ne eliberăm de sentimentul că pacea este instabilă, că destinele ei sînt incerte. Care sînt cauzele acestei instabilităţi, ce se poate întreprinde pentru înlăturarea ei şi — mai ales — ce ar trebui să facă în acest sens ţările mici şi mijlocii care au cel mai mult de suferit de pe urma încordării în relaţiile internaţionale?*

RĂSPUNS: În aprecierea situaţiei internaţionale, România porneşte de la faptul că — cu toată existenţa unor focare de război şi încordare în diferite părţi ale lumii — totuşi, în ultimii ani, se dezvoltă şi capătă un rol tot mai important forţele care se pronunţă pentru pace, pentru o politică de colaborare între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Noi apreciem că forţele care

acţionează în direcţia destinderii şi colaborării sînt în creştere, că există posibilitatea reală de a promova în viaţa internaţională o politică de pace, de conlucrare paşnică.

În ce priveşte sursele de încordare din diferite zone ale lumii, considerăm că ele sînt urmarea politicii de dominaţie şi de forţă promovată de cercurile imperialiste; din aceasta decurge, cred, şi răspunsul la întrebarea pe care mi-aţi pus-o în legătură cu ceea ce trebuie făcut pentru a se pune capăt încordării, pentru a se salvgarda pacea. În primul rînd, consider necesar să se acţioneze pentru a se pune capăt politicii imperialiste de dominaţie, amestecului în treburile interne ale altor state. Aceasta cere ca toate forţele antiimperialiste — partidele comuniste, ţările socialiste, mişcările de eliberare naţională şi alte forţe democratice — să acţioneze unite pentru a împiedica amestecul în treburile altor state, pentru a pune capăt politicii de dominaţie. În mod deosebit, consider că este necesar să se intensifice lupta pentru lichidarea colonialismului şi neocolonialismului, să se sprijine popoarele care se ridică pentru eliberarea lor naţională, pentru dezvoltare independentă.

O mare importanţă pentru asigurarea păcii şi colaborării în lume are afirmarea în relaţiile dintre state a principiilor suveranităţii şi independenţei naţionale, neamestecului în treburile interne, respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî dezvoltarea conform propriei sale voinţe.

Consider că în realizarea păcii — acest deziderat major al întregii omeniri — un rol important revine tuturor statelor lumii, indiferent de orînduirea lor socială, de mărimea sau forţa lor economică şi militară. Fireşte, înţelegem rolul deosebit pe care ţările mari îl au în viaţa internaţională, răspunderea lor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă astăzi omenirea. Bineînţeles, ţinem seama totodată de faptul că în lume sînt ţări mari imperialiste şi

țări mari socialiste și că în politica promovată de acestea există deosebiri fundamentale ; pornind de aici, avem în vedere rolul important al marilor țări socialiste în asigurarea păcii. În același timp, noi considerăm că problemele păcii nu pot fi rezolvate fără participarea tuturor statelor lumii. Și în această privință ținem seama că țările mici și mijlocii sînt socialiste, capitaliste sau în curs de dezvoltare ; apreciem că în lupta pentru pace un rol deosebit revine și țărilor socialiste mici și mijlocii, chemate să desfășoare o politică activă, să dezvolte relații cu toate statele, să contribuie la soluționarea problemelor actuale ale vieții internaționale în interesul păcii și colaborării mondiale.

ÎNTREBARE : *În raportul Comitetului Central pe care l-ați prezentat în fața Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român ați vorbit pe larg despre principiile pe care ar trebui să se bazeze relațiile dintre țările socialiste. Este vorba de o colaborare internațională calitativ superioară, care, așa cum ați spus, este influențată de unele condiții obiective, generate de deosebirile existente în ce privește stadiile de dezvoltare istorică a țărilor respective, dar și de neînțelegerea și ignorarea acestor deosebiri. Care sînt perspectivele și mijloacele de înlăturare a dificultăților de ordin subiectiv ?*

RĂSPUNS : O dată cu victoria socialismului într-o serie de țări, s-a pus implicit și problema organizării relațiilor internaționale dintre ele, pornindu-se de la faptul că țările socialiste se dezvoltă în condiții deosebite și au de rezolvat sarcini cu totul noi. Este știut că, în trecut, relațiile dintre state au avut de fapt la bază principiul dominației celui mai puternic asupra celui mai slab ; aceasta caracterizează politica imperialistă. Apariția statelor socialiste a pus problema organizării unor relații pe principii noi. În această privință ne bazăm pe învățătura mar-

xist-leninistă și pe internaționalismul proletar, care presupun că între state — cu deosebire între statele socialiste — trebuie să existe relații de deplină egalitate, de respect reciproc, de neamestec în treburile interne, de întrajutorare activă în domeniul construcției economice și al vieții internaționale. Plecăm deci de la necesitatea dezvoltării unor relații care să ducă la o colaborare strînsă între țările socialiste, să contribuie la întărirea unității acestora, să fie un exemplu pentru toate statele lumii.

Desigur, afirmarea unui asemenea tip de relații nu se realizează de la sine ; aceasta cere timp și, bineînțeles, presupune lichidarea a o serie de mentalități vechi care mai continuă să se mențină, sub o formă sau alta, și în condițiile socialismului.

Este cunoscută afirmația clasicilor marxism-leninismului că vechile obiceiuri și mentalități nu dispar peste noapte, că împotriva lor trebuie dusă o luptă îndelungată, că succesul acestei lupte depinde de dezvoltarea economică, socială, culturală, științifică. Noi apreciem că uneori în relațiile dintre țările socialiste apar unele manifestări subiective care au rădăcini în nerespectarea principiilor marxism-leninismului și ale internaționalismului proletar. Deci, pentru a dezvolta relațiile dintre țările socialiste, pentru a întări unitatea lor, considerăm necesar să se vegheze cu strictețe la respectarea principiilor marxism-leninismului, ale internaționalismului proletar.

După părerea noastră, actualele stări de lucruri sînt trecătoare, greutățile vor fi depășite ; există realmente condiții pentru a se ajunge la realizarea unor relații calitativ superioare între țările socialiste, la întărirea colaborării lor în toate domeniile de activitate. De altfel, în ultimele luni se cunosc o serie de acțiuni și de rezultate pozitive în această direcție. Dacă toate statele socialiste, toate partidele comuniste și muncitorești din aceste țări

vor acționa consecvent în direcția înlăturării greutăților, pentru găsirea căilor de a dezvolta colaborarea și întări unitatea, vom depăși într-o perioadă relativ scurtă situația încordată de astăzi.

În ceea ce privește România, ea a acționat și acționează consecvent în această direcție ; ea își va aduce și în viitor contribuția activă la dezvoltarea colaborării și unității cu toate statele socialiste.

ÎNTREBARE : *Țara dumneavoastră, ca și țara noastră sînt profund interesate în realizarea securității europene, în înlocuirea echilibrului nesigur dintre blocuri printr-un sistem de securitate trainic și stabil, bazat pe colaborarea tuturor țărilor europene. O dată cu maturizarea condițiilor pentru ținerea conferinței europene privind securitatea, devine, desigur, tot mai necesar ca principiile generale să fie completate cu propuneri adecvate, concrete. Aveți de sugerat asemenea propuneri ?*

RĂSPUNS : Desigur, securitatea europeană este un deziderat arzător și actual al tuturor popoarelor de pe continentul nostru. Noi apreciem că în ultimii ani s-au obținut rezultate pozitive în direcția dezvoltării colaborării între statele continentului, s-au creat condiții favorabile pentru a se aborda, într-un mod realist, problema securității europene. Considerăm că în această direcție un rol important au avut hotărîrile țărilor socialiste adoptate în 1966 la București și la Conferința de la Budapesta din martie a.c., precum și recenta întîlnire de la Praga a miniștrilor de externe ai acestor țări.

Considerăm pozitive propunerile pentru organizarea unei întîlniri a țărilor europene ; o asemenea întîlnire este necesară, ea ar avea o importanță deosebită pentru dezvoltarea colaborării și încrederii între statele de pe continent. Acordăm o atenție deosebită propunerii privind adoptarea unei declarații sau a unui document cu privire la renunțarea la folosirea forței, precum și la dezvoltarea colaborării economice, comerciale și tehnico-științifice între statele europene. Considerăm că acestea sînt chestiunile cele mai actuale a căror rezolvare ar face posibilă crearea unei baze de colaborare trainică între țările europene, ar deschide calea rezolvării în perspectivă și a altor probleme din Europa. După părerea noastră, este necesar ca fiecare stat european să acționeze în această direcție. Ar fi util să aibă loc un șir de întîlniri bilaterale și multilaterale, cu scopul de a pregăti în cele mai bune condiții această întîlnire.

ÎNTREBARE : *V-aș ruga să vă referiți la principiile și la modul în care ar trebui să se dezvolte relațiile economice, comerciale și tehnice-științifice dintre țări.*

RĂSPUNS : Noi pornim de la faptul că problema colaborării economice, comerciale, tehnice-științifice în Europa, ca și în întreaga lume, este esențială pentru dezvoltarea relațiilor dintre state, pentru progresul general și asigurarea păcii. În condițiile revoluției tehnice-științifice actuale, nu se poate concepe dezvoltarea economică și socială a unei țări, a unui popor, fără o strînsă colaborare cu alte state și popoare. De aceea, noi considerăm că statele europene trebuie să pună pe prim plan intensificarea și lărgirea colaborării și cooperării economice, comerciale și tehnice-științifice. Desigur, această cooperare și colaborare trebuie să se bazeze pe principiile egalității între state, să pornească de la interesele fiecărui partener și, în același timp, să deschidă posibilitatea unui schimb mai liber, mai amplu, atît de produse, de tehnologii, cît și de cuceriri ale științei. Aceasta presupune, desigur, renunțarea la tendințele spre grupări economice închise — cum ar fi Piața comună —, creîndu-se posibilități de extindere a re-

lațiilor bi și multilaterale. Firește, formele unor asemenea relații pot fi diferite — nu trebuie să încercăm să le limităm, să le circumscriem într-un cadru îngust. Ceea ce trebuie să avem în vedere este că această colaborare, această cooperare economică și tehnică-științifică trebuie să contribuie la dezvoltarea rapidă a fiecărui stat, să excludă posibilitatea unor forme de dominație. În felul acesta se pot găsi nenumărate forme de cooperare reciproc avantajoasă.

ÎNTREBARE : *Trecînd pe terenul dezvoltării interne a României, permiteți-mi să remarc că un observator obiectiv și bine intenționat din străinătate nu poate decît să fie impresionat de eforturile mari care se fac pentru progresul și modernizarea economiei. Cum apreciați rezultatele principale și scopurile imediate ale acestor eforturi ?*

RĂSPUNS : Așa cum am arătat de altfel și la Congresul al X-lea, România pune un accent deosebit pe organizarea unei industrii moderne, bazată pe tehnica nouă. De asemenea, acordăm o atenție deosebită agriculturii, ca una din ramurile de bază ale economiei noastre. În aceste direcții putem spune că am obținut rezultate mulțumitoare, planul cincinal actual îndeplinindu-se în condiții bune.

Dezvoltarea industriei, a economiei noastre în general, a pus problema îmbunătățirii formelor de conducere și planificare a activității economice. Trecînd la realizarea acestor sarcini, noi am pornit de la necesitatea de a îmbina cît mai judicios conducerea centrală și unică, pe bază de plan, a economiei, cu o largă autonomie și independență ale unităților economice. În această direcție au fost luate o serie de măsuri, altele sînt în curs de definitivare. Aceste măsuri se referă la sporirea atribuțiilor întreprinderilor, la crearea unor centrale sau combinate economice care vor avea atribuții largi în planificarea și conducerea activității economice a grupului de întreprinderi pe care le cuprind. Acționăm pentru descentralizarea unor sarcini, perfecționarea planificării, îmbunătățirea activității financiare, creșterea responsabilității întreprinderilor și centralelor, degrevarea de anumite îndatoriri a ministerelor economice.

Rezultatele sînt în general pozitive, deși activitatea centralelor este la început ; încă nu au un an de activitate. Noi dorim ca, în cadrul centralelor, să punem un accent mai puternic pe specializarea întreprinderilor, mergînd spre o producție de serie mare, spre dezvoltarea largă a cooperării atît în cadrul național cît și cu alte state. Organizarea de centrale sau combinate, de complexe mari economice va crea condiții favorabile specializării și cooperării mai largi atît pe plan național cît și internațional, va asigura posibilitatea introducerii mai rapide a tehnicii moderne în producție, ridicarea generală a calității întregii activități economice.

ÎNTREBARE : *În raportul prezentat la Congres ați arătat că Partidul Comunist Român pornește în activitatea sa de la premisa că „o dată cu creșterea forțelor de producție trebuie asigurată perfecționarea continuă a relațiilor de producție". În acest sens, dumneavoastră ați subliniat necesitatea conducerii colective a întreprinderilor economice și a participării nemijlocite a oamenilor muncii la conducerea activității economice, ați insistat asupra dezvoltării democrației socialiste și combaterii birocratismului prin controlul maselor asupra activității tuturor organelor puterii. Vă rog să vă referiți la aceste probleme.*

RĂSPUNS : Noi am pășit la organizarea și perfecționarea conducerii colective ; am înființat comitete de direcție în întreprinderi și comitete de administrație în cadrul combinatelor și centralelor cu rolul de a conduce întreaga activitate a unităților respective. În organis-

mele de conducere ale întreprinderilor, la care participă cadre de conducere și cei mai buni specialiști, am antrenat și exponenți ai sindicatelor și reprezentanți ai salariaților desemnați în adunările generale ale oamenilor muncii. Am introdus principiul muncii colective și în conducerea ministerelor, în sensul că organele de conducere ale acestora au un caracter deliberativ, iau hotărîri asupra principalelor probleme ale dezvoltării economice.

În activitatea întreprinderilor atribuim un rol important adunărilor generale ale salariaților — chemate să analizeze activitatea economică a unităților respective, să exercite un control de masă asupra muncii desfășurate în întreprindere pentru dezvoltarea producției și, totodată, să mobilizeze eforturile întregului colectiv pentru perfecționarea activității economice.

Desigur, sîntem abia la început, dar experiența ne va ajuta să îmbunătățim continuu activitatea în această privință. Țin să mai adaug că, în acest domeniu, am studiat în prealabil experiența altor țări socialiste și continuăm să o studiem, ținem seama de tot ceea ce ni se pare bun într-o țară sau alta. Astfel ne străduim să perfecționăm neîncetat activitatea din economie.

În perspectivă, conducerea activității economice — ca de altfel în toate domeniile — se va desfășura pe baze tot mai democratice, cu participarea largă a colectivelor de oameni ai muncii ; vom crea o bună ambianță pentru a se putea discuta pe larg problemele dezvoltării societății noastre, spre a se găsi cele mai potrivite căi de edificare a socialismului.

ÎNTREBARE : *România și Iugoslavia se numără printre țările care se pot mîndri cu o tradiție de prietenie îndelungată. În prezent ne apropie și identitatea orînduirii sociale, precum și multitudinea punctelor de vedere comune privind lumea contemporană. După părerea dumneavoastră, ce ar trebui întreprins, de o parte și de cealaltă, pentru a dezvolta în continuare relațiile dintre țările noastre și a progresa și mai rapid pe drumul colaborării practice ?*

RĂSPUNS : Este adevărat, între România și Iugoslavia există relații vechi de prietenie și colaborare. Popoarele noastre nu au avut niciodată probleme litigioase. De-a lungul dezvoltării lor istorice ele s-au întrajutorat pentru a-și asigura dezvoltarea independentă. În condițiile noi, cînd atît în România cît și în Iugoslavia se construiește socialismul — trecînd peste momentele care au umbrit într-o perioadă colaborarea noastră —, relațiile dintre România și Iugoslavia au cunoscut o dezvoltare puternică.

Apreciem că astăzi raporturile dintre țările și partidele noastre sînt dintre cele mai bune, că, atît pe plan economic, științific și cultural, cît și în viața internațională, România și Iugoslavia dezvoltă o colaborare largă, aducîndu-și contribuția activă la rezolvarea problemelor păcii și progresului mondial. Aș dori să menționez, în treacăt, întîlnirile dintre reprezentanții statelor și partidelor noastre, respectiv întîlnirile cu tovarășul Tito, care sînt tocmai o dovadă a raporturilor de strînsă colaborare și prietenie dintre țările și partidele noastre.

În ce privește relațiile economice, acestea au cunoscut în ultimii ani un progres rapid ; un exemplu este construcția în comun a hidrocentralei de la Porțile de Fier. Nu putem spune, firește, că am ajuns la maximum ; de altfel, aceasta nu se va putea spune niciodată. Apreciez că sînt încă mari posibilități pentru amplificarea colaborării noastre economice. Pentru a transforma în realități aceste posibilități, este necesar ca atît întreprinderile românești cît

și cele iugoslave, atît guvernul român cît și guvernul iugoslav să acționeze pentru aplicarea concretă a hotărîrilor adoptate în comun de conducătorii de partid și de stat din Iugoslavia și România.

O serie de probleme fac obiectul discuțiilor dintre specialiștii țărilor noastre. Unele și-au găsit deja soluționarea, altele, sperăm, își vor găsi rezolvarea în viitor ; esențial este, după părerea mea, atît pentru România cît și pentru Iugoslavia, să punem un accent deosebit pe ridicarea calității produselor. Am în vedere nivelul tehnic și tot ce este legat de el ; aceasta este o premisă esențială ce favorizează lărgirea schimburilor dintre țările noastre. Eu mă refer la ce trebuie să facă întreprinderile românești, întrucît pentru întreprinderile iugoslave această problemă o pune, a pus-o și o va pune conducerea iugoslavă.

Noi ne preocupăm ca întreprinderile românești, ca ministerele noastre să acționeze mai ferm pentru rezolvarea problemelor legate de dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări. Sînt convins că întreprinderile și ministerele iugoslave și române vor găsi soluții comune și vor asigura lărgirea colaborării tehnice-economice. În mod deosebit consider că este necesar să se treacă la o formă superioară, la dezvoltarea cooperării în producție între întreprinderile din țările noastre. Aceasta este una din problemele esențiale ale relațiilor noastre și consider că atît România cît și Iugoslavia sînt interesate să facă mai mult în această privință.

În încheiere, vă rog să transmiteți partidului, comuniștilor, tuturor cetățenilor iugoslavi urări calde de prosperitate, de fericire și succes în construcția socialismului. Și, desigur, urarea ca relațiile dintre țările noastre să se dezvolte necontenit, în interesul și spre binele ambelor popoare.

MESAJ ADRESAT TEATRULUI NAȚIONAL ȘI OPEREI ROMÂNE DIN CLUJ CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 50 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE

— 30 noiembrie 1969 —

Stimați tovarăși,

Împlinirea a 50 de ani de la înființarea Teatrului Național și a Operei Române din Cluj îmi oferă plăcutul prilej de a adresa pe această cale, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al meu personal, un cald salut și cordiale felicitări actorilor, regizorilor și tuturor celorlalți membri ai celor două instituții de cultură, care, prin talentul și strădania lor, contribuie activ la înflorirea artei teatrale și muzicale românești, la dezvoltarea continuă a culturii noastre socialiste.

Crearea Teatrului Național și a Operei Române din Cluj — rod al eforturilor pasionate depuse de-a lungul multor ani de mari cărturari și patrioți — a însemnat un moment de seamă în afirmarea vieții spirituale a poporului nostru. Vreme de o jumătate de secol, Teatrul Național și Opera Română din Cluj au militat pentru idealurile luminoase ale umanismului, ilustrînd cu strălucire virtu-

țile creatoare ale poporului, aspirațiile sale spre frumos și cultură.

Continuînd tradiția activității unor personalități de prestigiu ale culturii progresiste românești — Gheorghe Barițiu, Iosif Vulcan, Zaharia Bîrsan, Gheorghe Dima, Iacob Mureșianu, Tiberiu Brediceanu — Teatrul Național și Opera Română din Cluj și-au îndeplinit cu cinste, în condițiile noi create după 23 August 1944, misiunea de propagatori ai artei socialiste înaintate, aducînd o prețioasă contribuție la cultivarea idealurilor noii noastre societăți, a dragostei de patrie, a prieteniei între oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, la strîngerea legăturilor lor frățești în munca comună pentru progresul și prosperitatea României socialiste. În această nobilă activitate, numeroase generații de artiști s-au dedicat cu înflăcărare și devotament ridicării prestigiului celor două instituții clujene, dînd viață, cu o deosebită măiestrie artistică, unor opere din dramaturgia națională și universală, care au avut un adînc ecou și au făcut să vibreze inimile miilor de spectatori.

Încadrîndu-se efortului general al întregului popor, călăuzit de partid, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, slujitorii Teatrului Național și Operei Române din Cluj, împreună cu ai celorlalte lăcașuri de cultură, au datoria să-și închine în și mai mare măsură talentul și capacitatea creatoare înfloririi artei noastre socialiste, realizării unor spectacole tot mai valoroase care să dea o înaltă expresie artistică vieții noi a poporului nostru, momentelor glorioase din istoria sa, idealurilor sale de pace, luptei popoarelor pentru libertate socială și națională, pentru independență, suveranitate și progres social ; prin întreaga lor activitate să contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, la lărgirea orizontului lor de cultură și formarea sensibilită-

ții estetice, la educarea oamenilor muncii în spiritul luminoaselor idei ale marxism-leninismului, ale patriotismului și internaționalismului, ale frăției și unității trainice dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, ale prieteniei și înțelegerii între popoare.

Îmi exprim convingerea că, alături de ceilalți oameni de cultură și artă, dezvoltînd și întărind colaborarea cu colegii lor de artă maghiari, colectivele Teatrului Național și Operei Române din Cluj vor ști să fie la înălțimea marii lor misiuni, vor continua cu aceeași dăruire valoroasele tradiții ale înaintașilor, ridicînd pe noi culmi arta teatrală și muzicală românească, sporind tezaurul cultural național și renumele patriei noastre — Republica Socialistă România.

În încheiere, doresc să adresez tuturor oamenilor de cultură din Cluj — români, maghiari și de alte naționalități — urarea caldă de a obține noi și însemnate succese în activitatea de mare frumusețe și nobilă răspundere socială căreia i s-au consacrat, de a da noi străluciri culturii noastre socialiste.

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 10—13 DECEMBRIE 1969

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central a dezbătut probleme de mare însemnătate actuală ale activității partidului și statului, ale dezvoltării societății noastre socialiste. În cadrul plenarei au fost examinate în mod aprofundat proiectele planului și bugetului de stat pe anul 1970 — ultimul an al cincinalului —, s-au discutat propunerile privitoare la majorarea pensiilor țăranilor cooperatori, au fost analizate măsurile pentru organizarea și funcționarea comisiilor pe probleme la Comitetul Central și la organele locale de partid, au fost stabilite sarcini pentru îmbunătățirea consultării și informării activului de partid, a comuniștilor și celorlalți oameni ai muncii asupra activității organelor de partid și de stat, a politicii interne și internaționale a partidului și guvernului. Plenara a analizat și aprobat, de asemenea, activitatea delegației noastre la întîlnirea conducătorilor de partid și de stat din țările socialiste, care a avut loc la Moscova în zilele de 3—4 decembrie a.c. Desfășurarea lucrărilor în grupe de lucru și în ședințe

plenare a dat posibilitate unui mare număr de tovarăși să-și spună cuvîntul asupra problemelor la ordinea de zi, să formuleze aprecieri pozitive și critice, propuneri și sugestii pentru îmbunătățirea continuă a activității noastre viitoare.

Cum era și firesc, în cadrul dezbaterilor plenarei problemele economice au ocupat locul principal. Vorbitorii s-au referit la principalele probleme ale îndeplinirii planului în curs, au desprins concluzii pentru anul ce vine, au examinat atent posibilitățile de care dispun ministerele, județele, întreprinderile economice pentru realizarea prevederilor planului pe 1970, au subliniat direcțiile principale către care trebuie să ne îndreptăm eforturile pentru a atinge țelurile pe care ni le propunem. Desigur, criticile aduse aici, propunerile care au fost făcute vor trebui analizate în mod aprofundat atît de ministere cît și de organele Comitetului Central și de Consiliul de Miniștri. Organele noastre de partid și de stat vor trebui să examineze cu atenție toate problemele reieșite din dezbaterile plenarei, să ia măsuri pentru soluționarea lor cu prilejul definitivării prevederilor de plan, cît și în întreaga activitate practică ce se va desfășura pentru înfăptuirea acestora.

În realizarea marilor sarcini stabilite pentru 1970 ne sprijinim pe o bază economică trainică și pornim totodată de la rezultatele bune obținute în acest an. Este apreciabil faptul că la producția industrială se prelimină în 1969 un ritm de creștere, față de anul trecut, de 10,7%. Activitatea industrială a fost orientată mai hotărît anul acesta spre asimilarea de produse noi, cu tehnicitate superioară, spre extinderea ramurilor moderne legate de revoluția tehnică-științifică contemporană, spre valorificarea superioară a resurselor noastre materiale ; a sporit și mai mult contribuția industriei la dotarea tehnică a econo-

miei naționale. Pe ansamblul industriei republicane, productivitatea muncii crește cu circa 5,3% față de anul trecut ; se preliminä, de asemenea, realizarea indicatorilor de plan în ce privește reducerea prețului de cost.

În agricultură producția de porumb, floarea-soarelui și îndeosebi de fructe a înregistrat creșteri față de anul 1968. Deși am avut de făcut față și în acest an unor condiții climatice nefavorabile care au determinat, la unele culturi, recolte mai mici, pe ansamblu putem spune că producția agricolă asigură aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, satisface nevoile economiei naționale.

Nu putem să nu menționăm însă faptul că în economia noastră au existat în acest an și o serie de neajunsuri, atît în industrie cît și în agricultură. Trebuie relevat îndeosebi faptul că anul trecut nu s-au luat din timp măsurile necesare pentru asigurarea ritmică a aprovizionării tehnice-materiale ; aprovizionarea a continuat să se desfășoare anevoios, ceea ce a adus prejudicii activității întreprinderilor, muncii pentru realizarea planului. Aceste neajunsuri au făcut necesare eforturi suplimentare din partea întreprinderilor, a oamenilor muncii pentru îndeplinirea planului. Menționez acest lucru deoarece este necesar să tragem toate concluziile pentru viitor. Tovarășii care se ocupă de sectorul aprovizionării tehnice-materiale trebuie să ia toate măsurile ca această problemă să fie în sfîrșit rezolvată.

În ce privește agricultura, pe lîngă greutățile datorate climei, trebuie să spunem că s-au manifestat și neajunsuri în munca organelor agricole, a tovarășilor care au îndrumat și condus activitatea în acest sector, și care au generat repercusiuni negative asupra îndeplinirii planului de sporire a producției agricole.

Anul acesta realizăm un volum de investiții de peste 62 miliarde lei ; pînă la 1 decembrie au fost puse în funcțiune 335 de capacități industriale și agricole, care au făcut să sporească și mai mult potențialul economic național. Se poate spune că economia noastră socialistă a cunoscut și în acest an o evoluție dinamică, s-a dezvoltat în ritmuri susținute asigurînd creșterea venitului național, creînd noi posibilități pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii de la orașe și sate.

Toate succesele dobîndite în acest an în dezvoltarea economică a patriei sînt rodul muncii însuflețite, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, care înfăptuiesc neabătut politica marxist-leninistă a partidului de modernizare continuă a forțelor de producție, sporire a avuției naționale, de asigurare a progresului multilateral al societății noastre socialiste.

La obținerea acestor rezultate pozitive și-au adus din plin contribuția organele și organizațiile de partid, comitetele orășenești, municipale și județene ale partidului ; miile și miile de comuniști care lucrează în toate domeniile vieții sociale și care traduc în viață cu pasiune și înalt simț de răspundere linia politică a partidului. Partidul nostru a desfășurat, în această perioadă, o amplă muncă organizatorică și politică pentru mobilizarea energiei și spiritului de inițiativă al oamenilor muncii în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, pentru punerea tot mai largă în valoare a marilor rezerve și posibilități de care dispune economia noastră socialistă. Un rol important a avut în acest sens întrecerea pornită la începutul anului între organizațiile județene de partid. Din datele preliminare rezultă că în majoritatea județelor angajamentele vor fi îndeplinite și depășite, rezultate bune obținînd în special județele Iași, Maramureș, Prahova, Brașov, Neamț, Cluj, Vrancea, Satu-Mare, Suceava

şi Galaţi. Se prevede obţinerea, în cadrul întrecerii, peste plan, a unor însemnate cantităţi de fontă, oţel, laminate, fibre sintetice, tricotaje, încălţăminte etc.

Desigur, rezultatele din acest an puteau fi şi mai bune dacă în activitatea economică nu s-ar fi menţinut o serie de lipsuri care influenţează negativ eficienţa producţiei, gradul de utilizare a resurselor noastre materiale şi umane. Ţin să subliniez încă o dată acest lucru pentru că avem datoria să desprindem cele mai serioase învăţăminte din modul cum s-a desfăşurat activitatea în trecut, să acţionăm cu toată hotărîrea pentru lichidarea neajunsurilor manifestate, dintre care unele dăinuie de mai mult timp, să luăm măsurile cuvenite pentru a asigura îndeplinirea riguroasă a tuturor sarcinilor de ordin cantitativ şi calitativ ale planului pe 1970, de care depinde traducerea în viaţă a prevederilor întregului plan de 5 ani.

Aţi remarcat, desigur, din examinarea proiectului de plan prezentat plenarei, că şi în anul 1970 se va menţine un ritm înalt de creştere economică, care va asigura nu numai realizarea, ci, în multe privinţe, chiar şi depăşirea prevederilor iniţiale ale cincinalului ; pentru 1970 se planifică realizarea unei producţii industriale în întreprinderile socialiste de 295 de miliarde de lei, a unei producţii agricole de aproape 87 de miliarde de lei, precum şi obţinerea unui venit naţional de circa 213 miliarde de lei. Totodată, în anul viitor economia noastră va cunoaşte noi schimbări calitative, de ordin structural, prin dezvoltarea susţinută a ramurilor industriale moderne, lărgirea şi perfecţionarea bazei tehnice-materiale a agriculturii, a construcţiilor şi transporturilor, prin intensificarea participării la cooperarea economică şi tehnică-ştiinţifică internaţională, la schimbul de valori mondial.

O caracteristică principală a planului pe 1970 este punerea unui accent deosebit pe ridicarea eficienţei întregii activităţi economice, concentrînd eforturile ministerelor, centralelor şi întreprinderilor spre folosirea cît mai raţională, cu randament maxim, a capacităţilor de producţie, spre micşorarea consumurilor de materii prime şi combustibil, ridicarea într-un ritm mai intens a productivităţii muncii şi reducerea costurilor de producţie. Datorită proceselor pozitive care au avut loc în economie în ultimii ani, precum şi măsurilor ce se vor lua pentru sporirea eficienţei economice, se prevede realizarea unei creşteri mai accentuate a venitului naţional decît a produsului social ; în timp ce produsul social se va mări cu 10,3% faţă de 1969, venitul naţional se planifică să crească într-un ritm de 12%.

Prin îndeplinirea prevederilor planului pe 1970 se asigură baza materială pentru viitorul cincinal, pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea al partidului. În acest scop se va realiza un volum de investiţii ce depăşeşte cu 3,1 miliarde de lei nivelul prevăzut pentru acest an în actualul cincinal ; în 1970 se deschid circa 250 de noi lucrări pentru obiective economice importante. De asemenea, se va acţiona pentru lărgirea bazei de materii prime, se vor lua măsuri pentru pregătirea unui mare număr de cadre calificate, precum şi pentru participarea mai activă şi eficientă a cercetării ştiinţifice la soluţionarea problemelor dezvoltării economiei.

Fără îndoială, sarcinile cuprinse în planul pe anul viitor cer eforturi deosebite, dar avem toate condiţiile pentru a le îndeplini. Prevederile planului pe 1970 sînt dimensionate în raport cu posibilităţile reale ale economiei noastre, răspunzînd în acelaşi timp cerinţelor dezvoltării sale în ritm susţinut. Capacităţile productive existente şi cele care vor fi puse în funcţiune în anul viitor permit nu numai realizarea integrală a nivelelor de producţie stabilite în toate ramurile, ci şi depăşirea lor. Există con-

diţii pentru a asigura aprovizionarea tehnică-materială necesară înfăptuirii sarcinilor planificate, desfăşurării ritmice a activităţii economice. Oamenii muncii, cadrele din economie, organele şi organizaţiile de partid au acumulat o valoroasă experienţă în activitatea economică, în lupta pentru perfecţionarea continuă a acesteia şi avem convingerea că, mobilizîndu-şi întreaga capacitate creatoare, vor obţine noi succese în extinderea şi întărirea bazei tehnice-materiale a noii noastre orînduiri, asigurînd condiţiile pentru făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Tovarăşi,

În continuare doresc să mă refer la cîteva probleme mai importante ale activităţii noastre economice în perioada actuală.

Proiectul de plan relevă cu claritate că în conformitate cu linia generală a partidului nostru de industrializare socialistă a ţării vom acorda şi în anul viitor o deosebită atenţie dezvoltării industriei.

Producţia industrială urmează să sporească în 1970 cu 11,3%, din care grupa A cu 11,8%, iar grupa B cu 10,2%. Prin realizarea acestor prevederi ponderea producţiei industriale în produsul social, calculată în preţuri constante, va ajunge la 65,7% faţă de 60% în primul an al acestui cincinal.

Un obiectiv de primă importanţă al planului pe anul 1970 este dezvoltarea şi folosirea cît mai judicioasă a bazei proprii de materii prime. În acest scop se prevăd sarcini importante în domeniul industriei miniere, a cărei producţie urmează să crească în anul viitor cu 12,8%, îndeosebi pe seama majorării extracţiei de cărbuni şi minereuri de cupru, plumb şi zinc. În vederea realizării acestor sarcini, Ministerul Minelor şi combinatele miniere au datoria să ia măsuri pentru creşterea gradului de mecanizare a lucrărilor şi mărirea vitezelor de înaintare în galerii, perfecţionarea metodelor de exploatare şi a tehnologiilor de preparare, să stabilească programe concrete de pregătire a exploatării în fiecare mină în parte. Este adevărat, unele din zăcămintele noastre au un conţinut util mai sărac, dar, folosind tehnologii avansate, ele pot deveni eficiente, pot sluji intereselor economiei naţionale cu rezultate bune şi de aceea trebuie asigurată explorarea şi utilizarea lor mai intensă. Dată fiind ponderea însemnată pe care produsele petroliere o deţin în balanţa de materii prime a ţării, este necesar ca Ministerul Petrolului să se preocupe cu mai multă hotărîre de perfecţionarea tehnologiilor de exploatare, de reducerea pierderilor în extracţia şi transportul ţiţeiului, de utilizarea forajului de mare adîncime şi reactivarea fondului de sonde inactive — în vederea valorificării mai bune a rezervelor şi asigurării cantităţilor de produse petroliere pentru industria prelucrătoare, prevăzute în planul de stat. Aceasta presupune ca atît Ministerul Minelor cît şi Ministerul Petrolului să-şi îmbunătăţească mai rapid activitatea, să lichideze lipsurile care s-au manifestat, îndeosebi în sectorul minier, în ultimii ani, să asigure ca activitatea în sectorul minier şi petrolier să se desfăşoare cu rezultate mai bune.

În scopul lărgirii bazei de materii prime, Comitetul de Stat al Geologiei şi ministerele din ramurile extractive vor trebui să elaboreze un program special de cercetări geologice, strîns legat de nevoile economiei, care să asigure scurtarea perioadei de explorare, intensificarea activităţii în zone noi, mai greu accesibile, investigarea cuprinzătoare a rezervelor geologice din ţara noastră.

Trebuie să menţionez faptul că analiza planului pe acest an a pus în evidenţă că activitatea geologică se desfăşoară încă într-un ritm nesatisfăcător, că cercetarea în zonele noi se face anevoios. Cu acest prilej s-a ajuns la

concluzia că într-un timp cît mai scurt trebuie să reorganizăm întreaga activitate geologică, legînd-o mai strîns de unitățile de producție în zonele cunoscute, creînd totodată organisme geologice pentru studierea zonelor noi, unde, fără îndoială, vor putea fi descoperite resurse suplimentare de minereuri. Această necesitate se resimte mai de mult, dar s-a întîrziat luarea măsurilor practice ; va trebui ca în primul trimestru al anului viitor Consiliul de Miniștri să rezolve în mod eficient această problemă.

În industria energiei electrice, care în 1970 va produce aproape 35 miliarde kWh — asigurînd în bune condiții necesitățile economiei naționale și consumul populației —, este necesar să se continue orientarea spre folosirea tot mai accentuată a resurselor de cărbuni, reducîndu-se prin aceasta ponderea hidrocarburilor ce vor fi valorificate cu rezultate superioare prin prelucrarea industrială.

În legătură cu aceasta, aș dori să menționez că, deși de mai mult timp ne-am propus să trecem la folosirea pe scară mai largă a energiei nucleare în scopuri pașnice — avem chiar și un program național în acest scop —, rezultatele sînt slabe, am rămas în urmă în acest domeniu. Forțele existente sînt dispersate ; de problemele acestea, deși avem un comitet de folosire a energiei nucleare în scopuri pașnice, se ocupă astăzi 7—8 instituții ; comitetul are mai mult rolul de a patrona schimbul de păreri, de scrisori și de acte între diferite ministere, circulația de avize, care, așa cum se știe, înmormîntează activitatea vie. Se impune să trecem la reorganizarea acestei activități, la concentrarea eforturilor consacrate folosirii în scopuri pașnice a energiei nucleare, inclusiv producerii de energie electrică, într-o singură mînă. Să facem din comitetul pentru energie nucleară un organism viu, activ, așa cum este energia nucleară însăși, și nu unul care vegetează. Aceasta are o deosebită importanță pentru asigurarea energiei electrice și în general pentru folosirea uriașei forțe a atomului în dezvoltarea economiei noastre naționale. Cred că plenara trebuie să stabilească ca în cursul primului trimestru al anului viitor această problemă să-și găsească soluționarea pentru a putea face, la sfîrșitul anului, nu numai constatări despre importanța energiei nucleare, ci a ne prezenta cu rezultate concrete în acest domeniu.

Planul pe 1970 prevede creșteri însemnate la producția metalurgică — cu circa 21% la fontă, 18% la oțel și 19% la laminate, depășindu-se prevederile stabilite în planul cincinal. Un spor însemnat va cunoaște în acest an producția de oțeluri aliate, prevăzută să atingă aproape 400 000 de tone. Pentru realizarea acestor sarcini, Ministerul Industriei Metalurgice trebuie să se preocupe în mod deosebit de îmbunătățirea indicilor de utilizare a agregatelor siderurgice, de darea la termen sau chiar devansarea punerii în funcțiune a capacităților de laminare prevăzute în plan.

Trebuie să menționăm că aceste creșteri mari sînt datorate faptului că intră sau au intrat în producție noi capacități, deci eforturilor făcute de statul nostru pentru dezvoltarea acestui sector de activitate.

Va continua să se dezvolte într-un ritm înalt industria constructoare de mașini, care, în 1970, urmează să acopere circa 66% din necesarul de utilaje al economiei, față de 61,8% în acest an. Se va pune în continuare un accent deosebit pe dezvoltarea electronicii, electrotehnicii și îndeosebi a producției de utilaje complexe, pe mărirea și diversificarea producției de utilaje pentru construcții și a producției de mașini agricole. În vederea creșterii contribuției acestei ramuri la dotarea tehnică a economiei, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, împreună cu celelalte ministere economice, va trebui să stabilească măsuri și programe concrete pentru asimilarea de noi

mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, necesare diferitelor sectoare de producție. O deosebită atenție este necesar să se acorde producerii de instalații pe baza cooperării cu întreprinderi din țările socialiste sau din alte state.

Doresc să mă opresc în mod deosebit asupra necesității de a îmbunătăți înzestrarea tehnică a capacităților existente în sectorul construcțiilor de mașini. Avem un șir de uzine cărora le-am dat sarcina să producă utilaje chimice, de exemplu, dar acestea sînt lipsite de înzestrarea necesară pentru îndeplinirea acestei sarcini. Astfel, uzina Grivița — care a fost profilată cu cîțiva ani în urmă în acest scop pe motiv că în trecut a efectuat lucrări de cazangerie și că utilajul chimic „ar fi tot un fel de cazangerie" — funcționează aproape cu aceeași înzestrare ca în trecut; în afara cîtorva măsuri de reașezare a mașinilor, unele de altfel vechi de 70—80 de ani, nu s-a făcut nimic pentru a se crea baza tehnică modernă necesară construcției de utilaje chimice. În această situație se găsesc și alte uzine. Este necesar ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini să acorde o atenție deosebită înzestrării, în primul rînd, a capacităților existente, precum și folosirii lor cu maximum de eficiență tehnică și economică. Noi investim anual miliarde de lei în această ramură, dar tovarășii nu se ocupă tocmai de organizarea și utilarea tehnică a capacităților existente. Este necesar ca ministerul de resort, ca și Comitetul de Stat al Planificării să reanalizeze situația dotării întreprinderilor noastre constructoare de mașini, să rezolve într-un timp scurt înzestrarea lor tehnică corespunzătoare. Numai așa vom putea realiza în condiții bune programul vast pe care ni-l propunem pentru cincinalul următor de dezvoltare a construcțiilor de mașini-unelte și utilaje. Ținînd seama de importanța acestei ramuri, de faptul că în ultimii ani a fost creat un mare număr de institute în domeniul construcțiilor de mașini,

este necesar să organizăm mai bine activitatea de cercetare, pentru ca aceasta să aducă o contribuție proprie, tot mai substanțială, la perfecționarea mașinilor și utilajelor pe care le producem.

Este necesar să se intensifice preocupările pentru valorificarea mai rapidă în această ramură — ca de altfel și în alte domenii ale economiei — a licențelor achiziționate din străinătate, deoarece durata de punere în producție, de integrare în fabricație a acestora este în prezent exagerat de mare. Avem licențe achiziționate cu 7—8 ani în urmă care nici pînă astăzi nu au fost puse în producție. În condițiile de astăzi, este evident ce pierdere reprezintă o asemenea neglijență. Pe viitor va trebui să se precizeze chiar prin plan ce licențe urmează să importăm, cum vor fi ele valorificate și cum se va continua îmbunătățirea acestora, în pas cu progresul științei. Trebuie eliminate cauzele care duc la deprecierea rapidă din punct de vedere tehnic a unor produse fabricate pe bază de licențe. Este necesar ca, atunci cînd se aprobă cumpărarea unei licențe, să se prevadă și termenul de punere în producție, răspunderile organelor și unităților economice chemate să o valorifice, obligațiile institutelor de cercetare de a-i aduce perfecționări.

Exigențele progresului tehnic contemporan impun ca organele de planificare, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, centralele și grupurile industriale din construcția de mașini să pună un mai mare accent pe concentrarea și specializarea producției, pe valorificarea avantajelor seriilor mari de fabricație, asigurînd astfel produselor o competitivitate sporită pe piața internațională. În viitorul plan cincinal va trebui să se aibă în vedere profilarea industriei constructoare de mașini corespunzător atît nevoilor și posibilităților interne, cît și cerințelor unei tot mai largi cooperări economice internațio-

nale. Trebuie să se înțeleagă că fără a trece în mod practic la profilarea și specializarea producției în acest sector de activitate nu vom putea obține o îmbunătățire rapidă a condițiilor tehnice de fabricație, o eficiență economică ridicată.

Cel mai înalt ritm de creștere — de peste 21% — îl va cunoaște și în anul viitor industria chimică ; sporul acesteia se va realiza îndeosebi prin creșterea producției de îngrășăminte, materiale plastice, fire și fibre sintetice. Deoarece tovarășii de la Ministerul Industriei Chimice obișnuiesc să ne spună că sectorul lor are rezultate bune, dezvoltîndu-se în ritmul cel mai înalt, trebuie să subliniem aici că această creștere se datorește investițiilor mari, importului de utilaje, intrării în producție a noi capacități. Sigur, dacă faci investiții și aduci utilajele corespunzătoare, poți dubla ușor producția ! Fără îndoială că și aceasta cere un anumit efort din partea celor care muncesc în această ramură, dar ritmul de dezvoltare este determinat îndeosebi de direcția pe care o dăm investițiilor. Avînd în vedere că industria chimică este un sector important în economia noastră și în general în economia modernă, noi îi acordăm o atenție deosebită, investițiile depășind aici nivelul de la aproape toate celelalte ministere. Dar acest ritm înalt de dezvoltare a ramurii impune Ministerului Industriei Chimice o preocupare sporită pentru realizarea într-un timp scurt a parametrilor proiectați la toate capacitățile existente, pentru intrarea la termen în producție a noilor obiective, pentru asigurarea bunei funcționări a tuturor instalațiilor. Va trebui să se dea o atenție mai mare întreținerii tehnice a utilajelor, să se lichideze desele defecțiuni care au loc la marile combinate chimice și care provoacă serioase pierderi de producție.

Trebuie să atragem încă o dată atenția Ministerului Industriei Chimice și Ministerului Comerțului Exterior de

a folosi într-o măsură mai mare forțele noastre interne și de a nu apela cu ușurința cu care se apelează astăzi la importuri. E cunoscut, de exemplu, că România a fost printre primele țări care au produs amoniacul. Cu toate acestea, și astăzi noi mergem la import de utilaje, tehnologii și procese tehnologice pentru fabricarea amoniacului ; se pare că avem specialiști buni în acest domeniu și, dacă i-am folosi mai bine, am putea obține rezultate superioare. Trebuie să ne gîndim dacă nu există și alte domenii ale chimiei unde am putea soluționa unele probleme cu forțe interne, apelînd mai puțin la importuri. De altfel, la Ministerul Industriei Chimice sînt elaborate o serie de procese tehnologice, unele de ani de zile, care între timp sînt puse în valoare pe piața internațională ; la noi însă ele sînt ținute la „documente secrete", deși nu mai constituie un secret pentru nimeni, în nici un caz pentru cei care se ocupă de cercetare în domeniul chimiei. Problema valorificării eficiente a cercetării proprii în domeniul chimiei este o problemă deosebit de importantă și trebuie să-și găsească cît mai rapid rezolvarea corespunzătoare. Trebuie să spun că din păcate nici pînă acum conducerea Ministerului Chimiei nu a tras toate concluziile și nu a acționat așa cum trebuie în această direcție.

În industria lemnului producția urmează să sporească îndeosebi pe seama valorificării mai bune a masei lemnoase. Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Ministerul Industriei Lemnului, organele silvice și combinatele pentru industrializarea lemnului au datoria să ia măsuri pentru exploatarea mai rațională a fondului forestier ; trebuie să fie înlăturată cu desăvîrșire practica de a exploata pădurile tinere, abordîndu-se în viitor și zonele greu accesibile.

Marele volum de investiții pe care îl avem de realizat impune să acordăm o atenție deosebită dezvoltării industriei materialelor de construcții. Pentru a înlătura în cît

mai scurt timp rămînerea în urmă existentă în această ramură, în 1970 se prevede creșterea producției cu 13,1%. Trebuie spus că această creștere este insuficientă față de nevoile economiei noastre și se impune ca atît Ministerul Industriei Materialelor de Construcții, cît și consiliile populare — care încep să ocupe un loc important în producerea acestor materiale — să găsească noi posibilități pentru ca încă în cursul anului viitor să se asigure sporirea suplimentară a producției. Este, de asemenea, necesară începerea construcției de noi capacități, ținînd seama de creșterea continuă a necesarului de materiale de construcții în cincinalul următor. Trebuie intensificată acțiunea de diversificare a sortimentelor, de introducere în fabricație a unor materiale noi de construcții, ușoare și eficiente.

În planul anului viitor se acordă o atenție deosebită ramurilor industriale care produc pentru consumul populației, satisfacerii în condiții tot mai bune a cerințelor oamenilor muncii, creării condițiilor pentru ridicarea gradului de confort al vieții materiale. Producția industriei bunurilor de consum va cunoaște în continuare un accentuat proces de diversificare îndeosebi prin sporirea sortimentelor realizate din materii prime existente în țară. Întreprinderile Ministerului Industriei Ușoare și Ministerului Industriei Alimentare, cît și unitățile cooperației meșteșugărești și ale industriei locale trebuie să se preocupe cu mai multă constanță de ridicarea calității acestor produse, a particularităților lor estetice și de durabilitate.

Trebuie să dăm mai multă independență și autonomie întreprinderilor din acest sector de activitate. Este necesar să se creeze condiții organizatorice, mai cu seamă în cazul industriei locale și cooperației meșteșugărești, ca unitățile să poată produce o gamă mai largă din sortimentele cerute de populație. Nu trebuie să se mai aștepte

ca din București să se stabilească ce produse trebuie să fie consumate la Baia Mare, la Suceava sau Argeș. Prin centralizarea excesivă a planificării s-a ajuns la o uniformizare a producției de bunuri de consum, la încătușarea inițiativei colectivelor de muncă și poate nicăieri ca în acest sector nu se impune mai acut să acționăm prompt pentru a da posibilitate întreprinderilor să-și manifeste inițiativa, să producă ceea ce solicită populația, ceea ce se vinde, ceea ce corespunde gustului consumatorilor. Pentru unele produse de serie mică va trebui să se renunțe la fixarea prețurilor de la centru, deoarece oricît de capabil ar fi Comitetul de prețuri, îi este imposibil să stabilească prețul pentru toate sortimentele și produsele pe care le cere populația.

Desigur, trebuie să avem în vedere ca la produsele de serie mare, la produsele industriei mari, să asigurăm planificat sortimente ieftine pentru aprovizionarea populației. Dar pentru sortimentele produse în cantități mici, care satisfac cerințele variate ale consumatorilor, trebuie să dăm posibilitatea organizațiilor producătoare să stabilească ele prețul, ținînd desigur seama de cheltuielile de producție și limitînd beneficiul. Va exista, astfel, atît posibilitatea de a exercita controlul necesar, cît și o largă inițiativă a unităților producătoare.

Prin realizarea de către fiecare ramură a sarcinilor de producție prevăzute în planul pe 1970, industria noastră socialistă își va întări și mai mult poziția conducătoare în economia națională, își va spori capacitatea de a valorifica la un nivel superior resursele materiale și de muncă ale țării, de a satisface într-o măsură tot mai largă cerințele societății, de a contribui la ridicarea gradului de civilizație a patriei noastre.

În grupele de lucru, precum și în plenul Comitetului Central s-a acordat, pe bună dreptate, o mare atenție pro-

blemelor legate de creșterea eficienței activității noastre industriale. Într-adevăr, mersul înainte al economiei noastre socialiste impune astăzi — alături de asigurarea în continuare a unui ritm înalt de dezvoltare — o preocupare susținută pentru folosirea eficientă, cu randament maxim, a întregului potențial industrial : a materiilor prime și materialelor, a capacităților de producție, a forței de muncă.

În această ordine de idei, una din îndatoririle esențiale care trebuie să stea în centrul preocupărilor tuturor ministerelor și unităților economice, ale organelor și organizațiilor de partid este reducerea consumurilor materiale. S-a arătat în plenară și s-a spus și cu alte prilejuri că normele de consum sînt încă destul de largi la noi, ducînd la utilizarea nerațională a materiilor prime, nestimulînd introducerea unor tehnologii superioare. Firește, nu se poate spune că în ultimii ani nu s-au obținut unele realizări în economisirea materiilor prime, dar acestea sînt încă departe de a fi epuizat rezervele existente.

În mod deosebit va trebui să procedăm hotărît la reducerea consumurilor de metal. Trebuie spus că în comparație cu realizările din alte țări, consumurile specifice de metal pentru laminate sînt la noi nejustificat de ridicate ; în industria construcțiilor de mașini există multe produse la care consumul de metal depășește de două, iar cîteodată de trei ori greutatea acestora. La Comitetul Executiv, în discuțiile cu ministerele s-au dat numeroase exemple din care rezultă că, în comparație cu produse industriale similare din alte țări, produsele noastre sînt uneori de peste două ori mai grele. Aceasta arată ce mari rezerve există în domeniul consumurilor materiale. Planul pe anul 1970 prevede o reducere a normelor de consum de metal cu 8% în construcția de mașini și 15% la lucrările de construcții — dar aceste sarcini trebuie conside-

rate ca minime. O deosebită atenție va trebui acordată, în toate ramurile economiei naționale, acțiunii de reproiectare a produselor realizate din metal, revizuirii și perfecționării tehnologiilor de fabricație. Pînă la definitivarea viitorului plan cincinal, Comitetul de Stat al Planificării, împreună cu Ministerul Industriei Metalurgice, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și Ministerul Construcțiilor Industriale vor trebui să elaboreze un program detaliat de măsuri care să asigure, începînd cu anul 1971, reducerea radicală a normelor de consum, corespunzător performanțelor mondiale. Este necesar ca în cîțiva ani, mai precis în 2—3 ani, să realizăm produse comparabile din toate punctele de vedere cu cele similare de pe piața mondială. La înlăturarea consumului exagerat de metal trebuie să-și aducă contribuția și industria metalurgică, care are obligația de a spori producția de oțeluri superioare, de a livra industriei prelucrătoare profile multiple la dimensiuni fixe, corespunzător nevoilor concrete ale întreprinderilor.

Cu deosebită energie va trebui să se acționeze, de asemenea, pentru reducerea consumurilor specifice de cocs și lemn de mină, unde se face încă multă risipă. Ministerul Industriei Metalurgice și Ministerul Minelor trebuie să asigure pe viitor gospodărirea cu mai mare răspundere a acestor materiale pentru procurarea cărora economia noastră face eforturi mari. Tovarășilor de la Hunedoara, care ne-au vorbit de rezultatele bune obținute, într-adevăr, în activitatea lor, le-aș reaminti totuși întîrzierea de peste 3 luni a punerii în producție a cocseriei, ceea ce a provocat un serios deficit de cocs. Iată de ce este necesar să se ia măsuri pentru ca lucrările acestea să fie realizate în cel mai scurt timp și în bune condiții ; în cazul în speță, nepunerea în funcțiune se datorește de fapt greșelilor în executarea lucrărilor. Desigur, vina aparține și mi-

nisterului, dar ministerul e în București, iar comitetul județean este acolo și trebuie să urmărească cu toată atenția desfășurarea lucrărilor. Și în industria chimică trebuie întărită răspunderea pentru economisirea materialelor; consumurile înregistrate la unele produse chimice depășesc pînă la dublu nivelele proiectate și alte nivele realizate în străinătate. Deși am importat tehnologii moderne care prevăd un consum specific redus, pînă acum multe din acestea nu au realizat consumurile respective. De aici și greutățile economiei în asigurarea materiilor prime necesare. Consumuri ridicate există și în industria materialelor de construcții, în industria ușoară, precum și în alte ramuri industriale. Se risipesc, de asemenea, prin consumuri exagerate, însemnate cantități de energie electrică și combustibil. Se impune ca Ministerul Energiei Electrice, împreună cu celelalte ministere și instituții centrale, să pună ordine în această privință, să stabilească de urgență măsuri pentru încadrarea fiecărei unități în consumuri de energie raționate în mod strict. Totodată, cred că este necesar să atragem atenția Ministerului Energiei Electrice asupra faptului că în ultimele luni au avut loc o serie de defecțiuni în sistemul energetic al țării care au adus prejudicii serioase industriei noastre, îndeosebi industriei chimice — și trebuie să se pună capăt de urgență acestei stări de lucruri. Este bine, într-adevăr, că facem eforturi mari pentru a asigura dezvoltarea cu un pas înainte a industriei electrice, că am împînzit țara cu o vastă rețea de transport al acestei energii, dar trebuie, în același timp, să luăm măsuri pentru exploatarea ei rațională, pentru a avea deplină siguranță în sistemul nostru energetic.

Ministerele și organele economice de îndrumare și control trebuie să urmărească sistematic cum se realizează consumurile planificate, să ia măsuri pentru sancționarea abaterilor de la norme și pentru recuperarea de la cei vinovați a pagubelor aduse economiei prin depășirea consumurilor stabilite.

Aceasta impune, de asemenea, comitetelor județene de partid, organelor de partid din întreprinderi să se preocupe nu în general, cu prilejul unor conferințe sau lecții despre economie, ci în mod concret, analizînd situația din fiecare unitate și stabilind măsuri eficace pentru rezolvarea acestor probleme. Eu nu vreau să se înțeleagă că sînt împotriva lecțiilor de economie; dimpotrivă, ele sînt foarte necesare, dar trebuie să trecem de la lecții și conferințe și la activitate practică, concretă. Numai așa propaganda economică își va găsi justificarea.

Paralel cu măsurile pentru reducerea consumurilor specifice trebuie să se asigure folosirea pe scară mai largă a unor înlocuitori; cu toată dezvoltarea pe care a căpătat-o industria chimică, în folosirea înlocuitorilor ea a făcut practic pași foarte timizi. Această situație trebuie lichidată fără întîrziere.

Ca să fim drepți cu industria chimică — care are fără îndoială în această privință lipsuri, deoarece nu introduce în fabricație unele licențe și chiar procedee proprii de producere a înlocuitorilor —, trebuie să spunem că și alte ministere nu vin în întîmpinarea industriei chimice, nu utilizează ca înlocuitori o serie de produse chimice pe care le fabricăm.

O altă problemă căreia trebuie să-i acordăm o importanță deosebită în anul viitor este ridicarea gradului de folosire a utilajelor, a capacităților de producție a întreprinderilor. Cu prilejul întocmirii planului de stat pe 1970 a reieșit că în întreprinderi aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Industriei Materialelor de Construcții, Ministerului Petrolului, Ministerului Transporturilor și în alte ramuri ale economiei există importante rezerve de creștere a producției pe baza

folosirii complete a capacităţilor de care dispunem. Nu ne putem declara mulţumiţi de felul cum este folosit în prezent fondul de maşini şi utilaje, pentru care statul nostru investeşte sume considerabile. Este necesar să se asigure o încărcare medie a maşinilor de cel puţin 2,2—2,4 schimburi în toate ramurile economiei. Împreună cu Direcţia Centrală de Statistică şi ministerele, Comitetul de Stat al Planificării trebuie să stabilească o metodologie precisă de determinare şi evidenţă a capacităţilor de producţie, precum şi norme unitare de urmărire a folosirii maşinilor şi utilajelor. Organele de planificare să nu mai emită repartiţii pentru achiziţionarea de maşini în condiţiile în care utilaje similare stau nefolosite în unele întreprinderi sau se utilizează cu un grad scăzut. Noile organisme economice — centralele, combinatele, grupele de uzine — au un rol deosebit în această privinţă şi, cu sprijinul ministerelor, al comitetelor judeţene de partid, vor trebui ca în cursul anului viitor să pună ordine în acest domeniu.

De importanţă majoră pentru realizarea planului economic pe anul următor în condiţii de eficienţă sporită este ridicarea susţinută a productivităţii muncii în fiecare ramură, în fiecare întreprindere. Pentru 1970 se prevede ca productivitatea muncii să se mărească cu 8,8%, înregistrîndu-se astfel unul din cele mai înalte ritmuri de creştere din actualul cincinal ; în unele ramuri — ca industria chimică, industria construcţiilor de maşini — sporul productivităţii muncii va fi şi mai accentuat. Analiza situaţiei din majoritatea întreprinderilor noastre arată că şi în acest domeniu există rezerve considerabile nevalorificate. Din cauza neajunsurilor în organizarea muncii şi a producţiei, multe întreprinderi din cadrul Ministerului Industriei Chimice, Ministerului Industriei Materialelor de Construcţii, Ministerului Industriei Alimentare nu

şi-au realizat în acest an sarcina de creştere a productivităţii muncii. În general, trebuie considerat negativ faptul că în 1969 pe seama creşterii productivităţii muncii s-a obţinut numai 53% din sporul producţiei industriale.

Este nevoie ca ministerele, centralele, grupurile industriale să acţioneze mai hotărît pentru folosirea raţională a forţei de muncă, asigurîndu-se ca în fiecare întreprindere numărul de salariaţi să corespundă exact cerinţelor reale ale producţiei. Există cadre de conducere din economie care menţin în unele întreprinderi salariaţi peste necesar, în timp ce în alte unităţi de producţie şi sectoare economice se resimte lipsa forţei de muncă. În industria minieră, în construcţii, în construcţia de maşini nu putem încă acoperi în întregime necesităţile de forţă de muncă. Societatea noastră, economia românească în plină evoluţie asigură posibilitate de lucru fiecărui cetăţean ; este vorba însă de necesitatea imperioasă, dictată de cele mai profunde raţiuni sociale, de a repartiza forţa de muncă în conformitate cu nevoile economiei, de a asigura ca retribuirea să reflecte aportul concret al fiecăruia la îndeplinirea sarcinilor de producţie.

Consiliul de Miniştri trebuie să intervină pentru a nu se mai acorda unităţilor fond de salarii suplimentar decît în strînsă concordanţă cu realizarea planului ; depăşirea fondului de salarii planificat se poate admite numai acolo unde în mod efectiv se obţin produse peste plan. Nu de „producţie globală", obţinută adesea prin umflarea artificială a circulaţiei interne, avem nevoie, ci de cît mai multe produse fizice, necesare satisfacerii nevoilor concrete ale economiei şi consumului. În general, în planificarea economică, în evaluarea rezultatelor concrete ale ramurilor şi întreprinderilor — şi, concomitent, în stimularea unităţilor de producţie şi a salariaţilor — va trebui să se dea prioritate indicatorilor fizici. Astăzi, prin sistemul pro-

ducției globale, ajungem la creșteri de miliarde pe economie, care nu-și găsesc reflectarea în producția fizică, ci numai în circulația de la o întreprindere la alta, în adăugarea de beneficii — uneori chiar peste plan — și de diferite impozite pe circulație ; în esență fondul de marfă rămîne însă același. Va trebui să punem capăt în modul cel mai hotărît acestui sistem de planificare și calcul economic, să introducem în planificarea noastră indicatori care să reflecte și să stimuleze creșterea efectivă a volumului de bunuri materiale.

S-a vorbit mult în ultimii doi ani despre organizarea științifică a producției și a muncii și, trebuie să spunem, în multe locuri s-a și acționat cu rezultate pozitive. Trebuie spus însă că aceasta nu constituie încă o preocupare permanentă a tuturor unităților economice. Pentru punerea largă în valoare a rezervelor și posibilităților de creștere a productivității muncii, de ridicare a eficienței economice, este necesar să se analizeze permanent situația fiecărui loc de muncă, asigurîndu-se adaptarea continuă a organizării producției și muncii la cerințele tehnice și organizării moderne.

Cabinetele tehnice, care au fost create în aproape toate județele, în scopul promovării organizării științifice a producției și a muncii, nu trebuie să devină cabinete de propagandă și de conferințe, ci instrumente active care să ajute întreprinderile în organizarea producției, să asigure îndrumare tehnică, să ofere ajutor și soluții de organizare mai bună a activității întreprinderilor. Numai astfel aceste cabinete își vor justifica existența ! Pentru aceasta se impune ca ele să fie reorganizate și trecute treptat pe principii economice de gospodărire.

Totodată este necesar să acționăm cu mai multă hotărîre pentru întărirea ordinii și disciplinei în muncă ; trebuie să punem capăt cu hotărîre fluctuației forței de

muncă, indisciplinei care se mai manifestă în unele sectoare de activitate. Desigur, în această privință sînt necesare și măsuri economice ; noul sistem de salarizare pe care îl cunoașteți, precum și sistemul de acordare a primelor și gratificațiilor discutat în Comitetul Executiv și care va fi introdus de la începutul anului viitor — ce leagă acordarea primelor și gratificațiilor de la sfîrșitul anului de creșterea reală a beneficiilor obținute ca rezultat al producției fizice — vor crea condiții pentru întărirea stabilității cadrelor. Ne gîndim, de asemenea, și la alte măsuri economice. În același timp trebuie intensificată munca politică, activitatea sindicatelor și organizațiilor de tineret și luate măsuri hotărîte împotriva celor care, prin actele lor, produc dezordine în viața întreprinderilor. Există norme precise în această privință și trebuie să facem ca toți acei care le nesocotesc, care se plimbă în mod nejustificat de la o întreprindere la alta să suporte consecințele. Trebuie să punem în modul cel mai hotărît capăt indisciplinei ! Să creăm o opinie de masă din partea colectivelor de întreprinderi împotriva acelora care generează dezordinea și indisciplina în producție.

Măsurile pentru mai buna folosire a mașinilor și utilajelor, pentru reducerea consumurilor specifice și ridicarea productivității muncii trebuie să se oglindească în reducerea prețului de cost, în obținerea — cu aceleași mijloace materiale și bănești — a unui volum sporit de producție și de venit net. Pentru a ilustra însemnătatea deosebită a acestei probleme este necesar să arătăm că în anul 1970 fiecărui procent de reducere a prețului de cost al producției industriale îi vor corespunde economii de aproape 2,3 miliarde de lei. În toate ramurile trebuie intensificate preocupările pentru eliminarea risipei, a cheltuielilor neeconomicoase, a imobilizărilor de mijloace materiale și bănești, pentru creșterea vitezei de rotație a

fondurilor și reducerea continuă a costurilor de fabricație, pentru sporirea efectivă — prin efort propriu — a rentabilității producției. În acest fel, industria își va aduce o tot mai importantă contribuție la dezvoltarea economică și socială a țării, la ridicarea nivelului de trai al poporului.

Tovarăși,

Planul pe anul 1970 cuprinde sarcini însemnate și în domeniul agriculturii ; față de rezultatele din acest an, planul pentru 1970 prevede o creștere a producției agricole globale de peste 16%.

După cum știți, agricultura deține un loc principal în activitatea economică a țării noastre, în asigurarea producției bunurilor de consum și, îndeosebi, a producției bunurilor alimentare. Trebuie spus însă că, față de importanța pe care o are această ramură în economia națională, în ridicarea nivelului de trai al poporului, cu toate eforturile făcute în cursul acestui cincinal, nu ne putem declara satisfăcuți de rezultatele obținute ; totodată, nu putem să spunem că am făcut din punct de vedere material tot ceea ce ar fi trebuit să facem pentru această ramură. Dezvoltarea agriculturii, creșterea producției agricole nu se pot realiza numai prin conferințe și hotărîri. Alocăm într-adevăr investiții mari, dar ele sînt încă insuficiente pentru a asigura un progres rapid al agriculturii noastre. În definitiv, în venitul național agricultura ocupă aproape a patra parte. Dacă adăugăm la aceasta și ceea ce se produce în industria alimentară — care se bazează îndeosebi pe agricultură — și chiar o parte din produsele industriei ușoare, vedem că răspunderea pentru înzestrarea acestei ramuri este deosebit de mare. Or, investițiile pentru agricultură se cifrează în jurul a 12—15%. Firește, în anul viitor nu vom putea face schimbări prea mari, deși, așa cum s-a stabilit la Comitetul Executiv, va trebui — pe

măsura asigurării condițiilor materiale și creării premiselor care să ne dea siguranța că fondurile vor fi investite pentru producție — să sporim creditele pentru cooperativele agricole. La elaborarea cincinalului viitor va trebui să analizăm însă foarte serios situația înzestrării acestei ramuri economice. Totodată, trebuie să analizăm modul cum sînt folosite fondurile și mijloacele cu care dotăm agricultura, eficiența acestora.

Pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii se vor repartiza acestui sector în anul viitor peste 11 000 de tractoare, dintre care aproape 6 200 consacrate lucrărilor de legumicultură, pomicultură, viticultură și pe terenurile în pantă. De asemenea, vor fi livrate peste 720 000 de tone de îngrășăminte chimice — substanță activă — cu aproape 180 000 de tone mai mult decît în acest an. Vor crește cantitățile de insectofungicide și ierbicide necesare întreținerii culturilor.

Sarcinile ce revin agriculturii în 1970 și în anii următori impun măsuri hotărîte de utilizare rațională a terenurilor agricole — îndeosebi a celor arabile — de lichidare a manifestărilor de risipă și scoatere nejustificată a unor suprafețe de teren din folosința agricolă. Consiliul de Miniștri va trebui să reexamineze normativele privitoare la scoaterea terenurilor din circuitul agricol și să ia măsuri pentru a se asigura păstrarea și buna gospodărire a fondului funciar al țării.

În producția vegetală, principala preocupare trebuie să o constituie sporirea recoltelor medii la hectar ; trebuie spus că în comparație cu alte țări obținem încă producții insuficiente, chiar în întreprinderile de stat agricole, care dispun de terenuri bune, de mijloace tehnice și îngrășăminte relativ îndestulătoare, de un număr mare de specialiști. Pentru a asigura recolte ridicate, Ministerul Agriculturii și Silviculturii, împreună cu Academia de Științe

Agricole, trebuie să asigure neîntîrziat semințe de mare productivitate la grîu, porumb, plante tehnice, legume și alte culturi. Trebuie spus că în ce privește activitatea din domeniul cercetării agricole nu putem fi mulțumiți; reorganizarea care a avut loc recent trebuie să ducă la lichidarea rapidă a lipsurilor mari care există în acest domeniu de activitate. Avem aproape 8 000 de lucrători în acest sector al cercetării științifice — socotindu-i și pe cei din stațiunile experimentale; ei pot și trebuie să acționeze cu rezultate mai bune în această direcție. Dispunem în institute și stațiuni experimentale de aproape 60 000 de hectare suprafață arabilă, deci de o bună bază de cercetare și de producție de semințe selecționate. Cu toate acestea, rezultatele sînt nesatisfăcătoare. Iată de ce considerăm necesar ca în cel mai scurt timp — în cursul acestei luni sau cel mai tîrziu în ianuarie — să se analizeze serios situația împreună cu cadrele și cercetătorii din domeniul științelor agricole și să se stabilească măsuri concrete care să permită ca știința noastră agricolă să-și sporească contribuția la creșterea producției vegetale și animale. Situația din acest an trebuie să constituie un serios învățămînt; este cunoscut că, deși starea timpului impunea sporirea atenției față de calitatea lucrărilor agricole, în multe cooperative și întreprinderi de stat s-a făcut simțită o slabă organizare a acestor munci — și aceasta s-a tradus în pierderi de recoltă. Este imperios necesar ca în perioada ce urmează să acordăm o atenție deosebită îngrijirii culturii grîului, să organizăm operativ aplicarea îngrășămintelor pe suprafețele ocupate de această cultură, spre a asigura o bună recoltă în anul viitor. În general, trebuie să ne pregătim în mod temeinic de pe acum, din aceste luni de iarnă, pentru a asigura desfășurarea în condiții tot mai bune a lucrărilor de primăvară la toate culturile agricole.

Deoarece în discuțiile din aceste zile unii tovarăși prim-secretari ai comitetelor județene de partid au ridicat problema unei anumite lipse de forță de muncă în unele unități agricole, cred că ar trebui să mai reflecteze dacă, în condițiile cînd peste 50% din populația activă lucrează în agricultură, există într-adevăr lipsă de forță de muncă sau este vorba de lipsuri în organizarea și folosirea rațională a acesteia. Este știut că în cooperativele agricole de producție — ca să mă refer doar la acest sector — lucrează milioane de oameni. La aceasta mai trebuie să adăugăm pe cei peste 66 000 de mecanizatori care deservesc cooperativele agricole și care, de asemenea, nu sînt folosiți în modul cel mai rațional. Dacă analizăm media zilelor-muncă în agricultură, în cooperative, ea este anul acesta de 120—125 de zile pe un cooperator. Și trebuie avut în vedere și faptul că această medie reprezintă mai puține zile efectiv lucrate, întrucît unele persoane execută într-o zi două zile-muncă. Cifrele oglindesc desigur o situație nesatisfăcătoare a folosirii forței de muncă. La rîndul lor, mecanizatorii nu lucrează efectiv mai mult de 200 de zile pe an, cu toate că primesc salariu pe un an întreg. Toate acestea influențează desigur negativ asupra prețului de cost în agricultură.

Este necesar să se îmbunătățească în mod radical activitatea în sectorul legumicol, pentru a asigura în bune condiții și în cursul întregului an aprovizionarea populației, precum și disponibilități pentru export. Se impune exercitarea unui control riguros, ca întreaga producție de legume planificată pentru anul viitor să fie amplasată pe terenuri irigate. Va trebui ca — atît în cadrul întreprinderilor agricole de stat, cît și al cooperativelor agricole — să se organizeze treptat unități profilate în producția de legume. Totodată, se impune ca în întreprinderile de mecanizare a

agriculturii să se treacă la înființarea de secții specializate pentru executarea lucrărilor în legumicultură.

S-au luat în toamna aceasta un șir de măsuri, dar vreau să atrag atenția că și în anii trecuți am primit asigurări că vom avea legume din belșug, pentru ca, în anul următor, să se înregistreze totuși deficiențe.

Eu rog pe tovarășii prim-secretari, pe ceilalți tovarăși din județe prezenți la această plenară, pe tovarășii care se ocupă de agricultură la Comitetul Central, la Consiliul de Miniștri, la Ministerul Agriculturii și Silviculturii să rezolve odată această problemă. Avem toate premisele ca problema legumiculturii să poată fi rezolvată în bune condiții chiar în anul care vine.

Progrese mai rapide este necesar să realizăm în zootehnie, în sensul sporirii efectivelor de animale și îmbunătățirii raselor, trecerii la organizarea de unități profilate pentru creșterea bovinelor, porcinelor, păsărilor, atît în sectorul de stat cît și în cel cooperatist.

Și aici, tovarăși, facem investiții, eforturi, dar rezultatele sînt încă slabe. Există lipsuri serioase în ce privește dezvoltarea efectivelor, mai cu seamă la vaci ; și în ce privește creșterea porcilor, deși facem investiții mari, rezultatele sînt încă nemulțumitoare. Este necesar să luăm măsuri deosebite pentru a rezolva într-un timp scurt problema dezvoltării zootehniei în țara noastră. Nu e un secret pentru nimeni că o agricultură modernă nu se poate face fără o zootehnie dezvoltată. Iată de ce, ținînd seama de creșterea cerințelor consumului de carne și produse animaliere, se impun nu numai eforturi financiare, ci și măsuri de îmbunătățire a raselor, de creștere a productivității, de organizare.

O atenție deosebită trebuie să acordăm irigațiilor. Anul 1970 este hotărîtor pentru dezvoltarea organizațiilor specializate în amenajarea terenului pentru irigații. Extinderea, atît a sistemelor mari de irigație, cît și a celor locale, impune o preocupare sporită din partea tuturor unităților agricole pentru exploatarea rațională și buna funcționare a acestora. Ministerul Agriculturii și Silviculturii trebuie să organizeze unități puternice, dotate cu mijloacele necesare, pentru buna întreținere a sistemelor de irigații și asigurarea funcționării lor la parametrii stabiliți în documentațiile tehnice.

Trebuie să ne preocupăm serios de asigurarea cadrelor necesare — specialiști și muncitori — pentru cultivarea suprafețelor irigate. Ministerul Agriculturii și Silviculturii nu a asigurat pregătirea cadrelor de care avem nevoie în acest sector de activitate. Trebuie să se ia urgent, în iarna aceasta, măsurile ce se impun.

În legătură cu problemele agriculturii, așa cum am arătat, Comitetul Executiv a examinat și adoptat, în cadrul unei ședințe lărgite la care au participat primii-secretari ai comitetelor județene de partid, un ansamblu de măsuri pentru îmbunătățirea multilaterală a activității cooperativelor agricole de producție.

Acest program pornește de la cerința ca unitățile agriculturii noastre cooperatiste să valorifice mai bine avantajele marii producții socialiste, să se dezvolte ca unități puternice, bine consolidate din punct de vedere economic și organizatoric, cu o producție judicios profilată și un înalt grad de mecanizare a lucrărilor, capabile să contribuie în măsură sporită la formarea fondului central de produse agricole, precum și la ridicarea veniturilor țărănimii. În scopul întăririi răspunderii pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, în cooperativele agricole se va trece, treptat, la organizarea în cadrul acestora a fermelor de producție cu gestiune economică internă proprie. Se vor lua măsuri ca secțiile întreprinderilor de mecanizare să funcționeze nemijlocit în cadrul cooperativelor

agricole de producție, sub directa îndrumare a conducerilor acestora. Un obiectiv principal al măsurilor ce se preconizează este îmbunătățirea planificării producției, a organizării muncii în cooperative, dezvoltarea avutului obștesc al acestora, întărirea spiritului colectivist și a disciplinei în muncă, participarea la activitatea de producție a tuturor membrilor cooperatori, inclusiv a conducerii, perfecționarea formelor de retribuire a cooperatorilor, încît veniturile acestora să fie legate direct de munca prestată, de rezultatele ei concrete.

Pentru punerea mai largă în valoare a posibilităților de care dispune țărănimea avem, de asemenea, în vedere dezvoltarea acțiunilor intercooperatiste, precum și a unor forme de conlucrare economică între cooperative și întreprinderile de stat. Comitetul Executiv a adoptat și unele măsuri pentru sprijinirea unităților cooperatiste slab dezvoltate cu cadre, asistență tehnică, înlesniri financiare, pentru a favoriza sporirea producției acestora și întărirea lor, pe această bază, din punct de vedere economic și organizatoric.

În cadrul acestui ansamblu de măsuri un loc important îl ocupă îmbunătățirea activității direcțiilor agricole județene — organe de lucru, de îndrumare tehnică, nemijlocită a producției —, perfecționarea muncii uniunilor cooperatiste, care urmează să-și desfășoare activitatea sub conducerea directă a Comitetului Central și a comitetelor județene de partid.

Vor fi, de asemenea, luate măsuri pentru stimularea inițiativei și răspunderii organelor locale în sporirea producției agricole. Începînd chiar din anul 1970, o parte din produsele vegetale și animale — îndeosebi la carnea de porc, de ovine și păsări, la ouă — care se vor realiza peste plan, după îndeplinirea obligațiilor către fondul de stat, vor rămîne la dispoziția consiliilor populare județene.

Acest plus de producție va putea fi folosit pentru satisfacerea nevoilor de consum în cadrul județului sau va putea fi schimbat cu produse agricole din alte județe. De asemenea, organele locale vor putea vinde la export produsele obținute suplimentar, procurînd în schimb mărfuri sau utilaje necesare întreprinderilor lor.

Aplicarea tuturor măsurilor la care m-am referit va crea condiții pentru un nou avînt al agriculturii noastre cooperatiste și creșterea nivelului de trai al țărănimii, pentru sporirea contribuției acestui sector la progresul general al economiei naționale, al întregii noastre societăți.

Tovarăși,

Actualul stadiu de dezvoltare a economiei noastre impune o deosebită preocupare și pentru îmbunătățirea activității în domeniul transporturilor. După cum este cunoscut, transporturile feroviare au fost înzestrate cu mijloace moderne. În anul următor, acestei ramuri i se vor repartiza încă 8 700 de vagoane marfă, 290 de vagoane călători și aproape 170 de locomotive diesel și electrice. Trebuie spus însă că modul în care sînt folosite mijloacele materiale pe care statul le-a pus la dispoziția acestui sector este încă nesatisfăcător. Ministerul Transporturilor, împreună cu ministerele beneficiare, trebuie să ia măsuri energice pentru a curma această situație; trebuie să se elaboreze un program eșalonat, cuprinzînd măsuri pentru utilizarea cît mai rațională a vagoanelor, acordînd o deosebită atenție creșterii capacității de încărcare și descărcare a mărfurilor la marile unități economice, dotării acestora cu instalații de mecanizare.

Se discută de mult timp despre necesitatea eliminării transporturilor încrucișate, dar nu se iau măsuri hotărîte în acest scop. Va trebui, ca încă de la începutul anului viitor, Departamentul de aprovizionare tehnico-materială

din cadrul Comitetului de Stat al Planificării, împreună cu Ministerul Transporturilor și celelalte ministere economice, să asigure o corelare mai judicioasă între nevoile producției și furnizarea de materii prime și materiale, să stabilească mărfurile care au prioritate în perioada vîrfului de trafic, să emită repartiții de la producătorii cei mai apropiați, să ia măsuri pentru optimizarea transporturilor.

De altfel, Ministerul Transporturilor are și un centru de calcul și, după cît am fost informat, un studiu recent făcut de acesta a arătat că prin optimizarea transporturilor la unele produse poate fi economisită o capacitate de transport de circa 10%. Ministerul Transporturilor va trebui să folosească mai bine acest centru de calcul pentru efectuarea studiilor de eficiență a transporturilor.

O importantă problemă de perspectivă o constituie intensificarea transporturilor de mărfuri pe Dunăre. În această privință este necesar ca Ministerul Transporturilor, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, să prezinte în scurt timp un studiu amănunțit privind folosirea posibilităților pe care le oferă transportul pe apă, pentru creșterea capacității de transport fluvial și utilizarea lui eficientă.

Neajunsuri importante există și în sectorul transporturilor auto, parcul fiind folosit, de asemenea, incomplet; indicele de folosire a parcului auto reprezintă la ministerele economice, de regulă, 60—70% față de cel realizat în Ministerul Transporturilor, deși nici randamentul obținut de acesta nu poate fi considerat ca maxim. Este necesar ca toate ministerele să asigure, încă în anul viitor, folosirea parcului auto cel puțin la nivelul indicilor atinși de Ministerul Transporturilor; numai după realizarea acestor indici unitățile economice vor putea obține în viitor noi mijloace auto. Pentru utilizarea mai eficientă a parcului

auto este necesar să ne gîndim la înființarea unor organizații unice de transport pe centrale, grupe de întreprinderi, pe orașe eventual, pentru unitățile situate în cadrul unui oraș sau într-o anumită zonă, prin concentrarea mijloacelor aparținînd unităților respective și folosirea lor rațională.

Planul pe 1970 prevede importante sarcini în domeniul investițiilor. În anul viitor, din fondurile centralizate ale statului se vor investi 67 de miliarde de lei, din care lucrările de construcții-montaj vor însuma 31 de miliarde de lei; în afară de acestea, se prevede, din fonduri necentralizate, realizarea unor investiții în valoare de 11,6 miliarde de lei. Investițiile centralizate din fondurile statului vor fi repartizate în special ramurilor producției materiale; din total, industriei i se alocă 57,8%, agriculturii 12,3%, transporturilor 11,3%.

Pentru realizarea integrală a programului de investiții pe 1970 trebuie să avem în vedere eliminarea unor neajunsuri care dăinuie de mai multă vreme în modul de pregătire și executare a lucrărilor pe șantiere, de dare în exploatare a noilor obiective.

Greutăți serioase în realizarea investițiilor provoacă neasigurarea la timp a documentațiilor tehnice-economice. Trebuie arătat că, deși anul acesta proiectul planului pe 1970 a fost cunoscut cu 6 luni înainte, creîndu-se premise pentru realizarea din timp a studiilor tehnice-economice, nici în prezent — la un număr însemnat de lucrări noi — încă nu s-au definitivat și aprobat indicatorii tehnici-economici; mari întîrzieri există, în această privință, la Ministerul Industriei Chimice, precum și la alte ministere.

Este necesar ca toate ministerele să ia de urgență măsuri pentru a recupera rămînerea în urmă, unitățile de proiectare lucrînd cu un regim de muncă corespunzător nevoilor. Trebuie, totodată, apropiată activitatea de proiec-

tare de unitățile economice, descentralizîndu-se institutele exagerat de mari, trecîndu-se la crearea de secții, servicii, ateliere sau birouri de proiectare în cadrul centralelor, combinatelor industriale și trusturilor de construcții, precum și de grupe de proiectanți pe șantiere și în uzine.

Vor trebui luate măsuri hotărîte pentru utilizarea pe scară largă a proiectelor tip, a proiectelor refolosibile. În acest scop, este necesar să se stabilească sarcini precise, pe fiecare minister în parte, prin însuși planul de stat. Se impune, de asemenea, ca, prin lege, să se interzică elaborarea și folosirea de proiecte unicate pentru acele genuri de lucrări la care există proiecte tip.

Este necesar să se continue, cu toată hotărîrea, acțiunea de reducere a ponderii lucrărilor de construcții-montaj în totalul investițiilor. Se prevede ca acestea să reprezinte în 1970 un procent de 46,3%, față de 47,0% în 1969 ; deși se planifică o anumită scădere, totuși continuăm să executăm construcții supradimensionate, greoaie, cu finisaje excesive. În anul 1970 se prevede reducerea în construcții cu 15% a consumului de metal, o reducere cu 12% a consumurilor de cherestea, precum și reduceri la alte materiale.

O problemă importantă a planului de investiții o constituie asigurarea la timp a utilajelor ; se impune o preocupare sporită pentru a corela livrările — atît de pe piața internă cît și din import — cu necesitățile de montaj, cu stadiul de execuție a clădirilor. Neajunsurile în acest domeniu creează mari greutăți în realizarea investițiilor, duc la imobilizări însemnate de fonduri. Este necesar să se reducă importurile de instalații complexe, trecîndu-se pe scară mai largă la proiectarea lor în institutele noastre, urmînd să se achiziționeze din străinătate numai părțile de instalații ce nu pot fi produse în țară.

O atenție sporită trebuie acordată scurtării termenelor

de execuție a lucrărilor de construcții. Se constată tendința generală a ministerelor, precum și a Comitetului de Stat al Planificării de a împinge termenele de punere în funcțiune a lucrărilor spre sfîrșitul anului. Aceasta este o orientare dăunătoare, care duce la o aglomerare excesivă de cereri de materiale de construcții și de forță de muncă, la un volum mare de lucrări de construcții și montaj — ceea ce creează serioase greutăți în îndeplinirea planului de investiții și cu deosebire în asigurarea punerilor în funcțiune. Trebuie să depunem eforturi pentru a scurta durata de execuție și totodată de a începe în 1970 unele obiective prevăzute pentru 1971.

Ministerul Construcțiilor Industriale și consiliile populare județene trebuie să ia măsuri mai hotărîte pentru îmbunătățirea organizării muncii pe șantiere, pentru extinderea mecanizării lucrărilor. Pe multe șantiere un volum mare de lucrări se execută încă manual, deși există posibilități pentru a produce în țară o gamă variată de utilaje de construcții. Trebuie totodată arătat că nici parcul de utilaje cu care sînt dotate în prezent organizațiile de construcții nu este folosit în mod satisfăcător. Pe șantiere persistă mari neajunsuri în folosirea forței de muncă, dezordine, abateri grave de la disciplina de producție ; din această cauză, nivelul productivității muncii este scăzut. Asemenea stări de lucruri trebuie lichidate fără întîrziere, de aceasta fiind răspunzătoare atît ministerele de resort cît și organele locale de partid și de stat.

Comitetul de Stat pentru Economia și Administrația Locală și Ministerul Muncii trebuie să se preocupe cu toată răspunderea de încadrarea organizațiilor de construcții din toate județele — îndeosebi din cele recent înființate — cu ingineri, arhitecți și ceilalți specialiști necesari. Nu este admisibil ca, după doi ani de la înființarea

județelor, unele din acestea să nu dispună încă de cadrele de care au nevoie. Tovarășii care se ocupă cu această problemă nu au acționat cu toată fermitatea, nu au luat măsurile cele mai energice pentru a repartiza cadrele de care este nevoie în județe. Nu se poate conduce sectorul de construcții fără ingineri și arhitecți, fără organizații județene de construcții înzestrate cu utilajele necesare.

O problemă centrală a activității de investiții o constituie asigurarea punerii la termen în funcțiune a noilor obiective, atingerea cît mai rapidă a parametrilor proiectați la aceste capacități. Neajunsurile care se manifestă în această privință se datorează și faptului că nu există un sistem riguros de răspunderi între proiectanți, constructori, furnizori de utilaje și beneficiari pe întreg parcursul realizării investiției. Se impune de aceea urgentarea adoptării unor reglementări precise pentru întărirea conlucrării dintre toți factorii care participă la execuția noilor obiective, pentru creșterea răspunderii materiale a acestora și legarea nemijlocită a veniturilor lor de punerea la timp în funcțiune a capacităților de producție, de atingerea parametrilor proiectați.

Tovarăși,

Doresc să mă refer în continuare la cîteva probleme ale activității de comerț exterior. După cum este știut, țara noastră dezvoltă colaborarea și cooperarea cu țările socialiste membre ale C.A.E.R., cu toate statele socialiste, participă activ la diviziunea internațională socialistă a muncii ; totodată, România extinde legăturile sale economice și tehnice-științifice cu celelalte state, indiferent de orînduirea lor politică, participă la schimbul de bunuri materiale pe plan mondial. O expresie a acestei activități o constituie creșterea an de an a comerțului nostru exterior. Pe primele 11 luni ale acestui an, volumul comerțului exterior a depășit cu 6,3% nivelul realizat în perioada corespunzătoare a anului trecut, contribuind la satisfacerea unor importante nevoi ale producției și consumului, la valorificarea unei însemnate cantități de produse românești pe piețele externe. Pentru anul viitor se prevede o creștere a comerțului exterior cu 11,5%, din care exportul cu 17,1%, iar importul cu 6,2% — urmărindu-se realizarea unui sold pozitiv de circa 320 000 000 de lei valută. Aceasta impune o deosebită atenție pentru realizarea și livrarea ritmică a fondului de marfă destinat pieței externe.

Este necesar să luăm măsuri, încă din anul viitor, pentru a crea noi capacități de producție, pentru a produce sortimente noi de mărfuri destinate exportului.

Consider că principala problemă asupra căreia este necesar să se concentreze organele economice — atît Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Comerțului Exterior, cît și celelalte organe centrale și ministere — este eficiența schimburilor noastre externe. Din păcate, preocuparea în acest domeniu este necorespunzătoare ; din cauza costurilor mari ale produselor noastre și defecțiunilor în valorificarea lor pe piața externă, economia națională trebuie să plătească destul de scump valuta obținută din vînzarea acestor produse. Este necesar, de aceea, să se acționeze tot mai hotărît asupra cheltuielilor de producție și circulație, asupra diferitelor adaosuri care încarcă în mod nejustificat costul mărfurilor vîndute peste graniță. Se impune, în același timp, o preocupare sporită pentru a îmbunătăți structura livrărilor pe piața externă, punîndu-se accentul pe produsele cu grad de prelucrare ridicat. Ministerele producătoare, Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Comerțului Exterior trebuie să stabilească subramurile și produsele cu rentabilitate ridicată și cu perspective certe de plasare la export și, pe această bază, să ia măsuri pentru orientarea corespunzătoare a producției.

Este necesar ca măsurile stabilite privind cunoașterea prețurilor pe piața mondială, conjunctura pieței și perspectivele ei să fie rapid aplicate, atît de organele de comerț exterior cît și de organele de planificare și financiare, care trebuie nu numai să facă contabilitate și să plătească diferențele de preț, dar și să analizeze temeinic și să intervină efectiv pentru a asigura o desfășurare normală a comerțului nostru exterior. Totodată, prețurile existente pe piața mondială trebuie să fie cunoscute de ministerele producătoare, de întreprinderi, de centrale, de grupurile industriale.

S-a arătat aici — și într-adevăr așa este — că tovarășii din acest sector s-au obișnuit să spună că problemele comerțului exterior constituie secrete de stat. Or, ce secrete sînt acelea care se referă la un domeniu hotărîtor al dezvoltării economice a țării ? În toată lumea aceste probleme se dezbat pe larg în viața economică. Numai cu fraze generale nu putem deveni competitivi. Numai analizînd, arătînd și ce-i bun, și ce-i rău, demonstrînd de ce unele din produsele noastre nu sînt competitive, vom putea să punem ordine deplină în acest domeniu de activitate. Cred că va trebui să introducem ca o regulă ca tovarășii de la comitetele județene de partid să cunoască buletinul prețurilor de pe piața mondială, pentru a putea să analizeze cu conducerile întreprinderilor cum se realizează desfacerea produselor la export.

În acest sens, Comitetul Executiv a examinat o serie de măsuri menite să asigure o mai strînsă legătură între rezultatele economice-financiare ale unităților productive și activitatea lor de import-export, lichidîndu-se situația de astăzi, cînd întreprinderile nu sînt interesate să cunoască cît se obține în valută pentru mărfurile pe care le produc. În viitor, veniturile întreprinderilor, inclusiv partea din beneficii ce se repartizează la sfîrșitul anului pentru premii și gratificații, vor fi legate de încasările ce se realizează atît în țară cît și în străinătate. Ne gîndim, tovarăși, să punem întreprinderile producătoare în situația de a se ocupa nu numai de producție, dar și de a ști pentru ce produc, cum se vinde ceea ce fabrică — așa cum e normal ; ele trebuie să știe ceea ce produc pentru străinătate, cui vînd și cu ce preț desfac produsele. În raport de prețul pe care îl vor obține se vor aprecia și rezultatele economice ale întreprinderii. Pentru a asigura o legătură directă între producție și activitatea de comerț exterior, chiar de la începutul anului următor, adică de la 1 ianuarie, ministerele economice, centralele și combinatele vor răspunde nemijlocit de modul în care sînt valorificate pe piața externă produsele lor. În felul acesta, ministerele, centralele, întreprinderile vor acționa în cunoștință de cauză, vor înțelege că trebuie să-și asume întreaga răspundere pentru buna desfășurare a activității economice. Desigur, prin aceasta nu trebuie să se înțeleagă că Ministerul Comerțului Exterior va răspunde mai puțin de desfășurarea activității de comerț exterior. Dimpotrivă, noi considerăm că răspunderea lui va crește, avînd sarcina să asigure îndrumarea și conducerea întregii activități de organizare a producției destinate exportului, prospectarea piețelor, găsirea celor mai corespunzătoare căi pentru valorificarea produselor noastre peste hotare. Va trebui, de asemenea, întărită preocuparea Consiliului de Miniștri, a Comitetului de Stat al Planificării și Ministerului Finanțelor, a altor organe de sinteză, pentru creșterea competitivității produselor românești pe piața externă, pentru creșterea eficienței întregii activități de comerț exterior.

În cadrul planului pe 1970, un loc de cea mai mare importanță ocupă dezvoltarea și perfecționarea activității de cercetare, care, în condițiile actualei revoluții tehnice-științifice, exercită o tot mai importantă influență asupra

producției materiale. În ultimii ani s-au făcut unele progrese în orientarea cercetării spre nevoile practicii, au fost soluționate o serie de probleme legate de valorificarea mai bună a resurselor materiale, de perfecționarea tehnologiilor de fabricație și a caracteristicilor tehnice ale unor produse — îndeosebi în domeniul chimiei, industriei miniere și petroliere, precum și în alte domenii. Totuși sîntem încă departe de a face din știință ceea ce trebuie să fie — o importantă forță de producție în dezvoltarea societății. După cum se știe, avem un însemnat potențial de cercetare — un mare număr de cadre, o bază materială în continuă modernizare —, dar, cu toate acestea, rezultatele activității de cercetare contribuie încă prea puțin la progresul general al economiei.

Planul pe 1970 orientează eforturile de cercetare spre o serie de probleme de interes major pentru producția materială — cum sînt valorificarea unor minereuri metalifere și nemetalifere, elaborarea unor utilaje noi în construcția de mașini, în special mașini-unelte cu comandă program, fabricarea unor noi produse chimice, perfecționarea unor licențe achiziționate. Este necesar ca ministerele, unitățile de cercetare, Consiliul Național al Cercetării Științifice să ia toate măsurile pentru îndeplinirea în bune condiții a acestor sarcini, pentru aplicarea în producție a rezultatelor cercetării, să asigure o tot mai strînsă conlucrare între cercetare și întreprinderile producătoare.

Am mai subliniat de multe ori necesitatea de a scurta durata cercetării, de a urgenta valorificarea rezultatelor sale. Uneori chiar prin plan se admit perioade foarte lungi, în medie de 4—5 ani, pentru finalizarea unor cercetări, în timp ce în alte țări probleme similare se rezolvă în mai puțin de 1—2 ani. Va trebui ca planurile activității științifice să conțină termene concrete, cît se poate mai scurte,

cu privire la principalele faze ale cercetării, îndeosebi cele legate de aplicarea rezultatelor în producție.

Se impune, de asemenea, să se acorde o atenție sporită selectării judicioase a temelor de cercetare, corespunzător nevoilor reale ale economiei și posibilităților de care dispune țara noastră. Consiliul Național al Cercetării Științifice, împreună cu comisiile de ramură, va trebui ca — pe baza sarcinilor următorului plan cincinal, a orientărilor trasate de Congresul al X-lea pentru viitorul deceniu și examinînd temeinic situația fiecărei unități de cercetare — să stabilească direcțiile de perspectivă cele mai corespunzătoare pentru dezvoltarea activității științifice în țara noastră.

Sporirea eficienței activității de cercetare depinde și de îmbunătățirea organizării unităților, de eliminarea dispersării excesive a forțelor care există acum în acest domeniu. Totodată este necesar să se lichideze formele birocratice, excesul de muncă administrativă, care răpesc o parte însemnată a timpului oamenilor de știință, trecîndu-se la forme adecvate activității de cercetare, mai simple, menite să permită concentrarea exclusivă a cadrelor științifice asupra cercetării propriu-zise.

De la 1 ianuarie, toate institutele de cercetare, cu excepția unora din domeniul științelor sociale, vor funcționa pe bază de gestiune economică proprie. Este neîndoielnic că, atunci cînd fiecare organ economic va plăti pentru cercetările comandate, iar cercetătorii vor ști că veniturile lor depind de rezultatele obținute în producție prin aplicarea soluțiilor elaborate, se vor crea premise mai bune pentru legarea activității științifice de practică. Este necesar ca pînă la sfîrșitul anului ministerele de ramură, Consiliul Național al Cercetării Științifice să asigure ca toate unitățile de cercetare să încheie contracte cu întreprinderile și alte organisme economice, să ia măsuri pen-

tru folosirea judicioasă a cadrelor şi a bazei materiale în scopul îndeplinirii obligaţiilor asumate prin contracte.

Creşterea în ritm susţinut a economiei, a gradului ei de complexitate, dezvoltarea tuturor sectoarelor vieţii sociale impun sarcini deosebite în domeniul pregătirii şi formării de noi cadre de muncitori, tehnicieni şi specialişti. În anul 1970 urmează să fie calificaţi în şcoli circa 93 000 de muncitori, 38 000 de cadre medii de specialitate, peste 25 000 de specialişti cu pregătire superioară. Aceasta necesită, atît din partea Ministerului Învăţămîntului cît şi a ministerelor şi întreprinderilor economice, să se ia toate măsurile pentru pregătirea temeinică şi buna folosire a noilor cadre care vor intra în activitatea practică.

Trebuie spus că asigurarea cadrelor necesare, îndeosebi a cadrelor de muncitori calificaţi, continuă să rămînă una din problemele economice cele mai importante pentru anul viitor şi pentru anii următori. Ministerele, întreprinderile trebuie să ia măsuri serioase pentru a asigura într-un timp scurt pregătirea cadrelor prin cursuri de scurtă durată, prin pregătirea la locul de muncă, pentru a realiza atît folosirea deplină a capacităţilor existente, cît şi înzestrarea cu personal corespunzător a capacităţilor ce urmează să fie puse în funcţiune.

Tovarăşi,

Partidul nostru subordonează toate eforturile îndreptate spre dezvoltarea economiei naţionale ţelului suprem al societăţii noastre : îmbunătăţirea continuă a nivelului de trai al întregului popor. Trebuie arătat că hotărîrile Congresului al IX-lea cu privire la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale maselor se realizează în bune condiţii. În anul 1969, o dată cu generalizarea noului sistem de salarizare, în 16 ramuri ale economiei s-au majorat salariile între 8,4 şi 19,1% ; ca urmare, un număr de 2 700 000

de salariaţi au primit venituri suplimentare de 2,5 miliarde de lei, iar pe un an întreg majorările efectuate reprezintă circa 5 miliarde de lei.

Planul şi bugetul de stat pe anul viitor prevăd fondurile şi măsurile necesare pentru creşterea salariilor în industria minieră, construcţiile de maşini, industria construcţiilor, transporturi, circulaţia mărfurilor, cercetarea ştiinţifică, instituţiile de cultură şi artă, reţeaua sanitară, sistemul financiar, în administraţie şi celelalte ramuri ale economiei. Majorările de salarii efectuate în anul 1969 şi cele prevăzute pentru anul 1970 duc la sporirea veniturilor anuale ale salariaţilor cu aproximativ 10 miliarde de lei.

Se prevede, de asemenea, ca în anul viitor veniturile băneşti ale ţărănimii să sporească cu circa 1,3 miliarde de lei. Potrivit hotărîrilor Congresului al X-lea, actuala plenară a Comitetului Central a aprobat ca încă în anul 1970 să fie majorate pensiile ţăranilor cooperatori ; prin aceste majorări, ţăranii cooperatori pensionaţi vor primi în anul 1970 în plus aproape 390 000 000 de lei. Avem convingerea că această măsură va constitui un factor mobilizator în activitatea ţărănimii cooperatiste.

Partidul şi statul acordă o deosebită atenţie îmbunătăţirii aprovizionării populaţiei cu mărfuri de consum pe măsura posibilităţilor pe care le oferă economia noastră la ora actuală. Planul pe 1970 prevede o creştere cu peste 8% a desfacerilor de mărfuri prin comerţul socialist. Însemnate sporuri se vor realiza la produsele alimentare de bază — carne şi preparate din carne, conserve, produse lactate, ouă, legume şi fructe. Vor creşte, de asemenea, în mod substanţial desfacerile de mărfuri nealimentare ; se va pune un accent mai mare pe dezvoltarea şi diversificarea prestărilor de servicii pentru populaţie. Desigur, sîntem conştienţi că unele nevoi ale populaţiei nu sînt satisfăcute în mod optim, dar fără îndoială că, pe mă-

sura realizării sarcinilor pe care ni le propunem, a dezvoltării economiei, se vor crea condiţii pentru îmbunătăţirea continuă a deservirii celor ce muncesc.

În bugetul pe anul 1970 sînt prevăzute creşteri însemnate şi la cheltuielile pentru asigurări sociale, învăţămînt, ocrotirea sănătăţii şi alte acţiuni social-culturale de care beneficiază gratuit populaţia ; totalul cheltuielilor social-culturale se va ridica la 36,9 miliarde de lei, depăşindu-se cu 2,5 miliarde de lei nivelul din 1969.

În domeniul învăţămîntului, planul pe 1970 prevede darea în folosinţă a peste 3 000 de săli de clasă — cu 1 270 de săli mai mult decît s-a prevăzut în cincinal —, asigurîndu-se spaţiul necesar pentru generalizarea învăţămîntului de 10 ani şi cuprinderea în şcoli a copiilor în vîrstă de 6 ani ; statul va cheltui în 1970 pentru un elev din şcoala de cultură generală circa 1 330 de lei, pentru cel din liceele de specialitate — 3 600 de lei, iar pentru un student — 13 200 de lei.

Pentru dezvoltarea reţelei de ocrotire a sănătăţii vor fi date în exploatare, în anul viitor, circa 3 950 de noi paturi în spitale. Va continua în ritm susţinut programul construcţiei de locuinţe. Pentru anul următor se prevede să se construiască din fondurile centralizate ale statului şi din fondurile populaţiei, cu sprijinul statului, 94 730 de apartamente.

Organele de partid şi consiliile populare, ministerele economice, unităţile cooperaţiei trebuie să acorde în continuare o deosebită atenţie valorificării unor resurse suplimentare în vederea îmbunătăţirii aprovizionării pieţei, adaptării mai operative a producţiei la cererea de consum, ridicării activităţii comerciale la un nivel calitativ superior — pentru a satisface tot mai deplin nevoile oamenilor muncii de la oraşe şi sate. De asemenea, marile fonduri alocate de stat pentru nevoile social-culturale ale cetăţenilor trebuie folosite cu maximum de eficienţă pentru a contribui efectiv la îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de trai ale tuturor celor ce muncesc de la oraşe şi sate.

Tovarăşi,

În continuare vreau să mă refer la cîteva probleme legate de perfecţionarea organizării şi conducerii economiei. Conferinţa Naţională a P.C.R. a adoptat un ansamblu de măsuri pentru îmbunătăţirea structurii organizatorice a economiei, perfecţionarea planificării, a sistemului financiar şi de credit, a aprovizionării tehnice-materiale şi a altor laturi ale activităţii economice. Trebuie spus că în aplicarea acestor măsuri organele de stat au dat dovadă de lipsă de operativitate, întîrziindu-se din această cauză experimentarea şi finalizarea lor în practică.

În ultima perioadă s-a trecut mai ferm la înfăptuirea măsurilor de perfecţionare a organizării şi conducerii economiei naţionale. Astfel, s-au constituit centralele, combinatele şi grupurile de întreprinderi — unităţi puternice din punct de vedere economic, capabile să valorifice mai larg avantajele cooperării şi specializării în producţie. De asemenea, au fost reorganizate ministerele şi organele centrale de sinteză, urmărindu-se legarea lor mai strînsă de activitatea concretă a unităţilor economice.

Acum este necesar să se acţioneze operativ pentru ca centralele să preia în mod efectiv conducerea activităţii tuturor unităţilor subordonate. Se impune, de asemenea, ca ministerele şi organele de sinteză să dea un sprijin susţinut şi eficace noilor organisme create, să le ajute să-şi organizeze şi să-şi desfăşoare munca în condiţii cît mai bune, să-şi îndeplinească de la început atribuţiile cu care au fost investite. Este necesar ca în cel mai scurt timp ministerele de ramură, împreună cu Ministerul Finanţelor, Ministerul Muncii şi Consiliul Economic, să ia

măsuri pentru a asigura toate cadrele de conducere necesare bunei desfășurări a activității noilor organisme economice.

Trebuie spus, tovarăși, că încă nu toate ministerele acordă sprijinul necesar noilor organisme economice, că nu în toate sectoarele de activitate putem spune că acestea au început să funcționeze așa cum este de dorit. Rog atît ministerele cît și comitetele județene de partid să acorde o atenție deosebită sprijinirii noilor organisme economice, astfel ca acestea să-și poată exercita în bune condiții atribuțiile, să-și poată îndeplini rolul important ce le revine în viața economică.

În urma reorganizării ministerelor, aparatul administrativ s-a redus cu 39%, realizîndu-se o economie de peste 8 500 de posturi. Trebuie arătat însă că, din personalul disponibil, la unitățile direct productive, și mai cu seamă în județe, s-a repartizat un număr scăzut. În provincie s-a repartizat numai 16% din personalul disponibil ; într-o serie de județe, care resimt în mod deosebit lipsa de specialiști, dintre cei eliberați din ministere au ajuns extrem de puțini. Aceasta este o situație necorespunzătoare. Noi nu reducem personalul ocupat în munci administrative pentru ca, pe căi ocolite, să ajungă tot în astfel de munci, ci pentru a acoperi mai bine nevoile de cadre specializate ale producției, pentru a asigura ca cea mai mare parte a forței de muncă să lucreze nemijlocit acolo unde se creează valorile materiale.

În această ordine de idei, trebuie de asemenea combătute tendințele ce s-au manifestat în unele ministere de a constitui aparatul centralelor, combinatelor și grupurilor industriale prin preluarea unui număr mare de specialiști din întreprinderi — ceea ce poate avea efecte negative asupra activității unităților direct productive.

În procesul constituirii noilor organisme economice

s-au luat măsuri de natură să ducă la concentrarea și specializarea producției. Este vorba doar de un început, dar care se dovedește bun și trebuie continuat ; în felul acesta poate fi realizată în condiții mai bune și mai economic activitatea de proiectare, întreținere, aprovizionare și desfacere, activitatea financiară și de planificare. Este nerațional de a perpetua stările de lucruri de astăzi, cînd fiecare întreprindere tinde să producă de toate. Atît ministerele, centralele și grupurile industriale, cît și organele de partid trebuie să acționeze hotărît în această direcție, să treacă în mod ferm la adîncirea specializării și cooperării, la asigurarea condițiilor pentru realizarea producției de serie mare, cu eficiență superioară.

În condițiile organizării centralelor, grupurilor industriale și combinatelor, în mod firesc întreprinderile sînt degrevate de unele activități. Este necesar însă și pe viitor ca întreprinderile să dispună de independența tehnică-economică necesară pentru a-și putea desfășura în mod normal activitatea. Consider, de aceea, că înființarea noilor organisme economice nu numai că nu trebuie să ducă la diminuarea rolului comitetelor de direcție din întreprinderi, ci, dimpotrivă, să asigure ca, în limita atribuțiilor ce le revin, acestea să exercite conducerea efectivă a producției, să contribuie activ la folosirea mai bună a capacităților și a forței de muncă, la sporirea rentabilității, la punerea largă în valoare a rezervelor existente în producție. Este necesar ca în stilul de muncă al organismelor economice create să se încetățenească de la bun început metoda și principiul de a consulta în mod nemijlocit conducerile întreprinderilor în toate problemele activității lor, în elaborarea și adoptarea tuturor măsurilor și hotărîrilor.

Perfecționarea generală a structurii organizatorice a economiei trebuie să fie urmată și de îmbunătățirea corespunzătoare a legislației economice, care să asigure cadrul

juridic adecvat desfășurării în bune condiții a activității tuturor verigilor.

În actuala sesiune a Marii Adunări Naționale urmează să fie supuse dezbaterii și aprobării un ansamblu de legi de importanță deosebită pentru îmbunătățirea activității economice și sociale — printre care legea de organizare și funcționare a Consiliului de Miniștri, legea contractelor economice, legea organizării, planificării și execuției investițiilor, legea organizării activității de cercetare științifică. Trebuie să fim însă conștienți că actele normative nu pot rezolva de la sine problemele și că este nevoie de o preocupare susținută, la toate nivelele, pentru perfecționarea continuă a activității noastre economice. Să luăm, de pildă, planificarea ; oricît de bună ar fi o lege a planificării, ea nu poate oferi decît coordonatele generale ale acestei activități, principalul constituindu-l temeinica fundamentare științifică, profund realistă a planurilor — atît ale întreprinderilor și centralelor, cît și ale ministerelor și economiei naționale în ansamblu. De multe ori indicatorii de plan nu sînt însă stabiliți în urma unui studiu temeinic al stărilor de fapt, al posibilităților reale ale unităților, ci pe baza unor considerente generale, a însumării propunerilor făcute de întreprinderi și ministere. Și mai negativ este faptul că, uneori, în cursul elaborării planurilor — atît la unități și ministere, dar și în cadrul Comitetului de Stat al Planificării — nu se urmărește cu toată stăruința punerea deplină în valoare a rezervelor existente. Munca de planificare nu este orientată totdeauna spre asigurarea unor indicatori de eficiență, pe măsura eforturilor ce se fac pentru înzestrarea tehnică a unităților economice ; sînt și cazuri cînd, chiar prin plan, se admit norme de consumuri materiale exagerate, nivele scăzute ale productivității muncii, o slabă utilizare a capacităților de producție, valorificarea necorespunzătoare a

mărfurilor la export. Asemenea practici trebuie curmate cu hotărîre, deoarece ele transformă planificarea, dintr-un important instrument al conducerii raționale a economiei, într-un mijloc de justificare și tolerare a lipsurilor. În munca de planificare nu se folosește încă metoda variantelor, atît în faza de elaborare a propunerilor — pentru a putea alege din mai multe soluții pe cea mai avantajoasă — cît și în cursul îndeplinirii planului, pentru a asigura adaptarea operativă a economiei la schimbări neprevăzute survenite. Este știut, de exemplu, că în agricultură realizările pot să difere foarte mult de ceea ce se stabilește inițial, și, cu toate acestea, nu se pregătesc din timp programe de acțiune pentru a face față unor ipoteze și situații variate.

Și în domeniul aprovizionării tehnice-materiale problema se pune într-un mod asemănător. Un act normativ în această privință va fi neîndoielnic util și necesar, dar acesta nu va soluționa de la sine dificultățile existente în aprovizionarea tehnică-materială. Hotărîtoare sînt și aici eforturile pentru nominalizarea din timp a producției planificate, încheierea de contracte și respectarea lor riguroasă, reducerea consumurilor specifice — de care am vorbit mai înainte —, într-un cuvînt, măsurile tehnice și organizatorice de perfecționare a conținutului acestei activități.

De asemenea, în ce privește investițiile, noile organisme economice trebuie să-și asume sarcini tot mai importante în acest domeniu. În cadrul discutării planului s-a stabilit ca centralele și unele întreprinderi să preia executarea în regie proprie a unor investiții mici de dezvoltare. Ministerele trebuie să analizeze lista tuturor investițiilor și să stabilească ce vor realiza unitățile economice. În viitor, chiar și construirea unor obiective noi va trebui să cadă în sarcina centralelor, combinatelor și grupurilor industriale.

Va trebui urgentată precizarea măsurilor privind îmbunătățirea sistemului de finanțare și creditare, aceste reglementări fiind absolut necesare pentru bunul mers al activității noilor organisme economice. Este necesar să se întărească rolul creditului și al controlului financiar, să se sporească răspunderea economică a întreprinderii pentru modul cum se utilizează fondurile bănești și materiale, să se reflecte mai corespunzător efortul propriu al întreprinderilor în rentabilitatea acestora.

Mergînd pe linia extinderii atribuțiilor centralelor, grupurilor industriale și combinatelor, acordîndu-le drepturi largi în executarea unor construcții, investiții, în realizarea comerțului exterior, în asigurarea aprovizionării și desfacerii în interior, este necesar să avem în vedere că totul trebuie să se desfășoare conform planului central, să răspundă intereselor generale ale economiei, ale societății ; toate unitățile trebuie să acționeze ca elemente componente ale unui angrenaj unitar, pe baza unui program general în vederea progresului armonios și rapid al întregii economii naționale.

Îmbunătățirea activității de conducere a economiei ne cere să luptăm cu toată fermitatea împotriva birocratismului. Subliniez acest lucru deoarece, deși s-au luat măsuri pentru reducerea substanțială a aparatului ministerelor și organelor centrale, acestea nu se preocupă suficient de schimbarea corespunzătoare a stilului de muncă, manifestă încă tendința de a rezolva problemele în virtutea vechilor concepții și metode, fără un contact strîns și nemijlocit cu unitățile economice. Conducerea centralizată, existența unui plan central nu înseamnă ca fiecare lucru să se facă numai după ce a trecut prin zeci de aprobări. O asemenea practică trebuie înlăturată cu hotărîre. Să nu sufocăm activitatea vie a unităților economice, spiritul de inițiativă în noianuri de avize, de hîrtii ;

factorii de răspundere din ministere și organele centrale nu trebuie să-și bazeze munca pe referate, ci să meargă jos — în întreprinderi, combinate, centrale — pentru a cunoaște nemijlocit realitatea și a soluționa concret problemele ridicate de viață, pentru a acorda unităților un sprijin real și competent.

Trebuie, de asemenea, schimbată în mod radical optica asupra răspunderii în muncă. Există obiceiul amînării la nesfîrșit a rezolvării unor probleme mai complexe ; unele organe și cadre evită să-și asume răspunderea pentru diferite acțiuni ce intră în competența lor, se limitează să facă constatări, rapoarte, să întocmească studii și analize. Nu în felul acesta trebuie concepută activitatea de conducere ! Nu de documente justificative și acoperiri administrative avem nevoie, ci de o muncă vie, creatoare, plină de răspundere, pentru soluționarea operativă și temeinică a problemelor. A tărăgăna hotărîrile, deciziile, punerea lor în aplicare, a te limita doar la „sesizări" și studii — acesta este un mod de a lucra birocratic, lipsit de răspundere. Problemele economice sînt de așa natură, încît nu permit amînare ; tergiversarea soluționării lor poate avea implicații negative serioase în activitatea noastră, poate costa mult societatea. Este necesar ca, în afara măsurilor organizatorice pe care le-am luat pînă acum și care sînt fără îndoială bune, să schimbăm mentalitatea unor cadre cu munci administrative. Să introducem mai multă răspundere și inițiativă în muncă ; să dăm mai multă libertate de acțiune fiecărui tovarăș pus într-o muncă, dar să asigurăm și creșterea spiritului de răspundere al acestuia pentru activitatea pe care o desfășoară. Este timpul să se înțeleagă că nu se mai pot soluționa problemele cu zeci de avizări. Am pus un ministru, i-am aprobat un plan, i-am dat o răspundere — el trebuie să acționeze, iar dacă nu-și îndeplinește obligațiile, să suporte consecințele. Am pus un

preşedinte de consiliu popular, să-i dăm şi răspunderi corespunzătoare, dreptul de a acţiona şi să nu-l obligăm să vină mereu la Bucureşti pentru a cere Comitetului pentru Administraţia Locală aprobări ; să-i dăm independenţă în rezolvarea problemelor — fireşte cu respectarea legilor ţării, ale căror rigori le va suferi dacă le încalcă. Am creat centrale, combinate — trebuie să le dăm posibilitatea de a avea iniţiativă, libertate de acţiune.

Discutăm de mult problema contractelor ; am primit un proiect de lege care de fapt prevede să nu se schimbe nimic, ca totul să se planifice de sus, iar întreprinderea numai să semneze contractul, fie că e sau nu de acord cu el, pe baza repartiţiei din plan. Ce fel de contract economic este acesta ? Unii prim-secretari de comitete judeţene de partid sau miniştri au arătat că nu au repartiţie pentru acoperirea producţiei —, dar nu unităţile şi ministerele trebuie să se ocupe de aprovizionarea şi desfacerea producţiei ? Acestea trebuie să încheie contractele cu 6 luni sau chiar cu un an înainte de începerea planului. Planul trebuie să se bazeze pe contracte corespunzătoare capacităţilor, şi atunci el va fi real. Nu trebuie să se aştepte întîi repartiţia şi pe urmă să se încheie contractul. Contractul trebuie să fie un instrument economic, să stabilească relaţii economice între întreprinderile producătoare şi consumatoare. Este necesar ca el să prevadă obligaţii şi de o parte şi de alta, inclusiv obligaţii economice şi juridice, aşa cum prevede orice contract. Numai aşa se va asigura ca întreprinderile să nu aştepte din Bucureşti să li se stabilească ce să producă. Desigur, sînt unele produse care trebuie planificate, dar chiar pentru acestea întreprinderile trebuie să încheie contractul ; uzinele trebuie să discute cu beneficiarii din ţară şi din străinătate. Planul central, planificarea economiei nu înseamnă impunerea unor produse indiferent de cerere, ci înseamnă ca întreprinderile să producă ceea ce are nevoie economia, ceea ce se solicită în interior şi pe piaţa externă. În acest sens va trebui să se elaboreze legea contractelor, care să acţioneze încă din anul viitor. Vrem ca atunci cînd ne vom întîlni cu planul pentru 1971, întreprinderile să nu mai poată spune că n-au repartiţie, ci să ne spună că au încheiat contractele şi au rezolvat problemele. În spiritul acesta trebuie să găsim căi de a înfăptui ceea ce au stabilit Conferinţa Naţională şi Congresul al X-lea, şi anume aşezarea activităţii noastre pe baze economice, pe relaţii economice, îmbinînd conducerea centrală, planul central, cu iniţiativa, cu libertatea de acţiune a producătorilor din toate domeniile de activitate. Aşa vom obţine succese şi vom marca noi paşi pe calea construcţiei societăţii socialiste.

Noi am pus cu tărie în evidenţă în cadrul plenarei lipsurile din activitatea noastră nu pentru că lucrurile ar merge în general prost — întrucît este ştiut că, pe ansamblu, economia se dezvoltă impetuos, avînd un ritm de creştere de 10,7%, că venitul naţional sporeşte şi el într-un ritm înalt. Dar n-am proceda bine dacă n-am dezvălui şi lipsurile care mai există, ca să putem pune astfel şi mai multă ordine în activitatea noastră, să mergem şi mai rapid înainte, să înlăturăm neajunsurile. Ne preocupăm cu toată răspunderea să găsim soluţii pentru a asigura perfecţionarea continuă a activităţii în toate domeniile, accelerarea progresului neîntrerupt al societăţii noastre socialiste. Nu trebuie să ne fie teamă să dezvăluim lipsurile, ci, dimpotrivă, trebuie să vedem că ele sînt inerente muncii oamenilor, dar nota dominantă a activităţii lor o reprezintă realizările, succesele. Trebuie să luptăm pentru a înlătura ce e rău în munca noastră, să ne îmbunătăţim necontenit activitatea, iar atunci cînd scriitorii sau istoricii vor scrie despre planul cincinal 1966—1970 vor vedea, desigur, nu numai lipsurile — pe care noi le arătăm des-

chis —, ci ceea ce este esențial, ceea ce caracterizează în mod pregnant societatea noastră, progresul ei susținut, mersul înainte și creșterea bunăstării întregului nostru popor.

Tovarăși,

Înfăptuirea obiectivelor stabilite pentru anul 1970, asigurarea perfecționării activității de producție în toate ramurile pun sarcini de mare răspundere în fața organelor și organizațiilor de partid, impun creșterea rolului lor în conducerea și organizarea vieții economice, în mobilizarea largă a oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor de plan. Problemele economice la care m-am referit trebuie să constituie principalul conținut al activității tuturor organelor și organizațiilor de partid din industrie, agricultură, transporturi etc., a tuturor comuniștilor. Munca politică și organizatorică a organelor de partid din întreprinderi și a comitetelor de partid comunale, orășenești, municipale și județene se măsoară în cele din urmă în rezultatele obținute în îndeplinirea planului de producție, a planului la export, a planului de investiții și a celorlalte sarcini economice. Este necesar ca organele și organizațiile de partid să concentreze atenția colectivelor de muncă, a cadrelor din economie spre utilizarea rațională a fondurilor materiale și bănești, organizarea științifică a producției, creșterea calitativă a activității economice, sporirea eficienței sale.

Sarcini deosebite revin organizațiilor de partid de la sate, care trebuie să militeze neobosit pentru dezvoltarea și consolidarea economică a unităților agricole socialiste, pentru întărirea spiritului de disciplină și ordine în toate întreprinderile de stat și cooperativele de producție, să asigure prin întreaga lor activitate participarea largă a țărănimii, a tuturor lucrătorilor din agricultură la înfăp-

tuirea măsurilor pe care partidul și statul nostru le iau pentru dezvoltarea susținută a acestei ramuri de bază a economiei noastre naționale.

Fiecare organizație de partid și fiecare comunist trebuie să poarte răspunderea pentru modul cum se desfășoară activitatea în cadrul unității în care lucrează, să se preocupe permanent de îmbunătățirea muncii proprii și sporirea contribuției sale la rezolvarea problemelor pe care le ridică îndeplinirea prevederilor de plan în toate domeniile.

O îndatorire importantă a organelor și organizațiilor de partid este de a sprijini și stimula eforturile pentru ridicarea competenței cadrelor din economie, a pregătirii profesionale și politice a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, a tuturor oamenilor muncii — aceasta fiind o condiție primordială a soluționării corespunzătoare a problemelor tot mai complexe pe care le ridică dezvoltarea economiei noastre în etapa actuală.

Unii tovarăși s-au referit la necesitatea pregătirii conducerilor combinatelor, întreprinderilor și chiar a lucrătorilor din ministere pentru noile sarcini ce le vor reveni. În general cred că ar trebui să ne gîndim la un program de pregătire temeinică a conducerilor centralelor și noilor unități economice ; să organizăm cursuri pentru a le ajuta să cunoască și să înțeleagă cum să desfășoare activitatea ; la fel să procedăm și cu conducerile de întreprinderi, de cooperative. Trebuie să acordăm mai multă atenție cunoașterii, de către cadrele noastre, a problemelor economice. Acesta este un lucru esențial pentru buna desfășurare a activității, pentru ridicarea nivelului eficienței economice. Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar chiar miniștrii, cadrele centrale, noi toți este necesar să ne așezăm să studiem, să facem schimb de păreri și să ne clarificăm asupra unor probleme esențiale ale dezvoltării sociale și

economice; altfel vom lucra fără perspectivă, vom rezolva problemele cu mare greutate. Trebuie ca, începînd de sus și pînă jos, să organizăm un program de discutare și studiere a problemelor noi pe care le ridică conducerea activității economice și sociale.

Dacă problema perfecționării capacității de conducere se pune pentru un director de întreprindere, apoi cu atît mai mult se pune pentru cadrele învestite cu răspunderi superioare. Să nu considerăm că numai pentru faptul că sîntem comuniști, mai vechi sau mai noi, sîntem capabili să soluționăm orice probleme. Dacă nu învățăm, nu vom fi în stare să ne îndeplinim sarcinile. Cel care vrea să conducă o activitate în viața socială, să contribuie la conducerea societății noastre socialiste trebuie să-și perfecționeze continuu cunoștințele, să studieze cu rîvnă ! Și activitatea de conducere este o știință — poate mai importantă decît alte domenii ale științei —, deoarece pînă la urmă are repercusiuni largi asupra întregii societăți. Un cercetător, dacă a greșit o experiență, poate începe alta. În viața socială, în conducerea politică, orice experiență se răsfrînge asupra vieții întregului popor — și de aceea în acest domeniu nu se pot admite improvizații, trebuie o pregătire temeinică.

Eu pun această problemă în fața Comitetului Central, a principalelor noastre cadre de conducere pentru a înțelege că este necesar să depunem eforturi pentru ridicarea continuă a cunoștințelor noastre, să învățăm permanent, aceasta fiind una din sarcinile de bază ale tuturor comuniștilor, a tuturor cadrelor de partid și de stat, de care depinde perfecționarea conducerii societății noastre.

În vederea îmbunătățirii în continuare a activității de partid, pe baza hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C.R., plenara noastră a examinat măsurile propuse de Comitetul Executiv cu privire la organizarea și funcționarea comisiilor pe probleme la Comitetul Central și la organele locale de partid. Considerăm că adoptarea și transpunerea în viață a acestor măsuri vor duce la întărirea principiului muncii colective și a răspunderii personale a membrilor organelor alese ale partidului, vor asigura o participare mai activă a acestora la dezbaterea și soluționarea problemelor care se ridică în diferite sectoare de activitate, vor spori capacitatea întregului nostru partid de a organiza și conduce, cu rezultate tot mai bune, opera complexă a edificării orînduirii socialiste în patria noastră.

Un rol deosebit de important în această privință îl va avea și aplicarea măsurilor — dezbătute în cadrul plenarei — cu privire la îmbunătățirea consultării și informării activului de partid, a comuniștilor și celorlalți oameni ai muncii asupra activității organelor de partid și de stat, precum și asupra problemelor politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru.

Aceste măsuri vor asigura cunoașterea mai temeinică de către comuniști, de către toți oamenii muncii a hotărîrilor de partid și de stat, mobilizarea lor mai intensă la îndeplinirea acestor hotărîri, sporirea spiritului lor de inițiativă, vor întări forța și capacitatea de acțiune a partidului nostru, legăturile sale cu masele largi, vor contribui la adîncirea democrației socialiste, la îndeplinirea în și mai bune condiții a rolului Partidului Comunist Român de forță conducătoare a societății noastre socialiste.

Tovarăși,

După cum știți, recent a avut loc la Moscova întîlnirea conducătorilor de partid și de stat din țările socialiste la care a participat și o delegație a țării noastre. Noi considerăm deosebit de util schimbul de păreri, de considerente și idei care a avut loc cu acest prilej între repre-

zentanții țărilor socialiste asupra evoluției din ultimul timp a situației internaționale, asupra problemelor securității europene, inclusiv asupra schimbărilor petrecute în politica R.F.G., ca urmare a instaurării noului guvern.

Așa cum s-a arătat și în plenară, desfășurarea evenimentelor internaționale confirmă justețea liniei politice generale și a activității internaționale a partidului și statului nostru, îndreptate spre întărirea forțelor socialismului și păcii, a frontului antiimperialist, spre destindere, securitate și colaborare între popoare. În pofida politicii reacționare a cercurilor imperialiste, care se străduiesc să frîneze procesele progresiste ale lumii contemporane, se confirmă neîncetat că principala caracteristică a vieții internaționale actuale este dată de voința fermă a popoarelor de a bara calea războiului, de a instaura o pace trainică pe pămînt, de afirmarea unor poziții realiste în cercuri tot mai largi ale opiniei publice mondiale.

În aprecierea situației internaționale, noi pornim de la constatarea că în ultima vreme se accentuează tendințele spre colaborare între statele cu orînduiri sociale diferite în scopul întăririi securității și păcii. Cercuri tot mai largi din Europa se pronunță pentru înfăptuirea securității pe continentul nostru. Contactele avute de guvernul țării noastre cu mai toate guvernele statelor europene ne-au dus la concluzia că sînt create condiții pentru a se pune astăzi problema organizării unei conferințe consacrate securității europene.

Schimbările înnoitoare care au loc pe continentul nostru se reflectă și în viața politică din Republica Federală a Germaniei. Recentele alegeri din Republica Federală a Germaniei sînt o dovadă grăitoare a tendințelor realiste ce se manifestă în opinia publică din această țară. Constituirea guvernului Brandt-Scheel și programul de politică

externă și internă enunțat de acesta sînt o expresie a acestor schimbări.

Începerea convorbirilor dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei în legătură cu un acord privind renunțarea la folosirea forței are o importanță deosebită pentru securitatea și pacea pe continentul nostru și în întreaga lume. De asemenea apreciem pozitiv perspectiva organizării convorbirilor polono—vest-germane în legătură cu problemele ce interesează cele două state.

După cum este cunoscut, România s-a pronunțat și se pronunță consecvent pentru normalizarea relațiilor dintre țările socialiste și Republica Federală a Germaniei. În acest spirit, România întreține relații cu Republica Federală a Germaniei și se pronunță pentru dezvoltarea colaborării economice, științifice, tehnice și culturale cu această țară, considerînd că aceasta este atît în interesul ambelor popoare, cît și al tuturor statelor de pe continent.

Doresc, totodată, să menționez în cadrul plenarei, în spiritul politicii generale a partidului nostru, că România consideră necesar să se realizeze recunoașterea de către toate statele a Republicii Democrate Germane și să se ajungă la relații pe baza dreptului internațional între Republica Democrată Germană și Republica Federală a Germaniei.

Desigur, tovarăși, noi nu uităm nici un moment că în Republica Federală a Germaniei mai acționează forțe revanșarde, neonaziste, dar tocmai acest fapt impune să ducem o politică care să împiedice dezvoltarea reacțiunii, să contribuie la ascensiunea forțelor realiste, democratice.

În vederea înfăptuirii securității și păcii noi militam pentru lărgirea și dezvoltarea relațiilor dintre toate statele continentului nostru pe baza principiilor egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectului

suveranității și independenței naționale, integrității teritoriale și intangibilității frontierelor existente. Numai pe baza acestor principii se poate înfăptui securitatea europeană. Realizarea securității europene impune tuturor țărilor, mari și mici, fără deosebire de orînduirea socială, inițiativă, realism, receptivitate în explorarea tuturor posibilităților pentru reglementarea pașnică a problemelor în suspensie, pentru așezarea pe baze noi, sănătoase a raporturilor interstatale.

Participanții la întîlnire au examinat, de asemenea, situația din Vietnam, unde continuă războiul provocat de S.U.A. — război ce reprezintă o serioasă barieră în calea destinderii, a normalizării situației internaționale. Solidar cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, poporul român își alătură glasul tuturor celor care cer încetarea agresiunii din Vietnam, respectarea independenței și suveranității poporului vietnamez. Pentru a se ajunge la soluționarea pașnică a conflictului din Vietnam, considerăm că este necesar ca S.U.A. să-și retragă toate trupele, să se asigure formarea unui guvern de coaliție care să permită dezvoltarea democratică independentă a Vietnamului de sud.

Laolaltă cu celelalte popoare ale lumii, poporul român își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu perpetuarea atmosferei de încordare din Orientul Apropiat, care afectează în mod negativ situația internațională și menține un serios focar de primejdie de război. Noi considerăm ca o necesitate imperioasă să se facă totul pentru stingerea acestui conflict, acționîndu-se pentru înfăptuirea rezoluției Consiliului de Securitate din 1967 ; este necesară retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, respectarea dreptului la existență independentă și integritate teritorială a fiecărui stat, rezolvarea problemei populației palestiniene, ceea ce ar corespunde atît intereselor

popoarelor din această regiune, cît și cauzei generale a păcii și securității internaționale.

Lucrările întîlnirii de la Moscova au reprezentat o manifestare importantă a colaborării și prieteniei dintre țările socialiste, o contribuție prețioasă la cauza unității lor. Țările participante și-au afirmat dorința de a dezvolta schimbul de păreri și consultările în problemele majore ale vieții internaționale, în lupta pentru salvgardarea păcii mondiale.

Țara noastră consideră că pentru rezolvarea complicatelor probleme internaționale care înfruntă lumea contemporană și pentru asigurarea dezvoltării libere, fără nici o îngrădire, a fiecărui popor, este necesar ca toate statele, mari și mici, să-și unească eforturile și să acționeze în spiritul răspunderii față de destinul și interesele majore ale umanității. În acest spirit va milita neobosit România, dezvoltîndu-și continuu relațiile cu toate statele, atît din Europa cît și de pe alte continente. Țara noastră nu dorește să aibă o poziție pasivă față de marile probleme internaționale actuale ; ea este și va fi întotdeauna un factor activ în marea bătălie a popoarelor, a forțelor progresiste pentru pace, pentru destindere, pentru securitate. În acest fel ne îndeplinim misiunea de comuniști, ne achităm de datoria față de propriul popor și față de întreaga omenire.

Cerințele luptei pentru progres social și pace în întreaga lume impun mai mult ca oricînd intensificarea eforturilor pentru refacerea și dezvoltarea unității dintre țările socialiste, a unității mișcării comuniste și muncitorești mondiale, de care depind creșterea forței și coeziunii tuturor forțelor antiimperialiste, înfăptuirea aspirațiilor înaintate ale popoarelor. Noi considerăm, de asemenea, că întărirea unității fiecărui partid este o condiție a forței și unității mișcării antiimperialiste internaționale. Credincioase liniei lor politice internaționaliste, Partidul Comunist Român, guver-

nul Republicii Socialiste România vor milita şi în viitor pentru a-şi aduce contribuţia la consolidarea unităţii ţărilor sistemului socialist mondial, a solidarităţii dintre detaşamentele mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, la întărirea continuă a coeziunii şi forţei de luptă a marelui front antiimperialist, în interesul cauzei socialismului şi păcii în întreaga lume.

Tovarăşi,

Prin multitudinea problemelor dezbătute, prin hotăririle adoptate, actuala plenară a Comitetului Central are o importanţă deosebită în activitatea desfăşurată de partidul nostru.

Perfecţionînd munca în toate domeniile, înzecind eforturile celor aproape 2 000 000 de comunişti din patria noastră, mobilizînd activ masele largi ale celor ce muncesc de la oraşe şi sate — care urmează cu încredere şi abnegaţie politica partidului — să facem ca toate sarcinile ce ne stau în faţă să prindă viaţă, astfel încît ultimul plan anual al cincinalului să fie îndeplinit cu succes, marcînd înfăptuirea deplină a măreţului program trasat de Congresul al IX-lea şi pregătind totodată condiţiile necesare trecerii la realizarea hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului.

Ne exprimăm încrederea că, punîndu-şi în valoare elanul şi energia creatoare, eroicul nostru popor se va dovedi şi de acum înainte la înălţimea misiunii sale istorice de făuritor al societăţii noi, socialiste în România, va asigura prin munca sa neobosită înflorirea continuă a României socialiste. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri de participanţii la plenară cu aplauze puternice, exprimînd aprobarea deplină faţă de măsurile preconizate şi hotărîrea fermă de a asigura transpunerea lor în viaţă).*

MESAJ ADRESAT SLUJITORILOR TEATRULUI DIN ÎNTREAGA ŢARĂ, CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 150 DE ANI DE TEATRU ROMÂNESC ÎN CAPITALA ŢĂRII NOASTRE

— 21 decembrie 1969 —

Stimaţi tovarăşi,

Împlinirea unui veac şi jumătate de la inaugurarea primului teatru în limba română în capitala ţării noastre îmi oferă prilejul de a adresa, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al meu personal, un călduros salut şi sincere felicitări dramaturgilor, artiştilor şi tuturor celor ce slujesc cu talent şi dăruire arta scenică în Bucureşti şi în întreaga ţară.

Etapă memorabilă în istoria teatrului românesc, anul 1819 semnifică încununarea unor vechi şi înflăcărate năzuinţe ale intelectualilor şi patrioţilor români şi, totodată, un rodnic început pe drumul creării unui teatru care să slujească activ la trezirea conştiinţelor, la educarea poporului în spiritul luptei pentru eliberarea naţională şi socială. O trăsătură esenţială a istoriei teatrului românesc este împletirea sa organică şi profundă cu însăşi istoria ţării, cu strădania pasionată a cărturarilor iubitori de neam pentru cauza luminării maselor. Personalităţi de seamă ale secolului trecut, Gh. Asachi, V. Alecsandri, Kogălniceanu în

Moldova, Gh. Lazăr, Iancu Văcărescu, Ion Heliade Rădulescu în Muntenia, Timotei Cipariu, Gheorghe Barițiu, Iosif Vulcan în Transilvania, au ctitorit teatru în limba română, încredințîndu-i misiunea nobilă de a da „ascuțire minții", de a îndrepta „năravuri", de a îmbogăți limba românească — cum spunea, la 1819, poetul Iancu Văcărescu.

Generații de dramaturgi s-au străduit, alături de artiștii care au dat viață scenică operelor lor, să facă din teatrul nostru o tribună de gînduri și sentimente înălțătoare.

Condițiile cele mai propice pentru dezvoltarea unei arte teatrale de cea mai înaltă măiestrie, care să aparțină cu adevărat întregului popor, au fost create în țara noastră după eliberarea de sub jugul fascist, în epoca edificării societății socialiste. Teatrele răspîndite astăzi pe întreg teritoriul țării sînt angajate în vasta operă de construcție a culturii socialiste, de transformare a conștiințelor, de educare a cetățenilor în spiritul unor idei înaintate, al nobilei ideologii marxist-leniniste. În procesul amplu de făurire a noii societăți, artiștii teatrelor noastre, români, maghiari, germani și de alte naționalități, își aduc valoroasa contribuție, muncind neobosit pentru desăvîrșirea măiestriei artistice, pentru îmbogățirea patrimoniului nostru cultural cu noi opere memorabile.

Îmi exprim convingerea că dramaturgii, artiștii, toți slujitorii scenei din țara noastră își vor intensifica eforturile pentru a ridica și mai mult nivelul artei teatrale românești, vor milita neobosit pentru răspîndirea în masele largi a valorilor artei naționale și universale, pentru lărgirea orizontului de cultură al întregului popor.

La aniversarea celor 150 de ani de teatru românesc în capitala țării noastre, urez tuturor celor ce își dedică talentul și energia artei teatrale spor la muncă, noi și însemnate biruințe pe calea propășirii artei și culturii socialiste.

CUVÎNTARE LA PRIMIREA ȘEFILOR MISIUNILOR DIPLOMATICE ACREDITAȚI ÎN ROMÂNIA CARE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL ANULUI NOU

— 30 decembrie 1969 —

Mulțumind în numele Consiliului de Stat, al Consiliului de Miniștri și al său personal, membrilor corpului diplomatic pentru felicitările adresate cu prilejul Anului Nou, vorbitorul a spus :

Împărtășesc întru totul aprecierea decanului corpului diplomatic cu privire la faptul că în cursul anului 1969 relațiile dintre România și țările pe care dumneavoastră le reprezentați aici au cunoscut o dezvoltare continuă.

După cum știți, guvernul român acordă o atenție deosebită dezvoltării relațiilor de colaborare cu toate statele lumii — atît cu țările socialiste, cît și cu celelalte țări — pornind de la faptul că cu cît vor fi mai bune relațiile de colaborare și cooperare în toate domeniile de activitate între țările lumii, cu atît se pot asigura condiții pentru progresul fiecărui popor, pentru securitate și pace în lume.

Anul 1969 a marcat succese noi pe linia colaborării între popoare, deși în lume continuă să mai existe focare de încordare ; vreau să relev îndeosebi pașii făcuți pe calea creării condițiilor pentru securitate în Europa.

Poporul român dorește ca în noul an să se înregistreze succese mai mari pe calea cooperării și colaborării internaționale. Nu pot să nu exprim și cu acest prilej dorința poporului nostru, ca de altfel a tuturor popoarelor, ca anul care vine să aducă pace în Vietnam, în Orientul Apropiat, să aducă succese în înfăptuirea securității în Europa și în întreaga lume. În acest spirit poporul român, Consiliul de Stat și guvernul român vor acționa și în anul viitor aducîndu-și contribuția la dezvoltarea colaborării între statele lumii, la asigurarea securității și păcii.

Îmi exprim convingerea că în anul viitor relațiile dintre România și țările pe care le reprezentați vor cunoaște o nouă dezvoltare în interesul popoarelor noastre, al cauzei păcii în lume.

Vă rog să transmiteți guvernelor și șefilor de state ai țărilor dumneavoastră, popoarelor dumneavoastră cele mai bune urări din partea poporului român, a guvernului, a Consiliului de Stat și a mea personal. Dumneavoastră și familiilor dumneavoastră vă urez multă sănătate, fericire! La mulți ani!

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „THE YOMIURI SHIMBUN" DIN TOKIO

— *3 ianuarie 1970* —

ÎNTREBARE: *După părerea noastră, una din caracteristicile vieții internaționale actuale este cursul spre destindere, spre coexistență pașnică. Omenirea este animată de dorința ca acest curs să consemneze noi progrese în deceniul în care intrăm.*

Apreciind eforturile României pentru promovarea unui climat de conlucrare pașnică între popoare și asigurarea păcii în lume, am dori să cunoaștem, domnule președinte, opinia dumneavoastră în legătură cu evoluția viitoare a vieții internaționale, cu politica ce ar răspunde cel mai bine cerințelor destinderii, progresului și păcii în deceniul următor.

RĂSPUNS: Într-adevăr, este evident că evoluția vieții internaționale din ultima perioadă se caracterizează prin afirmarea tot mai hotărîtă a voinței popoarelor de a trăi în pace, de a conlucra fructuos, într-un climat de destindere și securitate. Desigur, cercurile imperialiste încearcă să promoveze în continuare o politică de dominație, să perpetueze plăgile colonialismului și neocolonialismu-

lui ; toate acestea constituie factori care acționează în sens negativ în viața internațională, în direcția înveninării atmosferei și împiedicării destinderii și colaborării. Desfășurarea cursului pozitiv al situației internaționale cere tuturor statelor — mari sau mici — să-și aducă contribuția la eliminarea focarelor de tensiune și încordare, de animozitate și neîncredere, la instaurarea unei conlucrări și cooperări pașnice între popoare.

La baza relațiilor dintre toate statele trebuie să stea, după părerea noastră, principiile — larg recunoscute de popoare și care dobîndesc tot mai mulți aderenți, inclusiv în cercurile guvernante din numeroase țări — ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, colaborării reciproc avantajoase. Viața demonstrează că respectarea acestor principii este condiția *sine qua non* a păcii, a destinderii ; orice știrbire a acestui tot dialectic, inseparabil, de norme internaționale poate determina convulsii grave în relațiile interstatale, poate genera oricînd conflicte, inclusiv înfruntări armate. Esența acestui complex de principii este în ultimă instanță respectarea dreptului sacru, inalienabil al fiecărui popor de a dispune liber și nestingherit de propria-i soartă, de a urma calea dezvoltării social-politice care răspunde cel mai bine voinței și intereselor sale vitale, de a promova o politică externă în conformitate cu aspirațiile de pace ale omenirii, de a participa cu drepturi egale la viața comunității popoarelor lumii. Înfăptuirea neabătută a acestui deziderat deschide largi posibilități pentru soluționarea litigiilor internaționale, pentru dezvoltarea unor relații normale între state și instaurarea unei păci durabile.

În ce privește măsurile concrete ce ar trebui luate pentru a transforma cît mai repede în realitate asemenea posibilități, politica ce ar răspunde cel mai bine cerințelor

destinderii și progresului — aceasta ar trebui să se concretizeze în intensificarea relațiilor și contactelor între state, a colaborării reciproc avantajoase, în renunțarea cu desăvîrșire la folosirea forței în viața internațională și la amestecul în treburile interne ale altor state. O mare însemnătate ar avea, de asemenea, încetarea cursei înarmărilor — în special a înarmărilor atomice care comportă un uriaș pericol pentru securitatea și civilizația umană —, lichidarea împărțirii lumii în blocuri militare opuse, renunțarea la orice presiuni și demonstrații militare menite să intimideze popoarele. O măsură extrem de importantă în direcția destinderii ar constitui-o realizarea securității pe continentul european, organizarea unei conferințe general-europene consacrată acestui deziderat a cărui înfăptuire ar însenina orizontul politic internațional nu numai în Europa, ar sluji nu numai popoarelor de pe acest continent, ci ar exercita o înrîurire salutară asupra relațiilor între statele de pe toate continentele, asupra climatului politic mondial. Un rol sporit în înfăptuirea aspirațiilor de pace ale popoarelor, în respectarea dreptului internațional revine, după părerea noastră, Organizației Națiunilor Unite. O importanță deosebită pentru îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere ce îi revin are realizarea universalității acestei organizații, restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U., reprezentarea în Organizația Națiunilor Unite a noi state. Unul din obiectivele principale ale forțelor progresiste trebuie să fie lichidarea oricăror forme de dominație colonială sau neocolonială, sprijinirea statelor recent eliberate pentru a-și consolida independența, a-și dezvolta economia, știința și cultura, lichidînd decalajul care le desparte de țările avansate ale lumii. Este o chestiune de profundă echitate ca toate popoarele să poată păși pe calea progresului, să poată beneficia de cuceririle civilizației moderne și, în

acest mod, să poată participa activ la colaborarea internațională, la lupta generală pentru pace și destindere.

În aceste direcții majore, de importanță vitală, își desfășoară tot mai larg eforturile popoarele iubitoare de pace, forțele înaintate de pe toate continentele. Pornind de la aceste considerente — și răspunzînd astfel întrebării dumneavoastră —, apreciez dintr-o perspectivă optimistă evoluția omenirii în deceniul următor. Cred în capacitatea forțelor păcii și progresului de a imprima vieții internaționale un curs sănătos, spre destindere, securitate și pace. Este neîndoios că omenirea progresistă va reuși, pînă la urmă, să-și impună idealurile de libertate, independență și progres, să întroneze în viața internațională relații de colaborare fructuoasă, de prietenie, stimă și încredere între popoare.

ÎNTREBARE: *La cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, dumneavoastră ați declarat că România va duce în continuare o politică de promovare a înțelegerii și de dezvoltare a cooperării economice cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social-politic.*

Din păcate, în lume au loc multe incidente care pot pune în primejdie colaborarea și pacea. Se pare că războiul din Vietnam se apropie de sfîrșit, dar perspectivele convorbirilor de la Paris nu pot fi considerate încă pe deplin optimiste. Care este opinia dumneavoastră în legătură cu căile de soluționare a conflictului din Vietnam?

RĂSPUNS: Unul din elementele fundamentale ale politicii externe promovate de țara noastră este dezvoltarea largă a colaborării internaționale. Firește, ca țară socialistă, România pune în centrul politicii sale relațiile multilaterale cu statele socialiste — de care se simte legată prin comunitatea de orînduire, de ideologie și țeluri; în același timp, țara noastră își extinde relațiile cu toate

statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza principiilor pe care le-am amintit mai sus.

Credem că extinderea colaborării economice, diplomatice, tehnice-științifice, culturale este vital necesară în epoca noastră, în care fiecare popor este chemat să-și aducă contribuția la dezvoltarea civilizației, la amplificarea schimbului mondial de valori materiale și spirituale; aceasta contribuie la progresul și bunăstarea fiecărei națiuni, fiecărui popor. Totodată, colaborarea este calea încercată și eficientă care permite mai buna cunoaștere reciprocă, înlăturarea neîncrederii și suspiciunii între popoare, promovarea unei atmosfere de înțelegere internațională care să facă posibilă excluderea războiului din viața societății, instaurarea unei păci trainice.

Dezvoltarea largă a cooperării internaționale, în condiții de destindere și pace, necesită, după părerea mea, acțiuni hotărîte din partea popoarelor pentru lichidarea oricăror surse — existente sau potențiale — de încordare, a tuturor focarelor care pot declanșa vîlvătaia unui nou război mondial. În momentul de față, punctul cel mai fierbinte al globului, conflictul cel mai acut și mai periculos pentru pacea lumii — care stîrnește îngrijorarea opiniei publice mondiale și dezaprobarea profundă a omenirii progresiste — continuă să fie războiul dus de Statele Unite ale Americii în Vietnam.

Considerăm că soluționarea conflictului din Vietnam trebuie să fie asigurată pe cale politică — și nu prin continuarea înfruntării militare. În acest sens este necesar ca Statele Unite ale Americii să-și retragă toate trupele din Vietnam, să se ajungă la crearea unui guvern de coaliție care să permită dezvoltarea democratică, independentă a Vietnamului de sud. Poporul vietnamez trebuie lăsat să-și

rezolve treburile interne — inclusiv problema unificării patriei sale — corespunzător voinței și dorinței proprii, fără nici un amestec din afară. Aceasta este unica posibilitate de lichidare a conflictului din Vietnam. Sperăm că tratativele de la Paris — care din păcate se tergiversează — vor răspunde așteptării popoarelor, dorinței opiniei publice de a se pune capăt războiului din Vietnam. Considerăm că este de datoria tuturor țărilor să sprijine rezolvarea pașnică a acestui conflict. România va acționa consecvent, împreună cu celelalte popoare iubitoare de pace, pentru soluționarea problemei vietnameze în spiritul respectării dreptului la libertate și independență al acestui popor, al păcii și securității generale.

ÎNTREBARE: *După cum se știe, între U.R.S.S. și R. P. Chineză există mari divergențe. În Japonia se cunoaște și se dă o înaltă apreciere eforturilor depuse de România pentru aplanarea diferendelor dintre cele două țări. Am dori să cunoaștem părerea dumneavoastră în legătură cu aceste diferende pe care popoarele lumii le consideră nu numai ca probleme ce privesc relațiile dintre cele două mari puteri, dar și ca probleme majore ale asigurării păcii și securității în Asia și în întreaga lume.*

RĂSPUNS: Noi am considerat întotdeauna că existența unor raporturi normale, de colaborare prietenească între cele două mari state socialiste — Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză —, soluționarea pașnică, prin tratative, a problemelor litigioase și diferendelor dintre ele au o deosebită importanță internațională, reprezintă un factor esențial al păcii și destinderii. Convingerea noastră este că divergențele existente între cele două state au un caracter temporar. Am salutat și salutăm începerea tratativelor între reprezentanții oficiali ai poporului sovietic și poporului chinez și ne exprimăm speranța că, pe această cale, se va ajunge la soluționarea problemelor litigioase. Aceasta ar corespunde atît intereselor celor două țări, cît și cauzei generale a păcii și progresului, dezvoltării și cooperării internaționale.

ÎNTREBARE: *Unul din aspectele esențiale ale diplomației actuale consacrate cauzei păcii și destinderii încordării — promovate și de guvernul țării dumneavoastră — este intensificarea contactelor, a schimburilor de păreri între conducătorii de state, deasupra oricăror deosebiri de regim social-politic. În acest context am reținut ca un element pozitiv vizita pe care a făcut-o acum cîteva luni în România președintele Nixon. Apreciem că această vizită — care este de fapt prima vizită pe care un președinte al Americii o face într-o țară socialistă — constituie un eveniment simbolic pe linia destinderii între Est și Vest, că ea reprezintă o importantă contribuție la dezvoltarea legăturilor, a schimburilor economice și culturale între țările aparținînd celor două sisteme. Am dori să expuneți părerea dumneavoastră în legătură cu perspectivele dezvoltării unor asemenea schimburi în viitor, cu acțiunile pe care le va întreprinde România în această privință.*

RĂSPUNS: Aplicînd în practică principiul coexistenței pașnice, România promovează o politică de contacte largi, de întîlniri și tratative cu conducătorii a numeroase țări, fără deosebire de orînduire socială. În ultimii ani a avut loc un susținut schimb de vizite, de întîlniri și convorbiri — la diferite nivele — între reprezentanții statului nostru și ai altor state din Europa și de pe alte continente. În acest context s-a înscris și vizita pe care a făcut-o în România președintele S.U.A., Richard Nixon.

După părerea noastră, această vizită a prilejuit un util schimb de păreri, o confruntare sinceră și deschisă asupra problemelor care interesează cele două țări și a altor probleme ce preocupă omenirea contemporană. Ea a însemnat un pas înainte în ce privește dezvoltarea colaborării dintre România și S.U.A., în folosul ambelor popoare ; în același timp, vizita a constituit, după convingerea noastră, un aport la cauza generală a destinderii și colaborării internaționale.

Este notoriu că România și Statele Unite ale Americii sînt state cu regimuri sociale diferite și, ca atare, concepțiile lor despre dezvoltarea social-politică a lumii și despre o serie de alte probleme ale vieții internaționale se deosebesc. Considerăm însă că existența unor asemenea deosebiri nu poate — și nu trebuie — să împiedice desfășurarea relațiilor normale între țări ; dimpotrivă, tocmai realitatea existenței unor asemenea deosebiri între state impune — în interesul păcii și colaborării — promovarea activă în viața internațională a contactelor, a discuțiilor și tratativelor. Pe această cale țările pot contribui la găsirea — prin eforturi comune — a mijloacelor și posibilităților de a lichida litigiile, de a soluționa eficient complicatele probleme ale vieții internaționale de astăzi, de a netezi drumul spre încredere și colaborare între toate popoarele. Numai o asemenea politică, profund constructivă, realistă și lucidă, poate sluji interesele destinderii, păcii și securității internaționale. În acest sens, credem noi, trebuie să acționeze fiecare stat, fără deosebire de orînduire socială și indiferent pe ce continent s-ar afla.

România va continua și în viitor să-și dezvolte contactele și schimbul de vederi cu toate țările, văzînd în aceasta una din principalele premise ale apropierii și

înțelegerii dintre popoare, ale consolidării păcii pe planeta noastră.

ÎNTREBARE : *Țara dumneavoastră este una din țările est-europene cu care Japonia a restabilit relații diplomatice ; legăturile economice și schimburile culturale dintre cele două țări cunosc o creștere evidentă, în ciuda deosebirilor dintre sistemele lor sociale. Am dori să exprimați părerea dumneavoastră în legătură cu evoluția acestor relații, cu ceea ce așteptați de la ele în viitor.*

RĂSPUNS : Putem spune că relațiile României cu Japonia evoluează în mod pozitiv ; se dezvoltă schimburile economice, tehnice-științifice, culturale și de altă natură — ceea ce servește ambelor popoare, cît și cauzei păcii și cooperării internaționale. Desigur, între România și Japonia sînt atît diferențe de regim social, cît și mari distanțe geografice —, dar acestea nu împiedică întreținerea unor bune relații de colaborare, bazate pe încredere și stimă mutuală, pe avantaj reciproc. Firește, nu se poate spune că s-au epuizat toate posibilitățile de a dezvolta raporturile de colaborare româno-japoneze ; dimpotrivă, credem că există în această privință rezerve încă neexplorate, care pot fi prospectate și puse în valoare, prin eforturile și dorința comună a ambelor țări.

Ce așteptăm de la aceste relații în viitor ? Dorim ca ele să capete o tot mai mare extindere, ca schimburile și colaborarea dintre România și Japonia să devină și mai fructuoase, ca popoarele noastre să conlucreze tot mai activ în slujba cauzei destinderii și înțelegerii internaționale. Avem convingerea că relațiile româno-japoneze se vor dezvolta în viitor pe o linie ascendentă, în interesul celor două popoare, al colaborării și păcii generale.

Profit de prilejul ce mi se oferă pentru a adresa, prin intermediul ziarului dumneavoastră, poporului japonez, forțelor înaintate din Japonia, care militează pentru progres, democrație și pace, un cald salut cu prilejul Anului Nou ; pentru a exprima din partea poporului român și a mea personal poporului japonez cele mai cordiale urări de succes în activitatea consacrată prosperității și fericirii sale.

DECLARAȚIE ÎN LEGĂTURĂ CU RATIFICAREA TRATATULUI DE NEPROLIFERARE A ARMELOR ATOMICE

— 30 ianuarie 1970 —

La ordinea zilei a acestei ședințe a Consiliului de Stat se află ratificarea aderării României la Tratatul de neproliferare a armelor atomice.

După cum se cunoaște, România a participat activ la elaborarea acestui tratat. În decursul lucrărilor Comisiei de dezarmare și în Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, România a prezentat o serie de propuneri și observații în scopul îmbunătățirii proiectului prezentat inițial. Unele dintre aceste propuneri și observații au fost luate în considerare, s-au tradus într-o serie de amendamente aduse proiectului, fiind incluse în tratatul pe care îl avem astăzi în față.

Trebuie menționat însă, tovarăși, că, din păcate, nu toate propunerile și observațiile României, ca și ale altor state, au fost incluse în tratat. Se poate spune că tratatul, în forma sa actuală, nu corespunde pe deplin cerințelor mișcării progresiste internaționale, asigurării securității popoarelor. De asemenea, la tratat nu participă o serie de țări, printre care Republica Populară Chineză, care dețin

armament nuclear, ceea ce, de la început, limitează sfera de influență a tratatului.

În afară de aceasta, tratatul nu prevede măsuri practice de oprire a producerii de arme nucleare, de lichidare a stocurilor de asemenea arme, așa după cum nu prezintă garanția că arma nucleară nu va fi folosită într-un eventual război ; din această cauză nu putem spune că avem de-a face cu un tratat în stare să ofere omenirii certitudini împotriva unui război atomic, siguranța nefolosirii împotriva popoarelor a armelor nucleare. Totuși, noi am considerat și considerăm că tratatul constituie un pas în direcția măsurilor de limitare și lichidare a dezvoltării înarmării atomice și de aceea l-am susținut și îl propunem spre ratificare.

Considerăm însă necesar să desfășurăm în continuare o activitate susținută atît la Geneva cît și la Organizația Națiunilor Unite, în alte organisme internaționale, pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare nucleară ; numai astfel se vor crea condiții pentru ca, într-adevăr, omenirea să poată căpăta garanția că nu va fi niciodată victima unui atac nuclear. Nu trebuie uitat nici un moment că printre posesorii armei nucleare se numără state imperialiste, aceasta făcînd să planeze pericolul izbucnirii unui război atomic nimicitor. Singura cale de îndepărtare a primejdiei atomice este interzicerea și desființarea definitivă a armelor nucleare.

În acest sens, cred că, ratificînd tratatul, Consiliul de Stat să recomande guvernului intensificarea activității în direcția realizării de noi măsuri pe calea lichidării armelor nucleare, pe calea dezarmării atomice. În mod deosebit recomandăm guvernului ca în activitatea pe care reprezentanții României o depun în cadrul Comitetului pentru dezarmare de la Geneva să acționeze cu toată fermitatea în direcția dezarmării generale, a realizării de

pași concreți spre lichidarea armelor atomice. Acest comitet nu trebuie să se limiteze numai la declarații generale — care nu au adus practic aproape nimic pozitiv —, ci să pună pe prim plan, în mod concret, interzicerea armelor nucleare și a folosirii lor.

Cu aceste observații și recomandări propun să acceptăm ratificarea tratatului.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA CADRELOR DE BAZĂ DIN MINISTERUL FORŢELOR ARMATE

— 5 *februarie 1970* —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să încep prin a vă transmite un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a Consiliului de Miniştri ale Republicii Socialiste România. *(Vii aplauze)*.

În cadrul acestei consfătuiri aţi dezbătut pe larg rezultatele activităţii desfăşurate în anul 1969 în pregătirea militară şi politică a trupelor, în ridicarea capacităţii de luptă a unităţilor forţelor armate ; de asemenea, au fost trasate sarcinile pentru activitatea de viitor.

După cum s-a subliniat în cursul discuţiilor, cît şi în expunerea tovarăşului Ioniţă, în pregătirea politică şi militară a forţelor noastre armate avem, în general, rezultate bune. Militarii, unităţile noastre sînt în stare să îndeplinească orice misiune de luptă. În obţinerea rezultatelor bune la instrucţie şi la pregătirea politică un rol însemnat are activitatea cadrelor de comandă, a întregului personal al forţelor armate, precum şi munca organizaţiilor de partid şi de U.T.C. Doresc să apreciez în mod deosebit realizările dobîndite în această activitate în cursul anului

1969, nivelul înalt de pregătire politică şi militară atins în această perioadă de forţele noastre armate. *(Aplauze puternice)*. Putem spune că armata noastră — ca de altfel întregul popor român — înfăptuieşte cu elan şi abnegaţie politica partidului şi guvernului, acţionează, în strînsă unitate cu masele largi de oameni ai muncii, pentru a-şi aduce contribuţia la făurirea socialismului în patria noastră.

S-a vorbit în consfătuire despre aportul militarilor la munca ce se desfăşoară pe şantierele construcţiei socialiste. Cred că, în cadrul bilanţului general al unităţilor noastre militare, într-adevăr merită să fie subliniată această activitate de mare importanţă pentru înfăptuirea sarcinilor dezvoltării economiei noastre socialiste. Istoria relevă că întotdeauna poporul nostru, muncind pentru progresul ţării, s-a pregătit şi pentru apărarea ei ; nu o dată în trecut, lîngă plug, lîngă uneltele de muncă, oamenii păstrau şi armele, fiind oricînd gata să apere glia strămoşească. Armata noastră de astăzi trebuie să ştie să îmbine pregătirea militară cu munca practică pentru construcţia socialismului, pentru că ea este parte integrantă a poporului, este trup din trupul naţiunii noastre socialiste. Numai în măsura în care îmbină în mod armonios pregătirea de luptă cu participarea la opera de edificare a socialismului, armata îşi îndeplineşte cu adevărat îndatorirea faţă de popor, faţă de patrie. *(Aplauze prelungite)*.

În legătură cu aceasta doresc să subliniez că la rezultatele obţinute de oamenii muncii în realizarea planului de dezvoltare a economiei naţionale pe 1969, armata noastră a adus o contribuţie activă ; în toate realizările dobîndite pe şantierele construcţiei socialiste este încorporată munca a zeci de mii de militari ai forţelor noastre armate.

Cunoaşteţi, din comunicatul publicat recent, rezultatele realizării planului pe 1969. După cum aţi văzut, în industrie planul a fost îndeplinit în bune condiţii, iar în agri-

cultură, față de 1968, s-a realizat o depășire de 4,8% a producției globale; s-au dezvoltat în continuare știința, cultura, a progresat întreaga activitate socială din patria noastră. Paralel cu aceasta, ca urmare a dezvoltării întregii economii naționale, s-au luat măsuri pentru mărirea salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, ceea ce a determinat creșterea nivelului de trai al poporului. După cum știți, în acest cadru au fost sporite și salariile ofițerilor și subofițerilor, într-o proporție care depășește media pe economie. Față de cifra de 12—13% cît reprezintă, în medie, sporul pe ansamblul economiei, cadrele forțelor armate au primit un spor de salariu de 16% în medie, iar unele categorii de lucrători cu venituri mai mici un spor ce depășește 25%. Sporirea salariilor ofițerilor și subofițerilor, ca, de altfel, în general măsurile de ridicare a salariilor celor ce muncesc din patria noastră, constituie o parte integrantă deosebit de importantă a politicii partidului și guvernului de făurire a societății socialiste. Această politică se caracterizează tocmai prin faptul că are în permanență în centrul atenției asigurarea bunăstării și fericirii omului, face totul pentru înfăptuirea acestui nobil țel.

În cursul anului care a trecut s-au întărit și mai mult relațiile de colaborare între armată și diferite unități din industrie și agricultură, dintre militari și oamenii muncii; se poate aprecia că unitatea dintre popor și forțele sale armate este o realitate tot mai pregnantă a societății noastre socialiste. Prin aceasta, armata noastră devine și mai puternică, în stare să-și îndeplinească în cele mai bune condiții sarcinile încredințate de partid și popor. *(Aplauze puternice).*

Putem, tovarăși, să ne declarăm satisfăcuți de rezultatele obținute, deși, pe bună dreptate, în cadrul discuțiilor de ieri și de astăzi s-au adus și o serie de critici privind unele neajunsuri care mai persistă. Relevarea acestor ne-

ajunsuri nu înseamnă în nici un fel subaprecierea muncii, a rezultatelor obținute; dimpotrivă, ele sînt de natură să pună și mai mult în evidență succesele, munca intensă desfășurată, perspectivele pe care le avem pentru a ridica continuu nivelul pregătirii militare și politice, capacitatea de luptă a armatei noastre. De aceea, doresc ca, în numele conducerii de partid și de stat, să adresez generalilor, ofițerilor, subofițerilor, tuturor militarilor forțelor noastre armate, cele mai calde felicitări pentru activitatea pozitivă pe care au desfășurat-o. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Deoarece în cadrul discuțiilor și în cuvîntul ministrului forțelor armate s-au expus pe larg sarcinile privind activitatea de pregătire militară și politică în noul an de instrucție, mă voi referi numai la unele probleme mai generale.

Consider necesar să se acorde toată atenția lichidării neajunsurilor semnalate. Trebuie să se pună un accent și mai mare pe pregătirea politică, pe pregătirea militară, pe întărirea disciplinei în toate unitățile armatei noastre. Nu trebuie uitat nici un moment că misiunea forțelor noastre armate constă în a fi gata oricînd să apere, la chemarea partidului, cuceririle revoluționare ale clasei muncitoare, ale poporului, independența și suveranitatea patriei socialiste. În anul 1970 trebuie să se acționeze astfel, încît fiecare unitate să obțină — și cred că este posibil — calificativul „bine".

Cunoașteți preocuparea partidului și guvernului pentru înzestrarea forțelor armate. E adevărat, avem rezultate bune în dotarea armatei cu mijloace moderne de luptă, atît prin producerea în țară, în măsură mai mare decît în trecut, a tehnicii militare, cît și prin importul din alte țări,

îndeosebi, după cum știți, din Uniunea Sovietică. Și în viitor vom acorda toată atenția dotării armatei noastre cu mijloacele de luptă necesare, pentru ca ea să-și poată îndeplini în condiții bune sarcinile încredințate. Desigur, aceasta a cerut și cere eforturi materiale și financiare mari din partea statului, a poporului ; trebuie să facem însă aceste eforturi, asigurînd tot ce este necesar pentru ca unitățile noastre armate să fie înzestrate cu tehnica militară care să le permită realizarea oricărei misiuni de luptă. Trebuie să ținem seama de faptul că dotarea cu mijloace moderne capătă un rol tot mai mare în condițiile actuale. În același timp, nu trebuie să scăpăm din vedere că mijloacele de luptă așa-zis clasice nu și-au pierdut importanța ; dimpotrivă, în anumite împrejurări, ele au un rol însemnat ; pînă la urmă rezultatul luptei se hotărăște nu numai prin loviturile realizate cu mijloace moderne — chiar foarte avansate —, ci și prin capacitatea trupelor de a apăra un teritoriu.

De asemenea, nu trebuie să uităm nici un moment că rolul hotărîtor în luptă l-a avut, îl are și îl va avea omul ; el decide în ultimă instanță soarta oricărei bătălii. Istoria ne oferă nenumărate exemple cînd armate puternice și bine dotate pentru timpul lor au fost înfrînte pentru că au dus un război nedrept, de cotropire — ceea ce nu a putut insufla soldaților entuziasmul de luptă necesar ; cu toată superioritatea militară și tehnică, asemenea armate nu au putut înfrînge voința de luptă a popoarelor, hotărîrea acestora de a-și apăra independența și libertatea.

Războiul din Vietnam este în această privință foarte revelator. Se cunoaște superioritatea, din punct de vedere tehnic, a armatei Statelor Unite ; se cunoaște concentrarea mare de forțe ale S.U.A. în Vietnam în scopul înfrîngerii voinței de luptă a poporului vietnamez. Această superioritate s-a dovedit însă ineficace, Statele Unite au suferit

eșecuri serioase ; ele nu au putut și nu pot înfrînge, pe cîmpul de luptă, hotărîrea poporului vietnamez de a-și apăra independența, dreptul la viață liberă. Iată de ce subliniez încă o dată că, pînă la urmă, în orice luptă, purtată cu armament oricît de modern, rolul hotărîtor îl are omul. Iată de ce noi trebuie să acordăm toată atenția pregătirii de luptă și politice a ostașilor ; înțelegînd că apără o cauză dreaptă — cauza socialismului, a independenței și suveranității patriei noastre —, armata noastră, întregul popor vor fi de neînvins în luptă cu orice agresor imperialist. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Este necesar, deci, să intensificăm activitatea de educație politică a militarilor. Totodată trebuie să avem în vedere că un eventual război va cere participarea la luptă a întregului popor — și de aceea este necesar să întărim necontenit legăturile și colaborarea dintre unitățile militare și oamenii muncii.

Este știut că, nu o dată, clasicii marxism-leninismului au insistat asupra necesității înarmării întregului popor, subliniind că numai în măsura în care va fi gata de luptă pentru a-și apăra cuceririle revoluționare, libertatea și independența un popor poate fi sigur că nu va fi înfrînt, că va trăi liber și stăpîn pe soarta sa. Iată de ce partidul se preocupă de pregătirea militară a tineretului, iată de ce acordăm o mare atenție gărzilor patriotice — unități de pregătire militară și de înarmare a întregului nostru popor. Este necesar ca unitățile militare să sprijine activ această acțiune, să colaboreze strîns cu gărzile patriotice, cu detașamentele de pregătire militară ale tineretului. Se impune ca în întreaga organizare a pregătirii militare să se țină seama de existența acestor formațiuni populare, să se organizeze o largă colaborare cu ele, acțiuni comune chiar în timpul instrucției și aplicațiilor, să se realizeze o strînsă conlucrare, în toate împrejurările, între armată și aceste unități de luptă. Întărirea unității strînse a armatei cu în-

tregul popor este garanția creșterii continue a capacității de luptă a forțelor noastre armate.

De asemenea, nu trebuie uitat nici un moment că, într-un eventual război, România nu va lupta singură. Ca țară socialistă, România întărește permanent colaborarea cu armatele țărilor socialiste prietene. Facem parte din Tratatul de la Varșovia. Acest tratat a fost încheiat în scopul apărării țărilor membre împotriva unui atac ce ar putea fi dezlănțuit în Europa de către puterile imperialiste. Caracterul defensiv al tratatului rezultă și din prevederea că el își va înceta valabilitatea o dată cu desființarea Pactului agresiv N.A.T.O. Se cunoaște că, în decursul anilor, țările socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia au declarat, nu o dată, că sînt gata ca, în cazul cînd se va ajunge la desființarea blocului N.A.T.O., să treacă concomitent la desființarea Tratatului de la Varșovia. Desigur, tovarăși, aceasta este o problemă a luptei forțelor socialismului, a luptei întregului front antiimperialist împotriva imperialismului. Interesele păcii cer desființarea blocurilor militare, stabilirea între națiunile lumii a unor relații bazate pe respectarea independenței și suveranității, excluderea folosirii forței în rezolvarea diferendelor dintre state.

Ținînd seama însă de existența imperialismului, avem obligația față de poporul nostru, față de cauza socialismului, să asigurăm ridicarea continuă a capacității de apărare a țării. În acest spirit trebuie înțelese și hotărîrile de la Budapesta din primăvara anului 1969 privind perfecționarea colaborării dintre armatele țărilor membre ale Tratatului de la Varșovia ; s-a pornit de la necesitatea întăririi capacității de luptă a fiecărei armate naționale pentru a fi gata să lupte în comun cu celelalte armate prietene, în cazul unei agresiuni dezlănțuite în Europa de forțele imperialiste împotriva unui stat membru al acestui tratat.

Pornind de la răspunderea ce revine partidului și guvernului țării noastre, ca unici conducători ai forțelor noastre armate, luăm toate măsurile pentru ridicarea capacității de luptă a armatei, asigurînd ca ea să fie gata, în caz de nevoie, să-și îndeplinească atît îndatoririle față de poporul român, cît și obligațiile asumate în relațiile cu celelalte țări socialiste. În spiritul acordurilor de la Budapesta, întărim colaborarea cu armatele frățești, pe baza principiilor relațiilor dintre țările socialiste. În același timp va trebui să dezvoltăm colaborarea și prietenia cu armatele tuturor țărilor socialiste ; pornim de la faptul că forța sistemului socialist mondial constă în unitatea indisolubilă a tuturor țărilor socialiste ; că numai prin afirmarea pe plan internațional a acestei unități, a colaborării active a tuturor statelor socialiste, sistemul mondial socialist își poate exercita tot mai puternic rolul său în viața internațională, că numai astfel forțele păcii, forțele antiimperialiste pot împiedica dezlănțuirea unui nou război.

Dezvoltarea colaborării dintre armatele noastre, în conformitate cu principiile care stau la baza relațiilor dintre țările socialiste și cu tratatele în vigoare, exclude orice amestec în treburile interne ale vreunei țări sau ale vreunei armate care colaborează în cadrul acestor tratate. Singurul conducător al forțelor noastre armate este partidul, guvernul, comandamentul suprem național. Numai acestea pot da ordine armatei noastre și numai aceste ordine pot fi executate în Republica Socialistă România ! *(Aplauze prelungite)*.

Așa cum am arătat mai înainte, noi pornim de la faptul că forța și tăria oricărei armate populare constau în strînsa ei legătură cu poporul, în lupta lor comună — și de aceea, în statul socialist, problemele forțelor armate, ale apărării

patriei constituie parte inseparabilă a construcției socialiste. În condițiile existenței imperialismului nu se poate vorbi de construcția socialistă fără ca partidul comunist, statul socialist să se îngrijească de organizarea forțelor armate, să răspundă în fața propriului popor — cît și a clasei muncitoare de pretutindeni — de îndeplinirea acestei îndatoriri hotărîtoare pentru victoria socialismului. Tocmai de aceea nu se poate concepe în nici un fel cedarea vreunei părți, cît de mici, a dreptului de comandă și de conducere a forțelor armate de către partid, de către guvern. *(Aplauze prelungite).*

Aș dori să fiu bine înțeles, tovarăși, și de aceea repet încă o dată că ne îngrijim permanent de întărirea colaborării atît cu armatele țărilor care fac parte din Tratatul de la Varșovia, cît și cu armatele celorlalte țări socialiste. Această colaborare, pregătirea comună pentru a fi în stare să luptăm împotriva oricărei agresiuni constituie una din obligațiile fiecărui partid și guvern, fac parte indisolubilă din politica de construcție socialistă, din politica solidarității internaționale, a internaționalismului proletar, care a caracterizat și caracterizează întreaga activitate a partidului și guvernului român. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Pornind de la aceste considerente, în calitatea mea de comandant suprem, atrag atenția asupra necesității de a se lua toate măsurile pentru întărirea continuă a capacității de luptă a forțelor noastre armate, pentru dezvoltarea continuă a colaborării cu armatele țărilor frățești din Tratatul de la Varșovia, cît și ale celorlalte țări socialiste, văzînd în aceasta îndeplinirea hotărîrilor partidului nostru. Putem spune, tovarăși, că armata noastră dispune de tot ceea ce este necesar pentru a-și îndeplini întotdeauna îndatoririle față de popor, față de aliații și prietenii noștri din țările socialiste frățești, că armata noastră va fi întotdeauna la postul său. Dacă va apărea necesitatea, ea își va face cu prisosință datoria. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

M-am referit mai pe larg la unele probleme privind ridicarea capacității de luptă a armatei noastre deoarece trebuie să veghem continuu ca militarii să dispună de condițiile și mijloacele necesare pentru a-și putea îndeplini îndatoririle ce le revin. În preocupările noastre privind dezvoltarea construcției socialiste un loc important îl ocupă și-l va ocupa, în continuare, înzestrarea și dezvoltarea armatei.

Cunoașteți planul de dezvoltare a economiei pe 1970 și aș dori să arăt, cu acest prilej, că realizarea lui a început în condiții pe care le-aș caracteriza ca foarte bune. Pe prima lună a acestui an ritmul de creștere a producției industriale, față de ianuarie 1969, este de 15,6%, un ritm deosebit de înalt ; acesta e un început bun care demonstrează că dispunem de suficiente forțe și capacități de producție pentru ca planul pe 1970 să poată fi nu numai realizat, ci chiar depășit.

Între preocupările actuale ale partidului și statului nostru un loc important îl ocupă îmbunătățirea conducerii activității sociale. Sînt în curs de aplicare un șir de măsuri luate la sfîrșitul anului trecut ; se elaborează o serie de alte hotărîri menite să asigure înfăptuirea sarcinii trasate de Congresul al X-lea, ca pînă la finele acestui an să generalizăm prevederile Conferinței Naționale a partidului cu privire la perfecționarea conducerii societății noastre socialiste.

În acest cadru ne preocupăm, după cum se știe, de o mai bună repartizare și folosire a forței de muncă de care dispunem. În acest cincinal am obținut succese mari în

politica de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării ; în ce privește repartizarea forței de muncă, și îndeosebi a cadrelor de specialiști, n-am putea spune că stăm chiar așa de bine. O serie de unități create în cursul acestor ani, atît unitățile teritoriale-administrative județene, cît și unitățile productive, nu sînt încadrate cu specialiștii necesari, deși pe întreaga țară avem suficiente cadre pentru a putea asigura conducerea tuturor sectoarelor de activitate în condiții bune. Dar cadrele de specialiști sînt concentrate în cîteva centre mari, începînd cu Bucureștiul, și de aceea, pentru a asigura înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea, este necesar să trecem cu hotărîre la mai buna repartizare și folosire a forțelor de care dispunem.

Desigur, tovarăși, aplicarea acestor măsuri ridică un șir de probleme. Sînt oameni care stau de ani de zile într-o localitate, unii și-au întemeiat acolo familii și nu le vine desigur ușor să se mute ; dar dumneavoastră, militarii, care de obicei vă mutați destul de des, știți că se pot găsi — și se găsesc pînă la urmă — soluții pentru a se realiza aceasta corespunzător nevoilor societății. Specialiștilor care urmează să se transfere în alte localități trebuie să le creăm condiții bune, să le asigurăm locuință și posibilitate de muncă, atît pentru ei, cît și pentru familiile lor ; de altfel în acest sens avem posibilități mai bune ca în trecut și pentru ofițerii și subofițerii forțelor armate. Deci, înțelegînd greutățile care se ridică și găsindu-le soluții, trebuie să realizăm și să aplicăm pînă la capăt măsurile stabilite ; ele sînt o necesitate pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor țării, pentru ridicarea nivelului economiei și culturii pe întregul teritoriu al patriei.

Un alt grup de măsuri se referă la creșterea drepturilor și a răspunderii întreprinderilor și unităților social-administrative în conducerea activității de construcție a societății socialiste. Sînt în pregătire un șir de măsuri în domeniul lărgirii în continuare a atribuțiilor unităților economice în conducerea economiei, inclusiv în comerțul exterior, în realizarea planului de investiții, în toate domeniile de activitate. Aceste măsuri sînt parte integrantă a programului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, care se bazează pe mobilizarea largă a inițiativei creatoare a oamenilor muncii, pe participarea nemijlocită a celor ce muncesc la conducerea întregii activități sociale.

Avem în vedere, în același timp, ca planul central de conducere a economiei și a întregii vieți sociale să funcționeze mai bine decît pînă acum, să îmbinăm conducerea unitară, dintr-un centru unic, a întregii activități, cu larga independență și inițiativă a maselor populare. În aceasta constă, de altfel, una din caracteristicile esențiale ale democrației socialiste pe care o înfăptuim în țara noastră.

Dezvoltarea democrației socialiste, participarea tot mai largă a maselor de oameni ai muncii la conducerea întregii activități sociale impun totodată creșterea răspunderii fiecărui membru al societății în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor încredințate. Cu cît cineva ocupă în cadrul societății un rol de conducere mai însemnat, cu atît crește răspunderea sa, cu atît se cere ca el să nu precupețească nimic pentru îndeplinirea îndatoririlor încredințate de popor. Astfel concepem noi înfăptuirea măsurilor de îmbunătățire a conducerii activității sociale, dezvoltarea democrației socialiste, creșterea răspunderii fiecărui membru al societății pentru făurirea orînduirii noi, pentru victoria comunismului în patria noastră. *(Vii aplauze).*

Stimaţi tovarăşi,

Daţi-mi voie să mă refer pe scurt în continuare la cîteva probleme internaţionale, la politica externă a ţării noastre, care este parte inseparabilă a activităţii de construcţie a societăţii socialiste în România. După cum este cunoscut, în centrul acestei politici noi situăm colaborarea cu statele socialiste, considerînd aceasta o cerinţă esenţială atît pentru înfăptuirea cu succes a construcţiei socialiste în ţara noastră, cît şi pentru afirmarea influenţei socialismului în lume. În acelaşi timp, acţionînd în spiritul politicii de coexistenţă paşnică dintre state cu orînduiri sociale diferite, România dezvoltă larg relaţiile de colaborare cu toate ţările. La baza relaţiilor cu alte state noi aşezăm principiile — care capătă o importanţă sporită în viaţa internaţională şi o adeziune tot mai largă din partea popoarelor — ale respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, avantajului reciproc, respectării dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî dezvoltarea corespunzător voinţei sale, fără nici un amestec din afară.

În activitatea internaţională noi pornim de la principiul că astăzi, mai mult ca oricînd, asigurarea securităţii şi păcii fiecărui popor, a întregii lumi, este strîns legată de participarea activă la rezolvarea problemelor internaţionale a tuturor statelor — fie ele mari, mici sau mijlocii. Nici un popor, nici o naţiune care doreşte să asigure pe planeta noastră relaţii de colaborare şi bună înţelegere nu poate rămîne departe de lupta generală pentru înfăptuirea păcii mondiale.

O problemă deosebit de importantă care preocupă în ultimul timp partidul nostru este problema securităţii în Europa. Cunoaşteţi propunerile făcute în acest sens de ţările socialiste şi nu mă voi referi la ele. Subliniez însă

că propunerile pentru o conferinţă în problema securităţii europene au fost primite cu viu interes de toate popoarele de pe continent, de cercuri largi ale opiniei publice şi, într-o formă sau alta, ele au găsit adeziunea guvernelor din aproape toate statele din Europa. De aceea, noi apreciem că sînt condiţii prielnice pentru a se acţiona cu mai multă fermitate şi pentru a se ajunge la organizarea acestei conferinţe care — deşi nu-şi propune şi nu va putea rezolva toate problemele din Europa — ar avea o mare însemnătate pentru crearea premiselor de soluţionare a o serie de probleme litigioase, pentru aşezarea relaţiilor dintre ţările europene pe principii noi, pentru dezvoltarea încrederii şi colaborării între ele.

După cum ştiţi, o problemă deosebită a securităţii europene a reprezentat-o şi o reprezintă problema germană. Noi apreciem că schimbările care au avut şi au loc în Europa, inclusiv schimbările care s-au produs în Republica Federală a Germaniei şi îndeosebi constituirea guvernului Brandt-Scheel, oglindesc deplasări pozitive în opinia publică, creează condiţii pentru a se aborda într-un spirit mai realist această problemă. De aceea, noi am salutat tratativele care au loc sau urmează să aibă loc între unele ţări socialiste şi R. F. a Germaniei, schimbul de scrisori dintre guvernul Republicii Democrate Germane şi guvernul R. F. a Germaniei în vederea organizării unor discuţii care să ducă la recunoaşterea R.D.G. Noi apreciem că drumul tratativelor şi discuţiilor este în momentul de faţă singurul drum rezonabil pe care se poate ajunge la soluţionarea problemelor litigioase, foarte complicate.

Ne pronunţăm constant pentru recunoaşterea Republicii Democrate Germane de către toate statele, pentru participarea ambelor state germane la rezolvarea problemelor europene, pentru recunoaşterea frontierei Oder-Neisse ;

considerăm că toate acestea deschid căile pentru noi pași spre îmbunătățirea relațiilor în Europa, spre întărirea securității pe continent.

Ne provoacă o deosebită îngrijorare agravarea situației din Orientul Mijlociu ca urmare a intensificării acțiunilor militare. Am afirmat nu o dată — și dorim să afirmăm și acum — că nu se pot rezolva problemele litigioase dintre state pe calea armelor, că este necesar ca aceste probleme — și deci și cele dintre statele Orientului Apropiat — să fie soluționate pe cale pașnică, politică. Considerăm că rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 oferă o bază pentru rezolvarea problemelor din Orientul Mijlociu, că, în spiritul acestei rezoluții, este necesar să se retragă neîntîrziat trupele israeliene din teritoriile arabe ocupate, să se ajungă la recunoașterea și asigurarea integrității teritoriale și a independenței fiecărui stat, la instaurarea păcii în această zonă a lumii. Este necesar, de asemenea, să se pună capăt de îndată oricăror acțiuni militare, care nu pot decît să agraveze încordarea din această regiune. Trebuie să spunem, tovarăși, că încordarea, acțiunile militare nu servesc de loc popoarelor din Orientul Mijlociu, ci numai cercurilor imperialiste dornice de a-și reinstaura dominația în această parte a globului.

De asemenea, considerăm că trebuie intensificată activitatea pentru a determina Statele Unite să înceteze războiul din Vietnam, să-și retragă trupele, lăsînd astfel poporul vietnamez să-și rezolve singur problemele, fără nici un amestec din afară.

Constituie o caracteristică a situației internaționale de astăzi intensificarea luptei popoarelor împotriva dominației imperialiste, pentru cucerirea sau apărarea independenței naționale. Sînt ilustrative în această privință o serie de evenimente recente dintr-un șir de țări ale Americii

Latine, Africii și Asiei, unde forțele populare se ridică tot mai hotărît împotriva dominației coloniale sau neocoloniale, își afirmă viguros voința de a dispune singure de destinele lor, de a se elibera de jugul imperialist. În aceste condiții este cu atît mai necesară intensificarea luptei antiimperialiste; sporesc posibilitățile frontului antiimperialist de a obține noi succese în înfăptuirea păcii în lume, de a zădărnici acțiunile agresive ale imperialismului.

O problemă deosebit de importantă care preocupă de mult timp omenirea și care devine din ce în ce mai actuală este problema dezarmării generale. Se discută de multă vreme despre aceasta; de mult timp funcționează un comitet de dezarmare la Geneva, dar în vreme ce la Geneva au loc discuții despre dezarmare, cursa înarmărilor continuă, cresc bugetele militare, cheltuielile pentru înarmare depășind anul trecut peste 200 de miliarde de dolari. Este de înțeles, tovarăși, că aceste cheltuieli reprezintă o grea povară pentru toate popoarele, și trebuie să spun că aceasta ne impune și nouă eforturi mari; nu este posibil ca intensificarea înarmărilor să nu se resimtă asupra condițiilor de viață generale ale oamenilor — și nici România nu poate face excepție în această privință; și ea este obligată să aloce o parte mai mare din venitul național pentru înzestrarea armatei. De aceea, noi sîntem vital interesați în realizarea unor progrese concrete în direcția dezarmării generale. Apreciem, tovarăși, că este necesar să se acționeze cu mai multă intensitate, ca toate popoarele să-și ridice cu mai multă hotărîre glasul, să oblige guvernele să treacă în mod concret la realizarea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării atomice. România apreciază că este necesar să se acționeze hotărît pentru a se obține succese concrete, fie cît de mici la început, pe calea opririi cursei înarmării, a trecerii practice la dezarmarea generală.

În spiritul principiilor politicii noastre internaționaliste, de colaborare cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste, ne preocupă în mod deosebit căile pentru restabilirea și întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, pentru instaurarea între partidele comuniste și muncitorești a unor relații de solidaritate bazate pe încredere și respect reciproc, pe neamestec în treburile interne. Considerăm că problema unității mișcării comuniste și muncitorești este o problemă de prim ordin pentru triumful luptei antiimperialiste, pentru pace, pentru dezvoltarea socialismului în lume. Realizarea unității mișcării comuniste presupune în primul rînd întărirea unității și creșterea forței fiecărui partid comunist și muncitoresc ; în acest spirit acționăm în relațiile noastre cu toate partidele comuniste și muncitorești. Avem deplina convingere că în mișcarea comunistă și muncitorească partidele vor restabili unitatea nouă între ele, unitate care să asigure dezvoltarea fiecărui partid și, în același timp, întărirea colaborării lor internaționaliste. *(Aplauze prelungite).*

Pornind de la răspunderea față de propriul nostru popor, față de popoarele din alte țări socialiste, față de mișcarea comunistă și muncitorească, față de forțele antiimperialiste, Partidul Comunist Român și guvernul țării vor milita și în viitor pentru unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste, pentru dezvoltarea colaborării cu toate popoarele, pentru întărirea unității tuturor forțelor antiimperialiste, pentru triumful politicii de securitate și pace în lume. Noi vedem în aceasta calea spre dezvoltarea și înflorirea fiecărei națiuni, spre triumful socialismului pe plan mondial. Avem deplina încredere în capacitatea de luptă a forțelor înaintate ale omenirii și sîntem convinși că, peste greutățile de astăzi, ele vor ști să acționeze tot

mai unite, să asigure victoria în lume a păcii și socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

După cum ați văzut, în anul de instrucție care va începe în curînd vă revin sarcini mari ; ele au fost expuse cu claritate — și consider că există toate premisele pentru a le putea realiza în bune condiții. Doresc să atrag totodată atenția asupra faptului de a avea în vedere că și în anul acesta — probabil și în anii viitori — va trebui să împletiți aceste sarcini cu activitatea de construcție socialistă, cu munca pe șantiere. De altfel, tovarăși, mi se pare că ar fi chiar plicticos să vă ocupați toată ziua numai cu instrucția ! Activitatea pe șantiere este, ca să spun așa, o diversificare a preocupărilor. *(Animație, aplauze).* Avea dreptate Lenin cînd spunea că poporul trebuie să împletească pregătirea pentru apărare cu munca practică. Este util și chiar necesar de a îmbina pregătirea de luptă a militarilor noștri cu participarea la activitatea de construcție ; va trebui însă ca această îmbinare să fie organizată mai bine, mai temeinic. Aș sugera să se trimită pe șantiere unități organizate care, paralel cu munca de construcție, să execute și acțiuni de pregătire militară. Totodată, trebuie să avem în vedere să nu se risipească forțele, ci să fie concentrate pe șantierele mai mari, unde există condiții ca unitățile militare să poată acționa ca unități organizate ; atunci vom putea, într-adevăr, asigura îmbinarea activității de pregătire militară, de instrucție, cu participarea la munca de construcție socialistă. Este limpede, tovarăși — de altfel mai mulți vorbitori au subliniat aici acest lucru — că, pentru a lichida rămînerea în urmă de la care a pornit țara noastră, pentru a făuri socialismul și a asigura poporului un nivel de viață ridicat, trebuie ca toți să depună eforturi neobosite. De

aceea nu ne gîndim să restrîngem, ci, dimpotrivă, să intensificăm participarea unităților militare la munca întregului popor. Sînt convins că dumneavoastră înțelegeți bine această necesitate, că toate unitățile militare vor înțelege și vor răspunde acestei chemări a partidului, acestui apel al meu, în calitate de comandant suprem al armatei. *(Aplauze prelungite).*

Ne exprimăm deplina convingere că toți ofițerii, subofițerii, militarii forțelor noastre armate vor înfăptui fără preget sarcinile ce le revin în toate domeniile de activitate, vor fi în orice moment gata să-și îndeplinească îndatoririle față de patrie, față de popor, față de aliații noștri din Tratatul de la Varșovia, față de celelalte țări socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În încheiere, vă adresez dumneavoastră, tuturor militarilor forțelor armate, urări de sănătate, de noi succese. Multă fericire, tovarăși ! *(Aplauze puternice, prelungite ; în picioare, asistența aplaudă, ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru Republica Socialistă România ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu !", „P.C.R.—P.C.R. !").*

CUVÎNT LA PRIMIREA MEMBRILOR PREZIDIULUI ACADEMIEI DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, CU PRILEJUL CONSTITUIRII ACADEMIEI

— 20 februarie 1970 —

Stimați tovarăși,

Constituirea Academiei de Științe Sociale și Politice reprezintă un eveniment deosebit de important în viața patriei noastre socialiste.

Desigur, este cunoscut că în țara noastră s-au desfășurat și în trecut activități pozitive, s-au obținut rezultate bune în diferitele discipline reunite astăzi în cadrul Academiei de Științe Sociale și Politice. Cu toate acestea, în aceste domenii mai avem încă multe de făcut ; de altfel dezvoltarea științelor sociale — ca a oricărei științe — nu se va opri niciodată la o anumită limită maximă. Științele sociale se vor dezvolta permanent sub impulsul evoluției sociale, al transformărilor profunde care au loc în societatea noastră și în lume ; numai ținînd seama de aceste schimbări, aceste științe vor putea contribui atît la înțelegerea fenomenelor sociale, cît și la orientarea activității de transformare a societății. Constituirea Academiei va marca — sînt convins de aceasta — o cotitură în domeniul științelor sociale din țara noastră.

După cîte am fost informat, la adunare a participat un număr mare de delegați și invitați. Dezbaterile care au avut loc în prealabil în centrele mai importante ale țării, ca și discuțiile purtate în adunarea de constituire, au contribuit în bună măsură la precizarea și orientarea activității ce urmează să o desfășoare Academia constituită astăzi. E de înțeles că era greu, în timpul celor două zile cît a durat sesiunea de constituire a Academiei, să se dezbată în amănunțime toate problemele de fond ale activității în domeniul științelor sociale și politice. Unele chestiuni ridicate, unele critici sau unele dorințe exprimate de tovarăși constituie doar cîteva aspecte ale problemelor mari ce se pun astăzi în fața științelor sociale în țara noastră.

Sînt convins că Prezidiul Academiei de Științe Sociale și Politice, secțiile nou constituite vor trece la elaborarea unui program concret de muncă și că, pe baza acestui program, se va realiza intensificarea muncii de cercetare în institute, în universități, în centrele sociale și economice ale patriei noastre. Ne exprimăm încrederea că activitatea Academiei va contribui la ridicarea pe o treaptă superioară a întregii vieți culturale, științifice și educative din patria noastră.

Sînt multe probleme care trebuie abordate de Academie, începînd cu cercetarea în domeniul istoriei, unde trebuie să fim mai activi, să aducem o contribuție mai mare la înțelegerea atît a momentelor esențiale din istoria patriei, cît și a marilor evenimente din istoria universală. Pentru a înțelege mai bine evenimentele trebuie să îmbinăm studiul istoriei naționale cu studiul istoriei mondiale. Un cîmp vast de cercetare se deschide în domeniul economiei, al filozofiei, sociologiei și în toate celelalte compartimente ale gîndirii sociale ce intră în sfera de preocupări a Academiei de Științe Sociale și Politice.

Așteptăm de la dumneavoastră, de la toți membrii Academiei, o muncă foarte intensă, foarte rodnică. Dorim ca în munca Academiei să se introducă un spirit nou, stilul muncii de partid, în sensul unei abordări curajoase a problemelor, al confruntării libere a părerilor de pe pozițiile noastre marxist-leniniste, de pe platforma concepției noastre materialist-dialectice despre natură și societate. Numai astfel Academia va răspunde încrederii pe care i-o acordă partidul și poporul nostru.

Doresc ca în numele Comitetului Central, al Comitetului Executiv să vă felicit pe dumneavoastră, pe președintele Academiei, pe toți membrii Academiei și să vă urez succes în activitatea viitoare.

În ce privește cinstea pe care Adunarea generală mi-o face mie și, în același timp, conducerii partidului, propunîndu-mă președinte de onoare al Academiei, nu pot decît să exprim cele mai calde mulțumiri. Acceptînd această cinste sînt hotărît să îmi aduc contribuția la munca Academiei nu numai ca președinte de onoare, ci ca activist pe tărîmul științelor sociale, al gîndirii și teoriei noastre revoluționare, marxist-leniniste.

CUVÎNT
CU PRILEJUL PRIMIRII PARTICIPANȚILOR LA LUCRĂRILE CONSFĂTUIRII CONDUCERILOR DE UNIUNI DE SCRIITORI DIN ȚĂRI SOCIALISTE

— 26 februarie 1970 —

Stimați tovarăși,

Este pentru mine o deosebită plăcere să mă întîlnesc astăzi, aici cu dumneavoastră — reprezentanți ai scriitorilor din țările socialiste frățești reuniți în consfătuirea prietenească de la București — și să vă salut călduros în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri.

Noi, în România, apreciem în mod deosebit activitatea pe care o desfășoară scriitorii pe tărîmul educației popoarelor noastre în spiritul prieteniei și colaborării frățești, în spiritul socialismului, al ideilor marxism-leninismului. Fără îndoială, scrisul a avut și are un rol important în răspîndirea ideilor înaintate ; dumneavoastră, scriitorilor, vă revine în continuare o misiune de seamă în promovarea prieteniei și colaborării dintre țările socialiste, dintre toate forțele progresiste și antiimperialiste, a prieteniei și colaborării între toate popoarele lumii. Scriitorii își vor face datoria față de propriile popoare, față de umanitate în măsura în care scrisul lor va sluji acestui nobil țel.

Apreciem faptul că în consfătuirea de la București ați făcut un schimb liber de păreri asupra felului în care îndepliniți sarcinile încredințate de partidele comuniste, așteptările clasei muncitoare și popoarelor din țările dumneavoastră, acționați în spiritul cauzei socialismului, în interesul mișcării comuniste, al clasei muncitoare din întreaga lume.

Știm că discuțiile pe care le-ați purtat au fost rodnice. Sîntem convinși că și în viitor se vor dezvolta asemenea schimburi de păreri libere între scriitorii din țările socialiste ; aceasta va contribui la o mai bună cunoaștere reciprocă, la apropierea dintre popoarele noastre, la întărirea sistemului mondial socialist.

Vă urez din toată inima succes în activitatea creatoare pe care o desfășurați.

SCRISOARE ADRESATĂ COOPERATORILOR DIN SÎNTANA, JUDEŢUL ARAD, CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 20 DE ANI DE LA ÎNFIINŢAREA COOPERATIVEI

— *27 februarie 1970* —

Dragi tovarăşi,

Am primit cu multă plăcere invitaţia de a participa la festivităţile pe care le organizaţi cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înfiinţarea cooperativei dumneavoastră. Mulţumindu-vă pentru această invitaţie, îmi exprim regretul că nu-i pot da curs, că ocupaţiile mă împiedică să fiu în mijlocul dumneavoastră la această manifestare sărbătorească. Doresc însă să vă asigur că iau parte cu toată inima la bucuria dumneavoastră, că împărtăşesc pe deplin sentimentele de justificată satisfacţie pe care le trăiţi în aceste momente.

Aniversarea de astăzi vă dă prilejul să faceţi bilanţul unei activităţi rodnice, să treceţi în revistă drumul mereu ascendent pe care l-aţi parcurs în aceste două decenii. Cooperativa din Sîntana — este un lucru unanim cunoscut — se numără, datorită muncii harnice şi pricepute a membrilor săi, printre unităţile agricole fruntaşe ale ţării. Pentru frumoasele realizări pe care le-aţi obţinut în aceşti ani, vă adresez, dragi cooperatori din Sîntana, cele mai

calde felicitări din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a guvernului, Consiliului de Stat şi a mea personal. Tot ceea ce aţi realizat în cooperativa dumneavoastră constituie o puternică demonstrare a faptului că drumul pe care aţi păşit acum 20 de ani, ascultînd îndemnul partidului, este un drum bun, care vă duce spre bunăstare, progres şi fericire. Realizările cooperativei din Sîntana, ca, de altfel, ale majorităţii cooperativelor agricole din patria noastră, confirmă cu putere justeţea politicii marxist-leniniste a partidului de transformare socialistă a satului românesc, de aşezare a producţiei agricole pe baze noi, moderne.

Vă adresez, dragi tovarăşi, cu prilejul acestei aniversări, urarea şi îndemnul de a munci cu rezultate şi mai mari în viitor, de a obţine noi succese în activitatea pe care o desfăşuraţi — punînd tot mai larg în valoare rezervele şi posibilităţile de care dispune cooperativa dumneavoastră —, în interesul bunăstării tuturor membrilor cooperatori, al propăşirii agriculturii noastre socialiste, a întregii economii naţionale.

Tuturor vă doresc spor la muncă, sănătate şi fericire.

CUVÎNT
LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCŢII ORGANIZAŢIILOR DE PARTID, CONSILIILOR POPULARE JUDEŢENE ŞI INSTITUTELOR DE CERCETĂRI FRUNTAŞE ÎN ÎNTRECERE PE ANUL 1969

— 4 martie 1970 —

Stimaţi tovarăşi,

În numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi al Consiliului de Miniştri, felicit din toată inima pe cîştigătorii întrecerii pentru realizarea şi depăşirea sarcinilor de plan pe 1969.

Solemnitatea înmînării unor ordine şi distincţii ale Republicii Socialiste România cîştigătorilor întrecerii pe 1969 este o expresie a aprecierii activităţii desfăşurate de comitetele judeţene de partid, de consiliile populare, de conducerile şi organizaţiile de partid din institutele de cercetări pentru îndeplinirea sarcinilor pe care şi le-au asumat. Cei ce s-au situat pe primul loc în întrecere au satisfacţia — şi se pot mîndri — că activitatea pe care au desfăşurat-o anul trecut este recunoscută şi apreciată în faţa întregului popor. Desigur, unele comitete judeţene, organizaţii de partid şi conduceri de institute — cum este, de exemplu, Comitetul municipal Bucureşti, care a lansat chemarea la întrecere în industrie — încearcă astăzi un oarecare sentiment de tristeţe pentru faptul că nu au reu-

şit să ocupe locul întîi. Doresc însă ca, felicitînd pe cîştigătorii întrecerii, deci pe toţi cei ce s-au plasat pe primele şase locuri, să folosesc prilejul pentru a adresa, în numele conducerii de partid şi de stat, calde felicitări tuturor comitetelor judeţene de partid, consiliilor populare şi conducerilor institutelor de cercetări şi proiectări pentru elanul cu care s-au angajat în întrecere, au luptat şi şi-au adus contribuţia la realizarea planului pe 1969. De fapt, primul cîştigător al acestei întreceri este poporul însuşi. Poporul nostru a desfăşurat o muncă intensă în cadrul întrecerii între judeţe, întreprinderi şi instituţii, a asigurat realizarea sarcinilor de plan, creînd, pe această bază, noi condiţii pentru ridicarea bunăstării materiale şi spirituale. Doresc, de aceea, să adresez mulţumiri tuturor oamenilor muncii din industrie, agricultură, cercetări şi proiectări, cărora li se datoresc de fapt toate rezultatele bune pe care le-am obţinut în 1969 în dezvoltarea economică şi socială a ţării, în edificarea societăţii socialiste.

După cum ştiţi, tovarăşi, sarcinile de plan pe acest an — în economie, în ştiinţă, în toate domeniile de activitate — sînt mari. Avem satisfacţia de a sublinia că prevederile planului pe primele două luni au fost nu numai îndeplinite, ci şi depăşite ; în industrie, de exemplu, planul a fost realizat în proporţie de peste 102%, cu o creştere faţă de anul trecut de 14,1%. Este un început bun, tovarăşi, dar să nu uităm că pînă la sfîrşitul anului mai avem încă mult. Trebuie să ne concentrăm eforturile pentru a menţine şi în viitor acest ritm, pentru a realiza şi depăşi planul de stat la toţi indicatorii, în toate întreprinderile. Trebuie să remarc cu acest prilej că, deşi s-a înregistrat o depăşire atît de mare a planului pe primele două luni, mai avem încă întreprinderi — şi nu puţine — care nu şi-au realizat sarcinile. Comitetele judeţene, ministerele, conducerile întreprinderilor, institutelor şi instituţiilor

noastre trebuie să se preocupe ca fiecare unitate în parte și la fiecare produs să-și realizeze cel puțin prevederile de plan, iar acolo unde sînt condiții și unde produsele respective sînt cerute pe piața internă sau la export, să-și depășească sarcinile planificate. Numai așa vom asigura dezvoltarea armonioasă a întregii economii naționale, vom putea crea condiții pentru creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii. Ne exprimăm convingerea că organizațiile județene de partid, comuniștii, toți oamenii muncii nu-și vor precupeți eforturile pentru a duce la îndeplinire sarcinile ce le revin, că anul 1970 se va încheia cu rezultate și mai bune decît anul precedent.

În ce privește viitorii cîștigători ai întrecerii în curs, nu vreau să anticipez ; știm că fiecare aspiră la locul întîi — și e foarte bine așa. Pe lîngă decorații, cîștigătorilor întrecerii li se acordă și premii în bani — de exemplu, pentru locul întîi în industrie se acordă 500 000 de lei ; completat și de o recompensare materială, stimulentul moral devine mai substanțial. Am convingerea că organizațiile județene de partid, organizațiile de partid din institutele de cercetări, din întreprinderi își vor spori eforturile pentru a obține victoria în întrecere. Celor care au cîștigat anul acesta le doresc să se numere și anul viitor printre cei cărora le vom acorda distincții.

Vă doresc, dumneavoastră, comitetelor județene de partid, comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din patria noastră, noi și noi succese în îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA FESTIVĂ CU PRILEJUL CELEI DE-A 25-A ANIVERSĂRI A INSTAURĂRII GUVERNULUI DEMOCRATIC DE LA 6 MARTIE 1945

— *5 martie 1970* —

Stimați tovarăși și prieteni, cetățeni ai Republicii Socialiste România,

Întregul nostru popor aniversează astăzi împlinirea unui pătrar de veac de la instaurarea primului guvern revoluționar-democratic al României — eveniment care a marcat o nouă etapă în procesul revoluționar din patria noastră. Guvernul instaurat la 6 martie 1945, sub președinția dr. Petru Groza, reprezenta forțele sociale și politice cele mai înaintate ale societății noastre din acea vreme; pentru prima dată în România, clasa muncitoare și țărănimea aveau rolul hotărîtor în conducerea țării. *(Aplauze prelungite)*.

Victoria istorică de la 6 martie a fost rezultatul luptelor revoluționare ale maselor largi populare, desfășurate sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru lichidarea vechii puteri burghezo-moșierești și făurirea unei noi orînduiri sociale. Astfel, constituirea guvernului Groza nu a reprezentat o simplă schimbare de guvern, ci o schimbare a însuși regimului politic din țara noastră : instaurarea puterii revoluționar-democratice a muncitori-

lor și țăranilor. *(Aplauze puternice, prelungite).* O dată cu formarea guvernului Groza, România a pășit pe calea unor profunde transformări revoluționar-democratice, care au cuprins întreaga viață economică și socială a țării.

Pentru a înțelege mai bine sensul evenimentelor de acum 25 de ani, este necesar să reamintim împrejurările interne și externe în care s-a desfășurat lupta pentru instaurarea puterii populare. După cum se știe, înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944 a dus la răsturnarea dictaturii militare-fasciste, la ieșirea României din războiul în care fusese aruncată de reacțiunea fascistă — alături de Germania hitleristă —, împotriva Uniunii Sovietice. Insurecția armată din august 1944 a putut fi înfăptuită datorită unirii clasei muncitoare și a tuturor forțelor democratice și patriotice. În desfășurarea acestor evenimente istorice, Partidul Comunist Român și-a îndeplinit cu cinste misiunea de a organiza și conduce lupta întregului nostru popor pentru o viață mai bună, pentru socialism. *(Aplauze puternice; se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).*

Insurecția din 1944 a avut caracterul unei revoluții democratice și antifasciste; ea nu a afectat însă baza economică-socială a regimului burghezo-moșieresc. După cum este cunoscut, în guvernul instaurat la 23 August, cît și în celelalte două guverne ce au urmat pînă la 6 martie, burghezia și moșierimea dețineau poziții preponderente. Cu sprijinul activ al partidelor claselor exploatatoare — Partidul Național-Liberal și Partidul Național-Țărănesc —, precum și al monarhiei, aceste guverne au făcut totul pentru a împiedica lupta maselor largi populare, a forțelor democratice-revoluționare; ele urmăreau menținerea și consolidarea regimului burghezo-moșieresc și a dominației cercurilor imperialiste de peste hotare.

În toată această perioadă, reacțiunea s-a opus cu înverșunare oricăror reforme îndreptate spre satisfacerea revendicărilor maselor și spre democratizarea țării. Aparatul de stat se afla în cea mai mare parte în mîinile elementelor antonesciene; se reactivizau cele mai reacționare organizații, inclusiv agentura Germaniei fasciste din România — legionarii. Sub oblăduirea cercurilor politice reacționare din guvern, care reprezentau clasele exploatatoare, se desfășurau acțiuni de sabotare a economiei și a frontului. În această activitate, reacțiunea se bucura și de sprijinul forțelor imperialiste străine, care urmăreau să-și redobîndească pozițiile, să-și mențină dominația în viața economică și politică a țării noastre.

Într-un cuvînt, cercurile reacționare și monarhia considerau actul de la 23 August ca act final al luptei populare, urmînd ca, treptat — potrivit dorinței lor —, lucrurile să reintre pe făgașul anterior și totul să rămînă așa cum fusese în trecut. Dimpotrivă, pentru forțele democratice, revoluționare, pentru masele largi populare, 23 August constituia doar începutul luptei pentru înfăptuirea unor adînci prefaceri sociale care să lichideze definitiv vechile stări de lucruri și să ducă la făurirea unei noi orînduiri sociale — orînduirea socialistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

O dovadă elocventă a schimbării rapide a raportului de forțe pe arena politică a țării o constituie faptul că, în numai cîteva luni, datorită luptei revoluționare a clasei muncitoare și a celorlalte forțe democratice, presiunii exercitate de masele populare, în România au fost înlăturate trei guverne cu majoritate reacționară; forțele revoluționare cucereau noi și noi poziții politice, exercitînd o înrîurire tot mai puternică asupra întregii vieți sociale.

În lunile care au urmat după 23 August, situația economică a țării era deosebit de grea. Datorită jafului hit-

lerist și războiului, producția industrială era de numai 50% față de cea realizată în 1938 ; transporturile erau dezorganizate. Situația în agricultură era și mai grea : din lipsă de semințe, unelte și brațe de muncă, lucrările de toamnă și de primăvară nu se puteau executa. Nivelul scăzut al producției din industrie și agricultură afecta grav aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, îmbrăcăminte și altele. La aceste greutăți trebuie adăugate sabotajul și specula. Mulți din cei prezenți la această adunare își reamintesc în ce situație complicată se găsea țara noastră la sfîrșitul anului 1944 și începutul anului 1945.

Consider necesar să menționez și cu acest prilej că înfăptuirea cu succes a insurecției armate a fost posibilă și datorită împrejurărilor internaționale favorabile. Am în vedere, în primul rînd, strălucitele victorii ale armatei sovietice — care a dus greul războiului —, precum și ale celorlalte armate din coaliția antifascistă. Alăturîndu-se coaliției antihitleriste, România s-a angajat cu toate forțele sale în războiul antifascist. Imediat după 23 August, armata română, alături de Armata Roșie, s-a angajat — cu un efectiv de peste o jumătate de milion de ostași — în grele lupte pentru eliberarea definitivă a patriei, pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste. Situația impunea să se acționeze cu toată fermitatea împotriva reacțiunii interne, astfel încît armata să participe cu toate forțele la războiul antifascist, să nu slăbească cu nimic efortul țării noastre la zdrobirea definitivă a fascismului, la obținerea victoriei finale. *(Vii aplauze).*

Un factor extern pozitiv îl constituia în această perioadă avîntul revoluționar declanșat într-o serie de țări din Europa, intensificarea luptei popoarelor, care, în perspectiva apropiatei înfrîngeri a Germaniei hitleriste, militau pentru transformări democratice, progresiste în țările

lor, pentru instaurarea unor regimuri politice care să nu mai facă posibilă reapariția pericolului fascist, pentru promovarea unei politici de pace și colaborare liberă între state.

În aceste condiții complexe s-a desfășurat lupta revoluționară de masă, care a dus la afirmarea tot mai puternică, pe arena vieții sociale și politice din România, a clasei muncitoare, a țărănimii și a altor categorii sociale. *(Aplauze puternice).*

Principalele obiective de luptă ale partidului și ale celorlalte forțe antifasciste, democratice și patriotice erau : mobilizarea tuturor forțelor poporului în scopul ducerii războiului pentru eliberarea întregului teritoriu al patriei și participarea în continuare, alături de armata sovietică, la lupta pentru victoria finală împotriva fascismului ; intensificarea luptei maselor largi populare, a tuturor forțelor democratice și patriotice pentru apărarea intereselor celor ce muncesc ; înfăptuirea unor reforme economice, și îndeosebi a reformei agrare ; democratizarea țării ; instaurarea unui guvern care să garanteze realizarea tuturor acestor țeluri.

Atingerea acestor obiective făcea necesară — ca o sarcină imediată — reorganizarea partidului și a activității sale în noile condiții legale. Încă în primele zile după 23 August, activul de partid din afară și cel eliberat din închisori și lagăre și-a unit forțele și a trecut la organizarea partidului. În septembrie erau deja constituite toate organizațiile județene de partid și se trecuse la constituirea organizațiilor de partid în întreprinderi, instituții și la sate.

Munca de organizare a partidului a fost împletită cu o largă activitate politică de masă, cu puternice acțiuni și mari demonstrații desfășurate în țară, la care participau oameni ai muncii de toate categoriile. Aceasta a dus la

sporirea puternică a influenţei partidului în popor şi la creşterea rapidă a numărului membrilor săi ; în martie 1945, partidul număra 35 800 de membri.

În acelaşi timp s-a trecut la organizarea activităţii sindicatelor unice, a U.T.C., a Frontului Plugarilor, a Uniunii Patriotice, a organizaţiilor de femei, de mici meseriaşi, a Uniunii Populare Maghiare, a organizaţiei preoţilor democraţi şi a altor organizaţii democratice. În primăvara anului 1945, sindicatele din ţara noastră cuprindeau peste 710 000 de membri, organizaţiile Uniunii Tineretului Comunist — aproape 63 000 de membri, Frontul Plugarilor — aproape 1 000 000, Uniunea Populară Maghiară — peste 255 000, Apărarea Patriotică — aproape 73 000, organizaţiile micilor meseriaşi — peste 142 000 de membri. Practic, nu au rămas categorii sociale interesate în dezvoltarea progresistă a ţării, forţe democratice care să nu acţioneze în strînsă colaborare cu Partidul Comunist Român în activitatea politică din perioada aceea.

O atenţie deosebită a fost acordată întăririi Frontului Unic Muncitoresc, dezvoltării colaborării dintre Partidul Comunist şi Partidul Social-Democrat.

Trebuie subliniat că înfăptuirea unităţii de acţiune a clasei muncitoare a avut o însemnătate deosebită — aş putea spune, hotărîtoare — pentru desfăşurarea cu succes a luptelor democratice şi revoluţionare din ţara noastră. *(Vii aplauze).*

Partidul a acordat, totodată, o mare atenţie organizării ţărănimii muncitoare ; în acest scop, în toamna anului 1944, Frontul Plugarilor — care activase pînă atunci numai în cîteva judeţe — a devenit organizaţia unică a ţărănimii muncitoare din România. *(Aplauze).*

Preocupîndu-se de unirea tuturor forţelor democratice şi patriotice în efortul pentru rezolvarea marilor probleme care stăteau în acea perioadă în faţa ţării noastre, partidul

comunist a dezvoltat legături şi cu alte partide politice, inclusiv cu grupările de stînga din cadrul Partidului Naţional-Ţărănesc şi Partidului Naţional-Liberal. Această politică de largă colaborare cu toate forţele interesate în dezvoltarea democratică şi progresistă a României şi-a găsit expresia în formarea Frontului Naţional-Democrat la 12 octombrie 1944. *(Aplauze puternice).* Proiectul de platformă al Frontului Naţional-Democrat, elaborat de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, înscria ca obiective fundamentale de acţiune sprijinirea frontului antihitlerist, democratizarea ţării şi a vieţii politice, exproprierea moşierilor şi împroprietărirea ţăranilor, înfăptuirea unui complex de măsuri care să dea satisfacţie maselor celor mai largi de la oraşe şi sate. „Acest program — se arată în proiectul de platformă — poate fi înfăptuit numai de un guvern care reprezintă toate forţele naţionale şi democratice ale ţării şi care se bucură de sprijinul activ al păturilor largi ale poporului". *(Aplauze puternice).*

Desfăşurînd această uriaşă muncă politică şi organizatorică, partidul şi-a concentrat în acelaşi timp atenţia spre sprijinirea frontului antifascist sub lozinca „Totul pentru front, totul pentru victorie !" Un accent deosebit s-a pus pe asigurarea procesului de producţie în întreprinderile care fabricau pentru aprovizionarea frontului, pe asigurarea transportului spre front, cît şi a transportului necesar desfăşurării normale a producţiei industriale şi a aprovizionării populaţiei.

În scopul asigurării capacităţii de luptă a unităţilor militare, la recomandarea partidului, Uniunea Tineretului Comunist a organizat trimiterea de voluntari pe front. Peste 1 500 de activişti ai U.T.C. au plecat voluntari împreună cu mii şi mii de tineri în acea perioadă în războiul antifascist ; în acelaşi timp, sute de mii de tineri luptau

ca ostași în unitățile armatei române. Prezența voluntarilor pe front, inclusiv dintre membri ai Comitetului Central al U.T.C. — din rîndurile cărora a făcut parte și tînărul erou Constantin Godeanu —, a contribuit la ridicarea spiritului de luptă al armatei noastre.

Avînd în vedere că unii fabricanți părăsiseră întreprinderile, iar alții se dedau la acțiuni de sabotaj, partidul a luat măsuri pentru organizarea comitetelor de întreprindere ; rolul acestora era acela de a asigura continuarea producției și de a exercita controlul asupra capitaliștilor. Într-un timp scurt au fost create peste 500 de comitete muncitorești de întreprindere. Cu toată împotrivirea guvernelor din acea perioadă, practic, la sfîrșitul anului 1944, toate întreprinderile se aflau în mîinile comitetelor muncitorești. Putem spune că activitatea comitetelor de întreprindere a avut un rol hotărîtor în asigurarea continuării procesului de producție în întreprinderi, în împiedicarea acțiunilor de dezorganizare și de sabotaj organizate de reacțiunea capitalistă. În același timp, comitetele muncitorești de întreprindere au avut o deosebită importanță politică, ele reprezentînd în fapt o formă de manifestare a puterii clasei muncitoare. *(Aplauze puternice).*

După cum se știe, guvernele Sănătescu și Rădescu, cît și partidele național-țărănesc și național-liberal se opuneau cu înverșunare reformei agrare ; printre argumentele aduse de acestea împotriva reformei era și acela că împărțirea pămîntului moșieresc la țărani nu se poate face decît după terminarea războiului. Partidul comunist a lansat lozinca exproprierii imediate a moșierimii și împărțirii pămînturilor, fără plată, țăranilor fără pămînt sau cu pămînt puțin. În acest scop, la sate s-a trecut la organizarea comitetelor țărănești. Zeci de mii de membri și activiști de partid, de muncitori fără de partid au fost trimiși la sate pentru a ajuta țărănimea să se organizeze,

să treacă la înfăptuirea reformei agrare. Pînă la începutul lui martie 1945, acest act revoluționar de importanță istorică era practic înfăptuit. Ulterior, legea reformei agrare nu a făcut decît să consfințească realitatea creată în focul luptei de clasă. *(Vii aplauze).* Totodată, avînd în vedere că trebuiau începute lucrările agricole de primăvară, mii de echipe muncitorești au venit în ajutorul țărănimii, asigurînd repararea uneltelor. În lupta comună împotriva reacțiunii, pentru pămînt și pentru dezvoltarea democratică a țării s-a închegat și s-a dezvoltat alianța de nezdruncinat dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare — uriașă forță revoluționară, care avea să hotărască definitiv soarta luptei pentru cucerirea puterii de către popor. *(Aplauze puternice).*

O importantă forță socială în lupta împotriva reacțiunii, pentru revendicări democratice s-a dovedit a fi tineretul țării, care și-a afirmat cu vigoare spiritul revoluționar, înaltul simț de răspundere, încrederea în politica partidului comunist.

Zeci și zeci de mii de tineri muncitori, țărani, elevi și studenți au răspuns chemării partidului, participînd cu elan la acțiunile revoluționare din această perioadă, aducîndu-și contribuția la marile victorii obținute de clasa muncitoare. *(Aplauze puternice).*

Merită, de asemenea, subliniată activitatea intensă desfășurată de organizațiile democratice ale femeilor, care, pentru prima dată, dobîndeau egalitatea în drepturi, erau chemate să-și afirme interesele și aspirațiile, să participe la viața social-politică a țării. Femeile au adus o contribuție deosebit de prețioasă la luptele politice desfășurate în această perioadă, au jucat un rol activ în cucerirea revendicărilor democratice, în înfrîngerea greutăților mari în care se zbătea țara. *(Aplauze puternice).*

Avînd obiectivul strategic stabilit cu claritate, partidul nostru a acordat o atenție deosebită activității în rîndul armatei, atît în rîndul trupei cît și al ofițerilor și generalilor. Acest lucru era cu atît mai necesar cu cît reacțiunea, monarhia, în scopul realizării planurilor lor, își mai puneau speranțe în unele cadre militare. După cum se știe însă, speranțele reacțiunii s-au dovedit iluzorii ; cea mai mare parte a ofițerilor și generalilor s-au alăturat forțelor democratice, au urmat politica Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice)*.

Merită menționată în acest sens scrisoarea adresată regelui, după represiunea din 24 februarie 1945, de un grup de ofițeri superiori, în frunte cu generalii C. Vasiliu Rășcanu, Ilie Crețulescu, Constantin Popescu, Dumitru Dămăceanu, Radu Rusescu și alții, care s-au ridicat împotriva politicii guvernului Rădescu, cerînd instaurarea unui guvern democratic. *(Vii aplauze)*. „Declarăm că ne desolidarizăm de acțiunea și de declarațiile generalului Nicolae Rădescu, considerîndu-le pe amîndouă dăunătoare intereselor armatei și ale țării" — se arăta în această scrisoare, în care era condamnată în termenii cei mai hotărîți încercarea guvernului Rădescu de a folosi armata pentru înăbușirea luptei maselor populare. Această acțiune a avut un larg ecou în rîndurile soldaților și ofițerilor, care, refuzînd să execute ordinele lui Rădescu, s-au solidarizat cu poporul, au luat parte activă la marile acțiuni desfășurate de masele populare pentru cucerirea puterii. *(Aplauze puternice)*.

Doresc să menționez cu acest prilej rolul important jucat în cadrul forțelor armate în acea perioadă de diviziile „Tudor Vladimirescu" și „Horia, Cloșca și Crișan", precum și de aparatul de educație din armată, în rîndul căruia și-au desfășurat activitatea o serie de activiști veniți din emigrație și alți tovarăși trimiși de partid să lucreze în acest domeniu.

Ținînd seama de complexitatea și caracterul ascuțit al luptei de clasă ce se desfășura în întreaga țară, partidul a acordat o atenție deosebită înarmării maselor populare. În acest scop, gărzile patriotice și unitățile de partizani, care au avut un rol însemnat în înfăptuirea insurecției de la 23 August, nu numai că nu au fost dezarmate, așa cum cereau guvernele reacționare, ci, dimpotrivă, au fost reorganizate și întărite. Evenimentele au arătat că partidul a procedat just organizînd în acele condiții unități înarmate de luptă ale clasei muncitoare. Cu atît mai justă a fost această măsură cu cît reacțiunea a încercat să organizeze formații paramilitare, a alcătuit așa-zisele „gărzi Maniu", care, îndeosebi în Transilvania, s-au dedat la acțiuni teroriste, provocatoare, la represiuni. Existența gărzilor patriotice — care cuprindeau în rîndurile lor peste 70 000 de oameni ai muncii înarmați — a permis forțelor democratice și revoluționare să dejoace o serie de acțiuni represive ale reacțiunii și să asigure dezvoltarea cu succes a luptei pentru un guvern democratic. Din aceasta reiese, tovarăși, ce importanță are pentru un popor care își propune transformări revoluționare de a se înarma, de a-și avea propria sa armată, propriile forțe militare. *(Aplauze puternice)*.

Tabloul activității tumultuoase desfășurate în aceste luni de partid, de celelalte forțe democratice n-ar fi complet dacă nu aș aminti de lupta pentru izgonirea din aparatul de stat a elementelor reacționare și fasciste. În planurile de menținere a vechilor stări de lucruri, reacțiunea conta și pe faptul că prefecturile și primăriile se aflau în mîinile sale. Nu o dată, în cursul acelor luni, prefecții și primarii au fost folosiți de reacțiune împotriva forțelor democratice, îndeosebi pentru a împiedica înfăptuirea reformei agrare. De aceea, partidul a pus la ordinea zilei izgonirea primarilor și prefecților reacționari și instalarea în fruntea acestor instituții de stat a reprezentanților for-

țelor democratice. Cei mai mulți își reamintesc de asaltul asupra prefecturilor și primăriilor — unul din capitolele cele mai impresionante ale marilor bătălii politice duse în acea perioadă. Este știut că încercarea reacțiunii de a folosi armata împotriva maselor populare a eșuat, militarii trecînd de partea poporului. Pînă la începutul lunii martie, în 52 de județe, din totalul de 58, fuseseră instalați prefecți și primari din rîndul forțelor democratice. Peste capul guvernului Rădescu, masele populare, sub conducerea partidului comunist, au pus astfel stăpînire pe primării și prefecturi.

În aceste condiții, în țară se crease o situație ce nu mai putea dăinui. Guvernul era dominat de reacțiune; împreună cu monarhia, aceasta se pregătea să treacă la represiuni împotriva forțelor democratice. În același timp, la orașe și sate, în întreprinderi și instituții, situația era alta. Întreprinderile se aflau în mîna comitetelor muncitorești, satele în mîinile comitetelor țărănești, primăriile și prefecturile în stăpînirea forțelor democratice. În țară, în fapt, puterea trecuse în mîinile maselor populare, conduse de Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice)*.

În aceste împrejurări, partidul a apreciat că sînt create condițiile pentru izgonirea guvernului Rădescu, pentru instaurarea unui guvern democratic care să corespundă noii situații politice. În cursul lunii februarie au avut loc în întreaga țară mari manifestații populare — la care au participat milioane de cetățeni din toate categoriile sociale —, cerînd plecarea guvernului Rădescu. Încercînd cu desperare să împiedice desfășurarea procesului revoluționar, reacțiunea căuta ieșirea în soluția extremă — războiul civil. Într-o ședință a Consiliului de Miniștri care a avut loc la jumătatea lunii februarie, generalul Rădescu declara că se va opune cu toate puterile presiunii populare

și, dacă va fi nevoie, va declanșa războiul civil, oricare va fi rezultatul.

Punctul culminant al acțiunilor populare împotriva guvernului Rădescu l-a constituit manifestația populară din capitală de la 24 februarie, la care au luat parte sute de mii de cetățeni. Nesocotind voința poporului, reacțiunea, grupată în jurul lui Rădescu și al palatului, a trecut la represiune, deschizînd focul împotriva manifestanților. Au fost uciși în Piața Palatului zeci de cetățeni; mulți alții au fost răniți. Amenințările lui Rădescu cu dezlănțuirea războiului civil și atacul sîngeros de la 24 februarie nu numai că nu au intimidat masele populare, ci, dimpotrivă, au făcut să crească și mai mult hotărîrea lor de luptă pentru impunerea unui guvern popular. În zilele care au urmat evenimentelor din 24 februarie au fost spulberate toate manevrele reacțiunii de a salva guvernul Rădescu, toate încercările acesteia de a forma un nou guvern în care să-și păstreze preponderența.

Reacțiunea nu a ezitat să recurgă — pentru a-și atinge acest țel — și la unii membri ai statelor capitaliste din Comisia Aliată de Control din România. Doresc să menționez cu acest prilej poziția reprezentanților Uniunii Sovietice din Comisia Aliată de Control, care au luat atitudine hotărîtă împotriva uneltirilor reacțiunii. Trebuie subliniat că Uniunea Sovietică și-a făcut cunoscut punctul de vedere și în mod oficial, trimițînd în acest sens în România pe primul locțiitor al comisarului poporului pentru afaceri externe, Andrei Vîșinski. *(Aplauze)*.

În aceste momente, partidul comunist a desfășurat o intensă activitate organizatorică și politică pentru cîștigarea bătăliei împotriva reacțiunii. Partidul pregătise puternice forțe de luptă — inclusiv formațiunile patriotice și alte unități și detașamente înarmate ale clasei muncitoare —, organizase ținerea unor mari demonstrații popu-

lare, în vederea răsturnării prin forță, dacă ar fi fost nevoie, a guvernului Rădescu. Totodată, în această perioadă luau poziție publică împotriva guvernului, prin demersuri oficiale, reprezentanți de seamă ai armatei, ai intelectualității, ai cercurilor democratice. În fața acestui uriaș val al mișcării populare, cunoscînd amploarea forțelor democratice care se aflau antrenate la luptă, regele — la somația delegației trimise de partid — a fost obligat să-l destituie pe generalul Rădescu din funcția de prim-ministru, să desărcineze guvernul existent și să accepte formarea unui nou guvern, a guvernului prezidat de dr. Petru Groza. *(Vii aplauze).*

Desfășurarea evenimentelor de la începutul lui martie a fost hotărîtoare pentru înlăturarea guvernului Rădescu, pentru victoria forțelor democratice. Voința maselor largi populare a triumfat ! La 6 martie 1945 a fost instaurat, pentru prima dată în istoria modernă a României, un guvern cu adevărat democratic. *(Aplauze puternice, prelungite).* Această izbîndă a forțelor democratice și revoluționare a fost sărbătorită prin mari manifestații populare. Astfel, demonstrațiile proiectate pentru 6 martie în scopul preluării puterii s-au transformat într-o manifestare pentru sărbătorirea victoriei. *(Aplauze).* Victoria de la 6 martie 1945 reprezintă încununarea luptelor revoluționar-democratice desfășurate de masele populare, sub conducerea Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

În fruntea guvernului instaurat la 6 martie s-a aflat înflăcăratul patriot și militant progresist dr. Petru Groza, a cărui întreagă activitate a fost pusă în slujba cauzei poporului, a înfloririi României. *(Vii aplauze).* În guvernul prezidat de dr. Petru Groza, clasa muncitoare și țărănimea dețineau rolul preponderent. Din cei 18 miniștri ai guvernului, 4 erau reprezentanți ai Partidului Comunist Român, 3 ai Partidului Social-Democrat, 3 ai organizației Frontul

Plugarilor, 1 al Uniunii Patriotice, 1 al Confederației Generale a Muncii, 1 al Uniunii Preoților Democrați, 3 ai Partidului Național-Liberal (gruparea Tătărăscu), 1 al Partidului Național-Țărănesc (gruparea Anton Alexandrescu) și 1 al armatei. Se poate spune că, prin componența și programul său, guvernul de la 6 martie a fost un guvern revoluționar-democratic cu pronunțat caracter muncitoresc-țărănesc. Prin instaurarea acestui guvern, procesul revoluționar din România a intrat într-o nouă etapă, al cărei obiectiv era încheierea procesului de desăvîrșire a revoluției burghezo-democratice, înfăptuirea unor transformări social-politice profunde în societatea românească.

Actul de la 6 martie a avut totodată, prin consecințele și implicațiile sale, un profund caracter antiimperialist ; el a scos definitiv țara de sub orice dominație imperialistă, a pus bazele dezvoltării libere și independente a României, ale consolidării independenței naționale, ale manifestării suverane a patriei noastre atît pe plan intern cît și internațional.

Sărbătorind azi marea victorie de la 6 martie 1945, putem afirma cu mîndrie că ea este rodul luptei eroice a clasei noastre muncitoare, aliată cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte categorii sociale, rezultatul luptei unite a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de altă naționalitate, desfășurată sub conducerea Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).* În această luptă s-au afirmat din plin capacitatea revoluționară a clasei muncitoare din țara noastră, rolul și misiunea ei istorică de forță conducătoare a întregii națiuni, rol care s-a manifestat strălucit de-a lungul anilor în măreața operă de făurire a orînduirii socialiste. Evenimentele au scos, de asemenea, la iveală uriașul potențial revoluționar al țărănimii, care nu o dată, în istoria țării noastre, a dus grele lupte pentru dreptate

socială și națională. Rolul hotărîtor în cucerirea victoriei politice de la 6 martie, ca și în toate marile bătălii de clasă purtate ulterior, în desfășurarea victorioasă a revoluției și construcției socialiste în România a revenit alianței muncitorești-țărănești, baza de neclintit a puterii populare din patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Trebuie să subliniem faptul că și de data aceasta — ca de atîtea ori în trecut — cea mai mare parte a intelectualității, cei mai de valoare oameni de știință și cultură au fost alături de popor, și-au adus contribuția la victoria luptei revoluționare a clasei muncitoare, la cauza celor ce muncesc din patria noastră. Au avut un puternic ecou în rîndurile intelectualității noastre telegrama adresată regelui de fruntașii Academiei Române și apelul publicat în luna februarie de către un grup de profesori universitari, oameni de știință și artă semnate de prof. C. I. Parhon, S. Stoilov, M. Ralea, D. Bagdazar, Mihail Sadoveanu, Traian Săvulescu, Nicolae Gh. Lupu, Andrei Oțetea, Petre Constantinescu-Iași, Iorgu Iordan și alții, care, ridicîndu-se împotriva guvernului Rădescu, cereau „venirea la cîrmă a unui guvern care să fie expresia tuturor elementelor democratice ale țării și să realizeze imediat programul de guvernare al Frontului Național-Democrat“. *(Vii aplauze).*

Trebuie să arătăm, totodată, că și celelalte categorii sociale : micii meseriași, comercianții, funcționarii și chiar o parte a burgheziei democratice naționale și-au adus contribuția la victoria de la 6 martie.

În mod deosebit doresc să menționez aportul valoros al oamenilor muncii de naționalitate maghiară, germană, sîrbă, precum și de alte naționalități, care, alături de oamenii muncii români, au luat parte la toate bătăliile împotriva reacțiunii, pentru un guvern democratic popular. În aceste mari acțiuni revoluționare, ca de atîtea ori în trecutul de luptă comun, unitatea oamenilor muncii, fără

deosebire de naționalitate, s-a dovedit a fi o forță de neînvins. *(Aplauze puternice).* Iată de ce am afirmat de atîtea ori și doresc să afirm și acum, la această mare sărbătoare : împrejurările istorice au făcut ca pe aceste meleaguri să viețuiască și să creeze în comun români, maghiari, germani, sîrbi, ucraineni și alte naționalități ; tot ce s-a înfăptuit pe acest pămînt este rodul muncii și luptei lor unite ! Numai acționînd și în viitor în strînsă unitate vom asigura făurirea comunismului în patria noastră comună — Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice).*

Dați-mi voie ca de la această înaltă tribună să adresez, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri, cele mai vii mulțumiri și calde felicitări muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, tuturor categoriilor sociale, armatei, bărbaților și femeilor, tineretului, tuturor cetățenilor patriei noastre, fără deosebire de naționalitate, pentru contribuția pe care au adus-o la cucerirea puterii populare, la edificarea socialismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Triumful insurecției armate de la 23 August 1944 și desfășurarea victorioasă a luptelor de masă în lunile ce au urmat pînă la 6 martie constituie o puternică mărturie a justeței liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru, a strategiei și tacticii sale revoluționare. În toate aceste evenimente istorice, faptele atestă fără putință de tăgadă capacitatea organizatorică și rolul conducător al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Unii își pun întrebarea cum a putut Partidul Comunist Român, care a ieșit din ilegalitate cu un număr relativ mic de membri, să conducă lupte de o asemenea amploare ? Cei care își pun o asemenea întrebare dovedesc

că nu cunosc istoria Partidului Comunist Român, că nu-i cunosc pe comuniștii români. *(Vii aplauze).* Partidul Comunist Român a putut să-și îndeplinească rolul istoric datorită, în primul rînd, faptului că în întreaga sa activitate s-a călăuzit după atotbiruitoarea concepție marxist-leninistă. În al doilea rînd, el a știut să aplice în mod creator adevărurile general valabile ale teoriei revoluționare a proletariatului, legitățile obiective ale dezvoltării sociale, ale revoluției și construcției socialismului la condițiile concrete din țara noastră. Numai datorită capacității de a îmbina în mod armonios legitățile generale cu condițiile concrete istorice, economice, sociale, naționale a fost posibil ca partidul nostru să elaboreze o linie politică justă și să acționeze în mod corespunzător pentru realizarea ei în practică. În al treilea rînd, partidul a putut să-și îndeplinească rolul datorită faptului că și-a identificat întreaga sa ființă cu interesele maselor muncitoare, cu năzuințele poporului spre dreptate și libertate națională și socială. *(Aplauze puternice).*

Toate acestea au dus la întărirea legăturilor partidului cu masele largi populare, au făcut ca, pretutindeni, cuvîntul partidului să fie ascultat și urmat cu încredere și devotament.

Consider necesar să arăt că elaborarea liniei politice, a strategiei și tacticii revoluționare pe baza cărora au acționat partidul și forțele democratice în vederea instaurării guvernului de la 6 martie este rezultatul gîndirii colective a activului nostru, care, strîns unit în jurul conducerii, în frunte cu Gheorghe Gheorghiu-Dej, a trecut, după 23 August, cu fermitate la înfăptuirea obiectivelor stabilite. *(Aplauze puternice, se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).*

O contribuție de seamă la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid a avut-o, în toată această perioadă, Gheorghiu-Dej — fiu credincios al clasei muncitoare, al

poporului român, militant revoluționar de seamă al partidului și poporului nostru. *(Aplauze puternice).* Un mare număr de activiști ai Partidului Comunist Român, căliți în lupta grea a ilegalității, în înfruntarea cu închisorile și teroarea burghezo-moșierească, și-au dat aportul la lupta revoluționară din acea vreme, îndeplinindu-și cu cinste misiunea de organizatori și conducători ai proletariatului, ai maselor muncitoare. *(Aplauze prelungite).* În cursul desfășurării evenimentelor, la ampla activitate revoluționară a partidului și-au adus de asemenea contribuția, în perioada care a urmat eliberării țării, comuniștii întorși între timp din emigrație. În bătăliile politice purtate în acest timp, paralel cu creșterea rîndurilor partidului și ale organizațiilor revoluționare și democratice, alături de militanții din ilegalitate s-a ridicat un puternic contingent de cadre noi de activiști de partid, profund devotați intereselor clasei muncitoare, aspirațiilor vitale ale poporului român. Luptînd împreună, într-o strînsă unitate, cadrele vechi și noi ale partidului și-au dăruit întreaga energie, capacitate și putere de muncă idealurilor nobile ale clasei muncitoare, ale partidului, consacrîndu-și viața progresului și prosperității patriei, cauzei socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Consider necesar să subliniez contribuția adusă de activiștii Partidului Social-Democrat, ai celorlalte organizații politice democratice, care au luptat în strînsă alianță cu partidul nostru pentru instaurarea guvernului și pentru transformarea democratică, socialistă a țării. *(Vii aplauze).* Dați-mi voie, tovarăși, ca de la această înaltă tribună să exprim mulțumiri și să adresez, în numele conducerii de partid și de stat, calde felicitări tuturor militanților și membrilor partidului nostru, tuturor luptătorilor antifasciști și democrați pentru contribuția adusă la victoria măreței lupte des-

fășurate acum 25 de ani și la făurirea socialismului. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru nu și-a impus rolul de forță politică conducătoare în societatea noastră ; el și-a cîștigat acest rol prin lupte grele, prin sîngele militanților săi vărsat în bătălii de clasă cu exploatatorii, prin dragostea și abnegația cu care comuniștii au servit și servesc interesele supreme ale întregului popor. Iată de ce doresc să afirm încă o dată : putem fi siguri, tovarăși, că atîta timp cît partidul nostru se va călăuzi de atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă, atîta timp cît va ști să aplice în mod creator adevărurile generale ale socialismului la condițiile țării noastre, atîta timp cît va sluji cu toată ființa interesele maselor largi, el va fi urmat de întregul popor și nimic nu va putea împiedica victoria comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).* Întreaga sa istorie de luptă revoluționară, glorioasele sale tradiții dau dreptul să afirmăm că și în viitor Partidul Comunist Român se va călăuzi neabătut după învățătura marxist-leninistă, va veghea necontenit la întărirea rîndurilor sale, a unității sale, își va îndeplini cu fermitate misiunea istorică de conducător al națiunii noastre socialiste pe drumul luminos al comunismului. *(Aplauze puternice).*

Așa cum am arătat și cum dovedește desfășurarea evenimentelor de la 23 August pînă la 6 martie, instaurarea puterii populare, a guvernului prezidat de dr. Petru Groza este rodul luptei duse de masele largi populare, sub conducerea Partidului Comunist Român. Victoria de la 6 martie nu a venit de la sine și nici nu a fost adusă din afară ; ea a fost cîștigată prin luptă, prin jertfe grele date de forțele revoluționare și democratice din România. Mulți dintre noi am fost participanți activi la aceste evenimente și

cunoaștem — nu din auzite, nu din manuale — cum au luptat comuniștii și oamenii muncii, jertfele date de poporul nostru pentru instaurarea puterii populare. *(Aplauze puternice).* Din cele relatate de mine nu se poate desprinde, desigur, decît o imagine generală asupra amplorii și măreției luptelor din această etapă. Este o lipsă a istoricilor, a lucrătorilor noștri din domeniul științelor sociale, a scriitorilor că nu au scris pînă acum epopeea acestor vremuri de neuitat. Sperăm că vor face acest lucru într-un viitor apropiat. *(Aplauze).*

Se poate pune întrebarea : oare subliniind cu atîta tărie rolul forțelor populare interne nu se minimalizează sau chiar se neagă influența situației internaționale și a factorului extern ? Nu, tovarăși ! Evocînd evenimentele și evidențiind rolul maselor populare în transformarea revoluționară a societății noastre, noi ne bazăm pe adevărul istoric, pe fapte, procedăm ca adevărați marxiști-leniniști. Se știe că nu o dată unele cercuri din țările capitaliste au încercat să prezinte puterea populară din România ca fiind adusă din afară. Or, adevărul este că poporul, în frunte cu clasa muncitoare, este făuritorul revoluției, al tuturor victoriilor dobîndite de România socialistă. Tocmai de aceea puterea populară este sprijinită de întregul popor, a devenit de neînvins. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, așa cum am mai arătat de altfel, situația internațională, ajutorul Uniunii Sovietice au avut un rol de mare însemnătate în desfășurarea cu succes a luptelor revoluționare din țara noastră. Este meritul partidului nostru că a știut să folosească condițiile internaționale favorabile pentru organizarea și conducerea luptei în vederea cuceririi puterii. În istorie sînt însă destule cazuri cînd, cu toate condițiile internaționale favorabile, datorită slăbiciunilor sau greșelilor săvîrșite de forțele progre-

siste interne, nu s-a putut asigura desfășurarea victorioasă a luptei pentru transformarea revoluționară a societății. Mă refer la toate acestea, tovarăși, pentru a înțelege mai bine că își păstrează pe deplin valabilitatea teza marxist-leninistă după care cucerirea puterii și făurirea noii orînduiri sociale, a comunismului, nu pot fi decît opera poporului însuși, a clasei muncitoare, care se transformă pe sine și întreaga societate. Este de aceea necesar ca și în viitor să unim cît mai strîns eforturile întregului popor pentru edificarea socialismului și comunismului în patria noastră. *(Aplauze puternice).* Totodată se impune să ținem seama de desfășurarea evenimentelor internaționale și să acționăm permanent pentru întărirea prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste. Numai ținînd seama de interdependența dintre situația internă și cea internațională, de unitatea dialectică dintre factorul național și cel internațional, putem elabora o linie politică justă și construi cu succes noua orînduire socială.

Analiza luptelor revoluționare din România confirmă o dată mai mult justețea tezelor marxist-leniniste potrivit cărora fiecare popor, pășind pe calea revoluției și construcției socialiste, aduce o experiență proprie, aplică legile generale în forme specifice, corespunzător condițiilor concrete în care trăiește, particularităților istorice diferite de la țară la țară. Desfășurarea, încununată de succes, a revoluției în România a contribuit la îmbogățirea tezaurului teoriei și practicii marxist-leninismului cu noi metode și forme de luptă, cu noi soluții date marilor probleme ridicate de transformarea socialistă a societății ; experiența din țara noastră a pus cu deosebită putere în evidență rolul maselor în cucerirea puterii, importanța deosebită a unirii tuturor forțelor revoluționare, democratice, progresiste ale

națiunii în vederea răsturnării claselor exploatatoare și construirii noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

Au trecut 25 de ani de la măreața victorie populară de la 6 martie. Acest eveniment istoric a fost urmat de noi și noi izbînzi obținute de clasa muncitoare, de masele largi ale celor ce muncesc pe drumul înfăptuirii aspirațiilor lor fundamentale. A fost cucerită întreaga putere politică în stat, au fost naționalizate principalele mijloace de producție, s-a trecut la dezvoltarea planificată a economiei, s-a înfăptuit cooperativizarea agriculturii, a fost lichidată pentru totdeauna exploatarea omului de către om, s-au generalizat relațiile socialiste de producție în întreaga economie națională. În acești ani, poporul român a străbătut o întreagă perioadă istorică, a obținut realizări de seamă în dezvoltarea bazei materiale a societății, în ridicarea economică și socială a țării. În această perioadă am dat împlinire multor năzuințe, am avut multe satisfacții în muncă. Construind socialismul, am obținut succese mărețe în toate domeniile de activitate, am întărit continuu baza puterii populare în România. Dispunem astăzi de o industrie puternică, în plină dezvoltare, de o agricultură socialistă care progresează continuu. Învățămîntul, știința și arta au cunoscut și cunosc o permanentă înflorire, afirmîndu-se ca factori de seamă în edificarea societății socialiste, în făurirea omului nou, stăpîn pe destinele sale. Crește continuu nivelul de trai, material și cultural, al întregului popor.

Știm că toate aceste realizări au cerut mari eforturi — cîteodată chiar sacrificii —, dar ele nu au fost zadarnice : am reușit să transformăm în mod radical întreaga societate. Ne amintim, de asemenea, că în această tumultuoasă activitate creatoare s-au săvîrșit și greșeli, am

avut și lipsuri. A trebuit cîteodată să plătim scump pentru a învăța să construim noua orînduire. Fără îndoială că unele lipsuri și greșeli puteau fi evitate, chiar în condițiile grele în care s-au desfășurat munca și lupta noastră. Ceea ce se impune este să tragem toate învățămintele din activitatea desfășurată în trecut, să evităm repetarea în viitor a unor asemenea greșeli. Acum, la această aniversare, putem spune că bilanțul activității din acești 25 de ani — și cu plusurile și cu minusurile sale — este un bilanț strălucit, cu care, pe drept cuvînt, întregul nostru popor se mîndrește. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Oamenii muncii întîmpină această sărbătoare cu noi succese în vasta activitate creatoare pe care o desfășoară, cu elan nestăvilit, în toate domeniile ; ei s-au angajat cu toate forțele în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor planului pe 1970, ultimul an al cincinalului. Rezultatele obținute în primele două luni arată că există toate condițiile pentru realizarea și chiar depășirea prevederilor planului. Desigur, nu trebuie să uităm că ne aflăm la începutul anului, că este necesar să ne organizăm în continuare cît mai bine activitatea spre a asigura realizarea în cele mai bune condiții a tuturor prevederilor planului. O atenție deosebită se cere acordată realizării volumului sporit de investiții prevăzut pentru acest an, intrării la timp în producție a noilor capacități ; aceasta are o mare importanță atît pentru înfăptuirea planului în curs, cît și pentru buna desfășurare a activității în cincinalul următor. Sarcini însemnate stau în fața oamenilor muncii din agricultură, chemați să asigure executarea la timp și în bune condiții a lucrărilor de primăvară, îndeplinirea prevederilor privind sporirea producției agricole. Îndatoriri mari și de răspundere revin oamenilor de știință, lucrătorilor din învățămînt, din celelalte sectoare de activitate socială.

Înfăptuirea integrală a prevederilor planului cincinal 1966—1970 cere din partea tuturor oamenilor muncii, a întregului nostru popor eforturi sporite. Avem convingerea că toți cetățenii din patria noastră își vor consacra priceperea, capacitatea de creație îndeplinirii sarcinilor actualului plan cincinal. Dispunem de tot ce este necesar pentru realizarea cu succes a acestui obiectiv. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

După cum este cunoscut, partidul și guvernul au luat în ultimele luni o serie de măsuri pentru mai buna organizare a aparatului de stat. Transpunerea în viață a acestor măsuri — care au pus mai multă ordine în aparatul central al statului — este, în general, încheiată. Cu toate acestea, în activitatea unor organe continuă să se mai manifeste practici birocratice ; se întocmește încă multă formularistică care duce la înecarea muncii vii în vrafuri de dosare. Este necesar să trecem cu hotărîre la reducerea radicală a formularelor și referatelor, să schimbăm profund felul de muncă al aparatului de stat, trecînd de la îndrumarea prin circulare și instrucțiuni la sprijin și îndrumare directă pe teren. Lupta împotriva birocratismului trebuie să devină o sarcină a tuturor comuniștilor, a întregului nostru popor. Aceasta este o necesitate și o condiție pentru bunul mers al construcției socialismului. *(Vii aplauze).*

În cursul acestui an trebuie să ducem pînă la capăt îndeplinirea hotărîrilor Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea al partidului cu privire la perfecționarea muncii de conducere și planificare a întregii activități sociale. Trebuie să înțelegem, tovarăși, că realizarea acestor măsuri este vitală pentru bunul mers al societății noastre ; sensul lor este creșterea răspunderii tuturor or-

ganismelor economice și sociale, sporirea independenței în luarea hotărîrilor la toate verigile sistemului nostru social. În același timp, aceasta presupune perfecționarea planului central unic, a conducerii unitare a întregii activități sociale. De felul cum vom ști să îmbinăm în mod dialectic aceste două laturi ale centralismului democratic depind în mod hotărîtor mersul înainte al societății noastre, făurirea societății comuniste. *(Vii aplauze).*

O dată cu aplicarea acestor măsuri trebuie să acordăm mai multă atenție participării oamenilor muncii la conducerea vieții economice-sociale ; aceasta este o cerință esențială a dezvoltării democrației noastre socialiste.

Doresc să mă refer acum la faptul că la 1 martie a.c. s-a încheiat aplicarea în toate ramurile a hotărîrii Comitetului Central și a guvernului privind majorarea salariilor și introducerea experimentală a noului sistem de salarizare. Începînd de la această dată, toți salariații din țara noastră beneficiază de salarii mărite. În anul 1970, oamenii muncii vor primi, ca urmare a majorării salariilor, un plus de peste 10,5 miliarde de lei ; la unele categorii sporul de salarii este superior celui avut în vedere inițial. Aceasta este o dovadă grăitoare a faptului că întreaga politică a partidului este consacrată ridicării nivelului de trai al poporului, că tot ce făurim în patria noastră este destinat bunăstării și fericirii omului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Va trebui să urmărim cum se aplică în viață măsurile stabilite și să trecem, în a doua parte a anului, la elaborarea legii noului sistem de salarizare.

Doresc să mă adresez tuturor activiștilor de partid și de stat cu chemarea de a acorda o atenție permanentă rezolvării problemelor oamenilor muncii astfel ca, pe măsura dezvoltării bazei materiale și culturale a societății, viața fiecărui cetățean să fie tot mai bună. Să facem ca fiecare cetățean să înțeleagă faptul că bunăstarea sa depinde de

bunăstarea tuturor, iar aceasta trebuie să se reflecte în ridicarea nivelului de trai, material și spiritual, al fiecărui cetățean al patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

În acest sens se impune să acordăm mai multă atenție problemelor de etică și echitate socială. Revoluția socialistă a lichidat pentru totdeauna exploatarea omului de către om, a desființat proprietatea particulară capitalistă asupra mijloacelor de producție — acestea devenind fie bunuri ale întregului popor, fie bunuri comune ale cooperatorilor. Clasa muncitoare s-a transformat în clasă conducătoare, în proprietar al mijloacelor de producție. În această dublă calitate, de proprietar și producător, clasa muncitoare, toți oamenii muncii poartă răspunderea pentru dezvoltarea în ritm rapid a bazei materiale a socialismului, pentru buna organizare a producției și a muncii.

De asemenea, socialismul a lichidat vechea repartiție — repartiția capitalistă, prin care un mic grup de exploatatori își însușeau cea mai mare parte a venitului național — și a introdus principiul nou, socialist, de repartiție, conform căruia tot ce se produce în societate aparține celor ce muncesc. Astăzi o parte din venitul național este folosită pentru dezvoltarea continuă a industriei, agriculturii, științei, învățămîntului și culturii, iar o altă parte, cea mai mare, este destinată fondului de consum al celor ce muncesc.

Măsurile luate în ultimii ani, inclusiv noul sistem de salarizare, au drept scop să asigure aplicarea cît mai justă a principiului socialist potrivit căruia fiecare cetățean este remunerat după cantitatea și calitatea muncii depuse. Nimeni, sub nici o formă, nu poate — și nu trebuie — să realizeze venituri fără să depună, în domeniul producției materiale sau spirituale, o muncă utilă societății noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Pe baza acestei realități a societății noastre socialiste, între oamenii muncii se stabilesc relații noi, de colaborare și ajutor reciproc. Între clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate și celelalte categorii de oameni ai muncii nu există raporturi antagoniste, ci o strînsă unitate de interese și o intensă colaborare în munca și lupta pentru edificarea socialismului și comunismului. Pe măsura făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerii la comunism, vor dispărea tot mai mult deosebirile dintre oraș și sat, dintre munca manuală și intelectuală, se va accelera procesul de apropiere între diferitele clase și categorii sociale, de omogenizare a societății ; se va crea astfel societatea oamenilor muncii — societatea comunistă. *(Aplauze puternice).* Desigur, această transformare nu se va realiza spontan, peste noapte, ci printr-un îndelungat proces de dezvoltare a forțelor de producție, de perfecționare a relațiilor sociale, de ridicare a conștiinței, de înflorire a științei și culturii și, bineînțeles, pe baza unui nivel superior de bunăstare materială și spirituală.

Pornind de la aceste considerente cu privire la etica noastră, la echitatea și dreptatea socială, se impune să acționăm cu mai multă fermitate pentru afirmarea principiilor de viață socialistă. Nu este un secret pentru nimeni că și în țara noastră se mai întîlnesc oameni care încalcă normele de etică și conviețuire socialistă, care obțin venituri fără muncă, fură din avutul obștesc, care manifestă nepăsare față de bunul public, care nu acționează pentru apărarea și dezvoltarea proprietății întregului popor.

Am ținut să mă refer cu acest prilej la această categorie de probleme pentru că principiile eticii și echității sociale ne-au călăuzit întotdeauna, ne-au călăuzit și în perioada luptei pentru instaurarea puterii populare. Unul din elementele esențiale care au dinamizat masele în lupta

revoluționară a fost năzuința fierbinte spre dreptate socială, spre instaurarea în viața societății a egalității între oameni, a principiilor moralei comuniste. Este necesar să facem totul pentru realizarea în practică a aspirațiilor și idealurilor pentru care au luptat comuniștii, oamenii muncii, poporul întotdeauna, așa cum a luptat și cu un sfert de secol în urmă. *(Vii aplauze).* Este necesar ca organele și organizațiile de partid, cadrele care lucrează în aparatul economic și al administrației de stat, toți oamenii muncii să acționeze cu hotărîre și fermitate pentru combaterea tuturor fenomenelor negative din sfera relațiilor sociale, pentru afirmarea deplină a eticii comuniste, a echității și dreptății sociale. Se impune o atitudine combativă, hotărîtă împotriva oricăror tendințe de căpătuială, indiferent din partea cui s-ar manifesta, pe seama societății noastre socialiste ; încercarea de a folosi o anumită funcție sau muncă încredințată de societate pentru satisfacerea intereselor proprii este cu totul străină eticii orînduirii noastre noi, care cere fiecărei persoane cu o anumită răspundere în ierarhia socială, fiecărui membru al societății noastre să-și consacre eforturile intereselor colectivității, bunăstării generale a întregului popor. Trebuie adoptată, de asemenea, o atitudine intransigentă împotriva manifestărilor de favoritism, care împiedică promovarea în muncă a oamenilor după capacitatea și valoarea lor, recompensarea fiecărui cetățean după meritele în lupta pentru progresul societății socialiste. În actuala etapă de dezvoltare a societății socialiste în țara noastră, combaterea acestor mentalități retrograde, promovarea principiilor etice ale partidului este o problemă de prim ordin ; fără rezolvarea ei nu se pot concepe progresul socialismului, crearea condițiilor pentru trecerea spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Instaurarea puterii populare la 6 martie, victoria revoluției socialiste au dus la făurirea orînduirii noi, în care poporul muncitor a devenit stăpîn pe destinele sale. Pentru prima oară, oamenii muncii din țara noastră și-au cucerit dreptul de a participa nemijlocit la conducerea societății. S-au pus astfel bazele unei democrații de tip nou — democrația socialistă, în care puterea emană de la popor și este exercitată de către popor.

După cum se știe, în ultimul timp partidul și guvernul au luat o serie de măsuri în vederea creării unui cadru organizatoric mai propice participării oamenilor muncii la conducerea statului. Se cunoaște că atît în Constituție cît și în celelalte legi adoptate în ultimii ani se exprimă și se garantează înfăptuirea principiului de bază al democrației socialiste — participarea întregului popor la luarea deciziilor care privesc prezentul și viitorul țării. Partidul asigură ca cele mai importante legi să fie supuse dezbaterii maselor populare, ca întregul popor să fie consultat asupra problemelor de bază ale politicii interne și externe a României ; el cere, în același timp, tuturor organelor de partid și de stat să se consfătuiască permanent cu oamenii muncii, să prezinte dări de seamă și să informeze masele asupra întregii lor activități.

Introducerea principiului muncii și conducerii colective în toate domeniile de activitate constituie, de asemenea, o manifestare esențială a democratismului orînduirii noastre. O importanță deosebită are în acest sens activitatea comitetelor de direcție și de administrație — organe colective de conducere a întreprinderilor. Constituite din cei mai buni specialiști, delegații sindicatelor și din reprezentanți aleși direct de oamenii muncii, aceste organisme asigură, o dată cu conducerea competentă a activității întreprinderilor, o formă democratică de participare a celor ce muncesc — în calitate de proprietari și producători — la conducerea economiei. Are, de asemenea, o mare importanță instituționalizarea adunărilor generale ale oamenilor muncii, ca formă superioară de participare a celor ce muncesc la activitatea de conducere a întreprinderilor.

Experiența de pînă acum demonstrează că măsurile luate pentru perfecționarea democrației economice corespund pe deplin stadiului actual de dezvoltare a societății noastre socialiste. Este necesar ca organele și organizațiile de partid, ministerele și celelalte organe centrale să acorde toată atenția activității organismelor de conducere colectivă a întreprinderilor, participării tot mai active a oamenilor muncii la activitatea de conducere a economiei. Trebuie să fie tuturora limpede că tot ce se făurește în țara noastră aparține întregului popor, deci și fiecărui cetățean în parte, și ca atare fiecare are datoria și interesul de a participa activ la dezvoltarea proprietății noastre socialiste.

Perfecționarea continuă a democrației socialiste, participarea tot mai largă a poporului la elaborarea și înfăptuirea politicii noastre interne și externe constituie o parte inseparabilă a procesului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de creare a condițiilor pentru victoria comunismului.

Stimați tovarăși,

În întreaga lor activitate, partidul și guvernul au pornit și pornesc de la premisa că între politica internă și cea internațională există o unitate dialectică. Noi considerăm că succesele obținute în făurirea socialismului în România, ridicarea bunăstării poporului nostru constituie un aport de preț la cauza socialismului și păcii, a colaborării și prieteniei între popoare. Pornim, totodată, de la faptul că dez-

voltarea internă nu este posibilă — mai cu seamă în condițiile actuale ale revoluției tehnice-științifice — fără o largă colaborare cu țările socialiste, precum și cu celelalte state ale lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Bazată pe aceste considerente, România a dezvoltat și dezvoltă larg colaborarea cu toate țările socialiste. Așa cum am mai arătat și cu alte prilejuri, partidul și poporul nostru au prețuit și prețuiesc în mod deosebit prietenia și colaborarea cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cu popoarele Uniunii Sovietice. *(Aplauze puternice)*. România își aduce contribuția activă la extinderea colaborării și cooperării economice în cadrul C.A.E.R. — din care face parte —, la intensificarea schimburilor economice cu toate țările socialiste ; ea dezvoltă relațiile de colaborare pe plan militar cu țările care fac parte din Tratatul de la Varșovia, al cărui membru este, lărgește colaborarea cu armatele tuturor țărilor socialiste, fiind gata oricînd să-și aducă contribuția la salvgardarea intereselor socialismului și păcii, împotriva oricărui atac imperialist.

Este știut că între țările socialiste există azi divergențe și deosebiri de păreri ; noi considerăm că nu trebuie să se facă nimic pentru adîncirea lor și că, dimpotrivă, trebuie acționat cu răbdare și perseverență pentru depășirea acestora. Restabilirea încrederii și colaborării dintre țările socialiste — pe baza principiilor marxist-leniniste și ale internaționalismului socialist, egalității în drepturi, respectului reciproc, suveranității și independenței naționale, întrajutorării tovărășești — constituie o necesitate imperioasă pentru triumful progresului în lume ; aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor din țările socialiste, precum și cauzei generale a socialismului și păcii. *(Vii aplauze)*. Partidul nostru va face tot ce depinde de el pentru a contribui la întărirea unității țărilor socialiste, a prieteniei și colaborării dintre ele.

În același timp, acționînd în spiritul principiilor coexistenței pașnice, țara noastră dezvoltă relații de colaborare cu toate țările. În condițiile uriașului progres științific și tehnic contemporan, cînd dezvoltarea economică-socială a tuturor națiunilor constituie un factor principal al întăririi păcii în lume, intensificarea colaborării dintre state este o cerință fundamentală a progresului.

Nu doresc să fac o expunere asupra situației internaționale. Mă voi referi pe scurt doar la cîteva probleme.

Peste două luni vom sărbători 25 de ani de la victoria asupra Germaniei fasciste, iar în toamna acestui an se va aniversa împlinirea a tot atîția ani de la înființarea Organizației Națiunilor Unite. Deși a trecut un sfert de veac de la terminarea războiului mondial, în lume mai persistă încă numeroase probleme nerezolvate. În Europa, de unde au pornit atît primul cît și cel de-al doilea război mondial, pacea nu a fost încă reglementată. În diferite părți ale lumii, războiul provoacă încă mari suferințe unor popoare ; cursa înarmărilor a luat proporții uriașe, cheltuielile pentru înarmare depășind peste 200 de miliarde de dolari, ceea ce apasă greu asupra nivelului de trai al popoarelor. Armamentul nuclear, acumulat în cantități ce pot distruge de cîteva ori omenirea, armamentul chimic și bacteriologic, precum și armamentul așa-zis clasic constituie o amenințare permanentă la adresa vieții popoarelor, a înseși civilizației pe planeta noastră. Este timpul ca toate popoarele, toate guvernele, toți oamenii politici să gîndească cu cea mai mare răspundere la pericolul care amenință planeta noastră și să acționeze în modul cel mai hotărît pentru a se pune capăt înarmărilor, și în primul rînd pentru distrugerea armamentului nuclear, chimic și bacteriologic. Trebuie înțeles că în condițiile tehnicii militare de azi nu

există nici un mijloc de apărare cu adevărat eficace — nici chiar un sistem de rachetă-antirachetă — care să poată salva omenirea de la distrugerile cauzate de un război atomic. Pînă nu este prea tîrziu, popoarele trebuie să-și ridice glasul pentru a impune realizarea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare. *(Aplauze puternice)*. Există în lume forțe uriașe care, unindu-și eforturile, pot zădărnici politica de război a imperialiștilor, pot asigura pacea în lume. *(Vii aplauze)*.

România consideră că lucrările Comitetului pentru dezarmare de la Geneva trebuie să fie orientate mai mult spre rezolvarea problemelor concrete ale dezarmării. Apreciem necesar ca la aceste lucrări să poată participa reprezentanții tuturor țărilor interesate, ca toate popoarele să-și poată exprima acolo punctul lor de vedere, contribuind la realizarea unor măsuri practice pe calea dezarmării.

O problemă deosebit de importantă pentru pacea în Europa și în întreaga lume o constituie înfăptuirea securității europene. Considerăm că sînt create premise pentru a se trece de la faza discuțiilor la pregătirea unei conferințe a statelor de pe continentul nostru. Așa cum am mai spus, țara noastră consideră că pregătirea conferinței nu trebuie să se facă de la bloc la bloc sau de către un grup restrîns de state, ci cu participarea reprezentanților tuturor țărilor europene interesate. Numai astfel conferința va putea fi pregătită temeinic, corespunzător intereselor popoarelor de pe întregul nostru continent. *(Vii aplauze)*.

În ce privește războiul din Vietnam și încordarea din Orientul Mijlociu, este cunoscut punctul de vedere al țării noastre. Poporul român se pronunță pentru încetarea neîntîrziată a războiului din Vietnam, pentru retragerea trupelor Statelor Unite ale Americii din Vietnamul de sud, pentru curmarea oricărui amestec în treburile interne ale poporului vietnamez. Așa cum am mai spus nu o dată, ne îngrijorează în mod deosebit intensificarea acțiunilor militare din Orientul Mijlociu. Am dezaprobat și dezaprobăm bombardarea întreprinderilor civile și populației de către Israel. Trebuie să se înțeleagă că intensificarea acțiunilor militare și a represiunilor, din orice parte ar veni acestea, nu contribuie la soluționarea conflictului, ci, dimpotrivă, îl agravează. Ne exprimăm speranța că pînă la urmă rațiunea va învinge, că vor înceta acțiunile militare în această zonă a lumii, trecîndu-se la măsuri concrete pentru aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, pentru restabilirea păcii. *(Vii aplauze)*.

Partidul și guvernul țării noastre apreciază că, în condițiile complicate ale situației internaționale actuale, fiecare stat, fiecare popor — mare sau mic — trebuie să-și aducă contribuția la cauza păcii și prieteniei între popoare. Este necesar ca în rezolvarea problemelor litigioase, în dezvoltarea relațiilor dintre state să se pornească de la principiile care se impun tot mai mult ca singurele valabile în viața internațională contemporană : respectul independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî destinele sale așa cum dorește. România, conștientă de răspunderile sale naționale și internaționale, este hotărîtă să militeze pentru afirmarea acestor principii în relațiile dintre toate statele, fără nici o știrbire, să-și aducă și în viitor contribuția activă la dezvoltarea colaborării între popoare, la instaurarea păcii în lume. *(Aplauze puternice)*.

Stimaţi tovarăşi,

Sărbătorind astăzi împlinirea a 25 de ani de la instaurarea guvernului dr. Petru Groza, trecem în revistă un drum luminos de muncă, de lupte şi de victorii. Poporul nostru priveşte cu profundă satisfacţie tot ceea ce a făurit în acest sfert de secol, cu mîinile şi cu mintea sa, prin eforturile sale neobosite : edificarea unei societăţi noi, a unei lumi şi vieţi noi. Toate acestea constituie o strălucită dovadă a minunatei sale capacităţi de creaţie, a ataşamentului său faţă de cauza socialismului, a încrederii lui nestrămutate în politica marxist-leninistă a Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

La sărbătorirea acestui important eveniment din istoria naţiunii noastre, cel mai înalt omagiu pe care-l putem aduce partidului, poporului român, liber şi independent, este angajamentul de a munci şi lupta cu şi mai mult elan pentru înflorirea patriei, pentru bunăstarea şi fericirea celor ce muncesc, pentru făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite).* O îndatorire de onoare pe care partidul şi poporul nostru şi-o îndeplinesc cu cinste este intensificarea eforturilor pentru triumful prieteniei între ţările socialiste, pentru unitatea mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, pentru victoria cauzei socialismului şi păcii în lume. *(Vii şi puternice aplauze).*

Trăiască Partidul Comunist Român — conducătorul încercat al poporului pe drumul socialismului şi comunismului ! *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.“, „Ceauşescu—Ceauşescu“).*

Trăiască minunatul nostru popor ; trăiască scumpa noastră patrie — România socialistă ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „R.S.R.“).*

Să se întărească unitatea ţărilor socialiste, a partidelor comuniste şi muncitoreşti, a întregii mişcări antiimperialiste ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască pacea şi prietenia între popoare ! *(Aplauze puternice, urale şi ovaţii. În picioare, întreaga asistenţă aclamă îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului, pentru patria noastră socialistă)*

CUVÎNTARE LA ANIVERSAREA A 25 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ACADEMIEI DE ÎNVĂȚĂMÎNT SOCIAL-POLITIC „ȘTEFAN GHEORGHIU" DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.R.

— 11 martie 1970 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a vă transmite din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri un salut călduros cu prilejul aniversării a 25 de ani de la înființarea primei universități muncitorești din țara noastră. *(Aplauze prelungite).* De asemenea, dați-mi voie să adresez calde felicitări conducerii Academiei de învățămînt social-politic „Ștefan Gheorghiu" cu ocazia decorării cu cel mai înalt ordin al patriei noastre — „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I. *(Aplauze puternice).*

Acordarea acestei înalte distincții constituie o expresie a prețuirii deosebite pe care conducerea de partid și de stat o acordă activității desfășurate timp de un sfert de secol de cadrele acestei instituții superioare de învățămînt de partid, muncii depuse de cursanții și absolvenții școlii pentru însușirea marxism-leninismului, pentru pregătirea lor ca buni activiști ai partidului și statului nostru. *(Aplauze puternice).*

Înființarea școlii de partid la numai cîteva zile de la instaurarea guvernului revoluționar-democratic de la 6 martie are o semnificație deosebită. Ea subliniază o dată mai mult preocuparea Partidului Comunist Român pentru înarmarea cadrelor sale cu cea mai înaltă concepție despre lume — materialismul dialectic și istoric.

Se știe că atît în anii activității ilegale, cît și după eliberare, în perioada construcției socialiste, partidul nostru a acordat o atenție deosebită muncii ideologice, însușirii creatoare a marxism-leninismului. Tocmai datorită acestui fapt, partidul nostru a putut, în condițiile grele ale ilegalității, ale războiului, să stabilească o linie politică justă, să elaboreze tactica și strategia luptelor de clasă, revoluționare, din țara noastră, să asigure răsturnarea dictaturii fasciste, ieșirea României din războiul antisovietic și alăturarea la coaliția antihitleristă, participarea la războiul antifascist, cucerirea puterii și dezvoltarea democratică a țării, făurirea socialismului în patria noastră. *(Aplauze prelungite).*

Doresc să menționez în mod deosebit, cu prilejul acestei aniversări, că în cei 25 de ani au absolvit cursurile învățămîntului superior de partid cu durate diferite — de 6 luni, 1 an, 3 ani și în ultimul timp de 4 ani — peste 18 000 de activiști de partid. O atenție deosebită a acordat și acordă partidul nostru ridicării cadrelor de activiști, a cadrelor de conducere din rîndul clasei muncitoare. Acest lucru se reflectă cu pregnanță și în compoziția actuală a Academiei de învățămînt social-politic „Ștefan Gheorghiu", în care, din totalul de 688 de cursanți, 585 — adică peste 80% — sînt muncitori, maiștri și tehnicieni din industria socialistă. În aceasta se exprimă preocuparea continuă a conducerii partidului nostru de a crea o intelectualitate nouă, ridicată din rîndul maselor populare, din

sînul poporului, legată indisolubil de interesele și aspirațiile acestuia. Crearea unor contingente largi de cadre de intelectuali, de activiști și de conducători ieșiți din rîndul clasei muncitoare, al oamenilor muncii este unul din izvoarele profundelor legături ale partidului nostru comunist cu clasa muncitoare, cu poporul, ale unității indisolubile a națiunii noastre socialiste în jurul Partidului Comunist Român — forța conducătoare a societății.

Profilul actual al Academiei este corespunzător oricărei instituții de învățămînt superior, iar din punct de vedere ideologic, ea reprezintă forul cel mai înalt de învățămînt politic din țara noastră. *(Aplauze).* Cea mai mare parte dintre absolvenții acestei instituții de învățămînt de partid sînt astăzi activiști și cadre de răspundere, de bază, ai partidului nostru. Ei înfăptuiesc cu cinste și abnegație sarcinile încredințate de partid, servesc cu devotament nemărginit politica marxist-leninistă a partidului, interesele națiunii noastre socialiste, militează neobosit pentru dezvoltarea solidarității internaționale a celor ce muncesc, pentru triumful socialismului în lume. *(Aplauze puternice).*

Apreciem în mod deosebit activitatea cadrelor didactice din acest institut de învățămînt superior, care, în decursul anilor, învățînd pe alții, au învățat ele însele, și-au însușit tot mai temeinic învățătura marxist-leninistă, reușind astfel să predea cursanților atît cunoștințele generale teoretice, cît și cunoștințele practice ale activității de construcție a socialismului în patria noastră. *(Vii aplauze).* Vă rog să-mi dați voie ca, în numele conducerii de partid și de stat, să adresez cele mai calde felicitări conducerii Academiei, cadrelor didactice, tuturor cursanților pentru activitatea pe care o desfășoară în vederea însușirii și răspîndirii marxism-leninismului și să vă urez tuturor noi succese în activitatea de viitor. *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

Cunoașteți programul elaborat de Congresul al X-lea — de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. În cadrul activității tumultuoase de dezvoltare a bazei materiale, a științei și culturii și de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor, un loc important îl ocupă activitatea ideologică, formarea conștiinței socialiste a maselor largi populare. Pentru a putea să-și îndeplinească în cele mai bune condiții rolul de forță politică conducătoare a societății, partidul nostru se călăuzește în întreaga sa activitate după concepția marxist-leninistă, se preocupă permanent să înțeleagă bine legitățile generale ale dezvoltării sociale și ale construcției socialiste și să le aplice în mod creator la condițiile concrete din țara noastră. Iată de ce în noua etapă de dezvoltare socialistă a României are un rol tot mai însemnat ridicarea nivelului ideologic, politic și profesional al cadrelor de partid și de stat, al tuturor membrilor partidului nostru. Problemele mereu mai complexe pe care le ridică dezvoltarea impetuoasă a economiei, științei și culturii nu pot fi rezolvate cu succes decît de activiști, de cadre de partid și de stat cu temeinice cunoștințe politice și ideologice.

Conducerea operei de construire a socialismului și comunismului devine o știință tot mai complexă, aș putea spune o știință hotărîtoare pentru victoria noii orînduiri. Pentru că trebuie să înțelegem, tovarăși, a ști să folosești metodele cele mai juste pentru asigurarea progresului științei și culturii, pentru dezvoltarea bazei materiale, a găsi formele cele mai potrivite de organizare, care să ducă la unirea eforturilor întregului popor în construcția socialistă, sînt probleme de importanță vitală pentru mersul

înainte al noii societăți. E mai ușor, în ultimă instanță, să lucrezi într-un laborator, într-un institut de învățămînt sau în oricare domeniu de activitate decît să înfăptuiești în viață politica de organizare și conducere a poporului pe calea societății comuniste. Tocmai de aceea problema științei conducerii devine, în condițiile noastre, problema esențială pentru dezvoltarea cu succes a societății noi, problema hotărîtoare pentru triumful comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Fără îndoială, într-un fel era mult mai ușor să activezi în ilegalitate, deși, desigur, tovarăși, condițiile nu erau de loc ușoare ; mă refer la teroarea burghezo-moșierească, la închisori și, nu o dată, la situația de a-ți pune în pericol viața ; doar mulți activiști ai partidului și-au dat viața pentru cauza partidului, a clasei muncitoare, a poporului nostru. Cu toate acestea, problemele ce se ridicau atunci în fața activiștilor de partid erau infinit mai ușoare, mai simplu de înțeles și de înfăptuit. În acea perioadă, noi, comuniștii, nu aveam răspunderea conducerii societății ; sarcina ce ne revenea era aceea de a organiza lupta clasei muncitoare, a poporului împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru răsturnarea de la putere a exploatatorilor, pentru realizarea unor schimbări democratice, progresiste în viața societății. De stările de lucruri negative, de imperfecțiunile și neajunsurile din viața societății, vinovate erau atunci guvernele claselor exploatatoare. Era, de asemenea, mai ușor, tovarăși, chiar și în primii ani după 23 August, în perioada luptei pentru instaurarea guvernului revoluționar-democratic, în anii marilor bătălii pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare ; sarcinile, deși grele, erau totuși mai simple, iar rezolvarea lor nu cerea uneori prea multe cunoștințe.

În condițiile de astăzi însă, în care societatea noastră socialistă a luat o dezvoltare imensă, în care înseși știința

și cultura devin factori primordiali pentru progresul socialismului, se înțelege că avem nevoie de cadre cu temeinice cunoștințe în toate domeniile de activitate, de conducători de partid bine pregătiți, stăpîni pe tot ceea ce a realizat mai bun cunoașterea umană. Numai cu astfel de oameni vom putea să asigurăm înfăptuirea marilor sarcini care ne stau în față astăzi. *(Aplauze puternice)*.

Astăzi, pentru neajunsurile din societatea noastră nu mai putem să aruncăm vina asupra burgheziei și moșierimii, nici chiar asupra imperialismului. *(Animație, aplauze)*. Pînă la urmă, dacă apar unele greutăți în construcția socialistă, de vină sîntem noi înșine. Datoria noastră este de a organiza în așa fel munca, încît să demonstrăm în fiecare zi, în fiecare ceas, în fiecare minut superioritatea orînduirii noastre. Prin succesele pe care le obținem în construcția socialistă sprijinim clasa muncitoare și forțele progresiste din țările capitaliste și din toată lumea în lupta pentru răsturnarea imperialismului și victoria societății socialiste. *(Vii aplauze)*. Spunînd toate acestea, tovarăși, nu uităm nici un moment că în lume există încă puternice forțe imperialiste, că orînduirea capitalistă mai dăinuie pe o însemnată parte a globului ; aceasta cere desfășurarea unei ample lupte împotriva imperialismului, pentru triumful cauzei socialismului și păcii în lume. Aceasta presupune, de asemenea, să găsim acele forme de conducere a construcției socialiste, acele forme ale activității ideologice și politice care să facă imposibilă pătrunderea oricărei influențe a imperialismului sau a ideologiei sale.

Știți bine — aici sînt și o serie de tovarăși care au lucrat în ilegalitate —, nouă nu ne-a fost niciodată frică să ne înfruntăm cu ideologia capitalismului, a imperialismului ; totdeauna din această înfruntare am ieșit victorioși. *(Aplauze puternice)*. De aceea, noi sîntem convinși că nu

există în lume nici o forță — inclusiv ideologia imperialismului, care s-a dovedit falimentară — care să poată in vreun fel sau vreodată abate partidul nostru comunist, pe comuniștii români, clasa noastră muncitoare, poporul român de pe calea societății socialiste și comuniste. În lupta pe care o duce, inclusiv împotriva ideologiei imperialiste, ideologia noastră marxist-leninistă este superioară, socialismul este superior ! El a triumfat pe deplin în țara noastră ! Sîntem convinși că idealurile nobile ale socialismului, măreața concepție a marxism-leninismului despre lume și viață vor triumfa în întreaga omenire. *(Aplauze puternice).*

Desigur, nici o victorie nu se realizează de la sine. Dacă nu vom ști cum să organizăm munca și să folosim mijloacele materiale, forța de muncă, cadrele, cuceririle științei și culturii spre a asigura progresul rapid al societății noastre, firește, se pot ivi greutăți. Cunoașteți că am avut asemenea greutăți, că mai avem încă în munca noastră lipsuri ; de aceea, spre a asigura victoria comunismului trebuie să ne îmbogățim necontenit cunoștințele in toate domeniile de activitate, inclusiv în conducerea operei de construcție socialistă. Numai astfel vom lucra tot mai bine, cu rezultate tot mai bune. Am subliniat toate acestea, tovarăși, pentru a înțelege ce mare importanță acordă conducerea noastră problemei învățămîntului superior de partid, pregătirii cadrelor în toate domeniile, inclusiv în domeniul conducerii partidului și statului, al conducerii societății noastre.

Noi pornim de la faptul că comunismul reprezintă sinteza a tot ce a făurit mai bun omenirea în toate domeniile, inclusiv în cel al cunoașterii. Trebuie să înțelegem că nu poți fi un bun comunist — și cu atît mai mult un bun activist de partid și de stat — decît dacă te străduiești neîncetat să-ți îmbogățești cunoștințele cu cuceririle

științei și culturii, dacă stăpînești cît mai bine învățătura marxist-leninistă și știi să o aplici la condițiile concrete în care îți desfășori activitatea. În acest spirit, consider necesar ca Academia „Ștefan Gheorghiu" să acorde și mai multă atenție ridicării nivelului învățămîntului, legării lui strînse de practica construcției socialiste din țara noastră, studierii atente a experienței partidului și statului nostru. În același timp este necesară studierea experienței Uniunii Sovietice, a celorlalte țări socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, spre a putea trage cele mai bune concluzii pentru activitatea viitoare. Noi am considerat și considerăm că, numai îmbinînd în mod armonios experiența proprie cu experiența altor țări, cu experiența universală în făurirea noii orînduiri sociale, vom reuși să creăm condiții pentru mersul tot mai ferm — și cu cît mai puține greșeli — înainte, spre comunism. *(Vii aplauze).*

În cadrul Academiei se studiază acum un cerc larg de probleme. Locul principal îl ocupă studierea concepției materialist-dialectice despre lume. Consider că acesta este un lucru foarte bun, pentru că noi ne propunem ca în cadrul acestei școli să formăm activiști de partid, conducători ai construcției de partid și de stat. Or, pentru aceasta, pe lîngă cunoștințele generale, științifice, culturale, sînt indispensabile o bună pregătire ideologică, cunoașterea și înțelegerea — nu dogmatică, ci creatoare — a marxism-leninismului. *(Aplauze puternice).* Cred însă că nu îmi va fi luat în nume de rău dacă voi arăta că nu în aceeași măsură se acordă atenție, în cadrul Academiei, problemelor științei conducerii ; aceste probleme nu ocupă locul corespunzător în programul școlii. Este necesar ca în viitor, ținînd seama de profilul cadrelor pe care dorim să le formăm în această Academie, să se acorde o atenție mai mare acestui domeniu esențial pentru partidul și statul nostru. De asemenea, aș dori să subliniez că trebuie să organizăm

astfel studiul, încît acesta să ajute pe cursanți nu să-și însușească citate, pe care să le învețe pe dinafară, ci să-i deprindă să judece fenomenele și evenimentele pe baza materialismului dialectic și istoric, să-i ajute să tragă concluziile corespunzătoare pentru activitatea practică. Să avem permanent în vedere faptul că marxism-leninismul nu înseamnă însușirea mecanică a unor cunoștințe din trecut, că el este o metodă de gîndire și cercetare a realităților epocii în care trăiești și activezi. Numai acei comuniști care acționează astfel se dovedesc a fi la înălțimea menirii lor, pot răspunde cu succes sarcinilor pe care partidul, clasa muncitoare, poporul li le încredințează. *(Vii aplauze).* Acest adevăr, confirmat tot timpul de viață, are în epoca noastră — epoca uriașelor transformări revoluționare ale societății, a avîntului nestăvilit al științei și tehnicii — o importanță hotărîtoare pentru elaborarea unei linii politice juste, a tacticii și strategiei revoluționare, pentru făurirea cu succes a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Comitetul Central cere tovarășilor care lucrează în învățămîntul de partid, al științelor sociale și politice să-și intensifice eforturile pentru ridicarea nivelului politic și ideologic al tuturor membrilor de partid, pentru formarea conștiinței socialiste a întregului nostru popor. În legătură cu aceasta cred că nu voi supăra pe tovarășii ce lucrează în Academia de învățămînt social-politic, precum și la Academia de științe social-politice, recent creată, dacă voi spune cît este de necesar ca cei care muncesc în domeniul ideologic, îndeosebi în aceste două academii, să se preocupe de ridicarea propriului lor nivel de cunoștințe, a propriului lor nivel ideologic ; numai așa ei vor putea îndeplini sarcinile pe care Comitetul Central, partidul le pun în fața științelor sociale, a Academiei „Ștefan Gheorghiu", vor putea aduce o contribuție tot mai importantă la

făurirea de noi detașamente de activiști, de cadre ale partidului nostru. *(Vii aplauze).*

Sărbătorirea Academiei de învățămînt social-politic are loc în ajunul aniversării a 100 de ani de la nașterea marelui Lenin. Cel mai bun omagiu pe care-l putem aduce memoriei genialului Lenin este să facem totul pentru ridicarea nivelului politic și ideologic al membrilor partidului. Să ne călăuzim neabătut în întreaga noastră activitate după concepția marxist-leninistă, să servim fără preget interesele clasei muncitoare, ale națiunii noastre socialiste, să militâm neabătut pentru dezvoltarea colaborării dintre țările socialiste, pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, a întregului front antiimperialist. *(Aplauze prelungite).*

Politica partidului nostru, pătrunsă de grijă pentru interesele clasei muncitoare, ale poporului nostru, de preocupare pentru întărirea continuă a solidarității internaționale a celor ce muncesc, să constituie un puternic îndemn pentru cadrele din învățămînt, pentru cursanți, pentru toți activiștii noștri de a-și îmbunătăți continuu pregătirea ideologică. În felul acesta ne vom îndeplini atît îndatoririle față de clasa noastră muncitoare, față de poporul nostru, cît și față de mișcarea comunistă internațională. *(Vii aplauze).*

Stimați tovarăși,

Dumneavoastră, cadrelor din învățămîntul superior ideologic, partidul v-a încredințat o muncă de mare cinste și răspundere ; dumneavoastră, studenților Academiei, partidul vă cere ca în anii care îi petreceți pe băncile acestei școli să învățați cu temeinicie, să vă însușiți în mod creator marxism-leninismul și problemele construcției practice a socialismului și comunismului. Sînt încredințat că și unii, și alții veți face totul pentru a răspunde

cu cinste şi în cele mai bune condiţii acestei mari încrederi acordate de partid. *(Aplauze puternice).*

Vă urez tuturor noi şi noi succese în activitatea dumneavoastră ! Să munciţi în aşa fel, încît să aduceţi o contribuţie tot mai însemnată la triumful marxism-leninismului, la victoria comunismului, la cauza prieteniei şi colaborării între popoarele din întreaga lume ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale ; se scandează „P.C.R.— P.C.R.", „Ceauşescu—Ceauşescu").*

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 17—19 MARTIE 1970

Stimaţi tovarăşi,

Plenara Comitetului Central a dezbătut Programul naţional privind gospodărirea raţională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigaţii, îndiguiri, desecări şi de combatere a eroziunii solului în Republica Socialistă România în anii 1971—1975 şi prevederile generale de perspectivă pînă în 1985, precum şi Programul naţional privind dezvoltarea zootehniei şi creşterea producţiei animaliere în patria noastră în perioada anilor 1970—1980.

Făcînd parte integrantă din planul general de dezvoltare a agriculturii româneşti, preconizat de Congresul al X-lea al partidului, aceste programe au o importanţă excepţională pentru ridicarea producţiei agricole, vegetale şi animale, pentru progresul întregii economii naţionale. Pentru a asigura fundamentarea cît mai temeinică, ştiinţifică a acestor studii, care înfăţişează laturi esenţiale ale agriculturii patriei noastre, la elaborarea lor a fost atras un mare număr de specialişti cu o înaltă pregătire teoretică şi practică, cu o bogată experienţă în activitatea agri-

colă. Totodată, aceste documente au făcut obiectul unor discuții și analize aprofundate la comitetele județene de partid, la care au participat activiști de partid și de stat, cadre ce muncesc în domeniul agriculturii.

Dezbaterile care au avut loc în plenară au relevat atît rezultatele bune obținute în activitatea noastră de pînă acum, cît și existența unor neajunsuri serioase în munca organelor agricole, în situația agriculturii în general. Criticile făcute de primii secretari și unii tovarăși ce lucrează în sectorul agricol la adresa Ministerului Agriculturii, a organelor agricole sînt pe deplin îndreptățite. Este neîndoielnic că, dacă din munca Ministerului Agriculturii, a organelor agricole, ca de altfel și din munca organelor noastre de partid, ar fi fost eliminate o serie de neajunsuri, greșeli și lipsuri, dacă s-ar fi acționat cu mai multă fermitate, cu mai mult spirit de răspundere, rezultatele ar fi fost mult mai bune. De aceea, criticile făcute în plenară trebuie să constituie pentru organele agricole, ca și pentru organele de partid, un prilej de reanalizare a activității pe care au desfășurat-o în trecut în agricultură, un prilej de a trage concluzii practice în scopul îmbunătățirii muncii.

După cum am mai subliniat și cu alte prilejuri, în țara noastră agricultura reprezintă o ramură de bază a economiei socialiste ; este limpede că fără o agricultură intensivă, modernă, de înaltă productivitate, organizată pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, nu se poate asigura nici făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, nici edificarea comunismului în patria noastră. Tocmai pornind de la aceste considerente, analizăm activitatea de pînă acum în domeniul agriculturii, stabilim jaloanele pentru creșterea într-un ritm mai intens a producției agricole.

Consider că este bine să reamintim și la această plenară marile transformări care au avut loc, în condițiile regimului socialist, în agricultura țării noastre. Ca urmare a politicii marxist-leniniste a partidului, în cei 25 de ani care au trecut de la instaurarea primului guvern revoluționar democratic în România, în agricultură, ca de altfel în toate domeniile de activitate, au fost obținute succese remarcabile. Sînt cunoscute profundele schimbări cu caracter revoluționar petrecute în viața satului românesc pe baza cooperativizării agriculturii, prin trecerea țărănimii de la mica proprietate — incapabilă să asigure sporirea producției și folosirea cuceririlor științei — la marea proprietate cooperatistă, la proprietatea socialistă comună a țărănimii muncitoare, care deschide calea largă a progresului atît în domeniul producției cît și al nivelului de trai al oamenilor muncii de la sate. După cum se știe, transformarea socialistă a satului a fost rezultatul vastei activități politice-educative desfășurate de partid pentru a convinge țărănimea de superioritatea marii proprietăți cooperatiste ; în decursul anilor, locuitorii satelor noastre au înțeles pe deplin, pe baza realităților vieții înseși, că drumul arătat de partid corespunde atît intereselor lor fundamentale, cît și intereselor întregii națiuni socialiste.

În anii socialismului s-au produs mari schimbări în organizarea și înzestrarea tehnică a agriculturii ; ca urmare a preocupării partidului pentru mecanizarea și chimizarea agriculturii, astăzi pe ogoarele patriei noastre lucrează peste 105 000 de tractoare și zeci de mii de alte mașini agricole ; anul trecut s-au livrat agriculturii circa 540 000 de tone de îngrășăminte chimice — substanță activă.

După cum se știe, tovarăși, o caracteristică a procesului transformării agriculturii românești pe baze socialiste

este aceea că el a avut loc în condițiile creșterii sistematice a producției agricole. În anul 1969 producția de cereale a țării a fost de 12 820 000 de tone, depășind cu peste 3 800 000 de tone producția de cereale realizată în 1938. Deosebit de ilustrativă pentru dinamica înregistrată de producția cerealieră în anii construcției socialiste este următoarea situație : dacă în 1950 producția totală era de 5 149 200 de tone, ea a crescut în 1960 la 9 825 000 de tone, în 1965 la 12 600 000 de tone, urmînd ca în acest an să atingă cifra de 15 000 000 de tone. Această evidentă linie ascendentă indică forța, resursele, superioritatea agriculturii noastre socialiste.

Realizări importante s-au obținut și în sectorul creșterii animalelor. Efectivul de animale și păsări existent la începutul acestui an era de 5 034 000 de bovine, 5 971 000 de porci, 13 800 000 de oi, 53 400 000 de păsări, depășind nivelul anului 1938 cu aproape 1 400 000 de bovine, peste 3 200 000 de porci, aproape 3 800 000 de oi și peste 26 000 000 de păsări.

Sporirea producției agricole vegetale și animale a avut drept consecință ridicarea nivelului de viață al țărănimii, sporirea veniturilor acesteia. Veniturile bănești totale ale țăranilor au fost anul trecut cu 17,4% mai mari decît în 1962 — anul încheierii cooperativizării.

Se cuvine relevat de asemenea faptul că, deși în această perioadă au existat adesea condiții climatice nefavorabile, a trebuit să facem față unor greutăți, producția agricolă a asigurat aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, a furnizat industriei materiile prime necesare, iar în unii ani au putut fi create și disponibilități pentru export. Un indice elocvent al progreselor obținute în agricultură îl constituie consumul public agroalimentar. Iată cum se înfățișează creșterea consumului pe locui-

tor la produse de bază cum sînt carnea, laptele, ouăle și zahărul în comparație cu anul 1938 :

	1938	1950	1965	1968
Carne (kg)	21,1	16,7	26,6	31,5
Lapte și produse lactate (kg)	118,5	113,3	120,8	130,6
Ouă (buc.)	—	59	115	130
Zahăr (kg)	5,3	6,9	15	17,8

Cu toate succesele obținute, reflectate și în cifrele de mai sus, este necesar să arătăm în fața plenarei că rezultatele obținute nu sînt încă pe măsura așteptărilor, pe măsura posibilităților de care dispune agricultura noastră ; în comparație cu industria, agricultura țării noastre prezintă o rămînere serioasă în urmă. Dacă, în general, politica agrară a partidului a fost justă, trebuie spus că în realizarea ei în practică s-au săvîrșit greșeli, unele chiar foarte serioase. Principala cauză stă în manifestarea unei anumite subaprecieri a agriculturii în condițiile specifice ale economiei noastre ; punîndu-se în mod justificat accentul pe industrializarea socialistă a țării, nu s-a înțeles suficient necesitatea de a se asigura, concomitent, progresul rapid și multilateral al agriculturii. Ca urmare a acestei subaprecieri, agriculturii nu i-au fost acordate suficiente mijloace pentru modernizarea proceselor de producție. Dacă la aceasta mai adăugăm și faptul că, pe parcursul realizării unor planuri cincinale, o serie de prevederi inițiale privitoare la înzestrarea agriculturii au fost anulate, avem tabloul complet al lipsurilor la care m-am referit. S-a spus, nu o dată, că nu știm să folosim irigațiile, îngrășămintele, alte mijloace moderne și că, în consecință, este mai bine să ne reținem de a cheltui banii în aceste

scopuri. Această mentalitate, pe care nu putem s-o numim decît înapoiată, această lipsă de încredere în forțele oamenilor muncii din agricultura noastră au avut drept urmare nerealizarea planurilor de irigații, nerealizarea producției de îngrășăminte și alte substanțe chimice în perioada anilor 1955—1965.

Viața a arătat că neglijarea înzestrării tehnice-materiale a agriculturii poate avea repercusiuni grave asupra întregii economii, asupra modului de satisfacere a cerințelor materiale ale societății. Atît experiența țării noastre cît și experiența statelor cu agricultură avansată demonstrează în modul cel mai convingător că numai creînd o puternică bază tehnică-materială a agriculturii, asigurînd mecanizarea și chimizarea lucrărilor, aprovizionarea cu apă a solului, recuperarea terenurilor degradate, conservarea în bune condiții a fondului funciar, se poate făuri o agricultură cu adevărat modernă, în stare să furnizeze produse agroalimentare în cantități tot mai mari pentru buna aprovizionare a populației, să asigure materiile prime agricole necesare industriei. Este un imperativ de prim ordin al economiei noastre socialiste planificate de a asigura o corelare justă și o dezvoltare proporțională, armonioasă a tuturor ramurilor de producție. Neglijarea, în acest context, a producției agricole dăunează bunului mers al întregii economii, influențează negativ asupra creșterii venitului național, îngreuiază ridicarea nivelului de trai al întregului popor.

Cooperativizarea agriculturii, crearea marii proprietăți socialiste în agricultură reprezintă, desigur, o adevărată revoluție la sate, dar aceasta nu formează decît baza pentru creșterea continuă a producției agricole și ridicarea bunăstării țărănimii, pentru dezvoltarea acestei importante ramuri a economiei naționale. Trebuie să înțelegem,

tovarăși, că forma de proprietate, relațiile social-economice au un rol important în dezvoltarea societății, dar numai ele însele, fără condiții materiale corespunzătoare, nu pot asigura dezvoltarea forțelor de producție, a producției naționale. Or, la unii tovarăși a existat părerea că, odată terminată cooperativizarea, înfăptuită revoluția la sate, lucrurile vor merge de la sine și vom avea agricultura cea mai înaintată din lume. Fără îndoială, agricultura socialistă este cea mai înaintată din punct de vedere al formei de proprietate, al relațiilor de producție ; dar, dacă nu vom înțelege că trebuie să facem eforturi materiale pentru înzestrarea tehnică superioară a acestei ramuri, pentru folosirea largă a cuceririlor agrotehnicii și zootehniei moderne, agricultura socialistă nu va duce la rezolvarea problemei de fond — creșterea producției vegetale și animale. Or, pînă la urmă, aceasta este una din problemele esențiale ale progresului, ale civilizației, ale ridicării bunăstării poporului nostru ! Tocmai de aceea partidul și statul nostru iau măsuri pentru ca — continuîndu-se cu consecvență politica de industrializare socialistă a țării, de dezvoltare a unei industrii moderne, la nivelul cerințelor revoluției tehnice-științifice contemporane — să se asigure, în același timp, dezvoltarea judicios proporționată a agriculturii, crearea tuturor condițiilor pentru folosirea la maximum a marilor resurse de care dispune agricultura noastră socialistă, în interesul ridicării nivelului de trai al țărănimii, satisfacerii cerințelor de consum ale poporului, progresului întregii societăți socialiste.

Vorbind despre lipsurile care s-au manifestat în dotarea tehnică-materială, nu putem trece cu vederea nici neajunsurile manifestate în munca organelor agricole centrale și locale, precum și faptul că nu toate organele locale de partid s-au preocupat cu răspundere de problemele agriculturii. Trebuie spus că și azi în activitatea

organelor agricole, a întreprinderilor agricole de stat, a întreprinderilor de mecanizare și a cooperativelor agricole de producție există încă numeroase neajunsuri ; în această ordine de idei aș menționa în special lipsurile în realizarea la timp și în bune condiții a lucrărilor agricole.

Am reamintit aceste lipsuri și greșeli care s-au manifestat în modul de aplicare a politicii partidului în agricultură spre a putea înțelege mai bine necesitatea măsurilor pe care plenara noastră este chemată să le adopte, importanța amplului program trasat de partid pentru anii viitori.

Tovarăși,

După cum se știe, Congresul al X-lea al partidului a adoptat un vast program de dezvoltare a economiei, științei, culturii, de ridicare a nivelului de trai al întregului nostru popor. O dată cu trecerea la realizarea acestui program, România intră într-o nouă etapă a istoriei sale socialiste — etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În deceniul în care am intrat, baza tehnică-materială și forțele de producție ale țării vor cunoaște un avînt nemaiîntîlnit ; o puternică dezvoltare vor cunoaște știința și cultura, care au un rol de prim ordin în edificarea socialistă a țării ; societatea socialistă a anului 1980 va asigura oamenilor muncii condiții de viață, materiale și spirituale, mult superioare celor de azi. Poporul nostru demonstrează astfel că, devenit stăpîn pe destinele sale, știe să-și făurească o viață demnă, liberă și fericită, merge ferm și neabătut spre perspectiva edificării societății comuniste.

În cadrul programului de dezvoltare socialistă a țării în anii care urmează, agricultura ocupă un loc central. Sînt cunoscute prevederile stabilite de Congresul al X-lea

cu privire la creșterea producției agricole vegetale și animale și de aceea nu mă voi mai referi la ele. Pentru a se înțelege amploarea eforturilor la care s-au angajat partidul și statul nostru pentru perioada următoare este suficient să amintesc că în anii 1971—1975 se vor investi în agricultură, din fondurile centralizate ale statului, circa 80 de miliarde de lei ; totodată, din veniturile cooperativelor se vor aloca pentru investiții peste 25 de miliarde de lei. În 5 ani vor fi investite în agricultură peste 100 de miliarde de lei, ceea ce reprezintă mai mult decît dublul investițiilor făcute în întreaga economie în perioada primului cincinal. La aceasta trebuie adăugate investițiile făcute pentru dezvoltarea întreprinderilor producătoare de tractoare și mașini agricole, precum și a uzinelor de îngrășăminte și de alte substanțe chimice necesare agriculturii. Pe baza acestor măsuri, practic pînă în 1975 lucrările agricole vor fi complet mecanizate, iar cantitatea de îngrășăminte furnizată de industria noastră va fi la nivelul cerințelor unei agriculturi moderne. Se va crea astfel posibilitatea obținerii unor producții sporite și sigure, satisfacerii în condiții tot mai bune a cerințelor de consum ale populației cu produse agroalimentare.

Doresc să mă refer acum la conținutul și caracteristicile celor două programe supuse dezbaterii și aprobării plenarei noastre.

Este evident — și lucrul acesta a fost, pe bună dreptate, subliniat în discuții — că înfăptuirea programului național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului are un rol determinant pentru progresul întregii noastre agriculturi. Din studiul prezentat rezultă însă că problemele ce urmează a fi rezolvate în următorii 10—15 ani privesc nu numai agri-

cultura, ci întreaga politică referitoare la resursele de apă necesare în viitor societății noastre.

Se știe că asigurarea apei, îndeosebi a celei potabile, devine o problemă de prim ordin pentru existența societății moderne. În acest sens avem o înaltă răspundere față de viitorul națiunii noastre ; tocmai această datorie ne impune să luăm din timp măsurile necesare bunei conservări și gospodăriri a apelor. Este adevărat, studiul prezentat nu dă deocamdată decît orientarea generală, dar el oferă o bază bună pentru definitivarea programului gospodăririi de ansamblu a apelor țării noastre. În acest program este necesar să se țină seama de toate cerințele de apă — actuale și de perspectivă —, prevăzîndu-se măsuri ferme, aș spune drastice, pentru împiedicarea poluării apei, problemă pe care o consider de interes național.

Caracteristica principală a programului pe care îl dezbatem este că el ne dă o imagine grăitoare asupra interdependenței dintre diversele modalități de folosire a apei, dintre diferitele domenii interesate în buna ei gospodărire, dintre măsurile ce trebuie luate pe diferite linii. Este pentru prima dată cînd avem, chiar numai schițat, un asemenea program complex de folosire a apelor ; consider de aceea necesar să subliniez că tovarășii care au lucrat la întocmirea studiului au făcut o treabă utilă, prețioasă.

Desigur, acest studiu nu dă, și nici nu și-a propus să dea, răspuns la multiplele probleme concrete ce se ridică în legătură cu buna gospodărire a apelor din România. De aceea este necesar ca, pe baza acestei schițe, a observațiilor și propunerilor făcute de tovarășii care au luat cuvîntul, să se treacă la elaborarea amănunțită a programului național de gospodărire a apelor. Acest program trebuie să aibă în vedere asigurarea acumulărilor de apă, folosirea resurselor de apă subterane, precum și un ansamblu concret de măsuri precise și ferme pentru evitarea poluării apelor naționale. Pe baza acestui program general se va putea elabora mai ușor și programul de irigații, precum și măsurile pentru asigurarea navigației pe canalele și rîurile interioare. În legătură cu aceasta apreciez ca justă orientarea din studiu potrivit căreia lucrările de irigații, canalele magistrale și cursurile rîurilor mari interioare să fie amenajate și pentru navigație.

Ați putut constata, din studierea programului de gospodărire a apelor și de amenajare a noi căi de navigație, ce perspective mari avem în această privință ; se vor realiza astfel visurile multor înaintași de a face din București port la Dunăre.

Realizarea întregului sistem de amenajare a rîurilor, a canalelor magistrale și a lacurilor de acumulare, cu un volum de miliarde de metri cubi de apă, va exercita, fără îndoială, o puternică influență asupra vieții economice, precum și asupra climatului patriei noastre.

În ce privește planul de irigații propriu-zis, se prevede ca în următorii 15—20 de ani să fie irigată o suprafață de 5 000 000—5 500 000 ha, practic întreaga suprafață apreciată ca posibil de irigat la nivelul cunoștințelor de astăzi. În anii 1971—1975 urmează să se amenajeze pentru irigații o suprafață de 1 200 000—1 500 000 ha ; în 1975 România va dispune astfel de circa 2 400 000 ha irigate. Pentru a înțelege mai bine vastitatea proporțiilor acestor lucrări, trebuie să avem în vedere că în 1965 dispuneam de numai 265 000 ha irigate. În cincinalul prezent realizăm circa 700 000 ha, astfel că la sfîrșitul anului 1970 vom avea aproximativ 900 000 ha irigate. Evident, în acest cincinal s-a cîștigat o bogată experiență în organizarea și desfășurarea lucrărilor de irigații ; întreprinderile au fost dotate cu utilaje moderne, s-au format mii de cadre de muncitori,

tehnicieni și ingineri. Există deci acum o bază bună de plecare.

Îndeplinirea integrală a planului de irigații cere luarea neîntîrziată a tuturor măsurilor pentru buna pregătire a lucrărilor. Este necesar să se întocmească din timp proiectele de execuție, adoptîndu-se cele mai corespunzătoare soluții, atît din punct de vedere tehnic cît și economic.

O măsură importantă, de care depinde operativitatea și eficiența activității de proiectare în acest domeniu, este repartizarea grupelor de proiectanți direct pe marile șantiere de irigații, unde să-și desfășoare întreaga activitate, în strînsă colaborare cu beneficiarii, sub conducerea nemijlocită a comitetelor județene de partid. Numai astfel se va putea asigura ca proiectele și realizarea irigațiilor să se facă în bune condiții, evitîndu-se lipsurile și greșelile săvîrșite în trecut. Cu toții cred că înțelegem — și sper că vor înțelege și proiectanții de la Ministerul Agriculturii și Silviculturii — că nu se pot realiza proiectele de irigații din București. Oricît de bine ar cunoaște cineva planurile directoare, hărțile, numai pe baza lor nu se pot realiza proiecte bune de irigații. Din păcate, în prezent aproape totalitatea proiectanților în domeniul lucrărilor de irigații e concentrată în București. Este necesar să se pună de urgență capăt acestei stări de lucruri ; numai astfel se va putea realiza, în condiții eficiente, marele program pe care îl punem în fața întregii țări.

Avînd în vedere că circa 300 000 ha urmează a fi realizate în sisteme mici de irigații, este necesar ca toate cooperativele agricole de producție și întreprinderile agricole de stat care nu se află în zonele irigațiilor mari să identifice neîntîrziat toate posibilitățile de amenajare a terenurilor ce urmează a fi irigate în cincinalul următor. Ministerul Agriculturii și Silviculturii și direcțiile agricole județene au datoria să asigure neîntîrziat specialiștii necesari pentru îndrumarea lucrărilor de irigații locale.

În cincinalul următor se vor realiza lucrări de îndiguiri și desecări pe o suprafață de circa 500 000 ha ; în multe județe, așa cum s-a subliniat și în discuțiile din plenară, aceste lucrări au o importanță deosebită, avînd în vedere că, datorită inundațiilor sau excesului de apă, aproape în fiecare an se înregistrează mari pierderi de producție. Este necesar însă ca la realizarea acestor lucrări să se aibă în vedere și folosirea amenajărilor pentru irigații ; nu trebuie să se mai repete greșelile făcute în trecut, care ne determină să trecem astăzi la refacerea unor lucrări, la o serie de cheltuieli inutile.

În mod deosebit doresc să subliniez necesitatea realizării măsurilor pentru oprirea procesului de eroziune a solului, care an de an provoacă mari pagube agriculturii. După cum ați reținut din studiul prezentat, milioane de hectare sînt supuse unui proces nemilos de eroziune, de degradare. Această situație este rezultatul nepăsării manifestate vreme îndelungată de regimul burghezo-moșieresc, lipsei sale de interes față de fondul funciar al țării. Îmi amintesc cu cîtă pasiune vorbea, în anii 1948—1950, savantul Traian Săvulescu despre necesitatea unei adevărate acțiuni naționale pentru combaterea eroziunii solului. Din păcate, nu s-au luat măsuri la timp ; au trecut mulți ani fără să se fi întreprins în acest sens acțiuni cu adevărat serioase, ceea ce a făcut ca situația moștenită să se înrăutățească. Este adevărat că în ultimii 20 de ani s-au făcut unele lucruri, dar, față de amploarea procesului de eroziune, ele pot fi considerate cu totul nesatisfăcătoare. Ținînd seama de gravitatea situației, este necesar să luăm măsuri foarte urgente și de mare amploare în acest domeniu. În plan sînt prevăzute lucrări pe o suprafață de 430 000 ha, la care se adaugă regularizarea unor rîuri și

alte acțiuni de combatere a eroziunii solului pe încă 200 000 ha. Toate aceste prevederi trebuie considerate minimale. Organele agricole centrale și locale, consiliile populare au datoria să acționeze neîntîrziat pentru înfăptuirea acestor sarcini, prevăzînd, totodată, măsuri de extindere în viitor a acestor acțiuni.

În cadrul plenarei s-au făcut propuneri de a se extinde lucrările de îmbunătățiri funciare. Fără îndoială, va fi necesar să se țină seama de un șir de propuneri făcute aici, și în acest scop să se reexamineze programul prevăzut. Dar trebuie să avem în vedere, tovarăși, că sumele pe care le avem la dispoziție pentru aceste lucrări sînt limitate. De aceea, pentru a depăși prevederile din acest program, trebuie să găsim și surse locale, să întreprindem acțiuni care nu necesită cheltuieli prea mari ; și pe această cale trebuie să contribuim la îmbunătățirea situației din acest domeniu.

Înfăptuirea vastului program de irigații, desecări și combatere a eroziunii solului impune măsuri energice și o muncă perseverentă, sistematică din partea tuturor organelor agricole, a organelor și organizațiilor de partid, a întregii țărănimi. Este necesar să fie aduse și unele îmbunătățiri organizatorice, care să asigure o mai bună delimitare a sarcinilor și răspunderilor. Situația de azi — cînd cei care execută lucrările le și exploatează — nu este corespunzătoare ; trebuie să se treacă imediat la organizarea unui compartiment special pentru executarea lucrărilor de irigații, desecări și combatere a eroziunii solului și a unui alt compartiment răspunzător de întreținerea și exploatarea sistemelor de irigații.

În cadrul preocupărilor generale pentru buna gospodărire a apelor țării, pentru folosirea cît mai eficientă a acestora din punct de vedere economic, este necesar să se aibă în vedere cu toată seriozitatea problema amenajărilor piscicole, crearea condițiilor pentru sporirea producției de pește în țara noastră — unul din alimentele de bază ale populației. Trebuie spus, tovarăși, că și în acest sector situația nu este satisfăcătoare. În cadrul plenarei, ministrul industriei alimentare a încercat să explice această situație, dar, după părerea mea, nu a spus lucrurilor pe nume și, mai ales, nu a prezentat măsurile care se preconizează în acest sector. Avem posibilitatea ca de pe cele cîteva sute de mii de hectare luciu de ape interioare să obținem o producție de pește mult mai mare ca în prezent. Este inadmisibil că în multe zone producția de pește este inferioară celei realizate înainte de război. Aceasta nu se poate explica decît prin neglijența, prin lipsa de preocupare a organelor însărcinate să asigure dezvoltarea fondului piscicol. Avem, într-adevăr, și lacuri bune — cu o producție de 2 000 kg de pește la hectar —, dar, cum se știe, cu o floare nu se face primăvară. Cu cîteva bălți avînd o producție de 2 000 kg la hectar nu asigurăm peștele necesar consumului întregii populații. Este necesar ca atît comitetele județene de partid, cît și consiliile populare să integreze în programul general pe care îl discutăm și amenajări piscicole ; acestea trebuie să fie o parte integrantă a programului nostru de dezvoltare a agriculturii. Amenajările piscicole bine organizate și exploatate vor putea aduce un aport foarte prețios la satisfacerea cerințelor de trai ale poporului.

Avînd în vedere importanța programului la care m-am referit, volumul mare de muncă ce trebuie realizat, fondurile deosebite ce trebuie manipulate, este necesar să se creeze o comisie guvernamentală însărcinată cu avizarea și recepționarea lucrărilor. Sistemul actual, potrivit căruia cel care proiectează lucrările le și avizează și recepționează, este necorespunzător. De altfel, avînd implicații mult mai vaste decît irigarea propriu-zisă a culturilor, nici

nu este just ca avizarea sistemelor de irigații și recepționarea lor să se facă numai de către organele Ministerului Agriculturii. Am în vedere nu crearea a încă unui aparat de stat, a unui organism birocratic, ci alcătuirea unei comisii interministeriale la care să participe reprezentanții tuturor ministerelor interesate ; această comisie să avizeze și să recepționeze lucrările.

De asemenea, ținînd seama de complexitatea programului pe care îl dezbatem, consider că ar fi bine să se organizeze în cursul acestui an o sesiune științifică națională, cu participarea celor mai buni specialiști din toate sectoarele interesate — nu numai din agricultură, ci și biologi, geografi, energeticieni, geologi ș.a.m.d. —, care să dezbată pe larg, pe secțiuni, programul. Pe această bază să se definitiveze planul de lucrări, asigurînd ca el să țină seama de aspectele generale și de implicațiile complexe pe care le va avea asupra întregii economii, asupra dezvoltării generale a țării noastre.

Stimați tovarăși,

În al doilea program pe care îl dezbate plenara sînt prevăzute măsuri cu privire la dezvoltarea zootehniei și creșterea producției animaliere — una din problemele de cea mai mare importanță pentru progresul agriculturii, pentru ridicarea nivelului de trai al populației. După cum se știe, existența unui puternic sector zootehnic reprezintă unul din indicatorii cei mai caracteristici ai unei agriculturi intensive, moderne.

În comparație cu dezvoltarea acestui sector în țările cu agricultură avansată, nivelul zootehniei din țara noastră prezintă o serioasă rămînere în urmă, ceea ce afectează atît eficiența economică generală a agriculturii — deci și nivelul veniturilor țărănimii —, cît și aprovizionarea populației cu produse animaliere.

Situația nesatisfăcătoare a zootehniei la noi își are originea, este adevărat, și în moștenirea lăsată de regimul burghezo-moșieresc, reflectată atît de efectivele de animale din 1938, cît și, mai cu seamă, în situația pe care am preluat-o după război. Ea își are însă originea și în lipsurile la care m-am referit și care s-au manifestat în ultimii 25 de ani. Din datele de mai jos se poate vedea cum a evoluat efectivul de animale din 1938 pînă în 1970.

EFECTIVELE DE ANIMALE

— mii capete la începutul anului —

	1938	1950	1960	1965	1970
— Bovine	3 653	4 309	4 450	4 756	5 034
din care :					
vaci și juninci	1 787	2 105	2 156	1 901	2 496
— Porcine	2 761	2 210	4 300	6 034	5 971
din care :					
scroafe	606	261	524	552	647
— Ovine	10 087	9 834	11 200	12 734	13 835
— Păsări	27 325	17 506	37 000	39 909	53 439

Aceste date ne arată că, după eliberarea țării, efectivele de animale au crescut continuu, fiind în prezent, la unele specii, de două ori mai mari decît în 1938.

A crescut, de asemenea, producția de carne, lapte, ouă și lînă, atît în volum total, absolut, cît și pe cap de animal.

Desigur, dacă am privi numai din acest punct de vedere lucrurile, ne-am putea declara oarecum mulțumiți ; dar dacă avem în vedere că la creșterea animalelor sîntem încă în urma multor țări, că cerințele de consum ale populației cresc continuu și nu pot fi satisfăcute mulțumitor de actuala producție a zootehniei, atunci se impune să

afirmăm deschis că ritmul de creștere a efectivelor de animale este necorespunzător : este necesar să luăm măsurile cele mai serioase pentru dezvoltarea în ritmul cel mai rapid a zootehniei.

Studiul prezentat plenarei spre dezbatere cuprinde un program multilateral de creștere susținută a efectivelor de animale și a producției animaliere.

Dinamica efectivelor de animale și păsări va arăta astfel : de la 5 000 000 de bovine la începutul lui 1970, efectivul va crește la 6 600 000 în 1975 și la 7 200 000—7 500 000 în 1980, din care vaci de la 2 496 000 în 1970 la 3 350 000 în 1975 și 3 600 000 în 1980. La porci, de la circa 6 000 000 în 1970, efectivul va crește la 9 500 000 în 1975 și la 10 500 000—11 000 000 în 1980. Față de studiu, ținîndu-se seama de observațiile din plenară, se vor aduce unele îmbunătățiri, în sensul măririi prevederilor. De asemenea, la scroafe se prevede să ajungem în 1975 la 960 000, în loc de aproximativ 800 000, cît se stabilise inițial, considerîndu-se nesatisfăcător acest număr ; în 1980 se va ajunge la 1 000 000—1 100 000.

Ca urmare a măsurilor pe care le-am stabilit pentru dezvoltarea zootehniei, va trebui ca pînă în anul 1980 să ajungem la un efectiv de circa 50—55 de bovine la suta de hectare teren agricol și la circa 30 de vaci pe aceeași suprafață.

Pe această bază, precum și prin ridicarea productivității în zootehnie, urmează să crească simțitor producția de carne, lapte și ouă, asigurîndu-se satisfacerea în mai mare măsură a cerințelor de consum ale populației.

Ca urmare a acestor măsuri, se prevede ca fondul de stat să crească în felul următor :

Unități măsură	1969 realizări	1970 plan	Prevederi 1975	1980
Carne (mii tone în viu)	839	970	1 640	2 203
Lapte (mii hl)	14 078	16 400	30 410	37 230
Ouă (mil. buc.)	856	1 088	2 050	2 525

Spre deosebire de prevederile planului cincinal, în studiul prezentat se propune ca sporirea efectivelor de animale — deci și a producției animaliere — să se realizeze la întreprinderile de stat și cooperativele agricole de producție în ferme mari. Această orientare are o mare importanță pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste, pentru realizarea unei aprovizionări sigure a populației. Experiența de pînă acum a marilor ferme specializate din întreprinderile agricole de stat, cît și a fermelor specializate din unele cooperative agricole de producție demonstrează că aceasta este singura cale de progres rapid al zootehniei și de creștere a eficienței economice a acestei ramuri de prim ordin a producției agricole. Aici s-au dat multe exemple de rezultate bune și producții mari obținute de un șir de ferme, ceea ce demonstrează că avem posibilități, că avem experiență și că sarcinile pe care ni le punem sînt pe deplin realizabile.

După cum se știe, încă din anul 1969 s-a trecut la constituirea unor ferme intercooperatiste de creștere și îngrășare a animalelor. Ținînd seama de sarcinile mari ce revin cooperativelor în următorul cincinal, este necesar ca aceste unități să fie ajutate în mod deosebit de către organele agricole, trecîndu-se, totodată, la extinderea organizării lor.

Un rol însemnat în dezvoltarea fermelor moderne revine întreprinderilor agricole de stat, care au acumulat, în decursul anilor, o bogată experiență în domeniul acesta.

Este cunoscut, de asemenea, faptul că rezultate deosebit de pozitive au obținut în domeniul creșterii anima-

lelor și al producției animaliere o serie de cooperative agricole. Toate acestea impun ca atît organele de partid cît și organele agricole, mijloacele noastre de propagandă să acorde o mai mare și mai consecventă atenție generalizării experienței înaintate obținute de întreprinderile de stat și de cooperativele agricole de producție în creșterea animalelor, în sporirea producției de carne, lapte și ouă.

Este necesar să se treacă, totodată, la organizarea unor ferme mari de creștere a animalelor prin cooperare între întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție. De altfel, cooperarea în producție între sectorul de stat și cel cooperatist din agricultură trebuie extinsă și în alte sectoare ale producției. Sectorul socialist de stat poate acorda un ajutor prețios, calificat, cooperativelor, exercitînd o puternică influență asupra dezvoltării întregii agriculturi. Unii tovarăși s-ar putea întreba dacă prin aceasta nu se alterează cumva caracterul „curat" socialist al sectorului de stat din agricultură. Răspunsul — cu care sînt convins că va fi de acord întregul nostru Comitet Central — nu poate fi decît că nu se poate gîndi în felul acesta, că, dimpotrivă, tovarăși, prin cooperarea între sectorul de stat și cel cooperatist se face un pas înainte spre apropierea celor două sectoare agricole socialiste, spre omogenizarea socialistă a satului. Această cooperare reprezintă o nouă formă de ajutor pe care clasa muncitoare, statul oamenilor muncii îl acordă țărănimii muncitoare pentru dezvoltarea sectorului cooperatist, pentru creșterea producției agricole și ridicarea nivelului de trai al cooperatorilor. Fără îndoială că această formă de cooperare în producție va cimenta și mai mult alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, își va aduce contribuția la procesul de omogenizare a națiunii noastre socialiste.

Stimați tovarăși,

Concentrarea creșterii animalelor în mari ferme moderne impune luarea unor măsuri de înaltă răspundere pentru organizarea științifică a muncii de îngrijire a animalelor. În primul rînd este necesar ca fermele să dispună de animale de rasă, urmărind realizarea unei selecții riguroase a raselor existente. În al doilea rînd trebuie luate măsuri pentru asigurarea furajelor necesare întregului efectiv de animale. Trebuie să se stabilească în fiecare întreprindere și cooperativă suprafețele destinate producerii furajelor, asigurîndu-se structura cea mai corespunzătoare a culturilor.

Una din obligațiile de cea mai mare răspundere ale cooperativelor este aceea de a lua toate măsurile ce se impun pentru a-și asigura necesarul de furaje pentru hrana animalelor prin forțele lor proprii sau prin dezvoltarea largă în acest domeniu a cooperării intercooperatiste.

În același timp trebuie să se asigure realizarea la timp a întreprinderilor producătoare de furaje complexe. Consider că este foarte bine că aceste întreprinderi sînt organizate de stat ; astfel se asigură buna lor funcționare și, totodată, aprovizionarea cu furaje atît a întreprinderilor agricole de stat, cît și a cooperativelor, iar în viitor va trebui să avem în vedere posibilitatea de a livra asemenea furaje și producătorilor individuali.

După cum reiese din studiul prezentat, realizarea programului de creștere a animalelor și a producției animaliere pînă în 1975—1980 reclamă investiții foarte mari. Vom acorda, fără îndoială, toate mijloacele necesare pentru îndeplinirea în întregime a planului. Dar trebuie să spun că au deplină dreptate tovarășii care au criticat cheltuielile exagerate din acest sector, realizarea unor construcții agricole la costuri nejustificat de mari. Punînd la

dispoziție mijloacele materiale pentru realizarea programului de creștere a animalelor, trebuie să atragem în modul cel mai serios atenția tovarășilor care lucrează în agricultură asupra datoriei de a face totul pentru ieftinirea construcțiilor și realizarea lor la timp. Va trebui să analizăm și prețurile la unele materiale de construcții. Este necesar să se pună capăt cu toată fermitatea tendinței unor ministere și întreprinderi de a umfla prețurile pentru a acoperi neajunsurile proprii în gospodărirea mijloacelor și pentru a obține beneficii mai mari. Dacă vorbim de ieftinirea lucrărilor în construcții — și trebuie să îmbunătățim situația în acest domeniu —, se impune ca și problema prețurilor materialelor de construcții să fie analizată în mod serios, luîndu-se măsuri pentru reducerea lor corespunzătoare.

Avînd în vedere problemele multiple pe care le ridică înfăptuirea programului de dezvoltare a zootehniei, cred că ar fi bine ca definitivarea lui să se facă pe baza unei discuții largi — în cadrul unei consfătuiri la care să participe cei mai buni specialiști din zootehnie și din alte sectoare —, ținîndu-se seama de părerile și propunerile oamenilor cu experiență în acest domeniu.

Punînd accentul principal pe creșterea animalelor în ferme mari, moderne, trebuie, totodată, să acordăm sprijin tuturor cooperativelor agricole de producție pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. În acest sens, toate cooperativele trebuie ajutate cu animale de rasă și credite în vederea creșterii animalelor.

Este necesar, de asemenea, să fie sprijinită creșterea animalelor aflate în proprietatea personală a membrilor cooperatori și, în zonele de munte, creșterea animalelor de către țăranii particulari. De aceea, baza furajeră trebuie dezvoltată corespunzător sporirii șeptelului în toate sectoarele.

O atenție deosebită trebuie acordată pășunilor și fînețelor a căror suprafață se ridică la peste 4 000 000 ha. Acestea reprezintă o sursă deosebit de importantă, din păcate încă slab folosită, pentru asigurarea bazei furajere. Desigur, trebuie analizat cui să aparțină aceste suprafețe de pășuni și fînețe, dar, oricui vor aparține — cooperativelor sau consiliilor comunale —, dacă nu vom efectua lucrările necesare de întreținere, nu vom asigura reînsămînțarea lor și îngrășămintele necesare, atunci nu vom obține producția dorită. De altfel, cu 8 sau 10 ani în urmă ele au aparținut consiliilor populare și au fost trecute la cooperative tocmai pentru că erau prost întreținute și nu asigurau baza furajeră necesară. Esențialul nu este cui aparțin, ci cum se realizează lucrările necesare pentru sporirea producției. Organele agricole, Ministerul Agriculturii trebuie să ia toate măsurile pentru a obține recolte bune pe aceste suprafețe.

Tovarăși,

Realizarea acestor programe fundamentale pentru modernizarea agriculturii noastre necesită numai în cincinalul 1971—1975 investiții de peste 50 de miliarde de lei ; pentru lucrările de irigații, îndiguiri și desecări, pentru combaterea eroziunii solului și gospodărirea apelor se vor aloca în următorul cincinal circa 35 de miliarde de lei — consider că această sumă este mare și va trebui să acționăm pentru a realiza volumul de lucrări prevăzut cu cheltuieli mai mici —, iar pentru creșterea animalelor aproape 20 de miliarde de lei. Înfăptuirea acestui volum de investiții cere o muncă bine organizată, utilizarea cu cea mai mare răspundere a fondurilor alocate, luarea din timp a măsurilor pentru realizarea lucrărilor la termenul stabilit și de cea mai bună calitate. Este necesar să se treacă de îndată la întocmirea proiectelor pentru lucrările

de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului, alegîndu-se soluțiile optime atît din punct de vedere tehnic cît și economic. Este necesar să se tragă toate concluziile din neajunsurile manifestate în trecut.

Cîțiva tovarăși au spus în plenară că ar dori ca realizarea irigațiilor sau a unor acțiuni de desecări să se facă pe alte suprafețe decît cele prevăzute în studiu. Eu consider că Ministerul Agriculturii, organele agricole trebuie să analizeze situația în strînsă colaborare cu comitetele județene, să se deplaseze pe teren, în județe și, împreună cu acestea, să stabilească suprafețele pe care trebuie executate aceste lucrări. Beneficiarul este comitetul județean de partid și consiliul popular județean ; deci cu aceste organe trebuie să se stabilească unde trebuie făcute aceste lucrări, bineînțeles, ținînd seama și de prevederile generale, de condițiile tehnice și economice de care dispunem ; am impresia că și tovarășii primi-secretari ai comitetelor județene au avut în vedere aceste condiții atunci cînd au făcut propunerile respective.

Se știe că s-au săvîrșit greșeli care au dus la scumpirea costurilor, la întîrzierea dării în producție, la exploatarea nerațională a unor sisteme de irigații. S-au făcut, de asemenea, greșeli la unele lucrări de îndiguire și desecare, la unele amenajări pentru combaterea eroziunii solului. Atrag atenția asupra acestor lipsuri spre a se lua toate măsurile de înlăturare a lor în viitor. Sarcini deosebite revin în această direcție organelor de proiectare, trusturilor și întreprinderilor care execută lucrările. Trebuie eliminate cu toată hotărîrea greșelile de proiectare și execuție, nemaiadmițîndu-se nici un fel de construcții supradimensionate.

Ținînd seama de prețul ridicat al lucrărilor, este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru reducerea prețului de cost la toate lucrările. În sectorul creșterii animalelor trebuie să se treacă de îndată la întocmirea de proiecte-tip și organizarea producției de prefabricate pentru toate lucrările zootehnice. Și în acest sector s-au făcut greșeli mari de proiectare și execuție, s-a acceptat supradimensionarea lucrărilor și amplasarea lor nerațională. Sînt, după părerea mea, posibilități de reducere a costului construcțiilor zootehnice cu cel puțin 15—20%.

Una din problemele de însemnătate esențială pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a acestor programe de dezvoltare a bazei tehnice-materiale a agriculturii, pentru sporirea rolului acestei ramuri în economia națională o constituie problema ponderii cheltuielilor materiale în producția globală agricolă. Iată cîteva cifre comparative care demonstrează că în ultima vreme a existat o tendință destul de accentuată de creștere a cheltuielilor materiale în valoarea producției globale agricole, creștere care nu are nici un fel de justificare obiectivă : în 1965 ponderea cheltuielilor materiale în valoarea producției globale agricole era de 40% ; în 1970 a ajuns la 42,4%, iar în 1975 se propune 44,5%. Situația la I.A.S. este și mai nesatisfăcătoare din acest punct de vedere. Încercarea de a justifica aceasta prin procesul de dotare și dezvoltare a bazei materiale a agriculturii o consider neîntemeiată ; trebuie să realizăm în așa fel lucrările de investiții și dotare a agriculturii, încît să obținem o creștere continuă a producției agricole și o scădere a ponderii cheltuielilor materiale. Aceasta este, de altfel, o tendință mondială.

Hotărîtor în îndeplinirea programului de dezvoltare a agriculturii este ca eforturile materiale pe care le face partidul și statul, investițiile prevăzute să determine un raport rațional și eficient între cheltuielile materiale și creșterea producției agricole, asigurîndu-se sporirea randamentului fiecărui leu investit. Reducerea cheltuielilor materiale și creșterea producției agricole globale, ridicarea

venitului național obținut în agricultură reprezintă una din problemele fundamentale ale programului pe care îl adoptă plenara noastră. În legătură cu aceasta trebuie să relevăm faptul că în studiul dezbătut în plenara noastră, deși eforturile financiare pe care urmează să le facă statul nostru pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii sînt deosebit de mari, producțiile agricole preconizate a se realiza nu sînt în concordanță cu aceste eforturi. Se poate spune că ceea ce se prevede să obținem în urma investițiilor pe care le vom face nu este pe deplin mulțumitor, și în acest domeniu programul va trebui să fie îmbunătățit. De altfel, această observație a fost făcută și în Comitetul Executiv, dar în materialele prezentate de tovarășii de la agricultură nu s-a ținut seama în măsura corespunzătoare de aceste observații. Este necesar să se aibă în vedere aceasta la definitivarea studiului. Trebuie spus că nici în concluziile comisiilor, prezentate în plenară, problema eficienței investițiilor, și în general a eficienței activității economice a agriculturii, nu a ocupat locul cuvenit. Necesitatea punerii ascuțite a acestei probleme în preocupările noastre pentru crearea unei agriculturi intensive, de înaltă productivitate derivă din faptul că într-o serie de întreprinderi agricole de stat și cooperative de producție, inclusiv în cadrul unor organe agricole și cooperatiste de conducere, se manifestă și în prezent o atitudine de ignorare a eficienței economice.

O îndatorire de cea mai mare importanță a tuturor celor care lucrează în sistemul agriculturii noastre socialiste, precum și a altor organe economice și financiare este aceea de a asigura folosirea cît mai rațională a fondurilor destinate agriculturii. Este necesar să se evite tendința de a dispersa fără discernămînt fondurile pe tot teritoriul țării, urmărindu-se cu toată atenția concentrarea acestora în primul rînd acolo unde pot da maximum de rezultate

în producție, în creșterea eficienței economice într-un timp cît mai scurt. În legătură cu aceasta aș ruga pe tovarășii din județele unde sînt prevăzute mai puține investiții și care și-au exprimat aici dorința de a obține mai mult în această privință să înțeleagă că volumul total al investițiilor pe care le-am prevăzut în program reprezintă maximum a ceea ce putem acorda. Desigur, va mai trebui văzut — ținînd seama de criteriul la care m-am referit — cum pot fi soluționate unele probleme ridicate aici. Dar trebuie să înțelegem că nu vom putea, nici în cincinalul următor și nici chiar în următorii zece ani, să rezolvăm toate problemele legate de irigații, de îndiguiri, desecări și de combaterea eroziunii solului ; rezolvarea tuturor acestor probleme necesită o perioadă mai lungă. De aceea trebuie să îndreptăm mijloacele în primul rînd în acele județe și la acele lucrări care dau eficiența economică cea mai mare în momentul de față. Aceasta ne va crea noi mijloace materiale și condiții ca în anii viitori să rezolvăm și în alte județe mai bine atît îmbunătățirile funciare cît și problemele privind creșterea animalelor.

Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, toate organele economice trebuie să ia măsuri energice pentru ca, o dată cu investirea fondurilor prevăzute pentru realizarea acestui vast program, să obținem creșterea sistematică a producției, îmbunătățirea tuturor indicatorilor economici din agricultură, scăderea considerabilă a cheltuielilor materiale în raport cu volumul global al producției agricole realizate. Aceasta este o problemă de însemnătate capitală pentru creșterea contribuției pe care acest sector o aduce la satisfacerea cerințelor generale ale economiei, pentru îmbunătățirea nivelului de trai al țărănimii și ridicarea standardului de viață al întregului nostru popor. Trebuie să cerem cu toată tăria Ministerului Agriculturii și Silvi-

culturii, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole, tuturor organelor agricole să introducă în întreaga lor activitate un spirit mai operativ, mai dinamic, mai eficient.

În același sens consider că trebuie să-și îmbunătățească munca și Comitetul de Stat pentru Administrația Locală, în activitatea căruia persistă încă serioase practici și tendințe birocratice. Mă refer la acest comitet pentru că, lucrînd cu consiliile populare județene, el are un rol important în realizarea sarcinilor în agricultură.

În altă ordine de idei, doresc să atrag în modul cel mai serios atenția asupra faptului că atît la lucrările de irigații cît și la construcțiile zootehnice s-au scos din circuitul producției mari suprafețe de pămînt. Trebuie să se pună capăt cu desăvîrșire acestei practici ; atît executarea irigațiilor cît și amplasarea construcțiilor zootehnice trebuie astfel concepute, încît să se realizeze cu minimum de suprafețe scoase din producție.

Realizarea la timp și în bune condiții a programelor pe care le discutăm va avea, fără îndoială, o puternică influență asupra întregii agriculturi. Pe suprafețele irigate se vor obține sporuri de producție de 50 pînă la 100% față de cele neirigate. De asemenea, pe cea mai mare parte a terenurilor irigate se vor putea obține anual cîte două recolte. După unele calcule estimative, valoarea totală a sporului de producție realizată pe terenurile irigate va fi în anul 1975 de circa 6 miliarde de lei ; la aceasta se mai adaugă sporul de producție obținut prin îndiguiri și desecări și prin combaterea eroziunii solului, care se va ridica și el la peste 1 miliard de lei. În ce privește zootehnia, valoarea producției animaliere din sectorul socialist va crește de la 11 miliarde în 1969 la peste 25 de miliarde în 1975. Reiese deci, tovarăși, că din punct de vedere economic eforturile sînt pe deplin justificate. Este necesar

însă ca să facem totul pentru realizarea lor la timp și în condiții bune.

Odată adoptate aceste programe, este necesar să luăm toate măsurile pentru realizarea lor în practică. Ministerului Agriculturii și Silviculturii, organelor agricole le revine sarcina de a asigura organizarea și îndrumarea permanentă a întregii activități de transpunere în viață a acestor sarcini. Aceasta impune lichidarea hotărîtă a lipsurilor ce s-au manifestat în munca acestor organe, creșterea răspunderii lor și întărirea disciplinei în muncă. În realizarea acestui mare program național, sarcini de mare răspundere revin, desigur, oamenilor muncii — cooperatorilor, inginerilor și tehnicienilor. De asemenea, este necesar ca Uniunea Națională și uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție să considere realizarea în sectorul cooperatist a acestor măsuri drept o sarcină primordială. Măsurile luate în decembrie 1969 pentru îmbunătățirea muncii acestor organe și a activității în cooperative au creat premise pentru desfășurarea în mai bune condiții a muncii lor. Avem convingerea că atît organele agricole de stat cît și cele cooperatiste vor lucra mai eficient decît în trecut, neprecupețind nici un efort pentru a asigura înfăptuirea integrală a hotărîrilor de cea mai mare însemnătate pentru soarta agriculturii noastre, adoptate de Comitetul Central.

Considerăm, totodată, necesar să atragem atenția Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Industriei Materialelor de Construcții și Ministerului Industriei Chimice asupra sarcinilor mari ce le revin în asigurarea utilajelor și mașinilor agricole, materialelor de construcții și produselor chimice necesare agriculturii. Așa cum, pe bună dreptate, s-a subliniat în cursul discuțiilor din plenară, industria noastră trebuie să depună eforturi mai intense pentru a asigura agriculturii întreaga gamă de

mașini, instalații și utilaje de calitate superioară, necesare atît vastelor lucrări de irigații ce se desfășoară în țara noastră, cît și dezvoltării unei zootehnii mecanizate, de înaltă productivitate. Toate ministerele și organele centrale și locale, cărora le revin sarcini concrete în legătură cu îndeplinirea acestor două programe, au datoria să ia neîntîrziat măsurile ce depind de ele pentru realizarea marilor acțiuni preconizate de partid în agricultură.

O problemă de importanță hotărîtoare pentru succesul acestor programe este asigurarea cadrelor necesare. În cel mai scurt timp, Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Ministerul Învățămîntului vor trebui să elaboreze un plan special de pregătire atît a cadrelor de specialiști cu studii superioare și medii, cît și a muncitorilor calificați. În acest sens este necesar să fie aduse îmbunătățiri și sistemului de învățămînt și programelor școlare.

În problema pregătirii cadrelor pentru agricultură trebuie să plecăm de la combaterea mentalității greșite, din păcate încă larg răspîndită la noi, potrivit căreia ne considerăm vechi producători agricoli și ca atare nu mai avem ce învăța. Or, progresul agriculturii, cultura plantelor și creșterea animalelor cer cunoștințe noi, moderne, cîteodată mai multe decît pentru unele ramuri industriale ; este, desigur, foarte important să știi să prelucrezi o bucată de lemn sau de metal, dar a lucra cu plantele și cu animalele, a modela viața însăși, a crea noi soiuri, noi rase de animale, a spori productivitatea lor — toate acestea cer cunoștințe profunde ; trebuie să spunem că încă nu s-a înțeles cum se cuvine importanța acestei probleme. Țările care au realizat o agricultură avansată au înfăptuit și o transformare a omului din agricultură. Problema cunoștințelor în agricultură este o problemă esențială pentru progresul acestei ramuri economice. Indiferent de proprietate, pămîntul este un bun al națiunii

și el trebuie lucrat corespunzător ; toată lumea trebuie să se supună regulilor și normelor generale. Va trebui să luăm măsuri mult mai serioase atît în ce privește pregătirea celor care lucrează în agricultură, cît și în privința introducerii normelor moderne de lucrare a pămîntului, obligatorii pentru toată lumea.

Este necesar să se înțeleagă că fără cadre cu temeinice cunoștințe nu vom putea asigura ridicarea nivelului general al agriculturii, iar programele care ni le propunem și investițiile pe care le facem nu vor da rezultatele așteptate. Tocmai de aceea se impune trecerea de îndată la măsuri pentru ridicarea nivelului general de cunoștințe al tuturor oamenilor muncii care lucrează în agricultură.

Totodată, pentru realizarea unor lucrări mai complexe, de înaltă calificare în agricultură, pentru inițierea cadrelor noastre în probleme care țin de progresul neîntrerupt al științei agrozootehnice pe plan mondial, trebuie să avem în vedere și eventualitatea de a apela la ajutorul unor specialiști străini, cu o bogată experiență și o înaltă competență profesională. În aceeași ordine de idei doresc să subliniez necesitatea de a studia cu mai multă atenție experiența țărilor cu o agricultură avansată — atît socialiste cît și capitaliste —, aplicînd la condițiile noastre concrete cuceririle agrozootehnice înaintate din întreaga lume. De asemenea, trebuie să avem în vedere și necesitatea de a dezvolta mai mult cooperarea în domeniul agriculturii cu țările care au o bogată experiență în acest domeniu și care dispun de potențialul necesar pentru o cooperare avantajoasă.

În realizarea acestor două programe și, în general, în efortul pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste, sarcini de mare importanță revin cercetării științifice. Trebuie să spunem, tovarăși, că, deși avem unele rezultate bune în cercetarea agricolă, mai ales în domeniul cerealier,

nu putem fi nici pe departe mulțumiți cu ce am realizat pînă acum. În știința agricolă lucrează peste 1 500 de cercetători ; dispunem de un număr mare de institute și stațiuni experimentale ; de curînd am creat și Academia de științe agricole. Apreciem că dispunem de forțe capabile să obțină rezultate bune în cercetarea agricolă. Pentru aceasta este necesar să se renunțe la vechea mentalitate de a face cercetare de dragul cercetării, precum și la concepția, exprimată chiar și aici, că pot exista cercetători care în întreaga lor viață nu creează nimic. Asemenea oameni desigur există, și desigur nu numai în agricultură, ci în toate domeniile de activitate ; dar societatea omenească n-a progresat cu ajutorul celor care n-au realizat nimic în viață, ci prin acei care în decursul existenței lor au adus contribuții mari la dezvoltarea științei, a producției de valori materiale și spirituale. Se știe că în științele naturii, în ultimii 10—15 ani, au fost făcute descoperiri senzaționale, că progresul considerabil realizat inclusiv în agricultura unui șir de țări s-a obținut pe baza cuceririlor științifice din biologie și genetică.

De ce mă refer la aceasta, tovarăși ? Pentru că trebuie să înțelegem că și în știința agricolă — ca în orice domeniu de activitate — este necesar să pornim de la o concepție nouă. În știință trebuie să lucreze oameni cu imaginație, cu îndrăzneală. Desigur, nu tot ceea ce-și propun cercetătorii duc la capăt ; dar dacă se vor apuca serios de treabă, fără îndoială, cercetătorii din agricultură vor obține succese remarcabile. Rezultatele pe care le avem în cîteva domenii sînt grăitoare. M-am referit ieri la succesele obținute de cercetătorii sovietici în domeniul ameliorării seminței de grîu. Soiul pe care noi l-am preluat în 1962 este, să spun așa, cu trei generații în urmă. Creatorul a mai realizat de atunci două sau chiar trei soiuri superioare, și aceasta în decurs de 8 sau 10 ani. Tovarășii care

lucrează în domeniul științei agricole cunosc, de asemenea, că și în Statele Unite, Franța, Italia, Canada etc. s-au obținut în ultimul timp rezultate mari în perfecționarea soiurilor de grîu.

Este necesar ca cercetarea noastră agricolă să fie așezată pe o concepție nouă. Programul pe care ni-l propunem în agricultură, problemele legate de obținerea unor recolte mari de cereale, plante tehnice și legumicole, a unor producții sporite în zootehnie, problemele legate de ameliorarea și crearea de rase noi de animale cer o abordare nouă, îndrăzneală și — de ce să n-o spunem, tovarăși — cer și oameni noi. Știu că s-au făcut schimbări, că în cercetarea agricolă lucrează acum și mulți oameni tineri. Eu apreciez însă foarte mult și pe unii din cei vîrstnici care lucrează în domeniul cercetărilor agricole ; unii dintre aceștia sînt chiar mai îndrăzneți decît tinerii ; cînd mă refer la oameni noi, nu am în vedere numai vîrsta, ci concepția nouă, hotărîrea de a face totul pentru a obține o transformare radicală în știința noastră. Fără aceasta nu vom putea obține rezultatele pe care le dorim, sau le vom obține apelînd la cercetarea din alte țări. De aceea, este necesar ca Academia de științe agricole să atace cu mai mult curaj problema creării unor soiuri productive și valoroase din punct de vedere nutritiv — la grîu, porumb, floarea-soarelui și alte plante —, care să asigure producții maxime în condiții de irigare. În legumicultură este necesar ca în cel mai scurt timp să se asigure semințe superioare, astfel încît să lichidăm rămînerea în urmă din acest sector deosebit de important pentru aprovizionarea oamenilor muncii. Trebuie spus că și în zootehnie este necesar să fie unite forțele biologilor, geneticienilor, ale altor cercetători, astfel ca — pe baza unui plan de cercetare de largă perspectivă — să se asigure îmbunătățirea raselor

de animale, crearea de noi rase de mare productivitate. Aceasta constituie o problemă de importanță primordială pentru dezvoltarea zootehniei în țara noastră.

Probleme deosebite se ridică în domeniul combaterii bolilor la animale și plante — mai ales dacă ținem seama de marile concentrări de animale pe care le creăm, precum și de specializarea producției de cereale, plante tehnice, legume, viticultura și pomicultura în anumite unități și zone agricole. În acest domeniu avem, de asemenea, lipsuri serioase și pierderi mari datorită mortalității, precum și diferiților dăunători, care diminuează simțitor producția agricolă. De asemenea, cercetarea științifică trebuie să contribuie la elaborarea noilor tehnologii în condițiile terenurilor irigate. Iată numai cîteva din marile probleme ce se cer abordate cu tot mai multă îndrăzneală de oamenii noștri de știință. Este necesar ca, în cel mai scurt timp, Academia de științe agricole să întocmească un program multilateral, care să fie dezbătut pe secții și în cadrul unei adunări generale speciale.

O importanță deosebită pentru rezolvarea multiplelor probleme ce stau în fața științei noastre agricole, pentru asigurarea unui progres accelerat agriculturii noastre socialiste are dezvoltarea largă a autonomiei și spiritului de inițiativă în stațiunile experimentale, în unitățile de cercetare locală, stimularea intensă a forței de creație, a inventivității și spiritului de răspundere al miilor de specialiști care lucrează pe ogoarele patriei noastre. Trebuie să înțelegem, tovarăși, că știința nu se face numai în București sau numai în institutele centrale ; ea se poate — și trebuie făcută — de fiecare specialist agricol. Stațiunile experimentale au dat dovadă atît în trecut cît și acum că pot obține rezultate foarte bune ; zecile de mii de ingineri agronomi, zootehnicieni, medici veterinari care lucrează în întreprinderi de stat sau în cooperative constituie o uriașă forță pentru rezolvarea problemelor de cercetare științifică, pentru progresul agriculturii țării noastre.

Sîntem convinși că oamenii de știință din agricultură vor răspunde cu tot elanul chemării partidului, că își vor îndeplini cu cinste marile sarcini ce le stau în față, că își vor aduce aportul lor prețios la realizarea programului de înflorire a agriculturii socialiste din patria noastră.

Conturînd amplele perspective ce se deschid în fața agriculturii noastre prin aplicarea celor două programe dezbătute în plenară, nu trebuie să scăpăm din vedere, tovarăși, sarcinile imediate care se pun în fața oamenilor muncii de la sate, de îndeplinirea cărora depinde asigurarea recoltei pe anul în curs. Consider, de aceea, necesar să atrag atenția cu toată seriozitatea asupra faptului că trebuie să luăm măsuri imediate pentru executarea la timp și în condiții bune a însămînțărilor, avînd în vedere că datorită condițiilor climaterice de pînă acum ne aflăm într-o oarecare întîrziere.

Este necesar, de asemenea, ca, paralel cu activitatea pentru pregătirea recoltei anului 1970, să înceapă din plin și pe toate liniile activitatea pregătitoare și chiar trecerea practică la realizarea sarcinilor prevăzute în cele două programe care au făcut obiectul analizei plenarei noastre. Putem spune, tovarăși, că de ceea ce vom face în acest an, atît în ce privește programul de irigații și de gospodărire a apelor, cît și în zootehnie, depinde realizarea cincinalului. De altfel, pentru programul din zootehnie, multe investiții încep în acest an ; realizarea lor la timp va asigura îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor discutate aici.

Stimați tovarăși,

Doresc să subliniez sarcinile importante ce revin consiliilor populare județene, care răspund de planificarea și conducerea agriculturii locale. Trebuie să spunem că nu

toate consiliile județene se preocupă în mod corespunzător de problemele agricole. Avînd în vedere neajunsurile care se mai manifestă în conducerea agriculturii de către consiliile populare județene, se impune să menționăm cu toată claritatea că de realizarea sarcinilor de plan în agricultură răspund direct consiliile populare ; ele au obligația de a asigura executarea la timp și în bune condiții a tuturor lucrărilor agricole. Efectuarea acestor lucrări la timp și la calitatea necesară nu poate fi lăsată la bunul plac al fiecăruia ; ea constituie o obligație pentru toate întreprinderile agricole de stat, pentru toate cooperativele, pentru toți lucrătorii agricoli, cooperatori și țărani particulari. În acest spirit trebuie să acționeze consiliile populare. De asemenea, consiliile populare trebuie să aplice cu strictețe legea apărării fondului funciar, neadmițînd sub nici un pretext diminuarea suprafeței arabile a țării.

Considerăm că lărgirea drepturilor și atribuțiilor consiliilor populare corespunde noii etape de dezvoltare a socialismului în patria noastră ; aceasta constituie o condiție pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului. Experiența ne arată că măsurile adoptate în ultimii ani — reorganizarea administrativ-teritorială, îmbunătățirea organizării activității locale, apropierea organelor centrale de unitățile administrative și economice de bază — asigură conducerea mai bună a întregii activități sociale de pe cuprinsul patriei.

După cum se știe, conducerea partidului și statului a luat măsuri pentru perfecționarea planificării în agricultură, măsuri ale căror efecte se vor manifesta încă din toamna acestui an. Corespunzător acestor hotărîri, planificarea producției agricole va avea în vedere numai asigurarea fondului central de cereale și produse alimentare, urmînd ca restul suprafețelor să fie planificate de fiecare unitate în parte, corespunzător necesităților proprii și in-

teresului acestora de a spori eficiența economică. De asemenea, se știe că, încă din acest an, cea mai mare parte a aprovizionării cu produse agroalimentare se face de către consiliile populare. Trebuie să atrag atenția că în domeniul aprovizionării sînt încă o serie de neajunsuri. Rog pe tovarășii primi-secretari să ia toate măsurile ca, o dată cu asigurarea fondului central de produse agroalimentare, să se preocupe atent de rezolvarea în condiții corespunzătoare a problemelor bunei aprovizionări în județele lor.

În ce privește planificarea și lărgirea drepturilor consiliilor populare, apreciem că acesta este un pas bun înainte ; pe baza experienței pe care o vom cîștiga, vom lărgi și mai mult aceste drepturi. Tovarășii de la județe trebuie să se preocupe mai mult de conducerea și îndrumarea activității în agricultură, de problemele aprovizionării populației.

De asemenea, sindicatelor le revin sarcini în realizarea prevederilor planului în întreprinderile agricole de stat și în întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii. Este necesar ca atît Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, cît și Uniunea sindicatelor agricole să acorde mai multă atenție problemelor legate de creșterea producției și productivității muncii din acest sector, întăririi disciplinei și ordinii din partea tuturor oamenilor muncii.

Doresc să mă refer, de asemenea, la sarcinile tineretului, ale Uniunii Tineretului Comunist, în realizarea marilor programe de dezvoltare a agriculturii adoptate de plenara noastră. Atît în executarea construcțiilor zootehnice, cît și la lucrările de irigații, U.T.C. trebuie să mobilizeze masele largi ale tineretului, chemate să participe activ pe toate șantierele patriei. Ar fi foarte bine dacă U.T.C. ar organiza unele șantiere naționale ale tineretului, îndeosebi la lucrările de irigații, îndiguiri și desecări. Sîntem convinși că U.T.C., tineretul patriei noastre vor răs-

punde cu elan chemării partidului, făcîndu-și simțită tot mai intens prezența pe marile șantiere ce transformă înfățișarea țării, continuînd glorioasele tradiții de muncă patriotică făurite de tineretul revoluționar din România în perioada reconstrucției țării și edificării socialismului.

Sîntem, de asemenea, convinși că militarii forțelor noastre armate, o dată cu ridicarea nivelului lor de pregătire de luptă, vor lucra, ca și pînă acum, pe marile șantiere de irigații, contribuind astfel la înflorirea patriei noastre socialiste.

Doresc să subliniez în mod special rolul important pe care îl au femeile în dezvoltarea agriculturii socialiste. Este cunoscut, tovarăși, că cea mai mare parte a forței de muncă în cooperative este asigurată de femei. Cred că sînt în asentimentul tuturor membrilor Comitetului Central felicitînd femeile cooperatiste, toate femeile care lucrează în agricultură și mulțumindu-le pentru munca minunată pe care o depun. Avem deplina convingere că și în viitor femeile din satele noastre vor fi prezente în toate sectoarele producției agricole, vor contribui cu elanul și priceperea lor la înflorirea satelor, a agriculturii socialiste din România.

Pentru ca de roadele acestor importante planuri consacrate înfloririi agriculturii, sporirii producției vegetale și animale să poată beneficia din plin oamenii muncii, întregul nostru popor, este necesar ca și industria bunurilor de larg consum — în special industria alimentară — să ia toate măsurile pentru perfecționarea activității sale de producție. În prelucrarea produselor animaliere trebuie să se țină cont, de asemenea, de marile progrese obținute pe plan mondial, asigurîndu-se diversificarea continuă a sortimentelor, ridicarea sistematică a calității tuturor produselor, valorificarea superioară, la un nivel cît mai înalt, a

materiilor prime agricole. În felul acesta, succesele obținute în agricultură, și în special în zootehnie, vor putea contribui nemijlocit la satisfacerea tot mai largă a cerințelor celor ce muncesc, la ridicarea gradului de bunăstare și civilizație al națiunii noastre socialiste.

În cadrul plenarei, noi nu ne-am propus să dezbatem problemele industriei alimentare. În legătură cu această ramură se pregătește un program special de măsuri, care va face, cred, obiect de dezbatere atunci cînd vom avea în față noul plan cincinal. Doresc însă să arăt că trebuie să acordăm o atenție foarte mare calității produselor. Atrag atenția comitetelor județene de partid că populația ridică probleme legate de calitatea unor produse. Întreprinderile care realizează aceste produse sînt pe teritoriul județelor ; trebuie impus imediat un control strict în această privință. Dacă problema calității produselor industriale, pe care o dezbatem în plenară, este importantă, cu atît mai mare este importanța ei cînd e vorba de produsele alimentare. Trebuie să se ia măsuri energice, să se acționeze în concordanță cu legile statului, care sancționează cu severitate pe cei care se fac vinovați de neglijarea calității produselor ; să se ia imediat măsuri spre a se pune ordine în ce privește calitatea produselor sectorului industriei alimentare. Trebuie spus că Ministerul Industriei Alimentare, tovarășii care se ocupă de sectorul acesta nu acționează cum trebuie pentru a pune capăt neajunsurilor.

Este necesar, de asemenea, să se acorde mai multă atenție muncii consiliilor de administrație din întreprinderile agricole de stat și consiliilor cooperativelor, dezbaterii cu masele largi de oameni ai muncii, cu cooperatorii a tuturor problemelor care privesc dezvoltarea producției agricole.

Înfăptuirea marilor sarcini pe care ni le propunem în legătură cu dezvoltarea agriculturii cere unirea eforturilor

tuturor oamenilor muncii, ale întregului nostru popor. Fiecare cetățean al patriei va trebui, într-un fel sau altul, să-și aducă contribuția la îndeplinirea acestor importante sarcini, de care depinde progresul agriculturii noastre socialiste, ridicarea nivelului de trai al întregului popor, propășirea României socialiste.

Stimați tovarăși,

Acest program de dezvoltare a sectoarelor de bază ale agriculturii, pe care îl discutăm în plenară, deschide mari perspective poporului nostru. Totodată, realizarea acestor sarcini va exercita o puternică influență asupra evoluției vieții economice-sociale generale din satul nostru. Trebuie să înțelegem, tovarăși, că rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică acest măreț program nu poate fi asigurată decît cu concursul și prin activitatea tuturor oamenilor muncii. Antrenarea maselor largi la elaborarea și înfăptuirea acestui program constituie, de altfel, și o cerință esențială a democrației noastre socialiste, care impune ca poporul, oamenii muncii să participe nemijlocit la conducerea întregii societăți.

Modernizarea agriculturii va duce la ridicarea nivelului de civilizație al satelor, va grăbi procesul de dispariție treptată a deosebirilor dintre sat și oraș. Pe această bază se vor cimenta și mai mult colaborarea și alianța dintre clasa muncitoare și țărănime — temelia de neclintit a orînduirii noastre socialiste. Vom parcurge astfel încă o etapă importantă în drumul spre comunism !

Toate sarcinile ce stau în fața noastră în legătură cu dezvoltarea agriculturii pot fi realizate cu succes numai în măsura în care organele și organizațiile de partid vor ști să unească eforturile oamenilor muncii, să stimuleze entuziasmul și energia lor creatoare. Iată de ce este necesar să ridicăm la un nivel și mai înalt conducerea de către

partid a întregii activități din agricultură. În acest sens, comitetele județene de partid sînt chemate să acorde toată atenția muncii consiliilor populare și organelor locale agricole, asigurînd organizarea cît mai eficientă a activității acestor organe, precizarea răspunderilor lor, repartizarea judicioasă a forțelor, astfel încît să se poată realiza cuprinderea tuturor sectoarelor de activitate. Așa cum am mai spus și în alte împrejurări, conducerea de către partid nu trebuie să ducă la substituirea de către organele de partid a organelor de stat sau obștești, care au obligațiile lor precise în realizarea sarcinilor într-un sector sau altul.

Comitetele județene de partid au datoria să exercite un control permanent asupra muncii tuturor organelor de stat și obștești județene, să ceară comuniștilor care lucrează în aceste domenii să raporteze asupra felului cum își îndeplinesc sarcinile. Un comitet județean va fi apreciat după felul cum a știut să organizeze munca și să repartizeze just forțele de care dispune pentru a cuprinde toate laturile de activitate, pentru a duce la bun sfîrșit sarcinile încredințate de Comitetul Central.

O atenție deosebită va trebui acordată muncii comitetelor comunale, organizațiilor de partid din întreprinderile agricole de stat, din întreprinderile de mecanizare și din cooperativele agricole de producție. Acestea trebuie să pună în centrul activității lor mobilizarea activă a oamenilor muncii, a cooperatorilor în efortul pentru realizarea sarcinilor de producție.

Dispunem la sate de puternice organizații de partid, care numără peste 875 000 de comuniști. Aceasta este o uriașă armată, căreia, dacă îi adăugăm și organizațiile U.T.C., masele largi de tineri uteciști, cuprinde peste un milion de oameni. Cu asemenea forțe putem fi siguri, to-

varăşi, că toate sarcinile pe care ni le propunem, oricît ar fi de mari, de complexe, de grele, vor fi realizate cu succes.

Tovarăşi,

În încheiere, doresc să subliniez încă o dată importanța deosebit de mare pe care cele două studii-program ce le-am dezbătut în plenara noastră o au pentru mersul înainte al agriculturii socialiste, pentru progresul economiei noastre naționale. Prevederile acestor documente, care presupun un uriaş efort material şi financiar din partea statului, oglindesc forța economiei noastre socialiste, resursele şi potențialul de care dispune astăzi patria noastră. Prin implicațiile şi consecințele deosebite pe care aceste măsuri le vor avea în viața economică a țării, prin perspectivele pe care le deschid propăşirii materiale a societății noastre, bunăstării poporului, ele constituie parte integrantă a programului adoptat de Congresul al X-lea, de creare în România a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Dispunem de tot ce este necesar pentru a asigura transpunerea în viață cu succes a acestor mărețe sarcini şi ne exprimăm convingerea că harnica noastră țărănime, toți oamenii muncii de la sate, miile şi miile de specialişti şi oameni de ştiință care lucrează în agricultură, întregul nostru popor nu vor precupeți nimic pentru a da viață acestui program, menit să ridice pe o treaptă superioară agricultura socialistă, să satisfacă tot mai din plin necesitățile de viață ale celor ce muncesc de la oraşe şi sate.

Realizarea acestor mari sarcini va constitui, totodată, o contribuție de seamă la înfăptuirea întregului program de dezvoltare a bazei tehnice-materiale a societății noastre, de perfecționare a relațiilor de producție, a întregii activități sociale. Prin aceasta vom contribui şi mai mult la

mersul României spre societatea către care poporul nostru se îndreaptă cu paşi fermi — spre societatea comunistă. În acelaşi timp, preocupîndu-ne de dezvoltarea societății noastre socialiste, obținînd succese în toate domeniile de activitate, contribuim la creşterea forței şi influenței sistemului mondial socialist, la victoria cauzei socialismului în întreaga lume.

Doresc să urez organelor şi organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii din agricultură succese tot mai mari în activitatea lor, succes deplin în realizarea marilor sarcini ce ne stau în față. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri de participanții la plenară cu puternice aplauze).*

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

— 27 martie 1970 —

Tovarăși,

Plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste a dezbătut probleme de mare actualitate. Toți membrii consiliului care au luat cuvîntul aici au evidențiat preocupările consiliilor județene, orășenești și comunale pentru rezolvarea propunerilor oamenilor muncii făcute în timpul campaniei electorale, precum și, în general, pentru rezolvarea diferitelor sesizări și propuneri adresate curent de oamenii muncii consiliilor Frontului, diferitelor organisme ale statului.

Trebuie să spunem că, într-adevăr, în perioada care a trecut de la alegeri a existat o mai intensă preocupare pentru rezolvarea acestor probleme, pentru soluționarea chestiunilor de muncă și viață care îi privesc nemijlocit pe cetățeni, precum și a problemelor de ordin gospodăresc-edilitar.

După cum au arătat mai toți vorbitorii, cu deosebire în domeniul gospodăresc-edilitar s-au realizat multe lucruri bune, deși trebuie spus că mai avem mult de muncit pentru

a asigura ca orașele și comunele patriei să fie bine întreținute și gospodărite. Paralel cu rezultatele bune pe care le-am obținut, în acest domeniu mai persistă destule neajunsuri. Unele consilii ale Frontului, cît și unele consilii populare nu se îngrijesc cu toată atenția ca mijloacele pe care le au la dispoziție să fie folosite cu rezultate maxime în ridicarea nivelului edilitar-gospodăresc al orașelor și comunelor, în crearea unor condiții de viață tot mai bune cetățenilor patriei noastre.

De asemenea, după cum s-a subliniat aici, nu toți deputații acordă atenția cuvenită problemelor ridicate în întîlnirile avute cu cetățenii. Trebuie să atragem atenția tuturor deputaților — atît cei ai Marii Adunări Naționale, cît și ai consiliilor populare — să se preocupe în mai mare măsură de rezolvarea problemelor ridicate de alegători. Desigur, sînt probleme care nu-și pot găsi o rezolvare rapidă ; dar chiar și în acest caz cetățenii trebuie să primească răspuns, arătîndu-li-se ce se poate și ce nu se poate soluționa, explicîndu-li-se cu argumente cauzele, motivele. Numai așa oamenii muncii simt în mod concret că organele statului, organismele Frontului Unității Socialiste se preocupă cu adevărat de problemele lor. Acolo unde nu există încă condiții pentru rezolvarea propunerilor făcute sau cînd problemele ridicate sînt neîntemeiate, trebuie date explicații pline de răbdare cetățenilor ; procedînd astfel vom avea de cîștigat din toate punctele de vedere.

Așa cum am mai spus și în alte împrejurări, organele noastre de stat și organele Frontului Unității Socialiste, precum și organele de partid și organizațiile de masă au ca datorie fundamentală să se ocupe permanent de soluționarea problemelor ridicate de cetățeni. Activiștii organelor de stat, de partid și ai organizațiilor obștești — deci și ai consiliilor Frontului Unității Socialiste — trebuie să în-

țeleagă că sînt chemați să servească, prin întreaga lor activitate, interesele cetățenilor. Numai în măsura în care își îndeplinesc cu răspundere și consecvență aceste atribuții, ei se bucură de încrederea cetățenilor. Numai astfel ei vor reuși să unească elanul și energia tuturor cetățenilor în înfăptuirea sarcinilor privind dezvoltarea societății, ridicarea nivelului de viață și de civilizație al orașelor și satelor patriei noastre socialiste.

În această ordine de idei, aș dori să mă refer la necesitatea ca deputații Marii Adunări Naționale să prezinte în mod mai organizat dări de seamă în fața alegătorilor. Cred că ar fi bine să ne gîndim ca în cursul lunilor mai—iunie să aibă loc asemenea întîlniri în întreaga țară. Cu acest prilej să se dezbată atît problemele legate de activitatea deputaților, modul de rezolvare a problemelor ridicate de alegători, cît, mai cu seamă, problemele hotărîte de ultima plenară a Comitetului Central al partidului privind dezvoltarea agriculturii, precum și hotărîrile Marii Adunări Naționale privind calitatea produselor, organizarea și disciplina muncii.

Este necesar ca înseși consiliile Frontului să exercite un control mai operativ asupra felului în care deputații mențin contactele cu alegătorii, îi informează asupra activității lor și asupra problemelor generale, rezolvă problemele pe care le ridică cetățenii.

În Frontul Unității Socialiste sînt prezente toate organizațiile obștești ; de aceea este necesar ca în consiliile Frontului să se dezbată modul în care aceste organizații participă la înfăptuirea programului adoptat în comun, a programului cu care ne-am prezentat în alegeri în fața poporului, la realizarea politicii partidului și statului. În această privință, cred că atît Consiliul Național, cît și consiliile județene au făcut încă destul de puțin. În planul de măsuri al Consiliului Național există unele prevederi în

această privință ; cred că trebuie să ne propunem să dăm mai multă viață consiliilor, să facem ca ele să aibă un rol mai mare în coordonarea activității organizațiilor componente.

Aici s-a considerat că o problemă importantă este creșterea contribuției uniunilor de scriitori, artiști plastici și compozitori la munca de educare, îndeosebi a tineretului. Mi-a făcut plăcere să ascult că Uniunea Scriitorilor a început să întreprindă unele acțiuni în această direcție. Sperăm că începutul bun care s-a făcut — și care constituie poate o revenire la unele obiceiuri bune din trecut, în mod nejustificat uitate — va fi dus mai departe. Este necesar să se încetățenească în activitatea Uniunii Scriitorilor și a celorlalte uniuni, ca o metodă permanentă, întărirea contactului cu cititorii, cu beneficiarii operelor, cu cetățenii. Desigur, în cadrul acțiunilor de care s-a vorbit, artiștii vor citi sau vor prezenta cetățenilor operele lor, dar cu această ocazie ei vor trebui să asculte și ce spun cititorii. Din aceasta va ieși ceva util atît pentru public, cît și pentru creatori. În felul acesta cititorii, ascultătorii, spectatorii vor primi din partea uniunilor de creație sprijin, astfel încît să poată înțelege mai bine operele. În același timp însă și scriitorii, artiștii, oamenii de creație în general vor înțelege mai bine aspirațiile și dorințele publicului pentru a putea crea lucrări care să corespundă dorințelor și năzuințelor cetățenilor patriei noastre. Deci, din strîngerea acestui contact are de cîștigat pînă la urmă societatea noastră socialistă, arta și cultura, oamenii de creație, cetățenii patriei.

S-a vorbit despre activitatea Uniunii Arhitecților. Cred că una din recomandările pe care Consiliul Național trebuie să le facă Uniunii Arhitecților este aceea de a asigura ca în fiecare județ să existe cîțiva arhitecți ; oricîte eforturi ar depune Uniunea Arhitecților din București, ea

nu poate înlocui ceea ce pot face arhitecții care trăiesc și muncesc în județe. Sînt de acord ca județele să se adreseze Uniunii Arhitecților, urmînd ca aceasta să organizeze trimiterea pe teren a unor echipe din care să facă parte — în afara arhitecților — cadre din învățămînt și din institute. Aceste echipe să ajute organele locale în definitivarea sistematizării și în proiectare. Eu cred că, într-adevăr, Uniunea ar putea crea grupe de arhitecți pentru județele care n-au institute puternice ; aceste grupe să aibă oarecum o răspundere permanentă, acordînd județelor un sprijin, un ajutor sistematic. Acesta ar fi un lucru bun.

Sînt însă și alte probleme, tovarăși, care merită să facă obiectul discuțiilor în cadrul consiliului nostru ; cred că organizațiile care fac parte din Consiliul Național, cît și Biroul Executiv se vor gîndi să lărgească tematica dezbaterilor. Ar fi bine dacă la ordinea de zi s-ar pune măsurile ce trebuie luate de către Consiliul Național al Frontului pentru înfăptuirea celor două programe adoptate recent de Comitetul Central în domeniul agriculturii. Trebuie să avem în vedere că în cursul următoarelor luni se va definitiva planul cincinal ; ținînd seama că el privește toate sferele de activitate ale societății noastre, este normal ca Consiliul Național să-și spună părerea, să-și aducă contribuția la definitivarea lui. Sînt și alte probleme care, puse în dezbaterea consiliului, cu participarea reprezentanților tuturor categoriilor sociale, ai tuturor organizațiilor obștești, vor putea fi soluționate în mai bune condiții, corespunzător cerințelor dezvoltării continue a societății noastre socialiste.

Aceasta este, de altfel, una din rațiunile creării Frontului Unității Socialiste. Prin participarea mai activă, organizată, a tuturor categoriilor sociale, a tuturor organizațiilor obștești la elaborarea politicii interne și externe a partidului nostru, să asigurăm adeziunea largă a întregului

popor la opera de edificare a socialismului, la politica externă, de apărare a păcii, dusă de statul român !

Totodată, activitatea Frontului este și o cale eficace de atragere a maselor largi populare la viața politică și socială a țării. În felul acesta, democrația noastră socialistă devine tot mai efectivă și tot mai eficientă. Prin participarea tot mai vie a organizațiilor obștești, a reprezentanților tuturor categoriilor sociale, a maselor înseși la întreaga politică a partidului și statului facem pași înainte în perfecționarea democrației noastre socialiste, parte componentă, inseparabilă a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate. Iată de ce cred că trebuie să ne gîndim mai serios la perfecționarea muncii consiliilor Frontului Unității Socialiste, începînd chiar cu munca Consiliului Național.

În ce privește problemele internaționale, după cum a reieșit din informarea prezentată aici, în perioada care a trecut Biroul Executiv a desfășurat o activitate importantă, stabilind legături cu o serie de organizații similare din țările socialiste, cu organizații din țările în curs de dezvoltare, cu mișcări de eliberare națională și cu alte organizații și partide din țările capitaliste.

Pornind de la interdependența dintre politica noastră internă și externă, este necesar ca Frontul să acționeze cu și mai multă fermitate pentru a contribui la realizarea liniilor generale ale politicii externe a țării noastre, politică de colaborare cu țările socialiste, cu toate țările lumii, în interesul progresului, al mai bunei cunoașteri reciproce, al dezvoltării relațiilor tehnice-științifice și culturale între popoare, pentru victoria cauzei păcii și socialismului în lume.

Hotărîrea plenarei noastre de a se intensifica legăturile cu toate organizațiile politice și de altă natură din Europa, în vederea conlucrării pentru realizarea securității euro-

pene, este în deplină concordanță cu politica Partidului Comunist Român și a guvernului, cu năzuințele națiunii noastre socialiste. Este necesar ca Frontul Unității Socialiste să acționeze mai intens în această direcție, să inițieze acțiuni, dialoguri cu diferite partide politice și organizații care se pronunță pentru securitatea europeană, pentru relații de colaborare între statele europene. Prin aceasta Frontul Unității Socialiste își va putea aduce contribuția la găsirea căilor celor mai potrivite pentru realizarea conferinței statelor europene, pentru înfăptuirea securității pe continentul nostru.

Totodată, este necesar să se intensifice legăturile cu mișcările de eliberare națională, cu organizațiile și partidele politice din țările în curs de dezvoltare, cu toate mișcările antiimperialiste, contribuind și pe această cale la întărirea solidarității poporului nostru cu popoarele care luptă împotriva imperialismului, pentru eliberare națională și socială, pentru dezvoltare independentă, fără nici un amestec din afară. Apreciez că există toate condițiile ca Frontul Unității Socialiste, Biroul Executiv, tovarășii care se ocupă efectiv de relațiile internaționale să facă mai mult ca pînă acum în acest domeniu.

De asemenea, tovarăși, din tot ce s-a spus aici putem trage concluzia că, pe baza experienței pe care am cîștigat-o într-un an și jumătate de la formarea Frontului Unității Socialiste și a consiliilor, trebuie să acționăm în continuare ca aceste organisme să-și îndeplinească în condiții tot mai bune rolul de a contribui la realizarea unei unități tot mai depline a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregii națiuni socialiste, în lupta pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului, pentru înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

Cu aceasta aș dori să închei lucrările plenarei noastre, urînd tuturor tovarășilor succes în activitatea lor. Vă rog să transmiteți tuturor consiliilor Frontului Unității Socialiste și organizațiilor care fac parte din el, deci tuturor cetățenilor din județele dumneavoastră, urări de noi succese în activitatea viitoare și multă sănătate. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri cu puternice aplauze).*

CUVÎNTARE
LA DESCHIDEREA LUCRĂRILOR CELUI DE-AL V-LEA CONGRES AL COOPERAȚIEI DE CONSUM DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— *9 aprilie 1970* —

Stimați tovarăși,

Vă rog să-mi permiteți ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri, să transmit un călduros salut delegaților și invitaților la cel de-al V-lea Congres al cooperației de consum, milioanelor de membri ai cooperației de consum din Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice).*

Congresul dumneavoastră are loc în condițiile cînd întregul nostru popor își consacră eforturile înfăptuirii obiectivelor actualului cincinal, transpunerii în viață a vastului program elaborat de Congresul al X-lea al partidului, în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Sub conducerea partidului comunist, poporul nostru obține importante succese în creșterea producției materiale, în dezvoltarea cantitativă și calitativă a întregii activități economice. Dinamismul economiei noastre naționale se oglindește în îndeplinirea cu succes, an de an, a planurilor economice, în ritmul înalt de creștere a tu-

turor ramurilor economice. Pe ansamblul industriei, planul pe primul trimestru al anului în curs a fost îndeplinit în proporție de 101,5%, obținîndu-se peste plan produse de 1 miliard de lei. Față de aceeași perioadă a anului trecut, producția globală industrială a crescut în primul trimestru cu 13,3%, iar productivitatea muncii cu 9,2%. Planul trimestrial de investiții a fost realizat în proporție de 102,4%.

Paralel cu succesele obținute în dezvoltarea continuă a economiei a crescut venitul național, au sporit acumulările societății noastre socialiste și, pe această bază, s-a ridicat nivelul de trai al poporului. Ca urmare, în principal, a majorării salariilor tuturor categoriilor de salariați și generalizării experimentării noului sistem de salarizare, veniturile bănești ale populației de la sectorul socialist au crescut în trimestrul I al acestui an cu 11,6% față de perioada corespunzătoare a anului trecut. Creșterea puterii de cumpărare și a consumului populației este ilustrată și de faptul că vînzările de mărfuri prin comerțul socialist au fost în primele trei luni ale acestui an cu circa 1,8 miliarde de lei mai mari decît în trimestrul I al anului 1969.

Acționînd consecvent pentru dezvoltarea forțelor de producție ale țării, pentru ridicarea nivelului de civilizație materială și spirituală a poporului, partidul nostru acordă o atenție deosebită perfecționării continue a relațiilor de producție socialiste, a raporturilor sociale dintre oameni, a organizării întregii noastre societăți. Au fost aplicate o serie de măsuri care au dus la adîncirea democrației în viața economică și socială, la promovarea tot mai fermă a principiilor echității socialiste, la intensificarea participării maselor de oameni ai muncii la conducerea treburilor de stat, la întreaga viață socială din patria noastră.

În toată această activitate, desfășurată sub conducerea partidului, rolul principal în societatea noastră îl joacă clasa muncitoare, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de clasă conducătoare a întregii națiuni socialiste. *(Vii aplauze)*. De asemenea, țărănimea — aliat de nădejde al clasei muncitoare — participă activ la întreaga viață socială, îndeplinindu-și sarcinile de răspundere ce-i revin în dezvoltarea agriculturii, aducîndu-și contribuția importantă la edificarea societății socialiste. *(Vii aplauze)*.

Doresc, de asemenea, să menționez și la Congresul cooperației de consum rolul important pe care îl joacă în întreaga noastră activitate știința, învățămîntul, cultura; intelectualitatea, în strînsă alianță cu muncitorii și țăranii, depune eforturi susținute pentru a contribui la ridicarea patriei noastre pe culmile civilizației socialiste. *(Vii aplauze)*.

În cadrul preocupărilor generale pentru înflorirea societății noastre socialiste, partidul și statul acordă în permanență o atenție deosebită ridicării economice și sociale a satului, îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale întregii țărănimi. Cele două programe adoptate de recenta plenară a Comitetului Central al partidului privind gospodărirea apelor și dezvoltarea zootehniei vor contribui la sporirea producției agricole, la modernizarea întregii agriculturi, la creșterea aportului acestei importante ramuri economice la dezvoltarea generală a societății socialiste. Totodată, înfăptuirea acestor programe va contribui la accelerarea procesului de ridicare economică, socială și culturală a satului românesc, la apropierea treptată a condițiilor de viață ale acestuia de cele ale orașului. Aceasta este o expresie elocventă a sprijinului acordat țărănimii de clasa muncitoare, a alianței muncitorești-țărănești, care reprezintă baza de neclintit a noii noastre orînduiri sociale.

În înfăptuirea politicii de înflorire multilaterală a satului, de satisfacere a cerințelor de viață ale țărănimii, partidul nostru a încredințat sarcini mari și de o deosebită răspundere cooperației de consum. Cooperația de consum are datoria de a contribui la mai buna valorificare a produselor agricole, la aprovizionarea populației rurale cu produse industriale, la intensificarea schimbului economic dintre sat și oraș.

În anii care au trecut de la precedentul Congres al organizației dumneavoastră, cooperația de consum a înregistrat o serie de progrese însemnate în activitatea sa, îndeplinindu-și tot mai bine funcția economică importantă ce-i revine în țara noastră. Aceasta rezultă și din faptul că volumul desfacerilor de mărfuri prin cooperația de consum a crescut an de an, ajungînd să reprezinte astăzi o treime din totalul vînzărilor prin comerțul socialist. Aceasta, precum și creșterea volumului de mărfuri achiziționate de oamenii muncii de la sate din comerțul urban oglindesc sporirea veniturilor țărănimii. Totodată, cooperația de consum joacă un rol tot mai important în formarea fondului central de produse agricole destinat nevoilor de consum ale populației, aprovizionării industriei cu materii prime agricole și satisfacerii altor cerințe ale economiei.

Numărînd în rîndurile sale peste 7 000 000 de membri — adică mai mult de o treime din populația țării —, cooperația de consum reprezintă o puternică organizație de masă a țărănimii. Făcînd parte din Frontul Unității Socialiste, ea participă activ la edificarea construcției socialiste în patria noastră, la dezvoltarea și perfecționarea continuă a democrației socialiste, la mersul înainte al societății noastre. *(Aplauze puternice)*.

Permiteți-mi ca, în numele conducerii de partid și de stat, să adresez calde felicitări tuturor membrilor cooperativelor de consum, lucrătorilor din cooperație pentru con-

tribuția adusă, împreună cu întregul popor, la opera de edificare a socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).*

Stimați tovarăși,

Evidențiind rezultatele la care m-am referit, trebuie să arătăm, totodată, că în activitatea cooperației de consum se mai manifestă încă neajunsuri în aprovizionarea satelor cu produse industriale, în efectuarea serviciilor către populație, în valorificarea surplusului de produse agricole ale gospodăriilor țărănești, în activitatea economică-financiară.

După cum se știe, ca urmare a dezvoltării industriei, a producției bunurilor de consum, statul pune la dispoziția țărănimii mărfuri tot mai multe și mai bune. Creșterea veniturilor bănești ale țărănimii, sporirea și diversificarea consumului solicită din partea cooperației dezvoltarea și perfecționarea întregii sale activități comerciale, asigurarea aprovizionării în tot mai bune condiții a tuturor localităților rurale. Este necesar ca organizațiile cooperației de consum să asigure desfacerea cît mai rațională a fondului de mărfuri de care dispun, distribuirea produselor pe zone și comune, potrivit cerințelor populației.

O sarcină principală a cooperației este organizarea aprovizionării cu mărfuri de bună calitate, în sortimente variate, care să aibă o desfacere sigură și să satisfacă exigențele crescînde ale consumatorilor. În acest scop, o dată cu cercetarea atentă a cererii de mărfuri a populației, este necesar să se lărgească legăturile directe ale cooperativelor cu furnizorii de produse.

Cooperația de consum are datoria să exercite o influență activă asupra producției de mărfuri pentru sate, să vegheze pentru a nu pătrunde în rețeaua comercială mărfuri de slabă calitate. Trebuie făcut totul ca magazinele sătești să dispună în fiecare sezon de mărfurile cerute de populație.

Organizațiile cooperatiste au datoria să manifeste mai multă atenție față de cumpărători, să asigure un serviciu prompt, civilizat, să dea dovadă de mai multă inițiativă în promovarea unor forme noi, mai mobile și eficiente de desfacere a mărfurilor, ținînd seama, totodată, și de o serie de tradiții existente în țara noastră.

Lucrătorii din cooperația de consum să țină seama de faptul că ei sînt în serviciul cooperatorilor, și nu cooperatorii în serviciul lor, că stăpînii cooperației sînt membrii cooperatori, țăranii, care trebuie serviți ca atare. *(Aplauze puternice).*

Una din sarcinile importante ale cooperației de consum este organizarea prestărilor de servicii în raport cu noile solicitări ale locuitorilor satelor, determinate de creșterea nivelului de trai și a gradului lor de cultură. Nu trebuie să existe comună în care cooperativele să nu aibă secții pentru asigurarea serviciilor necesare.

În centrul preocupărilor conducerilor uniunilor județene și ale fiecărei cooperative trebuie să stea achiziționarea în cantități sporite a produselor agroalimentare ale gospodăriilor țărănești, mai buna valorificare a surplusului de produse ale țăranilor. Cooperația de consum trebuie să acorde o atenție mai mare punerii în valoare a resurselor de care dispun gospodăriile populației din zonele de deal și munte. Stimulînd aceste gospodării în creșterea animalelor, dezvoltarea pomiculturii și prelucrarea produselor, cooperația contribuie la atragerea în circuitul economic a noi mărfuri, la satisfacerea mai bună a cererilor populației și, totodată, la creșterea veniturilor producătorilor.

Cooperația de consum are, de asemenea, datoria să organizeze industrializarea și semiindustrializarea unor pro-

duse agricole, să-și lărgească activitatea de producție, completînd astfel resursele de mărfuri cu noi sortimente. O deosebită atenție trebuie acordată producției obiectelor de artă populară.

Creșterea continuă a volumului de mărfuri desfăcute, a întregii activități a cooperației impune mai buna organizare a rețelei de magazine și unități de prestare a serviciilor, folosirea rațională a spațiilor existente, construirea de noi unități.

Ca urmare a dezvoltării activității lor, cooperativele de consum dispun de importante fonduri materiale și bănești. Este o obligație de seamă a Uniunii Centrale, a uniunilor județene și conducerii fiecărei unități de a asigura gospodărirea cu maximă răspundere și eficiență a avutului obștesc. Este necesar să se manifeste mai activ controlul membrilor cooperatori asupra modului de gospodărire a bunurilor cooperativelor, acționîndu-se cu toată fermitatea împotriva acelora care risipesc sau sustrag din avutul obștesc.

O garanție a realizării cu succes a sarcinilor cooperației de consum, a creșterii rolului și aportului ei în viața economică și socială este dezvoltarea democrației cooperatiste, stimularea participării tot mai active a milioanelor de membri la conducerea treburilor obștești, la întreaga activitate a cooperativelor, la conducerea statului nostru socialist. *(Aplauze puternice).*

În vederea îmbunătățirii desfacerii mărfurilor la sate este necesară o conlucrare mai strînsă între organele cooperației de consum și cele ale comerțului de stat ; ele trebuie să stabilească împreună zonele de aprovizionare, sortimentele de mărfuri, amplasarea rațională a unităților pe teritoriu.

Organele comerțului de stat trebuie să înțeleagă că poartă răspunderea deplină pentru desfășurarea întregu-

lui comerț, atît la orașe, cît și la sate, atît de stat, cît și cooperatist. *(Vii aplauze).*

Lucrătorii din cooperația de consum, începînd cu cei din Consiliul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum, din Comitetul său Executiv și terminînd cu cei din fiecare unitate sătească, au datoria să depună toate eforturile pentru ridicarea activității acestui sector la nivelul cerințelor etapei actuale de dezvoltare a societății noastre socialiste.

Potrivit prevederilor legale, consiliile populare județene, orășenești și comunale poartă răspunderea pentru modul în care se realizează aprovizionarea populației. În conformitate cu aceasta, ele au obligația de a controla permanent și de a acorda un sprijin activ unităților cooperatiste, asigurînd ca satele noastre, țărănimea să fie aprovizionate în cele mai bune condiții.

De asemenea, comitetelor județene și comunale de partid le revin sarcini importante în conducerea și îndrumarea activității cooperativelor, pentru ca ele să-și îndeplinească tot mai bine rolul ce le revine în desfășurarea comerțului din mediul sătesc și a schimbului de mărfuri dintre oraș și sat. Organele și organizațiile de partid trebuie să mobilizeze comuniștii, pe toți membrii și lucrătorii cooperativelor pentru a-și îndeplini în mod exemplar obligațiile ce le revin față de milioanele de consumatori de la sate. Ele trebuie să desfășoare o intensă activitate educativă în rîndurile cooperatorilor, ale lucrătorilor din comerțul cooperatist, pentru îmbunătățirea întregii activități a cooperativelor de la sate. *(Vii aplauze).*

După cum cunoașteți, Congresul al X-lea al partidului a trasat un amplu program de dezvoltare economică și socială a patriei noastre. În prezent sînt în curs lucrările de elaborare și definitivare a planului cincinal 1971—1975,

care urmează să fie dezbătut și aprobat de Comitetul Central al partidului și de Marea Adunare Națională.

În cadrul acestui plan se prevăd sarcini sporite și pentru cooperația de consum ; va crește volumul produselor desfăcute prin comerțul cooperatist, se vor diversifica sortimentele de mărfuri, vor fi dezvoltate în mod deosebit serviciile. În același timp este necesar să fie intensificată activitatea de valorificare a produselor țărănești, contribuind astfel la creșterea veniturilor și la ridicarea bunăstării țărănimii noastre. Toate acestea impun cooperației de consum îndatoriri importante pentru viitor. Consider că Congresul dumneavoastră va trebui să traseze liniile directoare pentru îmbunătățirea în următorii ani a întregii activități în cooperația de consum, pentru ca toate unitățile să-și aducă contribuția efectivă la îndeplinirea prevederilor planului cincinal pînă în 1975. *(Aplauze puternice)*.

Stimați tovarăși,

Succesele pe care poporul român le obține în dezvoltarea economiei, științei, culturii, a întregii vieți sociale, în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate reprezintă o contribuție la întărirea forței sistemului mondial socialist, la creșterea influenței și prestigiului socialismului în lume.

Preocupîndu-se de perfecționarea continuă a activității de construcție socialistă în România, partidul și guvernul nostru promovează totodată, în mod susținut, o politică activă de dezvoltare a prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste, a legăturilor și schimburilor multilaterale cu toate statele, fără deosebire de orînduirea social-politică, pe baza principiilor — tot mai larg recunoscute în viața internațională — ale suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, egalității în

drepturi și avantajului reciproc. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

România acționează cu consecvență în această direcție, cu convingerea că astfel contribuie la dezvoltarea colaborării și cooperării internaționale, la instaurarea unui climat de înțelegere, securitate și pace în Europa și în întreaga lume. *(Aplauze puternice)*.

În spiritul acestei politici trebuie să acționeze în continuare și cooperația noastră de consum, lărgindu-și necontenit legăturile cu organizațiile cooperatiste similare din țările socialiste și din toate țările membre ale Alianței Cooperatiste Internaționale, dezvoltînd schimbul de experiență cooperatist pe plan mondial, promovînd forme și metode de conlucrare care să înlesnească atît schimbul de produse între uniunile naționale, cît și o mai bună cunoaștere reciprocă, întărirea prieteniei dintre popoare.

Este în afară de orice îndoială că organizațiile cooperatiste din toate țările, lărgind și intensificînd conlucrarea dintre ele, pot aduce un aport valoros la dezvoltarea înțelegerii și cooperării între popoare, la asigurarea păcii și securității internaționale. *(Vii aplauze)*.

Avem deplina convingere că Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din țara noastră își va îndeplini cu cinste sarcinile de mare răspundere ce-i revin, aducîndu-și contribuția tot mai activă la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la victoria construcției socialismului și comunismului în România, la triumful nobilelor idealuri ale colaborării și păcii în lume. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

În încheiere, urez Congresului succes deplin în desfășurarea lucrărilor sale, iar dumneavoastră, tuturor membrilor cooperației de consum din țara noastră, realizări tot mai bogate în muncă, sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul poporului nostru pe drumul comunismului! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască poporul român, constructor al socialismului; trăiască Republica Socialistă România! *(Aplauze prelungite).*

Să se întărească necontenit alianța dintre muncitori și țărani! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască pacea și colaborarea între popoare! *(Aplauze puternice, ovații; în picioare, asistența aplaudă îndelung: se scandează „P.C.R.—P.C.R.", „Ceaușescu—Ceaușescu").*

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA CADRELOR DE BAZĂ DIN SECURITATE, MILIȚIE, PROCURATURĂ ȘI JUSTIȚIE

— *9 aprilie 1970* —

Stimați tovarăși,

Consfătuirea de astăzi reunește cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție. După cum se știe, menirea acestor organe ale puterii oamenilor muncii, ale statului socialist este de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului, proprietatea socialistă de stat și cooperatistă, de a veghea la respectarea normelor orînduirii socialiste și a legilor țării.

Scopul acestei consfătuiri a fost analiza muncii acestor organe, a lucrătorilor din miliție, securitate, procuratură și justiție; în același timp, consfătuirea a analizat starea infracțională, cauzele care o influențează, precum și măsurile ce se impun a fi luate împotriva celor care încalcă legile statului, ordinea societății noastre socialiste. După cum am fost informat, în ședințe separate au fost dezbătute pe larg toate aceste probleme.

Dacă analizăm starea infracțională din cursul anului 1969, constatăm că, în comparație cu anii precedenți, numărul infracțiunilor s-a redus în mod simțitor. Doresc să

menţionez în mod deosebit că au scăzut daunele aduse avutului obştesc; faţă de 1967, ele au fost, în 1969, cu peste 50% mai mici. Cu toate acestea, trebuie să spunem deschis că infracţiunile sînt încă numeroase, iar daunele provocate avutului obştesc se ridică încă la zeci de milioane de lei anual.

O problemă care trebuie să ne preocupe în mod serios este aceea a infracţiunilor aşa-zis mărunte, a unor manifestări de huliganism şi încălcare a normelor de convieţuire socială, faţă de care organele de miliţie şi de justiţie nu au dovedit destulă fermitate. Organele noastre de stat nu au acordat întotdeauna atenţia necesară apărării cetăţenilor împotriva unor elemente declasate, infractoare, nu s-au preocupat în destulă măsură de garantarea proprietăţii personale a tuturor cetăţenilor.

De asemenea, este necesar să subliniem cu această ocazie că nici faţă de unele manifestări de parazitism social, faţă de cei care vor să trăiască fără muncă sau urmăresc să-şi mărească veniturile personale pe căi necinstite, organele noastre de miliţie şi justiţie nu au acţionat întotdeauna cu fermitatea cuvenită. Legea controlului provenienţei averilor nu este încă aplicată cum trebuie. Trebuie să arătăm că atît organele de securitate şi miliţie, cît şi cele ale justiţiei şi procuraturii au dat dovadă, în unele împrejurări, de o anumită indulgenţă în aplicarea măsurilor stabilite pentru combaterea speculei cu unele produse de consum, împotriva înşelării consumatorilor de către elemente necinstite.

Analiza stării infracţionale, a muncii organelor de stat chemate să asigure ordinea şi legalitatea socialistă ne permite să tragem concluzia că în ultimii ani asistăm la o îmbunătăţire a stărilor de lucruri în acest domeniu.

În general, putem spune că starea de spirit a cetăţenilor patriei noastre este bună. Aceasta se manifestă în sprijinul pe care în mod unanim poporul îl acordă politicii interne şi externe a partidului şi statului, în rezultatele obţinute de oamenii muncii în înfăptuirea sarcinilor planului de stat. Succesele obţinute în creşterea producţiei industriale şi agricole, în realizarea planului cincinal actual constituie dovada grăitoare a justeţei politicii marxist-leniniste a partidului nostru de făurire a unei puternice baze tehnice-materiale a socialismului. O dată cu economia, în ţara noastră cunosc o puternică înflorire ştiinţa, învăţămîntul şi cultura, întreaga viaţă socială. Se realizează sarcinile privind creşterea nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii. În această uriaşă muncă creatoare se afirmă tot mai puternic rolul conducător al clasei muncitoare, care îşi îndeplineşte cu cinste menirea de clasă conducătoare a întregii naţiuni socialiste. Sînt tot mai puternic puse în evidenţă potenţialul şi energia ţărănimii noastre; se întăreşte continuu alianţa muncitorească-ţărănească. Intelectualitatea din toate sectoarele de activitate se afirmă ca o forţă tot mai importantă în lupta pentru progresul general al patriei socialiste.

Rezolvarea în spiritul marxism-leninismului a problemei naţionale în ţara noastră, asigurarea deplinei egalităţi în drepturi a tuturor cetăţenilor patriei, fără deosebire de naţionalitate, au dus la cimentarea unităţii întregului popor în jurul partidului şi guvernului.

O importanţă deosebită pentru coeziunea naţiunii noastre socialiste au dezvoltarea democraţiei socialiste, participarea tot mai largă şi activă a maselor populare la elaborarea şi înfăptuirea politicii interne şi externe a partidului şi statului, la conducerea întregii activităţi economice-sociale.

În acest climat general, munca organelor de stat, chemate să asigure cuceririle revoluţionare şi creaţia paşnică

a poporului nostru, se bucură de un puternic sprijin din partea maselor largi populare.

În ultimul timp, acționîndu-se consecvent pentru întărirea în continuare a ordinii și legalității socialiste, au fost adoptate o serie de normative menite să contribuie la perfecționarea organizării noastre sociale. În acest context menționăm îmbunătățirea conducerii și planificării economiei, care, după cum se știe, constituie o latură primordială a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În acest cadru se înscriu și măsurile de îmbunătățire a activității organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție. Vă sînt cunoscute hotărîrile și legile adoptate în acest domeniu și de aceea nu mă voi mai referi la ele. Ceea ce caracterizează toate măsurile de perfecționare a vieții noastre sociale, inclusiv cele luate în acest domeniu, este atragerea tot mai largă a oamenilor muncii la rezolvarea problemelor. În această privință voi sublinia — pentru ilustrare — colaborarea largă a organelor de miliție, securitate și de grăniceri cu gărzile patriotice și detașamentele de pregătire militară a tineretului.

În antrenarea maselor populare în sprijinul muncii organelor de stat, noi pornim de la faptul că apărarea ordinii și proprietății socialiste constituie o obligație patriotică a întregului popor, că numai cu sprijinul activ și organizat al poporului, organele de stat își pot îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile încredințate.

Firește, nu intenționez să analizez în amănunt munca fiecărui organ însărcinat cu păstrarea ordinii și întărirea legalității în societatea noastră ; acest lucru s-a făcut în cadrul dezbaterilor ce au avut loc în consfătuirea dumneavoastră. Cunosc că s-au adus, cu acest prilej, unele critici activității desfășurate, că s-au făcut, de asemenea, numeroase propuneri și sugestii de îmbunătățire a muncii ; toate acestea vor trebui studiate și analizate cu răspundere de conducerile organelor respective și aplicate în viață. Am convingerea că, după aceste dezbateri, dumneavoastră veți ști să trageți concluziile ce se impun și veți trece cu hotărîre la îmbunătățirea muncii în sectoarele în care lucrați. Conducerea partidului își exprimă încrederea că organele respective, conducerile lor vor ști să ia măsurile ce se impun pentru lichidarea neajunsurilor și ridicarea muncii lor la nivelul exigențelor de azi ale societății socialiste, ale poporului nostru.

Stimați tovarăși,

Faptul că în societatea noastră mai există încă oameni care încalcă legile statului sau nesocotesc normele eticii, echității și dreptății sociale se datorește în bună măsură unor mentalități înapoiate care mai persistă, dar și unor lipsuri și greșeli din munca noastră. Lupta împotriva încălcării normelor de conviețuire socială trebuie înțeleasă ca o problemă ce privește toate organele de partid și de stat, întreaga noastră societate socialistă.

În acest sens este necesară o preocupare mai intensă pentru încadrarea în muncă și în activitatea socială a tuturor cetățenilor și, totodată, luarea unor măsuri hotărîte pentru întărirea ordinii și disciplinei în producție. De altfel, acesta este și sensul ultimelor legi privitoare la organizarea producției și a muncii, cît și la sancționarea unor infracțiuni. Considerăm că astăzi, cînd în țara noastră sînt create condiții ca toți cetățenii să poată depune o muncă utilă, existența unor oameni care se sustrag muncii constituie un fenomen negativ ; trebuie să ne preocupăm serios ca fiecare cetățean să fie încadrat în muncă.

În al doilea rînd, se impune o preocupare susținută pentru mai buna deservire materială și culturală a oamenilor muncii. Sînt cunoscute preocupările partidului și guvernului de a asigura ridicarea continuă a nivelului de

trai al poporului ; acționînd în această direcție, este necesar ca și organele economice, atît întreprinderile producătoare de bunuri de consum, cît și unitățile din comerț, să-și facă cum trebuie datoria. Trebuie să se acorde o atenție mai mare, pe de o parte, producerii de mărfuri pentru consum, iar pe de altă parte deservirii civilizate a oamenilor muncii. Vă sînt cunoscute lipsurile care mai există în acest domeniu, faptul că acesta este sectorul unde întîlnim încă un mare număr de infracțiuni, care, pînă la urmă, se răsfrîng nemijlocit asupra nivelului de trai al oamenilor muncii. Este necesar să acordăm o atenție deosebită lichidării acestor stări de lucruri, asigurării pretutindeni a deservirii cinstite și în cele mai bune condiții a populației.

În al treilea rînd, este necesară îmbunătățirea radicală a muncii politice-educative de masă, luarea tuturor măsurilor pentru a folosi mai bine în acest scop mijloacele de educare de care societatea noastră dispune : radioul, televiziunea, presa, cartea, teatrul, cinematografia și celelalte arte, activitatea artistică de masă și altele. Să veghem ca conținutul educativ al operelor și lucrărilor de artă, al emisiunilor de radio și televiziune, al filmelor și altor manifestări artistice să fie mai direct îndreptat spre formarea conștiinței socialiste, spre combaterea unor stări de lucruri negative din societate, ca toate acestea să contribuie într-o mai mare măsură la promovarea concepțiilor noastre despre lume și viață, la educarea socialistă a oamenilor muncii. În această privință avem încă lipsuri serioase. În lupta împotriva diferitelor manifestări antisociale, rolul acestor mijloace de educare devine hotărîtor — și avem datoria să luăm toate măsurile pentru a le folosi în mod cît mai eficient, în interesul întregii noastre societăți.

În al patrulea rînd, trebuie să ne preocupăm permanent de crearea unei puternice opinii de masă împotriva manifestărilor antisociale la care m-am referit, a celor care se fac vinovați de încălcarea normelor de conviețuire socialistă.

În al cincilea rînd, este necesar să organizăm mai bine și să intensificăm controlul obștesc în toate domeniile de activitate. Este clar că, avînd un control obștesc bine organizat, vom putea să prevenim și să împiedicăm o serie de manifestări care aduc prejudicii în diferite sectoare și care, pînă la urmă, dăunează în general societății noastre.

Am lăsat mai la urmă activitatea organelor de stat care sînt chemate să ia măsuri represive împotriva celor care se sustrag de la normele și legile societății noastre nu pentru că aceste organe nu ar trebui să intervină pentru a combate asemenea stări de lucruri ; dimpotrivă, consider că rolul lor este de a lua parte activă la înfăptuirea tuturor măsurilor de educare și de prevenire a stărilor infracționale la care m-am referit. Nu doresc în nici un caz să se înțeleagă de către cineva că miliția, securitatea, procuratura și justiția ar trebui să aștepte doar rezultatele măsurilor de educație și de mai bună organizare socială ; aceste organe trebuie să colaboreze strîns cu celelalte organisme de stat, obștești, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să participe la întreaga activitate de combatere prin toate mijloacele — organizatorice și educative — a manifestărilor antisociale.

În această ordine de idei consider că este necesar să se acorde o atenție mai mare cunoașterii legilor de către toți cetățenii patriei. Organele de stat trebuie să ia măsuri pentru a lichida lipsurile ce s-au manifestat în acest domeniu. Se știe, de altfel, că necunoașterea de către cetățeni a legilor, a diferitelor hotărîri, a sancțiunilor la care sînt supuși dacă încalcă aceste legi contribuie, într-o bună

măsură, la apariţia unor stări de lucruri infracţionale şi a unor manifestări antisociale. De aceea consider că procuratura şi miliţia vor trebui să organizeze periodic întîlniri cu populaţia în cadrul cărora să fie prelucrate legile ; trebuie să se reamintească pe această cale cetăţenilor, cel puţin o dată pe an, prevederile legilor şi normele de convieţuire socială. Nu trebuie să considerăm că dacă am publicat în presă o lege sau o hotărîre, dacă am prelucrat-o o dată cu oamenii, prin aceasta am rezolvat problema pentru totdeauna. Este necesar — şi insist asupra acestei probleme — ca periodic, anual cel puţin, să se asigure explicarea în faţa cetăţenilor a legilor, a hotărîrilor, a modului în care trebuie acţionat pentru respectarea lor.

O atenţie deosebită trebuie acordată discutării la locul de muncă cu cei care au încălcat legea sau au comis diferite abateri. Ar trebui ca, de regulă, să organizăm procesele de judecată a unor astfel de infracţiuni chiar la locul de muncă al celor vinovaţi, în cartierele sau în satele unde ei locuiesc. Trebuie să facem publice sentinţele şi măsurile luate — aceasta fiind o cale a promovării legalităţii socialiste şi o importantă formă educativă de masă ; nu trebuie să uităm nici un moment rolul important pe care îl are mobilizarea opiniei publice împotriva celor care calcă legea. Trebuie să spunem că, din păcate, ne ocupăm încă puţin de mobilizarea oamenilor muncii împotriva elementelor antisociale. Consider necesar să stabilim în această privinţă un program de măsuri permanente ; să asigurăm ca aceste măsuri să facă parte integrantă din activitatea de zi cu zi a organelor noastre de miliţie, securitate, procuratură şi justiţie.

Lupta împotriva infractorilor, a elementelor cu manifestări antisociale cere în acelaşi timp îmbunătăţirea activităţii organelor securităţii de stat. Este necesar ca organele de securitate să dea dovadă de mai multă combativitate împotriva oricăror manifestări care afectează interesele orînduirii noastre socialiste. Nu trebuie să scăpăm din vedere că se mai pot găsi ici, colo elemente declasate în stare să se dedea la acţiuni de sabotaj sau spionaj, să se pună în slujba duşmanului, a cercurilor imperialiste, să-şi trădeze poporul. Faţă de aceştia organele noastre de securitate trebuie să fie necruţătoare. Vorbim despre aceasta nu pentru că activitatea unor asemenea elemente ar prezenta vreun pericol pentru societatea noastră, pentru securitatea statului socialist. Orînduirea noastră socialistă este puternică, de neînvins ; ea se bazează pe devotamentul nemărginit şi ataşamentul unanim al milioanelor de oameni ai muncii de la oraşe şi sate faţă de cauza socialismului, pe dragostea nemărginită faţă de patrie şi încrederea faţă de partid a întregului nostru popor. M-am referit la aceasta pentru că avem obligaţia permanentă de a împiedica producerea chiar şi celui mai mic prejudiciu societăţii noastre socialiste, intereselor oamenilor muncii — constructori ai socialismului.

De asemenea, este necesar să se acorde mai multă atenţie păstrării şi apărării secretului de stat. Trebuie să fie clar, tovarăşi, că, în condiţiile în care ne desfăşurăm activitatea, persistă şi vor persista încercări ale unor cercuri străine de a intra în posesia unor acte secrete, de a cunoaşte activitatea strict internă a organelor noastre de stat. De aceea, organele de securitate trebuie să vegheze cu hotărîre ca toate unităţile aparatului de stat, toate organizaţiile economice şi sociale să respecte cu stricteţe legile şi dispoziţiile privitoare la păstrarea secretului de stat.

Este necesar ca miliţia să-şi intensifice activitatea împotriva acelora care sustrag valori din avutul obştesc. Delapidarea este un act deosebit de periculos pentru so-

cietate. Trebuie să considerăm delapidarea, furtul din avutul obştesc ca acţiuni profund antisociale, îndreptate împotriva intereselor orînduirii noastre socialiste, a intereselor generale ale celor ce muncesc — şi să le tratăm ca atare ! Consider că în această privinţă şi organele de securitate trebuie să fie mai active. Securitatea trebuie să conlucreze mai strîns cu miliţia, cu organismele chemate să se ocupe de infracţiunile economice. Uneori este destul de greu să se facă o delimitare netă între delapidare din avutul obştesc şi actul de sabotaj, întrucît amîndouă lovesc în interesele poporului — creatorul şi proprietarul mijloacelor de producţie, al bunurilor materiale din ţara noastră, al întregii avuţii naţionale.

Împotriva celor care comit asemenea infracţiuni, care subminează proprietatea obştească, trebuie acţionat cu toată fermitatea ; nimeni în societatea noastră nu trebuie să-şi permită să sustragă sau să prejudicieze în vreun fel proprietatea obştească ! Avînd în vedere că principiul de bază al orînduirii noastre socialiste este că nimeni nu poate trăi fără a depune o muncă folositoare societăţii, se impune să acţionăm hotărît împotriva celor ce nu doresc să muncească, trăind de pe urma jefuirii, într-un fel sau altul, a societăţii — a proprietăţii obşteşti sau a proprietăţii particulare a cetăţenilor.

Organele de miliţie au, de asemenea, datoria să vină mai operativ în ajutorul cetăţenilor victime ale unor elemente declasate. Apărarea vieţii şi avutului tuturor cetăţenilor este una din îndatoririle fundamentale ale organelor de miliţie şi securitate ; or, în această privinţă trebuie spus că nu întotdeauna ele răspund chemărilor cetăţenilor. Se întîmplă ca aceste organe să nu acţioneze cu promptitudine atunci cînd, într-un fel sau altul, cetăţenii sînt lezaţi de acţiunile elementelor declasate, anti-

sociale. În această privinţă consider că organele de miliţie ar trebui să revadă felul de organizare a muncii, precum şi atribuţiile pe care le au miliţienii, îndeosebi cei din posturi, întrucît, nu o dată, cetăţenii se plîng pe drept cuvînt că dacă se adresează unui miliţian din circulaţie cu o problemă care nu-i de circulaţie nu sînt luaţi în seamă şi sînt trimişi să caute agentul de miliţie care răspunde de problema respectivă. Or, consider că nu se poate face o asemenea diviziune mecanică a muncii în miliţie. O asemenea diviziune este explicabilă la nivel central — cuprinzînd controlul, organizarea, cercetarea problemelor —, dar miliţianul din post trebuie să cunoască toate problemele, să poată răspunde şi acţiona pentru respectarea legii în orice domeniu.

În ce priveşte organele de procuratură şi justiţie, doresc mai întîi să mă refer la obligaţia lor de a conlucra strîns cu miliţia şi securitatea în luarea măsurilor de apărare a proprietăţii obşteşti, a cuceririlor revoluţionare şi a muncii paşnice a poporului. Organele de procuratură şi justiţie trebuie să dea dovadă de mai multă exigenţă în aplicarea pedepselor legale acelora care nesocotesc ordinea şi legile ţării. În această privinţă trebuie spus că avem nu puţine cazuri cînd organele de procuratură şi justiţie dovedesc lipsă de exigenţă, de combativitate. Pornind de la o prost înţeleasă „grijă faţă de om", ele nu sancţionează, de fapt, pe cei vinovaţi ; este clar că, prin aceasta, ele nu contribuie la combaterea infracţiunilor, la crearea unei puternice stări de spirit împotriva acestora. A abuza de diferite „circumstanţe atenuante", a pune în libertate pe cei condamnaţi pe motiv că trebuie să le dăm posibilitatea să se îndrepte — deşi pînă atunci s-au făcut nu puţine încercări de îndreptare —, aceasta nu constituie o dovadă a grijii faţă de om, ci o neînţelegere a rolului şi răspun-

derii pe care le au în societatea noastră organele de procuratură și justiție.

Este necesar ca ministerele și organele centrale respective să exercite un control mai eficace în toate unitățile subordonate. Judecătorii și procurorii să fie pătrunși de răspunderea pe care o au față de clasa muncitoare, de întregul popor. Concepția după care judecătorul răspunde în fața conștiinței sale trebuie completată cu aceea că el trebuie să aibă o înaltă conștiință socialistă, comunistă, că răspunde în fața poporului de felul cum își îndeplinește îndatoririle. De altfel, acesta este și sensul noii legi de organizare judecătorească, prin care se prevede ca judecătorii și procurorii să fie aleși, adică să se afle sub controlul poporului.

Fiecare lucrător din justiție și procuratură trebuie să înțeleagă că are datoria să facă totul pentru a servi exemplar clasa muncitoare, întregul nostru popor ; fiecare să considere că își îndeplinește îndatoririle ce-i revin numai dacă, prin felul cum aplică legile țării, contribuie la îmbunătățirea generală a vieții sociale, la diminuarea și, pînă la urmă, la lichidarea stărilor infracționale.

După cum se știe, partidul și guvernul au luat o serie de măsuri pentru a pune capăt abuzurilor și ilegalităților. Aceste măsuri au fost discutate pe larg la timpul său și de aceea nu doresc să mă mai refer la ele. Se pare însă că unii lucrători din organele de stat au înțeles că nu trebuie să mai facă nimic, spre a nu fi acuzați de ilegalități și abuzuri. Acest fel de a înțelege rolul și sarcinile organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție nu are nimic comun cu concepția noastră despre organizarea socială și, în general, cu rolul pe care-l au asemenea organe în oricare stat, cu atît mai mult într-un stat al celor ce muncesc ca al nostru. Desigur, tovarăși, trebuie să veghem cu cea mai mare strictețe la respectarea legilor ; să nu admitem sub nici o formă abuzul. Așa cum am mai spus și altă dată, să facem totul ca nimeni să nu sufere vreo pedeapsă fără a fi vinovat. Dar, arătînd necesitatea respectării legalității socialiste, a evitării categorice a abuzurilor, doresc, totodată, să atrag atenția asupra lipsei de măsuri împotriva celor care încalcă legile țării sau aduc prejudicii orînduirii oamenilor muncii. De fapt, nesancționarea celor vinovați constituie tot un abuz și o ilegalitate, tot o încălcare a legii. Lupta pentru respectarea legalității socialiste înseamnă aplicarea cu fermitate a legilor țării în orice împrejurare !

Este necesar să acordăm o mai mare atenție măsurilor preventive. Principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale.

În îmbunătățirea activității organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție, o mare răspundere revine comuniștilor care lucrează în aceste sectoare. Este necesar ca organizațiile de partid din cadrul tuturor acestor organisme să acorde mai multă atenție felului cum membrii de partid își îndeplinesc îndatoririle ce le revin. Sarcini importante au în această privință comitetele județene de partid, toate organele și organizațiile de partid, care trebuie să organizeze și să conducă întreaga activitate de combatere a manifestărilor antisociale, să mobilizeze masele largi populare și să creeze o puternică opinie publică împotriva tuturor celor ce încalcă legile țării. Într-un fel, tovarăși, existența unor asemenea manifestări sau diminuarea lor constituie și o oglindă a activității organizațiilor de partid. Acolo unde organizațiile de partid știu să desfășoare o bună muncă politică-organizatorică, unde se folosesc toate mijloacele educative, inclusiv măsurile re-

presive, și manifestările antisociale dispar sau devin foarte neînsemnate, tot mai puține.

Consiliile populare au, de asemenea, sarcini importante în înfăptuirea măsurilor de respectare a legilor. Este necesar ca ele să se preocupe mai mult de ceea ce se întîmplă pe teritoriul lor, să apeleze mai des la organele de stat de specialitate și să exercite — în conformitate cu prevederile înscrise în legea de organizare a acestor consilii — controlul și îndrumarea organelor de miliție.

Așa cum am mai spus, tovarăși, aceste probleme trebuie să stea permanent în atenția organelor centrale, începînd cu Comitetul Central al partidului. Problemele de care ne-am ocupat în aceste zile, lupta împotriva infracțiunilor și manifestărilor antisociale sînt chestiuni care nu pot fi rezolvate numai de organele de specialitate ; ele sînt probleme ale întregii societăți, ale întregii noastre munci de organizare și educație socială. Numai în măsura în care toate organele de stat și obștești își vor uni eforturile și vor acționa cu hotărîre în această direcție, vom obține rezultate bune !

Fără îndoială că succesele pe care noi le obținem în toate domeniile de activitate, justețea politicii noastre generale, perspectivele de dezvoltare a societății, de ridicare a bunăstării materiale și culturale a întregului popor contribuie în mod simțitor la diminuarea manifestărilor negative la care m-am referit. Întregul popor dorește să existe cît mai puțini — și, pînă la urmă, dacă se va putea, să nu mai existe de loc — oameni care să încalce legile țării, să nesocotească normele de conviețuire socială.

În încheiere, doresc să subliniez că partidul și guvernul dau o înaltă apreciere activității organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție. În munca lor, aceste organe au obținut succese mari. Prin măsurile care au fost luate în ultimul timp s-au creat toate condițiile ca ele să desfă-

șoare o activitate și mai bună, să-și îndeplinească tot mai bine sarcinile importante ce le revin.

Sînt convins, tovarăși, că se vor trage toate învățămintele din munca de pînă acum, că toți lucrătorii din securitate, miliție, procuratură și justiție vor acționa cu fermitate pentru îmbunătățirea activității lor, aducîndu-și astfel contribuția la înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului, la perfecționarea vieții sociale din țara noastră, la opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Vă urez dumneavoastră și tuturor lucrătorilor din aceste organisme succese tot mai mari în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire ! *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri cu puternice aplauze).*

INTERVIU ACORDAT ZIARIŞTILOR TURCI FURUZAN TEKIL DE LA ZIARUL „ZAFER“ ŞI SAID TERZIOGLU DE LA ZIARUL „CUMHURIYET“

— *11 aprilie 1970* —

ÎNTREBARE : *Excelenţa Voastră este satisfăcută de evoluţia relaţiilor româno-turce în ultimii ani ?*

RĂSPUNS : În ultimii ani, relaţiile dintre România şi Turcia au cunoscut o dezvoltare ascendentă. Doresc să menţionez evoluţia pozitivă a raporturilor economice şi tehnice-ştiinţifice dintre ţările noastre. S-au dovedit foarte utile schimburile de delegaţii economice, culturale, ştiinţifice, intensificarea turismului şi, în general, contactele dintre diferiţi reprezentanţi ai României şi Turciei.

Păstrez o plăcută amintire vizitei pe care am făcut-o anul trecut în Turcia, întîlnirilor cu preşedintele Sunay şi alţi conducători ai Turciei şi cu populaţia ţării dumneavoastră. Sînt convins că preşedintele Turciei va fi primit în România de poporul nostru cu aceleaşi sentimente de prietenie.

În ce priveşte perspectiva relaţiilor româno-turce, consider că atît vizita pe care am făcut-o în Turcia, cît şi cea pe care o va face preşedintele Turciei în România vor contribui la dezvoltarea şi mai intensă a relaţiilor

dintre popoarele şi ţările noastre, în interesul reciproc şi al cauzei păcii generale.

ÎNTREBARE : *În timpul vizitei în Turcia aţi subliniat ideea denuclearizării Balcanilor. Opinia publică este foarte interesată de această propunere. V-am ruga să o dezvoltaţi.*

RĂSPUNS : România consideră că realizarea unei colaborări trainice între ţările din Balcani constituie, în condiţiile de astăzi, un factor de primă necesitate pentru dezvoltarea fiecărei ţări din această regiune şi, totodată, pentru cauza securităţii şi păcii în Balcani şi în Europa.

Pornind de la pericolul pe care îl reprezintă armele nucleare pentru însăşi viaţa şi civilizaţia omenirii, România consideră că trebuie acţionat cu fermitate pentru ca în Balcani să nu existe arme nucleare.

Noi considerăm realizarea de zone denuclearizate ca o parte componentă a luptei pentru dezarmarea nucleară, pentru scoaterea armelor nucleare în afara legii.

ÎNTREBARE : *Ce gîndiţi dumneavoastră despre mişcările tineretului care au loc în aproape toate ţările din lume ?*

RĂSPUNS : Am privit şi privesc cu simpatie mişcările tineretului care se pronunţă tot mai hotărît pentru o politică socială menită să asigure tuturor oamenilor muncii condiţii mai bune de viaţă, libertăţi şi drepturi democratice şi, în acelaşi timp, pentru o politică de colaborare şi pace între popoare. Consider aceste mişcări — cu toate limitele care apar într-un loc sau altul — ca o expresie a nemulţumirii maselor largi ale tineretului faţă de stările de lucruri ce contravin aspiraţiilor de progres ale omenirii contemporane şi, în acelaşi timp, ca o expresie a dorinţei de schimbări profunde care să ducă la crearea

unei lumi mai drepte, în care tineretul să-şi ocupe locul care i se cuvine.

ÎNTREBARE : *Cum apreciaţi situaţia din Cipru ?*

RĂSPUNS : Desigur că problema situaţiei din Cipru interesează pe locuitorii acestui stat, şi, de aceea, nu aş dori să mă amestec în vreun fel în treburile interne ale Ciprului. Apreciez că asigurarea independenţei şi integrităţii Ciprului constituie un factor primordial pentru rezolvarea problemelor Ciprului de către însăşi populaţia cipriotă — fie greacă sau turcă —, pentru convieţuirea în pace şi înţelegere. În acelaşi timp, un Cipru independent va fi un factor activ de pace şi colaborare în Balcani şi în Europa.

ÎNTREBARE : *Care este părerea dumneavoastră în legătură cu perspectivele înfăptuirii securităţii europene?*

RĂSPUNS : România consideră că înfăptuirea securităţii europene constituie în momentul de faţă una din problemele cele mai importante ale politicii internaţionale. Noi pornim de la necesitatea ca între statele europene să se stabilească relaţii care să excludă folosirea forţei sau ameninţarea cu forţa şi să asigure dezvoltarea liberă şi independentă a fiecărei naţiuni europene. De asemenea, consider necesar ca între popoarele europene să se dezvolte larg colaborarea tehnică, economică, ştiinţifică, culturală şi de altă natură, fără nici o discriminare.

Avînd în vedere că securitatea europeană corespunde intereselor tuturor popoarelor de pe acest continent, apreciem că sînt condiţii favorabile pentru a se putea organiza o consfătuire a statelor europene. Doresc, totodată, să subliniez că nu trebuie să aşteptăm ca securitatea europeană să se realizeze de la sine ; dimpotrivă, este necesar ca popoarele, oamenii politici, guvernele să desfăşoare o activitate intensă pentru a se ajunge la colaborare, pace şi securitate în Europa.

ÎNTREBARE : *După părerea dumneavoastră, cînd ar putea să înceapă conferinţa privind securitatea europeană? Cînd s-ar putea lansa prima invitaţie, ca să spunem aşa ?*

RĂSPUNS : E greu de vorbit despre o dată anume, chiar aproximativă. Mi se pare că în momentul de faţă esenţial este a se acţiona de către toate statele pentru pregătirea realizării acestei conferinţe. Stabilirea unei date sau lansarea unor invitaţii presupune un acord cvasiunanim al statelor europene.

ÎNTREBARE : *S-a făcut pînă acum un sondaj pentru a se vedea care ar fi părerea participanţilor ?*

RĂSPUNS : Au avut loc multe întîlniri între reprezentanţii statelor europene ; sînt în curs o serie de consultări : un trimis al guvernului finlandez întreprinde în acest scop o călătorie într-un şir de state europene ; fără nici o îndoială, asemenea acţiuni vor trebui intensificate pentru a se ajunge la o înţelegere în legătură cu convocarea conferinţei.

În încheiere, îmi exprim convingerea că între popoarele român şi turc se vor dezvolta relaţii tot mai intense, că presa va contribui şi ea la dezvoltarea acestor relaţii ; doresc să transmit cititorilor ziarelor dumneavoastră şi întregului popor turc cele mai bune urări de prosperitate şi fericire.

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI TURCIEI, CEVDET SUNAY, ŞI A SOŢIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 13 aprilie 1970 —

Stimate domnule preşedinte,
Stimată doamnă Sunay,
Doamnelor şi domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut să vă salut în modul cel mai cordial pe dumneavoastră, stimate domnule preşedinte, pe distinsa dumneavoastră soţie, pe toţi colaboratorii care vă însoţesc în această vizită şi să dau expresie sentimentelor de înaltă ospitalitate ale întregului popor român. Mulţumindu-vă pentru amabilitatea cu care aţi răspuns invitaţiei de a ne vizita ţara, ne exprimăm convingerea că această vizită se va înscrie ca un moment important în evoluţia raporturilor dintre România şi Turcia. Poporul nostru îşi primeşte întotdeauna prietenii cu căldură şi simpatie; manifestările pline de cordialitate şi stimă cu care populaţia Bucureştiului v-a întîmpinat astăzi ca, de altfel, primirea frumoasă şi ospitalitatea desăvîrşită cu care am fost înconjuraţi în timpul vizitei pe care am făcut-o anul trecut în Republica Turcia constituie o vie ilustrare a prieteniei şi preţuirii reciproce

dintre popoarele şi ţările noastre. Personal, păstrez bogate impresii despre frumoasa dumneavoastră ţară, despre talentatul şi harnicul popor turc.

Veţi avea prilejul, stimate domnule preşedinte, ca în timpul vizitei în ţara noastră să cunoaşteţi mai îndeaproape poporul român, aspiraţiile şi preocupările sale, munca de construcţie paşnică şi amploarea eforturilor pe care el le depune pentru a asigura progresul şi prosperitatea patriei sale.

Muncind pentru edificarea orînduirii noi, socialiste, pentru făurirea României moderne, poporul nostru este profund animat de sentimente de stimă şi respect faţă de celelalte popoare, de năzuinţa de a colabora şi trăi în pace şi bună înţelegere cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială.

Statornicirea unor raporturi de bună vecinătate între România şi Turcia a constituit, în secolul nostru, obiectul unor preocupări stăruitoare ale unor reprezentanţi de seamă ai naţiunilor noastre, care au militat cu clarviziune pentru o prietenie sinceră şi colaborare fructuoasă între cele două ţări şi popoare. Avem astăzi posibilitatea — cred şi datoria — să continuăm această operă atît de utilă, să promovăm, prin eforturi comune, noi căi şi mijloace pentru adîncirea şi extinderea raporturilor de colaborare, corespunzător intereselor celor două ţări ale noastre, aspiraţiilor de pace, înţelegere şi securitate ale tuturor popoarelor.

Avem satisfacţia să constatăm că relaţiile dintre România şi Turcia — relaţii neumbrite de nici un fel de probleme litigioase — au cunoscut în ultimii ani o continuă dezvoltare. Un rol important în această direcţie l-au avut întîlnirile şi contactele nemijlocite dintre factorii de răspundere ai celor două ţări, care au contribuit la o mai bună cunoaştere reciprocă, au reliefat preocupări co-

mune și au deschis noi perspective de colaborare în diferite domenii de activitate. Schimburile comerciale fac progrese vizibile ; se lărgește colaborarea economică, tehnică și științifică ; sînt în curs de elaborare proiecte de cooperare economică ; se amplifică relațiile culturale și turistice.

Consemnînd evoluția pozitivă a relațiilor noastre bilaterale, cred că sînteți de acord, stimate domnule președinte, cu aprecierea că posibilitățile de a extinde colaborarea româno-turcă n-au fost nici pe departe epuizate, că dezvoltarea economică a celor două țări ale noastre deschide noi posibilități de a acționa împreună cu rezultate și mai bune în această direcție. Faptul că relațiile dintre România și Turcia sînt așezate trainic pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și colaborării reciproc avantajoase constituie o puternică premisă a evoluției lor sănătoase și rodnice.

Fiind situate în același spațiu geografic, trăind în bună înțelegere și prietenie, țările noastre au numeroase interese comune, dintre care de importanță primordială este acela al întăririi păcii și securității în Europa. Popoarele noastre sînt interesate ca Europa să nu mai devină niciodată teatrul unor noi conflagrații mondiale, ci terenul unei conlucrări fertile, în interesul fiecărei țări, al progresului general. În acest context apreciem că există premise pentru pregătirea unei conferințe general-europene, consacrată securității și cooperării pe continent. În concepția noastră este necesar să se asigure condițiile pentru ca toate țările interesate să poată participa nemijlocit și să-și aducă contribuția lor atît la pregătirea, cît și la buna desfășurare a conferinței. România se pronunță cu toată hotărîrea pentru dezbaterea largă a căilor și mijloacelor menite să ducă la statornicirea păcii și securității în Europa, își reafirmă dorința de a analiza cu toată

atenția, în spirit constructiv, de înțelegere și cooperare, orice propunere îndreptată spre înfăptuirea acestui obiectiv.

După părerea noastră, România și Turcia pot conlucra fructuos și pot aduce o contribuție importantă la dezvoltarea unor relații de bună vecinătate și înțelegere între statele din Balcani, la transformarea acestei părți a Europei într-o zonă a păcii și colaborării pașnice, liberă de arme nucleare. Aceasta corespunde intereselor vitale ale popoarelor din regiune și ar reprezenta, totodată, o contribuție importantă la eforturile generale de întărire a păcii și securității pe continentul european și în lume.

Pornind de la ideea că în lumea contemporană pacea este indivizibilă, nu putem să nu ne manifestăm îngrijorarea în legătură cu existența și perpetuarea unor periculoase focare de tensiune și încordare în diferite părți ale lumii. Împreună cu forțele iubitoare de pace din întreaga lume, ne pronunțăm pentru încetarea neîntîrziată a războiului din Vietnam. Poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile interne, potrivit dorinței și voinței proprii, fără nici un amestec din afară. Constituie, de asemenea, un serios motiv de îngrijorare situația din Orientul Mijlociu, unde are loc o intensificare a acțiunilor militare, care agravează conflictul. Sperăm că în cele din urmă rațiunea va învinge, că ostilitățile vor înceta și se va trece la aplicarea în practică a prevederilor rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Viața evidențiază tot mai mult că unica modalitate de rezolvare a problemelor litigioase o constituie mijloacele pașnice, tratativele purtate în spiritul stimei și respectului reciproc. În acest sens sînt chemate, după părerea noastră, să acționeze toate statele — mari, mijlocii sau mici —, indiferent de orînduirea socială sau de continentul pe care se află situate.

Răspunderea pentru viitorul omenirii cere popoarelor, conducătorilor de state să acţioneze în modul cel mai hotărît pentru dezarmare, pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, care a luat proporţii fără precedent şi reprezintă o grea povară pentru toate ţările. Realizarea dezarmării generale şi, în primul rînd, a dezarmării nucleare ar reprezenta o imensă contribuţie la promovarea păcii şi progresului ; fondurile alocate în prezent în scopuri militare ar putea fi utilizate în vederea dezvoltării social-economice a ţărilor, pentru lichidarea marilor decalaje existente între nivelurile forţelor de producţie ale statelor, pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de trai ale omenirii.

În încheiere, ne exprimăm convingerea că vizita dumneavoastră în România, convorbirile pe care le vom avea ne vor permite să continuăm şi să dezvoltăm schimbul util de păreri, să definim noi posibilităţi de lărgire a relaţiilor noastre de colaborare şi cooperare în toate domeniile de activitate, de intensificare a conlucrării popoarelor român şi turc pentru îmbunătăţirea climatului internaţional, pentru promovarea idealurilor nobile ale păcii.

Propun să ridicăm paharul :

În sănătatea Excelenţei Sale, domnul preşedinte al Republicii Turcia, şi a doamnei Sunay ;

în sănătatea tuturor oaspeţilor ;

pentru fericirea şi bunăstarea poporului turc ;

pentru continua dezvoltare a colaborării între România şi Turcia ;

pentru pace şi prietenie între popoare !

CUVÎNTARE LA ADUNAREA FESTIVĂ CONSACRATĂ CENTENARULUI NAŞTERII LUI VLADIMIR ILICI LENIN

— 17 aprilie 1970 —

Stimaţi tovarăşi,

Aniversăm anul acesta, la 22 aprilie, împlinirea unui secol de la naşterea genialului gînditor şi conducător revoluţionar marxist — Vladimir Ilici Lenin.

Încă din tinereţe Lenin şi-a consacrat viaţa luptei pentru eliberarea socială şi naţională a popoarelor din Rusia ţaristă, cauzei revoluţiei proletare şi făuririi comunismului. Desfăşurîndu-şi activitatea revoluţionară la sfîrşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, Lenin a analizat în mod ştiinţific, pe baza materialismului dialectic şi istoric, condiţiile economice şi sociale din acea vreme şi a dezvoltat în mod corespunzător marxismul în noua etapă de evoluţie a societăţii.

O atenţie deosebită a acordat Lenin studierii structurii societăţii ruseşti, tendinţelor de evoluţie a relaţiilor de producţie din Rusia, perspectivelor dezvoltării capitalismului în această ţară. Totodată el a studiat atent caracteristicile şi stadiul de dezvoltare a ţărilor capitaliste avansate ; ducînd mai departe, în mod creator, analiza lui Marx

și Engels asupra capitalismului, el a desprins trăsăturile noi ale acestuia la începutul veacului nostru, punînd în evidență elementele care defineau intrarea societății burgheze în etapa imperialismului, precum și implicațiile economice, sociale și politice generale determinate de aceasta.

În mod firesc, pornind de la aceste descoperiri teoretice, Lenin a ajuns la obiectivele noi ce se puneau în fața proletariatului în lupta sa revoluționară, a fundamentat necesitatea, modul de organizare, precum și principiile ideologice și politice ale partidului de tip nou, capabil să mobilizeze și să conducă la victorie clasa muncitoare, masele populare împotriva exploatatorilor. Din analiza raportului internațional de forțe, care relevă dezvoltarea inegală și în salturi a țărilor capitaliste, V. I. Lenin a desprins totodată concluzia, de uriașă însemnătate pentru interesele proletariatului, a posibilității victoriei la început a revoluției și construcției socialismului într-o singură țară.

Adversar neîmpăcat al închistării dogmatice, Lenin a fost un militant neobosit pentru nou, atît în teorie, cît și în practică. El și-a întemeiat tezele și concluziile teoretice atît pe studiul vieții, cît și pe cunoașterea și generalizarea celor mai noi date ale științei, pe tot ceea ce era mai avansat în cunoașterea umană și practica socială contemporană. Întreaga operă leninistă reflectă preocuparea autorului de a-și confrunta necontenit opiniile, părerile cu schimbările care aveau loc în realitate, cu noile descoperiri pe plan mondial și de a le adapta în permanență dezvoltării societății și cunoașterii științifice. El privea teoria lui Marx, după propria expresie, nu ca ceva dat o dată pentru totdeauna, ca ceva „intangibil" și „definitiv încheiat". Referindu-se la cunoscuta subliniere pe care au făcut-o Marx și Engels cu privire la faptul că teoria marxistă nu trebuie considerată o dogmă, ci o călăuză în acțiune, Lenin arăta că „această teză clasică subliniază o latură a marxismului care de foarte multe ori este scăpată din vedere. Și — adăuga el — prin faptul că o scăpăm din vedere facem ca marxismul să devină ceva unilateral, îl deformăm, îl transformăm în ceva mort, îi răpim sufletul lui viu, subminăm bazele lui teoretice fundamentale — dialectica, teoria dezvoltării istorice multilaterale și pline de contradicții —, îi subminăm legătura cu problemele practice, concrete ale epocii, care se pot schimba la fiecare nouă cotitură a istoriei". Tocmai datorită acestui mod de gîndire creator, a acestei metode dinamice de studiere și înțelegere a realităților sociale, Lenin a putut duce mai departe monumentala operă a lui Marx și Engels, îmbogățind cu teze și concluzii noi, de o deosebită valoare, tezaurul teoriei și practicii revoluționare.

Înțelegerea în acest fel a marxism-leninismului, a rolului teoriei și a raportului ei cu practica este în zilele noastre de o actualitate stringentă. Sub ochii noștri în lumea contemporană au loc schimbări de o uriașă amploare și profunzime, care se succed cu mare rapiditate, atît în viața socială cît și în gîndirea oamenilor, în cunoașterea științifică, în relațiile internaționale. Asistăm la un proces de proporții fără precedent, în care popoarele se ridică la o viață nouă, hotărîte să-și conducă libere și independente propriul destin, în care uriașe forțe sociale de pretutindeni intră în arena mondială, participînd activ la lupta pentru democrație, pentru progres și pace. *(Vii aplauze)*. Problema transformării revoluționare a societății se pune tot mai acut, ridicînd în fața clasei muncitoare, a partidelor comuniste, a tuturor forțelor progresiste sarcini noi, de o deosebită complexitate. Mai mult ca oricînd, în aceste condiții, partidele comuniste nu-și pot îndeplini misiunea lor istorică decît acționînd în spirit

creator, dezvoltînd necontenit tezaurul gîndirii marxist-leniniste, străduindu-se să găsească răspunsuri concrete la realitatea vie de astăzi, să descopere soluțiile cerute de lupta revoluționară din zilele noastre.

Lenin s-a afirmat, totodată, ca un remarcabil organizator și conducător al proletariatului în lupta pentru cucerirea puterii și făurirea societății comuniste. Pentru prima oară, sub conducerea sa, a partidului făurit de el, clasa muncitoare din Rusia țaristă a obținut victoria în înfruntarea cu clasele exploatatoare, a răsturnat definitiv lumea veche, a devenit stăpînă în stat. Ideile sale au prins viață, au devenit realitate vie în crearea puterii sovietelor — primul stat muncitoresc-țărănesc din lume —, s-au materializat, ca urmare a luptei popoarelor sub conducerea partidelor comuniste, în victoria revoluției proletare într-un șir de țări care constituie astăzi sistemul socialist mondial.

O atenție deosebită a acordat Lenin dezvoltării mișcării revoluționare internaționale, intensificării luptei celor ce muncesc pentru drepturi și libertăți democratice, pentru eliberare socială și națională, împotriva exploatării și asupririi, a imperialismului. De asemenea, el a relevat însemnătatea deosebită a luptei popoarelor pentru scuturarea jugului colonial, prevăzînd cu o deosebită clarviziune desfășurarea ulterioară a evenimentelor, uriașa amploare a acestei mișcări care avea să ducă la destrămarea și prăbușirea rușinosului imperiu colonial, la apariția pe harta politică a lumii și la afirmarea în viața internațională a zeci și zeci de noi state independente pe toate continentele.

Nu se poate evoca personalitatea uriașă a lui Lenin fără a releva deosebitele sale calități umane și în special loialitatea pe care o manifesta față de tovarășii de muncă. După cum se știe, chiar față de cei cu care avea controverse și polemici ascuțite, Lenin păstra o atitudine civilizată, de considerație și respect. Cei care l-au cunoscut vorbesc de marea lui simplitate și modestie, de grija lui caldă, tovărășească față de oameni — una din trăsăturile de bază ale oricărui comunist, și cu atît mai mult ale unui conducător comunist. Sînt, de asemenea, notorii legătura lui strînsă cu masele, contactele frecvente pe care le avea cu oamenii din popor, de la care învăța, cu care se sfătuia chiar în cele mai importante probleme de stat.

Moartea l-a smuls prematur pe Lenin din clocotitoarea sa activitate teoretică și practică. Dispariția lui Vladimir Ilici Lenin, revoluționar realist și lucid, ferm, dar flexibil, de o mare receptivitate la nou, la tot ce este înaintat, cu o viziune largă asupra procesului de transformare a societății, de edificare a socialismului și comunismului, a reprezentat o grea pierdere pentru popoarele sovietice, pentru clasa muncitoare din toate țările, pentru întreaga omenire progresistă. El nu a putut vedea întruchipîndu-se aievea proiectele și previziunile sale, succesele grandioase pe care popoarele le-au obținut în înfăptuirea orînduirii socialiste, orînduire pe care el o concepea bazată pe dreptate și echitate socială, pe o largă democrație în care omul să-și poată afirma pe deplin personalitatea, capacitățile și virtuțile, să se simtă cu adevărat liber și stăpîn pe soarta sa.

Tovarăși,

Sărbătorim centenarul nașterii lui Lenin la împlinirea a 52 de ani de la victoria primei revoluții proletare, a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis o nouă epocă în dezvoltarea societății omenești. Crearea primului stat al muncitorilor și țăranilor și edificarea socialismului în Uniunea Sovietică au demonstrat în practică

superioritatea marxism-leninismului, marea lui forță transformatoare.

Roadele muncii eroice a poporului sovietic, condus de partidul comunist, s-au concretizat în progresul deosebit pe care l-au cunoscut forțele de producție, în puternica dezvoltare a întregii economii a U.R.S.S. Uniunea Sovietică realizează în prezent o producție industrială globală de circa 80 de ori mai mare decît în 1913, ajungînd să dețină aproape o cincime din producția industrială a întregii lumi. În ultimii 8 ani producția industrială a țării a crescut de peste 2 ori. A fost așezată pe baze noi, socialiste, agricultura sovietică, dotată cu mașini și mijloace tehnice la un nivel tot mai înalt. Uniunea Sovietică se situează astăzi la loc de frunte în dezvoltarea științei și tehnicii, explorarea spațiului cosmic, în utilizarea energiei nucleare, în radioelectronică și în alte domenii de importanță fundamentală pentru progresul contemporan. Se cunosc, de asemenea, marile progrese pe care Uniunea Sovietică le-a realizat în domeniul învățămîntului, în ocrotirea sănătății populației, în general, în creșterea standardului de viață, material și cultural, al poporului. Viabilitatea orînduirii sovietice, făurită de partidul creat de Lenin, s-a verificat cu strălucire atît în înfrîngerea intervenției imperialiste din primii ani după victoria revoluției, cît și în perioada celui de-al doilea război mondial, cînd poporul sovietic, dovedind un eroism cu adevărat legendar și făcînd uriașe sacrificii, nu numai că și-a apărat cuceririle revoluționare, dar a adus contribuția hotărîtoare la înfrîngerea fascismului, la eliberarea omenirii de acest grav pericol la adresa civilizației. Uniunea Sovietică a devenit astăzi o mare putere socialistă — economică, politică și militară —, avînd un rol de importanță deosebită în viața internațională actuală, în lupta pentru apărarea păcii popoarelor. *(Aplauze puternice).*

Poporul român, comuniștii din țara noastră au urmărit și urmăresc cu interes și simpatie deosebită munca creatoare a oamenilor sovietici pentru progresul și înflorirea patriei lor, se bucură din inimă de realizările remarcabile pe care le obțin în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în construirea societății comuniste și urează cu acest prilej popoarelor Uniunii Sovietice noi și noi succese pe drumul comunismului, al bunăstării și fericirii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este știut că, încă în timpul lui Lenin, între revoluționarii români și ruși au existat strînse relații de prietenie și colaborare. Este demnă de remarcat aprecierea dată de Lenin, încă în 1905, în timpul primei revoluții ruse, modului în care răsculații de pe crucișătorul „Potemkin" au fost primiți în țara noastră.

Mai tîrziu, în 1917, proletariatul din România, socialiștii români, masele largi muncitoare și alte categorii progresiste și-au exprimat activ, în ample manifestații, solidaritatea cu revoluționarii ruși, cu cauza Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Este demn de subliniat că revoluționarii români au alcătuit primul detașament internațional de luptă sub steagul tinerei republici sovietice, pentru victoria revoluției proletare. *(Aplauze puternice, prelungite).* Numeroși revoluționari și militanți progresiști români au luat parte, cu arma în mînă, la apărarea statului sovietic împotriva reacțiunii interne și a intervenției imperialiste ; unii din aceștia s-au întîlnit cu Lenin, au lucrat cu el, au avut fericirea să-l cunoască îndeaproape. *(Vii aplauze).*

În toate acestea se exprimă cu elocvență spiritul profund internaționalist care a animat întotdeauna clasa muncitoare din România, militanții din mișcarea socialistă românească, luptătorii progresiști, Partidul Comunist Ro-

mân. *(Aplauze puternice)*. Această tradiție nobilă este păstrată cu sfințenie și dusă mai departe în zilele noastre de Partidul Comunist Român, care se consideră parte integrantă în marea mișcare mondială pentru victoria idealurilor socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*.

La rîndul său, proletariatul român, mișcarea socialistă, partidul comunist au simțit întotdeauna de-a lungul grelelor lupte de clasă pe care le-au dus pentru drepturi și libertăți democratice, pentru răsturnarea orînduirii burghezo-moșierești și făurirea societății socialiste sprijinul, simpatia și solidaritatea activă a clasei muncitoare din celelalte țări, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a forțelor progresiste de pretutindeni. *(Vii aplauze)*.

Între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice s-au dezvoltat de-a lungul anilor raporturi de strînsă colaborare. În perioada ilegalității, Partidul Comunist Român a militat activ pentru stabilirea de relații diplomatice între România și Uniunea Sovietică, pentru prietenie între popoarele noastre.

Un obiectiv de seamă al P.C.R. a fost lupta împotriva participării României la războiul antisovietic declanșat de Germania fascistă, sabotarea pe toate căile a acestui război nedrept, urît de poporul român. Realizînd cu succes, sub conducerea P.C.R., insurecția armată din August 1944, în condițiile favorabile ale înaintării victorioase a glorioaselor armate sovietice, poporul român a întors armele împotriva cotropitorilor hitleriști și a participat cu armatele sale, cu toate forțele materiale și umane la războiul pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste. În lupta dusă de armata română, umăr la umăr cu ostașii sovietici, pentru eliberarea întregului teritoriu al țării noastre, precum și pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei s-a cimentat frăția de sînge dintre ostașii români

și sovietici, s-au pus bazele de nezdruncinat ale prieteniei dintre popoarele noastre. *(Aplauze puternice, prelungite)*. În anii socialismului relațiile dintre partidele și popoarele țărilor noastre s-au ridicat pe o treaptă superioară, au căpătat un conținut nou și au cunoscut o puternică dezvoltare. Partidul Comunist Român și guvernul român dau o înaltă apreciere relațiilor frățești cu P.C.U.S. și guvernul Uniunii Sovietice și sînt hotărîte să acționeze și în viitor cu toată fermitatea pentru întărirea și dezvoltarea lor continuă pe baza principiilor marxist-leniniste, pentru cimentarea trainică a prieteniei româno-sovietice, ceea ce corespunde intereselor generale ale socialismului în lume. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

Aniversarea centenarului nașterii lui Lenin are loc în condițiile creșterii continue a forțelor progresului și păcii în lumea întreagă. Dacă în urmă cu cinci decenii revoluția proletară triumfase într-o singură țară, în Uniunea Sovietică, astăzi orînduirea socialistă a obținut victoria pe un teritoriu de peste un sfert din suprafața totală a pămîntului, cuprinzînd peste 1 200 000 000 de oameni, adică circa 35% din populația globului.

După cel de-al doilea război mondial, popoarele dintr-un șir de țări din Europa și Asia au înfăptuit revoluția socialistă, au instaurat puterea muncitorilor și țăranilor. O deosebită însemnătate internațională a avut triumful revoluției populare în China, făurirea marelui stat socialist chinez. *(Aplauze puternice)*. De asemenea, un eveniment cu profunde semnificații a fost răsturnarea domniei exploatatorilor în Cuba, crearea primului stat socialist pe continentul american. *(Aplauze puternice)*. Astăzi sistemul socialist mondial cuprinde 14 state pe diferite continente ale globului pămîntesc.

Sistemul socialist se afirmă tot mai puternic pe arena mondială, exercitînd o înrîurire determinantă asupra evoluției vieții internaționale, asupra dezvoltării societății contemporane. Ideile lui Marx, Engels, Lenin, ideile socialismului și comunismului pătrund tot mai adînc în inima și conștiința maselor largi, au o tot mai mare influență asupra oamenilor muncii de pretutindeni. Noi și noi popoare, scuturînd jugul asupririi străine, se pronunță pentru o dezvoltare nouă, progresistă, care să asigure independența economică și politică a țării, ridicarea nivelului lor de trai. În țările capitaliste dezvoltate, clasa muncitoare și alte forțe sociale acționează cu hotărîre pentru o societate în care oamenii muncii să participe nemijlocit la conducerea vieții publice.

Mișcarea comunistă și muncitorească internațională a parcurs, din zilele lui Lenin și pînă în prezent, un amplu proces de creștere și maturizare. Astăzi pe toate continentele lumii activează aproape 100 de partide comuniste și muncitorești, în rîndul cărora se numără zeci și zeci de milioane de comuniști, care se situează, în numeroase țări, în fruntea luptei proletariatului, a maselor largi muncitoare, pentru drepturi și libertăți democratice, împotriva exploatării și asupririi, pentru idealul măreț al eliberării celor ce muncesc de sub tirania claselor stăpînitoare. A crescut capacitatea partidelor comuniste de a-și elabora de sine stătător linia politică, strategia și tactica revoluționară, de a-și adapta metodele și formele de muncă la condițiile sociale noi, de a reflecta în întreaga lor activitate interesele și aspirațiile popoarelor din care fac parte. Mișcarea comunistă și muncitorească se afirmă drept cea mai puternică forță politică a contemporaneității, cea mai măreață mișcare socială a timpului nostru, în stare să asigure transformarea revoluționară a societății. *(Aplauze puternice)*. Doresc ca, de la această tribună, cu prilejul acestei aniversări, să adresez partidelor comuniste, tuturor comuniștilor și revoluționarilor salutul frățesc al partidului nostru, al comuniștilor români, și urarea de noi și noi succese în lupta lor ! *(Vii aplauze)*.

În timpul vieții lui Lenin, dominația colonială se exercita pe un teritoriu reprezentînd aproape 45% din suprafața pămîntului și asupra unei populații de 855 000 000 de oameni, adică aproape jumătate din populația de atunci a globului ; astăzi colonialismul se mai menține pe un teritoriu ce reprezintă 3,7% din suprafața pămîntului, cu o populație de 36 000 000, adică de 1% din numărul total al locuitorilor globului. Pe ruinele fostului imperiu colonial au apărut, din timpul lui Lenin și pînă astăzi, aproape 80 de noi state independente, din care circa 70 în ultimele două decenii și jumătate.

Popoarele care au scuturat jugul imperialist își afirmă voința de a valorifica bogățiile naționale, energia și puterea de muncă în folosul lor propriu, de a asigura dezvoltarea liberă și independentă a țării, de a-și consolida cuceririle democratice dobîndite și a participa tot mai activ la viața politică a lumii, se pronunță cu tot mai multă hotărîre împotriva imperialismului, a neocolonialismului, pentru salvgardarea păcii. În Africa și Asia se intensifică lupta pentru lichidarea ultimelor resturi ale dominației coloniale. Poporul român, care el însuși a cunoscut asuprirea imperialistă, adresează calde felicitări tuturor popoarelor care au scuturat jugul imperialist și le urează succese tot mai mari în consolidarea independenței, în făurirea unei vieți mai bune pentru popoarele lor. Adresăm cele mai calde urări de succes popoarelor care luptă pentru scuturarea jugului imperialist. *(Aplauze puternice)*.

Pe toate continentele se ridică glasul zecilor de milioane de oameni care cer să se pună capăt politicii imperialiste de agresiune și amestec în treburile interne ale al-

tor state, să se instaureze în viața internațională relații bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, pe deplina egalitate în drepturi. Frontul mondial al progresului și păcii — care reunește sute și sute de milioane de oameni de diferite credințe și convingeri politice — reprezintă astăzi o uriașă forță, capabilă să pună stavilă planurilor cercurilor imperialiste agresive, să asigure pacea și securitatea în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Firește, în aprecierea situației internaționale actuale, a forțelor care se înfruntă pe arena mondială, nu putem uita nici un moment că în lume există încă imperialism, că atîta timp cît există imperialismul cu politica sa de dictat, de agresiune și amestec în treburile altor popoare, se menține și pericolul unui nou război.

O analiză marxist-leninistă a raportului de forțe existent astăzi pe plan mondial duce la concluzia că forțele antiimperialiste, forțele păcii și progresului se află în continuă creștere și afirmare, sînt superioare imperialismului; dacă vor acționa unite, ele pot împiedica planurile agresive ale imperialismului, pot asigura promovarea unei politici internaționale de înțelegere și colaborare, pot face să triumfe pacea în lume. *(Aplauze prelungite).*

Numai o analiză marxist-leninistă ne dă posibilitatea să apreciem în mod just raportul de forțe pe arena mondială, condițiile luptei internaționale. Este adevărat că orice subapreciere a pericolului pe care-l reprezintă forțele reacțiunii, imperialismului, ar putea provoca daune luptei revoluționare, antiimperialiste. Dar tot atît de adevărat este însă și faptul că o supraapreciere a forțelor imperialismului, o minimalizare a forțelor ce se pronunță pentru progres social și pace, a posibilităților de a acționa este de natură să ducă la concluzii demobilizatoare, să inspire neîncredere în capacitatea de luptă a frontului antiimperialist. Desigur, lupta dintre forțele progresului și cele ale

reacțiunii pe plan mondial nu are un caracter rectiliniu, nu reprezintă o suită de victorii neîntrerupte ale frontului antiimperialist. Dar apreciind în ansamblu desfășurarea luptei, nu putem să nu tragem concluzii optimiste cu privire la perspectivele evoluției omenirii, să nu afirmăm că în epoca contemporană există posibilitatea reală a înfrîngerii reacțiunii, a împiedicării războiului, a asigurării progresului social și a păcii. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

Una din profundele transformări revoluționare care a avut loc în viața socială a lumii moderne și care a determinat schimbarea radicală a raportului de forțe pe plan internațional în favoarea cauzei progresului și păcii a fost formarea în perioada postbelică a sistemului socialist mondial, dezvoltarea colaborării și prieteniei dintre țările socialiste.

Colaborarea și unitatea dintre țările socialiste au o mare importanță pentru creșterea influenței socialismului în lume, pentru victoria luptei în vederea asigurării păcii. Pornind de la această cerință fundamentală, România pune în centrul politicii sale externe prietenia și alianța cu toate țările socialiste, desfășoară cu consecvență o politică activă de dezvoltare largă a raporturilor de solidaritate și colaborare cu toate țările socialiste, își aduce contribuția la întărirea forței întregului sistem socialist mondial! Țara noastră promovează cu consecvență contacte și schimburi de vizite, la nivelul conducerii de partid și de stat, precum și la alte niveluri, cu reprezentanții celorlalte țări socialiste, dezvoltă schimbul de experiență cu acestea în opera de construire a noii orînduiri.

Ca membră a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, țara noastră acționează pentru perfecționarea continuă a colaborării și cooperării în cadrul acestei organizații, în

interesul reciproc al țărilor participante; ea întreține totodată largi raporturi de colaborare multilaterală cu toate țările socialiste. Noi vedem în lărgirea și intensificarea colaborării economice — atît cu țările care fac parte din C.A.E.R., cît și cu celelalte țări socialiste — un factor important menit să contribuie la dezvoltarea economică a fiecărei țări socialiste, la înflorirea multilaterală a tuturor națiunilor socialiste, suverane, libere și egale în drepturi, și prin aceasta la creșterea potențialului economic și a influenței în lume a sistemului socialist mondial. *(Vii aplauze).*

România este, de asemenea, membră a Tratatului de la Varșovia, creat pentru salvgardarea securității țărilor socialiste membre, împotriva oricărei agresiuni imperialiste în Europa. Animate de înalta răspundere ce revine României ca țară socialistă, partidul și guvernul nostru întăresc continuu capacitatea de apărare a patriei, asigură conducerea, înzestrarea și pregătirea de luptă a forțelor armate naționale și, totodată, întreține relații de colaborare strînse cu armatele celorlalte țări membre ale Tratatului, cu armatele tuturor țărilor socialiste. *(Vii aplauze).*

După cum se știe, între țările socialiste există deosebiri de păreri în aprecierea unor evenimente ale epocii contemporane, unele din acestea transformîndu-se în divergențe politice sau ideologice. Neînțelegerile și disensiunile create își au, după părerea noastră, originea în subaprecierea și, uneori, în nesocotirea cerințelor pe care le impune realitatea, a deosebirilor obiective existente în nivelul de dezvoltare economică și socială a acestor țări, a particularităților istorice, naționale.

Unitatea țărilor socialiste reprezintă, în condițiile actuale, un factor esențial al luptei revoluționare mondiale, al luptei antiimperialiste și de aceea noi considerăm că una din cele mai mari datorii ale partidelor comuniste este de

a face totul pentru restabilirea și întărirea acestei unități. Apare deosebit de actuală recomandarea lui Lenin din 1922 ca divergențele dintre țări să fie analizate și rezolvate în spiritul înțelegerii, luîndu-se în considerare și respectîndu-se interesele fiecărei națiuni, ale fiecărui popor. *(Aplauze puternice).* „Din experiența noastră — spunea Lenin — am căpătat convingerea nestrămutată că numai o atenție cu totul deosebită față de interesele diverselor națiuni face să dispară baza oricăror conflicte, înlătură neîncrederea reciprocă", numai astfel, spunea el, se creează „acea încredere fără de care atît relațiile pașnice între popoare cît și dezvoltarea cu succes a tot ceea ce este valoros în civilizația de astăzi sînt absolut imposibile". Considerăm că omagiul cel mai înalt pe care partidele din țările socialiste îl pot aduce memoriei marelui Lenin este de a acționa ferm și consecvent pentru depășirea neînțelegerilor care afectează relațiile dintre aceste țări, de a lupta cu perseverență și răbdare pentru întărirea unității și coeziunii întregului sistem mondial socialist, punînd mai presus de orice deosebiri de păreri ceea ce unește țările socialiste, cauza și aspirațiile comune pentru făurirea civilizației comuniste. *(Aplauze puternice, prelungite).* Totodată, nu trebuie să uităm că, în condițiile în care se deschide perspectiva ca noi și noi popoare să pășească pe calea transformării socialiste a societății, raporturile dintre țările socialiste trebuie să servească drept model, drept prototip de raporturi de tip nou, bazate pe înțelegere, încredere și respect reciproc, pe armonie și solidaritate, pe îmbinarea strînsă a intereselor fiecărui popor cu interesele celor ce muncesc din întreaga lume. În condițiile epocii contemporane, ale proceselor revoluționare adînci care se petrec în lume, întărirea colaborării și unității dintre țările socialiste are o importanță internațională de prim ordin, este o necesitate vitală pentru triumful cau-

zei progresului și păcii. România va acționa cu toată hotărîrea și în viitor pentru amplificarea relațiilor sale economice, politice, culturale, științifice cu toate țările socialiste, considerînd aceasta una din îndatoririle sale de prim ordin, atît față de cauza edificării noii orînduiri în patria noastră, cît și față de cauza generală a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Un obiectiv permanent care stă la baza întregii politici externe a României este dezvoltarea largă a colaborării și cooperării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul respectului independenței și suveranității naționale, al neamestecului în treburile interne și al avantajului reciproc.

Noi considerăm că în epoca contemporană dezvoltarea largă a colaborării internaționale între state suverane și egale în drepturi, schimbul de valori materiale și spirituale între popoare, mai buna cunoaștere reciprocă între națiuni constituie o necesitate obiectivă atît pentru asigurarea progresului general, pentru mersul înainte al omenirii, cît și pentru instaurarea unui climat de pace, securitate și încredere între popoare.

Pornind de la aceste considerente, România întreține legături pe tărîm economic, cultural-științific și tehnic cu țări de pe toate continentele, participă activ la diviziunea internațională a muncii, la circuitul mondial de bunuri și cunoștințe. Țara noastră intensifică schimbul de vizite și contacte cu reprezentanți a numeroase țări în scopul mai bunei cunoașteri reciproce, statornicirii unor relații de încredere și stimă, creării unei atmosfere de cooperare rodnică între popoare. Toate acestea se înscriu în linia generală consecventă a politicii externe a partidului și statului nostru, îndreptată spre destindere, colaborare și pace. *(Aplauze puternice).*

Opinia care capătă tot mai mulți aderenți și care se impune tot mai larg în viața internațională este că factorul hotărîtor de care depind astăzi menținerea păcii și însănătoșirea climatului politic general îl constituie respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî soarta în mod independent, renunțarea la încercarea de a impune prin forță dominația asupra altor popoare.

România acordă o atenție neslăbită situației din Europa, regiune care, reunind state cu un potențial economic, politic și militar considerabil, cu un rol și o influență mare în viața internațională, prezintă o importanță deosebită pentru pacea și securitatea mondială. România și alte țări socialiste, încă în Declarația din 1966 de la București, au subliniat însemnătatea pe care o are pentru slăbirea încordării internaționale, pentru cauza păcii înfăptuirea unor măsuri care să ducă la îmbunătățirea relațiilor dintre statele europene, la un sistem trainic de securitate pe acest continent. Întreaga evoluție din ultimii ani a confirmat justețea analizei făcute în Declarația din 1966 ; propunerile statelor socialiste s-au bucurat și se bucură de un larg ecou pozitiv atît în Europa cît și în restul lumii. Un interes deosebit au stîrnit, de asemenea, Apelul de la Budapesta al țărilor socialiste și Consfătuirea de la Praga a miniștrilor de externe ai acestor țări cu privire la convocarea unei conferințe general-europene. Asigurarea succesului acestei acțiuni, care, fără îndoială, ar reprezenta un moment important în viața popoarelor continentului presupune participarea largă a tuturor statelor interesate la toate etapele de pregătire, cît și la desfășurarea conferinței. Este o opinie tot mai larg recunoscută că securitatea europeană trebuie să ducă în ultimă instanță la lichidarea împărțirii continentului în blocuri militare

opuse, și nu la permanentizarea acestora. În acest spirit, România consideră că pregătirea conferinței general-europene nu trebuie să se facă prin înțelegeri de la bloc la bloc, ci prin realizarea unei înțelegeri între toate statele de pe continent.

Rezolvarea problemelor securității europene cere luarea în considerație a realităților istorice statornicite pe continent în perioada postbelică, recunoașterea inviolabilității granițelor tuturor statelor, inclusiv a graniței Oder-Neisse. *(Vii aplauze).* Considerăm pe deplin îndreptățită dorința Poloniei, a poporului polonez de a se recunoaște de către toate statele granițele sale stabilite după cel de-al doilea război mondial, de aceasta depinzînd în bună măsură asigurarea stabilității relațiilor interstatale pe continentul nostru, întărirea securității și păcii în Europa.

O realitate inexorabilă a Europei postbelice este, de asemenea, existența celor două state germane — Republica Democrată Germană și Republica Federală a Germaniei ; pentru întărirea păcii și securității pe continent are o însemnătate deosebită recunoașterea din punctul de vedere al dreptului internațional a Republicii Democrate Germane, stabilirea de relații normale între și cu ambele state germane, crearea condițiilor pentru participarea lor activă la normalizarea situației în Europa, la rezolvarea tuturor problemelor internaționale. Apreciem că schimbările care au avut loc în Europa, inclusiv cele ce s-au produs în ultimul timp în Republica Federală a Germaniei, permit să se abordeze cu mai mulți sorți de izbîndă aceste probleme. Poporul nostru a salutat începerea convorbirilor între reprezentanții guvernelor Uniunii Sovietice și Republicii Federale a Germaniei și discuțiile purtate în scopul încheierii unui acord de nefolosire a forței. Succesul acestor convorbiri ar reprezenta o contribuție de seamă la cauza normalizării relațiilor din

Europa și din întreaga lume. Considerăm, de asemenea, deosebit de pozitive tratativele inițiate între conducătorii guvernelor Republicii Democrate Germane și Republicii Federale a Germaniei și ne exprimăm convingerea că ele se vor solda în cele din urmă cu rezultate bune pentru interesele celor două state germane, ale păcii și securității în Europa. Interesele securității europene cer ca toate statele să abordeze problemele privind relațiile cu Republica Democrată Germană — stat liber, suveran și independent — prin tratative și discuții directe, nemijlocite cu forurile conducătoare ale acestui stat, în scopul găsirii celor mai potrivite căi pentru normalizarea raporturilor și dezvoltarea multilaterală a colaborării cu Republica Democrată Germană. Am apreciat și apreciem, totodată, drept utile pentru cauza normalizării relațiilor bilaterale, cît și a situației politice din Europa convorbirile începute între reprezentanții Poloniei și reprezentanții Republicii Federale a Germaniei.

Un efect deosebit de pozitiv asupra climatului politic general îl are stabilirea de înțelegeri regionale, dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate în toate zonele geografice ale continentului nostru, ca și ale tuturor continentelor. În acest sens România consideră necesar să se intensifice eforturile, de către toate guvernele în cauză, pentru dezvoltarea largă a relațiilor interstatale în regiunea Balcanilor, pentru transformarea acestei zone într-o zonă a păcii, conviețuirii pașnice, într-o regiune lipsită de arme nucleare. Aceasta ar constitui o contribuție prețioasă la întărirea păcii și securității pe întregul continent.

Poporul român, ca și celelalte popoare, este profund interesat în stingerea tuturor focarelor de conflict și încordare existente în lume și care pot degenera oricînd în mari confruntări armate. Iată de ce considerăm necesar să se pună fără întîrziere capăt războiului din Vietnam.

România a sprijinit și va acorda și în viitor întregul său sprijin material, moral și diplomatic cauzei drepte a poporului vietnamez. Poporul român cere ca Statele Unite ale Americii să-și retragă trupele, ca poporul vietnamez să fie lăsat să-și hotărască nestingherit destinele, conform voinței și năzuințelor sale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ne exprimăm adînca îngrijorare față de intensificarea acțiunilor militare americane împotriva forțelor patriotice din Laos, față de încordarea creată în Cambodgia ca urmare a recentei lovituri de stat. Evoluția evenimentelor din Peninsula Indochinei creează noi pericole atît pentru situația din această regiune, cît și pentru pacea internațională, aduce prejudicii luptei popoarelor respective pentru apărarea libertății și independenței lor, a dreptului lor de a-și hotărî singure soarta.

Ne preocupă, de asemenea, persistența și extinderea conflictului din Orientul Apropiat ; recrudescența operațiilor militare sporește tensiunea în această regiune, nu aduce avantaje decît cercurilor imperialiste interesate în învrăjbirea popoarelor, în menținerea dominației și recîștigarea privilegiilor pierdute. România se declară în modul cel mai categoric împotriva extinderii acțiunilor militare și îndeosebi împotriva atacurilor asupra obiectivelor pașnice, care provoacă numeroase victime în rîndul populației civile.

Ne pronunțăm cu consecvență pentru încetarea ostilităților militare, pentru soluționarea pe baze politice, pașnice, a conflictului din Orientul Apropiat în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, pentru respectarea dreptului la existență, dezvoltare independentă și integritate teritorială a fiecărui stat din această

zonă, pentru rezolvarea problemei refugiaților palestinieni potrivit intereselor lor legitime. Viața a demonstrat și demonstrează în modul cel mai evident cît de actuală este teza leninistă că nu poate sluji intereselor popoarelor și nu poate dura o pace bazată pe anexiuni, pe dominație, pe impunerea cu forța armelor a voinței altor state.

Poporul român este profund solidar cu toate popoarele care luptă împotriva imperialismului, pentru cucerirea sau consolidarea libertății și independenței naționale. România își afirmă simpatia cu lupta popoarelor arabe pentru dezvoltare democratică, progresistă, pentru bunăstare și prosperitate, împotriva uneltirilor imperialismului. Țara noastră dezvoltă relații cu tinerele state din Africa și Asia, sprijinindu-le în lupta pentru dezvoltare de sine stătătoare, împotriva neocolonialismului, pentru consolidarea independenței, pentru progres economic și social.

O atenție deosebită acordăm dezvoltării relațiilor cu țările Americii Latine în care se afirmă tot mai puternic voința popoarelor, a forțelor înaintate, progresiste, pentru apărarea independenței naționale, împotriva penetrației imperialiste străine, pentru valorificarea bogățiilor naționale în interesul propriu, pentru transformări sociale progresiste.

O caracteristică fundamentală a vieții internaționale actuale o constituie participarea tot mai activă a tuturor țărilor, indiferent de forța și mărimea lor geografică, la viața internațională, la soluționarea problemelor privind colaborarea dintre state și asigurarea păcii.

Una din problemele de o deosebită însemnătate, pentru rezolvarea căreia popoarele lumii trebuie să-și unească eforturile, să coopereze strîns, este cea a dezarmării generale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. România apreciază că este în mod imperios necesar ca toate popoa-

rele, toate guvernele, toți conducătorii de state să acționeze cu cea mai mare hotărîre pentru a se pune capăt înarmărilor — una din cele mai grele poveri care apasă asupra omenirii —, pentru a se întreprinde măsuri concrete pe calea dezarmării.

Poporul român, partidul și guvernul nostru își exprimă și cu acest prilej hotărîrea fermă de a milita neabătut, pe arena mondială, pentru destindere, securitate și pace, de a-și aduce contribuția la eforturile pentru preîntîmpinarea unui nou război, la normalizarea relațiilor dintre state, la instaurarea în viața internațională a respectului față de suveranitatea și independența fiecărui stat, la lupta generală pentru progres și civilizație. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Este cunoscut ce uriașă însemnătate are pentru soarta luptei revoluționare din zilele noastre, însăși pentru victoria luptei frontului antiimperialist mondial, dezvoltarea continuă a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Forța acestei mișcări sociale fundamentale a epocii contemporane depinde în mare măsură de solidaritatea și unitatea dintre partidele comuniste și muncitorești.

Consecvent spiritului profund internaționalist de care este animat, Partidul Comunist Român întărește solidaritatea cu celelalte partide comuniste și muncitorești, dezvoltă relații cu alte partide și organizații democratice și progresiste, cu mișcările de eliberare națională, sprijină lupta forțelor revoluționare, înaintate din întreaga lume.

Se știe că între partidele comuniste și muncitorești există în prezent divergențe care aduc mari prejudicii intereselor oamenilor muncii de pretutindeni, cauzei socialismului, progresului social și păcii.

Partidul nostru a subliniat în repetate rînduri că în zilele noastre, în contextul uriașei diversități de condiții social-politice și economice în care acționează partidele comuniste și care determină obiective și sarcini diferențiate de la partid la partid, singura cale pentru păstrarea și consolidarea unității este respectarea dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător politica, strategia și tactica revoluționară, de a adopta în mod independent metodele și formele de luptă menite să asigure realizarea idealurilor celor ce muncesc. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Problemele complexe pe care le ridică dezvoltarea socială din fiecare țară, evenimentele internaționale, rapiditatea cu care se schimbă situația — cîteodată de la o zi la alta — impun partidelor comuniste răspunsuri și hotărîri operative, corespunzătoare cerințelor vieții. Numai acționînd în concordanță cu imperativele situației concrete din fiecare țară, partidele comuniste își pot îndeplini rolul istoric ce le revine în societatea contemporană.

Părerea partidului nostru a fost și este că ceea ce unește detașamentele de avangardă ale proletariatului este mult mai puternic, mai trainic și mai important decît deosebirile de păreri în legătură cu modul de a acționa într-o anumită împrejurare sau în interpretarea unor fapte și evenimente politice.

În documentul final adoptat la Consfătuirea de la Moscova din iunie 1969, la care au participat 75 de partide comuniste și muncitorești, se arăta că trebuie desfășurate legături frățești și de colaborare între toate partidele comuniste fără excepție, indiferent dacă au participat sau nu la această consfătuire, astfel încît consfătuirea să constituie o etapă importantă pe calea coeziunii mișcării comuniste mondiale. Deși de la consfătuire a trecut aproape un an, trebuie spus, din păcate, că nu s-au înregistrat pași hotărîți

înainte în această direcție. Încă în 1919 Lenin a arătat că divergențele dintre comuniști sînt de *altă natură* decît divergențele dintre aceștia și adversarii lor, că ele sînt divergențe între reprezentanții unei mișcări de masă care a crescut extrem de mult și apar pe o bază fundamentală comună și trainică. Cu atît mai actuale sînt astăzi aceste recomandări. După părerea noastră, trebuie să se pornească întotdeauna de la faptul că, oricît de mari ar fi divergențele, ele trebuie rezolvate în spirit comunist, prin discuții tovărășești de la partid la partid, de la conducere la conducere, pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului și încrederii reciproce. *(Aplauze puternice).*

Desigur, nu poate fi ignorat faptul că față de schimbările care se produc în societatea contemporană și în relațiile internaționale există o mare diversitate de păreri și moduri diferite de abordare a problemelor ; noi considerăm aceasta ca un lucru absolut firesc, ca o realitate obiectivă determinată de dezvoltarea dialectică a societății și a gîndirii sociale. De aici rezultă necesitatea schimbului de păreri, a dezbaterilor ideologice în mișcarea comunistă și muncitorească. Firește, în cadrul acestor dezbateri pot apărea idei și păreri greșite, care nu corespund întotdeauna legilor dezvoltării sociale ; critica unor asemenea păreri, discuțiile nu trebuie să ducă însă, în nici un caz, la încătușarea gîndirii vii, creatoare, la înăbușirea spiritului de cercetare științifică, ci, dimpotrivă, ele trebuie să stimuleze efortul pentru găsirea unor soluții tot mai bune în vederea rezolvării problemelor pe care le ridică dezvoltarea mișcării revoluționare, făurirea noii orînduiri. *(Vii aplauze).*

Dezvoltarea în mișcarea comunistă și muncitorească de astăzi a unor discuții teoretice libere este indispensabilă pentru înțelegerea schimbărilor petrecute în lume, pentru fundamentarea temeinică, pe baza cerințelor realității, a strategiei și tacticii de luptă a proletariatului, a partidelor comuniste și muncitorești, pentru realizarea cu succes a sarcinilor de mare răspundere și complexitate ce revin comuniștilor din toate țările. *(Aplauze puternice).*

O însemnătate capitală pentru lupta proletariatului, pentru îndeplinirea cu succes de către fiecare detașament marxist-leninist a misiunii sale istorice de conducător al celor ce muncesc este întărirea unității și forței fiecărui partid comunist în parte. În același timp, de tăria și unitatea fiecărui partid depind în măsură hotărîtoare unitatea, coeziunea și forța întregii mișcări comuniste și muncitorești. Tocmai de aceea relațiile din sînul mișcării comuniste trebuie să se desfășoare astfel încît să contribuie atît la apărarea și întărirea unității din interiorul fiecărui partid, cît și la întărirea unității și solidarității dintre toate partidele. Aceasta este o obligație fundamentală, o îndatorire sfîntă a fiecărui comunist, căruia unitatea de luptă în sînul fiecărui partid și a întregii mișcări comuniste pentru cauza celor ce muncesc, pentru cauza socialismului și progresului trebuie să-i fie mai scumpă ca orice. *(Aplauze puternice, prelungite).* Acesta este spiritul marxism-leninismului și al internaționalismului proletar, spiritul promovat cu pasiune revoluționară, de-a lungul întregii sale vieți, de Vladimir Ilici Lenin. În acest sens acționează și va acționa neabătut Partidul Comunist Român, hotărît să facă tot ce depinde de el pentru depășirea dificultăților actuale din mișcarea comunistă și muncitorească, pentru înfăptuirea, pe baza egalității în drepturi și respectului reciproc, a unei unități trainice între toate partidele comuniste și muncitorești din lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

După părerea partidului nostru, una din sarcinile de cea mai mare răspundere ce revine astăzi comuniștilor din întreaga lume este lărgirea contactelor și a colaborării cu

celelalte mişcări sociale progresiste, democratice, patriotice, naţionale care se pronunţă pentru transformarea pe baze noi a societăţii capitaliste, pentru înfăptuirea unor deziderate politice şi sociale înaintate. O înţelegere realistă a societăţii contemporane nu poate să facă abstracţie de uriaşa diversitate a formelor în care se exprimă nemulţumirea diferitelor categorii şi pături sociale faţă de vechile rînduieli burgheze, dorinţa lor de înnoire a societăţii. Nu numai că nu trebuie să manifestăm rezervă faţă de asemenea curente şi tendinţe progresiste, dar trebuie să salutăm apariţia oricăror noi mişcări sociale care oglindesc căutări şi dorinţa de schimbare a relaţiilor anacronice, perimate din orînduirea burgheză, de a orienta cursul dezvoltării naţiunilor nou create, al tinerelor state independente spre socialism, de a accelera progresul social în epoca noastră. Partidul nostru consideră că antrenarea tuturor acestor curente în marele front antiimperialist, dezvoltarea colaborării şi solidarităţii comuniştilor cu toţi cei care aspiră la o organizare mai echitabilă şi raţională a societăţii, la transformări democratice şi progresiste este o necesitate obiectivă a luptei revoluţionare mondiale, a mersului înainte al societăţii omeneşti. *(Aplauze prelungite).*

Stimaţi tovarăşi,

Comuniştii din România, întregul nostru popor aniversează centenarul naşterii lui Lenin hotărîţi să înfăptuiască neabătut politica marxist-leninistă a partidului şi guvernului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Succesele remarcabile obţinute de poporul român în industrializarea socialistă a ţării, în transformarea socialistă a satului, în creşterea producţiei materiale, în dezvoltarea ştiinţei, învăţămîntului şi culturii, precum şi în ridicarea continuă a nivelului de trai al

oamenilor muncii constituie o materializare concretă a aplicării creatoare a teoriei marxist-leniniste, o vie ilustrare a superiorităţii socialismului, a capacităţii sale de a asigura progresul şi bunăstarea maselor populare. Prin victoriile obţinute în transformarea revoluţionară a societăţii şi edificarea noii orînduiri, prin soluţiile practice, metodele şi formele de organizare şi de luptă, precum şi prin concluziile noi, izvorîte din condiţiile concrete ale României, partidul nostru comunist şi poporul român îşi aduc contribuţia — alături de celelalte partide comuniste — la dezvoltarea şi îmbogăţirea tezaurului teoretic şi practic al marxism-leninismului, al luptei revoluţionare mondiale, la dezvoltarea ştiinţei, făurirea socialismului şi comunismului.

Călăuzindu-se după legităţile generale ale dezvoltării sociale, Partidul Comunist Român le aplică în mod creator la condiţiile concrete ale României. Se ştie că nu o dată Lenin s-a ridicat împotriva celor care voiau să copieze mecanic anumite forme şi metode valabile pentru alte condiţii concrete, pentru alte împrejurări istorice, sociale. Partidul Comunist Român studiază cu atenţie particularităţile specifice ale ţării noastre, caută soluţii pentru problemele construcţiei socialiste care să corespundă situaţiei din România, stadiului de dezvoltare în care se află ţara. Totodată, partidul nostru ţine seama în politica sa de experienţa istorică a altor ţări. Comuniştii din ţara noastră, poporul român au studiat şi studiază cu atenţie experienţa vastă obţinută de Uniunea Sovietică — primul stat socialist din lume —, experienţa multilaterală a celorlalte popoare care construiesc noua orînduire socială. Noi înţelegem însă prin aceasta nu o transpunere mecanică a unor forme şi metode de muncă — proprii altor condiţii social-economice, altor etape — la situaţia spe-

cifică a țării noastre, ci însușirea și aplicarea creatoare a tot ceea ce corespunde cerințelor vieții sociale din România, particularităților societății noastre. În acest fel înțeleg, de altfel, partidul și statul nostru cunoașterea și valorificarea întregii experiențe pozitive a societății omenești, fără de care nu pot fi concepute progresul și civilizația în nici o țară. *(Vii aplauze).* A ține seama de tot ceea ce a făurit mai valoros inteligența umană este o cerință esențială a marxism-leninismului, care s-a făurit și dezvoltat prin însumarea și generalizarea teoretică a celor mai mari descoperiri ale științei, ale gîndirii sociale, ale practicii revoluționare.

În revoluția și construcția socialistă noi am pornit și pornim de la faptul că între general și particular există o unitate dialectică inseparabilă, că generalul se realizează prin particular; pînă la urmă, practica, viața sînt acelea care verifică, confirmă sau infirmă valabilitatea adevărurilor generale. Tocmai pornind de la realitatea obiectivă, partidul nostru se pronunță împotriva aplicării rigide, automate a unor legități generale. De fapt, experiența socială, viața, practica sînt factorii care determină însăși formarea și totodată înțelegerea legităților generale. După cum se știe, legile generale au un rol hotărîtor asupra cursului vieții sociale. Dar, la rîndul lor, legitățile se transformă ele însele, în funcție de schimbările apărute în existența socială, evoluează corespunzător dezvoltării societății.

Lenin a înțeles în mod profund acest adevăr și a ținut seama de el în toate împrejurările, în întreaga sa activitate politică. Un exemplu concludent al realismului său, al mobilității cu care se adapta cerințelor vieții a fost elaborarea „noii politici economice". În împrejurările în care tînărul stat sovietic trebuia să iasă din greutățile cauzate de războiul civil și de intervenția imperialistă, să

pornească pe drumul progresului economic, Lenin a înțeles necesitatea unei politici noi care să țină seama de legitățile economice ce acționau în noua situație creată și, mai ales, necesitatea dezvoltării relațiilor de colaborare cu țările capitaliste avansate, netemîndu-se că aceste măsuri, aceste relații vor periclita în vreun fel cuceririle revoluționare ale poporului, esența puterii muncitorești-țărănești. *(Vii aplauze).* Iată de ce, studiind învățătura lui Marx, Engels, Lenin și străduindu-ne să o aplicăm, trebuie să avem permanent în vedere condițiile concrete, istorice, sociale, naționale în care trăim. Numai așa vom putea trage concluzii juste teoretice și practice pentru lupta revoluționară, pentru făurirea noii orînduiri, numai așa vom putea acționa atît în concordanță cu legile generale ale dezvoltării sociale, cît și cu viața. Partidul comunist nu trebuie să se cramponeze de trecut, de legități care au acționat într-o altă perioadă și în alte condiții istorice, de așa-zisele adevăruri absolute elaborate o dată pentru totdeauna. Cu adevărat obligatoriu este ceea ce, în condițiile concret-istorice de astăzi, din fiecare țară, contribuie la progres, la mersul înainte al societății socialiste, al socialismului în general. *(Aplauze puternice).* Pentru a conduce cu succes opera de transformare socialistă a societății, partidul comunist nu trebuie să aibă rețineri în a modifica metodele și tactica de muncă și luptă în funcție de cerințele vieții, în a adopta măsuri cu caracter revoluționar care să răspundă noilor condiții create, schimbărilor din viața socială; numai astfel poate asigura el dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, progresul social multilateral, înaintarea accelerată pe calea socialismului și comunismului. În acest spirit procedează partidul nostru, asigurînd perfecționarea continuă a întregii organizări și activități sociale.

Experiența țării noastre — ca și a altor țări socialiste — demonstrează că edificarea cu succes a socialismului este posibilă numai dacă se asigură o puternică bază tehnică-materială a societății, dacă se creează o economie întemeiată pe o industrie modernă, de înalt nivel tehnic. Creșterea rapidă a forțelor de producție, dezvoltarea și perfecționarea continuă a bazei tehnice-materiale este — așa cum a considerat întotdeauna Lenin — o necesitate obiectivă pentru construirea cu succes a comunismului. În condițiile revoluției tehnice-științifice contemporane, crearea unei puternice industrii dotate cu tehnică avansată și dezvoltate pe baza celor mai noi cuceriri ale științei constituie singura cale pentru afirmarea superiorității socialismului asupra capitalismului. Pornind de la această teză marxist-leninistă, partidul nostru pune în centrul dezvoltării economiei naționale industrializarea țării, făurirea unei industrii moderne, capabile să înzestreze cu tehnică nouă și să asigure progresul susținut al tuturor ramurilor producției materiale din țara noastră, să asigure valorificarea la nivel înalt, cu maximum de eficiență, a resurselor materiale și a potențialului uman al țării.

Una din marile victorii ale politicii partidului nostru a fost cooperativizarea agriculturii, crearea marii proprietăți socialiste la sate în stare să asigure creșterea intensivă a producției agricole, ridicarea nivelului de viață al țărănimii, satisfacerea cerințelor generale ale economiei naționale. În această importantă operă revoluționară partidul nostru a pornit de la principiile planului cooperatist al lui Lenin, ținînd totodată seama de tradițiile, de specificul economic-social al satului românesc, de modul concret în care a fost abordată, în general, construirea socialismului în țara noastră.

În etapa actuală a construcției socialiste, un factor primordial pentru realizarea cu succes a sarcinilor complexe care ne stau în față este știința. Pornind de la rolul și importanța științei în viața societății, partidul și statul nostru au luat o serie de măsuri menite să intensifice cercetarea științifică, s-o lege nemijlocit de cerințele concrete ale practicii construcției socialismului.

Este necesar să promovăm cu îndrăzneală și operativitate în activitatea economică, în producția materială, ca de altfel în întreaga viață socială, tot ceea ce este nou, înaintat, tot ce aduce cercetarea proprie, ca și știința și tehnica mondială.

În special este necesar să asigurăm aplicarea rapidă în producție a noilor cuceriri impuse de revoluția tehnică-științifică contemporană ; dacă nu vom proceda astfel, tovarăși, dacă nu ne vom îngriji în permanență de cunoașterea și aplicarea celor mai noi realizări ale științei și tehnicii — trebuie să spunem deschis —, nu vom reuși să ne ridicăm la nivelul țărilor dezvoltate, vom rămîne mereu în urmă.

Rezultatul nemijlocit al tuturor realizărilor obținute în construcția socialistă este ridicarea nivelului de civilizație al vieții oamenilor, satisfacerea tot mai largă a cerințelor lor materiale și spirituale. Ridicarea nivelului de trai al poporului este țelul suprem al politicii partidului, idealul înscris pe steagul său de luptă. Tot ceea ce întreprind partidul și statul, sensul întregului efort de zidire a noii orînduiri în patria noastră este îmbunătățirea vieții oamenilor, asigurarea unui trai demn și îmbelșugat pentru toți cetățenii patriei noastre, posibilitatea de a-și pune în valoare toate aptitudinile lor. În această direcție a acționat și va acționa neabătut și în viitor Partidul Comunist Român, exponentul celor mai înaintate aspirații ale întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Creșterea impetuoasă a forțelor de producție impune necesitatea obiectivă a perfecționării relațiilor de producție socialiste, a raporturilor sociale dintre oameni, a organizării întregii societăți. Sarcina partidului și a statului socialist constă în a asigura în permanență concordanța dintre forțele de producție, în continuă dezvoltare, și relațiile de producție, care trebuie să evolueze și ele necontenit. Ținînd seama de toate aceste considerente, partidul nostru a luat în anii din urmă o serie de măsuri pentru perfecționarea organizării, conducerii și planificării economiei, a întregii activități sociale. Sînt cunoscute, de asemenea, măsurile ce s-au luat pentru combaterea birocratismului în toate domeniile de activitate. Perfecționarea continuă a relațiilor socialiste de producție, a raporturilor dintre oameni, a organizării societății, lichidarea fenomenelor de birocratism din toate sferele de activitate socială trebuie să devină cauza întregului nostru partid, a întregului nostru popor! Aceasta este o condiție pentru asigurarea făuririi socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea socialismului pune tot mai mult în evidență problema rolului statului și a perspectivelor sale. Este de înțeles că funcțiile și rolul statului nu rămîn în toate etapele aceleași, ele sînt în continuă schimbare. Începînd de la primul guvern revoluționar democrat, instaurat la 6 martie 1945, și pînă astăzi, conținutul statului s-a schimbat, funcțiile lui au evoluat continuu.

În evoluția și perfecționarea continuă a rolului statului în societate trebuie să avem în vedere necesitatea conducerii unitare a întregii activități sociale, inclusiv a conducerii și planificării centralizate a economiei. Totodată, complexitatea activității de edificare a socialismului impune

lărgirea drepturilor și autonomiei organelor locale, a întreprinderilor și altor instituții de bază. Fără o largă descentralizare, fără extinderea inițiativei și răspunderii organelor locale nu se poate asigura conducerea cu succes a operei de construire a comunismului. În acest cadru se înscriu măsurile trasate de Conferința Națională și de Congresul al X-lea. Este necesar să aplicăm cu toată fermitatea aceste hotărîri, să îmbinăm în mod armonios conducerea și planificarea centrală cu autonomia și inițiativa organelor și unităților de jos. Aceasta este, de altfel, însăși esența centralismului democratic — principiu de bază, cu caracter bivalent, pe care este clădit statul nostru socialist.

Partidul nostru acordă o atenție deosebită aplicării legilor economice obiective, folosirii pîrghiilor economice pentru creșterea eficienței producției de bunuri materiale. În legătură cu aceasta considerăm greșite atît concepțiile care promovează centralismul excesiv, care înăbușă inițiativa și răspunderea unităților economice și ignorează legile economice obiective, cît și concepțiile după care producția materială ar trebui să se regleze spontan, pe baza impulsurilor pieței, ignorînd rolul factorului conștient în conducerea activității economice și sociale.

Un rol tot mai de seamă revine în activitatea statului nostru pentru edificarea socialismului eroicei noastre clase muncitoare, care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de clasă conducătoare a întregii noastre societăți. *(Aplauze puternice).* În alianță strînsă cu clasa muncitoare, țărănimea cooperatistă își aduce, de asemenea, contribuția activă la efortul general pentru progresul patriei, la vasta operă de construcție a socialismului în România. Un aport de seamă la realizarea marilor sarcini care stau în fața poporului nostru în efortul pentru ridicarea patriei pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație aduce inte-

lectualitatea, profund devotată cauzei socialismului și comunismului.

Socialismul nu poate fi construit decît cu participarea conștientă la conducerea statului a celor ce muncesc, a întregului popor. Întreaga istorie a dezvoltării socialismului demonstrează că socialismul nu poate fi nici importat, nici exportat, că el este opera clasei muncitoare din țara respectivă, a celorlalte clase și pături sociale care acționează strîns unite cu proletariatul, sub conducerea partidului revoluționar de avangardă. Făurirea socialismului și apărarea lui împotriva oricăror elemente ostile, a oricăror acțiuni diversioniste se realizează de către masele largi populare din propria țară sub conducerea partidului comunist. *(Aplauze puternice).*

Apar de neînțeles unele temeri că preocuparea pentru perfecționarea continuă a formelor de conducere și organizare a societății socialiste, a relațiilor de producție ar putea prezenta vreun pericol pentru puterea oamenilor muncii, pentru esența de clasă a noii orînduiri. Viața demonstrează, dimpotrivă, că tocmai măsurile luate de partidul comunist pentru îmbunătățirea continuă a formelor de conducere a economiei, a întregii vieți sociale, pentru perfecționarea activității de stat, a democrației socialiste și a raporturilor dintre oameni asigură dezvoltarea ascendentă a noii orînduiri, punerea tot mai deplină în valoare a superiorității socialismului, accelerează procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, creează condițiile pentru trecerea treptată spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Privită prin prisma marxism-leninismului, democrația socialistă constituie nu numai o parte inseparabilă a socialismului, ci și o necesitate obiectivă pentru făurirea cu succes a noii orînduiri sociale. Noi considerăm că esența democrației socialiste constă în asigurarea tuturor condițiilor pentru exercitarea de către popor a dreptului său suveran de a participa — atît prin reprezentanții săi, cît și în mod nemijlocit — la conducerea treburilor țării, în antrenarea maselor largi populare la dezvoltarea și înflorirea societății socialiste. Asigurînd îmbinarea armonioasă a intereselor generale ale colectivității cu interesele fiecărui cetățean, democrația socialistă permite afirmarea deplină a capacităților și talentelor fiecărui om al muncii, manifestarea multilaterală a personalității umane.

S-au încetățenit în țara noastră, ca o metodă curentă de lucru, consfătuirile cu oamenii muncii din diferite sectoare și domenii de activitate, consultarea largă a maselor în toate chestiunile mai importante care privesc mersul înainte al țării pe calea socialismului. Vom acorda și în viitor toată atenția dezvoltării democrației socialiste, participării conștiente și active a întregului popor la conducerea statului.

Dezbaterea largă cu întregul popor a problemelor de politică internă și externă întărește tot mai mult orînduirea socialistă, zădărnicește orice activitate a elementelor dușmănoase, cimentează unitatea întregii națiuni socialiste. Orînduirea noastră are trăinicia granitului, ea este invincibilă ! Întărirea continuă a potențialului material și spiritual al patriei, adeziunea unanimă a poporului la politica partidului, la cauza socialismului exclud orice pericol de abatere sau de întoarcere a națiunii noastre de pe drumul pe care a pornit, garantează mersul înainte neabătut pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).* Acționînd în deplină cunoaștere a noilor obiective ale politicii noastre interne și externe, poporul român — stăpîn pe destinele sale — își făurește, cu adevărat liber și în mod conștient, viața sa nouă, viitorul său fericit. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

În lupta pentru înfăptuirea revoluției și edificarea comunismului, marxism-leninismul a acordat întotdeauna rolului națiunii, problemei naționale și internaționalismului proletar o importanță primordială. Fondatorii socialismului științific au privit aceste noțiuni în contextul condițiilor istorice și sociale concrete ale fiecărei etape ; ele nu sînt noțiuni abstracte, rupte de realitățile lumii înconjurătoare, ci categorii ce se manifestă și acționează în condiții istorice concrete.

Interesele naționale și internaționalismul proletar nu se exclud ci, dimpotrivă, se condiționează reciproc; între ele există o strînsă interdependență, o unitate dialectică organică. A încerca în vreo împrejurare sau alta să opui interesele naționale cauzei internaționalismului proletar sau, dimpotrivă, solidaritatea internaționalistă intereselor naționale ale poporului, înseamnă a aduce daune grave atît cauzei socialismului în propria țară, cît și socialismului în general. Nu se poate în nici un fel vorbi despre subordonarea intereselor naționale cauzei internaționalismului proletar, tot așa cum nu se poate vorbi despre subordonarea internaționalismului intereselor naționale.

Unitatea dintre național și internațional devine un factor hotărîtor pentru desfășurarea cu succes a construirii socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).* Se știe că eliberîndu-se pe sine, devenind clasă conducătoare a societății, clasa muncitoare eliberează de exploatare și asuprire toate categoriile sociale, devine exponentul întregii națiuni. În aceste împrejurări, partidul comunist, îndeplinindu-și rolul de forță conducătoare a societății, reprezintă cel mai fidel interesele națiunii socialiste.

Tocmai pornind de la aceste considerente, Partidul Comunist Român îmbină în întreaga sa activitate interesele

naționale ale poporului nostru cu internaționalismul proletar. Preocupîndu-se de edificarea cu succes a socialismului în România, partidul nostru își îndeplinește atît îndatoririle naționale, cît și cele internaționale. *(Aplauze puternice).*

În același timp, partidul nostru acționează continuu pentru întărirea legăturilor de colaborare cu detașamentele revoluționare din celelalte țări, manifestîndu-și activ solidaritatea internaționalistă cu lupta oamenilor muncii de pretutindeni. Acționînd neabătut pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești, luptînd cu consecvență pentru întărirea unității tuturor țărilor socialiste și a tuturor partidelor comuniste și muncitorești, Partidul Comunist Român își îndeplinește îndatorirea internaționalistă de detașament activ al marii armate a revoluționarilor din întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Internaționalismul înseamnă colaborare între națiuni egale în drepturi, între popoare care se întrajutorează spre a putea desfășura cu mai mult succes lupta pentru socialism și comunism în fiecare din țările lor. În relațiile dintre țările socialiste colaborarea internaționalistă presupune eforturi din partea tuturor statelor respective pentru armonizarea reciprocă a intereselor tuturor națiunilor socialiste, astfel ca această colaborare să ducă la afirmarea nestingherită a fiecărui popor, a fiecărei națiuni, la progresul și prosperitatea fiecărei țări. În condițiile de astăzi, cînd zeci și zeci de popoare luptă cu tot mai multă forță pentru a-și afirma ființa națională, pentru a se ridica la nivelul progresului și civilizației avansate și în perspectiva trecerii a tot mai multor popoare pe calea făuririi societății socialiste, promovarea unei asemenea colaborări internaționaliste constituie o necesitate legică a însăși dezvoltării sociale mondiale.

În această ordine de idei, consider necesar să mă refer și la perspectiva națiunii în socialism. În abordarea acestei probleme noi pornim de la cunoscuta teză a lui Lenin după care națiunea va continua să aibă un rol important încă vreme îndelungată și după victoria comunismului în întreaga lume. Se știe că o trăsătură caracteristică a epocii noastre este redeșteptarea națională a zeci și zeci de popoare care au scuturat jugul colonial și se constituie în state naționale independente. Victoria revoluției, lichidarea claselor exploatatoare și edificarea socialismului deschid calea afirmării multilaterale și depline a națiunii.

Între națiunile socialiste se dezvoltă continuu o largă colaborare multilaterală și un proces de apropiere internaționalistă. Apropierea între națiunile socialiste va fi desigur un lung proces dialectic, la baza dispariției treptate a deosebirilor naționale stînd ridicarea pe planuri multilaterale, progresul și dezvoltarea armonioasă a fiecărei națiuni în parte, reducerea și dispariția deosebirilor esențiale în nivelul lor de dezvoltare economică și social-culturală. În această perspectivă istorică legică apare de neînțeles cum este posibil ca, uneori, preocuparea și efortul neslăbit pentru progresul și prosperitatea unei națiuni sau alteia să fie catalogate drept „naționalism", drept „îngustime națională". Dezvoltarea și înflorirea națiunilor socialiste libere și egale în drepturi, apropierea lor este drumul obiectiv de dezvoltare a societății omenești, al înfăptuirii idealului de unitate și prietenie strînsă a tuturor popoarelor. Orice nesocotire a intereselor de dezvoltare a uneia sau alteia dintre națiuni nu poate decît să ridice piedici în calea acestui proces, să prejudicieze interesele apropierii dintre națiuni. În acest context trebuie spus că atît închistarea și mărginirea națională, cît și, așa cum spunea Lenin, șovinismul de mare putere și tendințele de hegemonie sînt de natură să genereze neînțelegeri și disensiuni între popoare, dînd atît afirmării și înfloririi fiecărei națiuni, cît și cauzei generale a socialismului, intereselor colaborării și apropierii dintre națiunile socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În țara noastră, pe baza lichidării exploatării omului de către om, pe măsura dezvoltării socialismului, a dispariției treptate a deosebirilor dintre diferitele categorii sociale, a întăririi alianței clasei muncitoare cu țărănimea, cu intelectualitatea și cu celelalte pături ale populației, a apropierii dintre sat și oraș, are loc procesul de omogenizare a societății, de dezvoltare pe o treaptă nouă, superioară, a națiunii socialiste. Înțelegerea acestui proces legic, stimularea lui conștientă constituie o parte inseparabilă a luptei pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru crearea condițiilor în vederea trecerii spre comunism. Numai abordînd astfel rolul națiunii socialiste vom acționa cu adevărat în spiritul marxism-leninismului creator. *(Aplauze puternice).*

Doresc să mă refer cu acest prilej la modul în care a rezolvat și rezolvă Partidul Comunist Român problema națională în țara noastră, unde, alături de români, există și alte naționalități. Se știe că împrejurările istorice au făcut ca pe teritoriul României să se așeze, de-a lungul veacurilor, și populații de altă naționalitate — îndeosebi maghiari, germani, sîrbi. Lucrînd și trăind împreună, oamenii muncii români și cei de altă naționalitate au constituit întotdeauna forța motrice a dezvoltării civilizației materiale și spirituale pe aceste meleaguri.

Atît în condițiile orînduirii feudale, cît și ale societății capitaliste, clasele exploatatoare au căutat să ațîțe vrajba națională spre a-și putea menține dominația asupra oamenilor muncii. Dar, în ciuda politicii naționale reacționare duse de clasele dominante — fără deosebire de naționalitate —, forțele cele mai înaintate din rîndurile

poporului român, ale maghiarilor, germanilor și altor naționalități conlocuitoare s-au ridicat cu hotărîre împotriva asupririi și învrăjbirii naționale. Sînt o vie ilustrare în acest sens luptele desfășurate, în strînsă unitate, de-a lungul secolelor, de masele largi populare pentru dreptate socială și națională.

Mișcarea muncitorească revoluționară, îndeosebi după crearea Partidului Comunist Român, a ridicat pe o treaptă nouă lupta împotriva asupririi naționale, pentru egalitatea deplină în drepturi a tuturor cetățenilor patriei. Victoria revoluției și edificarea socialismului în România au dus la rezolvarea problemei naționale în spiritul principiilor marxist-leniniste. În abordarea și rezolvarea problemei naționale în țara noastră, Partidul Comunist Român a pornit de la teza marxist-leninistă că nu poate fi liber un popor care asuprește alte popoare sau altă naționalitate.

În țara noastră a fost lichidată pentru totdeauna orice inegalitate națională. Constituția Republicii Socialiste România garantează drepturi egale pentru toți cetățenii patriei, pedepsind prin lege orice propagandă naționalistă, șovină, orice ațîțare a urii de rasă sau tentativă de învrăjbire națională. Drepturile și libertățile cetățenești asigurate de societatea socialistă tuturor cetățenilor se exprimă în faptul că un mare număr de oameni ai muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare fac parte din partidul comunist, forța conducătoare a societății, din organele de conducere centrale și locale ale statului, participă nemijlocit la conducerea întreprinderilor economice și a instituțiilor, la întreaga viață politică, economică, științifică, culturală a țării. Este asigurată folosirea neîngrădită a limbii materne în școli, în administrație, în justiție, în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice).*

Repartizarea teritorială a forțelor de producție a dus la ridicarea la o viață nouă — economică, culturală și socială — a multor județe ale țării, printre care și cele în care trăiesc oameni ai muncii aparținînd altor naționalități. Aceasta constituie de fapt expresia cea mai grăitoare a politicii naționale, marxist-leniniste, de egalitate în drepturi a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

În lupta și munca comună pentru edificarea socialismului, prietenia dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare s-a ridicat pe o treaptă superioară. Toate marile succese obținute în dezvoltarea socialismului sînt opera comună a tuturor celor ce muncesc în patria noastră, fără deosebire de naționalitate. Întărirea continuă a acestei frății constituie o parte inseparabilă a procesului de omogenizare a societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Rezolvarea justă a problemei naționale, asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, participarea lor activă la conducerea întregii vieți sociale constituie în același timp o latură importantă a democrației noastre socialiste în plină dezvoltare și perfecționare. Făurirea comunismului în România nu poate fi decît opera comună a tuturor celor ce muncesc în patria noastră ! *(Vii și puternice aplauze).*

Stimați tovarăși,

Victoria revoluțiilor proletare și edificarea socialismului în mai multe țări demonstrează pe deplin justețea tezei leniniste cu privire la rolul istoric al partidului revoluționar de avangardă al clasei muncitoare. Viața arată, fără putință de tăgadă, că numai acolo unde proletariatul, masele largi populare au avut în fruntea lor o forță politică organizată, un partid cu o linie politică clară, lupta revoluționară a putut fi încununată de succes.

Și în această privință experiența țării noastre este edificatoare. Tocmai datorită politicii marxist-leniniste a

partidului comunist, liniei sale generale juste, capacității lui organizatorice au putut fi conduse cu succes marile bătălii revoluționare de clasă, a putut fi instaurată în România puterea clasei muncitoare în alianță cu țărănimea, intelectualitatea și alte categorii sociale, a putut fi asigurată edificarea societății socialiste.

În procesul luptei revoluționare și al făuririi noii orînduiri, partidul nostru comunist s-a dezvoltat continuu, devenind forța politică conducătoare a societății socialiste. Acest rol pe care partidul îl ocupă în țara noastră este rezultatul nemijlocit al politicii pe care o promovează, al faptului că în întreaga sa luptă s-a identificat profund cu năzuințele și aspirațiile clasei muncitoare, ale poporului, că a servit și servește cu devotament, fără preget, interesele întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Noi apreciem că și în viitor partidul trebuie să îndeplinească acest înalt rol de forță politică conducătoare a națiunii în întregul proces de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, în edificarea comunismului. În același timp, avem în vedere că funcțiile, formele organizatorice și metodele sale de muncă trebuie îmbunătățite continuu, corespunzător schimbărilor din societate: dezvoltarea forțelor de producție, perfecționarea relațiilor de producție, adîncirea continuă a democrației socialiste.

În etapa actuală devine o necesitate imperioasă ridicarea nivelului conducerii operei de făurire a noii orînduiri sociale. Azi conducerea construcției socialiste devine una din științele de importanță hotărîtoare pentru progresul social multilateral. Se impun intensificarea activității de studiere temeinică a fenomenelor vieții sociale, pe baza materialismului dialectic și istoric, ridicarea continuă a cunoștințelor politice, ideologice și profesionale ale tuturor cadrelor, ale tuturor comuniștilor, ale întregului nostru popor.

O importanță esențială pentru asigurarea unei conduceri juste are promovarea largă, susținută a metodelor de muncă și conducere colectivă în toate domeniile de activitate. Numai astfel se pot găsi soluțiile cele mai corespunzătoare pentru problemele tot mai complexe pe care le ridică progresul societății pe calea socialismului și comunismului. Trebuie înțeles că, în condițiile de azi, nimeni, oricît de multe cunoștințe ar avea și oricît de binevoitor ar fi, nu poate rezolva de unul singur problemele conducerii economiei și activității sociale. Tocmai pornind de la aceste considerente, partidul nostru acționează ferm pentru introducerea principiilor muncii și conducerii colective în toate domeniile și la toate eșaloanele de activitate. Experiența de pînă acum a demonstrat din plin justețea și eficacitatea măsurilor luate în acest sens. Conducerea colectivă cere, totodată, creșterea răspunderii personale, adoptarea rapidă a hotărîrilor și măsurilor pe care le impune viața, asigurarea transpunerii operative în practică a acestora, rezolvarea eficientă a problemelor activității economice și sociale.

Se impune să ne preocupăm în continuare de îmbunătățirea muncii de conducere, de elaborarea și aplicarea principiilor conducerii științifice a societății, care au o importanță esențială pentru progresul noii noastre orînduiri. În legătură cu aceasta este bine să ne reamintim faptul notoriu că Lenin înțelegea prin însușirea științei comunismului nu memorarea unor idei politice generale, nu acumularea unor cunoștințe elementare despre noua societate, ci îmbogățirea minții cu marile descoperiri ale geniului uman, cu cuceririle civilizației avansate, lărgirea continuă a orizontului de cultură, a capacității de înțelegere a complicatelor procese ale vieții sociale. Tocmai de

aceea partidul nostru se îngrijește consecvent de crearea condițiilor pentru ridicarea nivelului de cultură al întregului nostru popor, pentru răspîndirea largă în mase a valorilor civilizației mondiale, a noilor realizări ale științei și tehnicii. Intensificarea activității culturale, îmbogățirea continuă a universului spiritual al poporului sînt o condiție de prim ordin pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru traducerea în viață a măreţului program elaborat de Congresul al X-lea al partidului.

Pentru un partid revoluționar, și cu atît mai mult pentru un partid care a cucerit puterea politică și conduce opera de făurire a socialismului, activitatea ideologică constituie un element determinant. În această ordine de idei, vreau să subliniez importanța deosebită pe care o are munca partidului nostru, a tuturor organismelor politice și ideologice, a întregii societăți pentru formarea conștiinței socialiste a maselor populare, pentru cultivarea principiilor eticii comuniste și ale noii echități sociale, pentru intronarea în viața publică a normelor de conviețuire proprii orînduirii socialiste. Formarea omului nou cu o conștiință și o morală înaintată este misiunea cea mai nobilă pe care o au militanții pe frontul nostru ideologic, activiștii pe tărîm social, creatorii de artă și literatură.

Avem realizări de seamă în activitatea instituțiilor cultural-artistice, a mijloacelor de propagandă și influențare politică-ideologică, în literatură, muzică, plastică, în celelalte arte ; în același timp însă, în toate aceste domenii mai este încă mult de făcut, sînt încă largi posibilități de sporire a influenței lor asupra gîndirii oamenilor, a modului lor de a trăi și a munci. Este necesar ca activitatea de propagandă, munca politică-educativă de masă, presa, radioteleviziunea, instituțiile artistice, literatura și arta să-și sporească contribuția la răspîndirea în mase a con-

cepției noastre revoluționare despre lume și viață, la ridicarea nivelului de conștiință al tuturor cetățenilor, la triumful moralei comuniste în viața societății noastre.

Spre a-și putea îndeplini misiunea istorică, partidul trebuie să studieze permanent transformările sociale, fenomenele naționale și internaționale, trăgînd, pe această bază, concluzii teoretice și practice pentru activitatea sa prezentă și viitoare. Trăim o epocă de mari prefaceri revoluționare, de afirmare impetuoasă a socialismului în lume ; în același timp, sîntem contemporanii unei uriașe revoluții tehnice-științifice, care îmbogățește necontenit cunoașterea umană cu noi și noi descoperiri. Omul pătrunde tot mai adînc în univers — și o dată cu aceasta devine mai cutezător în descifrarea tainelor naturii. Fizica, chimia, biologia și alte științe asigură cunoașterea tot mai profundă a secretelor vieții ; omul transformă regnul vegetal și animal, formează noi soiuri de plante și rase de animale. Asistăm la realizarea, pe calea sintezei chimice, a unor produse superioare celor oferite de natură. În zilele noastre omul devine tot mai mult stăpînul naturii, pe care o modelează conform necesităților și voinței lui. În ritmul în care se desfășoară revoluția tehnică-științifică, nu este departe ziua cînd omul va cunoaște și va stăpîni cele mai intime procese ale vieții.

Cuceririle științei confirmă și, totodată, răstoarnă multe adevăruri considerate pînă ieri veșnice. Știința modernă aduce în același timp o puternică confirmare a justeței concepției materialist-dialectice despre natură, viață și societate. Este de înțeles că se cer răspunsuri la noile probleme pe care le ridică progresul umanității, că realitatea nu mai poate fi explicată, înțeleasă numai cu ajutorul cunoștințelor vechi. Tocmai de aceea este necesar să intensificăm cercetarea în domeniul științelor sociale, întreaga activitate ideologică. Acesta este și scopul pentru

care partidul a hotărît înființarea Academiei de științe politice și sociale.

Pentru înțelegerea noilor fenomene, a noilor probleme ce apar ca urmare a uriașei dezvoltări a forțelor de producție, a revoluției științifice și tehnice, a transformării societății, este necesară o intensă muncă de studiere și cercetare științifică a noilor realități. Tovarășii care lucrează în acest domeniu trebuie să înțeleagă că au nevoie de multă cutezanță, că trebuie să depună eforturi creatoare intense pentru a da răspuns fenomenelor de azi — și aceasta trebuie să o facă nu întorcîndu-se spre trecut, ci cercetînd prezentul și scrutînd cu clarviziune științifică viitorul.

Oare pentru a rezolva complicatele probleme ale zilei de azi trebuie să ne întoarcem înapoi, la vremea cînd au gîndit, au acționat și au scris Marx și Lenin ? Cred că nu se poate pune astfel problema. Desigur, istoria luptelor sociale, a dezvoltării gîndirii umane are o mare importanță pentru fundamentarea teoriei revoluționare, dar pentru înțelegerea realităților de astăzi, pentru dezvoltarea creatoare a marxism-leninismului, aceasta nu este suficient. Este necesar de aceea să nu ne întoarcem înapoi, ci să mergem înainte. Numai astfel vom putea înțelege realitățile contemporane, vom putea previziona viitorul, asigura triumful comunismului în lume. *(Vii aplauze).* Acei care vor privi înapoi vor păți ca Făt-Frumos din poveste, care, părăsind țara tinereții fără bătrînețe, pe măsură ce se apropia de trecut a îmbătrînit și a murit.

Partidul nostru este partidul tinereții, al viitorului! Pentru a-și putea îndeplini cu cinste înalta misiune istorică ce-i revine, el trebuie să rămînă permanent în țara tinereții fără bătrînețe, să privească mereu spre viitor! *(Aplauze puternice, îndelung repetate).* Adevărata tinerețe pentru un partid revoluționar înseamnă înțelegerea

profundă a realității, legarea sa organică, prin toate fibrele, de masele celor ce muncesc, confundarea sa cu interesele și năzuințele poporului din sînul căruia face parte. *(Aplauze puternice).* Numai trăind și muncind împreună cu poporul, inspirîndu-se din înțelepciunea și experiența poporului, sorbind neîncetat din forța sa inepuizabilă, partidul comunist rămîne veșnic tînăr, poate conduce cu succes opera de transformare revoluționară a societății, poate asigura înfăptuirea visului de aur al omenirii — comunismul. *(Aplauze puternice, prelungite).* În acest spirit al marxism-leninismului creator, înnoitor trebuie să se desfășoare întreaga noastră activitate ideologică, politică și organizatorică. Numai procedînd astfel partidul nostru își va putea realiza programul de edificare a socialismului și comunismului în România, își va aduce contribuția la dezvoltarea, în noile condiții istorice și sociale, a marxism-leninismului. *(Vii și puternice aplauze).*

Stimați tovarăși,

M-am oprit asupra unor probleme actuale ale activității partidului nostru considerînd că noi, comuniștii, avem datoria să cinstim memoria marelui Lenin gîndind creator, preocupîndu-ne cum să acționăm mai bine pentru a asigura triumful comunismului în propria țară și în lume, dezvoltarea continuă a marxism-leninismului în concordanță cu noile condiții ale societății contemporane.

Sînt pe deplin convins că și în viitor partidul nostru — acționînd în modul cel mai ferm în spiritul ideilor lui Marx, Engels, Lenin — va ști să conducă cu succes poporul nostru pe calea socialismului și comunismului, a înfloririi și prosperității patriei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Partidul Comunist Român își va îndeplini, de asemenea, întotdeauna cu înaltă răspundere sarcinile mărețe ce-i revin ca detașament activ al mișcării comuniste, revo-

luționare, antiimperialiste, al luptei pentru socialism, pentru progres și pace în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Să se dezvolte necontenit, în mod creator, marxism-leninismul ! *(Vii și puternice aplauze).*

Trăiască Partidul Comunist Român — conducătorul încercat al poporului nostru pe calea comunismului! *(Aplauze puternice, îndelungate, urale ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.").*

Trăiască unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască pacea și colaborarea între toate popoarele lumii ! *(Aplauze puternice ; întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung pentru partid, pentru politica sa marxist-leninistă. Se scandează „P.C.R.—P.C.R.", „Ceaușescu—Ceaușescu").*

SUCCESELE SOCIALISMULUI ÎN ROMÂNIA, CONFIRMARE A JUSTEȚEI IDEILOR LUI LENIN *

Poporul român, alături de popoarele Uniunii Sovietice și popoarele celorlalte țări socialiste, de mișcarea comunistă și muncitorească internațională și întreaga omenire progresistă, aniversează centenarul nașterii lui Vladimir Ilici Lenin. La acest jubileu, poporul nostru, partidul său comunist aduc un cald omagiu celui care a fost marele teoretician comunist și conducător revoluționar al proletariatului, fondatorul Partidului Comunist bolșevic, conducător al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și al statului sovietic socialist, militant înflăcărat pentru eliberarea maselor de asuprire și exploatare, pentru triumful cauzei socialismului și comunismului în lume.

Începîndu-și activitatea în pragul secolului al XX-lea, cînd marxismul era confruntat cu probleme noi, cu sarcini revoluționare arzătoare, V. I. Lenin a demonstrat că sursa vitalității marxismului, a forței sale de înrîurire este legătura organică cu realitățile epocii, maxima receptivitate

* Articol scris pentru ziarul „Pravda". Apărut în ziarele „Pravda" și „Scînteia" din 19 aprilie 1970.

faţă de experienţa practică, de cuceririle pe care geniul uman le dobîndeşte în necontenita investigare ştiinţifică a naturii şi societăţii. Călăuzindu-se de concepţia şi metoda revoluţionar-dialectică a marxismului, el a generalizat experienţa nouă pe care au adus-o dezvoltarea socială în Rusia, luptele proletariatului, ale forţelor progresiste în condiţiile trecerii capitalismului în faza monopolistă, adîncirea contradicţiilor interimperialiste — aducînd o contribuţie de uriaşă importanţă la îmbogăţirea teoriei, a strategiei şi tacticii mişcării muncitoreşti.

Este bine cunoscută grija lui V. I. Lenin pentru a fundamenta linia politică, activitatea partidului comunist pe studiul profund al vieţii sociale, de a acţiona nu în funcţie de teze abstracte şi scheme imuabile, ci în concordanţă cu fluxul viu al evenimentelor, pornind de la condiţiile social-politice concrete, în care se realizează trăsăturile generale ale revoluţiei, ale edificării noii orînduiri sociale. Experienţa partidelor comuniste şi a ţărilor socialiste a demonstrat că ceea ce e general valabil în transformarea revoluţionară a societăţii se înfăptuieşte într-o mare şi crescîndă diversitate de forme, că măiestria partidului de avangardă al clasei muncitoare constă în capacitatea de a îmbina într-un tot dialectic generalul şi particularul, de a înfăptui cerinţele legilor şi principiilor fundamentale potrivit condiţiilor concrete, particularităţilor istorice şi naţionale ale fiecărei ţări, ale fiecărui popor. „...Întotdeauna — spunea Lenin — sarcina constă în a şti să aplici principiile generale şi fundamentale ale comunismului la particularităţile dezvoltării obiective spre comunism, particularităţi proprii fiecărei ţări în parte şi pe care trebuie să ştii să le studiezi, să le descoperi, să le ghiceşti". Aceste adevăruri de bază ale marxism-leninismului sînt cu atît mai valabile astăzi, cînd în luptele sociale sînt atrase mase populare tot mai largi, cînd procesele revoluţionare

cuprind toate continentele, ţări cu nivel de dezvoltare, condiţii economice şi sociale, istorice şi naţionale atît de diferite de la una la alta.

O strălucită confirmare a ideilor leniniste, a meritelor lui Lenin de organizator şi conducător comunist a constituit-o victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, care a împlinit pentru prima oară în istorie năzuinţele de libertate socială ale oamenilor muncii, a marcat o piatră de hotar în istoria Rusiei, a inaugurat era trecerii omenirii de la capitalism la socialism.

Înfăptuind programul leninist de construire a noii orînduiri sociale, poporul sovietic, prin uriaşe eforturi creatoare desfăşurate sub conducerea P.C.U.S., a asigurat triumful socialismului în U.R.S.S., consolidarea trainică a statului sovietic, trecerea la construirea comunismului. Uniunea Sovietică a obţinut în deceniile care au trecut din octombrie 1917 realizări de seamă în dezvoltarea economică şi social-culturală, în creşterea standardului de viaţă al popoarelor sale.

Oamenii muncii din ţara noastră, întregul popor român apreciază în mod deosebit şi îşi exprimă profunda satisfacţie pentru realizările poporului sovietic pe calea construirii comunismului, realizări în care văd o contribuţie din cele mai importante la întărirea sistemului socialist mondial, a forţelor progresului şi păcii din întreaga lume.

Aniversînd centenarul naşterii lui V. I. Lenin, evocăm bogatele tradiţii ale legăturilor internaţionaliste dintre mişcările revoluţionare din România şi din Rusia, ale colaborării dintre comuniştii români şi cei sovietici, ale prieteniei dintre popoarele şi ţările noastre. De-a lungul istoriei, între revoluţionarii români şi ruşi s-au stabilit legături strînse ; Lenin a vorbit în repetate rînduri despre mişcările revoluţionare din România, a privit cu simpatie lupta poporului nostru pentru eliberare naţională şi socială, pro-

cesul de formare a statului național din țara noastră, ca și din alte țări sud-est-europene. O luminoasă pagină a relațiilor dintre proletariatul român și cel rus o constituie participarea cu arma în mînă a detașamentelor revoluționarilor români, alături de Armata Roșie, la apărarea tinerei Puteri sovietice împotriva contrarevoluției și intervenției imperialiste.

Ținînd sus steagul internaționalismului proletar, Partidul Comunist Român a militat încă de la înființarea sa pentru relații de prietenie și bună vecinătate între România și Uniunea Sovietică, pentru a face cunoscute realizările popoarelor sovietice, experiența P.C.U.S. în făurirea noii societăți. În anii grei ai războiului hitlerist, comuniștii, înfruntînd aparatul represiv al dictaturii militare-fasciste, au luptat cu eroism și abnegație împotriva războiului antisovietic, pentru ieșirea României din război și alăturarea ei la coaliția antifascistă. După înfăptuirea insurecției armate din august 1944, în focul bătăliilor purtate de armata română alături de armata sovietică — care a adus contribuția hotărîtoare la zdrobirea Germaniei naziste — s-a plămădit prietenia frățească româno-sovietică. Relațiile de prietenie dintre partidele, țările și popoarele noastre s-au ridicat în anii construcției socialiste pe o treaptă nouă, superioară, pe baza trainică a comunității de orînduire socială și de ideologie, a țelurilor comune ale socialismului și comunismului, ale luptei împotriva imperialismului.

Partidul Comunist Român, clasa muncitoare, întregul nostru popor acordă o înaltă prețuire prieteniei româno-sovietice, dezvoltării colaborării multilaterale dintre țările noastre, adîncirii cooperării pe toate planurile vieții economice, sociale și politice. Sîntem convinși că întărirea solidarității și a legăturilor de prietenie dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice corespunde intereselor ambelor noastre țări și, în același timp, intereselor întăririi sistemului socialist mondial, cauzei generale a socialismului, progresului și păcii în lume. Partidul Comunist Român, guvernul român vor acționa și în viitor pentru a întări și dezvolta continuu prietenia dintre partidele, statele și popoarele noastre, pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist.

Pentru comuniștii români, pentru clasa muncitoare și ceilalți oameni ai muncii, sărbătorirea centenarului nașterii lui Lenin prilejuiește o retrospectivă a luptelor care au dus la eliberarea socială și națională a patriei, a bogatelor realizări dobîndite în edificarea socialismului sub conducerea Partidului Comunist Român.

Acționînd în spiritul marxism-leninismului, elaborîndu-și linia politică, tactica și formele de activitate potrivit cerințelor obiective și particularităților dezvoltării țării în fiecare etapă, Partidul Comunist Român a condus cu succes clasa muncitoare, întregul popor în înfăptuirea revoluției și construcției socialiste. În ultimul pătrar de veac, România a parcurs o întreagă epocă istorică : socialismul a învins pe deplin la orașe și sate, țara noastră pășind astăzi pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, corespunzător programului stabilit de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

Economia națională a României, așezată pe temeliile socialismului, a cunoscut o puternică dezvoltare, indisolubil legată de înfăptuirea politicii leniniste de industrializare socialistă. Roadele acestei politici se concretizează în faptul că România dispune astăzi de o economie în plin avînt, în care industria a devenit ramura hotărîtoare, dînd mai mult de 60% din produsul social global. Producția industriei românești este de peste 15 ori mai mare decît

în anul 1938 ; în ultimele cincinale, ritmul de creștere a producției industriale a fost de peste 13% în medie anual.

Una din marile realizări ale poporului român este cooperativizarea agriculturii, transformarea socialistă a satului, care a fost înfăptuită potrivit condițiilor concrete ale țării noastre și a dus la creșterea continuă a producției agricole vegetale și animale. Partidul nostru pornește de la concepția că transformarea relațiilor de producție la sate reprezintă abia începutul operei de făurire a unei agriculturi socialiste puternice, moderne. Valorificarea superiorității orînduirii socialiste în agricultură impune eforturi materiale și financiare susținute pentru făurirea unei agriculturi intensive cu o înaltă productivitate socială. Dînd expresie preocupărilor noastre în aceste direcții, o recentă plenară a Comitetului Central al partidului a elaborat programe naționale de perspectivă pentru dezvoltarea zootehniei și sporirea producției animaliere și pentru gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea irigațiilor, combaterea eroziunii solului — domenii dintre cele mai importante pentru progresul agriculturii noastre socialiste.

O puternică înflorire au cunoscut în acești ani învățămîntul, știința, artele, cultura, fără de care nu se poate concepe o societate modernă avansată.

Mobilizînd eforturile poporului pentru creșterea în ritm susținut a economiei, noi pornim de la concepția leninistă că tot ceea ce se făurește este destinat omului eliberat de exploatare, bunăstării și fericirii sale. Dinamismul economiei a asigurat ridicarea continuă a venitului național, care depășea în 1969 de 5,6 ori nivelul antebelic ; pe această bază s-au înfăptuit sistematic măsuri pentru creșterea nivelului de trai material și cultural al poporului. În ultimii ani a fost îmbunătățit sistemul de salarizare pentru toate categoriile de salariați, îndeosebi pentru cei cu salarii mici. Au fost efectuate importante creșteri ale pensiilor, s-a introdus un sistem de pensionare și s-au ridicat pensiile pentru țăranii cooperatori. Se înfăptuiește un amplu program de construcții de locuințe, au sporit cheltuielile statului pentru dezvoltarea învățămîntului, culturii, științei, pentru ocrotirea sănătății oamenilor muncii.

În prezent, întregul popor român își consacră eforturile încheierii cu succes a ultimului an al actualului plan cincinal, punînd temelii trainice trecerii la realizarea programului adoptat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Pe baza Directivelor Congresului se află în proces de elaborare planul cincinal pe perioada 1971—1975, care va marca o nouă și importantă etapă în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, în lichidarea decalajului dintre țara noastră și țările cu o economie dezvoltată, în ridicarea societății noastre pe noi trepte de civilizație și creșterea nivelului de trai al poporului.

O dată cu progresul susținut al economiei, partidul nostru dă o mare atenție dezvoltării societății pe toate planurile, perfecționării noilor relații de producție, înfăptuirii neabătute a principiilor fundamentale ale socialismului în toate compartimentele vieții sociale. Între preocupările partidului, la loc de frunte se situează dezvoltarea democrației socialiste, crearea unor astfel de condiții, încît orînduirea noastră să pună din plin în valoare virtuțile creatoare ale întregului popor, să permită afirmarea largă a personalității umane pe tărîmul activității materiale, social-politice, spirituale. Pe această linie, partidul nostru, înfăptuind consecvent centralismul democratic — ale cărui cerințe concrete se modifică necontenit —, a promovat în ultimii ani un ansamblu de măsuri care, o dată cu întărirea ordinii, disciplinei și răspunderii în îndeplinirea programului de dezvoltare a societății, conduc la creșterea atribuțiilor organelor locale de partid, de

stat, economice, social-culturale, la creșterea mobilității funcționale și a inițiativei întreprinderilor și instituțiilor, creează noi condiții pentru participarea permanentă, nemijlocită a maselor la conducerea țării. Dăm, de asemenea, o atenție deosebită înfăptuirii consecvente a principiilor eticii și echității sociale, ale umanismului socialist, făuririi omului nou, înaintat, al societății socialiste. Partidul nostru dezvoltă pe larg activitatea de educare a întregului popor în spiritul ideilor marxism-leninismului, al concepției dialectice materialiste, călirii politice-ideologice a comuniștilor, a cadrelor sale. În același timp, pornind de la faptul că orînduirea noastră încorporează tot ceea ce a realizat mai valoros gîndirea umană în domeniul științei, culturii, creației artistice, acordăm o grijă deosebită lărgirii orizontului cultural al oamenilor muncii, însușirii cuceririlor revoluției științifice-tehnice contemporane.

Transformările social-economice și politice care au înnoit profund întreaga societate asigură o trăinicie de neînvins orînduirii noastre socialiste. În procesul revoluției, al dezvoltării societății socialiste s-a afirmat tot mai activ rolul hotărîtor al clasei muncitoare, forța socială conducătoare a țării, promotoarea cea mai consecventă a progresului social, s-a ridicat pe trepte superioare alianța muncitorească-țărănească, adevărată coloană vertebrală a unității societății, a sporit aportul intelectualității la dezvoltarea economiei, științei, învățămîntului, creației spirituale, la îmbogățirea patrimoniului cultural al poporului. Astfel, s-a închegat și se consolidează unitatea de nezdruncinat a întregului popor în jurul partidului comunist, unitate care exprimă adeziunea deplină a poporului român la idealurile socialismului, hotărîrea sa neclintită de a asigura edificarea comunismului în patria noastră.

Înfăptuirea orînduirii socialiste, lichidarea exploatării omului de către om, asigură înflorirea multilaterală a națiunii, punerea în valoare a tuturor potențelor sale creatoare. Practica social-istorică demonstrează că națiunea socialistă este o puternică forță motrice a dezvoltării, că ea îndeplinește un imens rol progresist în întreaga epocă de construire a socialismului și a comunismului. În acest spirit, partidul nostru comunist, născut din rîndurile clasei muncitoare, ale poporului român, consideră că slujirea intereselor națiunii noastre socialiste, ridicarea nivelului său de dezvoltare materială și spirituală constituie o cerință supremă a întregii sale activități. În același timp, partidul nostru manifestă o grijă neslăbită pentru dezvoltarea colaborării internaționaliste cu celelalte țări socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești. În aceasta își află întruchiparea concepția noastră despre unitatea organică, într-un tot dialectic, a intereselor naționale și a celor internaționale, convingerea noastră că îmbinarea lor armonioasă este chezășia dezvoltării și înfloririi fiecărei națiuni și, prin aceasta, a întăririi sistemului socialist în ansamblu.

Pe teritoriul țării noastre, alături de poporul român trăiesc și muncesc împreună de secole maghiari, germani, sîrbi și alte naționalități conlocuitoare, care reprezintă circa 12% din populația țării. Pornind de la teza marxist-leninistă că nu poate fi liber un popor care asuprește alte popoare, partidul nostru comunist a dat cea mai mare atenție soluționării problemei naționale. În procesul revoluției și construcției socialiste s-au înfăptuit deplina egalitate în drepturi și frăția indestructibilă între poporul român și naționalitățile conlocuitoare, a fost rezolvată problema națională.

Realizările obținute de poporul român, chipul nou al României socialiste sînt rodul luptei sale pline de abnegație, al muncii sale creatoare desfășurate sub conducerea Partidului Comunist Român. Partidul nostru, care numără

astăzi 2 000 000 de membri din rîndurile clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, se afirmă ca forța politică de conducere a întregii societăți. Politica sa marxist-leninistă, ideologia sa unesc și călăuzesc spre aceleași țeluri toți oamenii muncii, națiunea noastră socialistă. Desigur, înaintarea pe această cale n-a fost simplă și nici ușoară. Am avut de înfruntat o seamă de greutăți și lipsuri, unele inerente unei opere atît de profunde cum este transformarea revoluționară a societății pe baze socialiste, altele determinate de greșeli săvîrșite în conducerea noii societăți. Dar meritul Partidului Comunist Român este că a știut să găsească soluții problemelor ridicate de viață, să înfrîngă greutățile și să mobilizeze eforturile întregului popor pentru depășirea lor, asigurînd înaintarea neabătută a țării spre socialism.

Experiența țării noastre demonstrează încă o dată că partidul comunist își poate îndeplini rolul de forță politică de avangardă numai dacă se leagă prin mii de fire de clasa muncitoare, de poporul din rîndurile căruia s-a născut, dacă slujește cu fidelitate și abnegație intereselor poporului, cauzei socialismului. Cu cît partidul exprimă mai bine cerințele progresului social, interesele maselor muncitoare, cu cît rezolvă mai bine problemele luptei revoluționare, cu atît devin mai trainice legăturile sale cu masele, crește încrederea poporului în partid, sporește contribuția sa la cauza generală a socialismului și comunismului. În felul acesta, partidul comuniștilor îmbină în activitatea sa cerințele patriotismului și internaționalismului, își îndeplinește atît răspunderile ce-i revin față de clasa muncitoare, de propriul popor, cît și îndatoririle internaționale — pentru că sarcinile sale sînt concomitent naționale și internaționale, pentru că victoriile obținute pe plan național constituie împreună cuceriri ale clasei muncitoare pe plan internațional.

*

Leninismul își găsește astăzi o vie întruchipare în realizările remarcabile ale popoarelor țărilor socialiste, în dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești internaționale — cea mai importantă forță politică a contemporaneității, în influența crescîndă pe care o exercită în rîndurile unor largi categorii sociale din întreaga lume.

Caracteristica fundamentală a epocii actuale este creșterea forțelor revoluționare, progresiste — care determină într-o măsură tot mai mare cursul evenimentelor internaționale, lupta împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru apărarea păcii mondiale —, acumularea unor noi factori obiectivi pentru obținerea de succese și mai mari în lupta de eliberare socială și națională a popoarelor.

În aceste condiții, o importanță deosebită o dobîndește unitatea partidelor comuniste și muncitorești, a țărilor socialiste, a tuturor forțelor antiimperialiste. Desigur, după cum se știe, în cadrul mișcării noastre există deosebiri de păreri, divergențe care afectează această unitate. Partidul Comunist Român pornește de la convingerea că interesele comune, ideologia marxist-leninistă, unitatea de țeluri, tot ce unește partidele comuniste, țările socialiste sînt mai puternice decît divergențele. De aceea, este necesară intensificarea eforturilor pentru depășirea actualei situații, pe care o socotim temporară, pentru învingerea dificultăților prin care trece mișcarea comunistă și muncitorească internațională, normalizarea relațiilor din sistemul mondial socialist, refacerea și întărirea unității țărilor socialiste pe baza marxism-leninismului și a internaționalismului proletar. Sîntem profund convinși că singura cale de creare a condițiilor pentru realizarea acestor obiective este aceea a discuțiilor tovărășești, abordarea de pe poziții

marxist-leniniste a deosebirilor de vederi şi divergenţelor şi rezolvarea lor potrivit normelor de relaţii între partidele comuniste şi muncitoreşti, pornind de la interesele propriilor popoare, ale clasei muncitoare, ale mişcării comuniste internaţionale şi cauzei socialismului în lume.

Afirmîndu-se ca un detaşament activ al mişcării comuniste internaţionale, Partidul Comunist Român dezvoltă relaţii largi cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti frăţeşti, cu celelalte detaşamente ale clasei muncitoare din alte ţări, cu forţele antiimperialiste de pretutindeni.

În centrul politicii sale externe, Republica Socialistă România situează prietenia şi alianţa trainică cu toate ţările socialiste. Partidul nostru dă o mare importanţă colaborării şi cooperării cu celelalte ţări socialiste, ceea ce exprimă o necesitate obiectivă, rezultată din orînduirea socială comună, din idealurile şi ţelurile comune. Sensul fundamental al acestei colaborări şi cooperări îl constituie dezvoltarea fiecărei ţări socialiste în parte, progresul ei multilateral şi, în acest fel, întărirea sistemului socialist mondial, a poziţiilor şi influenţei socialismului în lume. În acest spirit, România promovează activ cooperarea economică cu ţările participante la activitatea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, precum şi cu toate celelalte ţări socialiste. Pornind de la ideea că atîta vreme cît există imperialismul se menţine şi pericolul unor războaie agresive, partidul şi guvernul nostru acordă întreaga atenţie întăririi capacităţii de apărare a ţării, conducerii, înzestrării şi pregătirii de luptă a forţelor armate ale Republicii Socialiste România. Ţara noastră dezvoltă relaţiile de colaborare pe plan militar cu ţările care fac parte din Tratatul de la Varşovia, al cărui membru este, lărgeşte colaborarea cu armatele tuturor ţărilor socialiste, fiind gata oricînd să-şi aducă contribuţia la salvgardarea intereselor socialismului şi păcii împotriva oricărui agresor imperialist.

În acelaşi timp, România dezvoltă relaţii multilaterale cu ţări avînd altă orînduire social-economică. Ea situează consecvent la temelia tuturor relaţiilor sale externe respectarea suveranităţii şi independenţei naţionale, egalităţii în drepturi, avantajului reciproc şi neamestecului în treburile interne, principii care găsesc o adeziune crescîndă pe arena mondială.

Ca ţară europeană, România militează activ, alături de celelalte ţări socialiste, pentru realizarea securităţii europene, pentru o conferinţă a statelor europene care poate aduce o contribuţie reală la atingerea acestui important obiectiv pentru pacea continentului nostru şi a lumii.

Manifestîndu-şi îngrijorarea faţă de continuarea războiului din Vietnam, de pericolul pe care intervenţia americană îl reprezintă pentru extinderea conflictelor militare în Indochina, guvernul şi poporul român cer încetarea agresiunii Statelor Unite în Vietnam, retragerea trupelor americane din Vietnamul de sud, astfel ca poporul vietnamez să fie lăsat să-şi rezolve singur problemele. Dînd expresie sentimentelor internaţionaliste ale poporului nostru, România a acordat şi acordă întregul său sprijin material şi moral-politic poporului frate vietnamez, cauzei sale drepte.

Urmărind cu atenţie evoluţia evenimentelor din Orientul Apropiat, ţara noastră îşi exprimă îngrijorarea faţă de menţinerea încordării, de intensificarea conflictelor şi ciocnirilor militare. România consideră că pentru asigurarea păcii în această zonă a lumii este necesară retragerea neîntîrziată a trupelor israeliene din teritoriile ocupate, asigurarea integrităţii graniţelor şi securităţii tuturor statelor din regiune, rezolvarea problemei refugiaţilor palestinieni,

ținînd seama de interesele lor naționale potrivit rezoluției Consiliului de Securitate din 1967.

Partidul Comunist Român și guvernul român acționează în vederea înfăptuirii unor progrese concrete pe calea dezarmării, îndeosebi a celei nucleare, cu convingerea că aceasta ar avea o mare însemnătate pentru însănătoșirea climatului internațional, promovarea cauzei păcii și securității internaționale.

Sărbătorind centenarul lui Vladimir Ilici Lenin, omagiul cel mai înalt pe care comuniștii români, întregul nostru popor îl aduc memoriei sale este mobilizarea eforturilor creatoare ale tuturor celor ce muncesc pentru dezvoltarea social-economică a patriei noastre socialiste, pentru ridicarea nivelului de civilizație materială și spirituală al poporului, este dezvoltarea continuă a prieteniei și solidarității internaționaliste cu celelalte țări socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele revoluționare, antiimperialiste și democratice ale epocii noastre, in interesul cauzei socialismului și păcii în lume.

În încheiere, doresc să adresez cu acest prilej cititorilor ziarului „Pravda", comuniștilor, tuturor oamenilor sovietici calde urări de progres și prosperitate, succese tot mai mari în opera de edificare a comunismului, în lupta pentru triumful ideilor socialismului, păcii și prieteniei între popoare, cărora Lenin le-a închinat cu dăruire întreaga sa viață.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA FESTIVĂ DE LA MOSCOVA CONSACRATĂ CENTENARULUI NAȘTERII LUI V. I. LENIN

— 22 aprilie 1970 —

Stimați tovarăși,

Îmi este deosebit de plăcut să aduc la această adunare solemnă un cald omagiu operei și personalității lui Vladimir Ilici Lenin și să vă adresez dumneavoastră, Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, tuturor comuniștilor și popoarelor sovietice cele mai calde felicitări și salutul de solidaritate internaționalistă al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al comuniștilor și al întregului popor român. *(Aplauze).*

Împreună cu întreaga omenire progresistă, poporul român sărbătorește centenarul nașterii lui Lenin cinstind pe teoreticianul și strategul revoluționar marxist, pe întemeietorul și conducătorul Partidului Comunist bolșevic, care a pregătit și înfăptuit Marea Revoluție Socialistă din Octombrie — eveniment ce a inaugurat o nouă eră în istoria omenirii. *(Vii aplauze).*

Studiind realitățile țării sale, dezvoltarea capitalismului în stadiul său imperialist, sintetizînd experiența luptei proletariatului, cele mai noi cuceriri ale științei, Vladimir

Ilici Lenin a îmbogățit patrimoniul teoriei, strategiei și tacticii revoluționare a clasei muncitoare, a dezvoltat în mod creator, în noile condiții istorice, opera lui Marx și Engels. *(Vii aplauze).*

Adversar al oricărei rigidități în gîndire, Lenin a văzut în marxism nu o colecție de dogme, de teze intangibile și etern valabile, ci o călăuză vie în acțiune, o concepție și o metodă dialectică-revoluționară care se îmbogățește continuu în confruntarea permanentă cu practica socială, prin generalizarea a tot ceea ce este nou în dezvoltarea societății și în cunoașterea umană. *(Aplauze puternice).*

Ideile marxism-leninismului și-au găsit o strălucită confirmare practică în victoria socialismului în Uniunea Sovietică. Comuniștii români, poporul nostru se bucură din toată inima de marile realizări ale Uniunii Sovietice și adresează comuniștilor, popoarelor sovietice urări de noi succese pe drumul construirii comunismului, al bunăstării și fericirii celor ce muncesc.

Prietenia dintre popoarele noastre are rădăcini adînci în istorie. Numeroși militanți revoluționari din România l-au cunoscut personal și au lucrat cu Vladimir Ilici Lenin. O vie expresie a spiritului internaționalist al clasei muncitoare, al forțelor progresiste din România a constituit-o participarea, cu arma în mînă, a revoluționarilor români — care au format primul detașament internațional de luptă împotriva intervenției imperialiste — la apărarea tînărului stat sovietic. *(Vii aplauze).*

Încă de la înființarea sa, Partidul Comunist Român a militat consecvent pentru dezvoltarea prieteniei româno-sovietice. Această prietenie s-a cimentat trainic în anii socialismului pe baza comunității orînduirii sociale. Partidul Comunist Român, clasa muncitoare, întregul nostru popor sînt hotărîte să promoveze neabătut și în viitor linia

adîncirii relațiilor de colaborare frățească între partidele și popoarele noastre. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

În anii construcției socialiste, clasa muncitoare din patria noastră, în alianță cu țărănimea, cu toți oamenii muncii, a obținut realizări de seamă în înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român. Succesele obținute de poporul român, sub conducerea Partidului Comunist Român, în dezvoltarea industriei și agriculturii, în înflorirea științei și culturii, în ridicarea bunăstării sale sînt o strălucită confirmare a marxism-leninismului ; ele adeveresc încă o dată că numai un popor liber și stăpîn deplin pe destinele sale poate construi cu succes socialismul și comunismul. *(Aplauze puternice).*

O dată cu atenția acordată progresului forțelor de producție, partidul nostru se preocupă neîncetat de perfecționarea noilor relații de producție, a conducerii și organizării întregii vieți sociale, de întărirea continuă a rolului său conducător. Pornind de la faptul că socialismul și democrația sînt de nedespărțit, de la necesitatea de a îmbina armonios conducerea centrală cu lărgirea atribuțiilor organelor locale și unităților economice cu inițiativa maselor, partidul și statul nostru asigură atragerea tot mai largă a celor ce muncesc la conducerea statului, manifestare plenară a energiilor creatoare ale întregului popor.

Aniversarea centenarului nașterii lui Lenin are loc în condițiile dezvoltării puternice a forțelor socialismului, progresului și păcii în întreaga lume. Socialismul, care a învins, prin lupta popoarelor, în 14 state, exercită o influență determinantă asupra dezvoltării societății contemporane. Mișcarea comunistă și muncitorească se afirmă drept cea mai puternică forță politică a zilelor noastre. Noi și noi popoare, eliberîndu-se de jugul robiei coloniale, pă-

şesc în lupta revoluţionară împotriva imperialismului, pentru un viitor de libertate, prosperitate şi pace. *(Vii aplauze).*

Aceste ample procese revoluţionare, caracteristice epocii noastre, se desfăşoară într-o mare diversitate de condiţii social-economice, de particularităţi istorice şi naţionale, care generează în mod inevitabil o varietate crescîndă de forme şi metode de transformare a societăţii. Partidul Comunist Român se preocupă permanent de generalizarea practicii construcţiei socialiste din ţara noastră, studiind, totodată, experienţa Uniunii Sovietice, a celorlalte ţări socialiste, progresele cunoaşterii umane pe plan mondial, aplicîndu-le în mod creator la condiţiile României.

Garanţia succesului luptei partidelor comuniste şi muncitoreşti, a slujirii cu devotament a intereselor clasei muncitoare, ale poporului o constituie capacitatea de a aplica legităţile generale şi principiile marxism-leninismului la condiţiile concrete ale ţărilor lor, ţinînd seama de adevărul că în revoluţia şi construcţia socialistă — ca în orice proces obiectiv — generalul şi particularul formează o unitate dialectică, un tot inseparabil.

Evoluţia lumii contemporane demonstrează că îmbinarea armonioasă a intereselor naţionale cu cele internaţionale constituie o condiţie hotărîtoare pentru desfăşurarea cu succes a luptei revoluţionare a partidelor comuniste şi muncitoreşti, a operei de construire a socialismului şi comunismului. *(Aplauze).*

În centrul politicii externe, Partidul Comunist Român şi guvernul ţării noastre situează în mod consecvent prietenia, colaborarea şi alianţa frăţească cu toate ţările socialiste. Sensul fundamental al extinderii şi perfecţionării relaţiilor dintre ţările socialiste este întărirea fiecărei economii naţionale, înflorirea fiecărei ţări, a fiecărei naţiuni

socialiste şi, totodată, sporirea forţei sistemului mondial socialist.

În acelaşi timp, ţara noastră dezvoltă largi relaţii cu toate ţările, fără deosebire de orînduire socială şi politică. La baza relaţiilor sale cu toate statele, România aşază principiile respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii, dreptul fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele, neamestecul în treburile interne şi avantajul reciproc — principii care se bucură de o tot mai largă recunoaştere internaţională.

România acţionează cu consecvenţă pentru rezolvarea prin mijloace paşnice a problemelor internaţionale litigioase, realizarea securităţii în Europa, înfăptuirea dezarmării generale, îndeosebi a dezarmării nucleare, stingerea focarelor de conflicte şi încordare în lume, statornicirea unui climat de înţelegere şi colaborare între popoare.

România se pronunţă consecvent pentru încetarea războiului din Vietnam, pentru retragerea trupelor Statelor Unite ale Americii şi asigurarea dreptului poporului vietnamez de a hotărî singur asupra destinelor sale; de asemenea, ţara noastră se pronunţă pentru soluţionarea pe baze politice paşnice a conflictului din Orientul Apropiat, în spiritul rezoluţiei Consiliului de Securitate din 1967.

Partidul comunist şi poporul nostru îşi manifestă profunda solidaritate cu lupta popoarelor împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului.

Apreciind că ceea ce uneşte partidele comuniste este mai puternic şi mai presus decît divergenţele dintre ele, partidul nostru promovează cu toate partidele frăţeşti relaţii de colaborare. Nu trebuie să uităm niciodată cuvintele lui Lenin că „divergenţele dintre comunişti sînt de altă natură decît divergenţele cu duşmanii". În acest spirit considerăm că dificultăţile existente astăzi în mişcarea co-

munistă și muncitorească au un caracter temporar, că ele pot și trebuie să fie depășite prin eforturile statornice ale tuturor partidelor, desfășurate într-o atmosferă de principialitate și stimă reciprocă, prin respectarea strictă a normelor și principiilor de relații între partidele frățești, pe baza marxism-leninismului și a internaționalismului proletar. *(Aplauze puternice).*

La centenarul nașterii lui Lenin, considerăm că cel mai înalt omagiu pe care îl putem aduce memoriei sale este de a ne intensifica eforturile pentru dezvoltarea multilaterală a patriei, înflorirea națiunii noastre socialiste, pentru sporirea contribuției Partidului Comunist Român și a Republicii Socialiste România la creșterea forței sistemului socialist mondial, a mișcării comuniste, a tuturor forțelor antiimperialiste în lupta pentru libertate, democrație, socialism și pace. *(Vii aplauze).*

Trăiască prietenia dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice, dintre țările și partidele noastre! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului! *(Aplauze puternice).*

Trăiască lupta pentru progres și pace în întreaga lume! *(Aplauze puternice, prelungite).*

LENIN ȘI EDIFICAREA SOCIETĂȚII SOCIALISTE.

Articol apărut în revista „Probleme ale păcii și socialismului" nr. 5 din 1970 și în ziarul „Scînteia" din 24 aprilie 1970

Aniversarea centenarului nașterii lui Lenin prilejuiește largi dezbateri asupra drumului parcurs de mișcarea comunistă și muncitorească internațională, asupra situației generale din lume și a perspectivelor societății contemporane. Acest fapt este determinat de rolul important pe care l-a avut Lenin în dezvoltarea marxismului, pe baza studierii evoluției societății la sfîrșitul secolului trecut și începutul actualului secol, în generalizarea experienței revoluționare a mișcării muncitorești internaționale, în activitatea practică pentru victoria revoluției din Rusia, pentru făurirea primului stat socialist din istorie.

Este, desigur, greu ca în limitele unui articol să fie abordată în mod cuprinzător activitatea vastă și multilaterală desfășurată de Lenin, de aceea mă voi referi, în cele ce urmează, la aportul pe care l-a adus el în elaborarea problemelor construirii socialismului, a operei de edificare a noii orînduiri. Are, fără îndoială, o profundă semnificație faptul că aniversarea nașterii lui Lenin se desfășoară în condițiile cînd socialismul a triumfat în

14 state și cînd tot mai multe popoare își propun să pășească pe calea noii orînduiri sociale.

Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, organizată și condusă de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, în frunte cu Lenin, a deschis epoca revoluțiilor proletare, a trecerii omenirii de la capitalism la socialism. Timp de peste un pătrar de veac, Uniunea Sovietică a fost singura țară socialistă, poporul sovietic trebuind să construiască noua orînduire în condiții interne și externe deosebit de grele. Unul din marile merite ale lui Lenin constă în faptul că, dezvoltînd învățătura lui Marx, a știut s-o aplice la condițiile concrete ale Rusiei țariste, a înarmat partidul comunist și popoarele sovietice cu un program științific fundamentat de creare a unei societăți eliberate de exploatare și asuprire — societatea socialistă.

Străin oricăror tendințe de dogmatism și închistare, Lenin privea marxismul nu ca pe „ceva încheiat și intangibil", ci ca pe o teorie „pe care socialiștii trebuie s-o dezvolte mai departe în toate direcțiile, dacă nu vor să rămînă în urma vieții". Abordarea profund creatoare a teoriei marxiste, a problemelor luptei revoluționare și transformării socialiste a societății a caracterizat întreaga operă și activitate a lui Lenin. În legătură cu aceasta, este cunoscută intransigența marelui conducător al proletariatului față de tendințele care, invocînd „fidelitatea" față de litera marxismului, au încercat să reducă această gîndire vie la o colecție de teze și axiome inerte, să lipsească teoria revoluționară a proletariatului de forța ei vitală — capacitatea de a descifra sensul evenimentelor, de a găsi soluții adecvate problemelor arzătoare ale luptei clasei muncitoare pentru progres, pentru socialism. După cum sublinia Lenin, „...trebuie să ajungem la înțelegerea adevărului incontestabil că un marxist trebuie să țină seama de viața reală, de faptele precise ale *realității*, și nu să continue să se cramponeze de teoria zilei de ieri, care, ca orice teorie, în cel mai bun caz nu face decît să desemneze ceea ce e fundamental, general, nu face decît *să se apropie* de înțelegerea complexității vieții"[1].

În elaborarea teoriei sale despre revoluția socialistă și construirea noii orînduiri sociale, Lenin a pornit de la analiza științifică a realităților Rusiei din acel timp. O lungă perioadă din viața sa a consacrat-o studierii acestor realități, multe din lucrările sale au avut drept obiect analiza stadiului în care se afla dezvoltarea capitalismului în Rusia, a naturii relațiilor de producție aflate în transformare, evoluarea raportului forțelor de clasă angajate în viața și lupta socială.

În același spirit a examinat Lenin și problemele situației internaționale, ale dezvoltării țărilor capitaliste avansate, ale raportului de forțe pe plan mondial, elaborînd teoria sa despre imperialism. Teza despre posibilitatea revoluției socialiste și a construirii socialismului într-o singură țară a fost tocmai rezultatul acestei analize complexe a realităților naționale și internaționale din epoca respectivă. Această teză, care a însemnat o mare descoperire în domeniul științelor sociale, a deschis noi perspective proletariatului din Rusia și din lumea întreagă, l-a înarmat și stimulat în lupta revoluționară.

Întreaga operă și activitate a lui Lenin demonstrează în mod strălucit că studiul atent al realității, al etapei respective de dezvoltare a societății, al condițiilor concrete în care activează partidul clasei muncitoare, abordarea în spirit creator a problemelor vieții economice-sociale și politice, elaborarea de sine stătătoare — pe baza aplicării adevărurilor generale la situația specifică — a liniei politice

[1] *V. I. Lenin.* Opere complete, vol. 31, București, Editura politică, 1964, p. 136.

au un rol hotărîtor în asigurarea succesului revoluţiei şi construcţiei socialiste. În această aderenţă deplină la realitate, la concretul istoric, în adaptarea permanentă a teoriei lui Marx la condiţiile sociale în continuă schimbare rezidă valoarea excepţională a leninismului, uriaşa lui vitalitate. Această trăsătură esenţială a operei lui Lenin trebuie cu atît mai mult subliniată în condiţiile de astăzi, cînd, ca urmare a profundelor schimbări petrecute în ultimele decenii, tabloul economic, social şi politic al lumii s-a modificat radical.

Este ştiut că o treime din omenire a păşit pe o nouă cale — calea socialismului şi comunismului —, că sarcinile făuririi noii orînduiri se înfăptuiesc în condiţii de o mare diversitate şi în forme variate, corespunzător stadiului de dezvoltare şi particularităţilor diferitelor ţări. Statele socialiste se află în prezent într-o etapă avansată a construcţiei socialiste, în faţa lor punîndu-se probleme cu totul noi, deosebit de complexe. În lumea de azi şi-a lărgit rîndurile şi a căpătat un rol tot mai însemnat în dezvoltarea socială clasa muncitoare ; şi-au sporit în mod considerabil influenţa politică detaşamentele de avangardă ale proletariatului — partidele comuniste şi muncitoreşti. Tezaurul mişcării comuniste şi muncitoreşti s-a îmbogăţit cu noi forme şi metode de luptă revoluţionară. S-a declanşat o uriaşă mişcare de redeşteptare naţională a popoarelor ; sub loviturile luptei de eliberare naţională s-a destrămat sistemul colonial al imperialismului, pe ruinele fostelor imperii coloniale au apărut zeci de state noi. S-au produs schimbări însemnate şi în ţările capitaliste dezvoltate atît în nivelul forţelor de producţie, cît şi în structura socială, în rolul statului, în raporturile de clasă. În lupta împotriva monopolurilor, a imperialismului, pentru progresul societăţii şi apărarea păcii s-au angajat noi şi noi forţe sociale — ţărănimea, păturile mijlocii ale populaţiei, cercuri largi ale intelectualităţii, mase de femei, tînăra generaţie. O trăsătură caracteristică a epocii actuale este participarea tot mai intensă la rezolvarea problemelor vieţii internaţionale a ţărilor mici şi mijlocii, care păşesc cu vigoare în arena politicii mondiale, se ridică împotriva dominaţiei şi asupririi, pentru afirmarea dreptului tuturor popoarelor la dezvoltare de sine stătătoare. Un element fundamental, nou, al realităţilor contemporane este schimbarea radicală a raportului de forţe pe plan mondial în favoarea forţelor socialismului şi progresului, a frontului antiimperialist. Printre schimbările esenţiale care s-au produs în ultimele decenii în lume, cu ample implicaţii asupra tuturor laturilor existenţei materiale şi spirituale a omenirii, trebuie relevată, de asemenea, profunda revoluţie ştiinţifică şi tehnică mondială, marele progres al cunoaşterii umane.

Toate aceste schimbări impun un studiu aprofundat, răspunsuri corespunzătoare, soluţii pentru toate problemele aduse la ordinea zilei de dezvoltarea istorică. A fi marxist-leninist înseamnă a aborda cu curaj, fără idei preconcepute, noile realităţi, a trage toate concluziile care se impun din acestea pentru lupta revoluţionară. Numai în acest fel învăţătura marxistă poate ajuta partidele comuniste în soluţionarea sarcinilor istorice ce le stau în faţă. Numai pe această cale se vor putea depăşi tendinţele de stagnare şi dinamiza gîndirea revoluţionară, se va asigura, în condiţiile de astăzi, dezvoltarea marxism-leninismului, afirmarea lui ca o adevărată forţă motrice a transformării societăţii.

Lenin are meritul istoric de a fi elaborat programul revoluţiei şi al construcţiei socialiste în Uniunea Sovietică, de a fi fundamentat rolul şi sarcinile partidului comunist în realizarea acestui program. El a conceput partidul ca detaşamentul cel mai înaintat, de avangardă al clasei mun-

citoare, ca statul-major al luptei revoluționare pentru asaltul lumii vechi, ca forța politică conducătoare a întregului popor în edificarea noii orînduiri sociale. Reluînd și dezvoltînd ideile lui Marx despre partid, Lenin a elaborat principiile organizatorice, politice și ideologice ale partidului de tip nou, a desfășurat o uriașă activitate pentru crearea unui asemenea partid în Rusia. Capacitatea partidului făurit de el de a răspunde misiunii pentru care a fost creat s-a afirmat în mod strălucit în viața politică și socială. Aplicînd cu măiestrie tactica și strategia revoluționară leninistă, sub conducerea directă a lui Lenin, Partidul Comunist bolșevic a reușit pentru prima oară în istoria omenirii să răstoarne clasele exploatatoare de la putere și să făurească statul nou al muncitorilor și țăranilor.

Se cunoaște că tînăra Putere sovietică a trebuit să facă față unor situații deosebit de complexe. O dată cu lupta împotriva forțelor contrarevoluției și a intervenției imperialiste, pentru apărarea și consolidarea cuceririlor revoluției, trebuiau elaborate și soluționate problemele cu desăvîrșire noi ale construirii societății socialiste pentru prima oară în lume. În cursul procesului revoluționar care se desfășura vertiginos, pornind de la principiile stabilite de Marx și Engels și ținînd seama de realitățile noi care se cristalizau sub ochii lui, Lenin a fundamentat o largă concepție cu privire la obiectivele principale ale operei de construcție socialistă, la formele și metodele de activitate, la direcțiile de luptă ale partidului. Un factor esențial al succesului a fost priceperea lui de a stabili și adapta linia politică, metodele de activitate corespunzător condițiilor concrete, specifice, din fiecare moment, excepționala sa capacitate de a îmbina fermitatea și consecvența revoluționară cu o mare suplețe și elasticitate.

Între principiile și tezele elaborate de Lenin, unele s-au dovedit a fi legi cu valabilitate generală în construirea noii orînduiri. Aceste principii și legi universale au îmbogățit teoria revoluționară a proletariatului, constituie un tezaur de preț al marxism-leninismului. Ele și-au dovedit viabilitatea, fiind aplicate cu succes, în forme concrete diferite de la țară la țară, în procesul construirii socialismului de către popoarele care și-au luat soarta în propriile mîini după cel de-al doilea război mondial. Lenin însuși a relevat cu multă clarviziune că în practica revoluționară, ca de altfel și în viață, generalul și particularul formează o unitate dialectică indisolubilă. Aplicarea principiilor generale ale socialismului științific este o condiție obligatorie a unei politici juste, dar generalul se realizează prin particular, în multitudinea și diversitatea laturilor concrete ale fenomenelor. Succesul liniei politice a partidului clasei muncitoare depinde în mod esențial de măsura în care el asigură transpunerea în practică a adevărurilor generale ale teoriei revoluționare, corespunzător situațiilor și împrejurărilor specifice în care acționează.

Adversar neîmpăcat al oricăror viziuni simplificatoare, Lenin a prevenit împotriva iluziei că socialismul s-ar naște dintr-o dată, într-o formă desăvîrșită. Preluarea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și cu celelalte pături de oameni ai muncii — arăta el — reprezintă numai punctul inițial al unui îndelungat proces de transformări economice și sociale, în cursul căruia au loc restrîngerea și lichidarea pozițiilor capitalismului, afirmarea și extinderea relațiilor socialiste de producție, reorganizarea pe baze noi, socialiste, a tuturor domeniilor vieții sociale.

În mod cu totul special s-a ocupat Lenin de problemele bazei tehnice-materiale a noii orînduiri, arătînd că

socialismul presupune un înalt nivel de dezvoltare a forțelor de producție. El a considerat industrializarea ca mijlocul principal pentru înlăturarea sărăciei și înapoierii, pentru a realiza acel înalt nivel de bunăstare, civilizație și cultură fără de care socialismul este de neconceput. Dîndu-și seama de însemnătatea electrificării încă în perioada cînd introducerea energiei electrice în producția industrială se afla într-un stadiu incipient, chiar în țări avansate, Lenin a demonstrat că dezvoltarea industriei, a întregii economii în Rusia trebuie să aibă la bază electrificarea, ca una din pîrghiile principale ale progresului. Anii care au trecut, experiența celorlalte țări care au pășit pe calea socialismului au demonstrat că făurirea unei baze tehnice-materiale avansate reprezintă condiția hotărîtoare a construirii și consolidării noii orînduiri sociale.

Una din tezele fundamentale ale teoriei industrializării socialiste elaborate de Lenin a fost necesitatea așezării acestui proces pe baza științei și tehnicii celei mai înaintate, a unei organizări superioare a producției, a unei înalte eficiențe a muncii sociale. Lenin arăta că productivitatea muncii este factorul care, în ultimă instanță, determină însăși superioritatea sistemului socialist față de cel capitalist. El înțelegea prin aceasta că existența proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție face posibil și necesar să se asigure o mai înaltă valorificare a muncii, a elanului și inițiativei maselor. Acest principiu leninist și-a dovedit, de asemenea, valabilitatea ca lege generală a construcției socialiste, aplicarea lui avînd o importanță excepțională pentru progresul economic al țărilor socialiste, pentru creșterea avuției lor naționale și ridicarea nivelului general de bunăstare și civilizație.

Lenin a fost profund preocupat de problemele pe care le ridică transformarea socialistă a relațiilor agrare. Studiind particularitățile satului rus din acea perioadă, cu preponderența micilor gospodării ce-l caracteriza, el a fundamentat căile atragerii țărănimii la marea producție cooperatistă, insistînd asupra necesității de a se respecta cu strictețe liberul ei consimțămînt ; transformarea socialistă a agriculturii presupunea, în același timp, în concepția lui Lenin, înzestrarea acestei ramuri cu o puternică bază tehnică-materială, organizarea producției pe temelia cuceririlor științei și tehnicii moderne. S-au cristalizat astfel modalitățile soluționării uneia din cele mai complicate probleme ale construirii noii orînduiri, cu valabilitate generală în toate țările cu o agricultură bazată pe mica producție de mărfuri.

O excepțională atenție a acordat Lenin culturii. Cît de mult o prețuia rezultă din însuși faptul că el a definit comunismul drept chintesența științei și culturii, a progresului spiritual uman. El considera asimilarea și aplicarea în practică a cunoștințelor moderne ca o cerință majoră, permanentă a construcției noii orînduiri. De aici și atenția deosebită pe care o acorda activității instructiv-educative, dezvoltării învățămîntului, ridicării întregii populații la un înalt nivel de conștiință și de cultură.

Lenin a subliniat cu deosebită forță rolul hotărîtor al maselor în opera de construcție socialistă. Străbate ca un filon puternic și constant prin întreaga sa operă ideea că socialismul este opera maselor însele, că activitatea conștientă a maselor este factorul fundamental al noii vieți sociale. Tocmai de aceea a cerut el ca toate marile prefaceri din viața societății să fie realizate cu participarea maselor, ca acestea să capete posibilitatea de a cunoaște totul, a-și exprima părerile, a lua parte activ și în cunoștință de cauză la elaborarea tuturor deciziilor de interes general. El nu pregeta să reliefeze ce resurse inepuizabile de inițiativă și energie generează atragerea maselor la opera de conducere a societății. De altfel, este carac-

teristic pentru stilul de lucru al marelui conducător revoluționar faptul că se întîlnea sistematic cu oameni aparținînd tuturor straturilor societății, asculta cu atenție părerile, criticile și propunerile lor, se sfătuia cu ei.

Lenin nu a putut urmări evoluția societății socialiste, pe care el a prefigurat-o, decît o scurtă perioadă de timp, moartea punînd prematur capăt clocotitoarei sale activități. Prin dispariția lui Lenin, popoarele sovietice și, o dată cu ele, proletariatul de pretutindeni, întreaga mișcare revoluționară și progresistă au suferit o grea pierdere.

Poporul sovietic a continuat cu abnegație opera începută sub conducerea lui Lenin, asigurînd construirea socialismului pe a șasea parte a globului. Roadele politicii leniniste s-au reflectat în puternica dezvoltare pe care au cunoscut-o forțele de producție în U.R.S.S., în progresul rapid realizat de economia Uniunii Sovietice. Nervul vital al acestui progres îl constituie industrializarea socialistă. Nivelul atins de industria U.R.S.S. se exprimă în faptul că ea realiza în 1968 o producție ce depășea de 79 ori nivelul anului 1913, reprezentînd aproape 20% din producția industrială mondială ; industria reprezintă baza forței economice și militare a statului sovietic, a progresului general al țării.

S-a înfăptuit opera de trecere a întregii țărănimi pe făgașul agriculturii socialiste, colhoznice, a fost organizat un amplu sector de stat în agricultură, s-au făcut eforturi însemnate pentru înzestrarea acestei importante ramuri a economiei cu mașini și mijloace tehnice, pentru dezvoltarea științei agricole. Toate acestea au făcut să se transforme radical modul de producție al țărănimii, condițiile ei de viață și de muncă.

Remarcabile progrese a realizat știința sovietică ; ea s-a afirmat în domenii de maximă importanță ale cercetării contemporane — studierea și cucerirea cosmosului,

folosirea energiei atomice, tehnica rachetelor, radioelectronica — situînd țara Sovietelor la loc de frunte în ierarhia științifică mondială și aducînd o contribuție de seamă la progresul științei și tehnicii universale. O puternică dezvoltare, atît sub raport cantitativ, cît și calitativ, a cunoscut învățămîntul de toate gradele. Poporul sovietic a obținut succese de seamă în ridicarea nivelului său de trai, material și spiritual, în îmbunătățirea condițiilor generale de viață ale celor ce muncesc.

Trăinicia orînduirii sovietice a fost verificată strălucit în timpul grelelor încercări prin care a trecut în anii războiului civil și ai intervenției imperialiste, ai agresiunii hitleriste. Animat de fierbinte patriotism, de devotament fără margini față de cauza socialismului, poporul sovietic s-a ridicat ca un singur om în apărarea marilor sale cuceriri revoluționare. Dînd dovada unui înalt eroism și spirit de sacrificiu, purtînd pe umerii lor principala povară în încleștarea crîncenă cu fascismul, popoarele Uniunii Sovietice au adus contribuția hotărîtoare în înfrîngerea acestui periculos dușman al libertății popoarelor și civilizației.

Astăzi, după 52 de ani de la Revoluția Socialistă din Octombrie, Uniunea Sovietică este o putere de prim rang, cu un uriaș potențial economic, tehnic-științific și militar. Comuniștii, oamenii muncii din țara noastră se bucură din inimă de înfăptuirile popoarelor sovietice în construirea comunismului — care reprezintă o contribuție de cea mai mare însemnătate la întărirea sistemului mondial socialist, a forțelor democrației și progresului, la cauza generală a păcii și prieteniei între popoare.

O nouă și viguroasă confirmare a justeței marxism-leninismului a constituit-o trecerea, după cel de-al doilea război mondial, a unui șir de țări la construirea orînduirii socialiste, formarea prin aceasta a sistemului mondial so-

cialist. Este cunoscut că strălucitele victorii ale armatei sovietice, ale celorlalte armate din coaliția antihitleristă, avîntul luptei popoarelor împotriva fascismului, pentru democrație și progres social au creat condiții favorabile desfășurării procesului revoluționar. Folosind aceste împrejurări, partidele comuniste și muncitorești dintr-o serie de țări, exprimînd voința și aspirațiile maselor largi, au organizat și condus mari bătălii sociale împotriva reacțiunii, a claselor exploatatoare, au asigurat realizarea sarcinii istorice a cuceririi puterii politice de către clasa muncitoare aliată cu țărănimea și a transformării socialiste a societății.

Stadiile diferite de dezvoltare social-economică de la care au pornit țările socialiste, numeroasele lor particularități specifice au generat o mare varietate a căilor de înfăptuire a sarcinilor revoluției și construcției socialiste. S-a verificat prin experiența unui mare număr de state că, în revoluția și construcția socialistă, generalul și particularul formează o unitate dialectică indestructibilă. Aplicarea principiilor generale ale socialismului științific este o condiție obligatorie a unei politici juste, dar — după cum arată viața — succesul liniei politice a partidelor comuniste, capacitatea lor de a reuni în luptă masele largi ale poporului depind în mod esențial de transpunerea acestor adevăruri fundamentale în practică corespunzător situațiilor și împrejurărilor specifice în care acționează. Abordînd în mod creator sarcinile revoluției și construcției socialiste, partidele comuniste și muncitorești aduc o prețioasă contribuție la îmbogățirea tezaurului gîndirii teoretice marxist-leniniste și a experienței revoluționare.

Dezvoltarea sistemului socialist mondial a scos în evidență marile posibilități de progres pe care le creează noua orînduire. Într-un timp istoric scurt, țările socialiste și-au dezvoltat în ritm intens forțele de producție, au asigurat instaurarea relațiilor de producție socialiste. Sistemul mondial socialist deține în prezent aproape 40% din producția industrială a lumii, dispune de un considerabil potențial material și tehnic-științific, exercitînd o uriașă influență asupra dezvoltării mondiale contemporane.

Trecerea de la capitalism la socialism marchează ridicarea națiunii — categorie istorică-socială căreia marxism-leninismul i-a acordat întotdeauna o deosebită atenție — pe o treaptă calitativ superioară. Lichidînd exploatarea și asuprirea, instaurînd noi raporturi de producție — egalitatea socială a oamenilor —, orînduirea socialistă asigură unitatea de interese și aspirații ale tuturor oamenilor muncii, pentru dinamizarea energiei și punerea deplină în valoare a capacităților creatoare ale întregii națiuni.

Socialismul oferă premisele pentru înflorirea multilaterală a națiunilor, pentru îmbinarea armonioasă a intereselor naționale și internaționale ale popoarelor. Asigurînd valorificarea cît mai intensă a avantajelor noii orînduiri, dezvoltarea susținută a economiei, științei și culturii, ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste își realizează misiunea istorică de exponenți ai intereselor vitale ale clasei muncitoare și popoarelor lor. În acest fel ele își îndeplinesc totodată o înaltă îndatorire internaționalistă, deoarece cu cît fiecare țară socialistă este mai dezvoltată, cu cît înfăptuiește mai deplin și consecvent idealurile proletariatului, cu atît ea aduce o contribuție mai importantă la creșterea puterii sistemului mondial socialist în ansamblul său, la sporirea prestigiului și autorității socialismului în lume, la întărirea frontului antiimperialist. Internaționalismul socialist presupune nu știrbirea sau lezarea intereselor naționale, ci, dimpotrivă, deplina lor afirmare, iar grija față de interesele propriului popor este indisolubil

legată de dezvoltarea solidarității internaționale cu toate țările socialiste, cu întreaga mișcare comunistă și muncitorească, cu toate forțele progresiste și antiimperialiste. Promovarea unei politici în care să fie îmbinate în mod just sarcinile naționale și internaționale este o condiție importantă a construirii cu succes a socialismului. Ignorarea sau nesocotirea oricăreia din aceste laturi inseparabile nu poate decît să dăuneze atît operei de edificare a noii orînduiri, cît și cauzei generale a socialismului, luptei revoluționare contemporane.

Formarea sistemului mondial socialist a ridicat pentru prima oară în istorie problema organizării unor relații internaționale de tip nou — radical deosebite de cele consacrate de imperialism —, care să asigure o largă și fructuoasă conlucrare între popoare libere și egale în drepturi, legate prin comunitate de țeluri, orînduire și ideologie. Desigur, aceste relații n-au apărut de la început într-o formă desăvîrșită, ceea ce este pe deplin explicabil dacă se ține seama de faptul că ele n-au mai avut precedent în istorie, că reprezintă un fenomen cu totul nou în viața internațională. Evoluția lor n-a fost lipsită de ivirea unor neajunsuri ; asemenea fenomene pot și trebuie însă să dispară în cursul procesului de continuă perfecționare a colaborării internaționaliste dintre popoarele care construiesc noua orînduire. Experiența arată că numai fundamentarea acestor relații pe principiile marxism-leninismului și ale internaționalismului socialist — egalitatea deplină în drepturi, respectarea suveranității și independenței naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, întrajutorarea tovărășească — poate să asigure dezvoltarea liberă, independentă și înflorirea multilaterală a fiecărei țări socialiste și, în același timp, întărirea forței și unității sistemului mondial socialist, sporirea influenței și puterii lui de atracție în lume.

Se știe că, în prezent, între țările socialiste există o serie de deosebiri de păreri și divergențe. O parte din acestea își au sursa în condițiile specifice diferite în care trăiesc popoarele respective ; multe din ele însă, și mai ales ascuțirea acestora, provin din neînțelegerea sau ignorarea diferențelor existente în dezvoltarea istorică a țărilor socialiste, precum și din nesocotirea principiilor de bază ale relațiilor dintre ele. Aceste deosebiri nu trebuie să afecteze însă relațiile dintre țările socialiste, unitatea lor, colaborarea lor frățească. Sîntem convinși că, dacă se va pune pe primul plan ceea ce este comun și unește țările socialiste — comunitatea orînduirii, identitatea țelurilor lor fundamentale, ideologia marxist-leninistă, interesele majore ale cauzei socialismului și luptei antiimperialiste —, dacă vor fi promovate și respectate cu strictețe normele și principiile raporturilor internaționale de tip nou, dacă relațiile dintre țările socialiste se vor baza pe stimă și respect reciproc, ținîndu-se seama de interesele fiecăreia, actualele dificultăți vor fi depășite, în interesul unității și coeziunii sistemului mondial socialist, al cauzei luptei revoluționare contemporane.

Partidul nostru va acționa și de aici înainte, cu toată fermitatea, pentru refacerea și întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, văzînd în aceasta o îndatorire fundamentală atît față de propriul popor, cît și față de cauza generală a socialismului, păcii și progresului social.

Cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și celelalte pături de oameni ai muncii, trecerea la construirea orînduirii socialiste în România reprezintă o confirmare concludentă a viabilității și forței transformatoare a ideilor marxism-leninismului, aplicate în mod creator potrivit condițiilor specifice date. De-a lungul existenței sale de aproape o jumătate de se-

col, în cursul luptei ilegale, cît și în focul insurecției armate din august 1944, în anii revoluției populare și ai construirii socialismului, partidul nostru a acumulat o bogată experiență de luptă în mobilizarea, organizarea și conducerea maselor largi ale celor ce muncesc. Înfrîngînd opoziția claselor exploatatoare, el a asigurat cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărănimea, instaurarea și generalizarea relațiilor socialiste de producție, lichidarea exploatării omului de către om, triumful deplin al socialismului la orașe și sate.

Plecînd de la condițiile specifice României, care a moștenit de la regimul burghezo-moșieresc o economie insuficient dezvoltată, partidul a situat în centrul politicii sale făurirea unei baze tehnice-materiale moderne a societății. El a pus la temelia programului său de construcție socialistă industrializarea țării, ca singura cale de lichidare a înapoierii economice, de dezvoltare susținută a întregii economii și de ridicare social-culturală a țării, de întărire a independenței și suveranității naționale. Rezultatul acestei politici, însușită cu însuflețire de întregul popor, a fost dublarea în medie, la fiecare 5 ani, a producției industriale, care în prezent depășește de 15 ori nivelul antebelic. Industria — a cărei pondere în venitul național a ajuns la 57% față de 30,8% în 1938 — se manifestă tot mai mult ca factor fundamental al mersului înainte al societății noastre socialiste pe drumul progresului și civilizației.

Un element esențial al programului de construire a noii orînduiri în România l-a constituit rezolvarea socialistă a problemei agrare. Partidul nostru, inspirîndu-se din principiile leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii și ținînd seama de condițiile specifice, de raporturile economice și structura socială a satului românesc, a desfășurat o amplă activitate politică și organizatorică pentru atragerea țărănimii, pe baza liberului consimțămînt, pe calea cooperativizării. În același timp, el s-a preocupat de dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii. Marea proprietate socialistă și-a dovedit în practică superioritatea asupra micii gospodării țărănești ; concludent în acest sens este faptul că în 1969 producția globală agricolă a depășit de 2,3 ori nivelul din 1950 — primul an după inițierea programului de cooperativizare —, asigurînd satisfacerea nevoilor de consum ale populației și alte cerințe ale economiei naționale.

Construirea socialismului a determinat schimbări profunde în modul de existență al poporului, ridicînd la o nouă condiție socială masele largi populare de la orașe și sate. Pe baza sporirii de 5,6 ori a venitului național, în perioada 1950—1969 s-a realizat o creștere de peste 2,5 ori a salariului real. Orînduirea socialistă a asigurat dreptul la muncă și odihnă, gratuitatea învățămîntului de toate gradele, dezvoltarea sistemului de ocrotire a sănătății publice, îmbunătățirea condițiilor de locuit, a schimbat radical înfățișarea satelor și orașelor patriei.

În procesul de edificare a noii orînduiri, clasa muncitoare din țara noastră s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice, demonstrîndu-și eroismul, înaltul spirit revoluționar, energia neobosită, capacitatea de a mobiliza celelalte clase ale societății în opera de construcție socialistă, consecvența și fermitatea în aplicarea liniei marxist-leniniste a partidului. Prin politica dusă de partidul nostru, de clasa muncitoare, s-a asigurat întărirea continuă a alianței muncitorești-țărănești — baza de neclintit a regimului nostru socialist. Pe măsura dezvoltării construcției socialiste, a profundelor schimbări petrecute în structura socială a țării s-a înfăptuit o tot mai puternică coeziune a poporului muncitor.

Se știe cîtă atenție a acordat Lenin rezolvării problemei naționale ca parte integrantă a programului înfăptuirii re-

voluției și construcției socialiste. El arăta că acela care nu recunoaște și nu apără egalitatea în drepturi a națiunilor, care nu luptă împotriva oricărei asupriri naționale, împotriva inegalității în drepturi, acela nu este marxist și nici măcar democrat.

Împrejurările istorice au făcut ca pe meleagurile țării noastre să trăiască și să muncească — împreună cu poporul român — maghiari, germani, sîrbi și alte naționalități conlocuitoare. Călăuzit de învățătura marxist-leninistă, Partidul Comunist Român a militat încă de la început împotriva oricăror discriminări naționale, pentru deplina egalitate în drepturi a tuturor oamenilor muncii. Aceste înalte obiective au devenit realități vii în România socialistă. Societatea noastră oferă tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, posibilități nelimitate de a participa la conducerea și rezolvarea treburilor obștești, de a se afirma și promova în toate domeniile, în întreaga ierarhie a vieții sociale. Naționalitățile conlocuitoare sînt reprezentate în Marea Adunare Națională, în consiliile populare, în conducerea organizațiilor de masă și obștești; ele folosesc limba maternă în învățămînt și cultură, în administrație și în activitatea obștească, dispun de școli, instituții cultural-artistice, ziare, reviste și cărți, beneficiază în egală măsură cu poporul român de roadele construcției socialiste. Constituirea consiliilor oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare — expresie elocventă a adîncirii democratismului orînduirii noastre — a creat un cadru și mai favorabil afirmării lor în viața social-politică.

Realizările dobîndite de poporul nostru în construirea socialismului demonstrează justețea politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinste misiunea de forță politică conducătoare a societății noastre, asigură aplicarea creatoare a adevărurilor generale ale marxism-leninismului potrivit particularităților istorice ale țării. Partidul nostru se preocupă continuu de dezvoltarea și generalizarea propriei experiențe dobîndite în construirea noii orînduiri, în scopul perfecționării continue a activității sale. Totodată, el a studiat și studiază experiența Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a partidelor frățești din celelalte țări socialiste, a întregii mișcări comuniste și muncitorești internaționale, preluînd ceea ce corespunde condițiilor specifice ale dezvoltării socialiste a României.

În prezent, poporul român își consacră eforturile și întreaga sa putere de creație realizării programului stabilit de Congresul al X-lea al partidului. Pornind de la analiza stadiului atins în construcția socialistă, Congresul a stabilit ca obiectiv fundamental al activității partidului, a întregului popor făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Trăsăturile esențiale care definesc această etapă sînt creșterea intensivă a forțelor de producție crearea unei economii moderne, bazată pe tehnica avansată, asigurarea unui înalt nivel de productivitate și de eficiență a muncii sociale, dezvoltarea susținută a științei, culturii și învățămîntului, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii. Societatea socialistă multilateral dezvoltată se va caracteriza în același timp prin perfecționarea continuă a relațiilor de producție și a organizării societății, prin înfăptuirea repartiției bunurilor produse de societate în spiritul echității socialiste.

Partidul nostru pornește de la principiul marxist-leninist că una din părțile componente indisolubile, de cea mai mare importanță, ale socialismului este înfăptuirea unei largi democrații pentru masele de oameni ai muncii. Adîncirea și perfecționarea democrației socialiste reprezintă nu numai împlinirea unor străvechi aspirații ale celor ce muncesc, realizarea idealurilor de egalitate, liber-

tate şi dreptate pentru care a luptat cu eroism clasa muncitoare, pentru care s-au jertfit numeroşi militanţi comunişti. Aceasta constituie totodată o necesitate obiectivă a edificării orînduirii socialiste, o condiţie hotărîtoare a progresului noii societăţi, care nu se poate baza decît pe descătuşarea iniţiativei şi energiei creatoare a maselor, pe participarea activă a celor ce muncesc la conducerea statului, a întregii vieţi obşteşti.

Definind noua etapă a construcţiei socialiste în ţara noastră, Congresul al X-lea al partidului a avut în vedere o dezvoltare a României care să creeze premisele necesare în vederea trecerii, în perspectivă, la făurirea societăţii comuniste.

Dinamismul ce va caracteriza evoluţia economiei româneşti în perioada următoare este reliefat de faptul că, la sfîrşitul actualului deceniu, nivelul antebelic va fi depăşit de peste 12 ori la venitul naţional, de 34,5—40 ori la producţia globală industrială, de peste 3 ori la producţia globală agricolă, de 34—36 ori la volumul investiţiilor, de 4,4—4,5 ori la numărul de salariaţi şi de 3,7—3,8 ori la salariul real.

Ţinînd seama de complexitatea crescîndă a proceselor economice şi de cerinţele progresului tehnic-ştiinţific contemporan, partidul nostru a elaborat un program de măsuri pentru perfecţionarea întregului mecanism de funcţionare a economiei, a tuturor compartimentelor vieţii sociale. În cadrul acestui program, un loc important ocupă perfecţionarea structurii organizatorice a economiei, astfel ca aceasta să răspundă mai bine cerinţelor producţiei moderne. În acest sens, în ultimul timp au fost constituite centrale industriale, combinate şi grupuri de întreprinderi — unităţi puternice din punct de vedere economic, în stare să valorifice mai intens avantajele concentrării, cooperării şi specializării în producţie. Au fost adoptate o

serie de măsuri pentru îmbunătăţirea sistemului de planificare, perfecţionarea sistemului de aprovizionare tehnică-materială, desfăşurarea mai bună a activităţii de investiţii şi comerţ exterior, creşterea rolului factorilor economici-financiari în economie, utilizarea mai intensă a unor importante pîrghii de sporire a eficienţei activităţii economice cum sînt beneficiul, relaţiile contractuale între unităţi.

Recent a avut loc plenara Comitetului Central al partidului nostru care a examinat un complex de măsuri pentru dezvoltarea forţelor de producţie în agricultură, perfecţionarea bazei tehnice-materiale a acestei importante ramuri, pentru asigurarea sporirii producţiei vegetale şi animaliere. Plenara a adoptat programul naţional privind gospodărirea raţională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigaţii, îndiguiri, desecări şi de combatere a eroziunii solului în anii 1971—1975 şi prevederile generale de perspectivă pînă în 1985, precum şi programul naţional privind dezvoltarea zootehniei şi creşterea producţiei animaliere în anii 1970—1980. În viitorul cincinal, agriculturii îi vor fi alocate investiţii de peste 100 de miliarde de lei, adică de două ori mai mult decît s-a investit în întreaga economie naţională în perioada primului nostru plan cincinal 1951—1955. Se va continua dezvoltarea în ritm susţinut a industriei de tractoare şi maşini agricole, în aşa fel încît pînă în 1975 lucrările agricole practic vor fi complet mecanizate ; va fi asigurată o cantitate de îngrăşăminte chimice la nivelul cerinţelor agriculturii avansate. Partidul şi statul nostru pornesc de la considerentul că transformarea socialistă a agriculturii, generalizarea noilor relaţii de producţie la sate au o însemnătate deosebită, dar nu rezolvă de la sine problemele dezvoltării acestei ramuri a economiei naţionale. Numai creînd o pu-

ternică bază tehnică-materială a agriculturii, numai asigurînd mecanizarea și chimizarea producției, extinderea lucrărilor de îmbunătățiri funciare se pot pune în valoare uriașele resurse de progres pe care le generează victoria socialismului la sate, se poate făuri o agricultură modernă — superioară atît din punct de vedere social, cît și tehnic-economic —, capabilă să satisfacă în tot mai bune condiții nevoile populației și ale economiei naționale.

Chintesența măsurilor elaborate o constituie asigurarea unei mai juste aplicări a principiului fundamental de conducere a economiei — centralismul democratic, îmbinarea armonioasă a conducerii centralizate cu larga autonomie a unităților economice de bază, cu sporirea atribuțiilor și răspunderilor lor.

Partidul a luat măsuri pentru dezvoltarea consecventă a democrației economice, pentru atragerea cît mai activă a maselor la elaborarea și aplicarea principalelor decizii și măsuri ; în ultimii ani s-au intensificat dezbaterile publice asupra problemelor vieții economice și sociale, au devenit practici curente consfătuirile organizate pe diferite sectoare sau ramuri pentru examinarea activității și adoptarea măsurilor ce se impun. În întreprinderi au fost înființate comitetele de direcție — organe de conducere colectivă din care fac parte atît cadre de conducere, cît și delegați ai sindicatelor și reprezentanți aleși ai salariaților ; s-a instituționalizat adunarea generală a salariaților din întreprinderi, ca for colectiv de dezbatere și analiză a problemelor economice, în fața căreia conducerea unității este obligată să prezinte periodic dări de seamă, să răspundă pentru modul cum asigură dezvoltarea producției și buna gestionare a fondurilor materiale și bănești.

Pornind de la faptul că în socialism oamenii muncii au o dublă calitate — de proprietari colectivi ai mijloacelor de producție și de producători ai bunurilor materiale —, partidul nostru urmărește consecvent ca această caracteristică fundamentală a noii orînduiri să se manifeste concret în întregul mod de organizare și desfășurare a vieții economice, asigurîndu-se condiții tot mai bune ca cetățenii să-și exprime nestingherit părerea asupra modului cum sînt gospodărite treburile țării, să critice neajunsurile, să tragă la răspundere pe cei ce dovedesc neglijență, nepăsare sau nepricepere în administrarea bunurilor poporului.

O parte integrantă a eforturilor pentru perfecționarea activității de conducere a economiei și a întregii vieți sociale este lupta necurmată dusă de partidul și statul nostru împotriva fenomenelor de birocratism, a imobilismului, lipsei de răspundere și inițiativă pe care le generează centralismul excesiv. Lenin considera că nimic nu este mai greșit decît confundarea centralismului democratic cu birocratismul și cu șablonismul. Lenin vedea principala chezășie a lichidării birocratismului în atragerea largă a maselor la conducerea treburilor obștești. El spunea că numai atunci cînd toată populația va participa la conducerea statului se va putea asigura victoria deplină împotriva birocratismului. În spiritul ideilor leniniste, al luptei împotriva birocratismului, partidul și statul nostru au adoptat și adoptă în continuare măsuri pentru organizarea judicioasă și îmbunătățirea stilului de muncă al aparatului de stat, apropierea organelor centrale de activitatea economică-socială, raționalizarea muncii de conducere și îndrumare, micșorarea hotărîtă a numărului de acte normative, circulare și instrucțiuni, pentru curmarea tendințelor de tărăgănare a rezolvării problemelor, de dispersare a răspunderilor.

În noua etapă a construcției socialismului în România se ridică exigențe deosebite în fața partidului comunist, care își perfecționează continuu formele și metodele de muncă. Caracteristic pentru activitatea partidului este

faptul că el își îndeplinește rolul de forță politică conducătoare în societate nu în mod declarativ, nu prin metode administrative, de comandă, ci prin linia sa politică creatoare, marxist-leninistă, prin prezența organizațiilor de partid în miezul vieții, în toate sectoarele construcției socialiste, prin legăturile strînse cu masele cele mai largi, prin atitudinea militantă, înaintată a comuniștilor, exemplu de devotament și abnegație în înfăptuirea politicii partidului. Puternic unit în jurul Comitetului său Central, grupînd în rîndurile lui peste 2 000 000 de membri, dintre cei mai înaintați muncitori, țărani și intelectuali, Partidul Comunist Român constituie adevăratul centru vital al organismului nostru social, fiind urmat cu nemărginită încredere de întregul popor. Unitatea de voință și de acțiune a partidului, unitatea în jurul său a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, reprezintă chezășia înaintării victorioase a României pe calea socialismului, a înălțării ei pe trepte tot mai înalte de progres, bunăstare și civilizație.

În spiritul concepției lui Lenin, care a subliniat relația strînsă ce există între politica internă de făurire a noii orînduiri și politica externă a statului socialist, Partidul Comunist Român și guvernul țării, concentrînd eforturile poporului nostru în direcția înfăptuirii cu succes a sarcinilor construcției socialiste, desfășoară o activitate neobosită pe arena mondială, în sprijinul forțelor înaintate ale lumii contemporane.

În centrul politicii externe a țării noastre, partidul și guvernul situează în mod ferm prietenia și alianța frățească cu toate țările socialiste — de care sîntem legați prin comunitatea de orînduire și țeluri, prin ideologia marxist-leninistă, prin lupta comună pentru progres social și pace în lume; poporul român este hotărît să militeze

neabătut pentru continua întărire a prieteniei și alianței cu toate statele socialiste, pentru dezvoltarea multilaterală a colaborării cu aceste țări. Țara noastră acordă și va acorda și în viitor sprijinul său neprecupețit popoarelor care luptă împotriva imperialismului, va lărgi colaborarea cu țările care au scuturat jugul colonial și luptă pentru dezvoltarea de sine stătătoare, cu toate forțele antiimperialiste, progresiste din lume. Promovînd activ politica de coexistență pașnică între statele cu orînduiri sociale diferite, România dezvoltă larg relațiile de colaborare cu toate țările, militează consecvent pentru stingerea și lichidarea oricăror focare de conflicte și încordare, care pot pune în primejdie pacea și securitatea internațională.

Animat de o înaltă responsabilitate față de cauza socialismului și păcii în lume, poporul nostru va acționa cu hotărîre pentru întărirea puternicului front antiimperialist și nu va precupeți nici un efort pentru a-și aduce contribuția la dezvoltarea colaborării internaționale, la eliminarea pericolului unui nou război, la salvgardarea păcii și securității internaționale.

Dezvoltarea mondială contemporană dovedește incontestabil că omenirea înaintează în direcția întrevăzută de Lenin — în direcția socialismului și comunismului. Înarmate cu teoria revoluționară a clasei muncitoare, însușindu-și spiritul ei creator, partidele comuniste și muncitorești vor duce mai departe marea operă de transformare a societății, de edificare a noii orînduiri, îndeplinindu-și cu cinste înalta lor misiune istorică. Pe această bază se va dezvolta neîncetat teoria revoluționară marxist-leninistă, care în epoca noastră poate fi numai rodul gîndirii și experienței colective a întregii mișcări comuniste și muncitorești.

Sărbătorind 100 de ani de la nașterea lui Vladimir Ilici Lenin, este de datoria noastră, a comuniștilor, să ne

intensificăm eforturile pentru triumful idealurilor socialismului în propria țară, pentru unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste, a tuturor forțelor antiimperialiste — care reprezintă astăzi factorul fundamental al victoriei în lupta pentru pace, pentru democrație și progres social. Vom deschide astfel și mai larg cîmpul de afirmare a ideilor nobile pentru a căror împlinire Lenin și-a dăruit întreaga viață — ideile socialismului și comunismului! Este cel mai înalt omagiu pe care îl aducem memoriei marelui conducător revoluționar al proletariatului, militantului neobosit pentru libertatea socială și națională a popoarelor, pentru triumful cauzei clasei muncitoare.

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU COOPERATORII DIN TUȘNAD

Cu prilejul vizitei în județul Harghita

— *24 aprilie 1970* —

Dragi tovarăși,

Doresc să vă adresez un salut călduros din partea Comitetului nostru Central și a guvernului și, totodată, să vă felicit pentru rezultatele bune pe care le aveți în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze prelungite).*

Tovarășul președinte al cooperativei ne-a arătat pe scurt unele realizări obținute pînă acum, care au făcut ca unitatea dumneavoastră să se numere printre cooperativele fruntașe din județ. Este pozitiv faptul că veniturile cooperatorilor au crescut mult în ultimii ani, că ați obținut producții bune, mai ales la cartofi. Cooperativa are perspective frumoase de dezvoltare. Tot ceea ce ați realizat pînă acum constituie o bază solidă pentru ridicarea, în următorii cinci ani, la un nivel și mai înalt a activității cooperativei, pentru a obține producții mai mari la cartofi și la grîu și, mai ales, pentru îmbunătățirea bazei furajere, deoarece în sectorul zootehnic producțiile sînt încă mici. Desigur, 2 100 kg de lapte este o producție bună; ca să aveți venituri mari din sectorul zootehnic, trebuie să obți-

neți însă producții de 3 000, 3 500, 4 000 de litri de lapte. Pentru aceasta este necesar să acordați mai multă atenție sectorului zootehnic, să selecționați mai bine vacile; să nu păstrați decît animalele bune, productive. Firește, acestora trebuie să le asigurați și o hrană corespunzătoare, pentru că, oricît de bune ar fi ele, dacă nu le dați furaj, nu obțineți nimic. Perspective și posibilități de a dezvolta baza furajeră aveți. I-am spus tovarășului președinte și vreau să repet în fața tuturor cooperatorilor că, deși dispuneți de apă multă în Valea Oltului, trebuie să vă preocupați de irigare, mai cu seamă de irigarea pășunilor, dacă vreți să obțineți rezultate bune în creșterea animalelor. Acest lucru trebuie făcut nu începînd din 1975 sau din 1972, ci chiar din anul acesta. Apa este la suprafață — la cinci, șase metri —, se poate scoate ușor. Permanent să fie irigate pășunile, fînețele, să puteți asigura hrană ieftină și îndestulătoare pentru animale. Pe această bază vor crește, desigur, și veniturile dumneavoastră; veți putea produce și livra statului cantități tot mai mari de cartofi, lapte, carne și alte produse; în felul acesta, veniturile bănești ale fiecărui cooperator se vor ridica simțitor. Nu cunosc în amănunt ce v-ați propus să faceți în această privință pînă în 1975. După cîte mi-a spus tovarășul președinte, anul trecut veniturile s-au cifrat la circa 8 500 de lei de cooperator. Se pare că aveți de gînd ca pînă în 1975 să le sporiți cu 40—50%. Pentru aceasta însă trebuie să produceți mai mult. Eu apreciez că perspectivele cooperativei dumneavoastră — ca, de altfel, ale tuturor cooperativelor — sînt foarte bune; avem astăzi mai multe îngrășăminte, mai multe mașini agricole; vom dispune de tot ceea ce trebuie ca în următorii ani agricultura noastră — deci și cooperativa în care lucrați — să se ridice la un nivel superior. Vrem să nu fim cu nimic mai prejos în agricultură decît țările avansate; sînt convins că și cooperatorii din județul Harghita vor face totul pentru ca, împreună cu întreaga țărănime, cu întregul nostru popor, să contribuie la realizarea programului elaborat de Comitetul Central al partidului pentru dezvoltarea agriculturii. Acesta este, totodată, un program al ridicării bunăstării țărănimii, a întregului popor, izvorît din preocuparea consecventă a partidului de a asigura construirea în România a unei societăți în care toți oamenii muncii să se bucure de condiții materiale și culturale cît mai bune, să trăiască o viață demnă și liberă. *(Aplauze puternice).*

Cunoașteți că în întreaga țară clasa muncitoare realizează cu succes planul pe anul în curs. Avem perspective bune ca, o dată cu îndeplinirea cincinalului actual, să trecem atît în industrie cît și în agricultură la o etapă superioară — și aceasta se va reflecta pozitiv asupra întregii noastre societăți, asupra ridicării nivelului de trai al poporului.

În ce privește politica internațională, cred că știți cu toții că țara noastră depune eforturi și acționează permanent pentru a întări colaborarea cu toate țările socialiste, cu toate popoarele; România militează în mod ferm pentru pace, pentru ca fiecare popor să fie pe deplin stăpîn la el acasă, să-și poată hotărî dezvoltarea așa cum dorește, fără ca alții să se amestece în treburile sale. *(Aplauze puternice).*

Noi apreciem că sînt condiții favorabile pentru a se obține o îmbunătățire a relațiilor dintre state, că se poate ajunge la o politică de pace pe continentul nostru. În acest sens, considerăm că tot ceea ce facem și ne propunem să facem la noi în țară pentru binele poporului nostru este, în același timp, și spre binele socialismului, servește cauzei păcii și progresului în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În ce privește județul Harghita, știți că în acest cincinal s-au construit cîteva întreprinderi. Acum tocmai se discută prevederile pentru cincinalul următor. După cîte cunosc, se prevede construirea cîtorva întreprinderi mari care vor asigura industrializarea în continuare a acestor meleaguri, vor crea condiții ca un număr mai mare de oameni să lucreze în industrie, să contribuie la ridicarea generală a județului Harghita. În această preocupare a partidului și guvernului nostru, îndreptată spre industrializarea și ridicarea social-culturală a tuturor județelor țării, se oglindește și politica națională marxist-leninistă a partidului, care asigură tuturor oamenilor muncii din patria noastră — români, maghiari, germani sau de altă naționalitate — condiții cît mai bune de muncă și de viață, inclusiv folosirea neîngrădită de către oamenii muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare a limbii pe care o înțeleg mai bine. Muncind strîns uniți, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, își vor făuri o viață tot mai bună și demnă în Republica Socialistă România.

Încă o dată, tovarăși, vă doresc din toată inima succese cît mai mari în activitatea dumneavoastră. Multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, urale).*

CUVÎNT LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA MIERCUREA CIUC

Cu prilejul vizitei în județul Harghita

— *24 aprilie 1970* —

Stimați tovarăși,

Doresc în primul rînd să vă adresez un cald salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).* Vă mulțumesc pentru primirea călduroasă pe care ne-o faceți, pentru cuvintele rostite aici la adresa noastră, a conducerii de partid, pentru încrederea manifestată în politica marxist-leninistă a partidului.

În timpul scurt de cînd ne aflăm în județul dumneavoastră am vizitat o cooperativă agricolă ; am văzut, pe parcurs, cum se desfășoară lucrările agricole. Am rămas plăcut impresionat atît de rezultatele bune obținute de cooperativa din Tușnad — pe care am vizitat-o —, cît și de felul în care decurg lucrările agricole în județ. Ne-am întărit convingerea că membrii cooperativelor din județul Harghita, ca de altfel întregul nostru popor, au înțeles pe deplin hotărîrile plenarei Comitetului Central privind dezvoltarea agriculturii și au trecut cu tot elanul la traducerea lor în viață. Viața dovedește că mergem pe un

drum bun ; avem garanţia că în cincinalul următor agricultura noastră va obţine succese remarcabile, că ea va asigura în condiţii mult mai bune aprovizionarea populaţiei cu produse agroalimentare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În oraşul dumneavoastră am vizitat o întreprindere care a intrat de curînd în funcţiune, precum şi o întreprindere ceva mai veche. Am rămas, de asemenea, plăcut impresionat de faptul că constructorii au reuşit să realizeze la timp sarcina de punere în funcţiune a noii întreprinderi, că muncitorii, deşi tineri — vîrsta medie fiind de 19 ani —, au izbutit să-şi însuşească bine meseria, să dea produse de bună calitate. Desigur, acesta este doar un început, dar am convingerea că acest început bun va fi stimulator şi mobilizator pentru toţi muncitorii din Miercurea Ciuc, ca şi din întregul judeţ, de a face ca atît întreprinderile mai vechi, cît şi cele noi să lucreze cu întreaga capacitate, ca maşinile să fie folosite din plin şi, mai cu seamă, să dea produse de bună calitate. Ţin să felicit călduros pe constructorii şi pe muncitorii acestor întreprinderi şi să le urez noi succese în activitatea lor. *(Aplauze puternice, urale).*

Ceea ce se realizează în judeţul dumneavoastră în dezvoltarea industriei, agriculturii, a întregii vieţi sociale — ca, de altfel, ceea ce se realizează în întreaga ţară — este expresia politicii partidului nostru, care urmăreşte ridicarea la o viaţă nouă a tuturor judeţelor, a tuturor regiunilor patriei. Se vădeşte aici, totodată, expresia cea mai elocventă a înfăptuirii politicii cu adevărat marxist-leniniste a partidului nostru în problema naţională ; pentru că, pînă la urmă, tovarăşi, egalitatea în drepturi se manifestă în crearea condiţiilor ca oamenii să poată munci, să poată învăţa, să se poată bucura de un nivel de viaţă tot mai ridicat. Iar fără o industrie şi o agricultură puternică, fără ştiinţă şi cultură nu se poate realiza acest lucru. Tocmai în dezvoltarea industriei, agriculturii, ştiinţei, învăţămîntului se oglindeşte cel mai bine politica naţională justă a partidului nostru ; acesta este cadrul în care se manifestă înfrăţirea şi munca comună a poporului român şi a oamenilor muncii de altă naţionalitate. Ceea ce facem astăzi este spre binele tuturor celor ce muncesc în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite, urale ; se scandează „P.C.R.—Ceauşescu").*

Desigur, în cincinalul următor — în anii 1971—1975 — se vor construi noi întreprinderi, noi aşezăminte de cultură şi sănătate ; agricultura va cunoaşte o dezvoltare şi mai puternică. Sînt convins că oamenii muncii din Miercurea Ciuc, din întregul judeţ Harghita — la fel ca toţi locuitorii patriei noastre — nu vor precupeţi nici un efort pentru a înfăptui în întregime programul de dezvoltare a patriei noastre — programul partidului de înflorire a României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Societatea socialistă pe care noi o construim este chemată să asigure ridicarea bunăstării generale a poporului. Noi vedem în ceea ce înfăptuim astăzi o etapă a înaintării spre scopul final — crearea societăţii comuniste, a acelei orînduiri în care toţi cetăţenii, fără deosebire de naţionalitate, să se poată bucura din plin de binefacerile civilizaţiei, materiale şi spirituale. Mergem pe un drum bun, tovarăşi, şi trebuie să facem totul pentru a înfăptui în cele mai bune condiţii politica partidului comunist de făurire a societăţii socialiste şi comuniste în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Preocupîndu-ne permanent de ridicarea economică, culturală şi socială a patriei, noi contribuim, în acelaşi timp, la dezvoltarea colaborării cu ţările socialiste, cu toate popoarele lumii. Noi ştim că, în lumea de astăzi, fiecare popor, prin rezultatele pe care le obţine în dezvol-

tarea sa economică-socială, contribuie la mersul general înainte al civilizației umane. Muncind și obținînd succese în făurirea socialismului în România, noi contribuim la sporirea influenței socialismului în lume, la întărirea sistemului mondial socialist. Prin aceasta ne îndeplinim o înaltă îndatorire atît față de poporul român, cît și față de celelalte țări socialiste, față de forțele progresiste din întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „P.C.R.—Ceaușescu").*

Sîntem preocupați ca în relațiile dintre țările socialiste, dintre toate statele lumii să se statornicească tot mai trainic principiile egalității în drepturi, ale respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Numai pe această bază — care permite dezvoltarea liberă și înflorirea fiecărei națiuni, a fiecărui popor — se pot asigura înflorirea și progresul general al socialismului, precum și al întregii omeniri, se poate asigura pacea. Socialismul și independența națională sînt strîns unite ; independența națională și solidaritatea internațională constituie un tot unitar ; nu se poate concepe solidaritate internațională fără independență națională, așa cum nu se poate concepe independență națională fără relații de colaborare și solidaritate internațională între țările socialiste. În acest spirit acționează și va acționa permanent partidul nostru comunist, întregul nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Ne-au făcut o mare plăcere discuțiile pe care le-am avut cu cooperatorii, cu muncitorii din județul dumneavoastră. Cuvîntările ținute aici — fie că au fost rostite în limba română sau în limba maghiară — au oglindit, toate, preocuparea de a munci mai spornic, de a organiza mai bine activitatea pentru realizarea în cît mai bune condiții a programului trasat de partidul nostru. Faptul că muncitorii, țăranii, intelectualii se adresează partidului, conducerii sale și dezbat împreună problemele privind dezvoltarea țării, își exprimă năzuințele, preocupările, participă activ la viața socială constituie o expresie puternică a democrației noastre socialiste, o garanție că tot ceea ce ne propunem se va înfăptui cu succes ! Numai pe baza unității strînse dintre partid, conducerea sa și oamenii muncii, dintre toți cei ce muncesc din patria noastră vom asigura înfăptuirea a tot ceea ce ne propunem ! Trebuie să întărim continuu unitatea și colaborarea între toți oamenii muncii — aceasta ducînd la unitatea de granit a societății noastre socialiste ! E necesar ca tovarășii cu munci de răspundere în societate — de sus pînă jos — să se consfătuiască permanent cu poporul, cu muncitorii, țăranii, intelectualii ; să căutăm împreună căile pentru a asigura progresul continuu al societății noastre. În aceasta constă esența socialismului, comunismului. Noi vom face totul, vom acționa permanent în concordanță cu cerințele oamenilor muncii, cu năzuințele poporului. *(Aplauze prelungite ; se scandează „P.C.R.—Ceaușescu").*

Vă urez tuturor, din toată inima, noi și noi succese în activitatea dumneavoastră. Vă doresc multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască Partidul Comunist Român ! *(Aceste cuvinte rostite în limbile română și maghiară au fost urmate de aplauze prelungite și urale).*

(Participanții la adunare au ovaționat îndelung pentru Partidul Comunist Român și secretarul său general. Din mulțime se auzeau urări în limbile română și maghiară pentru patria noastră — Republica Socialistă România —, pentru partid, pentru Comitetul său Central).

CUVÎNTARE LA INSTITUTUL DE FIZICĂ ATOMICĂ DIN BUCUREŞTI

Cu prilejul vizitei la acest institut

— 6 mai 1970 —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să mulţumesc preşedintelui Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, tovarăşul Ursu, şi celorlalţi tovarăşi din conducerea institutului pentru explicaţiile pe care ni le-au dat pe parcursul vizitei. Totodată, felicit pe lucrătorii Institutului de fizică atomică, pe specialiştii tuturor institutelor din cadrul Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară, care colaborează la dezvoltarea cercetărilor în domeniul fizicii atomice, pentru rezultatele obţinute în activitatea de pînă acum. Aceste rezultate dovedesc că dispunem de cadre bune de cercetare, că există toate premisele ca programul naţional de folosire a energiei nucleare în scopuri paşnice să fie realizat în condiţii optime.

Fireşte, eu nu sînt specialist şi nu doresc să intru în problemele de specialitate, tehnice. Am vizitat institutul dumneavoastră încă în primii săi ani de activitate şi pot spune că aţi obţinut progrese mari în cercetarea ştiinţifică. Ştiu că rezultatele activităţii dumneavoastră sînt apreciate

de multe institute din ţară, cît şi din străinătate. Aş putea deci spune că ceea ce s-a făcut pînă acum este mulţumitor dacă ţinem seama de nivelul pe care l-am atins, de mijloacele de care dispunem în acest domeniu. Cunoaşteţi însă că sarcinile pe care ni le-am propus în programul nuclear naţional sînt deosebit de mari, cer eforturi importante, mai cu seamă dacă avem în vedere că, pe plan mondial, ştiinţa în acest domeniu se dezvoltă foarte rapid. Noi am dori ca, în perspectivă, să ne bazăm nu numai pe filierele actuale de reactori cu uraniu natural sau cu uraniu îmbogăţit, ci să ajungem cît mai repede la utilizarea de reactori rapizi. Cercetările în această privinţă sînt, la noi, abia la început — în străinătate sînt mai avansate. Este necesar ca atît comitetul, cît şi institutele specializate de cercetare să-şi îndrepte activitatea şi în acest domeniu, să acorde o atenţie mai mare acestei probleme ; trebuie să ţinem seama de faptul că nu dispunem de prea mult uraniu şi că este necesar să ajungem la o folosire cît mai raţională, optimă, a acestuia.

În acest institut se fac, de asemenea, cercetări în domeniul laserilor şi în alte domenii care sînt foarte importante atît pentru industrie, cît şi pentru dezvoltarea în general a cercetării ştiinţifice.

Am văzut şi unele realizări din domeniul aparaturii electronice. Impresia mea este — şi cred că şi ceilalţi tovarăşi sînt de aceeaşi părere — că întregul colectiv, de la conducere şi pînă la muncitor, desfăşoară în această privinţă o activitate susţinută, cu bune rezultate.

După cum cunoaşteţi, în cadrul programului nuclear naţional se prevede dezvoltarea a încă unui centru de cercetare nucleară ; trebuie, de asemenea, să începem să construim şi centrale atomo-electrice. Toate acestea cer eforturi foarte serioase. În planul nostru este prevăzut să importăm o centrală care să funcţioneze pe bază de uraniu

îmbogățit, și în acest sens sînt în curs tratative cu Uniunea Sovietică. În același timp, ducem tratative cu alte state pentru importul de centrale pe uraniu natural cu apă grea, care reprezintă o altă filieră de bază în programul național de utilizare a energiei nucleare în scopuri pașnice. Aceasta presupune însă și impulsionarea cercetării în țara noastră, precum și o serie de măsuri serioase pentru pregătirea cadrelor respective. După cîte știu, în programul nuclear național este prevăzut ca pînă în 1980 să pregătim aproape 30 000 de cadre, ceea ce reprezintă o sarcină deosebit de importantă. Desigur, crearea centrului dumneavoastră de pregătire a cadrelor reprezintă un fapt pozitiv, dar constituie numai un început. Va trebui să se realizeze în acest domeniu o mai bună colaborare cu facultățile de fizică, deoarece, pînă la urmă, acestea au un rol principal în pregătirea cadrelor respective. Este necesar să luăm toate măsurile spre a asigura pregătirea din timp a specialiștilor, pentru că numai astfel vom putea realiza programul pe care l-am stabilit.

Cu toate rezultatele bune obținute pînă acum, cu toate că dispunem de oameni cu temeinică pregătire, va trebui totuși să ne propunem să lichidăm într-un timp cît mai scurt rămînerea în urmă în ce privește folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice în diferite domenii de activitate.

Una din problemele ce mi se pare că ar trebui să stea mai mult în atenția comitetului și a organelor noastre de sinteză centrale este ca atît rezultatele care se obțin în institutele dumneavoastră, cît și în alte unități de cercetare științifică să fie introduse mai rapid în producție. Am văzut că pe baza soluțiilor oferite de cercetare s-au realizat o serie de lucruri foarte bune, aparate perfecționate de diferite tipuri. Din păcate, realizarea unora din aceste aparate se oprește numai la prototipuri sau la ci-

teva unicate, neasigurîndu-se trecerea la producția industrială.

Mie mi se pare că institutele dumneavoastră au realizat atît în domeniul aparaturii, cît și al cercetării multe lucruri bune care ar putea să fie produse pe scară industrială. Acest lucru ne-ar putea da, în primul rînd, posibilitatea să asigurăm înzestrarea institutelor de cercetare și industria cu aparate pe care astăzi le importăm ; mai mult, am putea crea chiar și anumite disponibilități pentru exportul unor asemenea aparate. De aceea, cred că ar trebui să analizăm mai bine legăturile dintre unitățile de cercetare și producție, să trecem mai rapid de la prototipuri la producția industrială, încît tot ceea ce se realizează ca rezultat al cercetării științifice să poată fi valorificat la maximum. De altfel, aceasta este linia pe care se dezvoltă progresul tehnic în toată lumea. Realizările mari pe care le-au obținut multe țări avansate se datoresc tocmai acestui ciclu foarte scurt al trecerii de la cercetare la producția industrială. Oricît de mari ar fi realizările în munca de cercetare și oricît de apreciate ar fi, dacă nu sînt folosite în producție, ele nu duc la creșterea avuției naționale, rămîn pînă la urmă fără rezultate practice, concrete. O serie de țări au obținut în ultimii ani rezultate deosebite în dezvoltarea lor tocmai datorită aplicării cu repeziciune în producție atît a rezultatelor cercetării proprii, cît și ale cercetării realizate pe plan mondial, folosirii a tot ceea ce este mai nou și înaintat în știință și tehnică.

Cred că ar trebui să studiem — și pentru acest lucru să se acorde și investițiile necesare — posibilitățile de a asigura valorificarea mai bună a rezultatelor cercetării. Totodată, este necesar ca institutele noastre de cercetare să stabilească anual care din realizările lor se pot introduce în producție cu rezultate maxime și să urmărească măsurile ce trebuie luate pentru finalizarea în domeniile res-

pective ale activității practice a rezultatelor cercetării științifice.

Doresc, tovarăși, să exprim încă o dată aprecierea deosebită pe care conducerea partidului o dă institutului și cadrelor sale, rezultatelor obținute în activitatea desfășurată pînă acum. Am convingerea că în următorii ani institutul va contribui în mod substanțial la realizarea programului național de cercetare nucleară, că va aduce o contribuție tot mai consistentă la progresul general al patriei noastre. Vă urez dumneavoastră, fizicienilor, inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor, specialiștilor, tuturor salariaților acestui institut noi succese, rezultate tot mai bune în activitatea viitoare.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „L'HUMANITÉ"

— *8 mai 1970* —

ÎNTREBARE : *România este o țară în care ritmul de creștere a producției a fost deosebit de important în ultimii ani. Puțini contestă aceasta chiar în țările capitaliste. Ceea ce se uită să se menționeze este starea în care regimul capitalist lăsase o țară care, deși înzestrată cu importante bogății naturale, se caracteriza în ajunul celui de-al doilea război mondial printr-un fel de statut semicolonial.*

RĂSPUNS : România era atunci o țară care avea o economie slab dezvoltată. Industria se afla într-o fază incipientă și chiar agricultura — din care cea mai mare parte era în mîinile marilor proprietari funciari — se găsea într-o stare de înapoiere. Monopolurile străine dețineau o parte importantă din bogățiile țării, în industriile petrolieră, carboniferă, chimică, metalurgică, precum și în industria alimentară, îndeosebi în rafinăriile de zahăr. Toate acestea contribuiau la accentuarea exploatării clasei muncitoare, a poporului român, care, se poate afirma, avea în acel moment unul din nivelurile de trai cele mai scăzute din Europa.

Această situație s-a agravat și mai mult în cursul celui de-al doilea război mondial, ca urmare a jafului exercitat în economia țării noastre de Germania hitleristă și distrugerilor cauzate de război. La sfîrșitul conflictului, producția scăzuse cu 50% față de nivelul existent înainte de dezlănțuirea lui.

Plecînd de la această situație, clasa muncitoare, puterea populară au trecut, după eliberare, la reorganizarea economiei și la transformarea socialistă a țării.

ÎNTREBARE : *Ce a întreprins partidul dumneavoastră pentru ca bogățiile naturale să fie exploatate în mod judicios ?*

RĂSPUNS : În anii care au trecut de la cucerirea puterii de către clasa muncitoare, Partidul Comunist Român, în colaborare cu celelalte forțe democratice și progresiste din țară, a pus pe primul plan problema industrializării României pe baze socialiste, precum și cea a transformării socialiste a agriculturii.

Acum, producția industrială globală este de peste 16 ori mai mare decît cea dinainte de război. România este astăzi în măsură să satisfacă din producția sa proprie aproape 70% din necesarul de mașini și utilaje al întregii economii naționale ; ea dezvoltă o întreagă serie de ramuri moderne, ca electronica, folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice, chimia — îndeosebi producția de fibre sintetice și cea de materiale plastice ; ea exportă în numeroase țări o serie de mașini și utilaje.

La ora actuală, preocuparea esențială a partidului nostru în domeniul economiei este asigurarea unui ritm înalt de dezvoltare a industriei.

În ultimii 20 de ani, ritmul mediu anual de creștere a fost de circa 14% ; pentru cincinalul următor prevedem o creștere medie anuală de peste 10%, accentul fiind pus îndeosebi pe introducerea tehnicii moderne în toate ramurile economiei.

ÎNTREBARE : *Și agricultura ? Ultima plenară a Comitetului Central și-a consacrat lucrările acestei probleme.*

RĂSPUNS : Doresc să subliniez în primul rînd că, în urma încheierii colectivizării, în 1962, agricultura română a reușit nu numai să satisfacă necesitățile consumului intern, dar și să permită o serie de exporturi de produse agroalimentare.

Desigur, în ciuda progreselor evidente obținute, noi considerăm că avem încă mult de făcut pentru ca să se poată afirma că posedăm o agricultură modernă, avansată. Avem în vedere o serie de măsuri foarte importante, urmărind extinderea irigațiilor, mecanizării și folosirii descoperirilor științei, măsuri care vor asigura un progres mai rapid al producției agricole. În acest scop, noi prevedem un volum important de investiții ; numai din fondurile de stat se vor aloca pentru susținerea acestui program de ridicare a agriculturii 80 de miliarde de lei.

ÎNTREBARE : *Nu este inutil să precizăm pentru cititorii francezi că România, care a fost prezentată mult timp ca o țară agricolă, întîmpină, chiar în agricultura sa, unele dificultăți de ordin geografic.*

RĂSPUNS : Este un element de care noi ținem seama în programul nostru. Deși România are o suprafață relativ redusă, există zone în care în unele perioade se înregistrează un exces de umiditate și altele, destul de întinse, în care există, cîteva luni pe an, o secetă puternică. De aceea acordăm o atenție specială lucrărilor de asanare, de ameliorare a fertilității solului, de irigații. Ne propunem ca pînă în anul 1975 suprafața terenurilor irigate să depășească 2 000 000 ha, față de 230 000 ha în 1965. Ceea

ce reprezintă în ultimă analiză esențialul este omul, munca sa, pentru că toate condițiile geografice, de climat pot să fie îmbunătățite, și socialismul creează premise de dezvoltare a agriculturii în cele mai bune condiții.

În acest domeniu, ca și în altele, partidul nostru a acordat și continuă să acorde o atenție deosebită folosirii cuceririlor științei. Plecăm de la faptul că construirea noii societăți nu ar putea fi realizată decît pe baza ultimelor cuceriri ale științei, realizărilor celor mai prețioase ale gîndirii umane ; de aceea, noi veghem la organizarea activității de cercetare științifică, la introducerea cuceririlor științei în producție, în întreaga viață socială. Astfel am repurtat succesele de care vorbeam.

ÎNTREBARE : *Deci în această țară, în care situația inițială era de asemenea natură, încît risca să meargă pe calea țărilor slab dezvoltate, socialismul a permis transformarea radicală a orientării.*

RĂSPUNS : Explicațiile date dovedesc aceasta. Doresc însă să menționez de asemenea că, paralel cu eforturile depuse de poporul nostru pentru dezvoltarea economiei — aceste eforturi fiind ilustrate și de faptul că noi alocăm anual pentru acumulări peste 30% din venitul național —, un rol important îl au relațiile de colaborare și cooperare cu țările socialiste și cu celelalte țări din lume.

De altfel, în condițiile revoluției tehnice-științifice nu s-ar putea concepe dezvoltarea unei țări relativ mici, ca România, fără o largă colaborare și cooperare cu alte state. Astfel, noi punem un accent deosebit pe dezvoltarea relațiilor de colaborare și cooperare între statele socialiste, relații care sînt în măsură să asigure progresul rapid al fiecărei țări. Și dezvoltarea fiecărei țări socialiste contribuie la afirmarea socialismului în lume, la creșterea forței și influenței sale mondiale.

ÎNTREBARE : *Această dezvoltare economică se concentrează în unele regiuni-cheie ? Este o orientare care se conturează în Franța, de pildă, unde unele departamente sînt tot mai dezmoștenite și anume date uitării.*

RĂSPUNS : În trecut, în România, ca în toate țările capitaliste — și cu atît mai mult la noi, unde economia era slabă —, industria era concentrată doar în cîteva zone. O problemă care s-a pus partidului nostru a fost crearea condițiilor necesare dezvoltării tuturor regiunilor, repartizarea armonioasă a forțelor productive în întreaga țară. Îndeosebi din 1960 această preocupare a fost permanentă. Noi putem să afirmăm că la ora actuală nu există nici o regiune în care să nu fi fost construite, în cursul ultimilor cinci ani, întreprinderi de anvergură, de interes național.

ÎNTREBARE : *Ați reușit să găsiți în aceste zone muncitorii calificați, cadrele necesare ?*

RĂSPUNS : Găsirea cadrelor pe plan local este un lucru destul de dificil. Noi punem accentul pe formarea cadrelor din zonele respective. Dar, în ce privește cadrele de conducere, specialiștii, noi trebuie să facem apel, în unele cazuri, la oameni din alte centre, unde s-a acumulat o experiență mai vastă în domeniul respectiv ; desigur că, cu unele dificultăți, reușim să rezolvăm și această problemă.

Noi considerăm că problema industrializării tuturor zonelor din țara noastră este una din condițiile esențiale ale construcției socialiste, ale ridicării nivelului de trai și de cultură al poporului nostru. De aceea, deși aceasta ne cere mari eforturi, vom continua să mergem pe această cale.

ÎNTREBARE : *Pentru că vorbiți de eforturi, ne putem pune întrebarea dacă eforturile pentru dezvoltarea eco-*

nomiei, importanta rată de acumulare din venitul național — ați vorbit înainte de 30⁰/₀ — sînt compatibile cu progresul nivelului de trai.

RĂSPUNS : Nu numai că acestea sînt pe deplin compatibile cu progresul nivelului de trai, dar reprezintă chiar o condiție *sine qua non* a îmbunătățirii standardului de viață al poporului. Menținerea unei rate înalte a acumulării a asigurat în țara noastră dezvoltarea în ritm intens a economiei naționale și, paralel cu aceasta, ridicarea susținută a nivelului de trai, material și cultural, al maselor. Desigur, diminuarea fondurilor pentru acumulare ar face posibilă alocarea, pentru un timp scurt, a unor fonduri mai mari pentru consum, dar aceasta ar avea în perspectivă urmări profund negative. O asemenea politică ar determina nu numai frînarea progresului general al economiei, ci ar îngusta însăși baza materială a ridicării nivelului de trai al populației, a creșterii gradului de civilizație al vieții poporului nostru. Ocupîndu-ne de dezvoltarea economică, noi am asigurat și vom continua să asigurăm ridicarea nivelului de trai al clasei muncitoare, al întregului popor. Întreaga activitate a partidului și statului este îndreptată tocmai spre îmbunătățirea condițiilor de trai.

Anul acesta, veniturile oamenilor muncii sînt de peste trei ori mai mari decît cele din 1950. În cursul primului trimestru, a fost încheiată acțiunea de majorare a salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii ; cu începere de la 1 mai, salariații cu venituri mici beneficiază de încă o majorare suplimentară destul de substanțială. Veniturile salariaților vor crește astfel în cursul acestui an cu 12 miliarde de lei. Noi ne străduim, de asemenea, să asigurăm un raport cît mai echitabil între veniturile mici și veniturile mai importante. Astfel, pentru un salariu de 900 de

lei lunar se percepe un impozit de 3,5⁰/₀ ; acest impozit ajunge însă pînă la 19,3⁰/₀ pentru un salariu de 10 000 de lei.

La creșterea veniturilor salariaților se adaugă numeroase măsuri sociale, printre care alocația de stat pentru familii cu copii, învățămîntul gratuit, inclusiv manualele școlare, și aceasta la toate nivelurile de învățămînt. Să nu uităm asistența sanitară ; statul cheltuiește anual pentru ocrotirea sănătății circa 5 000 de lei de fiecare familie.

ÎNTREBARE : *Importanța învățămîntului provenea și din necesitatea de a forma muncitori calificați, cadrele necesare economiei ?*

RĂSPUNS : Pentru a înțelege mai bine importanța acestei probleme, amploarea ei pentru România, trebuie precizat că, înainte de război, aproape 40⁰/₀ din populație nu știa nici să scrie, nici să citească. Această situație a fost de mult lichidată. Începînd din 1965, noi am introdus învățămîntul obligatoriu de opt ani pentru întreaga populație, iar din 1970 am trecut la învățămîntul obligatoriu de zece ani pentru tot tineretul țării.

În ce privește numărul studenților, acesta a crescut de cinci ori, ajungînd de la 26 000 în 1938 la peste 150 000 la ora actuală.

Noi acordăm totodată o mare importanță formării cadrelor de muncitori calificați ; în acest scop, a trebuit să ne orientăm spre dezvoltarea de școli profesionale. Acestea numără peste 200 000 de elevi ; de asemenea, în vederea formării de cadre medii am organizat licee tehnice și de specialitate pentru diferite ramuri, în care învață peste 100 000 de elevi. Pentru următorul cincinal, noi intenționăm să procedăm atît la extinderea școlilor profesio-

nale, cît și a liceelor tehnice, iar începînd din 1967 noi am trecut la organizarea de institute de subingineri.

Trebuie însă, totodată, să dezvoltăm calificarea pe însuși locul de producție. Dacă ați vizita întreprinderi din țara noastră, ați putea constata că în numeroase uzine se desfășoară o muncă intensă în acest sens, că vîrsta medie a salariaților este de 19—20 de ani, ceea ce dovedește în același timp eforturile care trebuie desfășurate pentru formația profesională, rolul extrem de activ al tineretului în societatea noastră.

Noi putem afirma astfel că, paralel cu dezvoltarea economiei, a științei și a culturii, întregul popor a înregistrat o îmbunătățire continuă a nivelului său de trai. Fiecare cetățean simte în propria sa viață rezultatele obținute prin construirea societății socialiste ; altminteri nu s-ar putea explica hotărîrea cu care participă la această operă.

ÎNTREBARE : *Socialismul a transformat condițiile de trai ale poporului român, dar Omul însuși se schimbă oare ? Care sînt în această privință succesele repurtate, dar și dificultățile de care vă loviți ?*

RĂSPUNS : Desigur, dezvoltarea conștiinței oamenilor reprezintă un proces de lungă durată ; factorul determinant îl constituie, firește, condițiile vieții materiale, dar un înalt nivel cultural este, de asemenea, necesar, întocmai ca și înțelegerea legilor obiective ale societății. Nu cred că în această privință există în România dificultăți deosebite ; poate că aceasta se datorează rezultatelor obținute în dezvoltarea societății care au convins poporul că politica comuniștilor corespunde intereselor sale fundamentale.

Bineînțeles că în anumite manifestări individuale se mai fac încă simțite tarele trecutului, atît în ceea ce privește relațiile în societate, cît și în familie. Mai există încă

influențe ale misticismului, ale individualismului și ale altor mentalități retrograde ; suprimarea acestor manifestări presupune un proces îndelungat.

Formarea unei conștiințe și unei atitudini progresiste în comportarea de zi cu zi a muncitorilor impune o activitate de educație la care contribuie toate mijloacele de care dispune societatea : școala, presa, radioteleviziunea, arta, munca culturală de masă, întreaga activitate politică și ideologică.

Partidul nostru acordă o atenție deosebită creației artistice. Noi pornim de la considerentul că arta și literatura trebuie să reflecte realitățile societății noastre, să se bazeze pe concepția noastră materialist-dialectică despre lume și societate ; este însă de la sine înțeles că în creația artistică trebuie să existe o diversitate de forme, de mijloace de expresie, că nu se poate impune o uniformizare, care, departe de a favoriza dezvoltarea literaturii și artei și rolul său în ridicarea nivelului conștiinței socialiste, ar limita, dimpotrivă, sfera lor de influență și de atracție. Oamenii noștri de artă și litere aduc o contribuție activă la dezvoltarea societății socialiste ; același lucru se poate spune despre toți intelectualii noștri. Trebuie menționat că cei din generația mai veche, oameni de știință și de cultură dintre cei mai remarcabili, au susținut politica partidului nostru ; cei mai mulți dintre ei au devenit membri de partid, iar cei care nu sînt încă membri de partid acționează în fond ca și comuniștii pentru dezvoltarea orînduirii socialiste.

Dacă am reușit, de altfel, să obținem într-o perioadă de timp scurtă progrese importante în dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii, acest lucru a fost posibil datorită faptului că partidul nostru a știut să realizeze unitatea tuturor forțelor populare. Desigur, rolul principal l-a avut și-l are clasa muncitoare, care continuă să

fie clasa conducătoare a societăţii, dar alianţa trainică a tuturor forţelor sociale ale patriei noastre socialiste a jucat şi joacă un rol deosebit.

Pentru a realiza această unitate a forţelor poporului nostru, noi am avut, de asemenea, grijă să asigurăm deplina egalitate în drepturi a celorlalte naţionalităţi care trăiesc în România şi care reprezintă aproximativ 11% din populaţie.

ÎNTREBARE : *Pentru anii viitori, care sînt preocupările primordiale ale Partidului Comunist Român în domeniile pe care le-am abordat ?*

RĂSPUNS : Accentul va continua să se pună pe evoluţia în ritm susţinut a industriei, cu deosebire a ramurilor sale moderne, electronica, construcţiile de maşini-unelte etc.

Vom acorda o atenţie mai mare agriculturii, căci, pentru o ţară ca România, agricultura, paralel cu industria, deţine un rol extrem de important în dezvoltarea armonioasă a economiei.

Noi vom acorda o atenţie deosebită unei îmbunătăţiri calitative a întregii activităţi economice ; în acest scop ne preocupăm atît de reducerea cheltuielilor materiale de producţie, cît şi de sporirea productivităţii muncii.

Activitatea de cercetare ştiinţifică, al cărei rol se intensifică în dezvoltarea societăţii, va fi, în continuare, obiectul unei atenţii speciale. Şi, bineînţeles, vom continua să ridicăm nivelul de trai al poporului.

Dar tabloul preocupărilor noastre de viitor ar fi incomplet dacă nu aş menţiona dezvoltarea democraţiei socialiste. Noi ne ocupăm, o dată cu întărirea şi perfecţionarea conducerii pe bază de plan central a economiei şi vieţii sociale, de lărgirea atribuţiilor şi a autonomiei unităţilor economice şi administrative ; dorim să creăm cele

mai bune condiţii pentru participarea deplină a clasei muncitoare, a tuturor muncitorilor la conducerea societăţii, astfel încît să-şi poată exprima părerea asupra tuturor problemelor de politică internă şi externă ale partidului şi statului nostru. Desigur, toată această activitate este orientată şi condusă de Partidul Comunist Român. Trebuie să precizez că, pentru noi, problema rolului conducător al partidului în societatea noastră constituie un lucru cu totul firesc. Muncitorii, întregul nostru popor a constatat că numai partidul nostru s-a dovedit capabil să rezolve problemele complexe care s-au pus României. De aici derivă sprijinul de care partidul se bucură din partea poporului nostru în realizarea sarcinilor puse de Congresul al X-lea al partidului nostru, sarcini care se identifică cu interesele maselor largi ale ţării noastre.

M. R. PINEAU : *În ajunul călătoriei pe care urmează s-o efectuaţi în Franţa, acest interviu pe care aţi binevoit să-l acordaţi ziarului nostru va face mai bine cunoscute cititorilor noştri succesele socialismului din România, modul în care vedeţi problemele care se pun pentru consolidarea sa, experienţa dobîndită de poporul român în acest domeniu, experienţă care, deşi se bazează pe legile generale ale dezvoltării socialiste, prezintă anumite aspecte originale. Construcţia unei Franţe socialiste va avea şi ea, pe baza legilor generale, elemente originale ; cunoaşteţi, de exemplu, concepţiile şi tezele noastre despre rolul de avangardă al partidului nostru în condiţiile unei cooperări loiale a partidelor şi formaţiunilor democratice care să contribuie la construcţia acestui socialism. Cunoaşterea experienţei partidului şi poporului dumneavoastră nu prezintă cîtuşi de puţin un interes mai mic pentru cititorii noştri, care vor putea cunoaşte astfel mai bine România însăşi.*

NICOLAE CEAUȘESCU : Aș dori, în încheiere, să menționez relațiile bune dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Francez, relații care au, de altfel, vechi tradiții, își trag rădăcinile din legăturile ce au existat în trecut între revoluționarii români și francezi. Desigur, nu vreau să încep de la 1848 sau de la Comuna din Paris, însă cunoașteți probabil că unii români au luptat pentru Comuna din Paris ; se cunoaște, de asemenea, participarea multor români în Rezistența franceză. În continuare, după război și pînă astăzi, între partidele noastre s-au dezvoltat raporturi bune. Am avut contacte și întîlniri fructuoase cu tovarășul Waldeck Rochet. Aș dori să urez Partidului Comunist Francez, tuturor membrilor partidului, cititorilor ziarului dv. cele mai mari succese în activitatea lor.

Ținînd seama de faptul că Partidul Comunist Francez joacă un rol important în viața politică a Franței, doresc să menționez, totodată, relațiile bune existente între România și Franța, precum și perspectivele favorabile de dezvoltare continuă a prieteniei dintre popoarele român și francez.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ZAMBIA, DR. KENNETH DAVID KAUNDA

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 11 mai 1970 —

Stimate domnule președinte,

Stimați oaspeți,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri, să vă adresez un cordial salut prietenesc și să dau expresie sentimentelor de înaltă ospitalitate cu care întregul popor vă întîmpină pe pămîntul României socialiste.

Primirea plină de căldură pe care v-a făcut-o astăzi populația capitalei constituie o vie ilustrare a solidarității, stimei și simpatiei pe care poporul român le nutrește față de țara și poporul dumneavoastră, o expresie a dorinței sale de a întări și dezvolta prietenia și colaborarea romano-zambiană.

Întîmpinîndu-vă cu sinceră bucurie — așa cum își primește întotdeauna prietenii —, poporul român dorește ca vizita pe care o faceți în România să marcheze noi pași înainte în dezvoltarea relațiilor dintre România și Zambia, în mai buna cunoaștere reciprocă și apropierea dintre țările noastre.

În timpul vizitei veţi avea posibilitatea, stimate domnule preşedinte, să veniţi în contact nemijlocit cu o parte din realizările pe care muncitorii, ţăranii, intelectualii din patria noastră le-au obţinut în opera de edificare a orînduirii noi, socialiste, în dezvoltarea economică, culturală şi socială a întregii ţări. Veţi putea astfel cunoaşte şi înţelege mai bine ce uriaşe forţe de progres poate pune în mişcare un popor atunci cînd munceşte într-o ţară liberă şi independentă, cînd şi-a cucerit pentru totdeauna dreptul de a fi stăpîn deplin pe destinele sale.

În ţara noastră este cunoscută şi apreciată lupta plină de sacrificii dusă de poporul Zambiei pentru dobîndirea independenţei naţionale, pentru făurirea unei vieţi libere şi demne. Eforturile poporului dumneavoastră îndreptate spre dezvoltarea economiei, culturii, învăţămîntului, rezultatele pe care le-aţi obţinut în îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de trai se bucură în România socialistă de o înaltă apreciere. Fără îndoială că toate aceste realizări — de ordin economic, social, cultural — vor deschide poporului zambian noi perspective de progres pe calea consolidării independenţei şi suveranităţii naţionale, a civilizaţiei şi bunăstării.

Îmi face plăcere să constat că relaţiile dintre România socialistă şi Republica Zambia — deşi de dată destul de recentă — cunosc o evoluţie favorabilă, care corespunde atît intereselor popoarelor celor două ţări, cît şi cauzei păcii şi colaborării internaţionale. Îmi exprim convingerea că în cadrul întîlnirilor şi convorbirilor pe care le vom avea se vor evidenţia noi posibilităţi de a extinde raporturile bilaterale romăno-zambiene, de a intensifica colaborarea economică, culturală şi pe alte planuri dintre ţările noastre.

Noi considerăm că promovarea colaborării reciproc avantajoase, a cooperării tehnice-ştiinţifice dintre naţiuni, înlăturarea barierelor artificiale şi a practicilor discriminatorii care mai persistă în schimbul mondial de valori materiale şi spirituale se impun astăzi ca o necesitate stringentă a progresului omenirii, a consolidării păcii şi securităţii internaţionale.

Poporul nostru este profund interesat în asigurarea şi consolidarea păcii şi securităţii mondiale, în crearea unui climat de încredere şi apropiere între popoare, de largă şi fructuoasă colaborare internaţională. Pornind de la aceste deziderate, România dezvoltă prietenia şi cooperarea cu ţările socialiste, promovează pe scară largă relaţii politice-diplomatice, de colaborare economică, tehnică-ştiinţifică, culturală cu toate statele lumii, îşi aduce contribuţia activă la promovarea în viaţa internaţională a unor raporturi întemeiate trainic pe principiile independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Viaţa arată că respectarea acestor principii, consfinţirea dreptului sacru al fiecărui popor de a-şi hotărî calea dezvoltării sale potrivit aspiraţiilor şi voinţei proprii constituie condiţia esenţială a înaintării omenirii pe calea progresului multilateral şi a întăririi păcii.

Poporul român urmăreşte cu profundă simpatie eforturile tinerelor state din Africa şi de pe alte continente pentru apărarea şi consolidarea independenţei lor, sprijină lupta acestora pentru dezvoltarea economică şi socială de sine stătătoare, pentru valorificarea largă şi eficientă a resurselor naţionale în folosul propriilor popoare. Am salutat cu deosebită satisfacţie puternicele prefaceri înnoitoare petrecute pe continentul african, care au dus la apariţia, în cursul ultimelor două decenii, a zeci şi zeci de noi state în această parte a lumii, printre care şi a tînărului stat zambian.

România este pe deplin solidară cu lupta popoarelor împotriva asupririi străine, a colonialismului şi neocolo-

nialismului, pentru abolirea oricărei forme de dominație a unui stat asupra altuia, de spoliere a bogățiilor naționale și a rodului muncii altor popoare. Țara noastră condamnă în modul cel mai hotărît discriminarea rasială și politica de apartheid promovate de cercurile conducătoare din Republica Sud-Africană și Rhodesia, încălcarea brutală a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Un imperativ de prim ordin al progresului în lumea de azi îl constituie ridicarea economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare, lichidarea decalajului care le separă de țările avansate, valorificarea resurselor acestor state în interesul ridicării gradului de civilizație și bunăstare al popoarelor lor. Viața arată că lichidarea acestui decalaj este una din condițiile esențiale ale dezvoltării cooperării internaționale, ale asigurării păcii în lume.

În condițiile actuale, toate statele lumii, indiferent de mărimea teritoriului sau a populației, de puterea economică, militară sau de orînduirea social-politică, pot și au datoria să contribuie activ la cauza păcii și securității internaționale. Un rol deosebit de important în această privință au, după părerea noastră, țările mici și mijlocii, care — așa cum arată viața — cad, de regulă, primele victime ale actelor agresive ale imperialismului ; cooperînd multilateral, aceste țări pot aduce o contribuție deosebită la dezvoltarea unor raporturi normale în viața internațională, la lichidarea focarelor de conflicte și încordare pe care imperialismul le creează și menține în diferite zone ale lumii, la apărarea păcii.

Poporul român își exprimă profunda sa îngrijorare față de escaladarea războiului în Indochina, ca urmare a extinderii acțiunilor agresive ale imperialismului american și a forțelor reacționare interne asupra popoarelor din această peninsulă. Aceste acțiuni sînt o expresie a politicii de mare putere a Statelor Unite ale Americii, care, pe baza forței,

își arogă dreptul de a interveni în viața altor țări, de a stabili cum și unde să se acționeze, ignorînd normele dreptului internațional, independența și suveranitatea popoarelor. Poporul român cere să fie curmată agresiunea Statelor Unite în Vietnam, să înceteze definitiv bombardarea teritoriului Republicii Democrate Vietnam, să fie retrase trupele americane și saigoneze din Cambodgia, să se pună capăt acțiunilor militare îndreptate împotriva forțelor patriotice din Laos. Popoarele vietnamez, laoțian și cambodgian să fie lăsate să-și rezolve singure problemele, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară !

Ne preocupă, de asemenea, în mod deosebit intensificarea acțiunilor militare în Orientul Apropiat, care sporesc tensiunea în această zonă a lumii. România se pronunță cu consecvență pentru soluționarea pe baze politice pașnice a conflictului din Orientul Apropiat, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, respectarea dreptului la existență și dezvoltarea independentă a fiecărui stat din această zonă, pentru rezolvarea problemei refugiaților palestinieni în conformitate cu interesele lor legitime. Ne exprimăm speranța că, pînă la urmă, rațiunea va învinge, că vor înceta acțiunile militare și se va trece la măsuri concrete pentru aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

Ca țară europeană, România militează activ pentru normalizarea relațiilor pe continent, este hotărîtă să-și aducă întreaga contribuție la pregătirea și ținerea unei conferințe consacrate securității și colaborării în Europa. Avem convingerea că fiecare pas înainte în asigurarea păcii și securității europene se va reflecta pozitiv asupra atmosferei internaționale generale.

Cu deplină răspundere pentru soarta păcii și civilizației omenirii, România acționează cu consecvență pentru în-

făptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, se pronunță constant pentru încetarea producției de arme atomice și distrugerea stocurilor existente, avînd convingerea că numai pe această bază se poate institui trainic un climat de încredere între state, de înțelegere și securitate internațională.

Stimate domnule președinte,

Cu convingerea că vizita dumneavoastră în România va constitui un moment important în dezvoltarea legăturilor prietenești dintre România și Zambia și cu dorința de a face totul ca șederea în țara noastră să vă fie cît mai plăcută și rodnică, permiteți-mi să toastez în sănătatea dumneavoastră, a stimatei doamne Kaunda ; în sănătatea colaboratorilor dumneavoastră ; pentru prosperitatea și fericirea poporului zambian ; pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre ; pentru pace în întreaga lume !

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „LE FIGARO"

— 12 mai 1970 —

ÎNTREBARE : *Care sînt, domnule președinte, obiectivele vizitei pe care urmează să o faceți în Franța ? Relațiile franco-române, situate pînă în prezent sub semnul schimburilor economice, tehnice, culturale, se pot dezvolta și pe plan politic ? În ce măsură ?*

RĂSPUNS : Am dat curs cu plăcere invitației președintelui Georges Pompidou de a vizita țara dumneavoastră, de care ne leagă vechi tradiții de amiciție. Vizita pe care urmează să o fac în Franța la jumătatea lunii iunie este o vizită de prietenie ; într-un sens, ea constituie răspunsul la vizita făcută cu doi ani în urmă în țara noastră de președintele de atunci al Franței, generalul Charles de Gaulle.

Sper că vizita mea va contribui la întărirea prieteniei și colaborării dintre poporul român și poporul francez, la amplificarea relațiilor noastre economice, tehnice-științifice și culturale, cît și a conlucrării dintre România și Franța în efortul pentru realizarea unei lumi mai bune, în care fiecare națiune să aibă largi posibilități de dezvoltare.

După cum se știe, relațiile economice dintre România și Franța se dezvoltă bine. În ultimii ani au fost realizate o serie de înțelegeri de cooperare, între care menționez pe cele privind producerea în România a autoturismului „Renault", fabricarea de calculatoare electronice, precum și cooperarea în domeniul informaticii generale. Sînt, de asemenea, în curs tratative pentru extinderea cooperării — sper, rodnică și avantajoasă pentru ambele țări — în alte domenii de activitate. Schimburile științifice și culturale au cunoscut și ele, în ultimii ani, o sensibilă dezvoltare.

Raporturile dintre România și Franța îmbrățișează, fără îndoială, și domeniul politic. În ultima perioadă, între țările noastre au avut loc numeroase schimburi de păreri asupra unor probleme privind securitatea europeană, dezarmarea, asigurarea păcii în lume. Apreciez că Franța are un rol important în viața internațională. Îmi este plăcut să constat că poziția ei într-un șir de probleme este destul de apropiată de cea a României, în unele privințe chiar coincizînd. După convingerea mea, există toate posibilitățile ca în viitor țările noastre, oamenii de stat din România și Franța să conlucreze și mai strîns în soluționarea problemelor internaționale, în instaurarea unui climat care să ducă la asigurarea păcii și independenței tuturor națiunilor. Ne propunem deci să continuăm a dezvolta pe un plan superior colaborarea în problemele de interes reciproc, cît și conlucrarea României și Franței în vederea soluționării pașnice a problemelor internaționale.

ÎNTREBARE : *Cum concepeți, domnule președinte, securitatea și cooperarea europeană ? Deseori ați afirmat poziția dumneavoastră împotriva politicii de bloc. Ce soluție preconizați în schimb ?*

RĂSPUNS : România acordă o atenție deosebită problemei securității europene, ținînd seama de faptul că, în secolul nostru, în Europa au izbucnit două războaie mondiale cu consecințe dezastruoase pentru umanitate.

Noi considerăm că realizarea unor relații de conlucrare pașnică între popoarele europene ar avea o influență deosebită nu numai pentru continentul nostru, ci și pentru întreaga lume. După cum se știe, în Europa, deși au trecut 25 de ani de la terminarea războiului, există încă multe probleme nerezolvate. Nu doresc să mă refer la ele, dar este de înțeles că nu se poate vorbi de realizarea securității europene fără a se recunoaște inviolabilitatea granițelor stabilite pe continent în perioada postbelică, fără a se ajunge la recunoașterea și stabilirea de relații cu Republica Democrată Germană și, în același timp, cu Republica Federală a Germaniei, deci fără participarea ambelor state germane la rezolvarea problemelor Europei.

Aș dori să menționez că România apreciază în mod favorabil tratativele care au loc în ultimul timp între Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, între Republica Democrată Germană și Republica Federală a Germaniei, între Polonia și Republica Federală a Germaniei. De asemenea, așa cum am mai arătat și în alte împrejurări, apreciez schimbările pozitive care au avut loc în ultima vreme în politica Republicii Federale a Germaniei.

În ce privește ținerea unei conferințe europene, propunerea respectivă a fost făcută, după cum se știe, de țările socialiste în întîlnirea de la București din 1966 și reluată apoi anul trecut în întîlnirile de la Budapesta și Praga. Noi apreciem că o conferință a statelor europene ar avea efecte pozitive asupra dezvoltării cooperării pe continent. Avem în vedere faptul că o asemenea reuniune

ar trebui să ajungă la unele concluzii, cel puţin de ansamblu, privind baza relaţiilor dintre ţările europene, între care aş menţiona un acord de renunţare la folosirea forţei şi la ameninţarea cu forţa, un acord privind dezvoltarea colaborării şi cooperării economice, tehnice şi ştiinţifice prin înlăturarea unor bariere şi discriminări actuale. S-ar crea astfel un climat favorabil abordării în viitor şi a altor probleme nerezolvate. Nu ne aşteptăm deci ca o primă reuniune să soluţioneze toate problemele în suspensie; noi aşteptăm de la această consfătuire să creeze premise pentru a se face noi şi noi paşi pe calea colaborării, securităţii şi păcii în Europa.

Desigur, avem în vedere ca această reuniune a statelor europene să fie temeinic pregătită. La pregătirea ei trebuie să participe, după părerea noastră, reprezentanţii tuturor statelor interesate. În acest context, doresc să subliniez că noi nu sîntem partizanii tratativelor de la bloc la bloc, deoarece apreciem că aceasta, departe de a duce la destinderea relaţiilor dintre state, ar ridica obstacole atît în calea consfătuirii cît şi a securităţii europene înseşi. Dacă dorim, într-adevăr, să instaurăm relaţii de încredere şi cooperare între toate ţările continentului, trebuie să avem în vedere că atît în pregătirea conferinţei cît şi în viitor nu blocurile trebuie să fie acelea care să acţioneze; dimpotrivă, lăsînd la o parte blocurile, reprezentanţii statelor europene trebuie să se întîlnească pentru a stabili căile de eliminare definitivă a blocurilor militare şi a celorlalte reziduuri ale războiului rece din viaţa internaţională, de a salvgarda pacea şi securitatea, de a întări încrederea şi cooperarea între naţiuni.

ÎNTREBARE: *Ce ne puteţi spune, domnule preşedinte, cu privire la participarea României în C.A.E.R.? Care este poziţia dumneavoastră faţă de Piaţa comună?*

RĂSPUNS: România este printre statele care au iniţiat C.A.E.R.-ul. Noi am văzut şi vedem în C.A.E.R. un mijloc de a promova relaţii de bună colaborare şi cooperare între ţările membre, creînd condiţii pentru dezvoltarea economică independentă, de sine stătătoare a fiecărui stat. Avem în vedere că astăzi, în condiţiile revoluţiei tehnice-ştiinţifice contemporane, cooperarea între state este o necesitate imperioasă a progresului. Sîntem conştienţi că nici un stat, deci nici România — de altfel, unul dintre statele mai mici —, nu se poate dezvolta fără promovarea unei intense şi multilaterale colaborări şi cooperări internaţionale. De aceea sîntem partizanii cooperării largi cu ţările din C.A.E.R., cu toate ţările socialiste în spiritul respectării intereselor fiecărei ţări, dezvoltării rapide a fiecărei naţiuni.

Sîntem, totodată, partizanii unei colaborări largi cu celelalte ţări ale lumii şi considerăm că apartenenţa la C.A.E.R. nu este de natură să influenţeze asupra ansamblului relaţiilor economice ale fiecărui stat. De altfel, schimburile noastre economice cu Franţa — care în ultimii 4 ani aproape s-au dublat — vin să demonstreze aceasta.

În ceea ce priveşte Piaţa comună, nu aş dori să etalez acum toate consideraţiile mele critice, deşi am de adus o serie de reproşuri acestei organizaţii. Vreau numai să remarc faptul că asemenea grupări care se prezintă ca blocuri închise şi care merg pe calea discriminărilor economice între naţiuni nu pot contribui nici la dezvoltarea progresului internaţional, nici la apropierea dintre state, la realizarea securităţii. Taxele vamale şi o serie de alte clauze restrictive îngreuiază relaţiile ţărilor Pieţei comune cu alte state. Se pare că discuţiile care au loc în prezent în cadrul Pieţei comune indică dorinţa de a se îngusta şi mai mult posibilităţile dezvoltării unor asemenea relaţii.

Sperăm însă că se va înțelege pînă la urmă faptul că numai o colaborare liberă între toate statele permite accelerarea progresului general, accentuarea destinderii, întărirea securității și păcii.

ÎNTREBARE : *În ce privește propria dumneavoastră țară, ne-ați putea defini într-un mod mai concret „calea română" spre socialism ?*

RĂSPUNS : Cred, în primul rînd, că întrebarea ar trebui puțin modificată. Noi nu considerăm că există o „cale română" a socialismului. După cum știți, întemeietorii socialismului au fost Marx, Engels, Lenin. Dacă vorbim cu adevărat de socialism, acesta nu poate fi decît unul singur. Este vorba de acea orînduire în care are loc lichidarea proprietății capitaliste asupra mijloacelor de producție, socializarea acestora, transformarea lor în proprietate a oamenilor muncii, abolirea principiului capitalist de repartiție în raport cu mărimea proprietății asupra mijloacelor de producție și înlocuirea lui cu principiul socialist, conform căruia fiecare primește după munca depusă în folosul societății.

Desigur, în construcția noii orînduiri sociale se pun probleme deosebite de la țară la țară, de la o etapă istorică la alta, în funcție de nivelul dezvoltării economice și de nivelul de cultură al fiecărei țări, de condițiile istorice, naționale concrete. În edificarea socialismului este necesar să se aibă în vedere ca un considerent esențial că adevărurile generale trebuie aplicate corespunzător situației specifice din fiecare țară. Cum am mai spus nu o dată, noi pornim de la faptul că între general și particular există o unitate dialectică și numai în măsura în care generalul își găsește confirmare prin particular, în condiții concrete specifice, numai atunci el își confirmă concordanța cu interesele dezvoltării societății.

Faptul că edificarea socialismului are loc în condiții deosebite de la țară la țară impune adoptarea unor forme și metode diferite, a unor soluții concrete diferențiate. Dacă Franța, de exemplu, va trece la socialism, sînt convins că aceasta se va face în multe privințe diferit de felul în care s-a făcut în România ; alte probleme a avut și are de rezolvat România și altele Franța. Modul concret de construire a orînduirii socialiste trebuie rezolvat corespunzător cu aspirațiile și voința fiecărui popor. Sîntem împotriva oricărei uniformizări, a oricărui șablonism — care nu pot decît să dăuneze realizării creatoare a idealurilor socialismului —, sîntem pentru dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia generală, formele și metodele de făurire a noii orînduiri. Dar, să fie limpede, toate deosebirile firești în formele și metodele folosite, în soluțiile concrete adoptate nu schimbă cu nimic esența socialismului, care rămîne una și singură : lichidarea dominiei exploatatorilor, instaurarea puterii depline a celor ce muncesc, crearea unei vieți libere și fericite pentru toți oamenii. Acesta este elementul fundamental de care trebuie să țină seama oricine dorește să construiască cu adevărat societatea socialistă.

ÎNTREBARE : *Pornind de la cele ce ați spus mai înainte, am dori, domnule președinte, să expuneți concepțiile dumneavoastră, ale României, în legătură cu problemele independenței economice, politice, militare a statelor — probleme care, după cum se știe, preocupă într-un înalt grad omenirea contemporană.*

RĂSPUNS : Noi considerăm problema asigurării independenței politice, militare și economice ca parte integrantă a construcției socialiste. De altfel, în condițiile de astăzi, orice popor care dorește să-și creeze o viață mai bună trebuie să-și asigure independența în toate dome-

niile de activitate. Dacă privim la țările în curs de dezvoltare, la țările care și-au cucerit independența în ultimii 20 de ani, vedem că nici una nu concepe să renunțe în vreun fel la atributele principale ale unui stat suveran; nici nu se poate concepe progresul acestor țări fără deplina lor independență economică, politică și militară. Desigur, aceasta nu exclude colaborarea și cooperarea între popoare. Excludem un singur lucru : dominația unei țări asupra alteia.

ÎNTREBARE : *În aceeași ordine de idei, am dori să ne expuneți părerile dumneavoastră asupra unor probleme pe care le-am numi libertatea individuală și libertatea de credință religioasă.*

RĂSPUNS : Problemele libertății individuale și religioase au preocupat și preocupă pe toți oamenii. Cred că socialismul rezolvă mai bine decît capitalismul aceste probleme. Le rezolvă mai bine prin aceea că face să dispară inegalitatea principală dintre oameni — inegalitatea economică, faptul că unii sînt bogați și alții săraci, unii stăpîni și alții slugi. Rezolvînd această problemă fundamentală, socialismul soluționează chestiunea de fond a libertății individuale, asigură dreptul fiecăruia la o viață corespunzătoare aptitudinilor și capacităților sale. Desigur, nu doresc să afirm că în România a fost rezolvată de la început această problemă. Acesta este un proces îndelungat, legat de dezvoltarea forțelor de producție, a bazei materiale a societății — singura care asigură condițiile ca oamenii să se bucure din plin de binefacerile civilizației. Firește, pentru o țară avansată pe plan economic, lucrurile se pot rezolva altfel, în alt mod decît în România.

Dar libertatea nu se judecă numai după condițiile materiale de trai pe care le oferă societatea. Oamenii vor să se bucure, totodată, de libertatea de a gîndi, de a-și ex-

prima părerile, de a crea, de a se manifesta liber în toate domeniile vieții sociale, de a participa la conducerea societății.

Noi, în România, am parcurs o distanță lungă pe această cale, atît în ce privește ridicarea nivelului de trai material și cultural al populației, cît și asigurarea posibilităților ca fiecare cetățean să-și expună punctul de vedere asupra oricăror probleme ce preocupă societatea, să participe la conducerea societății. Avem convingerea că, din unele puncte de vedere, sîntem înaintea multor țări avansate din Occident.

În ce privește libertatea religioasă, vă recomandăm să mergeți oriunde vreți în țara noastră, pentru a o constata dumneavoastră înșivă. Relațiile statului cu cultele sînt bune. Desigur, societatea noastră acționează pentru a-i educa pe oameni în spiritul concepției avansate, materialist-dialectice, despre lume și societate, dar sîntem conștienți că aceasta presupune un proces îndelungat și în nici un caz nu se poate face decît pe baza convingerii. De aceea, în țara noastră sînt asigurate condiții ca fiecare cetățean să-și manifeste liber credința religioasă.

ÎNTREBARE : *În cursul unei călătorii recente în România am putut constata că dumneavoastră procedați la experimentări pe plan regional și local înainte de a trece la aplicarea unor măsuri mai generale. Care este rezultatul acestor experimentări ?*

RĂSPUNS : Este adevărat, acordăm o mare atenție consultării tuturor categoriilor de cetățeni asupra problemelor importante, atît interne cît și internaționale. Aproape nu există măsuri mai deosebite care să nu fie în prealabil puse în dezbaterea cetățenilor. Așa procedăm în problemele conducerii economiei, ale dezvoltării agriculturii, ale perfecționării sistemului de salarizare ș.a.m.d.

Astfel procedăm în momentul de față în elaborarea noului plan cincinal.

Experiența pe care o avem în acest domeniu ne-a convins că procedăm just. Consultarea cu specialiștii, cu poporul ne ajută să găsim soluțiile cele mai corespunzătoare, deoarece, oricît de pricepuți și de bine intenționați ar fi cei din conducere, ei nu pot fi atoateștiutori.

Am introdus pe această cale o serie de măsuri privind perfecționarea conducerii activității economice, care țin seama în continuare de existența conducerii centrale, a planului unic economic, dar care asigură, totodată, o largă independență și autonomie organismelor județene administrative, precum și întreprinderilor.

Am aplicat în ultimii ani principiul conducerii colective în toate sectoarele de activitate, inclusiv în întreprinderi, unde avem consilii de direcție sau de administrație care lucrează ca organisme deliberative. Din consilii fac parte cei mai buni specialiști, reprezentanții sindicatului, precum și reprezentanți ai salariaților aleși direct în adunări generale de către muncitori. Un rol de mare însemnătate au aceste adunări generale ale salariaților, devenite adevărate foruri supreme în întreprinderile noastre, în fața cărora comitetele de direcție prezintă dări de seamă asupra activității lor, supun aprecierii și criticii întregului colectiv măsurile luate, rezultatele obținute, înfățișează perspectiva unității respective. Aceste organisme conduc de fapt întreaga activitate economică ; ele hotărăsc dezvoltarea viitoare a producției, deci planul întreprinderii, precum și măsurile principale pentru realizarea prevederilor de plan.

De asemenea, consiliile populare județene au dobîndit atribuții foarte largi în conducerea întregii vieți economice și sociale locale, în soluționarea problemelor legate

de progresul multilateral al unităților noastre administrativ-teritoriale.

Promovînd asemenea forme, pe lîngă faptul că întărim spiritul de responsabilitate al fiecăruia pentru bunul mers al activității, asigurăm, totodată, posibilitatea tuturor oamenilor muncii de a hotărî, de a participa la decizie, la conducere.

ÎNTREBARE : *V-am ruga să ne vorbiți, domnule președinte, despre mijloacele care sînt folosite în țara dumneavoastră pentru stimularea și cointeresarea personală în producție ?*

RĂSPUNS : Problema este foarte complexă. Este greu să afirmi că în această privință se poate găsi o soluție universală. Ne străduim să realizăm un sistem de cointeresare care să fie cît mai strîns legat de muncă, de eforturile fizice și intelectuale pe care le depune fiecare. Ceea ce ne-a preocupat și ne preocupă este de a realiza mai multă echitate în repartizarea venitului național. În acest sens am acționat pentru a reduce decalajul dintre veniturile mari și veniturile mici. Firește, nu pierdem din vedere deosebirile existente între o muncă și alta, păstrăm diferențieri, dar căutăm ca acestea să fie cît mai echitabile. Desigur, n-aș putea spune că problema a fost rezolvată în modul cel mai optim, că nu mai avem nimic de făcut în această privință.

Baza veniturilor noi o asigurăm prin salarii, care, în urma ultimelor măsuri, reprezintă circa 90% din totalul veniturilor. Mai sînt și alte surse de cîștig, ca, de pildă, sporul de vechime în muncă sau în întreprinderea respectivă, sporul pentru muncă deosebită. Începînd din acest an, salariații au posibilitatea de a realiza venituri și ca urmare a obținerii de beneficii în întreprinderea în care lucrează. Din beneficiile care se înregistrează la bilanțul de

sfîrșit de an, o parte se repartizează salariaților. Experimentările pe care le-am făcut demonstrează că acest sistem dă rezultate bune. El îmbină eficient interesele generale ale întreprinderii, ale economiei cu interesele fiecărui salariat. Au fost salariați care au primit la sfîrșitul anului și 6 salarii în plus ; este adevărat, aceștia sînt puțini, cei care au realizat lucruri excepționale. În noul sistem de salarizare menținem și dezvoltăm această prevedere.

Revenind la cele ce am spus în legătură cu dezbaterea în mase a principalelor măsuri ale partidului și statului, aș vrea să completez cu o concluzie mai generală : faptul că supunem în fața întregului popor problemele construcției socialiste, ale dezvoltării țării face ca întreaga noastră politică — internă și externă — să fie aprobată și urmată de întreaga națiune, de la care, de altfel, și emană. Acesta constituie unul din secretele succeselor pe care le obține România. Acesta este, de fapt, spiritul socialismului. De la început, creatorii marxismului au prevăzut că socialismul nu poate fi construit decît de popor, pentru popor și împreună cu poporul.

ÎNTREBARE : *Știm că unul din principiile partidului dumneavoastră este acela al neamestecului în treburile interne ale altui partid. Am dori să cunoaștem, domnule președinte, opinia dumneavoastră în legătură cu relațiile care există între partidele comuniste și chiar între partidele comuniste și socialiste.*

RĂSPUNS : Noi, ca partid comunist, sîntem partizanii dezvoltării unor largi relații de solidaritate în mișcarea comunistă și muncitorească. De altfel, avem relații aproape cu totalitatea partidelor comuniste și muncitorești. Este adevărat că în mișcarea comunistă există deosebiri de păreri asupra unor probleme ; noi pornim însă de la premisa că multe din acestea sînt inerente. Ele sînt re-

zultatul deosebirilor de condiții istorice, naționale în care își desfășoară activitatea.

Noi avem relații bune cu toate partidele și militäm pentru dezvoltarea lor pe baza respectului independenței, al dreptului fiecărui partid de a-și hotărî de sine stătător linia politică. Avem raporturi bune cu partidele comuniste din țările socialiste, în primul rînd cu partidele din țările vecine, din Uniunea Sovietică și din celelalte țări ; avem, de asemenea, relații bune cu Partidul Comunist Chinez, cu partidele din țările socialiste de pe celelalte continente. Concepția noastră este că existența unor deosebiri de păreri nu trebuie să împiedice, ci, dimpotrivă, presupune intensificarea relațiilor, a cooperării între partidele comuniste.

Sîntem, totodată, partizanii dezvoltării relațiilor cu partidele socialiste și social-democrate. Avem, de altfel, relații bune cu partide socialiste și social-democrate atît din Europa cît și de pe alte continente. Am avut cu reprezentanții acestora numeroase întîlniri. Inclusiv cu socialiștii francezi. Considerăm că este necesar ca între partidele comuniste, socialiste și social-democrate să se dezvolte relații de colaborare, schimburi de păreri în scopul întăririi unității clasei muncitoare în lupta pentru afirmarea drepturilor și intereselor ei, pentru cauza progresului și păcii. Considerăm, de asemenea, utilă dezvoltarea relațiilor de solidaritate cu mișcările de eliberare națională, cu mișcările democratice, progresiste din toate țările.

ÎNTREBARE : *În lume se petrec lucruri grave la ora actuală. Este vorba în special de Extremul Orient și de Orientul Apropiat. Cum vedeți dumneavoastră perspectivele evoluției acestor conflicte ?*

RĂSPUNS: Problemele vieții internaționale actuale sînt deosebit de complexe și de complicate. După părerea mea, conflictele sînt în primul rînd generate de faptul că nu se renunță la politica de dominație, la politica de forță. Evenimentele din ultimul timp din Extremul Orient, din Indochina sînt un exemplu foarte concludent în această privință. Este greu de spus care vor fi consecințele dacă Statele Unite vor persista pe calea intervenției militare; este de presupus că S.U.A. nu vor putea impune nici o soluție cu ajutorul armelor. A persista pe acest drum înseamnă, dimpotrivă, a amplifica conflictul, or, acesta poate avea consecințe grave, încă imprevizibile. Să sperăm însă că pînă la urmă va triumfa totuși rațiunea, că Statele Unite vor renunța la acest curs periculos pe care au pornit și vor lăsa popoarele din Indochina să-și rezolve singure problemele existenței lor. Aceasta presupune retragerea trupelor americane din Vietnam, din Indochina, îndreptarea eforturilor spre găsirea unei soluții politice, și nu militare.

În ce privește Orientul Apropiat, România a considerat și consideră că nici problemele din această parte a lumii nu pot fi rezolvate pe calea armelor, ci pe cale politică, prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea independentă a tuturor statelor. De aceea, noi am fost de la început împotriva recurgerii la forță; am fost și sîntem împotriva folosirii forței pentru rezolvarea situației din Orientul Apropiat. Considerăm că trupele israeliene trebuie să fie retrase din teritoriile arabe ocupate. Ocuparea de teritorii și menținerea lor sub ocupație nu poate să ducă decît la complicarea și agravarea încordării. Acțiunile militare trebuie oprite; orice noi atacuri, și cu atît mai mult atacurile împotriva obiectivelor pașnice și a populației civile, nu pot decît să aprindă și mai mult flacăra războiului, să adîncească și mai mult conflictul. Considerăm, de asemenea, că trebuie să se țină seama de existența populației palestinene, care joacă un rol important în Orientul Apropiat. Stingerea conflictului din această zonă cere satisfacerea intereselor naționale ale palestinenilor, inclusiv posibilitatea — dacă această populație dorește — a formării unui stat propriu independent. Fără a se lua în considerare toate aceste probleme nu se poate asigura pacea în această zonă a lumii. Noi apreciem că rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 oferă o bază bună pentru soluționarea conflictului și ne pronunțăm pentru aplicarea ei neîntîrziată în interesul popoarelor care trăiesc în această regiune, al păcii și securității internaționale.

ÎNTREBARE: *Doriți să exprimați o dorință deosebită cu ocazia vizitei pe care o veți face în Franța?*

RĂSPUNS: Aș dori, în încheiere, să exprim încă o dată satisfacția că voi avea posibilitatea să fac o vizită oficială în Franța, să cunosc munca și preocupările poporului francez, să mă întîlnesc și să discut cu președintele Franței, cu ceilalți oameni de stat și conducători francezi. Sper că această vizită se va solda cu rezultate pozitive pentru ambele țări. Doresc, de asemenea, ca prin intermediul ziarului dumneavoastră să urez poporului francez prosperitate și progres, împlinirea dorințelor sale de mai bine, fericire și pace.

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU LOCUITORII DIN TÎRGU MUREŞ

Cu prilejul vizitei în zonele calamitate de inundaţii

— 15 mai 1970 —

Dragi tovarăşi, cetăţeni ai municipiului Tîrgu Mureş,

Aflîndu-mă în mijlocul dumneavoastră în aceste împrejurări, cînd municipiul şi judeţul Mureş, ca de altfel şi alte judeţe din această parte a ţării, au avut de suferit în urma calamităţilor naturale, doresc să vă adresez un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului şi a guvernului Republicii Socialiste România.

Am văzut, desigur, acum, după ce apele au început să se retragă — atît în municipiul dv. cît şi în alte localităţi din judeţ — ce mari pagube au provocat inundaţiile. Am văzut, totodată, cu multă satisfacţie, cum toţi cetăţenii, toţi oamenii muncii din judeţ, împreună cu armata, au luptat şi au reuşit să reducă mult din pagubele pe care le puteau pricinui apele. De aceea, doresc să adresez felicitări tuturor cetăţenilor, ostaşilor, gărzilor patriotice, tineretului, care în aceste momente grele au fost la datorie, au muncit cu eroism, reuşind să salveze cît mai mult din avutul întreprinderilor şi unităţilor noastre socialiste, au făcut faţă situaţiei deosebit de dificile.

Desigur, tovarăşi, acum în faţa judeţului dv., ca şi în faţa altor judeţe, a muncitorimii şi ţărănimii de pe aceste meleaguri, se pune sarcina de a lichida în cel mai scurt timp urmările acestei calamităţi. Trebuie să vă spun că Comitetul Central al partidului, guvernul ţării au luat măsuri şi vor acorda tot ajutorul spre a face ca, în cel mai scurt timp, situaţia în această parte a ţării să reintre în normal. Sîntem convinşi că acest ajutor va fi folosit cît mai bine de organizaţiile de partid, de muncitori şi ingineri, de ţărani, de toţi oamenii muncii din judeţ, că vom reuşi într-o perioadă scurtă să refacem toate instalaţiile avariate, astfel ca activitatea, viaţa să-şi reia cît mai neîntîrziat cursul firesc.

Vom veni în ajutorul cetăţenilor ale căror locuinţe au avut de suferit în mod deosebit ; le vom acorda tot sprijinul necesar. Va trebui, totodată, ca şi comitetul judeţean de partid, consiliul popular judeţean, toate organele noastre de partid şi de stat să acorde un larg ajutor cetăţenilor, spre a putea să-şi pună în ordine gospodăriile, casele, în aşa fel încît din toate punctele de vedere să lichidăm urmările situaţiei grele prin care aţi trecut.

Nu-mi propun să vorbesc mai mult, tovarăşi. Doresc să vă urez la toţi succes în munca pentru readucerea la normal a întregii activităţi din judeţ. Vă doresc tuturor multă sănătate.

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU LOCUITORII DIN SATU-MARE

Cu prilejul vizitei în zonele calamitate de inundaţii

— 16 mai 1970 —

Dragi tovarăşi,

Cetăţeni ai municipiului Satu-Mare şi ai judeţului,

Doresc în primul rînd să exprim în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat, al guvernului şi al meu personal compasiunea şi sentimentele de solidaritate cu toţi cei care au avut de suferit în urma acestei catastrofe naturale. Totodată doresc să vă adresez un salut călduros dumneavoastră, tuturor cetăţenilor din Satu-Mare. *(Aplauze).*

Am văzut proporţiile acestei catastrofe, care a distrus un număr mare de locuinţe, a pus în situaţia de a-şi părăsi căminele zeci de mii de oameni, a afectat întreprinderile din oraşul dumneavoastră. Am vizitat ieri şi astăzi şi alte judeţe care, de asemenea, au avut de suferit în aceste zile. Desigur, tovarăşi, nu este locul acuma să începem să ne plîngem. Trebuie să remarc că toţi locuitorii, organizaţiile de partid, comuniştii au acţionat cu hotărîre pentru a face faţă puhoiului de apă, pentru a limita în măsură cît mai mare posibilă efectele acestei catastrofe.

Doresc să adresez mulţumiri tuturor celor care la chemarea partidului au acţionat astfel. În aceste momente grele un ajutor preţios au acordat unităţile militare, ostaşii şi ofiţerii forţelor noastre armate. Cred că se cuvine să le adresăm mulţumiri şi, în calitatea mea de comandant suprem, să-i felicit pentru felul în care au răspuns la chemarea partidului. *(Aplauze puternice, se scandează „P.C.R.").*

Încă mai sînt cartiere sub apă. Se desfăşoară lucrările pentru a salva tot ce se poate din avutul oamenilor muncii. Trebuie grăbite aceste lucrări, făcute eforturi şi mai mari pentru a reduce cît mai mult pagubele provocate de aceste inundaţii catastrofale.

De pe acum, tovarăşi, trebuie să ne gîndim la măsurile pentru refacerea locuinţelor şi a întreprinderilor. Comitetul Central şi guvernul au luat măsuri şi vor acorda tot ajutorul necesar pentru ca într-un timp scurt viaţa să reintre în normal. Desigur, acest ajutor trebuie folosit cît mai bine, şi aceasta se poate face numai cu participarea activă a tuturor cetăţenilor. Eu sînt convins că nu va exista cetăţean care să nu participe din toate puterile la normalizarea situaţiei, la crearea condiţiilor ca viaţa să intre în scurt timp în normal. *(Aplauze prelungite).*

Desigur, pagubele sînt deosebit de mari. Încă nu am reuşit să le evaluăm. Dar din ceea ce am discutat în judeţele pe unde am fost, din ceea ce am văzut îmi dau seama că ele se vor ridica la miliarde de lei. Fără îndoială, tovarăşi, aceasta ne va crea unele greutăţi, dar sîntem hotărîţi să facem totul ca în cel mai scurt timp, în toate aceste judeţe, inclusiv în judeţul dumneavoastră, viaţa să intre în normal, să se reia producţia. Vom ajuta cetăţenii care au avut de suferit şi ale căror locuinţe au fost distruse să-şi refacă locuinţele. În strînsă unitate, muncind cu elan, vom înfrînge toate greutăţile. Sîntem convinşi

că vom reuși, tovarăși. Dispunem de forțele necesare pentru a trece acest moment greu. *(Aplauze vii, se scandează „P.C.R.“)*.

Nu doresc acum să vorbesc mai mult, pentru că nu este timpul de vorbă. Ceea ce doresc este să vă spun să aveți deplină încredere că partidul, Comitetul nostru Central, guvernul vă vor acorda tot ajutorul, astfel ca viața să intre cît mai iute în normal. Vă doresc multă sănătate și succes, tovarăși. *(Aplauze puternice, urale, se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“)*.

CUVÎNTARE LA MITINGUL OAMENILOR MUNCII DIN ORADEA

Cu prilejul vizitei în zonele calamitate de inundații

— *16 mai 1970* —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a vă transmite dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Oradea și județului Bihor, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Totodată, doresc să mulțumesc tovarășilor care au vorbit mai înainte și care, în numele dumneavoastră, al locuitorilor din acest județ al țării, au dat glas încrederii nemărginite pe care o aveți în partid, în conducerea sa, în guvernul nostru, exprimînd solidaritatea dumneavoastră cu locuitorii din județele care în aceste zile trec prin grele încercări. Consider aceste cuvinte, manifestările dumneavoastră pline de căldură o expresie a adeziunii depline față de politica marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, a devotamentului față de partidul nostru, care călăuzește cu mînă sigură întregul popor pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“)*.

Vizitînd această parte a țării lovită de marea catastrofă pricinuită de inundații — de proporții cum nu au mai cu-

noscut în decurs de sute de ani aceste locuri, de fapt nimeni nu-și mai amintește să fi existat ceva asemănător — am avut prilejul să trec prin aproape toate județele — Alba, Mureș, Cluj, Maramureș, Satu-Mare. Trebuie să spun, tovarăși, că ceea ce am văzut cu acest prilej întrece tot ceea ce se poate imagina. Distrugerile provocate de furia apelor sînt foarte mari. Zeci de mii de locuințe au fost inundate, numeroase întreprinderi și cooperative agricole, mii și mii de gospodării țărănești au avut de suferit. Sînt distrugeri care au provocat pierderi mari populației din aceste județe.

Guvernul și partidul au luat pe parcurs o serie de măsuri preventive pentru a putea reduce la minimum efectele dezastruoase ale inundațiilor, pentru a veni în ajutorul populației din aceste județe. Trebuie să spun că măsurile luate au dat roade, au avut efecte pozitive : au fost salvați de la moarte mulți oameni, s-a împiedicat ca inundațiile să provoace distrugeri și mai mari. Ceea ce m-a impresionat în mod deosebit — și țin să remarc aceasta — este fermitatea, energia și eroismul cu care oamenii muncii, toți cetățenii au răspuns chemării partidului. În frunte cu organizațiile de partid, ei au muncit zi și noapte, neconteniț, pentru a diminua efectele revărsării apelor. Și au reușit acest lucru.

Doresc să menționez solidaritatea deplină, manifestată și în aceste împrejurări, a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de altă naționalitate, care, acționînd strîns uniți, au reușit să realizeze adevărate minuni, să salveze orașe, întreprinderi, viețile a mii și mii de oameni. Îi felicit din toată inima pentru abnegația și eroismul cu care și-au îndeplinit datoria. *(Aplauze puternice, urale).*

Doresc, de asemenea, să menționez contribuția deosebit de importantă adusă de unitățile militare, care, la chemarea partidului, au ajutat zi și noapte populația, folosind toate mijloacele de care dispun ; datorită intervenției lor, muncii eroice desfășurate s-au putut înlătura multe din distrugerile pe care le-ar fi putut provoca apele. Felicit pe militarii forțelor noastre armate pentru modul exemplar în care și-au făcut datoria. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Țin să menționez, totodată, contribuția mare adusă de gărzile patriotice și de unitățile de pregătire pentru apărarea patriei, ale tineretului ; împreună cu armata, cu populația, acestea au muncit fără preget zi și noapte. În aceste acțiuni, nu puțini au fost aceia care au arătat că nu sînt cu nimic mai prejos decît ostașii, dovedindu-se la înălțimea unor grele misiuni. De aceea doresc ca la acest miting să adresez calde felicitări unităților gărzilor muncitorești și de pregătire ale tineretului. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu").*

Distrugerile provocate sînt mari. Dar am constatat cu satisfacție că acolo unde a fost posibil, chiar în condițiile cînd utilajele se aflau încă în apă, oamenii muncii au trecut la muncă, reluînd foarte repede activitatea în întreprinderi, curățind mașinile și asigurînd premisele desfășurării normale a lucrului. Chiar la Satu-Mare, unde distrugerile sînt mai mari decît în oricare oraș prin care am trecut pînă acum, i-am văzut pe toți oamenii muncii acționînd energic pentru ca viața să intre cît mai repede în normal. Astfel înțeleg cetățenii din aceste județe să acționeze pentru a lichida urmările grele ale catastrofei naturale care s-a abătut asupra lor. Desigur, tovarăși, pentru a pune în stare de funcționare toate întreprinderile, pentru a crea condiții de viață normale locuitorilor din aceste județe, este nevoie de ajutorul statului, al guvernului. În acest scop, Comitetul Central a și stabilit o serie de măsuri pentru a veni în ajutorul populației, al oamenilor muncii din județele calamitate.

Doresc să exprim aici vii mulțumiri acelor colective de muncitori, intelectuali, țărani care, din proprie inițiativă, citind în presă sau auzind despre greutățile prin care trec oamenii muncii din aceste județe, au luat inițiativa de a veni în ajutor sinistraților cu mijloace proprii. Această puternică manifestare de solidaritate este o expresie a unității întregului nostru popor, care știe că în orice împrejurare, cînd apar greutăți, ele pot fi învinse acționînd cu fermitate, strîns uniți în jurul Comitetului Central al partidului, al guvernului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În întîlnirile cu oamenii muncii din județele calamitate am fost deosebit de impresionat de încrederea puternică, neclintită pe care au manifestat-o în partid, în politica sa, de faptul că, trecînd prin momente grele, au ținut să-și exprime sentimentele de profund atașament față de politica partidului nostru. În toate acestea, noi vedem, tovarăși, o expresie a identificării depline a poporului nostru cu politica partidului, a faptului că poporul nostru înțelege că atît la bine cît și la rău poate găsi sprijin numai în partid, în comuniști ; întregul nostru popor știe că, urmînd politica partidului comunist, nu vor exista greutăți pe care să nu le poată învinge. *(Aplauze și urale puternice).*

Desigur, pentru a învinge greutățile pricinuite de inundații vor fi necesare eforturi serioase. Avem însă convingerea fermă că greutățile vor fi depășite într-un timp scurt, că nu numai oamenii muncii din aceste județe, dar — așa cum au spus unii tovarăși aici — și dumneavoastră, ca și toți locuitorii patriei noastre veți contribui la înlăturarea cît mai grabnică a greutăților, asigurînd ca planul pe acest an să fie îndeplinit în bune condiții, ca patria noastră să progreseze continuu. *(Aplauze puternice ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R.“).*

Mi-a făcut plăcere să ascult că pe primele patru luni întreprinderile din județul Bihor și din municipiul Oradea au îndeplinit și depășit sarcinile de plan. De altfel, în întreaga țară, pe primele patru luni, planul a fost îndeplinit și depășit, realizîndu-se o creștere de 13,1% față de perioada corespunzătoare a anului trecut, deci o depășire destul de însemnată. Avem toate condițiile ca pînă la sfîrșitul anului să asigurăm în continuare nu numai realizarea, dar și depășirea planului, asigurînd prin aceasta îndeplinirea întregului plan cincinal, care se încheie în acest an ; vom pune astfel o bază temeinică următorului cincinal, care va crea noi condiții pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii, pentru a face tot mai bogată patria noastră, iar poporul nostru tot mai fericit. *(Aplauze puternice, urale).*

Cunoașteți preocupările partidului și guvernului nostru pentru ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii, măsurile ce s-au luat și se iau în acest scop ; cunoașteți că, recent, după încheierea generalizării noului sistem de salarizare, s-au luat noi măsuri pentru mărirea salariilor mai mici. Ca urmare, în acest an, salariații vor primi în plus peste 12 miliarde de lei, ceea ce, fără îndoială, va contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului. Și în viitor, întreaga politică a partidului va fi închinată ridicării bunăstării poporului ; tot ceea ce facem, tot ceea ce vom face în continuare este destinat să asigure o viață demnă, liberă și fericită întregului nostru popor. *(Aplauze, urale puternice ; se scandează „Ceaușescu“).*

Desigur, tovarăși, preocupîndu-ne de edificarea socialismului, de ridicarea bunăstării poporului nostru, noi ne aducem, în același timp, contribuția la creșterea prestigiului și forței socialismului în lume. Știm că cu cît fiecare țară socialistă este mai puternică, obținînd rezultate mai bune în dezvoltarea sa economică, culturală, științi-

fică, cu atît sistemul socialist în ansamblu devine mai puternic, cu atît mai mult crește prestigiul socialismului în lume. Noi sîntem hotărîți să facem totul pentru a ne aduce contribuția la întărirea socialismului, la creșterea influenței sale pe plan mondial, văzînd în aceasta una din înaltele noastre îndatoriri naționale și internaționale. *(Aplauze puternice, urale).*

Nu intenționez să mă ocup, în acest cadru, de problemele vieții internaționale. De altfel, în ultimele săptămîni, cu diferite prilejuri, am expus pozițiile țării noastre, felul în care partidul și guvernul nostru apreciază situația internațională. Desigur, poporul român, partidul și guvernul sînt preocupate de faptul că se extinde agresiunea într-un șir de zone ale lumii, că se recurge la forță în relațiile dintre state ; sîntem hotărîți să acționăm cu toată fermitatea pentru a contribui la eliminarea forței din relațiile între state, pentru așezarea acestor relații pe baza principiilor suveranității și independenței, pe o adevărată egalitate în drepturi între popoare. Este știut că nu poate fi liber un popor care asuprește alt popor ; numai egalitatea deplină între națiuni poate asigura pacea și fericirea tuturor oamenilor, o lume mai bună. Noi vom lupta cu hotărîre pentru realizarea acestei lumi mai bune. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu").*

Vom acționa pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste — atît cu țările socialiste vecine, cît și cu cele mai îndepărtate —, văzînd în colaborarea și unitatea statelor socialiste forța hotărîtoare pentru asigurarea păcii, a progresului social în întreaga lume. *(Aplauze puternice, urale).* De asemenea, vom dezvolta colaborarea cu toate țările, de pe toate continentele. Trebuie să vă spun, tovarăși, că întîlnirile pe care le avem cu conducătorii diferitelor state, vizitele pe care reprezentanții guvernului și partidului nostru le fac în diferite țări ne conving tot mai

mult că cercuri din ce în ce mai largi, toate popoarele militează cu hotărîre pentru colaborare, pentru pace, împotriva politicii imperialiste de dominație. Iată de ce sîntem convinși că forțele antiimperialiste, care sînt tot mai puternice, vor reuși să împiedice cercurile reacționare, imperialiste să arunce omenirea într-un nou război mondial. *(Aplauze puternice).*

Avem deplina convingere că relațiile dintre state vor fi așezate pe baze tot mai sănătoase, că dezvoltarea colaborării multilaterale dintre națiuni va contribui la făurirea unei vieți mai bune pentru popoarele din toate țările și, în primul rînd, din țările care mai au încă multe de făcut pentru a lichida rămînerea în urmă. Poporul român este hotărît să-și aducă întreaga contribuție la progresul general al tuturor popoarelor, să dezvolte colaborarea frățească cu oamenii muncii de pretutindeni. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.").*

În încheiere, doresc să-mi exprim încă o dată convingerea că oamenii muncii de pe plaiurile bihorene nu vor precupeți nici un efort în îndeplinirea sarcinilor ce le revin, că alături de toți cei ce muncesc din țara noastră — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, lucrînd înfrățiți, sub conducerea partidului, vor face să înflorească tot mai mult viața întregului popor, vor ridica tot mai sus patria noastră — România socialistă. *(Aplauze puternice ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R.").*

Vă urez mult succes în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și fericire. *(Aplauze prelungite ; urale și ovații ; se scandează îndelung „Ceaușescu—P.C.R.").*

ORDIN DE ZI NR. 1, DIN 18 MAI 1970, AL COMANDANTULUI SUPREM AL FORŢELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Tovarăşi soldaţi, gradaţi, subofiţeri, maiştri militari, ofiţeri şi generali,

În ultimele zile, în mai multe judeţe ale ţării s-au produs inundaţii de proporţii nemaicunoscute, care au pricinuit grele pierderi economiei, au distrus un mare număr de locuinţe în sate şi oraşe, au provocat suferinţe populaţiei, pagube însemnate avutului obştesc şi bunurilor cetăţenilor. În situaţia creată, partidul şi guvernul au întreprins măsuri energice, pe planuri multiple, pentru a reduce cît mai mult efectul distructiv al calamităţilor naturale, a apăra populaţia, a determina reluarea rapidă a activităţilor economice şi sociale întrerupte, înlăturarea daunelor şi ajutorarea familiilor de sinistraţi.

La chemarea partidului au răspuns cu toată hotărîrea clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, bărbaţi şi femei, tineri şi vîrstnici, români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi, care, sub conducerea organelor şi organizaţiilor de partid, au muncit fără preget zi şi noapte pentru stăvilirea revărsării apelor şi diminuarea efectelor acesteia, precum şi pentru sprijinirea materială şi prin

muncă a judeţelor calamitate, a populaţiei lovite de catastrofă. Această acţiune, care s-a transformat într-o amplă şi puternică mişcare de solidaritate naţională, este o nouă şi grăitoare expresie a relaţiilor de întrajutorare tovărăşească proprii societăţii noastre socialiste, întemeiate pe principiile nobile ale umanismului socialist, ale eticii comuniste, reprezintă o impresionantă manifestare a unităţii şi coeziunii naţiunii noastre socialiste, a încrederii şi devotamentului neţărmurit al întregului popor faţă de Partidul Comunist Român — conducătorul destinelor patriei.

Împreună cu sute de mii de cetăţeni, cu formaţiuni ale gărzilor patriotice şi detaşamente de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei, unităţi ale forţelor noastre armate s-au avîntat cu bărbăţie în prima linie a dramaticei înfruntări cu stihiile naturii, pentru salvarea vieţilor primejduite şi a bunurilor materiale, pentru prevenirea şi diminuarea pagubelor.

Militarii Republicii Socialiste România, animaţi de un fierbinte patriotism, de o profundă conştiinţă socialistă, de un minunat spirit de solidaritate umană, şi-au făcut cu prisosinţă datoria, au dat pilde de curaj şi eroism, punîndu-şi adesea în primejdie viaţa.

Au ieşit în evidenţă încă o dată legătura de nezdruncinat dintre armată şi popor, disciplina şi înalta pregătire militară şi moral-politică a armatei noastre populare, remarcabilele calităţi organizatorice ale comandanţilor şi statelor majore, forţa mobilizatoare a organelor şi organizaţiilor de partid, exemplul însufleţitor al comuniştilor, capacitatea întregului personal de a acţiona prompt şi eficient în îndeplinirea misiunilor încredinţate.

Pentru comportarea lor exemplară, pentru dăruirea şi spiritul de sacrificiu dovedite, adresez felicitări şi aduc vii mulţumiri soldaţilor, gradaţilor, subofiţerilor, maiştri-

lor militari, ofițerilor și generalilor participanți la această acțiune de interes național. Totodată, aduc mulțumiri gărzilor patriotice și detașamentelor de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei, care au arătat prin fapte că sînt la înălțimea unor sarcini de mare răspundere.

Îmi exprim convingerea că împreună cu întregul popor, unitățile militare vor acționa și pe mai departe cu aceeași fermitate și abnegație pentru înfrîngerea greutăților cauzate de inundații, pentru crearea condițiilor necesare ca în județele lovite de calamități viața să-și reia cît mai grabnic cursul normal.

Urez forțelor noastre armate, conduse de Partidul Comunist Român, succes deplin în pregătirea de luptă și politică, în întreaga lor activitate pusă în slujba intereselor sacre ale patriei, a cauzei socialismului.

Comandant Suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN IAȘI

Cu prilejul vizitei în județul Iași

— 26 mai 1970 —

Stimați tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului și județului Iași, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „P.C.R.–P.C.R.“).*

Vizita noastră în această parte a țării are loc în condiții deosebite ; natura a dezlănțuit furia apelor care au inundat zeci de orașe, sute și sute de sate, sute de mii de hectare cultivate, provocînd foarte mari pagube.

Am vizitat multe din județele și localitățile care au căzut pradă năvalei apelor. Trebuie să spun că ceea ce am văzut în aceste localități întrece cu mult orice imaginație. Pierderile suferite în cele aproape 20 de zile de cînd au început inundațiile sînt deosebit de mari. Ceea ce doresc însă să menționez și aici, la Iași, este faptul că, cu toate pagubele ce s-au produs, cu toate suferințele indurate de mii și zeci de mii de oameni, se dovedește neclintita voință a întregului nostru popor de a face față tutu-

ror greutăților, de a învinge vitregia naturii, de a asigura în continuare dezvoltarea normală a întregii noastre activități sociale. *(Aplauze puternice, urale; se scandează „Ceaușescu")*.

Am vizitat astăzi județele Buzău, Vrancea, Vaslui și Iași. Toate au fost lovite, într-un fel sau altul, de furia apelor. Cu toate acestea, am întîlnit, ca pretutindeni în locurile pe care le-am vizitat în ultima vreme, aceeași voință, aceeași hotărîre de a asigura reluarea în cel mai scurt timp a activității economice și sociale normale. Sînt convins, tovarăși, că într-un timp scurt vom reuși să asigurăm desfășurarea în bune condiții a muncii în industrie, în agricultură, în învățămînt, în știință, în toate domeniile de viață ale societății. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

În toate localitățile prin care am trecut am fost întîmpinați cu căldură și în același timp cu hotărîre de către toți cetățenii. Manifestările lor de simpatie la adresa noastră, a Comitetului Central sînt o expresie puternică a unității de nezdruncinat a întregului nostru popor în jurul partidului, a încrederii nestrămutate a oamenilor muncii de la orașe și sate, că, sub conducerea comuniștilor, a Partidului Comunist Român, a conducerii sale, vor învinge toate greutățile, vor asigura înfăptuirea planului pe anul în curs și realizarea sarcinilor pe întregul cincinal 1966—1970, punînd astfel temelie trainică următorului plan de cinci ani, dezvoltării multilaterale a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

Doresc să vă mulțumesc dumneavoastră, tuturor locuitorilor cu care ne-am întîlnit astăzi, pentru încrederea manifestată în partid, în conducerea sa, doresc, de asemenea, să exprim mulțumiri întregului nostru popor, care, în aceste zile, muncește cu eroism și hotărîre pentru a învinge greutățile. În aceasta noi vedem încă o dovadă a atașamentului profund al tuturor cetățenilor patriei față

de partid, față de patria noastră socialistă. Sîntem convinși că unitatea noastră se va întări și mai mult, va deveni și mai puternică. Nu există forță în lume care să poată împiedica mersul înainte spre socialism și comunism al poporului român. *(Aplauze puternice, urale)*.

De aici, de la Iași, doresc să adresez cele mai calde mulțumiri tuturor cetățenilor patriei noastre care s-au oferit — fiecare cu posibilitățile de care dispune — să vină în ajutorul sinistraților. Fiecare a dat ceea ce a putut, dar din toate acestea s-au adunat sute și sute de milioane de lei, s-au strîns nenumărate bunuri materiale care, fără îndoială, vor ușura suferințele celor care au căzut pradă inundațiilor. Acest răspuns prompt, această solidaritate constituie, de asemenea, o grăitoare dovadă a unității de nezdruncinat a poporului nostru, a înaltei conștiințe socialiste a națiunii noastre. *(Aplauze prelungite)*.

Pe acest front de luptă împotriva inundațiilor, armata patriei noastre a fost la datorie, dînd dovadă de un eroism deosebit. Doresc, de aceea, ca și de aici, de la Iași, să adresez tuturor militarilor forțelor noastre armate calde felicitări și mulțumiri pentru felul cum și-au îndeplinit misiunea, îndatoririle față de popor. *(Aplauze puternice; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu")*.

În aceste zile, gărzile patriotice și unitățile de pregătire militară a tineretului au intrat, de asemenea, și ele în acțiune. Alături de armată, de toți cetățenii din localitățile inundate, ele au dat dovadă de eroism, de abnegație, demonstrînd din plin că sînt formațiuni puternice pe care poporul nostru se poate bizui în orice împrejurare. Țin să felicit din inimă aceste formațiuni și să le urez să îndeplinească întotdeauna, în cele mai bune condiții, înaltele obligații ce le au față de popor, față de patria noastră socialistă. *(Aplauze puternice)*.

Este adevărat, tovarăși, greutățile prin care trecem sînt mari. Ele vor fi, însă, cu siguranță învinse. Avem ferma convingere că prin munca unită a întregului nostru popor, rănile pe care calamitățile naturii le-au pricinuit țării vor fi în scurt timp vindecate. De altfel, tovarăși, știți bine că de-a lungul istoriei poporul nostru a îndurat multe suferințe, a avut de înfruntat multe furtuni — și a reușit să le învingă pe toate. Trecînd peste piedici mari, națiunea noastră s-a dezvoltat și s-a ridicat tot mai puternică și mai unită. Sîntem convinși că și greutățile de azi, provocate de natură, vor fi învinse prin unitatea poporului. Vom reface localitățile, uzinele și cooperativele calamitate, vom asigura ca ele să fie și mai puternice, să realizeze o producție și mai mare decît pînă acum. *(Aplauze prelungite).*

Cunoaștem sentimentele poporului nostru, cunoaștem încrederea lui în partid, dar manifestările din aceste zile mi-au confirmat încă și încă o dată cît de unită este întreaga noastră națiune socialistă în jurul partidului, ce puternică forță reprezintă orînduirea noastră socialistă, care a deschis poporului drum larg spre o viață demnă, făcîndu-l de neînfrînt. *(Aplauze puternice).*

Cunoaștem, de asemenea, prestigiul și simpatia de care se bucură poporul român, patria noastră pe arena mondială ; dar manifestările de simpatie, de solidaritate și sprijin venite din partea a zeci și zeci de popoare din toată lumea — din țările socialiste, din celelalte țări, din partea a numeroși șefi de state și oameni politici, a numeroase organizații internaționale, a unor organizații economice și firme străine, a unor cetățeni din diferite state — au demonstrat încă o dată cît de mare este acest prestigiu.

S-a văzut încă o dată de cîtă simpatie se bucură poporul nostru în lume, datorită politicii marxist-leniniste promovate de partidul și statul nostru, politică de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste, cu toate forțele antiimperialiste, cu toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.").* Doresc de aici, de la Iași, să adresez mulțumiri tuturor acelora care în aceste zile de grele încercări pentru poporul nostru ne-au exprimat sentimentele lor de prietenie și solidaritate, ne-au acordat ajutorul lor. Le mulțumim și îi asigurăm de prietenia și stima noastră. Noi vedem în toate acestea și o manifestare a dorinței popoarelor de a trăi în pace și colaborare. *(Aplauze puternice).*

Nu intenționez să mă ocup acum de problemele internaționale, dar nu pot să nu mă opresc la faptul că în aceste zile, cu toate greutățile prin care trece țara noastră, am găsit timp să ne întîlnim cu tovarășii sovietici. Vizita pe care am făcut-o împreună cu alți tovarăși la Moscova, întîlnirile cu tovarășul Brejnev și alți conducători ai Partidului Comunist al Uniunii Sovietice sînt menite să dezvolte și mai mult relațiile de colaborare și prietenie dintre partidele și popoarele noastre. Această întîlnire a fost stabilită mai de mult, încă de la vizita pe care am făcut-o toamna trecută în U.R.S.S. Ea a fost stabilită în mod precis, în aprilie, în jurul datei la care a și avut loc. Am considerat că este bine și necesar să facem această vizită. Ne-am dus la această întîlnire cu dorința sinceră de a contribui la dezvoltarea relațiilor dintre partidele și popoarele noastre, la întărirea colaborării dintre partidele comuniste și muncitorești, dintre toate țările socialiste. Avem convingerea că aceasta corespunde intereselor tuturor statelor socialiste — deci și României și Uniunii Sovietice —, tuturor partidelor comuniste, mișcării revoluționare internaționale, tuturor forțelor antiimperialiste, întregii omeniri care se pronunță pentru pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu").*

În politica noastră internă și internațională noi vom continua să aplicăm ferm directivele Congresului al X-lea al partidului pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, ceea ce corespunde atît intereselor fundamentale ale poporului român, cît și cauzei generale a socialismului și păcii în lumea întreagă. *(Aplauze puternice).* Vom continua, de asemenea, să militām cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, să acționăm consecvent pentru a face ca neînțelegerile și divergențele care există să rămînă de domeniul trecutului. Sîntem convinși că se poate realiza aceasta, și vom lupta neîncetat pentru a asigura întărirea unității tuturor țărilor socialiste. *(Aplauze puternice).* De asemenea, dorim să dezvoltăm relațiile cu partidele comuniste și muncitorești în spiritul principiilor marxist-leniniste, ale egalității în drepturi, respectării dreptului fiecărui partid de a-și hotărî de sine stătător linia politică, considerînd că numai pe această bază se poate asigura progresul general al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, se poate întări solidaritatea internațională a tuturor celor ce muncesc. *(Aplauze puternice).* Vom acționa în continuare și ne vom aduce contribuția la stingerea focarelor de război din Indochina, din Orientul Mijlociu, la restabilirea păcii în aceste zone, la dezvoltarea colaborării internaționale, la respectarea normelor dreptului internațional de către toate statele. Vom milita cu toată hotărîrea pentru a face să triumfe în relațiile dintre state principiile egalității în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, pentru a asigura dreptul fiecărui popor de a-și hotărî singur dezvoltarea, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze prelungite).*

Avem deplina convingere că forțele care se pronunță astăzi pentru colaborare și pentru pace sînt mai puternice decît forțele imperialismului, că, acționînd unite, cu fermitate și hotărîre, ele vor asigura pacea. Poporul român își va aduce din plin contribuția la apărarea păcii, la dezvoltarea colaborării internaționale, la victoria socialismului. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“).*

Dragi tovarăși,

Peste tot — atît în județele pe care le-am vizitat azi, cît și în alte regiuni ale țării în care am fost de curînd — mulți dintre dumneavoastră din cei cu care ne-am întîlnit au scandat numele meu. Eu văd în aceasta o expresie a încrederii în Comitetul nostru Central, în politica partidului, în faptul că, în munca încredințată de partid și de popor, mă străduiesc să îndeplinesc cu cinste sarcinile. Țin să vă asigur că pentru mine nimic nu este mai presus decît interesele partidului, ale poporului, decît lupta pentru triumful socialismului și comunismului în patria noastră, în întreaga lume ! Voi face tot ceea ce este posibil pentru aceasta ! *(Aplauze puternice ; se scandează „Ceaușescu și poporul“).*

Dați-mi voie, tovarăși, ca, în încheiere, să vă urez din toată inima multe succese în activitatea dumneavoastră, activitate care în anul acesta va trebui să fie și mai intensă, să se desfășoare cu și mai multă forță. Vă doresc să realizați în cele mai bune condiții tot ceea ce v-ați propus ! Tuturor — multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; minute în șir ovații și urale ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“, „P.C.R.—P.C.R.“).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA SLOBOZIA

Cu prilejul vizitei în județul Ialomița

— 29 mai 1970 —

Dragi tovarăşi,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez dumneavoastră, locuitorilor oraşului Slobozia şi ai întregului județ Ialomița, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a guvernului Republicii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Am vizitat astăzi lucrările ce se desfăşoară de mai multe zile pe malul Dunării pentru a face față apelor în creştere ale fluviului. Am rămas foarte plăcut impresionați şi sîntem satisfăcuți de hotărîrea, abnegația şi eroismul cu care oamenii muncii, ostaşii, membrii formațiunilor patriotice şi tineretul din detaşamentele de pregătire militară — inclusiv studenții veniți din Bucureşti — acționează pentru a asigura consolidarea şi înălțarea digurilor pentru a salva de la inundație zeci de mii de hectare, pentru a apăra recolta. Sînt convins că lucrările realizate, munca pe care o desfăşurați vor fi încununate de succes, că şi în acest județ — ca, de altfel, şi în alte părți ale țării — vom reuşi să facem față situației, să învingem

pericolele pe care le provoacă furia apelor. *(Aplauze puternice).*

Cunoaşteți că am avut — şi avem încă — inundații în multe zone ale patriei noastre ; acestea au provocat pierderi deosebit de grele atît populației din oraşe şi sate, cît şi întreprinderilor, unităților agricole, economiei noastre naționale. Dar trebuie să menționez că, datorită măsurilor ce s-au luat, muncii eroice desfăşurate zi şi noapte de zeci şi sute de mii de cetățeni ai patriei noastre, s-au evitat pierderi şi mai mari. De aceea, doresc să adresez şi cu acest prilej mulțumiri şi felicitări atît celor care, în zona Dunării, continuă să se lupte cu apele, cît şi celor care, în întreaga patrie, au desfăşurat o muncă titanică, zăgăzuind, în măsura posibilului, stihiile naturii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, tovarăşi, nu are rost să vorbim doar despre ceea ce a fost. Fără îndoială, alta ar fi fost situația dacă am fi avut o primăvară bună. Dar, răspunzînd într-un singur glas, într-o deplină unitate de voință şi de acțiune, întregul nostru popor luptă în continuare pentru a stăvili apele, pentru a înlătura pagubele provocate, a reface locuințele, întreprinderile, instituțiile, cooperativele, pentru a asigura desfăşurarea normală a activității. Menționez că, de pe acum, cea mai mare parte a întreprinderilor, cooperativelor şi instituțiilor din zonele care au avut de suferit de pe urma inundațiilor şi-au reluat activitatea ; multe din ele lucrează cu întreaga capacitate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Întregul nostru popor a răspuns chemării partidului, ajutînd la refacerea grabnică a bunurilor distruse, la reluarea cursului normal al activității, la ajutorarea celor care au fost loviți de calamități. S-au strîns sute şi sute de milioane de lei, s-au donat îmbrăcăminte, alimente ; mii şi mii de oameni au mers în localitățile sinistrate spre

a contribui la repunerea în producție a unităților de producție. Vor începe în curînd, chiar în zilele următoare, lucrările de reconstrucție a locuințelor. Așa cum ați văzut din hotărîrea publicată astăzi în presă, printre celelalte măsuri adoptate s-a hotărît ca 5 000 de apartamente să fie construite peste plan, din contribuția statului, în orașele care au avut de suferit. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu“).*

Desigur, tovarăși, și pînă acum, în întreaga noastră activitate, în toate rezultatele obținute în construcția socialistă, în creșterea bunăstării poporului s-au evidențiat unitatea și hotărîrea de muncă a națiunii noastre socialiste ; această unitate nu s-a manifestat însă niciodată cu atîta tărie — aș putea spune — ca în aceste zile grele. Aceasta este o dovadă a nivelului înalt de conștiință al națiunii noastre socialiste, a hotărîrii întregului popor ca, strîns unit în jurul partidului, să facă totul pentru a învinge orice greutăți, pentru a asigura edificarea în ritm tot mai intens a socialismului, victoria comunismului în România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R.“).*

Avem convingerea că, datorită măsurilor luate, angajamentelor asumate de clasa muncitoare, de țărănime, de intelectualitate, de bărbați, femei, tineri și vîrstnici de a asigura prin muncă intensă o producție sporită, recuperarea pierderilor din unitățile care au avut de suferit de pe urma inundațiilor, sarcinile de plan pe acest an vor fi în întregime realizate în industrie ; avem, de asemenea, perspectiva ca prin muncă intensă și în agricultură, cu toate greutățile provocate de calamitățile naturale, să obținem o recoltă bună. Sîntem încredințați că lucrătorii din agricultură, cooperatorii, inginerii vor face totul pentru a recupera pagubele și a asigura o bună recoltă în acest an. *(Aplauze puternice ; urale ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R.“).*

Am vizitat în județul dumneavoastră două întreprinderi industriale, precum și o întreprindere agricolă de stat și o cooperativă agricolă. Am constatat că și în acest județ — ca de altfel în întreaga țară — oamenii muncii desfășoară o activitate însuflețită, plină de elan, pentru a-și îndeplini obligațiile, pentru a contribui la învingerea greutăților provocate de calamități. De asemenea, am constatat cu bucurie că lucrătorii din agricultură, cooperatorii au obținut rezultate bune, că, în general, pe cîmpiile Bărăganului recolta se prezintă bine. Avem convingerea că oamenii muncii din județul Ialomița — muncitori, țărani și intelectuali — își vor aduce din plin contribuția la realizarea planului pe acest an, la învingerea greutăților și — în acest fel — la asigurarea mersului înainte al patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale).* Doresc să adresez felicitări tuturor muncitorilor din județul Ialomița, țăranilor cooperatori, lucrătorilor din agricultură, intelectualilor și să le urez noi succese în activitatea lor. *(Aplauze puternice, urale).*

Firește, tovarăși, în aceste săptămîni ne-am concentrat mult atenția și eforturile pentru învingerea greutăților provocate de calamitățile naturale. Dar, totodată, ne-am preocupat și ne preocupăm ca aceste greutăți, aceste calamități să nu influențeze activitatea din celelalte părți ale țării. Dimpotrivă, căutăm să organizăm în așa fel munca, încît, în ansamblu, să asigurăm desfășurarea în condiții cît mai bune a activității economice și sociale.

Facem acest lucru convinși că succesele pe care le obținem în construirea socialismului, în ridicarea bunăstării poporului nostru reprezintă o contribuție concretă la dezvoltarea și întărirea sistemului mondial socialist, la creșterea influenței socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Preocupîndu-ne în mod susținut de dezvoltarea construcției socialiste în patria noastră, noi am considerat și considerăm, totodată, necesar să ne aducem contribuția activă la dezvoltarea colaborării cu țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu mișcarea antiimperialistă. După cum cunoașteți, chiar în această perioadă am avut în București multe întîlniri cu șefi de state, cu reprezentanți ai altor țări, cu conducători și delegați ai altor partide și mișcări de eliberare națională ; am mers, de asemenea, la Moscova, considerînd că nu putem neglija problemele internaționale chiar în condițiile greutăților pricinuite de inundații. Dimpotrivă, tocmai datorită faptului că există o asemenea situație, trebuie să dezvoltăm o activitate internațională mai intensă, convinși că solidaritatea și unitatea tuturor popoarelor, ale tuturor forțelor progresiste constituie o garanție a mersului înainte, a asigurării păcii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Noi nu am uitat nici în aceste zile că în diferite părți ale globului pămîntesc continuă războiul, că este necesar să acționăm, să facem totul pentru a se pune capăt politicii de dominație și dictat, colonialismului, pentru a impune în viața internațională relații de colaborare și înțelegere, principiile deplinei egalități în drepturi, ale respectării independenței și suveranității naționale, dreptul fiecărui popor de a-și hotărî soarta așa cum o dorește. Sîntem convinși că aceste principii vor triumfa. *(Aplauze puternice).*

Îmbinînd preocupările naționale cu cele internaționale, partidul și poporul nostru își îndeplinesc astfel atît obligațiile față de ele însele, cît și față de mișcarea comunistă și muncitorească internațională, de cauza socialismului, a păcii și progresului în lume. În felul acesta demonstrăm că între interesele naționale și solidaritatea internațională există o strînsă unitate, că numai îmbinînd în mod armonios preocuparea față de problemele naționale — asigurînd creșterea bunăstării și dezvoltarea socialismului în propria țară — cu solidaritatea internațională, noi ne facem datoria de detașament al mișcării comuniste, al forțelor păcii din întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Doresc să aduc și cu acest prilej mulțumiri tuturor statelor care în aceste zile și-au exprimat simpatia față de poporul nostru, au oferit, sub diferite forme, ajutor ; doresc să mulțumesc, de asemenea, tuturor organizațiilor internaționale care ne-au dat sprijinul lor, cetățenilor din diferite țări ale lumii care au trimis ajutoare pentru sinistrații din România. În toate acestea, noi vedem o manifestare a simpatiei și stimei de care se bucură poporul nostru în rîndul celorlalte popoare ale lumii, pentru politica sa de prietenie și colaborare cu toate națiunile, pentru politica sa de pace. *(Aplauze puternice, urale).*

Exprimînd mulțumirile noastre tuturor celor care ne-au ajutat și ne ajută, îi asigurăm de simpatia și solidaritatea noastră. Poporul român este și va fi întotdeauna pentru prietenie și pace cu toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice).*

În încheiere, vă urez încă o dată, dumneavoastră, locuitorilor orașului Slobozia — localitate care începe să devină o frumoasă capitală de județ —, tuturor locuitorilor județului Ialomița noi succese în muncă ! Vă doresc multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; urale ; se scandează îndelung „Ceaușescu—P.C.R.").*

INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII FRANCEZE

— *2 iunie 1970* —

ÎNTREBARE: *Care sînt, domnule președinte, cele două sau trei subiecte — cele mai importante după aprecierea dumneavoastră — despre care veți discuta cu președintele Pompidou?*

Care este poziția României în aceste probleme mari?

RĂSPUNS: Vizita pe care urmează s-o fac în țara dumneavoastră, la amabila invitație a președintelui Pompidou, se înscrie în contextul relațiilor de prietenie dintre Franța și România. Într-un anumit sens, întîlnirile și conversațiile cu președintele Pompidou vor constitui o continuare a dialogului început în 1968 cu ocazia vizitei istorice în România a președintelui de atunci al Franței, generalul de Gaulle.

După părerea mea, problemele care urmează a fi abordate în cadrul vizitei mele și al întrevederilor ce vor avea loc se vor referi la relațiile economice, tehnice-științifice și culturale dintre țările noastre; totodată, vor fi abordate, desigur, problemele securității europene, care interesează deopotrivă cele două țări, ca și toate celelalte popoare ale

continentului nostru, precum și problemele internaționale generale, îndeosebi privitor la cele două focare principale de război existente azi în lume.

În ce privește chestiunea colaborării dintre țările noastre, constat cu satisfacție că în ultimii ani schimburile și cooperarea economică dintre Franța și România au cunoscut o dezvoltare puternică. Apreciez că există bune perspective ca între România și Franța să se realizeze în viitor progrese și mai mari în domeniul schimburilor economice, al cooperării economice, în domeniul științific și cultural.

ÎNTREBARE: *Dumneavoastră ați fost întotdeauna preocupat de situația țărilor europene — divizate între Est și Vest. Cum vedeți rolul Franței în evoluția politică a Europei și în lărgirea dialogului Est-Vest?*

RĂSPUNS: România este, într-adevăr, preocupată să se pună capăt divizării între țările europene. Considerăm necesar ca între țările continentului nostru să se stabilească relații de deplină egalitate în drepturi, care să excludă împărțirea lor în „Est și Vest" sau în blocuri, care să asigure o colaborare multilaterală în toate domeniile de activitate. În acest context, apreciez că Franța, care a adus o contribuție însemnată la dezvoltarea civilizației pe continentul nostru și în lume și care actualmente desfășoară o politică de colaborare pe baza respectului independenței și suveranității între toate țările, poate — continuînd această politică — să joace un rol important în depășirea situației actuale de împărțire în blocuri a țărilor europene, în realizarea unei colaborări rodnice și pașnice între state.

ÎNTREBARE: *Recent, dumneavoastră ați fost la Moscova. Care este situația actuală a raporturilor României cu U.R.S.S.?*

RĂSPUNS : Vizita pe care am făcut-o la Moscova se înscrie în cadrul relațiilor de colaborare și prietenie existente între Uniunea Sovietică și România. Actualmente pot afirma cu satisfacție că raporturile dintre țările noastre cunosc o dezvoltare ascendentă, că există largi posibilități pentru o cooperare multilaterală între cele două țări, ceea ce corespunde atît intereselor popoarelor noastre, cît și cauzei păcii și cooperării internaționale.

ÎNTREBARE : *Care este atitudinea dumneavoastră față de prezența trupelor pe teritorii străine ?*

RĂSPUNS : Sigur, problema aceasta privește, în primul rînd, țările interesate. România nu are pe teritoriul său trupe străine. Noi considerăm însă că, într-un anumit sens, această chestiune interesează toate popoarele Europei și ale lumii, deoarece, în orice condiții, prezența trupelor străine nu este de natură să favorizeze buna înțelegere și relațiile între state. De aceea, în cadrul înfăptuirii securității europene, noi apreciem că va trebui să se ajungă la retragerea trupelor străine din Europa, de pe teritoriul altor state, la realizarea unor asemenea relații între state care să excludă folosirea forței sau amenințarea cu forța.

ÎNTREBARE : *În ce constă originalitatea socialismului român și cum înțelegeți dumneavoastră apartenența României la Pactul de la Varșovia și la C.A.E.R. ?*

RĂSPUNS : Edificarea socialismului în România pornește de la condițiile economice, sociale, istorice ale țării noastre și, în acest sens, el are, desigur, o serie de particularități. El se bazează însă pe principiile generale pe care trebuie să se edifice orice societate socialistă ; este vorba de societatea eliberată de exploatarea omului de către om, în care mijloacele de producție sînt proprietate comună a celor

ce muncesc. România a obținut succese remarcabile în făurirea unei societăți care asigură omului bunăstarea și fericirea.

In ce privește apartenența României la Pactul de la Varșovia, doresc să menționez, în primul rînd, că acest pact a fost creat ca răspuns la constituirea Pactului N.A.T.O., încă de la înființarea sa prevăzîndu-se că o dată cu desființarea Pactului N.A.T.O. se va desființa și Pactul de la Varșovia. Noi militām în acest sens. Pînă atunci, desigur, ne vom îndeplini toate obligațiile ce ne revin în cazul unui atac, în Europa, împotriva vreunei țări membre și ne vom preocupa permanent de întărirea colaborării și cooperării între țările membre, între armatele lor.

În ce privește C.A.E.R., România este printre țările fondatoare ale acestei organizații. Scopul C.A.E.R. este de a asigura o mai bună colaborare și cooperare economică, care să ducă la dezvoltarea fiecărei economii naționale, la mai buna folosire a resurselor materiale și umane și, totodată, să creeze condiții pentru lărgirea colaborării și cooperării și cu alte state. În acest context, noi vedem apartenența României la C.A.E.R. nu ca o piedică în lărgirea colaborării cu alte state, ci, dimpotrivă, ca un factor care, favorizînd dezvoltarea economiei românești, creează condiții pentru o largă colaborare economică cu toate statele lumii.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră ați promovat întotdeauna independența României în viața internațională. Vă rugăm să ne spuneți dacă țara dv. va continua să afirme această atitudine politică și dacă regimul dv. va continua să evolueze spre o anumită formă de democratizare ?*

RĂSPUNS : România pornește în politica sa internațională de la premisa că fiecare națiune trebuie să se poată afirma corespunzător capacităților sale economice și spirituale. În acest sens, noi apreciem că numai în condițiile

în care fiecare stat, fiecare națiune se bucură de o deplină independență și suveranitate își poate aduce contribuția la progresul general al omenirii, la cauza colaborării și păcii între popoare. Fără îndoială, pornind de la aceste principii, România va milita și în viitor pentru afirmarea în viața internațională, în relațiile dintre state a deplinei egalități între națiuni și state, a respectului suveranității și independenței naționale, a neamestecului în treburile interne, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî destinul corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară. Considerăm că aceste principii, care au o largă adeziune, sînt singurele în stare să asigure pacea și colaborarea în lume.

În ce privește problema democrației românești, cred că întrebarea ar fi trebuit pusă altfel, deoarece avem impresia că societatea românească cunoaște o formă de democrație superioară multor state occidentale și, în anumite privințe, chiar Franței. Mă refer în primul rînd la faptul că în societatea noastră e lichidată orice inegalitate din punct de vedere economic, social și național între oameni, la faptul că în societatea noastră întregul popor participă activ la elaborarea politicii interne și externe a țării și, totodată, ia parte activă la înfăptuirea acestei politici. Prin aceasta se explică, de altfel, și succesele politicii noastre, și adeziunea întregului popor la această politică.

Aș dori să transmit, în încheiere, prin intermediul televiziunii franceze, urări de prosperitate și pace poporului francez, multe, multe succese în realizarea dorințelor sale spre mai bine.

ÎNTREBARE : *Ați dori să ne spuneți ceva despre calamitățile care au lovit în ultima vreme țara dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : Inundațiile care au avut loc în România sînt considerate aproape unice în istoria țării noastre. Ele

au provocat, într-adevăr, daune mari. Avem 170 de morți ; avem aproape 20 de orașe, sute de comune și numeroase întreprinderi industriale inundate. În total, în orașe și sate, au fost distruse peste 70 000 de locuințe, iar în agricultură inundațiile au afectat producția a circa 900 000 ha. Desigur, nu posedăm încă calculele asupra pagubelor generale, dar ele se cifrează la miliarde de lei.

Ceea ce aș dori să menționez este însă faptul că întregul nostru popor s-a unit și a trecut la măsuri hotărîte pentru a face față acestor greutăți, pentru a restabili în cel mai scurt timp viața normală ; trebuie să spun cu satisfacție că avem rezultate bune în această direcție.

De asemenea, aș dori să exprim mulțumiri pentru ajutorul trimis de Franța, ca și pentru ajutorul primit din partea altor popoare.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANŢILOR LA COLOCVIUL ŞTIINŢIFIC DE LA BUCUREŞTI, ORGANIZAT DE ASOCIAŢIA DE DREPT INTERNAŢIONAL ŞI RELAŢII INTERNAŢIONALE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— 5 iunie 1970 —

Am deosebita plăcere să adresez un salut cordial specialiştilor în domeniul teoriei şi practicii relaţiilor internaţionale, participanţi la cel de-al doilea colocviu organizat la Bucureşti de Asociaţia de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale din Republica Socialistă România.

Lucrările colocviului dumneavoastră au loc în condiţii care oferă multiple posibilităţi pentru desfăşurarea cu succes a acţiunilor îndreptate spre realizarea păcii şi securităţii în Europa. Ecoul pozitiv de care s-a bucurat ideea unei conferinţe europene — iniţiativă lansată, după cum se ştie, de ţări socialiste, printre care şi România —, dialogul activ angajat între guvernele statelor interesate cu privire la problematica şi modalităţile de organizare a conferinţei pun în relief tot mai pregnant utilitatea şi necesitatea acestei acţiuni.

Tema reuniunii dumneavoastră „Probleme ale conferinţei pentru securitate şi colaborare în Europa“ este de stringentă actualitate pentru ţările şi popoarele continentului nostru. Organizarea şi ţinerea unei asemenea conferinţe general-europene ar marca, după convingerea noastră, un important pas înainte în realizarea dezideratelor majore ale popoarelor de pe continent — de pace şi securitate, de colaborare paşnică, fructuoasă —, ar exercita o influenţă pozitivă asupra întregului climat internaţional.

În decursul timpului, Europa a fost locul de unde au pornit conflagraţii pustiitoare, care s-au extins asupra întregii lumi ; dar tot Europa a fost şi leagănul unor mari idei umaniste, închinate păcii, înţelegerii şi colaborării între popoare. Evaluarea lucidă a experienţelor trecutului, a realităţilor prezente indică drept unica opţiune raţional posibilă pentru popoarele Europei organizarea în comun a securităţii continentului prin eforturile şi acţiunea colectivă a tuturor ţărilor interesate.

Securitatea europeană reclamă, după convingerea noastră, un sistem de angajamente ferme din partea tuturor statelor, precum şi de măsuri concrete de natură să ducă la excluderea forţei şi a ameninţării cu folosirea forţei în relaţiile interstatale, să ofere tuturor ţărilor garanţii depline că se află la adăpost de orice act de agresiune ; un asemenea sistem va trebui să asigure dezvoltarea paşnică, nestingherită a fiecărei naţiuni, în conformitate cu propria sa voinţă, într-un climat de respect reciproc al independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestec în treburile interne, deplină egalitate în drepturi a tuturor statelor şi popoarelor.

Înfăptuirea securităţii europene va trebui să constituie, în concepţia noastră, o premisă şi o consecinţă a dezvoltării multilaterale — pe plan politic, economic, tehnic-ştiinţific, cultural, social — a relaţiilor de colaborare între toate statele continentului, indiferent de orînduirea lor socială şi politică. Mutaţiile economice şi sociale, ritmul fără precedent al dezvoltării ştiinţei şi tehnicii dau, în condiţiile actuale, noi dimensiuni ideii de colaborare şi

cooperare, cer ca toate ţările să participe în mod neîngrădit, fără nici un fel de discriminări, la schimbul de valori materiale şi spirituale, impun înlăturarea oricăror obstacole care se mai ridică în calea dezvoltării raporturilor normale între state.

Securitatea europeană nu poate fi decît opera şi răspunderea comună a tuturor ţărilor continentului, care trebuie să fie în acelaşi timp şi beneficiarele ei. Pregătirea şi buna desfăşurare a conferinţei general-europene trebuie să se facă, de aceea, cu participarea tuturor statelor interesate, a tuturor popoarelor de pe continent. Toate forţele înaintate, progresiste, dornice de pace şi colaborare din Europa sînt chemate să acţioneze în această direcţie!

Viaţa relevă ca deosebit de utile pentru pregătirea condiţiilor propice ţinerii unei asemenea conferinţe întîlnirile bilaterale şi multilaterale, la diferite nivele, dintre cei care susţin ideile securităţii, păcii şi colaborării pe continent şi militează pentru materializarea lor în practică.

Este evident că o asemenea conferinţă nu va putea aborda şi soluţiona dintr-o dată multitudinea de probleme acumulate în Europa. Va fi nevoie de o muncă asiduă şi perseverentă, de mai multe întîlniri. Va fi nevoie, de asemenea, să se asigure o pregătire temeinică a conferinţei, însă nu trebuie, în nici un caz, ca aceasta să ducă la amînarea la infinit a acestei acţiuni menite să imprime un curs pozitiv spre pace şi securitate pe continentul nostru şi în întreaga lume.

În pregătirea cu şanse de reuşită a acestei conferinţe, o deosebită importanţă capătă străduinţele oamenilor de ştiinţă, experţi şi specialişti în domeniul relaţiilor internaţionale. Ne exprimăm convingerea că colocviul dumneavoastră va servi pe deplin acestui scop, va marca o reală

contribuţie la pregătirea unor condiţii cît mai bune pentru organizarea şi desfăşurarea conferinţei.

Exprimîndu-mi speranţa că lucrările colocviului vor fi încununate de bune rezultate, urez tuturor participanţilor deplin succes şi multe satisfacţii în realizarea nobilelor ţeluri — de securitate, colaborare şi pace — sub semnul cărora se întrunesc, în aceste zile, în capitala Republicii Socialiste România.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „LE MONDE“

— 12 iunie 1970 —

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, vizita dumneavoastră în Franța este prima pe care o faceți într-o țară din Europa occidentală. Ce semnificație trebuie să se dea acestei alegeri?*

RĂSPUNS: Vizita pe care urmează s-o întreprind în Franța — într-adevăr, prima vizită oficială într-o țară din Europa occidentală — constituie o expresie a relațiilor de prietenie dintre România și Franța. De altfel, nu întîmplător și prima vizită în România a unui conducător de stat din Europa occidentală a fost făcută, cu doi ani în urmă, tocmai de președintele de atunci al Franței, generalul de Gaulle. După cum se știe, prietenia și colaborarea româno-franceză au o veche tradiție, izvorîtă nu numai din afinitățile de limbă și cultură, ci și din aspirațiile comune spre progres ale celor două popoare. În prezent cunosc un nou avînt schimburile, pe planuri multiple, dintre țările noastre, precum și conlucrarea în arena internațională pentru destindere și pace.

După cum se știe, Franța și România sînt țări cu orînduiri sociale deosebite, dar aceasta nu constituie o piedică în calea bunelor relații dintre ele, a colaborării economice, tehnice-științifice și culturale reciproc avantajoase. Aș putea spune că atît vizita generalului de Gaulle în România, cît și vizita pe care o voi face zilele următoare în țara dumneavoastră, la amabila invitație a președintelui Pompidou, demonstrează că atunci cînd două state sînt animate de dorința de colaborare și înțelegere, de respect reciproc, în ciuda deosebirilor de orînduire socială, ele pot coopera fructuos, contribuind, totodată, la statornicirea unei păci trainice în lume. Iată de ce semnificația acestei vizite rezidă tocmai în faptul că ea demonstrează încă o dată realismul, justețea și eficiența politicii de coexistență pașnică între țări cu orînduiri sociale diferite. Dezvoltînd prietenia și colaborarea dintre ele, România și Franța acționează în sensul promovării în relațiile dintre state a principiilor deplinei egalități în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, își aduc contribuția la crearea unui climat de cooperare rodnică între popoare, de pace și securitate internațională.

ÎNTREBARE: *Care este principalul rezultat pe care îl așteptați de la această vizită?*

RĂSPUNS: Consider că vizita pe care o voi face în Franța, întrevederile pe care le voi avea cu președintele Pompidou și cu alți membri ai guvernului francez vor contribui la dezvoltarea mai accentuată a colaborării și cooperării economice, tehnice-științifice și culturale dintre țările noastre. Totodată, ea ne va da prilejul să abordăm o serie de probleme ale vieții internaționale actuale, să facem un schimb de opinii în legătură cu căile pentru înfăptuirea securității europene, pentru crearea unei atmo-

sfere de înțelegere și colaborare pe continentul nostru, pentru stingerea focarelor de conflict și încordare existente astăzi pe diferite meridiane ale globului și asigurarea păcii în întreaga lume.

ÎNTREBARE : *România a luat o poziție netă în favoarea unei conferințe privind securitatea europeană. De ce ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România militează activ pentru o reuniune a țărilor europene consacrată securității pe continent. După cum se știe, ideea unei asemenea conferințe a fost lansată încă în 1966 la București și reeditată în cursul anului 1969 la Budapesta și Praga de către șapte țări socialiste europene, printre care și România. Noi apreciem că ținerea unei conferințe consacrate securității europene trebuie să contribuie la deschiderea căilor pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările europene pe baze noi — ale egalității în drepturi, suveranității și independenței naționale, respectului reciproc, ale dreptului fiecărui popor de a-și hotărî soarta de sine stătător, fără nici un amestec din afară. O asemenea conferință trebuie să ducă la adoptarea de comun acord a unor hotărîri privind renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor dintre statele europene și, totodată, să netezească drumul pentru dezvoltarea unei colaborări multilaterale — economice, tehnice-științifice, culturale —, fără nici o discriminare. Aceasta ar corespunde atît intereselor tuturor popoarelor europene, cît și cauzei generale a păcii și colaborării internaționale.

Firește, în perioada postbelică, în Europa s-au acumulat multe probleme nesoluționate — și nimeni nu-și face iluzia că o primă conferință le va putea rezolva dintr-o dată pe toate ; dar este neîndoios că această conferință ar crea premisele pentru reglementarea lor pe cale pașnică, ar con-

tribui la însănătoșirea atmosferei internaționale. Printre aceste probleme esențiale aș enumera asigurarea inviolabilității frontierelor stabilite după cel de-al doilea război mondial, inclusiv a graniței Oder-Neisse, recunoașterea existenței celor două state germane — Republica Democrată Germană și Republica Federală a Germaniei —, stabilirea de relații normale cu acestea și crearea condițiilor pentru participarea lor cu drepturi egale, alături de celelalte popoare, la viața internațională, la eforturile pentru înfăptuirea securității europene.

Desigur, avem în vedere necesitatea unei bune organizări a conferinței general-europene, participarea la pregătirea ei temeinică a tuturor statelor interesate ; în același timp, considerăm necesară intensificarea ritmului pregătirilor, astfel încît ținerea conferinței să aibă loc într-un termen cît mai scurt, contribuind la evoluția pozitivă a vieții politice de pe continentul nostru.

Noi considerăm că pentru reunirea conferinței nu trebuie puse nici un fel de condiții.

Poporul român acordă o atenție deosebită înfăptuirii securității europene, conștient că numai în condiții de pace, numai într-o atmosferă de înțelegere și colaborare între state își poate asigura propria sa dezvoltare, ridicarea nivelului său de trai. Iată de ce România consideră necesar să fie sporite eforturile pentru pregătirea conferinței țărilor europene.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, opinia publică franceză a fost profund emoționată de inundațiile care au îndoliat România și au făcut ravagii în economia ei. Puteți să ne precizați bilanțul acestei catastrofe și să ne spuneți în ce măsură ea afectează prevederile planului cincinal ? Ce măsuri au fost luate pentru remedierea situației ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, inundațiile abătute asupra României, și care au reînceput în ultimele zile, au fost de proporții nemaiîntîlnite în întreaga istorie a țării ; ele ne-au pricinuit pierderi extrem de mari. Ca urmare a acestei catastrofe, au pierit peste 170 de oameni ; un număr de 20 de orașe și sute de comune au fost inundate ; mai mult de 70 000 de locuințe din mediul urban și rural au fost nimicite. Inundațiile au avariat sute de întreprinderi industriale, au distrus sau deteriorat sute de ferme agricole de stat și cooperative agricole de producție, zeci de mii de gospodării țărănești ; a fost afectată producția de pe circa 900 000 ha. De asemenea, au suferit pagube grave rețeaua de căi ferate, de drumuri, de energie electrică. Ca urmare, pierderile suferite de economia națională și de populație se estimează la peste 10 miliarde de lei.

Încă din primele momente au fost luate măsuri hotărîte pentru diminuarea efectelor acestor catastrofe, pentru ajutorarea populației sinistrate și reluarea într-un timp cît mai scurt a întregii activități economice și sociale. Datorită acestor măsuri ferme — la care și-au adus contribuția populația, armata, gărzile patriotice, unitățile de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei — s-a putut evita ca furia apelor să provoace pagube și mai mari, s-au putut limita pierderile de vieți omenești și de bunuri materiale, s-au putut crea condiții pentru reintrarea cît mai rapidă în normal a județelor calamitate.

O amplă acțiune a fost organizată pentru crearea și consolidarea digurilor de-a lungul principalelor ape revărsate, în special de-a lungul Dunării. În această acțiune au lucrat peste 100 000 de oameni. Lucrările de îndiguire făcute pe sute de kilometri de-a lungul Dunării — pentru care populația a acționat zi și noapte — au împiedicat revărsarea fluviului peste cea mai mănoasă cîmpie a țării, distrugerea unor noi sute de localități, afectarea gravă a

întregii economii naționale. De pe acum, aproape toate unitățile industriale și-au reluat activitatea ; se desfășoară o muncă intensă pentru reînsămînțarea suprafețelor inundate, pentru reconstrucția locuințelor distruse de la orașe și sate, pentru revenirea pretutindeni la normal. Ceea ce vreau să remarc în mod deosebit este comportarea exemplară a poporului nostru în aceste împrejurări grele, unitatea întregii națiuni socialiste în lupta împotriva primejdiei, eroismul a mii și mii de cetățeni, solidaritatea și întrajutorarea impresionantă a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor în efortul pentru depășirea catastrofei, pentru apărarea bunului obștesc și ajutorarea sinistraților, pentru recuperarea rapidă a pagubelor provocate de inundații. Ca urmare a muncii uriașe și a solidarității întregului nostru popor, în ciuda pierderilor mari suferite de economie, în cursul lunii mai activitatea industrială a înregistrat un succes deosebit, realizîndu-se în întregime prevederile planului de stat. Aceasta ne dă convingerea să afirmăm că marile calamități naturale care s-au produs în țara noastră nu vor afecta realizarea planului pe anul în curs — și deci nici a planului cincinal 1966—1970 —, nu vor impieta asupra prevederilor viitorului plan de cinci ani, 1971—1975.

Aș dori să menționez în acest context manifestările de compasiune și sprijinul primit atît din partea guvernului și a poporului francez, cît și din partea altor state și organizații internaționale. Noi vedem în aceste manifestări o expresie a solidarității și simpatiei față de poporul român, o apreciere a politicii de pace și colaborare internațională desfășurată de țara noastră pe arena mondială.

ÎNTREBARE : *Dezvoltarea economiei române, rapidă în perioada 1966—1968, a cunoscut un ritm sensibil mai*

lent în 1969. Anumite sectoare industriale, de pildă chimia și agricultura, au fost afectate în mod deosebit. Care sînt, după părerea dumneavoastră, cauzele acestor deficiențe?

RĂSPUNS : Într-adevăr, în ultimii ani economia românească a cunoscut o puternică dezvoltare. În 1969, în comparație cu anul 1968, producția industrială globală a crescut cu 10,7%, ceea ce situează România printre țările cu cel mai înalt ritm de dezvoltare. Planul global al producției industriale a fost îndeplinit și depășit. Nu se poate vorbi deci de o încetinire a ritmului de dezvoltare a economiei României.

În ce privește chimia, la a cărei rămînere în urmă v-ați referit, într-adevăr ea și-a îndeplinit planul numai în proporție de 99,8%. Cu toate acestea, această ramură a industriei noastre a cunoscut în 1969 o creștere de circa 20%, continuînd să se situeze, în ce privește ritmul de dezvoltare, în fruntea celor mai dinamice ramuri ale economiei românești. Nerealizarea planului în industria chimică se datorește neintrării la timp în funcțiune a unor obiective noi, ca urmare a livrării cu întîrziere sau cu defecțiuni a unor utilaje.

În agricultură, anul trecut, datorită condițiilor climatice nefavorabile, la unele culturi s-au înregistrat producții mai mici decît în perioada 1966—1968. Cu toate acestea, pe ansamblu, valoarea producției globale agricole a țării noastre a crescut în 1969 cu 4,8% față de 1968, ceea ce a asigurat necesitățile de consum ale populației și alte cerințe ale economiei naționale.

Desigur, deficiențele manifestate într-un șir de sectoare în 1969 se datoresc, în afara cauzelor obiective, și unor neajunsuri în organizarea și conducerea activității economice ; pentru înlăturarea acestora au fost luate măsurile necesare.

În concluzie vreau însă să relev că în primii patru ani ai cincinalului în curs, prevederile de plan nu numai că au fost îndeplinite, dar s-au și depășit, realizîndu-se un ritm mediu anual de creștere de 11,9%, față de 11,4% cît prevedea limita superioară a planului cincinal. Programul de investiții — în care s-au introdus o serie de obiective importante peste cele prevăzute inițial — se realizează, de asemenea, într-un ritm înalt, anticipîndu-se o depășire a lui pe întregul cincinal de circa 6 miliarde de lei. În acest interval, venitul național a crescut într-un ritm mediu anual de 7,8%, superior, de asemenea, celui planificat. Aceasta a creat condiții pentru sporirea veniturilor oamenilor muncii, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului. Anul acesta a fost generalizată majorarea salariilor în toate ramurile, ceea ce a dus la creșterea veniturilor populației salariate cu circa 12 miliarde de lei. Toate acestea demonstrează că economia României se dezvoltă într-un ritm ascendent, pe o bază sănătoasă, cunoaște un progres constant și multilateral.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, unele țări socialiste au adoptat reforme economice de ansamblu. Această problemă se pune și pentru România? În ce spirit a fost conceput proiectul adoptat anul trecut vizînd crearea centralelor industriale? Se poate face de acum o apreciere a valorii acestei experiențe?*

RĂSPUNS : Continua îmbunătățire a conducerii și planificării economiei naționale, ridicarea eficienței economice, creșterea producției și productivității muncii, ridicarea calității produselor constituie în România, ca și în alte țări socialiste, o preocupare permanentă. Încă la Conferința Națională a Partidului Comunist Român din decembrie 1967 au fost elaborate directivele perfecționării organizării, conducerii și planificării întregii activități economice.

În acest cadru se înscriu crearea centralelor industriale, înființarea consiliilor de administrație și a comitetelor de direcție, instituționalizarea adunărilor generale ale salariaților — organe de conducere colectivă a întreprinderilor —, precum și alte măsuri care asigură unităților productive o mai largă autonomie și independență, creează condiții pentru manifestarea tot mai intensă a inițiativei maselor populare, pentru participarea nemijlocită la conducerea și luarea deciziilor a tuturor oamenilor muncii. Măsurile adoptate asigură, totodată, conducerea unitară, pe baza unui plan unic, a întregii economii naționale.

Deși a trecut un timp relativ scurt de la punerea în practică a acestor măsuri, putem spune că experiența justifică pe deplin adoptarea lor. S-a dovedit că ele contribuie într-o măsură însemnată la mai buna valorificare a potențialului material și uman al țării noastre, la înfăptuirea cu succes a sarcinilor de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Totodată, măsurile adoptate sînt o expresie a dezvoltării democrației economice — care evoluează în pas cu adîncirea și perfecționarea generală a democrației socialiste în patria noastră —, asigurînd climatul optim pentru afirmarea plenară a aptitudinilor și capacităților creatoare ale salariaților, pentru participarea oamenilor muncii, în dubla lor calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători, la conducerea economiei, la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor care privesc îmbunătățirea continuă a condițiilor lor de viață, progresul României.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați, domnule președinte, relațiile României în cadrul C.A.E.R. și al organizației Tratatului de la Varșovia ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, România se numără printre statele fondatoare ale C.A.E.R., organizație al cărei scop este colaborarea și cooperarea economică și tehnică-științifică a țărilor membre în vederea dezvoltării mai rapide a fiecărei economii naționale, a valorificării în condiții cît mai bune a resurselor materiale și umane ale țărilor respective. Considerăm că dezvoltarea colaborării și cooperării cu țările din C.A.E.R., cît și cu celelalte țări socialiste constituie o necesitate obiectivă ; de aceea, țara noastră se pronunță pentru intensificarea schimburilor și a cooperării multilaterale în forme variate, cît mai potrivite acestui scop, corespunzător intereselor fiecărei țări, precum și intereselor generale ale socialismului, ale păcii și colaborării între popoare.

În ce privește Tratatul de la Varșovia, acesta a fost conceput ca o contramăsură la înființarea Pactului nord-atlantic, avînd un caracter defensiv. Țările socialiste au subliniat nu o dată că sînt hotărîte să treacă, concomitent cu lichidarea N.A.T.O., la desființarea organizației Tratatului de la Varșovia. Desigur, pînă la crearea condițiilor care vor duce la realizarea acestui obiectiv, România își va îndeplini obligațiile ce-i revin în cadrul tratatului, se va ocupa în permanență de dezvoltarea armatei sale naționale, de întărirea capacității de apărare a țării. Am dori însă să se ajungă cît mai curînd la desființarea blocurilor militare, la înfăptuirea dezarmării generale, la crearea unor relații de încredere și respect între popoare care să excludă folosirea forței în rezolvarea problemelor litigioase între state, acestea corespunzînd dorinței și intereselor tuturor popoarelor, cauzei destinderii și păcii în întreaga lume.

ÎNTREBARE : *Se vorbește în mod periodic despre apropiata semnare a Tratatului de prietenie sovieto-român, destinat să înlocuiască pe cel care a expirat acum 2 ani. În ce stadiu se află tratativele în această privință ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, în luna mai, în cursul vizitei pe care am făcut-o la Moscova, am avut întîlniri și convorbiri cu tovarășul L. I. Brejnev și alți conducători de partid și de stat ai Uniunii Sovietice, în cadrul cărora au fost stabilite noi măsuri pentru întărirea continuă a colaborării multilaterale dintre Republica Socialistă România și U.R.S.S., a solidarității și prieteniei dintre partidele și popoarele noastre. Au avut loc, de asemenea, vizita în Uniunea Sovietică a delegației guvernamentale economice și întîlnirile dintre tovarășii I. Gh. Maurer și A. N. Kosîghin, cu care prilej s-au evidențiat noi posibilități de intensificare a colaborării și cooperării economice românosovietice, reciproc avantajoase.

Ca urmare a invitației Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a guvernului României, la începutul lunii iulie va face o vizită oficială de prietenie în țara noastră o delegație de partid și guvernamentală a U.R.S.S., în frunte cu tovarășul L. I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S. Cu acest prilej se are în vedere semnarea noului tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și Republica Socialistă România — tratat care este elaborat și parafat de mai mult timp. Fără îndoială că această vizită, semnarea tratatului se vor înscrie ca o nouă contribuție importantă la întărirea și dezvoltarea prieteniei tovărășești dintre țările, partidele și popoarele noastre, la cimentarea prieteniei româno-sovietice, în interesul celor două țări, al cauzei generale a socialismului și întăririi păcii.

ÎNTREBARE : *Multe indicii, între care o călătorie recentă la Pekin a ministrului român al comerțului exterior și vizita de acum cîteva zile a delegației Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Stat ale României, demonstrează dezvoltarea continuă a relațiilor dumneavoastră cu China populară. Ce semnificație au, după părerea dumneavoastră, aceste relații ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, relațiile României cu Republica Populară Chineză sînt bune și cunosc o dezvoltare ascendentă.

În cursul vizitei pe care ministrul comerțului exterior al României a făcut-o nu de mult în R. P. Chineză s-a convenit asupra unor măsuri care să ducă la sporirea considerabilă a schimburilor comerciale dintre România și R. P. Chineză, să impulsioneze și mai mult colaborarea economică dintre cele două țări. Vizita făcută recent la Pekin de delegația Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Stat ale României la invitația Partidului Comunist Chinez și a Comitetului Permanent al Adunării Reprezentanților Populari din Întreaga Chină, tratativele purtate cu premierul Ciu En-lai, Kan Șen și alți conducători chinezi, primirea delegației române de către tovarășul Mao Tzedun, președinte al C.C. al Partidului Comunist Chinez, și Lin Biao, vicepreședinte al C.C. al Partidului Comunist Chinez, sînt o expresie concludentă a relațiilor de prietenie tovărășească dintre România și China, dintre partidele, țările și popoarele noastre ; ele marchează o nouă contribuție la întărirea colaborării multilaterale dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză, a tradiționalelor relații româno-chineze, în interesul ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului și păcii.

Bunele raporturi pe care Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre le au cu Partidul Comunist Chinez și guvernul R. P. Chineze demonstrează, o dată mai mult, justețea politicii consecvente a României de dezvoltare a colaborării multilaterale cu toate țările socialiste. Semnificația majoră a acestor relații — care se întemeiază pe

dorința sinceră de colaborare, pe deplina egalitate în drepturi, pe stimă și respect reciproc, singurele principii care pot asigura evoluția normală a raporturilor dintre state, crearea unui climat de pace și colaborare internațională — o constituie dovada că există condiții și posibilități pentru depășirea dificultăților dintre țările socialiste, pentru întărirea unității și colaborării lor, ceea ce corespunde intereselor socialismului, progresului general și păcii în întreaga lume.

ÎNTREBARE : *Pe plan economic, anii care au trecut au consemnat o largă dezvoltare a comerțului României cu Europa occidentală și mai ales cu Franța. După părerea dumneavoastră, aceste schimburi se pot dezvolta și mai mult ? În ce sectoare ?*

RĂSPUNS : În ultimii 7—8 ani, economia românească a cunoscut un puternic progres și o mare diversificare. Aceasta a făcut ca, o dată cu extinderea relațiilor economice cu țările membre ale C.A.E.R. și cu celelalte țări socialiste — care dețin o pondere de circa 55% în comerțul nostru exterior —, România să dezvolte raporturi economice tot mai largi și cu celelalte țări ale lumii. În acest cadru se înscriu și legăturile economice cu țările din Europa de vest și, mai ales, cu Franța, care în ultimii 5 ani s-au dublat.

În dezvoltarea relațiilor cu toate țările lumii, noi pornim de la faptul că în epoca actuală — epoca unei uriașe revoluții tehnice-științifice cu caracter mondial — încadrarea statelor în diviziunea internațională a muncii și conlucrarea rodnică între popoare constituie o legitate cu caracter obiectiv. Pornind de la acest considerent și avînd în vedere că și în anii viitori economia României urmează să se dezvolte într-un ritm intens, apreciem că există largi posibilități pentru extinderea relațiilor economice dintre

România și Franța. Considerăm că se poate lărgi colaborarea în domeniul construcției auto — unde există de acum o bună cooperare între întreprinderile românești și întreprinderea „Renault" —, în electronică și informatică, îndeosebi în ce privește mașinile de calcul, în producerea de mașini-unelte, în industria chimică și în alte domenii. În acest scop, considerăm necesar să se găsească forme superioare de colaborare și cooperare bilaterală, cît și de conlucrare pe terțe piețe. Apreciem, de asemenea, existența unor posibilități sporite de dezvoltare a colaborării noastre în domeniul tehnicii și al cercetărilor științifice, care, în condițiile actuale, au un rol tot mai important în producția de bunuri materiale, în accelerarea progresului și civilizației.

Este cert că intensificarea în anii următori a relațiilor economice, tehnice-științifice, culturale dintre România și Franța va contribui la întărirea prieteniei dintre cele două țări, în folosul ambelor noastre popoare, al colaborării internaționale.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, opinia franceză este foarte preocupată de agravarea conflictelor din Orientul Apropiat și din Indochina. Puteți să ne spuneți cum concepeți dumneavoastră rezolvarea acestor două conflicte ?*

RĂSPUNS : La fel ca opinia publică franceză, ca toate popoarele iubitoare de pace, poporul român este profund îngrijorat de agravarea conflictelor din Indochina și din Orientul Apropiat, care provoacă mari pierderi de vieți omenești și uriașe pagube materiale, împiedică dezvoltarea normală a popoarelor respective pe calea progresului. Această îngrijorare este determinată și de faptul că în lumea de azi existența unui conflict între state, în orice parte a planetei s-ar produce, afectează, într-un fel sau altul,

toate popoarele, creează pericolul extinderii sale, al angrenării altor și altor state, putînd degenera într-un război de mare amploare, cu consecințe incalculabile pentru întreaga omenire. Acțiunile militare ale Statelor Unite și trupelor saigoneze în Cambodgia dovedesc pe deplin acest lucru. România se pronunță categoric pentru încetarea războiului Statelor Unite în Vietnam, în Indochina. Popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să fie lăsate să-și rezolve ele însele problemele, fără nici un amestec din afară, potrivit dorinței și intereselor lor proprii !

Considerăm, de asemenea, că prelungirea conflictului și intensificarea acțiunilor militare din Orientul Apropiat reprezintă un grav pericol la adresa păcii. România se pronunță pentru soluționarea acestui conflict pe baze politice, pașnice, prin aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967. Considerăm că este imperios necesară retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, respectarea dreptului la existență și dezvoltare independentă a fiecărui stat din această zonă. De asemenea, considerăm necesare, pentru asigurarea unei păci trainice, rezolvarea problemei refugiaților palestinieni în conformitate cu interesele lor naționale, satisfacerea cerințelor legitime ale populației palestiniene, inclusiv constituirea acesteia — dacă o cere — într-un stat național independent. Sperăm că pînă la urmă rațiunea va învinge, că se va ajunge la restabilirea păcii în această zonă a lumii.

România apreciază ca imperios necesar, pentru stingerea focarelor de încordare existente azi în lume și pentru preîntîmpinarea apariției altora noi, să se renunțe definitiv la politica imperialistă de dominație asupra altor națiuni, la încercările de a se impune cu forța voința unor state asupra altor popoare. Dezvoltarea sănătoasă a vieții internaționale cere să se respecte în modul cel mai strict dreptul

inalienabil la independență și suveranitate al fiecărui popor, voința lui de a hotărî singur asupra propriilor destine. Este necesar să se înfăptuiască realmente o politică de colaborare și întrajutorare între state în scopul lichidării marilor decalaje economice existente în lumea de azi între diferite popoare, a rămînerilor în urmă care mai persistă pe întinse zone ale globului, în vederea făuririi unei lumi mai bune, în care toate națiunile să se bucure din plin de pace, de binefacerile civilizației contemporane.

ÎNTREBARE : *Considerați că tulburările care se manifestă în difertie puncte ale globului, mai ales în mediile studențești, sînt numai produsul unei anumite orînduiri economice și sociale, sau ele reflectă mai curînd o criză generală a încrederii în viitorul societății moderne ? Credeți că tineretul român este definitiv la adăpost de aceste tentații ? În caz afirmativ, de ce ?*

RĂSPUNS : În ultimii ani, sîntem martorii intensificării acțiunilor maselor populare în diferite zone ale lumii — inclusiv ale tineretului și studențimii — împotriva nedreptăților sociale, pentru o lume mai dreaptă, din care să fie eliminată pentru totdeauna orice inegalitate socială și națională. Fără îndoială, intensificarea acestor acțiuni, în care tineretul și studențimea ocupă un loc important, este generată de orînduirile economice și sociale bazate pe exploatare, incapabile să rezolve marile probleme care frămîntă astăzi omenirea ; ele sînt, totodată, rezultatul politicii de dominație și asuprire, al existenței în lumea de azi a unui număr mare de state slab dezvoltate, inclusiv a unor țări care mai poartă încă jugul colonialismului. Aceste manifestări sînt — aș putea spune — expresia unei crize generale a orînduirii bazate pe exploatarea socială și națională, pe inegalitate ; ele reflectă nu o neîncredere în viitor, ci în această societate, oglindesc dorința schimbării ei, de

creare a unei orînduiri sociale în care popoarele, tineretul să-și poată realiza aspirațiile spre o viață liberă, demnă, independentă. Intensificarea acțiunilor tinerilor — și îndeosebi ale studenților — este legată de faptul că societatea nu le asigură certitudinea unei activități sociale corespunzătoare pregătirii, condiții pentru manifestarea capacității lor de muncă, de creație și, în același timp, nu le oferă nici o perspectivă clară a viitorului. Apare astfel firească dorința tineretului, dorință de totdeauna, de a se crea o societate în stare să-i ofere certitudinea prezentului și să-i deschidă perspectiva înfăptuirii aspirațiilor și idealurilor sale. Consider că aceste preocupări ale tineretului sînt juste, ele corespunzînd intereselor progresului general al omenirii, dorinței popoarelor de a făuri o lume a dreptății sociale, a egalității naționale, a colaborării și păcii.

În ce privește tineretul român, desigur, și el este preocupat de perfecționarea societății în care trăiește, și el năzuiește la un viitor tot mai fericit, la progresul și prosperitatea patriei sale. Societatea socialistă care se edifică în România asigură însă împlinirea aspirațiilor tineretului, creează noii generații condiții optime de învățătură și de muncă, asigură tinerilor posibilitatea încadrării în cîmpul activității sociale, conform pregătirii și aptitudinilor lor, participarea activă la dezvoltarea economiei, științei și culturii, la construirea orînduirii în care omul să se simtă cu adevărat liber și stăpîn pe destinele sale, pe propria sa voință. De aceea, tineretul român, la fel ca întregul nostru popor, ia parte în mod activ la viața socială și sprijină întru totul politica internă și externă a patriei noastre.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE FRANȚEI, GEORGES POMPIDOU, ȘI SOȚIA SA ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Franța

— 15 iunie 1970 —

Stimate domnule președinte,
Stimată doamnă Pompidou,
Doamnelor și domnilor,

Aș dori, în primul rînd, ca, în numele meu și al soției, al colaboratorilor mei, să vă mulțumesc încă o dată pentru ospitalitatea cu care ne înconjurați, pentru cuvintele de prețuire rostite la adresa României, a tradiționalei prietenii româno-franceze.

Într-adevăr, istoria a hotărît ca popoarele noastre, deși așezate la două extreme ale Europei, să aibă o anumită apropiere, o anumită origine comună.

Se pare că ceea ce istoria a decis s-a dovedit corespunzător și intereselor popoarelor noastre, deoarece de-a lungul secolelor nu o dată popoarele român și francez s-au găsit alături.

Noi cunoaștem contribuția pe care poporul francez a adus-o la progresul civilizației, artei și culturii universale, faptul că nu o dată Franța, poporul ei s-au ridicat în apă-

rarea libertății și independenței, a dreptului popoarelor de a-și hotărî soarta ele însele.

Trăim vremuri noi. Poporul român a ales o orînduire socială nouă, care îi deschide perspectiva unui viitor liber, independent și fericit. Trebuie să spun însă că, dacă poporul român a putut păși pe această cale, aceasta se datorește faptului că în cel de-al doilea război mondial forțele progresului au luptat împotriva întunericului, a fascismului și, alături de alte forțe, în această mare luptă s-a găsit și Franța. De altfel, nu întîmplător și în primul război mondial Franța a luptat alături de Rusia, de România, împreună și cu Statele Unite. Și, după cum se știe, și în al doilea război mondial Uniunea Sovietică, țara care a dus greul războiului, s-a găsit alături de Statele Unite, de Franța, iar în partea finală și de România, care a participat la victoria asupra Germaniei fasciste.

Toate acestea demonstrează încă o dată că popoarele noastre nu pot fi împărțite în nici un fel, că Europa este sortită să acționeze în comun dacă vrea să trăiască liberă și să-și asigure o viață demnă, independentă.

Problema care se pune astăzi pentru Europa este de a hotărî dacă dorește să-și continue tradițiile progresiste, să joace un rol în dezvoltarea civilizației, sau să fie din nou leagănul unui război nimicitor.

După părerea mea, Europa nu poate alege decît o singură cale : aceea de a-și uni eforturile, de a nu mai admite ca de pe acest continent să izbucnească un alt război mondial, de a stabili între națiunile europene relații de deplină egalitate, de respect reciproc, de colaborare multilaterală, de a face ca Europa să devină un leagăn al păcii și cooperării între popoare. Acesta este sensul relațiilor ce se dezvoltă între Franța și România, țări cu orînduiri sociale diferite. Doresc să declar aici că, în conversațiile pe care le-am avut, în urmă cu doi ani, cu ge-

neralul de Gaulle, tocmai în direcția aceasta am hotărît să acționeze țările și popoarele noastre. Și, fără îndoială, conducătorii acestor popoare. Doresc să relev cu satisfacție că, în domeniul colaborării bilaterale, România și Franța au obținut rezultate bune și pot spune că înțelegerile de acum doi ani au fost realizate cu succes. Sînt convins că și înțelegerile la care vom ajunge la Paris vor asigura o nouă dezvoltare a colaborării între popoarele noastre în domeniul economic, tehnic-științific, cultural, în domeniul cunoașterii reciproce a popoarelor noastre, ceea ce corespunde și intereselor țărilor noastre, dar și intereselor tuturor națiunilor europene, întregii lumi.

Colaborarea româno-franceză este chemată să demonstreze că două popoare cu orînduiri sociale diferite, animate de dorința de a trăi în pace și înțelegere, de a nu mai admite politica de dominare și forță, pot coexista în bună înțelegere, în bună prietenie și pot contribui prin aceasta la dezvoltarea colaborării internaționale. Cu această dorință, l-am primit, așa cum se cunoaște, pe generalul de Gaulle, cu această dorință facem vizita în Franța.

Sînt, desigur, multe probleme internaționale complicate. Ele se datoresc faptului că sînt încă state care nu au înțeles și nu vor să înțeleagă că politica de dominație asupra altor popoare aparține trecutului, că nici un fel de încercare de a impune dominația asupra altor popoare, de a subjuga un popor nu are viitor. Nu vreau să critic aici pe nimeni. Dar intervenția Statelor Unite în Cambodgia este o ilustrare a neînțelegerii timpurilor noi. Sperăm că rațiunea, înțelepciunea vor ajunge să devină un bun al tuturor conducătorilor de state, că se va ajunge la concluzia logică a vremurilor de azi, aceea că numai printr-o politică de colaborare multilaterală, bazată pe deplina egalitate în drepturi și pe respectul independenței și su-

veranității tuturor națiunilor lumii, se poate asigura pacea, se poate evita un război distrugător. Popoarele doresc această pace și noi, cei cărora popoarele le încredințează un anumit rol în conducerea societății, trebuie să facem totul pentru a răspunde acestor năzuințe. Aș dori ca în această direcție să meargă colaborarea noastră, a României și Franței. Să facem totul pentru a contribui la colaborare și pace, la prietenie între popoare. Numai așa colaborarea româno-franceză își va îndeplini pe deplin rolul său în lume. Și eu sînt convins că vom acționa în direcția aceasta și vom obține rezultate pe această cale.

Vă rog să-mi permiteți să toastez pentru succesul acestei politici, pentru prietenia între România și Franța, pentru pace în Europa și în lume, în sănătatea dv., domnule președinte, a doamnei Pompidou, a domnului prim-ministru, în sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE AL FRANȚEI, MAURICE SCHUMANN, ȘI SOȚIA SA ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Franța

— 16 iunie 1970 —

Domnule ministru,

Doamnelor și domnilor,

Doresc, în primul rînd, în numele meu, al soției și al colaboratorilor mei, să vă mulțumesc pentru minunatul dejun oferit de domnul ministru, pentru cuvintele spuse la adresa României, a relațiilor de colaborare dintre țările noastre.

Într-adevăr, ne putem felicita că între România și Franța s-au statornicit de-a lungul secolelor relații de strînsă colaborare. Aceste relații au căpătat în lumea de astăzi o nouă strălucire. Deși România și Franța au orînduiri sociale diferite, ele au găsit căile de colaborare și cooperare în multe, multe domenii de activitate.

Ați vorbit, domnule ministru, de vizitele pe care le-ați făcut în România, de discuțiile pe care le-ați avut în România și de vizita generalului de Gaulle. Într-adevăr, în ultimii ani au avut loc numeroase întîlniri între reprezentanții țărilor noastre ; mulți miniștri români au vizitat Franța, inclusiv președintele Consiliului de Miniștri,

mulți miniștri francezi au vizitat România, și, în mod deosebit, în toate aceste schimburi a strălucit vizita generalului de Gaulle. Vizita pe care o întreprindem acum în Franța este o continuare a acestor schimburi de vizite și sînt fericit să constat, după aproape două zile de ședere în Franța, că discuțiile purtate și atmosfera generală în care se desfășoară vizita îndreptățesc pe deplin așteptările noastre.

Desigur, sînt multe rezultate bune în relațiile dintre țările noastre — în domeniul economic, tehnic, științific, cultural. S-au găsit căi pentru a dezvolta o cooperare în multe domenii de activitate.

V-ați referit la faptul că nu există probleme contencioase între România și Franța. Trebuie considerat — ca să spun așa — că aceasta corespunde adevărului în cea mai mare parte, pentru că există un anumit „contencios" ; cel puțin noi considerăm că nivelul relațiilor dintre Franța și România, îndeosebi în domeniul economic, este sub posibilități și sub dorințele noastre. Dar considerăm că este un contencios care se poate rezolva pe cale pașnică, în sensul de a găsi căile ca relațiile de colaborare și cooperare între Franța și România să se ridice cel puțin la nivelul relațiilor politice. În acest context, apreciez că discuțiile de pînă acum și contactele între miniștrii români și francezi vor fi încununate de rezultate bune.

În problemele căutărilor pentru înfăptuirea pe continentul european a unor relații noi, România și Franța se găsesc alături. Noi apreciem că sînt create condițiile pentru a se ajunge la o conferință europeană, pentru a așeza relațiile dintre națiunile de pe continentul nostru pe principiile respectului egalității, independenței și suveranității naționale. E adevărat că trebuie să pregătim bine o conferință europeană, dar aceasta presupune nu să așteptăm, ci să acționăm ; și cu cît vom acționa mai ferm, cu

atît vom obține un succes mai mare în organizarea și în rezultatele acestei conferințe. Desigur, în Europa sînt multe probleme nerezolvate. O conferință nu le va putea soluționa pe toate deodată și nici nu trebuie să ne propunem acest lucru. Rezolvarea lor va trebui făcută în timp, iar o conferință europeană care ar putea să adopte niște hotărîri de renunțare la folosirea forței în raporturile dintre statele europene, hotărîrea ca ele să decidă singure asupra dezvoltării și colaborării, fără discriminări în domeniul cultural, științific și tehnic, ar avea o importanță deosebită pentru viitorul Europei și ar deschide calea pentru soluționarea și a celorlalte probleme. În definitiv, de ce să nu realizăm și în Europa, sub egida Națiunilor Unite eventual, un organism de colaborare permanent, care să ajute la promovarea colaborării dintre statele de pe continentul nostru. În acest spirit abordează România problema securității europene și considerăm că aceasta corespunde intereselor tuturor națiunilor de pe continent.

Sînt fericit să constat că, în obiectivul acesta, între România și Franța există o identitate de vederi și sperăm că și în căile practice ne vom apropia, vom acționa pentru realizarea conferinței.

Și România e preocupată de situația din Indochina, din Orientul Mijlociu, pentru că în lumea de astăzi orice conflict, orice încordare în relațiile dintre state are repercusiuni asupra tuturor popoarelor ; o extindere a conflictului din Orientul Mijlociu sau escaladarea, cum se spune, în Indochina afectează interesele tuturor statelor și creează pericole pentru pacea întregii lumi. De aceea, noi apreciem că este necesar ca toate popoarele lumii să acționeze pentru a se ajunge la lichidarea acestor focare de război, pentru rezolvarea problemelor din aceste zone pe cale pașnică, pe calea tratativelor, care să asigure res-

pectarea dreptului la independență și suveranitate al tuturor popoarelor și să dea dreptul fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea, fără vreun amestec din afară. În acest sens este necesar ca trupele israeliene să fie retrase din teritoriile arabe ocupate și să se pășească, într-adevăr, spre o colaborare bazată pe deplină egalitate în drepturi. În acest spirit acționează România. Constatăm cu satisfacție că și poziția Franței merge în același sens. Iată de ce, ca și în trecut, și astăzi Franța și România se întîlnesc în preocupările pentru a făuri o lume mai bună și mai dreaptă. Oricît de multe obstacole sînt pe această cale, noi sîntem convinși că, acționînd în acest fel, cooperînd strîns cu toate popoarele care doresc să realizeze o lume a păcii și a libertății, vom obține rezultate bune.

De aceea doresc să ridic acest pahar aici, la acest dejun, unde se află foarte mulți diplomați, pentru a ura succes diplomației în efortul de a lua locul armelor. Cîteodată, diplomații vorbesc mult, dar e mai bine să ascultăm glasul lor decît pe cel al armelor.

Pentru o diplomație activă, în slujba păcii!

În sănătatea domnului ministru de externe, a soției sale, în sănătatea dv., a tuturor!

CUVÎNT LA ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ (UNESCO)

Cu prilejul vizitei în Franța

— 16 iunie 1970 —

Domnule director general,

Doamnelor și domnilor,

Este deosebit de plăcut pentru mine ca, în cadrul călătoriei oficiale pe care o fac în Franța, să vizitez Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură — important factor de cunoaștere și apropiere spirituală a popoarelor. Este unanim recunoscută importanța deosebită pe care o au în lumea de azi răspîndirea științei și culturii în rîndul popoarelor, învățămîntul și educația în promovarea progresului, păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

Mai mult ca niciodată se poate spune că progresul științei și culturii reprezintă factorul esențial pentru dezvoltarea omenirii, pentru o viață bună, civilizată.

Angajată într-un amplu efort pentru dezvoltarea, o dată cu baza materială a societății, a științei, culturii și învățămîntului, pentru stimularea largă a creației spirituale și ridicarea nivelului de cultură al întregului popor,

România acționează, totodată, pentru extinderea cooperării internaționale în aceste domenii atît de importante ale vieții sociale, în slujba păcii și destinderii. Creația spirituală a omenirii, știința, arta, cultura nu pot progresa și înflori decît într-un climat de pace, de înțelegere și colaborare între popoare. În zilele noastre, cultura este atît o premisă, cît și o consecință a păcii. Tocmai de aici rezidă importanța deosebită a misiunii pe care o are UNESCO în dezvoltarea colaborării pe planul culturii și științei, al ridicării spirituale a popoarelor.

România socialistă este profund interesată ca activitatea care se desfășoară în cadrul UNESCO să sprijine progresul popoarelor, îndeplinirea aspirațiilor lor spre o viață mai bună.

Cu atît mai mult astăzi, cînd în lume mai sînt încă focare de încordare, cînd armele create de om distrug bunuri materiale și spirituale, organizațiile internaționale ale O.N.U. trebuie să militeze cu hotărîre pentru ca locul politicii de dominație și de asuprire a altor popoare să îl ia politica de colaborare, de cooperare între națiuni egale în drepturi. Numai pe această cale și numai astfel organizațiile internaționale, așa cum este și UNESCO, vor putea contribui la promovarea unor relații noi între popoare, la lichidarea sau micșorarea decalajului dintre țările dezvoltate și țările subdezvoltate, vor putea să justifice încrederea și așteptările popoarelor. La înfăptuirea acestor imperative sînt chemate să-și aducă contribuția toate țările, indiferent de orînduirile lor sociale și politice, de mărimea teritoriului și a populației, de forța lor economică și militară.

UNESCO, în care toate țările acționează în comun pentru dezvoltarea înfăptuirilor spirituale ale omenirii și în

interesul popoarelor, poate contribui în mod fericit la cauza colaborării internaționale, a apropierii între toate națiunile. Ați vorbit aici, domnule director general, despre o serie de inițiative ale României în aceste domenii de activitate. Doresc să declar și cu această ocazie că România a acționat și va acționa și în viitor pentru dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională, pentru ca UNESCO să-și poată îndeplini în cît mai bune condiții rolul său.

Puteți fi sigur că România, guvernul român vor face tot ceea ce vor putea pentru a contribui la cauza cooperării și păcii în lume. Vom sprijini și în viitor, ca și în trecut, atît activitatea UNESCO, cît și activitatea altor organizații internaționale, vom acționa pentru universalitatea organizațiilor internaționale și a Organizației Națiunilor Unite.

Țelul UNESCO, ca și al altor organizații internaționale, se poate realiza cu succes numai în condițiile respectării normelor dreptului internațional, ale afirmării tot mai largi a principiului respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî destinele așa cum dorește.

Considerăm că este timpul ca și în organizația dv., ca și în alte organisme internaționale, inclusiv în Organizația Națiunilor Unite, să-și ocupe locul un șir de țări care astăzi sînt în afara lor. Nu aș menționa decît Republica Populară Chineză, dar alături de ea găsim încă un șir de țări care, făcînd parte din aceste organizații, pot aduce o contribuție sporită la cauza cooperării și păcii.

Doresc, în încheiere, să vă mulțumesc pentru cuvintele pe care le-ați adresat României, pe care mi le-ați adresat

mie și să vă rog, domnule director general și stimați colaboratori ai organizației, să primiți din partea poporului român și a mea personal cele mai sincere urări de succes în activitatea pe care o desfășurați în slujba propășirii omenirii prin educație, știință și cultură, pentru cooperare și pace între popoare.

TOAST LA DINEUL OFERIT ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI FRANȚEI, GEORGES POMPIDOU, ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Franța

— 16 iunie 1970 —

Stimate domnule președinte,

Stimată doamnă Pompidou,

Doamnelor și domnilor,

Este pentru mine, pentru soția mea și pentru colaboratorii mei o deosebită plăcere să vă salut pe acest teritoriu românesc de aici, de la Paris.

Deși ne aflăm de puțin timp în Franța, avem impresii deosebit de bogate despre contactele cu cetățenii Parisului și îndeosebi despre discuțiile pe care le-am avut cu dv., precum și despre convorbirile pe care miniștrii români le-au avut cu miniștrii francezi. Putem spune acum, după discuțiile purtate asupra principalelor probleme privind colaborarea bilaterală dintre țările noastre, cît și asupra unui cerc larg de probleme ale situației internaționale, că relațiile de prietenie româno-franceze s-au evidențiat încă o dată a fi la un nivel superior.

Și dv. și eu am menționat în toasturile de ieri tradiționala colaborare și prietenie franco-română. Desigur, este deosebit de plăcut să ai asemenea tradiții și mai ales

să ai misiunea de a găsi căile pentru promovarea lor tot mai largă în viitor. Mi se pare că astăzi este bine să discutăm mai cu seamă despre ceea ce trebuie să facem pentru ca relațiile româno-franceze să se ridice la un nivel și mai înalt decît în trecut. Eu aș putea spune că sînt pe deplin satisfăcut de rezultatele discuțiilor purtate pînă acum.

Sînt convins că, în ce privește colaborarea economică, tehnică-științifică, culturală și în alte domenii dintre România și Franța, vom asista la o dezvoltare pozitivă, că popoarele noastre se vor întîlni și în viitor în acțiuni comune pentru progres, pentru pace și prosperitate. Desigur, nu se poate spune că nu trebuie să lucrăm pentru aceasta. Dar eu știu că atît poporul român, cît și poporul francez — și conducătorii lor — nu precupețesc nimic pentru a realiza aceste scopuri nobile. Eu consider că dezvoltarea continuă a colaborării multilaterale româno-franceze este un scop nobil care servește atît intereselor popoarelor noastre, cît și cauzei generale a prieteniei dintre popoare.

Am vizitat astăzi una din regiile mari ale Franței, „Renault“, cu care România are relații de colaborare și cooperare, relații pe care am dori să le multiplicăm în domenii largi de activitate. Am obținut rezultate bune în ce privește cooperarea în problemele informaticii și producerea de aparatură electronică ; dar și în această privință noi considerăm că sîntem încă la început.

România are un program ambițios — ca să spun așa — de dezvoltare și este hotărîtă să-l înfăptuiască. Doresc să vă declar aici că avem deplină încredere că vom realiza ceea ce ne propunem. Sîntem deciși să învingem orice greutăți, să facem ca România să se numere în rîndul țărilor avansate din punct de vedere tehnic, științific, cultural. Ceea ce am realizat pînă acum ne dă convingerea că dispunem de posibilitățile necesare, că vom înfăptui cu succes acest scop.

Dorim, desigur, să colaborăm larg cu toate țările. Așa cum am mai spus, țara noastră are largi relații de colaborare cu țările socialiste ; dorim însă să dezvoltăm legături de cooperare cu toate țările lumii, fiind convinși că, în condițiile revoluției tehnice-științifice care se desfășoară în prezent pe plan mondial, nu este posibil nici un progres fără o largă colaborare, nici o țară nu poate avansa pe această cale dacă se izolează. În acest spirit dorim să colaborăm cu Franța. Desigur, tradițiile vechi de prietenie sînt un motiv în plus în această privință, dar noi dorim să nu ne oprim numai la tradiții ; bazîndu-ne pe trecut și pe prezent, să făurim acestor relații un bun viitor.

Iată cum gîndim noi și cum gîndește întregul popor român despre aceste relații. Sperăm că vom găsi același mod de a înțelege aceste relații și la poporul francez, la conducătorii Franței. Convorbirile purtate pînă acum ne îndreptățesc să afirmăm aceasta.

În ceea ce privește problemele internaționale, trebuie să spun că discuțiile au fost deosebit de pozitive. Cred că și d-l președinte Pompidou e de aceeași părere. Desigur, cercul problemelor discutate a fost foarte vast. Am discutat, în primul rînd, despre relațiile dintre Franța și România, despre posibilitățile de a asigura ca colaborarea dintre Franța și România să se dezvolte în toate domeniile.

Ne preocupă, de asemenea, problemele europene. Noi trăim în Europa, iar Europa este leagănul civilizației moderne, deși este tot atît de adevărat că în Europa s-au purtat în secolul nostru două războaie mondiale ; sîntem interesați ca în Europa să nu mai pornească un al treilea război, ca întregul nostru continent să devină un continent al colaborării și păcii. Știm că sînt încă multe probleme spinoase în Europa, dar avem convingerea că este posibil ca popoarele Europei să înfăptuiască năzuințele lor de pace, colaborare și prietenie.

Am discutat în cadrul convorbirilor noastre despre Indochina. Franța, mai mult decît România, are vechi legături cu această zonă a lumii. Noi considerăm că este posibil să colaborăm împreună spre a se ajunge la rezolvarea pe cale pașnică a problemelor, ca popoarele Indochinei să fie lăsate să-și rezolve singure problemele, fără amestec din afară. Noi avem convingerea că în această direcție Franța poate aduce o contribuție prețioasă.

Am discutat, de asemenea, și despre situația din Orientul Apropiat. Ne preocupă agravarea situației din această zonă a lumii și dorim ca să se ajungă la realizarea în practică a rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, la restabilirea păcii, retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, la asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă a lumii.

România consideră că, în rezolvarea acestor probleme, toate statele lumii au un cuvînt de spus, că în lumea de astăzi nu este posibil să se asigure soluționarea păcii și colaborării fără participarea tuturor națiunilor ; de aceea considerăm că și națiunile mici și mijlocii au un cuvînt de spus, fără ele nu se pot soluționa problemele. În acest spirit, România apreciază că trebuie să acționeze pentru instaurarea în lume a unei politici bazate pe deplina egalitate în drepturi a națiunilor, pe respectul independenței și suveranității naționale.

Desigur, asupra obiectivelor principale ale păcii și colaborării internaționale, între țările noastre — România și Franța — sînt multe asemănări și identități de vederi. Căile pentru înfăptuirea acestor deziderate ale omenirii sînt diverse, dar contactele dintre conducătorii statelor noastre, dintre națiunile noastre, dintre popoarele lumii în general pot apropia și aceste căi.

Noi dorim în mod sincer să continuăm pe baze superioare legăturile noastre, schimburile noastre de vederi cu Franța în privința problemelor internaționale. În cadrul discuțiilor din aceste zile s-a evidențiat dorința reciprocă de a dezvolta contactele și schimburile dintre țările noastre. Tocmai pornind de la utilitatea unor asemenea relații și schimburi de vederi, de la relațiile deosebite de prietenie dintre popoarele noastre, am adresat președintelui Pompidou și doamnei Pompidou invitația de a vizita România. Sper că această invitație va fi acceptată, că vizita pe care o vor face în România va contribui la dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre țările noastre.

Vă rog să-mi permiteți să toastez pentru dezvoltarea prieteniei dintre România și Franța, pentru fericirea și prosperitatea poporului francez, în sănătatea președintelui Franței, domnul Georges Pompidou, și a doamnei Pompidou, în sănătatea dv., a tuturor !

CUVÎNTARE LA ÎNCHEIEREA VIZITEI ÎN FRANȚA

— 19 iunie 1970 —

Domnule ministru,

Doamnelor și domnilor,

Înainte de a părăsi frumoasa și ospitaliera dv. țară, doresc să mulțumesc încă o dată domnului președinte Pompidou pentru invitația de a vizita Franța, pentru programul deosebit de plăcut care ni s-a oferit. În timpul vizitei de cinci zile în Franța am cules impresii deosebit de plăcute ; este greu să redau pe scurt impresiile de la întrevederile și discuțiile cu președintele Pompidou, cu miniștrii Franței, de la întîlnirile cu personalități din diferite departamente și orașe ale Franței, din vizitele începute la Paris și terminate la Lyon.

Așa cum a subliniat aici d-l ministru Ortoli, în cadrul acestei vizite am putut cunoaște nemijlocit activitatea cîtorva întreprinderi și companii franceze. Desigur, știam și înainte că industria Franței are rezultate minunate ; o serie de produse ale industriei franceze se găsesc și în România. Între întreprinderi românești și franceze, inclusiv cu cele vizitate, există relații de cooperare. Ne-a lăsat

o impresie deosebită vizita pe care am făcut-o la „Renault", o uzină modernă cu care România cooperează de mult, la centrul aeronautic din Toulouse, unde am remarcat mai ales activitatea pentru crearea avionului „Concorde", acest mijloc de transport modern de mare capacitate, cu înalte performanțe. De altfel, cu „Sud-Aviation" sperăm să ajungem la încheierea tratativelor privind începerea producției de elicoptere în România.

Ne-a impresionat, la fel, în mod plăcut vizita la Centrul de informatică, cu care, de asemenea, România cooperează. Am remarcat cu mult interes la Centrul de energie nucleară din Cadarache faptul că în centrul cercetărilor nucleare se acordă o atenție deosebită noului ; și România este în mod deosebit interesată în folosirea pașnică a energiei nucleare. De altfel, între atomiștii francezi și români există relații vechi de colaborare, situate astăzi la un nivel destul de ridicat. Am vizitat una din întreprinderile moderne de aparataj electric din Lyon, cu care, de asemenea, România dezvoltă relații de colaborare. Am spus și în timpul vizitei la această întreprindere că ne-au lăsat o impresie foarte plăcută buna organizare a activității, nivelul tehnic ridicat al produselor. Discutînd cu cadrele uzinei, ne-am exprimat dorința — și sînt convins că așa va fi — ca tot ceea ce producem în cooperare cu această întreprindere în România să fie la același înalt nivel calitativ.

După cum vedeți, doamnelor și domnilor, cu aproape toate aceste întreprinderi moderne — de vîrf, aș putea spune — țara noastră are relații de cooperare în producție. Aceasta nu este întîmplător ; se datorește faptului că România a pășit cu hotărîre pe calea industrializării, că a obținut succese de seamă pe acest drum. România, ca și Franța, este hotărîtă ca în următorii ani să facă tot mai

mult pe această cale. Societatea pe care noi o construim — societatea socialistă, chemată să asigure poporului nostru un nivel de viaţă tot mai ridicat — nu se poate înfăptui fără o industrie modernă, înaintată.

De asemenea, noi acordăm o atenţie deosebită colaborării şi cooperării cu Franţa în domeniul ştiinţei. Ştim că în multe domenii Franţa se situează pe locurile cele mai bune. România, de asemenea, face eforturi mari în domeniul cercetării ştiinţifice, deoarece pînă la urmă nici industria, nici agricultura nu se pot dezvolta decît pe baza ştiinţei celei mai înaintate. Iată de ce doresc să-mi exprim satisfacţia pentru că am putut vedea cîteva din întreprinderile şi societăţile industriale moderne ale Franţei. Doresc să mulţumesc conducătorilor acestor societăţi şi întreprinderi pentru faptul că ne-au arătat deschis şi sincer, în mod prietenesc, preocupările şi rezultatele pe care le-au obţinut în activitatea lor.

Aşa cum aţi menţionat, domnule ministru, am vizitat compania de irigaţii şi amenajări agricole, cu care, de asemenea, de cîţiva ani România cooperează. De altfel, şi România a realizat în ultimii 5 ani irigaţii pe circa 600 000 ha ; pentru următorii ani avem un program pentru irigarea a peste 1 milion ha. De aceea apreciez în mod deosebit colaborarea cu compania franceză, sperînd că prin aceasta vom putea folosi experienţa bună pe care o are această societate.

Desigur, vorbind de ceea ce am văzut în industrie şi agricultură, nu pot să nu menţionez în mod deosebit întîlnirile cu inginerii, muncitorii, cu cetăţenii din diferite localităţi ale Franţei, cu oamenii care, pînă la urmă, au rolul hotărîtor în tot ceea ce s-a creat şi se va crea pe acest pămînt. Faptul că peste tot am fost întîmpinat cu

prietenie constituie o expresie a relaţiilor tradiţionale dintre Franţa şi România.

Apreciez că, în urma vizitei pe care generalul de Gaulle a făcut-o acum doi ani în ţara noastră, relaţiile dintre ţările noastre au cunoscut o puternică dezvoltare, că în urma vizitei pe care am întreprins-o în aceste zile în Franţa, a întrevederilor şi convorbirilor cu preşedintele Pompidou se deschid noi posibilităţi pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare şi cooperare multilaterală dintre ţările noastre. Şi nu numai asupra problemelor privind dezvoltarea relaţiilor bilaterale am căzut de acord, dar chiar şi asupra problemelor internaţionale, cum sînt securitatea în Europa, pacea în Indochina şi Orientul Apropiat, a problemelor privind promovarea unor relaţii noi între popoare, relaţii bazate pe respectul independenţei şi suveranităţii naţionale a fiecărei naţiuni, s-a realizat, aş putea spune, o înţelegere deplină.

Iată de ce încheiem vizita în Franţa cu o deosebită satisfacţie, apreciind că rezultatele ei sînt foarte bune. Înainte de a încheia, doresc să-l rog pe domnul ministru Ortoli să transmită încă o dată domnului preşedinte Pompidou mulţumirile mele şi cele mai bune urări de prosperitate pentru Franţa.

Aş dori, de asemenea, să adresez mulţumiri şi urări de bine tuturor celor care în aceste zile ne-au întîmpinat cu deosebită prietenie şi ospitalitate ; doresc să-i mulţumesc d-lui ministru Ortoli, care a rupt o parte din munca sa pentru a ne însoţi în vizita în Franţa. Ne-a făcut plăcere că, în cursul vizitei, am avut discuţii din care am putut constata competenţa cu care d-l ministru Ortoli se ocupă de problemele cu care este însărcinat de guvernul francez. Am spus şi ieri la întîlnirea de la primărie şi spun şi acum

că ne-a făcut o deosebită plăcere vizita în frumosul dv. oraș Lyon. Doresc să vă urez dv., locuitorilor orașului, realizarea tuturor dorințelor de prosperitate și fericire.

Înainte de plecare, urez încă o dată poporului francez cele mai bune rezultate în dezvoltarea patriei sale independente, puternice, libere.

Vive l'amitié entre le peuple roumain et le peuple français !

CUVÎNTARE LA MITINGUL DIN COMUNA SCORNICEȘTI

Cu prilejul vizitei în județul Olt

— *25 iunie 1970* —

Dragi tovarăși,

Doresc în primul rînd să adresez tuturor locuitorilor județului Olt — deci și locuitorilor comunei Scornicești — un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Așa cum am spus și în județul Teleorman, vizita de astăzi este consacrată întîlnirii cu oamenii muncii, cu țăranii cooperatori pentru a vedea cum au început și se desfășoară lucrările de stringere a recoltei. În județul Olt am vizitat cooperativa Stoicănești, Stațiunea experimentală Caracal și cooperativa din Scornicești. Am putut constata cu satisfacție că țăranii cooperatori, oamenii muncii din agricultură — atît cei din județul Olt cît și cei din alte județe ale țării — au depus în acest an o muncă bună. Recoltele de grîu se prezintă bine. La Stoicănești și la Stațiunea experimentală din Caracal am constatat că recolta de orz trece de 3 000 kg la hectar, iar cea de grîu este și ea de circa 3 000 kg la hectar, ceea ce reprezintă un rezultat

foarte bun. Desigur, aici, în Scornicești, n-a început încă recoltatul grîului și nici al orzului. Se pare că recolta va fi ceva mai mică de 3 000 kg la hectar, dar totuși ea va fi probabil o recoltă bună. Trebuie să spunem că în această parte a țării — cu toate condițiile climatice nefavorabile din toamnă și din primăvara acestui an — vom obține o recoltă mare la grîu și, în general, la păioase. Vom avea probabil o recoltă bună la porumb și la culturile de toamnă. De asemenea, cu toate greutățile provocate de seceta din toamnă și de inundațiile din primăvara acestui an, datorită măsurilor luate de partid și guvern, muncii specialiștilor din agricultură, a întregii țărănimi cooperatiste, s-au creat toate condițiile să recuperăm pierderile suferite de pe urma calamităților, să obținem recolte bune, care să asigure aprovizionarea populației, realizarea prevederilor planului pe anul 1970. Desigur, pentru aceasta trebuie să depunem ceva mai multe eforturi decît ar fi fost necesare în mod normal ; este nevoie de o muncă mai intensă din partea specialiștilor, a tuturor lucrătorilor și cooperatorilor din agricultură. Aceasta presupune să ne îngrijim ca o suprafață mai mare să fie însămînțată în cultura a doua cu porumb, cu plante de nutreț, cu legume. De altfel, de pe acum sînt cooperative care au trecut la realizarea acestor sarcini ; în felul acesta, prin producțiile obținute prin cultura a doua vom putea compensa pierderile pe care le-am suferit datorită inundațiilor. Este, desigur, nevoie de un efort deosebit, dar cu toții cunoașteți că întregul nostru popor, și în primul rînd clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și-au unit eforturile, au venit în ajutorul regiunilor calamitate și au reușit să limiteze efectele inundațiilor, să recupereze în mare măsură pagubele suferite în industrie. De aceea, noi facem apel la cooperatori, la țărănime, la toți lucrătorii și specialiștii din agricultură să se alăture clasei muncitoare, să muncească

cu hotărîre spre a putea ca încă în anul acesta să recuperăm pierderile, să asigurăm îndeplinirea planului și să punem astfel o bază trainică planului pentru următorii cinci ani, dezvoltării economiei naționale, înfloririi patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Sînt oameni în străinătate care și-au pus întrebarea : Cît timp îi va trebui României ca să-și revină de pe urma acestor calamități naturale ? Doresc să adresez mulțumiri acelor state și popoare — atît țărilor socialiste cît și țărilor nesocialiste — care ne-au acordat ajutorul lor spre a învinge greutățile. Dar se pare că mai sînt oameni care nu au înțeles ce este în stare să facă poporul român — popor care, o dată cu trecerea la construcția socialismului, a devenit stăpîn deplin pe destinele sale și este hotărît să învingă orice greutăți, să asigure înflorirea României socialiste, libere și independente. *(Aplauze puternice, urale, se scandează „P.C.R.—P.C.R.").*

Desigur, am avut și avem încă unele greutăți datorită calamităților naturale. Dar noi vom învinge mult mai repede decît își închipuie mulți aceste greutăți, vom dovedi că națiunea socialistă română de 20 000 000 de oameni este în stare — ca de atîtea ori pînă acum — să facă adevărate minuni, să biruie orice obstacole, să devină tot mai puternică, mai înfloritoare. *(Aplauze puternice, urale, se scandează „Ceaușescu—P.C.R.", „Ceaușescu—P.C.R.").*

Cunosc bine pe locuitorii județului Olt, iar pe cei din Scornicești îi cunosc și mai bine. Sînt convins că ei nu vor fi mai prejos decît ceilalți cetățeni ai patriei noastre, că vor munci cu abnegație și vor contribui cu toții la realizarea programului stabilit de partid și guvern. *(Aplauze prelungite, ovații).*

Avem în județul Olt o organizație de partid bună. De altfel, și în anii ilegalității am avut aici o bună organizație de partid. O cunosc nu din auzite, ci din faptul că în anii

'35—'36 am lucrat în această regiune pe linie de partid și de tineret. Cunosc că și atunci comuniștii de aici au răspuns cu cinste năzuințelor poporului, s-au aflat în primele rînduri ale îndeplinirii sarcinilor ce le-au fost stabilite de Comitetul Central — de a conduce lupta maselor împotriva forțelor reacționare, pentru o politică democratică, de pace, de făurire a bunăstării poporului. Organizația de partid din județul Olt este astăzi o organizație puternică, cu un comitet județean bun; ea are ca prim-secretar și președinte de consiliu popular județean un vechi activist de partid, din ilegalitate — și face totul pentru a înfăptui directivele Comitetului Central al partidului. *(Aplauze puternice, se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).*

În aceste zile — sau mai bine-zis în aceste săptămîni — s-a văzut mai mult ca oricînd cît de strîns unit este întregul popor în jurul partidului, cu cît entuziasm și cu cîtă hotărîre urmează el cuvîntul partidului, înfăptuiește politica lui, în care vede împlinirea propriilor sale năzuințe și propriul său viitor — viitorul socialist și comunist al patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Desigur, tovarăși, ne ocupăm și ne vom ocupa și în viitor în primul rînd de dezvoltarea construcției socialiste din țara noastră, de ridicarea bunăstării poporului; dar nu uităm nici un moment că pentru a obține succese cît mai mari pe această linie trebuie să dezvoltăm o largă colaborare cu toate țările socialiste, cu toate popoarele lumii, în cadrul unei politici de pace și cooperare internațională. De aceea, chiar în condițiile grele prin care am trecut în primăvara acestui an datorită inundațiilor, Comitetul nostru Central, guvernul țării au continuat să ducă o politică externă activă; am continuat să avem întîlniri, să vizităm alte țări, să primim vizitele conducătorilor unor state sau partide, contribuind în felul acesta la întărirea

colaborării și cooperării cu țările socialiste, cu toate statele lumii. Prin aceasta noi ne-am adus, totodată, contribuția la realizarea unei politici de securitate în Europa, a unui climat de pace și de cooperare în lume. *(Aplauze puternice, urale, se scandează „P.C.R.—P.C.R.“).* Iată de ce și în viitor, continuînd politica de edificare a socialismului în patria noastră, luptînd pentru a face ca viața poporului român să devină tot mai frumoasă, mai îmbelșugată, vom acționa consecvent pentru dezvoltarea colaborării și cooperării cu toate țările socialiste, cu toate popoarele lumii. Vom face totul pentru a contribui la promovarea unei politici de pace și cooperare, bazată pe deplina egalitate în drepturi între națiuni, pe respectul suveranității și independenței naționale, convinși că numai în aceste condiții se poate asigura progresul omenirii, victoria socialismului și comunismului în lume. *(Aplauze, urale prelungite, ovații).*

Doresc, în încheiere, să adresez locuitorilor din comuna Scornicești, tuturor cetățenilor din acest județ cele mai bune urări de noi succese, de sănătate și fericire. Doresc, de asemenea, organizației de partid, comitetului județean de partid, consiliului popular județean să obțină tot mai multe realizări în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului, a hotărîrilor plenarelor Comitetului Central privind dezvoltarea patriei noastre socialiste. Vă doresc la toți multă sănătate și multă fericire. *(Aplauze puternice, urale, ovații, se scandează „Ceaușescu—P.C.R., Ceaușescu—P.C.R.“).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA MAIESTĂŢILOR LOR IMPERIALE ŞAHINŞAHUL IRANULUI, MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR, ŞI ÎMPĂRĂTEASA FARAH

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 26 iunie 1970 —

Maiestate,

Doamnelor şi domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut să vă salut din nou ca oaspeţi ai ţării mele, pe dumneavoastră, pe stimata dumneavoastră soţie, pe colaboratorii dumneavoastră, să dau expresie sentimentelor de sinceră bucurie, de stimă şi preţuire cu care întregul nostru popor vă întîmpină pe pămîntul României socialiste.

Populaţia capitalei noastre v-a făcut astăzi o primire călduroasă, v-a înconjurat cu manifestări pline de cordialitate ; aceste manifestări, ca de altfel primirea şi ospitalitatea desăvîrşită ce ne-au fost rezervate cu ocazia vizitei noastre de anul trecut în Iran sînt o vie ilustrare a prieteniei trainice, durabile care se dezvoltă între ţările noastre, o expresie a dorinţei popoarelor român şi iranian de a întări continuu relaţiile lor reciproce.

Personal, păstrez impresii de neuitat despre minunata dumneavoastră ţară, despre poporul ei harnic şi înzestrat. La noi sînt cunoscute şi preţuite îndelungatele tradiţii de

civilizaţie şi cultură ale poporului iranian, bogata sa istorie. Împlinirea — în 1971 — a două milenii şi jumătate de la fondarea statului iranian va constitui pentru poporul nostru un prilej de a marca acest eveniment prin numeroase manifestări ştiinţifice şi culturale, care vor contribui, fără îndoială, la o şi mai bună cunoaştere şi apropiere dintre ţările noastre, la adîncirea prieteniei româno-iraniene. În vederea sărbătoririi acestui eveniment a fost constituit un comitet special de organizare, care funcţionează pe lîngă cel mai înalt for ştiinţific al ţării — Academia Republicii Socialiste România.

Poporul român cunoaşte şi preţuieşte nu numai trecutul — atît de bogat — al ţării dumneavoastră, ci şi prezentul ei, realizările Iranului de astăzi, contribuţia pe care el o aduce la progresul contemporan. România urmăreşte cu interes şi profundă simpatie eforturile poporului iranian pentru dezvoltarea economiei, ştiinţei, culturii şi a întregii vieţi sociale.

Poporul român înţelege bine aceste eforturi pentru că el însuşi se află temeinic angajat pe făgaşul unei intense activităţi, desfăşurate pe multiple planuri, în vederea făuririi unei societăţi noi, consacrate bunăstării şi fericirii omului. În cursul vizitei veţi avea posibilitatea să cunoaşteţi nemijlocit noi aspecte din această susţinută activitate a poporului român pentru progresul şi prosperitatea patriei sale socialiste.

Realizările pe care România le obţine în dezvoltarea potenţialului său economic, ştiinţific şi cultural îi dau posibilitatea să participe tot mai activ la schimbul mondial de valori materiale şi spirituale, să dezvolte o colaborare şi cooperare tot mai largă pe plan internaţional.

Constituie un motiv de satisfacţie pentru noi faptul că, în special în ultimii ani, relaţiile româno-iraniene au cunoscut o evoluţie deosebit de pozitivă ; s-au intensificat

schimburile comerciale, s-a extins şi diversificat cooperarea economică şi tehnică, a fost continuu dezvoltată colaborarea în domeniul ştiinţei şi culturii. Fără îndoială că în cursul vizitei, al convorbirilor pe care le vom avea, vom identifica noi posibilităţi şi mijloace de a lărgi şi mai mult cadrul acestei colaborări şi cooperări.

Stimaţi oaspeţi,

Doresc să mă refer în continuare la unele probleme ale situaţiei internaţionale care preocupă toate popoarele, la faptul că pe diferite meridiane mai persistă încă surse de încordare şi conflicte, care pun în pericol pacea întregii lumi.

Preocupîndu-se de dezvoltarea economică şi socială a patriei sale, poporul român este profund interesat în asigurarea păcii; de aceea, România, acordînd o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor de prietenie şi colaborare cu ţările socialiste, acţionează consecvent pentru lărgirea legăturilor sale cu toate ţările lumii — fără deosebire de regimul lor social-politic —, văzînd în aceasta o cale importantă de a contribui la promovarea principiilor coexistenţei paşnice, la progresul şi civilizaţia omenirii, la asigurarea păcii. Consider că un viu exemplu în acest sens îl oferă însuşi modul în care se desfăşoară relaţiile româno-iraniene. Faptul că raporturile dintre ţările noastre sînt aşezate în mod trainic pe principiile respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, ale egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc face ca ele să devină un adevărat model de conlucrare internaţională rodnică, întemeiată pe respect şi stimă, un exemplu de materializare practică a postulatelor coexistenţei paşnice.

După părerea noastră, în condiţiile actuale, toate statele, de pe toate continentele — indiferent de mărimea teritoriului sau a populaţiei, de forţa lor economică şi militară, de orînduirea social-politică — pot şi au datoria să participe activ la soluţionarea marilor probleme ale vieţii internaţionale contemporane, la realizarea păcii şi securităţii. Apreciem că pentru crearea unui climat de stabilitate şi pace în lume este hotărîtor să se asigure respectarea strictă a dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele, să se renunţe la politica de dominaţie şi dictat, la folosirea forţei sau ameninţarea cu folosirea forţei pentru soluţionarea problemelor internaţionale litigioase.

Poporul român este profund îngrijorat de situaţia care s-a creat în Indochina ca urmare a extinderii acţiunilor militare ale S.U.A. asupra popoarelor din această peninsulă. România s-a pronunţat şi se pronunţă în modul cel mai hotărît împotriva escaladării războiului în această regiune a lumii, pentru retragerea trupelor străine din Vietnam, din Indochina, pentru găsirea unor rezolvări politice paşnice, şi nu militare. Popoarele vietnamez, cambodgian şi laoţian să fie lăsate să-şi rezolve problemele potrivit voinţei şi aspiraţiilor lor proprii, fără nici un amestec din afară.

Ne îngrijorează, de asemenea, în mod deosebit evoluţia situaţiei din Orientul Apropiat. Apreciem că rezoluţia Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 oferă o bună bază pentru soluţionarea paşnică a conflictului; pentru aceasta este necesar să fie retrase trupele israeliene din teritoriile ocupate, să se asigure respectarea dreptului la existenţă şi dezvoltare independentă a fiecărui stat din această regiune, rezolvarea problemei populaţiei palestiniene în conformitate cu interesele legitime ale acesteia.

Ţara noastră este deplin solidară cu lupta popoarelor împotriva asupririi străine, a colonialismului şi neocolo-

nialismului, condamnă în mod ferm politica de discriminare rasială și de apartheid. Poporul român privește cu simpatie și sprijină eforturile tinerelor state care, scuturînd jugul dominației imperialiste, au pornit pe calea unei dezvoltări libere, de sine stătătoare. Ridicarea economică și socială a acestor state, lichidarea marilor decalaje care le despart de celelalte țări ale lumii reprezintă, după convingerea noastră, o condiție de bază a progresului general, a asigurării păcii.

Ca stat european, România acordă o deosebită însemnătate normalizării relațiilor pe continent, acționează în practică, împreună cu alte popoare, ca Europa să nu mai devină niciodată teatrul unor războaie nimicitoare, ci terenul unei conlucrări pașnice și fertile, care să constituie un viu exemplu pentru toate celelalte regiuni ale lumii. Apreciem că există în prezent condiții favorabile pentru a se înainta pe calea securității europene, a îmbunătățirii atmosferei politice în Europa. Poporul român este hotărît să-și aducă întreaga contribuție la pregătirea și ținerea conferinței general-europene, fiind convins că orice pas înainte spre realizarea dezideratelor de pace și securitate în această parte a lumii se va reflecta pozitiv asupra întregului climat internațional.

Cu deplină răspundere pentru soarta păcii și colaborării internaționale, România se pronunță cu consecvență pentru înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd pentru realizarea dezarmării nucleare.

Stimați oaspeți,

În ultimii ani, țările noastre — România și Iran — au conlucrat cu bune rezultate pe plan internațional, au acționat adesea împreună pentru soluționarea marilor probleme care preocupă lumea contemporană. Am convingerea că și în viitor țările și popoarele noastre vor conlucra la fel de rodnic în lupta pentru promovarea idealurilor de pace și progres ale omenirii, că vor aduce o contribuție tot mai însemnată la cauza destinderii și cooperării internaționale.

Cu dorința de a face totul ca să vă simțiți cît mai bine în țara noastră și cu convingerea că vizita dumneavoastră, convorbirile pe care le vom avea se vor înscrie ca un nou moment de seamă în dezvoltarea legăturilor prietenești și a colaborării dintre cele două țări ale noastre, ridic paharul :

— în sănătatea dumneavoastră, Maiestate, și a Împărătesei Farah ;

— în sănătatea tuturor oaspeților iranieni prezenți la acest dineu ;

— pentru prosperitatea și fericirea poporului iranian ;

— pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre ;

— pentru pace în lumea întreagă !

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECERNĂRII UNOR TITLURI ŞI ORDINE

Cu prilejul „Zilei învăţătorului"

— 29 iunie 1970 —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez dumneavoastră, tuturor acelora care au primit astăzi distincţii şi ordine ale Republicii Socialiste România, cele mai calde felicitări din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat şi a guvernului patriei noastre. *(Vii aplauze).* De asemenea, doresc ca, în numele conducerii de partid şi de stat, să adresez felicitări, cu prilejul Zilei învăţătorului, tuturor cadrelor didactice din ţara noastră. *(Aplauze puternice).*

A devenit o tradiţie să sărbătorim această zi în fiecare an şi să facem, cu acest prilej, bilanţul activităţii desfăşurate, să scrutăm viitorul spre a se vedea ce avem de făcut pentru a asigura educarea tinerei generaţii în spiritul dragostei faţă de patrie, faţă de partid, faţă de cauza socialismului şi comunismului. Putem, într-adevăr, să fim mulţumiţi de felul în care cadrele didactice muncesc pentru educarea tineretului patriei. Avem rezultate bune în toate sectoarele învăţămîntului ; de altfel sîntem la încheierea

anului şcolar şi se cunosc în linii generale rezultatele, care — aşa cum v-am spus — sînt bune. Fără îndoială, aceste rezultate sînt o expresie grăitoare a muncii pe care o depun cadrele didactice ; ele sînt, totodată, expresia atitudinii serioase, a exigenţei tineretului nostru faţă de el însuşi, a strădaniilor sale de a învăţa, de a folosi condiţiile create de statul nostru pentru a-şi însuşi cît mai temeinic comorile ştiinţei şi culturii înaintate. Am putut să constatăm această atitudine înaintată şi în împrejurările grele din luna mai cînd, datorită inundaţiilor catastrofale, în multe judeţe a trebuit să facem faţă unor serioase greutăţi. În aceste condiţii cadrele didactice, tineretul au fost alături de toţi oamenii muncii, înţelegînd că mai presus de orice era, în acele momente, datoria faţă de patrie, datoria de a acţiona ferm, unit, sub conducerea partidului, pentru învingerea greutăţilor. Unanimitatea cu care tineretul, cadrele didactice — la fel ca întregul nostru popor — au răspuns chemării partidului şi au acţionat în aceste împrejurări constituie o dovadă grăitoare a rezultatelor activităţii educative a şcolii noastre. Iată de ce, cu atît mai mult, ţin să adresez în această zi mulţumiri tuturor acelora care şi-au îndeplinit şi îşi îndeplinesc datoria faţă de ţară, faţă de popor, faţă de tineretul patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Cunoaşteţi perspectivele dezvoltării României socialiste în următorii ani. Înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea privind făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră va cere în continuare eforturi serioase ; nu ne îndoim că poporul nostru va face aceste eforturi, va realiza în bune condiţii acest vast program. Dar, pe lîngă eforturi, se cer, totodată, cadre bine pregătite în toate domeniile de activitate. Construcţia societăţii socialiste şi comuniste nu se poate face decît pe baza celor mai avansate cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, iar

dumneavoastră, slujitorilor școlii — începînd de la educatoare pînă la profesori universitari — vă revine sarcina de a asigura formarea și instruirea în acest spirit a cadrelor de mîine ale patriei noastre. Este o misiune frumoasă, care cere spirit de abnegație, multă răbdare și, în același timp, energie, exigență, pasiune spre a face din tinerele vlăstare ale țării buni constructori ai socialismului, buni cetățeni ai patriei, gata să facă totul pentru înălțarea și fericirea ei. *(Aplauze puternice).*

În anii care au trecut de la eliberarea țării, cadrele didactice au înfăptuit întotdeauna cu consecvență politica marxist-leninistă a partidului nostru ; sîntem convinși că și în viitor ele vor munci cu abnegație și dăruire pentru înfăptuirea acestei politici, aducîndu-și contribuția la realizarea programului de dezvoltare socialistă a patriei. *(Vii aplauze).*

S-a spus foarte just aici că va trebui să acordăm o permanentă atenție educării tineretului nostru în spiritul patriotismului socialist, al prieteniei și frăției dintre oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. În România trăiesc oameni de diferite naționalități — și tot ceea ce s-a creat pe aceste meleaguri este rezultatul muncii lor înfrățite ; și făurirea socialismului este rezultatul muncii lor comune. În încercările grele prin care a trecut țara noastră datorită inundațiilor s-au evidențiat poate mai mult ca oricînd solidaritatea și unitatea trainică a tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, s-a sudat și mai mult această unitate. Școlii îi revine menirea nobilă, de răspundere, de a contribui la formarea și educarea întregului nostru tineret în spiritul prieteniei și frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, al unității întregului popor. *(Aplauze).* În același timp, școala trebuie să sădească în inimile tinerilor, în mintea lor, ideile solidarității internaționale, ale prieteniei

cu popoarele țărilor socialiste, cu popoarele de pretutindeni, în spiritul idealurilor păcii și colaborării ; tineretul nostru trebuie să fie în primele rînduri ale luptei pentru afirmarea acestor înalte idealuri, deoarece numai în condiții de pace, de cooperare pașnică între toate popoarele se poate asigura dezvoltarea cu succes a construcției socialismului și comunismului, se poate clădi viitorul mai bun al omenirii. *(Aplauze puternice).*

Doresc, în încheiere, să vă urez încă o dată, dumneavoastră, tuturor cadrelor didactice noi și noi succese în activitatea pe care o desfășurați, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUPRINS